

RESENTED BY
HE SOCIETY

HET

NIEUWE TESTAMENT

HET

NIEUWE TESTAMENT

VAN

ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS

VERTAALD VOLGENS DE GEMEENE LATIJNSCHE OVERZETTING

**Bevattende de vier Evangeliën,
de Werken der Apostelen, de XIV brieven van Paulus,
de VII katholieke brieven
en het boek der Openbaring van Joannes.**

MET APPROBATIËN

PARIS
58, Rue de Clichy

1907

AANMERKING

Deze uitgave bevat den geapprobeerden tekst (nieuwe spelling), en geeft bovendien aan den voet van de bladzijden, volgens het oorspronkelijke Grieksch, enkele terechtwijzingen en verschillen van vertaling.

De approbatiën betreffen alleen de vertaling.

VERKORTINGEN.

« *Gr.* » will zeggen de vertaling volgens het oorspronkelijke.

« *Gr. of* » wijst op eene andere vertalingswijze.

« *Gr. heeft niet* » beteekent dat de aangehaalde woorden in het Grieksch niet gevonden worden.

GOEDKEURING

VAN DEN HEERE BOEKKEURDER DES BISDOMS VAN ANTWERPEN.

Om te kennen de weerdigheyd van het boek, dat hier wordt in 't licht gegeven, heeft men enkelyk noodig de oogen te slaen op den titel van hetzelve : Het is het *Nieuwe Testament van* ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS, *vertaeld volgens de gemeene latynsche overzettinge*, enz. Dat is een kort verhael van het leven, de werken, de leeringen, en het lyden van den Zaligmaker der wereld, den grondsteen van den heyligen godsdienst, denwelken Jezus Christus heeft komen planten op der aerde : het is het boek der kinderen Gods, in 't welk zy leeren kennen hunne goddelyke gebooorte, het recht en voordeel derzelve, benevens de heylige regels en de wetten, naer dewelke zy hun leven moeten bestieren, om niet onweerdig te zyn aen zoo eene uytmuntende verhevenheid, dewelke oneyndelyk overtreft al 't geene de wereld geven kan. Verders, wat aengaet deze vertalinge, ik verklare dat zy nauwkeurig overeenkomt met de *Vulgate* of gemeene latynsche overzettinge, en dat zy volgens den aerd en het tegenwoordig gebruyk van onze nederduytsche tale, zeer klaer en fraey is. Waerom zy, als ook om meer andere redens, door den druk mag worden in 't licht gegeven, tot bevestiging van het catholyk geloove, tot voortplantinge der goede zeden en tot glorie van het hoogzalig evangelie van onzen Heere Jezus Christus, die gebenedyd moet zyn in der eeuwigheid.

Actum binnen Antwerpen, 5 february 1717.

A. VAN ERTBORN,
S. T. L. Can. Grad. L. O.

KEUR-OORDEEL

VAN EENIGE GODSGELEERDEN VAN LOVEN.

Examinavi hanc *Novi Testamenti* versionem belgicam, ***secundum textum Vulgatæ;*** censeoque commendari eam imprimi posse hoc nomine, quod sit *verborum tenacior cum perspicuitate sententiæ*. Sunt gravissimi theologi, etiam quidam ex ordine nostro, qui, præter fidelitatem translationis, nitorem quoque laudant et concinnitatem sermonis; de quibus proclive est credere, idiomatis vernaculi eos esse peritiores. Mihi equidem constat, loca omnia difficiliora et obscuriora Vulgatæ hic valdè feliciter translata et illustrata esse, in cæteris autem passim reperiri interpretationem fidelem et planam, in notis vero et tabulis multum judicii et eruditionis.

Datum Lovanii, hâc die 25 Maii 1717.

FRANCISCUS MARTIN, *S. Theologiæ Doctor, Regius Sacrarum Litterarum Professor, et Linguæ Græcæ Interpres publicus in Academiâ Lovaniensi.*

VERTALING

Onderzocht hebbende deze *nederduytsche vertaling van het Nieuwe Testament van* ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS, *opgesteld volgens de gemeene latynsche overzettinge*, oordeele ik, dat zy verdient hoog geprezen te worden, uit dien hoofde, *dat zy de nauwkeurige overzettinge der woorden met de heldere klaerheyd van den zin heeft weten te vervoegen*. Eenige hoogagtbare godsgeleerden, onder welke sommigen doctor zyn gelyk wy, pryzen niet alleen de getrouwigheyd der overzettinge, maer ook de nettigheyd en sierlykheyd der tale, van dewelke men ligt gelooven zal, dat zy in hunne moederlyke tale beter ervaren zyn; aen my nogtans is het blykelyk, dat al de moeyelyke en duystere plaetsen van de *Vulgate* hier zeer gelukkelyk overgezet en verklaerd zyn, dat verders de vertalinge getrouw en verstaenbaer valt.

Gedaen te Loven, den 25 mey 1717.

FRANCISCUS MARTIN, *Koninglyke Professor van de H. Schriftuer, Doctor en Regent van de H. Godsgeleerdheyd en openbare Leermeester der Griekscha Tale binnen de Universiteyt van Loven.*

Ik hebbe met groot genoegen en voldoeninge gelezen deze nieuwe vertalinge van het *Nieuwe Testament van* ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS, en hebbe bemerkt, dat dezelve niets behelst hetgene strydende is aen het catholyk geloof, noch aen goede zeden. Daerenboven bevinde dezelve getrouw te wezen volgens de *Vulgate*: zoo dat zy my bezonder wel bevalt, en zeer net en verstaenbaer voorkomt, fraeyer en klaerder, als ik wete tot nog toe eene in onze nederduytsche tale gezien te hebben. Waerom oordeele dezelve, tot verbreydinge van het eeuwig en aenbiddelyk evangelie, voordeelig te mogen gedrukt worden.

Gegeven tot Loven, den 31 mey 1717.

Fr. JOANNES LIBENS, *Augustyn, Doctor en Professor van de H. Godsgeleerdheyd in de Universiteyt van Loven.*

Alzoo ik met groote vreugd gezien hebbe, dat deze vertalinge van het *Nieuwe Testament van* ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS, *opgesteld volgens de gemeene latynsche overzettinge*, enz. den lof en de goedkeuringe verdiend heeft, ook van verscheydene hooge godsgeleerden, en doctors dezer universiteyt van Loven, van dewelke ik wete, dat zy zeer nauwkeurig overzien is; zoo kan ik aen dezelve ook onze toestemminge niet weygeren, verklarende dat zy my ten uyterste behaegt, zoo om hare nette en duydelyke overstellinge van den zin en de letter der *Vulgate*, als om hare sierlyke vloeyendheyd. Waerom ik mede van gevoelen ben, dat zy door den druk voordeelig gemeen zal gemaekt worden: vermits men zoo tot onderwyzinge, troost en zaligheyd der geloovigen, als tot beschaemdmakinge der oncatholyken, die onze Moeder de H. Kerk over dit stuk niet ophouden te lasteren, niets treffelykers kan verrichten, als de zaligmakende waerheden der H. Schrifture door dusdanige oprechte overzettinge aen het licht te brengen; by wier onwetendheyd, eertyds de H. oudvader J. Chrysostomus, en nog onlangs de H. Theresia geklaegd hebben, dat alle kwaed en onheyl onder de christenen voortkwam.

Gegeven tot Loven, 4 juny 1717.

J.-B. SCHOEPS, *Licenciaet en Professor ordinarius in de H. Godsgeleerdheyd, en Plebaen van de Collegiale Kerke van Sint-Peters binnen Loven.*

HET H. EVANGELIE VAN JEZUS CHRISTUS

VOLGENS DE BESCHRIJVING VAN

MATTHEUS

KAPITTEL I.

HET geslachtboek van JEZUS
CHRISTUS, zoon van David,
zoon van Abraham;
2 Abraham won Isaac. Isaac
won Jacob. Jacob won Judas
en zijne broeders.
3 Judas won Phares en Zara
bij Thamar. Phares won Esron.
Esron won Aram.
4 Aram won Aminadab. Aminadab
won Naasson. Naasson
won Salmon.
5 Salmon won Booz bij Rahab.
Booz won Obed bij Ruth. Obed
won Jesse. Jesse won David,
den koning.
6 De koning David won Salomon
bij die Uria's huisvrouw
geweest was.
7 Salomon won Roboam. Roboam
won Abias. Abias won Asa.
8 Asa won Josaphat. Josaphat
won Joram. Joram won Ozias.
9 Ozias won Joatham. Joatham
won Achas. Achas won Ezechias.
10 Ezechias won Manasses. Manasses
won Amon. Amon won
Josias.
11 Josias won Jechonias en
zijne broeders, in de overvoering
naar Babylonie.
12 En na de babylonische overvoering:
Jechonias won Salathiël.
Salathiël won Zorobabel.
13 Zorobabel won Abiud. Abiud
won Eliacim. Eliacim won Azor.
14 Azor won Sadoc. Sadoc won
Achim. Achim won Eliud.
15 Eliud won Eleazar. Eleazar
won Mathan. Mathan won Jacob.
16 Jacob won Joseph, den man
van Maria, uit dewelke JEZUS geboren
is, die genoemd wordt
CHRISTUS.
17 Al de geslachten dan van
Abraham tot David, zijn veertien
geslachten; en van David tot de
babylonische overvoering, veertien
geslachten; en van de babylonische
overvoering tot Christus
toe, veertien geslachten.
18 Doch de geboorte van Christus
gebeurde aldus: Als zijne
moeder Maria ten huwelijk gegeven
was aan Joseph, eer zij te zamen
kwamen, werd zij bevrucht
bevonden, ontvangen hebbende
van den Heiligen Geest.
19 Joseph dan haar man, alzoo
hij rechtvaardig was, en haar
geene openbare schande wilde
aandoen, was van zin haar
heimelijk te verlaten.
20 Maar terwijl hij in deze ge-

dachten was, ziet, zoo verscheen
hem een engel des Heeren, in den
slaap, zeggende : Joseph, Davids
zoon! wees niet bevreesd Maria
uwe huisvrouw tot u te nemen;
want hetgeen in haar geboren
is, is van den Heiligen Geest.
21 En zij zal eenen zoon baren,
en gij zult zijnen naam JEZUS
noemen : want hij zal zijn volk
verlossen van hunne zonden.
22 Doch dit is alles geschied,
opdat volbracht zoude worden
hetgeen van den Heere door den
propheet aldus gezegd is :
23 Ziet, eene maagd zal bevrucht
worden, en zij zal eenen zoon baren,
en men zal zijnen naam
EMMANUËL noemen; dat is te zeggen,
God met ons. (*Isaias*, 7 : 14.)
24 Joseph dan uit den slaap opstaande,
deed gelijk hem de engel
des Heeren bevolen had, en nam
zijne huisvrouw tot zich.
25 En hij had haar niet bekend
*als zij baarde haren eerstgeboren
zoon, aan wien hij den naam
van JEZUS gaf.

KAPITTEL II.

ALS nu Jezus geboren was te
Bethlehem in Juda, ten tijde
van den koning Herodes, ziet,
zoo kwamen de wijzen uit het
Oosten te Jerusalem, zeggende :
2 Waar is de Koning der Joden,
die geboren is? want wij hebben
zijne sterre in het Oosten gezien,
en zijn gekomen om hem
te aanbidden.
3 De koning Herodes dit hoorende,
werd ontsteld, en geheel
Jerusalem met hem.

* *Gr.* totdat.

4 En hebbende al de overpriesters
en de schriftgeleerden des
volks te zamen vergaderd, onderzocht
van hen, waar de
Christus zoude geboren worden.
5 Zij zeiden hem : Te Bethlehem
in Juda : want zoo is er door den
propheet geschreven :
6 En gij Bethlehem, land van
Juda, zijt geenszins de minste
onder de prinsen van Juda :
want uit u zal de Vorst voortkomen,
die mijn volk Israël bestieren
zal. (*Mich.* 5 : 2.)
7 Dan riep Herodes de wijzen in
't heimelijk, en vernam naarstiglijk
van hen naar den tijd, dat
de sterre hun verschenen was.
8 En hen naar Bethlehem zendende,
zeide hij : Gaat en onderzoekt
naarstiglijk naar het kind;
en als gij het zult gevonden
hebben, zoo boodschapt het mij,
opdat ik het ook kome aanbidden.
9 Zij den koning gehoord hebbende,
zijn vertrokken. En ziet,
de sterre, welke zij in het Oosten
gezien hadden, ging voor hen,
totdat zij komende boven de
plaats, waar het kind was, bleef
staan.
10 Als zij nu de sterre zagen,
waren zij verheugd met eene
zeer groote blijdschap.
11 En in het huis komende,
vonden zij het kind met Maria,
zijne moeder; en nedervallende,
hebben zij het aanbeden; en
hunne schatten geopend hebbende,
droegen zij hem geschenken
op, goud, wierook en myrrhe.
12 En door eene openbaring in
den slaap vermaand zijnde, dat
zij niet weder zouden keeren tot
Herodes, zijn zij door eenen an-

deren weg wedergekeerd naar hun land.

13 Als zij nu vertrokken waren, zoo verscheen de engel des Heeren aan Joseph in den slaap, zeggende : Sta op en neem het kind en zijne moeder, en vlucht naar Egypte, en blijf daar totdat ik't u zeggen zal; want Herodes zal het kind zoeken om het te dooden.

14 Hij dan opstaande, nam het kind en zijne moeder des nachts, en vertrok naar Egypte;

15 alwaar hij bleef tot den dood van Herodes; opdat volbracht zoude worden hetgeen de Heer door den propheet gezegd heeft: Uit Egypte heb ik mijnen Zoon geroepen. (*Oseas* 11 : 1.)

16 Herodes dan ziende dat hij van de wijzen bedrogen was, werd zeer vergramd; en hij deed gaan dooden al de kinderen die in Bethlehem en binnen al deszelfs landpalen waren, van twee jaren af en daaronder, volgens den tijd dien hij van de wijzen nauwkeurig onderzocht had.

17 Toen werd volbracht hetgeen door den propheet Jeremias aldus gezegd was :

18 In Rama is een gerucht gehoord, veel gekerm en gehuil : Rachel beweenende hare kinderen, wilde niet getroost worden, omdat zij er niet meer waren. (*Jeremias* 31 : 15.)

19 Als Herodes nu gestorven was, ziet, zoo verscheen de engel des Heeren aan Joseph in den slaap in Egypte,

20 zeggende : Sta op, en neem het kind en zijne moeder en trek naar het land van Israël : want die op het kinds leven uit waren, zijn gestorven.

21 Hij dan opgestaan zijnde, nam het kind en zijne moeder en kwam in het land van Israël.

22 Maar verstaande dat Archelaüs in Judeën regeerde in plaats van zijnen vader Herodes, vreesde hij derwaarts te gaan; en in den slaap vermaand zijnde, vertrok hij naar het land van Galileën,

23 en kwam wonen in eene stad met name Nazareth : opdat volbracht zoude worden hetgeen door de propheten voorzegd was : dat hij Nazareër zoude genoemd worden.

KAPITTEL III.

IN dien tijd kwam Joannes de Dooper prediken in de woestijn van Judeën.

2 zeggende : * Doet penitentie; want het rijk der hemelen is aanstaande.

3 Want dit is degene, van denwelken de propheet Isaias sprak, als hij zeide : Eene stem zal roepen in de woestijn : Bereidt den weg des Heeren, maakt zijne voetpaden recht. (*Isaias* 40 : 3.)

4 En deze Joannes had een kleed van kemelshaar, en eenen leeren riem om zijne lenden; en zijne spijze was sprinkhanen en wilde honig.

5 Dan gingen tot hem uit die van Jerusalem, en geheel Judeën, en al het land rondom de Jordaan.

6 En zij werden van hem in de Jordaan gedoopt, belijdende hunne zonden.

7 Hij dan ziende velen van de phariseën en van de saduceën tot

* *Gr.* Bekeert u.

zijn doopsel komen, zeide tot hen:
Gij slangenbroedsels, wie heeft
u gewaarschuwd te vluchten
voor de toekomende gramschap?
8 Doet dan waardige vruchten
van * penitentie:
9 En zegt niet bij u zelven: Wij
hebben Abraham tot vader; want
ik zeg u, dat God machtig is om
uit deze steenen aan Abraham
kinderen te verwekken.
10 Want de bijl is alreeds aan
den wortel der boomen gesteld.
Alle boom dan, die geene goede
vruchten voortbrengt, zal uitge-
kapt en in het vuur geworpen
worden.
11 Ik doop u wel met water tot
† penitentie; maar die na mij
komt is machtiger dan ik, wiens
schoenen ik niet waardig ben te
dragen; die zal u doopen met
den Heiligen Geest en met vuur.
12 Hij heeft zijne wan in de
hand, en hij zal zijnen dorsch-
vloer uitzuiveren, en zijne tarwe
op den zolder vergaderen; maar
het kaf zal hij met een onuit-
blusschelijk vuur verbranden.
13 Toen kwam Jezus van Gali-
leën aan de Jordaan tot Joannes,
om van hem gedoopt te worden.
14 Maar Joannes wederhield
hem, zeggende: Ik moet van u
gedoopt worden, en komt gij tot
mij?
15 Maar Jezus antwoordende,
zeide tot hem: Laat dit nu zoo
wezen: want zoo betaamt het ons
alle gerechtigheid te volbrengen.
Toen liet hij hem geworden.
16 En Jezus gedoopt zijnde,
kwam terstond uit het water; en
ziet, de hemelen werden hem
geopend, en hij zag den Geest
Gods nederdalen gelijk eene
duive, en op hem komen.
17 En ziet, daar kwam eene stem
uit den hemel, zeggende: Dit is
mijn welbeminde Zoon, in wien ik
mijn welbehagen genomen heb.

KAPITTEL IV.

TOEN is Jezus van den Geest
naar de woestijn geleid, om
van den duivel bekoord te wor-
den.
2 En nadat hij veertig dagen en
veertig nachten gevast had,
kreeg hij honger.
3 En de bekoorder bijkomende,
zeide hem: Is 't dat gij de Zoon
Gods zijt, zoo zeg dat deze stee-
nen brooden worden.
4 Maar hij antwoordde, zeg-
gende: Daar staat geschreven:
De mensch leeft niet bij brood
alleen, maar bij alle woord dat
uit Gods mond voorkomt. (*Deu-
teron.* 8: 3.)
5 Toen nam hem de duivel op
naar de heilige stad, en stelde
hem op de tinne des tempels,
6 en zeide tot hem: Indien gij
de Zoon Gods zijt, zoo werp u van
boven neder; want daar staat
geschreven, dat hij zijne engelen
over u last gegeven heeft, en dat
zij u op de handen zullen dra-
gen, opdat gij toch uwen voet
niet zoudt stooten aan eenen
steen. (*Psalm* 90: 11.)
7 Jezus antwoordde hem: Daar
staat ook geschreven: Gij zult
den Heere uwen God niet ter-
gen. (*Deuteron.* 6: 16.)
8 De duivel nam hem wederom
op naar eenen zeer hoogen berg,
en toonde hem al de koninkrijken

* *Gr.* bekeering.
† *Gr.* bekeering.

der wereld met hunne pracht.
9 En hij zeide tot hem: Al deze
dingen zal ik u geven, zoo gij ne-
dervallende mij aanbidt.
10 Toen zeide Jezus tot hem:
Ga weg, Satan! want daar staat
geschreven: Den Heere uwen
God zult gij aanbidden, en hem
alleen dienen. (*Deut.* 6 : 13.)
11 Toen verliet hem de duivel;
en terstond kwamen de engelen
en dienden hem.
12 Doch Jezus gehoord hebben-
de dat Joannes gevangen was,
vertrok naar Galileën.
13 En de stad Nazareth verla-
tende, ging hij wonen te Caphar-
naüm, eene plaats gelegen aan
de zee, op de uiterste palen van
Zabulon en Nephtalim;
14 opdat volbracht zoude wor-
den hetgeen door den propheet
Isaias voorzegd is:
15 Het land van Zabulon, en
het land van Nephtalim, de weg
naar de zee over de Jordaan, het
Galileën der heidenen,
16 een volk, dat in duisternis
zat, heeft een groot licht gezien;
en aan degenen die in 't land van
de schaduwe des doods zaten, is
een licht verschenen. (*Isaias* 9 : 1.)
17 Van dien tijd af begon Jezus
te prediken, zeggende: * Doet
penitentie; want het rijk der he-
melen is aanstaande.
18 En als Jezus wandelde langs
de zee van Galileën, zag hij twee
gebroeders, Simon, die Petrus
genoemd wordt, en Andreas,
zijnen broeder, werpende het
net in de zee; want zij waren
visschers.
19 En hij zeide tot hen: Volgt
mij, en ik zal u visschers der
menschen maken.
20 Zij dan terstond de netten
verlatende, zijn hem gevolgd.
21 En vandaar voortgaande, zag
hij twee andere gebroeders, Ja-
cobus, zoon van Zebedeüs, en
Joannes, zijnen broeder, in het
schip met hunnen vader Zebe-
deüs, hunne netten vermaken;
en hij riep ze.
22 Zij terstond de netten en
hunnen vader verlatende, zijn
hem gevolgd.
23 En Jezus ging door geheel
Galileën, leerende in hunne sy-
nagogen, predikende het evan-
gelie van het rijk, en genezende
alle kwalen en ziekten onder het
volk.
24 En zijn naam door geheel
Syriën verspreid zijnde, brach-
ten zij tot hem allen die kwalijk
te pas, en met verscheidene kwa-
len en smarten bevangen waren,
en bezetenen, en maanzieken,
en lammen; en hij genas ze.
25 En vele scharen volgden hem
van Galileën, van Decapolis, van
Jerusalem, van Judeën, en van
over de Jordaan.

KAPITTEL V.

ALS Jezus dan de menigte des
volks zag, klom hij op eenen
berg: en als hij nedergezeten was
kwamen zijne discipelen bij hem.
2 En zijnen mond opendoende,
leerde hij hen, zeggende:
3 Zalig zijn de armen van
geest; want het rijk der hemelen
komt hun toe.
4 Zalig zijn de zachtmoedigen;
want zij zullen het aardrijk be-
zitten.

---
* *Gr.* Bekeert u.

47 En indien gij alleenliik uwe broeders groet, wat doet gij toch bijzonders? En doen de heidenen dit ook niet?

48 Weest gijlieden dan volmaakt, gelijk uw hemelsche Vader volmaakt is.

KAPITTEL VI.

ZIET toe dat gij uwe rechtvaardigheid niet doet voor de menschen, om van hen gezien te worden : anders zult gij geenen loon hebben bij uwen Vader, die in den hemel is.

2 Wanneer gij dan aalmoezen doet, zoo laat het niet uittrompetten voor u, gelijk de schijnheiligen in de synagogen en op de straten doen, opdat zij van de menschen zouden geëerd worden. Voorwaar ik zeg u : zij hebben hunnen loon al ontvangen.

3 Maar als gij aalmoezen geeft. laat uwe linkerhand niet weten, wat uwe rechterhand doet;

4 opdat uwe aalmoes in het heimelijk geschiede : en uw Vader die het in het heimelijk ziet, zal het u loonen.

5 Zoo ook als gij bidt, doet niet gelijk de schijnheiligen,die geerne bidden in de synagogen en op de hoeken der straten, al staande, om van de menschen gezien te worden. Voorwaar ik zeg u : zij hebben hunnen loon al ontvangen.

6 Maar gij, wanneer gij bidt, gaat binnen in uwe kamer, en de deur gesloten hebbende, bidt uwen Vader in het heimelijk : en uw Vader die het in het heimelijk ziet, zal het u loonen.

7 Doch als gij bidt, zoo gebruikt niet veel woorden, gelijk de heidenen, welke meenen dat zij door de menigte hunner woorden zullen verhoord worden.

8 En maakt u dan aan hen niet gelijk : want uw Vader weet wel wat gij van noode hebt, aleer gij hem bidt.

9 Gij zult dan aldus bidden : Onze Vader, die in den hemel zijt! geheiligd zij uw naam.

10 Dat uw rijk aankome. Dat uw wil geschiede op de aarde als in den hemel.

11 Geef ons heden ons dagelijksch brood.

12 En vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven aan onze schuldenaren.

13 En leid ons niet in bekoring; maar verlos ons van den kwade. Amen.

14 Want indien gij aan de menschen hunne misdaden vergeeft, zoo zal ook uw hemelsche Vader uwe zonden aan u vergeven.

15 Maar indien gij aan de menschen niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader uwe zonden aan u niet vergeven.

16 En wanneer gij vast, zoo weest niet droevig gelijk de schijnheiligen, die de gedaante van hun aanzicht veranderen, opdat de menschen zouden zien dat zij vasten. Voorwaar ik zeg u, dat zij hunnen loon al ontvangen hebben.

17 Als gij dan vast, zoo zalft uw hoofd, en wascht uw aanzicht;

18 opdat het van de menschen niet gemerkt worde dat gij vast, maar van uwen Vader die in het heimelijk is; en uw Vader die het in het heimelijk ziet, zal 't u loonen.

19 En vergadert voor u geene

schatten op de aarde, waar de
roest en de motten die verder-
ven, en waar de dieven die uit-
graven en stelen.
20 Maar vergadert schatten
voor u in den hemel, waar de
roest en de motten die niet ver-
teeren, en waar de dieven die
niet uitgraven noch stelen.
21 Want waar uw schat is,
daar is ook uw hart.
22 Het licht uws lichaams is
uw oog : indien uw oog eenvou-
dig is, zoo zal uw geheel lichaam
verlicht zijn.
23 Maar indien uw oog ondeu-
gend is, zoo zal uw geheel li-
chaam verduisterd zijn. Indien
dan het licht dat in u is, duister-
nis is, hoe groot zal de duisternis
zelve zijn ?
24 Niemand kan twee heeren
dienen : want of hij zal den eenen
haten en den anderen liefhebben;
of hij zal den eenen verdragen en
den anderen versmaden. Gij kunt
God en den rijkdom niet dienen.
25 Daarom zeg ik u : weest niet
bekommerd voor uw leven, wat
gij eten zult : noch voor uw li-
chaam, waarmede gij gekleed
zult worden. Is het leven niet
meer dan het voedsel, en het li-
chaam niet meer dan de klee-
ding ?
26 Aanschouwt de vogelen des
hemels. Zij zaaien, noch maaien,
noch zij verzamelen in de schu-
ren ; en uw hemelsche Vader
voedt ze. En zijt gij niet veel
waardiger dan die ?
27 En wie is er toch onder u, die
met al zijne bekommernis, zijne
lengte eene elle kan vergrooten ?
28 Wat zijt gij ook voor de klee-
ding bekommerd ? Aanschouwt
de leliën des velds, hoe zij groei-
en : zij arbeiden of spinnen niet.
29 Ik zég u nochtans, dat Salo-
mon zelf in al zijne pracht, niet
is gekleed geweest gelijk eene
van die.
30 Indien dan God het veldge-
was, dat heden is en morgen in
den oven geworpen wordt, alzoo
bekleedt; hoeveel te meer u, gij
kleinen van geloof ?
31 En weest dan niet bekom-
merd, zeggende : Wat zullen wij
eten of drinken ; of waarmede
zullen wij gekleed worden ?
32 Want al deze dingen onder-
zoeken de heidenen. En uw Va-
der weet wel dat gij dit alles van
noode hebt.
33 Zoekt dan eerst het rijk
Gods en zijne rechtvaardigheid ;
en al deze dingen zullen u toege-
worpen worden.
34 Zoo dan weest niet bekom-
merd voor den morgen ; want
de dag van morgen zal voor zich
zelven bekommerd zijn. Elke
dag heeft genoeg met zijne eige-
ne kwelling.

KAPITTEL VII.

EN oordeelt niet, opdat gij
niet geoordeeld wordt.
2 Want met het oordeel, waar-
mede gij oordeelt, zult gij geoor-
deeld worden ; en met de maat,
waarmede gij meet, zal u weder
gemeten worden.
3 Wat ziet gij toch eenen splin-
ter in het oog van uwen broeder;
gij die eenen balk in uw eigen
oog niet bemerkt ?
4 Of hoe zegt gij tot uwen broe-
der : Laat mij den splinter uit
uw oog trekken, terwijl er een
balk in uw eigen oog is ?

5 Gij schijnheilige! doe eerst
den balk uit uw eigen oog, en
dan zult gij zien om den splinter
uit het oog van uwen broeder te
trekken.
6 En geeft het heilige aan de
honden niet, noch werpt uwe
peerlen voor de varkens; opdat
zij misschien dezelve niet onder
de voeten treden, en zich om-
keerende u verscheuren.
7 Vraagt, en u zal gegeven wor-
den; zoekt, en gij zult vinden;
klopt, en u zal geopend worden.
8 Want al wie vraagt, ver-
krijgt; en al wie zoekt, vindt; en
aan dengene die klopt, zal men
opendoen.
9 Of wat mensch is er onder
ulieden, die indien zijn zoon
brood van hem vraagt, hem
eenen steen zal geven?
10 Of zoo hij visch vraagt, hem
eene slang zal geven?
11 Indien gij dan, gij die boos-
aardig zijt, aan uwe kinderen
wel goede dingen weet te geven;
hoeveel te meer zal uw Vader,
die in den hemel is, goede gaven
geven aan degenen die er hem
om bidden?
12 Doet dan aan de menschen
al hetgeen gij wilt dat zij aan u
doen. Want hierin bestaat de
wet en de propheten.
13 Gaat in door de enge poort;
want de poort is wijd, en de weg
is breed, die tot het verderf
leidt; en velen zijn er die langs
daar ingaan.
14 Hoe eng is de poort, en hoe
nauw is de weg die tot het leven
leidt! en hoe weinig zijn er die
hem vinden!
15 Wacht u voor de valsche pro-
pheten, die in schaapskleederen
tot u komen, maar van binnen
grijpende wolven zijn.
16 Uit hunne vruchten zult gij
hen kennen. Plukt men wel
druiven van de doornen, of vij-
gen van de distelen?
17 Alzoo brengt elke goede boom
goede vruchten voort; maar een
kwade boom brengt kwade
vruchten voort.
18 Een goede boom kan geene
kwade vruchten voortbrengen;
noch een kwade boom goede
vruchten.
19 Alle boom die geene goede
vruchten voortbrengt, zal uitge-
kapt en in het vuur geworpen
worden.
20 Zoo dan uit hunne vruchten
zult gij hen kennen.
21 Zij zullen niet allen in het rijk
der hemelen komen, die tot mij
zeggen : Heere, Heere! maar die
volbrengt den wil van mijnen
Vader die in den hemel is, die zal
in het rijk der hemelen komen.
22 Velen zullen in dien dag tot
mij zeggen : Heere, Heere! heb-
ben wij in uwen naam niet gepro-
pheteerd, en in uwen naam de
duivelen uitgejaagd, en in uwen
naam vele mirakelen gedaan?
23 En dan zal ik hun openlijk
zeggen : Ik heb u nooit gekend;
gaat weg van mij, gij die boos-
heid bedrijft!
24 Zoo wie dan deze mijne woor-
den hoort en volgens dezelve
doet, die zal gelijk zijn aan eenen
verstandigen man, die zijn huis
op eene steenrots gebouwd heeft;
25 en de regen is gevallen, de
waterstroomen zijn gekomen, de
winden hebben gewaaid, en heb-
ben geweld op dat huis gedaan;
en het is niet gevallen, omdat

het op eene rots gegrond was.

26 Maar zoo wie deze mijne woorden hoort en volgens dezelve niet doet, die zal gelijk zijn aan eenen dwazen man, die zijn huis op het zand gebouwd heeft;

27 en de regen is gevallen, de waterstroomen zijn gekomen, de winden hebben gewaaid, en hebben geweld op dat huis gedaan: en het is nedergevallen en zijne verderving is groot geweest.

28 Als Jezus deze woorden voleindigd had, verwonderde zich het volk over zijne leering:

29 Want hij leerde hen als macht hebbende, en niet gelijk hunne schriftgeleerden en phariseën.

KAPITTEL VIII.

ALS hij nu van den berg afgekomen was, volgde hem eene groote menigte van volk.

2 En ziet, daar kwam een melaatsche, die hem aanbad, zeggende: Heere! indien gij wilt, gij kunt mij zuiveren.

3 En Jezus de hand uitstekende, raakte hem, zeggende: Ik wil; word gezuiverd! En terstond werd zijne melaatschheid gezuiverd.

4 En Jezus zeide tot hem: Zie toe dat gij het aan niemand zegt; maar ga henen, vertoon u aan den priester, en draag de gifte op, die Moyses geboden heeft, tot eene getuigenis voor hen. (*Levit.* 14:2.)

5 Als hij nu binnen Capharnaüm gekomen was, kwam tot hem een honderdste-man, die hem bad,

6 zeggende: Heere! mijn knecht ligt te huis met eene lammigheid geslagen, en lijdt zware pijn.

7 Jezus zeide tot hem: Ik zal hem komen genezen.

8 Maar de honderdste-man antwoordende, zeide: Heere! ik ben niet waardig dat gij onder mijn dak zoudt komen; maar spreek alleen een woord, en mijn knecht zal gezond worden.

9 Want ik ben ook een mensch, die hoewel onder de macht van een ander staande, soldaten onder mij heb; en ik zeg tot den eenen: Ga daar! en hij gaat er; en tot den anderen: Kom hier! en hij komt; en tot mijnen knecht: Doe dit! en hij doet het.

10 Jezus, dit hoorende, was verwonderd, en zeide tot degenen die hem volgden: Ik zeg u voorwaar, dat ik zoo groot een geloof in Israël niet gevonden heb.

11 Ook zeg ik u, dat er velen van het Oosten en van het Westen zullen komen, en met Abraham en Isaac en Jacob zullen zitten in het rijk der hemelen;

12 maar dat de kinderen des rijks in de buitenste duisternissen zullen geworpen worden; daar geween zal zijn en knersing der tanden.

13 Toen zeide Jezus tot den honderdste-man: Ga, en dat u geschiede gelijk gij geloofd hebt. En op dezelfde uur is de knecht gezond geworden.

14 En als Jezus in het huis van Petrus gekomen was, zag hij zijne schoonmoeder met de koorts te bed liggen;

15 en hij raakte hare hand aan, en de koorts verliet haar; en zij stond op en diende hen.

16 Als 't nu avond geworden was, brachten zij vele bezetenen tot hem. En hij wierp de boose

geesten uit met een woord, en
genas allen die kwalijk te pas
waren.
17 Opdat volbracht zoude wor-
den hetgeen door den propheet
Isaias gezegd is : Hij heeft onze
krankheden op zich genomen,
en onze ziekten gedragen (*Isaias*
53 : 4.)
18 Jezus dan vele scharen rond-
om zich ziende, beval dat men
naar de overzijde van het meir
zoude varen.
19 En een schriftgeleerde bij
hem komende, zeide : Meester!
ik zal u volgen alwaar gij gaat.
20 Jezus zeide tot hem : De vos-
sen hebben holen, en de vogelen
des hemels nesten : maar de Zoon
des menschen heeft niet waar
hij zijn hoofd mag nederleggen.
21 Een ander van zijne discipe-
len zeide tot hem : Heere! laat
mij eerst gaan om mijnen vader
te begraven.
22 Maar Jezus zeide tot hem
Volg gij mij, en laat de dooden
hunne dooden begraven.
23 En als hij in het schipken
gegaan was, zijn hem zijne dis-
cipelen gevolgd.
24 En ziet, daar ontstond een
groot tempeest in de zee, zoodat
het schipken van de baren over-
dekt werd ; doch hij sliep.
25 De discipelen dan tot hem ko-
mende, wekten hem op, zeggen-
de : Heere help ons ; wij ver-
gaan!
26 Jezus zeide tot hen : Wat zijt
gij bevreesd, gij kleinen van ge-
loof? Toen stond hij op, en be-
strafte de winden en de zee ; en
het weer werd zeer stil.
27 En de menschen waren ver-
wonderd, zeggende : Wie is
deze, aan wien ook de winden
en de zee gehoorzamen?
28 Als hij nu aan de overzijde
gekomen was, in het land der
Gerasenen, zoo ontmoetten hem
twee bezetenen, die uit de gra-
ven kwamen, en zoo wreed
waren, dat niemand langs dien
weg konde voorbijgaan.
29 En ziet, zij riepen, zeggen-
de : Jezus, Gods Zoon ! wat hebt
gij met ons te doen? Zijt gij hier
gekomen om ons voor den tijd te
pijnigen?
30 Doch niet zeer verre van-
daar was eene groote kudde
varkens, die weidde.
31 En de duivelen baden hem,
zeggende : Indien gij ons hier
uitjaagt, zoo laat ons in de
kudde varkens gaan.
32 Hij antwoordde hun : Gaat
henen. Zij gingen dan uit, en
voeren in de varkens. En ziet,
de geheele kudde liep langs de
hoogte met geweld neder in de
zee, en zij stierven in het water.
33 En degenen die ze weidden,
vluchtten weg ; en in de stad ko-
mende, verhaalden zij alles, ook
hetgeen aan de bezetenen ge-
schied was.
34 En terstond trok de geheele
stad naar buiten Jezus te gemoet;
en hem gezien hebbende, ver-
zochten zij dat hij van hunne pa-
len zoude willen vertrekken.

KAPITTEL IX.

EN in het schipken gegaan
zijnde, voer hij over, en
kwam in zijne stad.
2 Toen brachten zij tot hem
eenen lamme, liggende op een
bed ; en Jezus hun geloof ziende,
zeide tot den lamme : Betrouw,

zoon! uwe zonden worden u vergeven.

3 En ziet, daar waren sommigen van de schriftgeleerden, die in zich zelven zeiden: Deze blasphemeert.

4 Jezus ziende hunne gedachten, zeide: Waarom denkt gij kwaad in uwe harten?

5 Wat is er lichter, te zeggen: Uwe zonden worden u vergeven, of te zeggen: Sta op en wandel?

6 Doch opdat gij zoudt weten dat de Zoon des menschen macht heeft op de aarde om de zonden te vergeven: Sta op, zeide hij alsdan tot den lamme, neem uw bed op en ga naar uw huis.

7 En hij stond op, en ging naar zijn huis.

8 Als nu de scharen dit zagen, waren zij verbaasd, en loofden God, die aan de menschen zoodanige macht gegeven had.

9 Jezus vandaar voortgaande, zag eenen mensch in het tolhuis zitten, genoemd Mattheüs, en zeide tot hem: Volg mij. En hij opstaande, is hem gevolgd.

10 En 't geschiedde als hij in huis ter tafel zat, dat er vele publicanen en zondaars met Jezus en zijne discipelen kwamen aanzitten.

11 't Welk de phariseën ziende, zeiden zij tot zijne discipelen: Waarom eet uw Meester met de publicanen en zondaars?

12 Jezus dit hoorende, zeide: De gezonden hebben den geneesmeester niet van noode, maar wel de zieken.

13 Daarom gaat, leert wat het te zeggen is: Ik wil barmhartigheid, en geene slacht-offerande. (*Oseas* 6: 6): want ik ben niet gekomen om de rechtvaardigen te roepen, maar om de zondaars.

14 Dan kwamen de discipelen van Joannes tot hem, zeggende: Hoe komt het dat wij en de phariseën dikmaals vasten, en dat uwe discipelen niet vasten?

15 Jezus zeide tot hen: Hoe kunnen des bruidegoms speelgenooten treuren zoolang de bruidegom met hen is? Maar de dagen zullen komen, dat de bruidegom van hen zal weggenomen worden, en dan zullen zij vasten.

16 Ook zet niemand een stukskeN nieuw laken op een oud kleed: want het aangezet stuk scheurt wederom van het kleed af, en dan wordt de scheur nog erger.

17 Men doet ook geenen nieuwen wijn in oude leeren flesschen; anders zoo barsten de flesschen, de wijn loopt uit, en de flesschen worden bedorven; maar men doet den nieuwen wijn op nieuwe flesschen, en zoo worden zij beide behouden.

18 Terwijl hij hun deze dingen zeide, kwam er een overste tot hem, die hem aanbad, zeggende: Heere! mijne dochter is zoo terstond overleden; maar kom, leg uwe hand op haar, en zij zal levend worden.

19 En Jezus opstaande, volgde hem met zijne discipelen.

20 En ziet, daar kwam eene vrouw van achter, die twaalf jaren lang het bloedvloeien gehad had; en raakte den boord van zijn kleed aan.

21 Want zij zeide in zich zelve: Indien ik alleen zijn kleed mag raken, zoo zal ik gezond worden.

22 Jezus zich omkeerende, en

haar ziende, zeide : Betrouw
dochter! uw geloof heeft u ge-
zond gemaakt. En terzelfder ure
is de vrouw gezond geworden.
23 Als Jezus in het huis van
den overste gekomen was, en de
treurspelers en het woelende
volk zag, zeide hij :
24 Gaat weg, want het dochter-
ken is niet dood, maar het
slaapt. En zij lachten hem uit.
25 Als nu het volk uitgedreven
was, ging hij binnen, en nam
het dochterken bij de hand. En
het stond op.
26 En 't gerucht hiervan ver-
spreidde zich door dat geheele
land.
27 Als Jezus vandaar voort-
ging, zijn hem twee blinden ge-
volgd, roepende en zeggende :
Davids Zoon, ontferm u onzer!
28 En als hij te huis gekomen
was, kwamen de blinden tot
hem. Jezus zeide tot hen : Ge-
looft gij ook dat ik machtig ben
om u dit te doen? Zij antwoord-
den hem : Ja zeker, Heere!
29 Toen raakte hij hunne oogen,
zeggende : Dat u geschiede vol-
gens uw geloof.
30 En hunne oogen werden geo-
pend. Doch Jezus heeft hun wel
scherpelijk verboden, zeggende:
Ziet toe dat het niemand wete.
31 Maar zij gingen henen, en
maakten hem vermaard door
dat geheele land.
32 Nadat zij uitgegaan waren,
bracht men tot hem een mensch,
die stom en bezeten was.
33 En de booze geest uitgejaagd
zijnde, sprak de stomme; en de
scharen waren verwonderd, zeg-
gende : Nooit is er zulk iets ge-
zien in Israël.
34 Maar de phariseën zeiden :
Hij jaagt de duivelen uit door
den prins der duivelen.
35 En Jezus trok door alle ste-
den en dorpen, leerende in hun-
ne synagogen, predikende het
evangelie van het rijk, en gene-
zende alle kwalen en ziekten.
36 En ziende de menigte des
volks, had hij medelijden met
hen, omdat zij deerlijk gesteld
en verstrooid lagen, gelijk scha-
pen die geenen herder hebben.
37 Toen zeide hij tot zijne dis-
cipelen : De oogst is wel groot,
maar daar zijn weinige werk-
lieden;
38 bidt dan den Heere van den
oogst, dat hij werklieden in zij-
nen oogst zende.

KAPITTEL X.

EN zijne twaalf discipelen sa-
mengeroepen hebbende, gaf
hij hun macht over de onzuivere
geesten, om dezelve uit te jagen,
en om alle kwalen en ziekten te
genezen.
2 Deze zijn nu de namen van
de twaalf apostelen : De eerste
was Simon, die Petrus genoemd
wordt; en Andreas, zijn broeder;
3 Jacobus, de zoon van Zebe-
deüs, en Joannes, zijn broeder;
Philippus en Bartholomeüs; Tho-
mas en Mattheüs, de tollenaar;
Jacobus, de zoon van Alpheüs,
en Thaddeüs;
4 Simon Cananeüs; en Judas
Iscariotes, die hem verraden
heeft.
5 Deze twaalf zond Jezus af en
gebood hun, zeggende: Gaat niet
op den weg der heidenen, noch
in de steden der Samaritanen.
6 Maar gaat liever tot de verlo-

rene schapen van het huis van
Israël.
7 En henengaande, predikt en
zegt: Dat het rijk der hemelen
aanstaande is.
8 Geneest de kranken, verwekt
de dooden, zuivert de melaatschen,
jaagt de duivelen uit:
voor niet hebt gij 't ontvangen,
geeft het ook voor niet.
9 En draagt geen goud, noch
zilver, noch geld in uwe beurzen;
10 geenen reiszak op den weg,
noch twee kleederen, noch schoenen,
noch stok: want een werkman
is zijnen kost waardig.
11 En in wat stad of dorp gij
zult komen, onderzoekt wie daar
binnen waardig is; en blijft
daar todat gij vertrekt.
12 Doch in het huis komende,
groet het, zeggende: Vrede zij
aan dit huis.
13 En indien dat huis zulks
waardig is, zoo zal uw vrede
daarover komen; maar is het
zulks niet waardig, uw vrede
zal tot u wederkeeren.
14 En zoo iemand u niet ontvangt,
noch naar uwe woorden
hoort, vertrekt uit het huis of uit
de stad, en schudt het stof van
uwe voeten af.
15 Ik zeg u voorwaar, dat het
in den dag des oordeels verdragelijker
zal zijn voor het land
van Sodoma en van Gomorrha,
dan voor die stad.
16 Ziet, ik zend u als schapen in
't midden van de wolven. Daarom
zijt voorzichtig als de slangen,
en eenvoudig als de duiven.
17 En wacht u van de menschen.
Want zij zullen u aan de raden
overleveren, en in hunne synagogen
zullen zij u geeselen.
18 En gij zult ook om mijnentwil
voor stadhouders en koningen
geleid worden, om voor hen en
de heidenen getuigenis te geven.
19 Doch als zij u zullen overleveren,
weest niet bezorgd hoe of
wat gij zeggen zult: want het
zal u terzelfder ure ingegeven
worden wat gij zeggen moet.
20 Want gij zijt het niet die daar
spreekt; maar het is de Geest
van uwen Vader die spreekt in u.
21 Voorts zal de eene broeder
den anderen ter dood leveren, en
de vader den zoon; en de kinderen
zullen opstaan tegen de ouders,
en hun den dood aandoen.
22 En gij zult van alle menschen
gehaat worden om mijnen
naam; maar die tot het einde toe
volharden zal, die zal zalig zijn.
23 Als zij u dan in de eene stad
zullen vervolgen, zoo vlucht in
de andere. Ik zeg u voorwaar,
dat gij de steden van Israël niet
zult doorreisd hebben, of de
Zoon des menschen zal komen.
24 De discipel is niet boven
den meester, noch de knecht boven
zijnen heer.
25 Het moet den discipel genoeg
wezen, dat hij zij gelijk zijn
meester, en de knecht gelijk
zijn heer. Indien zij den vader
des huisgezins Beëlzebub genoemd
hebben, hoeveel te meer
zijne huisgenooten?
26 Vreest hen dan niet. Want
daar is niets zoo bedekt of het zal
ontdekt worden; en niets zoo verborgen
of het zal bekend worden.
27 Hetgeen ik u in het duister
zeg, zegt dat in het licht; en hetgeen
u in het oor gezegd wordt,
predikt dat op de daken.
28 En vreest hen niet die het

lichaam dooden, maar die de ziel
niet kunnen dooden; doch vreest
liever hem, die ziel en lichaam
kan verdoemen in de hel.
29 Verkoopt men niet twee
musschen voor een pennings-
ken? En nochtans valt er niet
een van die op de aarde, zonder
den wil van uwen Vader.
30 Ja ook al de haren van uw
hoofd zijn geteld.
31 Weest dan niet bevreesd :
gij zijt immers waardiger dan
vele musschen.
32 Zoo wie mij dan zal erken-
nen voor de menschen, dien zal
ik ook erkennen voor mijnen
Vader die in den hemel is.
33 Maar zoo wie mij loochent
voor de menschen, dien zal ik
ook loochenen voor mijnen Va-
der die in den hemel is.
34 En denkt niet dat ik geko-
men ben om vrede op de aarde
te brengen; ik ben niet gekomen
om den vrede, maar om het
zwaard te brengen.
35 Want ik ben gekomen om
den mensch tweedrachtig te ma-
ken tegen zijnen vader, en de
dochter tegen hare moeder, en
de schoondochter tegen hare
schoonmoeder;
36 en iemands eigene huisge-
nooten zullen zijne vijanden zijn.
37 Die vader of moeder meer lief
heeft dan mij, is mij niet waar-
dig; en die zoon of dochter boven
mij liefheeft, is mij niet waardig.
38 En die zijn kruis niet op-
neemt, en mij volgt, is mij niet
waardig.
39 Die zijn leven ontziet, zal
het verliezen; en die zijn leven
om mijnentwil verliest, zal het-
selve vinden.
40 Die u ontvangt, ontvangt mij,
en die mij ontvangt, ontvangt
hem die mij gezonden heeft.
41 Die eenen propheet ontvangt
in den naam van propheet, zal
den loon van eenen propheet ont-
vangen; en die eenen rechtvaar-
dige ontvangt in den naam van
rechtvaardige, zal den loon van
eenen rechtvaardige ontvangen.
42 En zoo wie maar eenen be-
ker koud water te drinken geeft
aan eenen van deze allermin-
sten, als zijnde een discipel : ik
zeg u voorwaar, dat hij zijnen
loon niet verliezen zal.

KAPITTEL XI.

EN het is geschied als Jezus
het onderrichten van zijne
twaalf discipelen geëindigd had,
dat hij vandaar voortging, om
in hunne steden te leeren en te
prediken.
2 Doch als Joannes in de ge-
vangenis de werken van Chris-
tus gehoord had, zond hij twee
van zijne discipelen, en liet hem
vragen :
3 Zijt gij degene die komen
moet, of hebben wij nog eenen
anderen te verwachten?
4 En Jezus antwoordende, zei-
de tot hen : Gaat, boodschapt
aan Joannes hetgeen gij gehoord
en gezien hebt :
5 De blinden zien, de kreupelen
wandelen, de melaatschen wor-
den gezuiverd, de dooven hoo-
ren, de dooden verrijzen, en
aan de armen wordt het evan-
gelie verkondigd;
6 en zalig is hij, die in mij niet
geërgerd wordt.
7 Als zij nu weggingen, begon
Jezus van Joannes tot het volk te

zeggen : Wat zijt gij in de woes-
tijn gaan zien ? een riet met den
wind over en weer gedreven ?
8 Wat zijt gij toch gaan zien ?
eenen mensch die zacht gekleed
is ? Ziet, die zacht gekleed gaan,
zijn in de huizen der koningen.
9 Wat zijt gij dan gaan zien ?
eenen propheet ? Ja, zeg ik u, en
nog meer dan eenen propheet.
10 Want het is deze, van wien
geschreven staat : Ziet ik zend
mijnen engel voor uw aanschijn,
die uwen weg voor u bereiden
zal. (*Malach.* 3 : 1.)
11 Ik zeg u voorwaar, dat er
onder de kinderen der vrouwen
geen grootere is opgestaan dan
Joannes de Dooper ; maar die de
minste is in het rijk der heme-
len, is grooter dan hij.
12 En van de dagen van Joan-
nes den Dooper tot nu toe, lijdt
het rijk der hemelen geweld, en
de geweldigen nemen het in.
13 Want tot Joannes toe heb-
ben al de propheten en de wet
toekomende dingen voorzegd.
14 En zoo gij het wilt aannemen,
hij is de Elias die komen moet.
15 Die ooren heeft om te hoo-
ren, dat hij hoore.
16 Doch waarbij zal ik dit ge-
slacht vergelijken ? Het is gelijk
aan de kinderen die op de markt
zitten, en die tot hunne gezel-
len roepende,
17 zeggen : Wij hebben voor u
op de fluit gespeeld, en gij hebt
niet gedanst ; wij hebben treur-
liedekens voor u gezongen, en
gij hebt niet geweend.
18 Want Joannes is gekomen
noch etende noch drinkende, en
zij zeggen : Hij heeft den duivel
in.
19 De Zoon des menschen is ge-
komen etende en drinkende, en
zij zeggen : Ziet den gulzigaard
en wijnzuiper, den vriend der
publicanen en zondaars. Doch
de wijsheid is rechtvaardig ge-
oordeeld van hare kinderen.
20 Toen begon hij aan de ste-
den, in dewelke zijne meeste
mirakelen geschied waren, te
verwijten dat zij * geene peni-
tentie gedaan hadden.
21 Wee u, Corozain ! wee u,
Bethsaïda ! want indien de mira-
kelen die in u geschied zijn, in
Tyrus en Sidon geschied waren,
zij zouden al overlang in haren-
kleederen en assche † penitentie
gedaan hebben.
22 Daarom zeg ik u : Het zal
voor Tyrus en Sidon verdrage-
lijker zijn in den dag des oor-
deels, dan voor ulieden.
23 En gij Capharnaüm, meent
gij tot aan den hemel verheven
te zijn ? Gij zult tot in de hel ver-
nederd worden. Want indien de
mirakelen, die in u geschied
zijn, in Sodoma geschied waren,
mischien zou zij tot dezen dag
toe blijven staan zijn.
24 Daarom zeg ik u dat het voor
het land van Sodoma zal ver-
dragelijker zijn in den dag des
oordeels, dan voor u.
25 Op denzelfden tijd sprak
Jezus aldus : Ik dank u, Vader,
Heere van hemel en aarde ! dat
gij deze dingen hebt verborgen
voor de wijzen en verstandigen,
en geopenbaard aan de kleinen.
26 Ja wel, Vader ! omdat het u
zoo behaagd heeft.

---

* *Gr*. zich niet bekeerd hadden
† *Gr*. zich bekeerd hebben.

27 Alle dingen zijn mij van
mijnen Vader overgegeven. En
niemand kent den Zoon dan de
Vader; of niemand kent den
Vader dan de Zoon, en aan wien
het de Zoon wil openbaren.
28 Komt tot mij, allen die belast
en beladen zijt, en ik zal u ver-
kwikken.
29 Neemt mijn juk op u, en leert
van mij dat ik zachtmoedig en
ootmoedig van harte ben, en gij
zult rust voor uwe zielen vinden.
30 Want mijn juk is zoet, en
mijn pak is licht.

KAPITTEL XII.

IN dien tijd ging Jezus langs
de granen op eenen sabbat-
dag; en, zijne discipelen hon-
ger hebbende, begonnen de aren
te plukken en te eten.
2 't Welk de phariseën ziende,
zeiden tot hem: Ziet, uwe disci-
pelen doen hetgeen niet geoor-
loofd is te doen op de sabbat-
dagen.
3 Maar hij antwoordde hun:
Hebt gij niet gelezen wat David
deed, als hij, en die bij hem
waren, honger hadden? (I. *Ko-
ning*. 21 : 6.)
4 Hoe hij in het huis Gods ge-
gaan is en de voorgestelde broo-
den geëten heeft, die 't hem niet
geoorloofd was te eten, noch aan
die met hem waren, dan aan de
priesters alleen?
5 Of hebt gij in de wet niet ge-
lezen dat de priesters den sab-
bat op de sabbat-dagen in den
tempel overtreden, en nochtans
onschuldig zijn? (*Num*. 28 : 9.)
6 Nu ik zeg u, dat die hier te-
genwoordig is, meerder is dan de
tempel.
7 Doch indien gij wist wat dit
te zeggen is: Ik wil barmhartig-
heid en geene offerande (*Oseas* 6.
6), nooit zoudt gij de onschuldi-
gen veroordeeld hebben.
8 Want de Zoon des menschen
is de Heer ook van den sabbat-
dag.
9 En vandaar voortgaande,
kwam hij in hunne synagoge.
10 En ziet, daar was een mensch
die eene verdroogde hand had;
en zij vraagden hem, zeggende:
Is het ook geoorloofd op den
sabbat-dag te genezen? om hem
te kunnen beschuldigen.
11 Maar hij zeide tot hen: Wie
is er onder u die een schaap
heeft, en hetzelve, indien het op
den sabbat-dag in eene gracht
valt, niet zal aanvatten en daar-
uit trekken?
12 Hoeveel is nu een mensch
niet waardiger dan een schaap?
Zoo dan is het geoorloofd op de
sabbat-dagen wel te doen.
13 Toen zeide hij tot den
mensch: Steek uwe hand uit. Hij
stak ze uit, en zij werd in gezond-
heid hersteld gelijk de andere.
14 En de phariseën uitgaande,
hielden raad tegen hem, hoe zij
hem zouden verderven.
15 Maar Jezus dit wetende, ver-
trok vandaar; en velen volgden
hem, dewelke hij allen genas.
16 En hij beval hun dat zij hem
niet kenbaar zouden maken.
17 Opdat volbracht zoude wor-
den hetgeen door den propheet
Isaias gezegd is:
18 Ziet, mijn Zoon, welken ik
uitverkoren heb; mijn beminde,
in wien mijne ziel haar welbeha-

gen genomen heeft. Ik zal mijnen
geest op hem doen rusten, en hij
zal het oordeel aan de heidenen
verkondigen. (*Isaias* 42 : 1.)
19 Hij zal niet twisten noch
roepen, en niemand zal zijne
stem op de straten hooren;
20 het gekrookte riet zal hij niet
voortbreken, en de rookende
wiek zal hij niet uitblusschen,
totdat hij de gerechtigheid ter
overwinning zal brengen;
21 en in zijnen naam zullen de
heidenen hopen.
22 Toen is er een bezetene, die
blind en stom was, tot hem gebracht;
en hij genas hem zoodanig,
dat hij sprak en zag.
23 En al de scharen stonden
versteld, en zeiden: Is dit niet
de Zoon van David?
24 Maar de phariseën dit hoorende,
zeiden : Hij jaagt geene
duivelen uit, dan door Beëlzebub,
den prins der duivelen.
25 Doch Jezus hunne gedachten
kennende, zeide tot hen : Alle
rijk dat tegen zich zelf verdeeld
is, zal verwoest worden;en geene
stad of huis dat tegen zich zelf
verdeeld is, zal blijven staan.
26 Alzoo indien de eene duivel
den anderen uitjaagt, zoo is hij
tegen zich zelven verdeeld; hoe
zal dan zijn rijk blijven staan?
27 En indien ik door Beëlzebub
de duivelen uitjaag, door wien
jagen uwe kinderen hen uit?
daarom zullen die zelf uwe rechters
zijn.
28 Maar indien ik door den
Geest Gods de duivelen uitjaag,
zoo is dan het rijk Gods tot u
gekomen.
29 Hoe kan ook iemand in het
huis van eenen sterken man
ingaan, en zijn huisraad rooven,
tenzij hij eerst dien sterke vastbinde
om alsdan zijn huis te
berooven?
30 Die met mij niet is, is tegen
mij; en die met mij niet vergadert,
die verstrooit.
31 Daarom zeg ik u : Alle zonde
en lastering zal aan de menschen
vergeven worden; maar
de lastering tegen den Geest zal
niet vergeven worden.
32 En zoo wie iets zegt tegen
den Zoon des menschen, het zal
hem vergeven worden; maar zoo
wie tegen den Heiligen Geest
spreekt, het zal hem niet vergeven
worden, noch in dit leven,
noch in het toekomende.
33 Of houdt den boom goed en
zijne vruchten goed; of houdt
den boom kwaad en zijne
vruchten kwaad; want uit de
vruchten wordt de boom gekend.
34 Gij slangenbroedsels! hoe
zoudt gij goed kunnen spreken,
daar gij kwaad zijt? want uit
de volheid des harten spreekt
de mond.
35 Een goede mensch brengt
uit eenen goeden schat goede
dingen voort; en een kwade
mensch brengt uit eenen kwaden
schat kwade dingen voort.
36 Doch ik zeg u, dat de menschen
in den dag des oordeels
rekening zullen geven van elk
ijdel woord, hetwelk zij zullen
gesproken hebben.
37 Want uit uwe woorden zult
gij rechtvaardig verklaard worden;
en uit uwe woorden zult
gij veroordeeld worden.
38 Toen spraken tot hem eenigen
der schriftgeleerden en phariseën,
zeggende : Meester! wij

wilden wel een teeken van u
zien.
39 Maar hij antwoordde, en zei-
de tot hen : Dit boos en over-
spelig geslacht zoekt een teeken;
en daar zal hun geen teeken ge-
geven worden, dan het teeken
van den propheet Jonas.
40 Want gelijk Jonas drie dagen
en drie nachten in den buik van
den walvisch geweest is, zoo zal
de Zoon des menschen drie da-
gen en drie nachten in het hart
der aarde zijn. (*Jonas 2* : 1.)
41 Het volk van Ninive zal in
het oordeel opstaan met dit ge-
slacht, en hetzelve veroordee-
len : omdat zij * penitentie ge-
daan hebben op het prediken
van Jonas; en ziet, die hier is,
is meer dan Jonas.
42 De koningin van het Zuiden
zal in het oordeel opstaan met dit
geslacht, en hetzelve veroordee-
len : omdat zij van het uiterste
der aarde gekomen is om de
wijsheid van Salomon te hooren
(III *Koning.* 10 : 1); en ziet, die
hier is, is meer dan Salomon.
43 Wanneer de onzuivere geest
uit den mensch gegaan is, wan-
delt hij door waterlooze plaatsen,
zoekende rust, en hij vindt geen.
44 Dan zegt hij : Ik zal weder-
keeren naar mijn huis vanwaar
ik ben uitgegaan. En daar ko-
mende, vindt hij het ledig, ge-
veegd en versierd.
45 Dan gaat hij henen, en neemt
nog zeven andere geesten met
zich, die boozer dan hij zijn, en
zij gaan daarin wonen; en het
laatste van dien mensch wordt
erger dan het eerste. Zoo zal het

* *Gr.* zich bekeerd hebben.

ook gaan met dit boos geslacht.
46 Terwijl hij nog tot het volk
sprak, zoo stonden zijne moeder
en broeders daarbuiten, zoeken-
de hem te spreken.
47 En iemand zeide tot hem :
Zie, uwe moeder en uwe broe-
ders staan daarbuiten en vra-
gen naar u.
48 Maar hij antwoordde aan
dengene die hem dit zeide : Wie
is mijne moeder, en wie zijn
mijne broeders?
49 En de hand uitstekende over
zijne discipelen : Ziet hier, zeide
hij, mijne moeder en mijne broe-
ders!
50 Want zoo wie den wil doet
van mijnen Vader die in den
hemel is, die is mijn broeder,
zuster en moeder

KAPITTEL XIII.

OP denzelfden dag ging Jezus
uit den huize en zat omtrent
de zee.
2 En daar vergaderde zoo groote
menigte van volk bij hem, dat
hij in een schip ging zitten, en
al het volk stond op den oever.
3 En hij sprak tot hen vele din-
gen door gelijkenissen, zeggen-
de : Ziet, een zaaier ging uit om
te zaaien.
4 En als hij zaaide, viel er een
deel van het zaad langs den weg,
en de vogelen des hemels kwa-
men en aten het op.
5 Het ander viel op steenach-
tige plaatsen, daar het niet veel
aarde had; en het sproot ter-
stond uit, omdat de aarde die
het had, niet diep was;
6 Maar als de zon was opgeko-
men, werd het verbrand; en

't verdroogde, want het had geenen wortel.

7 Het ander viel tusschen de doornen; en de doornen opwassende, versmachtten het.

8 Doch het ander viel in goede aarde, en het gaf vruchten; het een honderd, het ander zestig, en het ander dertig voor een.

9 Die ooren heeft om te hooren dat hij hoore.

10 En de discipelen bij hem komende, vraagden hem: Waarom spreekt gij tot hen door gelijkenissen?

11 Hij antwoordde hun . Omdat het u vergund is de verborgenheden van het rijk der hemelen te kennen, maar aan hen is het niet vergund.

12 Want aan al wie heeft, zal gegeven worden, en hij zal overvloed hebben; maar zoo wie niet heeft, van dien zal zelfs hetgeen hij heeft, afgenomen worden.

13 Daarom spreek ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien; en hoorende niet hooren, noch verstaan.

14 En in hen wordt volbracht deze prophetie van Isaias: Met het gehoor zult gij hooren, en niet verstaan; en ziende zult gij zien, en niet bemerken:

15 want het hart van dit volk is bezwaard geworden, en zij zijn hard van gehoor geworden, en hebben hunne oogen toegesloten; opdat zij met de oogen niet zouden zien, noch met de ooren hooren, noch met het hart verstaan en bekeerd worden, en ik hen geneze. (*Isaias* 6 : 9.)

16 Maar uwe oogen zijn zalig, omdat zij zien; en uwe ooren omdat zij hooren.

17 Want ik zeg u voorwaar, dat vele propheten en rechtvaardigen hebben gewenscht te zien hetgeen gij ziet, en zij hebben 't niet gezien; en te hooren hetgeen gij hoort en zij hebben 't niet gehoord.

18 Luistert gij dan naar de gelijkenis van den zaaier.

19 Als iemand het woord van het rijk hoort, en daar niet op let, zoo komt de booze, en neemt weg hetgeen in zijn hart gezaaid was : dit is degene, daar het zaad langs den weg valt.

20 Die het zaad op steenachtige plaatsen ontvangt, is degene die het woord hoort, en hetzelve aanstonds met blijdschap aanneemt;

21 doch hij heeft geenen wortel in zich zelven, en volhardt maar voor eenigen tijd; maar als er verdrukking en vervolging opkomt om het woord, zoo wordt hij terstond geërgerd.

22 En die het zaad tusschen de doornen ontvangt, is degene die het woord aanhoort; maar de bekommernissen dezer wereld en het bedrog der rijkdommen versmachten het woord, en het wordt vruchteloos.

23 Maar die het zaad in goede aarde ontvangt, is degene die het woord aanhoort en daar op let; die ook vruchten draagt en voortbrengt, het een honderd, het ander zestig, en het ander dertig voor een.

24 Hij stelde hun nog eene andere gelijkenis voor, zeggende: Het rijk der hemelen is gelijk aan eenen mensch, die goed zaad in zijnen akker gezaaid had.

25 Maar terwijl de menschen

slepen, kwam zijn vijand en zaaide onkruid in het midden der tarwe, en ging henen.

26 Als nu het kruid was opgewassen, en vruchten voortbracht, dan openbaarde zich ook het onkruid;

27 en de dienaars van den vader des huisgezins kwamen hem zeggen: Heere! hebt gij niet goed zaad in uwen akker gezaaid? hoe komt er dan het onkruid in?

28 Hij antwoordde hun: Dit heeft een vijand gedaan. De dienaars zeiden tot hem: Wilt gij dat wij het gaan bijeenplukken?

29 Hij antwoordde: Neen. Opdat gij het onkruid uitplukkende, niet te samen met hetzelve de tarwe uittrekt.

30 Laat het beide opgroeien tot den oogst; en ten tijde van den oogst zal ik tot de maaiers zeggen: Plukt eerst het onkruid bijeen, en bindt het in bussels, om te verbranden; maar vergadert de tarwe op mijnen graanzolder.

31 Eene andere gelijkenis stelde hij hun voor, zeggende: Het rijk der hemelen is gelijk aan een mostaardzaad, hetwelk een mensch nam en in zijnen akker zaaide;

32 dat wel het kleinste onder alle zaden is, maar als het opgewassen is, is het grooter dan alle moeskruiden; en het wordt een boom, zoodat zelfs de vogelen des hemels in zijne takken komen nederzitten.

33 Hij zeide nog eene andere gelijkenis tot hen: Het rijk der hemelen is gelijk aan eenen deesem, welken eene vrouw nam en verborg in drie maten meel, tot het geheel verdeesemd was.

34 Al deze dingen zeide Jezus door gelijkenissen tot de scharen, en zonder gelijkenissen sprak hij tot hen niet:

35 opdat volbracht zoude worden, hetgeen door den propheet gezegd was: Ik zal mijnen mond in gelijkenissen opendoen; ik zal dingen te voorschijn brengen, die verborgen waren van de schepping der wereld af. (*Psalm* 72: 2.)

36 Toen liet hij het volk gaan, en kwam naar huis; en zijne discipelen kwamen tot hem, zeggende: Leg ons uit de gelijkenis van het onkruid des akkers.

37 Hij antwoordde en zeide tot hen: Die het goed zaad zaait, is de Zoon des menschen.

38 De akker is de wereld; het goed zaad zijn de kinderen des rijks; het onkruid zijn de kinderen van den booze;

39 de vijand die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogsttijd is het einde der wereld; en de maaiers zijn de engelen.

40 Gelijk dan het onkruid vergaderd en in het vuur verbrand wordt, alzoo zal het gaan in het einde der wereld.

41 De Zoon des menschen zal zijne engelen zenden, en die zullen alle ergenissen, en degenen die boosheid bedrijven, uit zijn rijk bijeen vergaderen.

42 En zij zullen die werpen in den vurigen oven: daar geween en knersing der tanden zijn zal.

43 Dan zullen de rechtvaardigen blinken gelijk de zon in het rijk huns Vaders. Die ooren heeft om te hooren, dat hij hoore.

44 Het rijk der hemelen is gelijk

aan eenen schat, die in eenen
akker verborgen is, welken een
mensch die hem vindt, verborgen
houdt, en uit blijdschap over
denzelven, gaat verkoopen al wat
hij heeft, en koopt dien akker.
45 Nog is het rijk der hemelen
gelijk aan eenen koopman, die
schoone peerlen zoekt,
46 en die eene kostelijke peerl
gevonden hebbende, gaat ver-
koopen al wat hij heeft, en koopt
dezelve.
47 Het rijk der hemelen is ook
gelijk aan een vischnet, dat in
zee geworpen zijnde, allerhande
slach van visschen vergadert;
48 dewelke zij, als hetzelve nu
vol is, optrekken, en omtrent
den oever zittende, de goede
daaruit kiezen in hunne vaten,
en de kwade wegwerpen.
49 Alzoo zal het gaan in het
einde der wereld. De engelen
zullen uitgaan, en zullen de
boozen afscheiden uit het mid-
den der rechtvaardigen.
50 En die werpen in den vuri-
gen oven, daar geween en kner-
sing der tanden zijn zal.
51 Hebt gij al deze dingen ver-
staan? Zij antwoordden hem :
Ja wij!
52 Hij zeide tot hen : Daarom
zijn alle leeraars, die wel onder-
wezen zijn in de zaken van het
rijk der hemelen, gelijk aan
eenen vader des huisgezins, die
uit zijnen schat nieuwe en oude
dingen te voorschijn brengt.
53 Als Jezus deze gelijkenissen
geëindigd had, is hij vandaar
vertrokken.
54 En in zijn vaderland komen-
de, leerde hij hen in hunne syna-
gogen, zoodat zij zich verwon-
derden, en zeiden : Vanwaar
heeft deze die wijsheid en die
mirakelen?
55 Is dit niet de zoon van den
timmerman? is zijne moeder
niet Maria genoemd, en zijne
broeders Jacobus, en Joseph, en
Simon, en Judas?
56 En zijn zijne zusters niet
allen bij ons? vanwaar heeft hij
dan al die dingen?
57 En zij werden in hem geër-
gerd. Maar Jezus zeide tot hen :
Daar is geen propheet zonder
eer, dan in zijn vaderland, en in
zijn huis.
58 En hij deed daar niet vele
mirakelen, om hunne ongeloo-
vigheid.

KAPITTEL XIV.

IN dien tijd hoorde de vorst
Herodes het gerucht dat van
Jezus liep.
2 En hij zeide tot zijne diena-
ren : Dit zal Joannes de Dooper
zijn, die van den dood verrezen
is; daarom geschieden die krach-
tige werken door hem.
3 Want Herodes had Joannes
gevangen gezet, om Herodias de
huisvrouw van zijnen broeder.
4 Omdat Joannes tot hem zeide :
Het is u niet geoorloofd haar te
hebben.
5 Doch hem willende ter dood
brengen, vreesde hij het volk :
want zij hielden hem voor eenen
propheet.
6 Maar op den geboortedag van
Herodes, danste de dochter van
Herodias in het midden; 't welk
aan Herodes zoo behaagde,
7 dat hij haar met eed beloofde
te geven, al wat zij van hem
zoude eischen.

8 Zij dan van hare moeder te voren opgemaakt zijnde; Geef mij, zeide zij, hier in eenen schotel het hoofd van Joannes den Dooper.

9 En de koning werd bedroefd: nochtans om den eed, en om degenen die met hem aan tafel zaten, gebood hij dat men het zoude geven.

10 En hij zond, en deed Joannes in de gevangenis onthoofden.

11 En zijn hoofd werd in eenen schotel gebracht, en aan die dochter gegeven, die het bij hare moeder bracht.

12 Doch zijne discipelen kwamen zijn lichaam weghalen, begroeven hetzelve, en gingen het aan Jezus boodschappen.

13 Als Jezus dit hoorde, vertrok hij vandaar in een schipken naar eene eenzame plaats alleen; en het volk dit hoorende, volgde hem te voet uit de steden.

14 En uitkomende, zag hij eene groote menigte van volk: hij had medelijden met hen, en genas hunne zieken.

15 Als het nu avond geworden was, kwamen zijne discipelen tot hem, zeggende: Deze plaats is woest, en de tijd is nu voorbij; zend het volk weg, opdat zij in de dorpen te eten gaan koopen.

16 Maar Jezus zeide tot hen: Het is niet noodig dat zij gaan; geeft gij hun te eten.

17 Zij antwoordden hem: Wij hebben hier niet dan vijf brooden en twee visschen.

18 Hij zeide tot hen: Brengt mij die hier.

19 En als hij het volk bevolen had op het gras neder te zitten, nam hij de vijf brooden en de twee visschen, en naar den hemel ziende, zegende hij die; hij brak de brooden, hij gaf ze aan de discipelen, en de discipelen aan het volk.

20 En zij aten allen, en werden verzaad; en men nam twaalf volle korven op van het overschot der brokkelingen.

21 Doch het getal van die er geëten hadden, was vijf duizend mannen, behalve de vrouwen en kleine kinderen.

22 En terstond gebood Jezus aan zijne discipelen in het schipken te gaan, en vooraf naar de andere zijde te varen, terwijl hij het volk zoude henenzenden.

23 Als het volk weggezonden was, klom hij op eenen berg om te bidden. En nu avond zijnde, zoo was hij daar alleen.

24 Daarentusschen werd het schipken in 't midden der zee geslingerd van de baren: want de wind was hun tegen.

25 Maar in de vierde nachtwaak kwam hij tot hen, wandelende op de zee.

26 En ziende hem op de zee wandelen, werden zij ontsteld, zeggende: Het is een spook. En zij schreeuwden van vreeze.

27 Doch Jezus sprak hen terstond aan, en zeide: Hebt goeden moed; ik ben het, vreest niet.

28 Petrus antwoordende, zeide: Heere! zoo gij het zijt, gebied mij tot u te komen op het water.

29 En hij zeide; Kom. Petrus uit het schipken aftredende, wandelde op het water, om tot Jezus te komen.

30 Maar ziende eenen sterken wind, werd hij bevreesd; en alzoo hij begon te zinken, riep hij,

zeggende : Heere! bewaar mij.
31 En Jezus terstond de hand
uitstekende, nam hem vast, en
zeide tot hem : Gij kleine van ge-
loof, waarom hebt gij getwijfeld?
32 En als zij in het schipken ge-
treden waren, hield de wind op.
33 En die in 't schipken waren,
kwamen hem aanbidden, zeg-
gende : Gij zijt waarlijk de Zoon
Gods.
34 Als zij nu overgevaren wa-
ren, kwamen zij in het land van
Genesar.
35 En als de inwoners van die
plaats hem kenden, zonden zij
door geheel dat land, en brachten
tot hem allen die kwalijk te pas
waren,
36 hem biddende, dat zij maar
den boord van zijn kleed moch-
ten aanraken. En allen die hem
raakten, werden genezen.

KAPITTEL XV.

TOEN kwamen eenige schrift-
geleerden en phariseën, die
van Jerusalem waren, tot Jezus,
zeggende :
2 Waarom overtreden uwe dis-
cipelen de overlevering der ou-
derlingen? Want zij wasschen
hunne handen niet, wannee zij
spijzen nutten.
3 Maar hij antwoordde hun : En
waarom overtreedt gij het gebod
Gods om uwe overlevering?
Want God heeft gezegd :
4 Eert vader en moeder; en we-
derom : Zoo wie vader of moeder
kwalijk toespreekt, dat hij den
dood sterve. (*Exod.* 20 : 12.)
5 Maar gij zegt, dat ieder mag
zeggen tot zijnen vader of moe-
der : Al mijne offergift zal u pro-
fijtig zijn;
6 doch ondertusschen eert hij
zijnen vader en zijne moeder
niet. En alzoo hebt gij Gods ge-
bod te niet gedaan door uwe
overlevering.
7 Gij schijnheiligen! Isaias
heeft zeer wel van u geprophe-
teerd, zeggende :
8 Dit volk eert mij met de lip-
pen; maar hun hart is verre van
mij. (*Isaias* 29 : 13.)
9 Doch tevergeefs dienen zij mij,
leerende leeringen en geboden
der menschen.
10 En het volk bij zich geroepen
hebbende, zeide hij tot hen : Luis-
tert toe en verstaat dit wel :
11 Hetgeen in den mond gaat,
besmet den mensch niet; maar
hetgeen uit den mond voortkomt,
dat besmet den mensch.
12 Toen kwamen zijne discipe-
len, en zeiden tot hem : Weet gij
wel dat de phariseën u dit heb-
bende hooren zeggen, geërgerd
zijn?
13 Maar hij antwoordde, zeg-
gende : Alle plantsoen, dat mijn
hemelsche Vader niet geplant
heeft, zal uitgeroeid worden.
14 Laat hen daar. Zij zijn blind,
en leidsmans van blinden. En als
de eene blinde den anderen leidt,
zoo vallen zij beide in de gracht.
15 Dan zeide Petrus tot hem :
Leg ons die verholen spreuk uit.
16 Jezus antwoordde : Zijt gijlie-
den ook nog zoo onverstandig?
17 En verstaat gij nog niet, dat
al wat in den mond komt, in den
buik gaat, en in 't vertrek uitge-
worpen wordt?
18 Maar hetgeen door den mond
uitgaat, komt uit het hart, en dat
besmet den mensch.
19 Want 't is uit het hart dat

voortkomen de kwade gedachten, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valsche getuigenissen en godslasteringen.
20 Dit zijn de dingen die den mensch besmetten; maar met ongewasschen handen te eten, dat besmet den mensch niet.
21 Jezus vandaar weggaande, trok naar den kant van Tyrus en Sidon.
22 En ziet eene cananeesche vrouw uit die gewesten komende, riep tot hem, zeggende: Heere, Davids Zoon, ontferm u mijner! mijne dochter wordt deerlijk van den duivel gekweld.
23 Doch hij antwoordde haar niet een woord. En zijne discipelen bij hem komende, baden, zeggende: Laat haar toch gaan, want zij roept ons na.
24 Maar hij antwoordde hun: Ik ben niet gezonden dan tot de verlorene schapen van het huis van Israël.
25 Doch zij aankomende, aanbad hem, en zeide: Heere, help mij!
26 Hij antwoordde haar: Het is niet redelijk, dat men het brood der kinderen neme, en voor de honden werpe.
27 Zij zeide: 't Is waar, Heere! en nochtans eten ook de hondekens van de brokskens, die van de tafel van hunne heeren vallen.
28 Toen antwoordde Jezus haar, zeggende: O vrouw! groot is uw geloof; dat u geschiede gelijk gij wilt. En op dezelfde uur werd hare dochter genezen.
29 Jezus vandaar voortgaande, kwam langs de zee van Galileën; en op eenen berg klimmende, ging hij daar nederzitten.
30 En het volk kwam met hoopen tot hem, met zich medeleidende stommen, blinden, kreupelen, verminkten, en vele anderen, die zij voor zijne voeten wierpen; en hij genas die.
31 Zoodat het volk zich verwonderde, ziende de stommen spreken, de kreupelen wandelen, de blinden zien; en zij gaven glorie aan den God van Israël.
32 En Jezus zijne discipelen te zamen geroepen hebbende, zeide: Ik heb medelijden met dit volk, want het is nu alreeds drie dagen dat zij gestadig bij mij blijven, en niet te eten hebben; en ik wil hen niet nuchteren laten gaan, opdat zij onderweg niet bezwijken.
33 De discipelen antwoordden hem: Vanwaar zullen wij in eene woestijn zoovele brooden halen, om zoo groote menigte te verzaden?
34 Jezus vraagde hun: Hoeveel brooden hebt gij? Zij antwoordden hem: Zeven, en weinige vischkens.
35 Toen gebood hij aan het volk dat zij op de aarde zouden nederzitten.
36 En de zeven brooden en de visschen genomen, en de dankzegging gesproken hebbende, brak hij die, en gaf ze aan zijne discipelen, en de discipelen gaven ze aan het volk.
37 En zij aten allen, en werden verzaad: en men nam zeven volle manden op van het overschot der brokkelingen.
38 Doch het getal van degenen die geëten hadden, was vier duizend mannen, behalve de vrouwen en kleine kinderen.
39 En nadat hij het volk had laten gaan, zoo ging hij in het

schipken en kwam in de palen
van Magedan.

KAPITTEL XVI.

TOEN kwamen de phariseën
en de saduceën hem ten-
teeren; en verzochten van hem,
dat hij een teeken van den hemel
aan hen zoude vertoonen.
2 Maar hij antwoordde hun al-
dus : 's Avonds zegt gij : Het zal
schoon weer zijn ; want de hemel
is rood.
3 En 's morgens : Vandaag zal
het onweer zijn ; want de hemel
schijnt droevig rood.
4 Zoo weet gij dan de gedaante
des hemels wel te onderschei-
den ; en zoudt gij de teekenen der
tijden niet kunnen onderken-
nen ? Dit boos en overspelig ge-
slacht verzoekt een teeken; maar
daar zal hun geen teeken gege-
ven worden, dan het teeken van
den propheet Jonas. En hen
daarlatende, ging hij weg.
5 En als zijne discipelen waren
overgevaren, hadden zij verge-
ten brood mede te nemen.
6 En Jezus zeide tot hen : Ziet
toe, en wacht u van den deesem
der phariseën en saduceën.
7 Zij dachten dan, en zeiden
onder malkanderen : Het is dat
wij geene brooden medegeno-
men hebben.
8 Maar Jezus dit verstaande,
zeide : Wat overlegt gij daar
onder malkanderen, gij kleinen
van geloof, dat gij geene brooden
hebt ?
9 Verstaat gij nog niet, of ge-
denkt u niet van de vijf brooden
onder vijf duizend menschen, en
hoeveel korven gij daarvan op-
naamt ?
10 Noch van de zeven brooden
onder vier duizend menschen,
en hoeveel manden gij daarvan
opnaamt ?
11 Hoe verstaat gij niet, dat ik
u van geen brood sprak, als ik
zeide : Dat gij u zoudt wachten
van den deesem der phariseën
en saduceën ?
12 Toen verstonden zij dat hij
niet gezegd had, dat men zich
moest wachten van den zuur-
deesem des broods, maar van de
leeringen der phariseën en der
saduceën.
13 Als nu Jezus omtrent Cesa-
rea van Philippus gekomen was,
vraagde hij aan zijne discipelen :
Wie zeggen de menschen dat de
Zoon des menschen is ?
14 Zij antwoordden hem : Eeni-
gen, dat hij is Joannes de
Dooper ; anderen, dat hij is
Elias ; anderen Jeremias, of een
van de propheten.
15 Jezus zeide tot hen : Maar
gijlieden, wie zegt gij dat ik ben ?
16 Simon Petrus antwoordende,
zeide : Gij zijt de Christus, de
Zoon van den levenden God.
17 Jezus antwoordde hem : Za-
lig zijt gij, Simon Barjona ! want
vleesch en bloed heeft u dit niet
geopenbaard, maar mijn Vader
die in den hemel is.
18 En ik zeg tot u, dat gij zijt
Petrus, en op deze steenrots zal
ik mijne kerk bouwen; en de
poorten der hel zullen tegen haar
niet vermogen.
19 En ik zal u de sleutelen van
het rijk der hemelen geven; en
al wat gij op de aarde zult ge-
bonden hebben, zal ook in den
hemel gebonden zijn; en al wat
gij op de aarde zult ontbonden

hebben, zal ook in den hemel
ontbonden zijn.
20 Dan gebood hij aan zijne discipelen
dat zij aan niemand zouden
zeggen, dat hij Jezus de
Christus was.
21 Van dan af begon Jezus aan
zijne discipelen te vertoonen,
dat hij zoude moeten naar Jerusalem
gaan, en veel moeten lijden
van de ouderlingen, en
schriftgeleerden, en opperpriesters,
en gedood worden, en ten
derden dage verrijzen.
22 Doch Petrus hem ter zijde
leidende, begon hem te berispen,
zeggende : Verre zij dat van u,
Heere! dat zal u niet overkomen.
23 Maar hij zich omkeerende,
zeide tot Petrus : Ga weg achter
mij, gij tegenstrijder ! gij zijt mij
tot ontstichting : want gij hebt
geenen smaak in hetgeen God
aangaat, maar alleen in menschelijke
dingen.
24 Toen zeide Jezus tot zijne
discipelen : Zoo iemand achter
mij wil komen, dat hij zich zelven
verloochene, en zijn kruis
opneme, en mij volge.
25 Want zoo wie zijn leven wil
behouden, die zal het verliezen;
maar wie zijn leven om mijnentwil
verliest, die zal het vinden.
26 En wat baat het eenen
mensch dat hij de geheele wereld
wint, indien hij zijne ziel verliest?
of wat verwisseling zal een
mensch voor zijne ziel geven ?
27 Want de Zoon des menschen
zal in de glorie van zijnen Vader
komen met zijne engelen, en dan
zal hij elk loonen volgens zijne
werken.
28 Ik zeg u voorwaar : daar
zijn eenigen van die hier staan,
die den dood niet zullen smaken,
voordat zij den Zoon des menschen
zien komen in zijn rijk.

KAPITTEL XVII.

ZES dagen daarna nam Jezus
met zich Petrus, en Jacobus,
en Joannes, zijnen broeder,
en leidde hen op eenen hoogen
berg alleen.
2 En in hunne tegenwoordigheid
veranderde hij van gedaante ;
zijn aanzicht blonk
gelijk de zon, en zijne kleederen
werden wit gelijk sneeuw.
3 En ziet, hun verschenen
Moyses en Elias met hem sprekende.
4 Doch Petrus sprak aldus tot
Jezus : Heere ! het is goed voor
ons hier te zijn ; laat ons hier
drie tenten maken, eene voor
u, eene voor Moyses, en eene
voor Elias.
5 Terwijl hij nog sprak, zoo
overlommerde hen eene heldere
wolk. En daar kwam eene stem
uit de wolk, zeggende : Dat is
mijn welbeminde Zoon, in wien
ik mijn behagen genomen heb;
hoort naar hem !
6 De discipelen dit hoorende,
zijn op hun aanzicht nedergevallen,
en bevreesd geworden.
7 Doch Jezus bijkomende,
raakte hen aan, en zeide : Staat
op en vreest niet.
8 En hunne oogen opheffende,
zagen zij niemand dan Jezus.
9 En als zij den berg afgingen,
gebood hun Jezus, zeggende :
Geeft dit vertoon niemand te
kennen, totdat de Zoon des menschen
van den dood zal verrezen
zijn.
10 Zijne discipelen vraagden

hem: Wat zeggen dan de schrift-
geleerden dat Elias eerst moet
komen?
11 Hij antwoordde hun: 't Is
wel waar, dat Elias eerst moet
komen en alles herstellen:
12 nochtans ik zeg ulieden, dat
Elias alreeds gekomen is, en zij
hebben hem niet gekend; maar
zij hebben met hem geleefd ge-
lijk zij gewild hebben. Alzoo zal
ook de Zoon des menschen van
hen te lijden hebben.
13 Toen verstonden de discipe-
len, dat hij hun van Joannes den
Dooper gesproken had.
14 Als hij nu bij het volk geko-
men was, kwam er een mensch
tot hem, vallende voor hem ne-
der op zijne knieën, en zeide:
Heere! ontferm u over mijnen
zoon die de maanziekte heeft, en
zware pijn lijdt: want hij valt
dikwijls in het vuur, en dikwijls
in het water;
15 en ik heb hem voor uwe dis-
cipelen gebracht, maar zij kon-
den hem niet genezen.
16 Toen zeide Jezus: O onge-
loovig en verkeerd geslacht,
hoelang zal ik met u zijn? hoe-
lang zal ik u verdragen? Brengt
hem hier bij mij.
17 En Jezus den duivel bestraft
hebbende, ging hij uit hem weg,
en van die uur af werd het kind
genezen.
18 Toen kwamen de discipelen
bij Jezus in 't heimelijk, zeg-
gende: Hoe komt het dat wij
hem niet konden uitdrijven?
19 Jezus antwoordde hun: Om
uwe ongeloovigheid. Want ik
zeg u voorwaar: indien gij een
geloof hadt gelijk een mostaard-
zaad, gij zoudt tot dien berg
zeggen: Ga vanhier, derwaarts?
en hij zou gaan; en niets zou u
onmogelijk zijn.
20 Maar dit slach wordt niet
uitgedreven dan door bidden en
vasten.
21 Terwijl zij in Galileën ver-
keerden, zeide Jezus tot hen: De
Zoon des menschen zal geleverd
worden in de handen der men-
schen.
22 En zij zullen hem dooden,
doch ten derden dage zal hij
verrijzen. En zij werden hiero-
ver zeer bedroefd.
23 Als zij te Capharnaüm geko-
men waren, kwamen degenen
die den tolpenning ontvingen,
bij Petrus, en zeiden: Betaalt
uw Meester den tol niet?
24 Hij zeide: Ja. En als hij in
huis gekomen was, zoo voor-
kwam hem Jezus, zeggende:
Wat dunkt u, Simon? van wie is
het dat de koningen der aarde tol
of schatting nemen? van hunne
kinderen, of van de vreemden?
25 Hij antwoordde: Van de
vreemden. Jezus zeide tot hem:
Zoo zijn de kinderen dan vrij.
26 Doch opdat wij hen niet erge-
ren, ga naar de zee, en werp
uwen haak uit; en neem den
eersten visch die opkomt, en
zijnen mond geopend hebbende,
zult gij er eenen dobbelen tol-
penning in vinden: Neem dien,
en geef hem aan hen, voor mij
en voor u.

KAPITTEL XVIII.

OP denzelfden tijd kwamen
de discipelen tot Jezus, zeg-
gende: Wie is de meeste in het
rijk der hemelen?
2 Jezus een klein kind tot zich

geroepen hebbende, stelde het
in 't midden van hen,
3 en zeide : Voorwaar ik zeg u :
tenzij gij u bekeert en wordt als
kleine kinderen, gij zult in het
rijk der hemelen niet komen.
4 Zoo wie dan zich zelven ver-
nedert gelijk dit klein kind,die is
de meeste in het rijk der hemelen.
5 En die zulk een klein kind
ontvangt in mijnen naam, die
ontvangt mij.
6 Maar zoo wie een van deze
kleinen, die in mij gelooven,
ergert, het ware hem beter dat
hij met eenen molensteen aan
zijnen hals gebonden,versmoord
werd in de diepte der zee.
7 Wee de wereld vanwege de
ergernissen ! want het is wel
noodzakelijk dat er ergernissen
komen, maar wee dien mensch
door wien de ergernis komt !
8 Zoo dan uwe hand of uw voet
u ergert, kapt ze af, en werpt ze
van u : het is beter voor u, ver-
minkt of kreupel tot het leven in
te gaan, dan twee handen of twee
voeten hebbende, in het eeuwig
vuur geworpen te worden.
9 En indien uw oog u ergert,
trekt het uit, en werpt het van u :
het is beter voor u met een oog
tot het leven in te gaan, dan twee
oogen hebbende, in het helsche
vuur geworpen te worden.
10 Ziet toe dat gij niemand van
deze kleinen versmaadt : want ik
zeg u, dat hunne engelen in den
hemel altijd zien het aanschijn
van mijnen Vader die in den
hemel is.
11 Want de Zoon des menschen
is gekomen om zalig te maken
hetgeen verloren was.
12 Wat dunkt u? indien iemand
honderd schapen heeft, en dat
een van die verdoold is ; laat hij
niet de negen en negentig op de
bergen, en gaat het verdoolde
zoeken ?
13 En indien 't gebeurt dat hij
het vindt, ik zeg u voorwaar, dat
hij zich daarover meer verblijdt,
dan over de negen en negentig
die niet verdoold waren.
14 Alzoo is het ook de wil niet
van uwen Vader die in den he-
mel is, dat er een van die kleinen
zal verloren gaan.
15 Daarom, is 't dat uw broeder
tegen u zondigt, zoo gaat en
berispt hem tusschem u en hem
alleen. Indien hij naar u hoort,
zoo hebt gij uwen broeder ge-
wonnen.
16 Doch indien hij naar u niet
hoort, zoo neemt er nog eenen of
twee met u, opdat alles door den
mond van twee of drie getuigen
bevestigd worde.
17 Indien hij hun ook geen
gehoor geeft, zegt het aan de
kerk, en zoo hij ook de kerk niet
hoort, zoo houdt hem als eenen
heiden en eenen publicaan.
18 Ik zeg u voorwaar : al wat
gij op de aarde zult binden, zal
ook gebonden zijn in den hemel ;
en al wat gij op de aarde zult
ontbinden, zal ook ontbonden
zijn in den hemel.
19 Daarenboven zeg ik u, dat
indien er twee van u overeen-
stemmen op de aarde ; al wat zij
begeeren, zal hun van mijnen
Vader, die in den hemel is, ge-
worden.
20 Want overal, waar twee of
drie in mijnen naam vergaderd
zijn, daar ben ik in het midden
van hen.

21 Toen kwam Petrus tot hem, en zeide: Heere! hoe menigmaal zal ik het aan mijnen broeder vergeven, als hij tegen mij zal zondigen? tot zevenmaal toe?

22 Jezus zeide hem: Ik zeg u niet tot zevenmaal, maar tot zeventigmaal zevenmaal.

23 Daarom wordt het rijk der hemelen vergeleken bij eenen koning, die rekening met zijne dienaars heeft willen houden.

24 En als hij had begonnen te rekenen, werd er een voor hem gebracht, die hem tien duizend talenten schuldig was.

25 Doch hij niet hebbende om te betalen, gebood zijn heer dat men hem, zijne vrouw, en kinderen, en al wat hij had, verkoopen zou en betaling doen.

26 Maar de knecht viel neder, en bad hem, zeggende: Heb wat geduld met mij, en ik zal u alles betalen.

27 En de heer medelijden met dien knecht hebbende, liet hem gaan, en schold hem de schuld kwijt.

28 Maar die zelfde knecht uitgegaan zijnde, vond eenen van zijne medeknechten, die hem honderd denarissen schuldig was, en hij greep hem aan, en wrong hem de keel toe, zeggende: Betaal wat gij schuldig zijt.

29 De medeknecht dan nedervallende, bad hem, zeggende: Heb wat geduld met mij, en ik zal u alles betalen.

30 Doch hij wilde niet, maar ging henen en wierp hem in de gevangenis, totdat hij de schuld betalen zou.

31 Als nu zijne mededienaars dezen handel zagen, werden zij zeer bedroefd, en gingen hunnen heer verhalen al wat er geschied was.

32 Toen riep hem zijn heer, en zeide tot hem: Gij booze knecht! ik heb u al uwe schuld kwijtgescholden, omdat gij er mij om gebeden hebt;

33 behoordet gij dan ook niet medelijden met uwen medeknecht te hebben, gelijk ik medelijden met u gehad heb?

34 En zijn heer vergramd zijnde, gaf hem over aan de beulen, totdat hij al de schuld betalen zou.

35 Zoo zal mijn hemelsche Vader ook met u handelen, indien gij elk aan uwen broeder uit-terharte niet vergeeft.

KAPITTEL XIX.

ALS nu Jezus deze redenen voleindigd had, vertrok hij uit Galileën, en kwam binnen de palen van Judeën, over de Jordaan.

2 En hem volgden vele scharen, die hij aldaar genas.

3 De phariseën kwamen ook tot hem om hem te tenteeren, en vraagden: Is het geoorloofd aan eenen man zijne vrouw te verlaten, om wat oorzaak het ook moge wezen?

4 Hij antwoordde, en zeide hun: Hebt gij niet gelezen, dat die den mensch in 't begin geschapen heeft, hen man en vrouw geschapen heeft?

5 En dat er gezegd is: Hierom zal de mensch vader en moeder verlaten, en zijne vrouw aanhangen; en zij zullen twee in een lichaam zijn. (*Gen.* 2 : 24.)

6 Overzulks zijn zij niet meer twee, maar een lichaam. Dat dan

[illegible]

16 Toen kwam er een die tot hem zeide: Goede Meester! wat goed zal ik doen om het eeuwig leven te hebben?
17 Jezus antwoordde hem: Wat spreekt gij mij van goed? God alleen is goed. Doch indien gij ten leven wilt ingaan, onderhoudt de geboden.
18 Hij vraagde hem: Welke? Jezus zeide: Gij zult niet dooden; gij zult geen overspel doen; gij zult niet stelen: gij zult geene valsche getuigenis geven.
19 Eert uwen vader en uwe moeder; en, hebt uwen evennaaste lief gelijk u zelven.
20 De jongeling zeide tot hem: Al deze dingen heb ik van jongs af aan onderhouden; wat ontbreekt er mij nog?
21 Jezus zeide tot hem: Wilt gij volmaakt zijn? ga, verkoop al wat gij hebt, en geef het aan de armen, en gij zult eenen schat in den hemel hebben: en kom alsdan, en volg mij.
22 Maar de jongeling deze woorden hoorende, ging droevig weg: want hij bezat groote goederen.
23 En Jezus zeide tot zijne discipelen: Ik zeg u voorwaar, dat het moeielijk zal zijn aan eenen rijken mensch in het rijk der hemelen te komen.
24 Ja, ik zeg u nog eens: 't is lichter dat een kemel door het oog van eene naald ga, dan dat een rijk mensch in het rijk der hemelen kome.
25 Als de discipelen dit hoorden, waren zij zeer verwonderd, en zeiden: Wie kan dan zalig worden?
26 Doch Jezus hen aanziende,

zeide : Dit is onmogelijk bij de
menschen ; maar bij God zijn
alle dingen mogelijk.
27 Toen nam Petrus het woord
op, en zeide tot hem : Zie, wij
hebben alles verlaten en zijn u
gevolgd: wat zal ons dan geworden
?
28 Jezus antwoordde hun : Ik
zeg u voorwaar, dat gij, die mij
gevolgd zijt, in de herstelling,
als de Zoon des menschen op den
zetel zijner glorie zal gezeten
zijn, ook op twaalf zetels zult
zitten, en oordeelen de twaalf
geslachten van Israël.
29 En zoo wie zijn huis, of broeders,
of zusters, of vader, of
moeder, of vrouw, of kinderen,
of land om mijnen naam
verlaat, die zal honderdmaal
zooveel ontvangen, en het eeuwig
leven bezitten.
30 Doch velen van de eersten,
zullen de laatsten zijn; en velen
van de laatsten, de eersten.

KAPITTEL XX.

HET rijk der hemelen is gelijk
aan eenen vader des
huisgezins, die 's morgens vroeg
uitging om werklieden in zijnen
wijngaard te huren.
2 En als hij met de werklieden
overeengekomen was voor
eenen denaris daags, zond hij ze
in zijnen wijngaard.
3 En uitgegaan zijnde omtrent
de derde uur, zag hij er anderen
op de markt ledig staan.
4 Hij zeide tot hen : Gaat gij
ook in mijnen wijngaard, en wat
recht is, zal ik u geven.
5 En zij gingen. Wederom ging
hij uit omtrent de zesde en de
negende uur, en deed desgelijks.
6 Omtrent de elfde uur wederom
uitgegaan zijnde, vond hij
er nog anderen staan, en zeide
tot hen : Wat staat gij hier den
geheelen dag ledig ?
7 Zij antwoordden hem : Omdat
ons niemand gehuurd heeft. Hij
zeide tot hen : Gaat gij ook in
mijnen wijngaard.
8 Als het nu avond geworden
was, zoo zeide de heer des wijngaards
tot zijnen hofmeester :
Roep de werklieden, en geef ze
hunnen loon, beginnende van de
laatsten tot de eersten.
9 Die dan omtrent de elfde uur
gehuurd waren, aangekomen
zijnde, ontvingen elk eenen
denaris.
10 Doch als de eersten kwamen,
meenden zij dat zij meer ontvangen
zouden ; maar zij kregen
ook elk eenen denaris.
11 En dien ontvangende, murmureerden
zij tegen den vader
des huisgezins,
12 zeggende : Deze laatsten
hebben maar eene uur gearbeid,
en gij hebt hen aan ons gelijk
gemaakt, die den last van den
dag en de hitte gedragen hebben.
13 Maar hij antwoordde, en
zeide tot eenen van hen : Vriend,
ik doe u geen ongelijk. Zijt gij
niet voor eenen denaris met mij
overeengekomen ?
14 Neem hetgeen u toekomt, en
ga henen. Ik wil ook aan deze
laatsten zooveel geven als aan u.
15 En is 't mij niet geoorloofd
te doen wat ik wil ; is uw
oog kwaad omdat ik goed ben ?
16 Alzoo zullen de laatsten de
eersten zijn ; en de eersten, de
laatsten. Want velen zijn er ge-

roepen, maar weinigen uitverkoren.
17 En Jezus gaande naar Jeru-
salem, nam zijne twaalf disci-
pelen alleen, en zeide tot hen:
18 Ziet, wij gaan naar Jerusa-
lem, en de Zoon des menschen
zal overgeleverd worden aan de
opperpriesters en schriftgeleer-
den, en zij zullen hem ter dood
verwijzen;
19 en hem leveren aan de hei-
denen, om bespot, gegeeseld en
gekruist te worden; en op den
derden dag zal hij verrijzen.
20 Toen kwam de moeder der
kinderen van Zebedeüs tot hem
met hare zonen, en hem aanbid-
dende, verzocht zij iets van hem.
21 Hij vraagde haar: Wat be-
geert gij? Zij zeide hem: Zeg dat
deze mijne twee zonen in uw
rijk zitten, de eene aan uw
rechterhand, de andere aan uwe
linkerhand.
22 Maar Jezus antwoordende,
zeide: Gijlieden weet niet wat
gij vraagt. Kunt gij den kelk
drinken, dien ik drinken zal?
Zij antwoordden hem: Ja, wij.
23 Hij antwoordde hun: Gij
zult mijnen kelk wel drinken;
maar te zitten aan mijne rechter-
hand of linkerhand, staat mij
niet toe u te geven, maar aan
die, voor wie het bereid is van
mijnen Vader.
24 De tien anderen dit hoorende,
namen het zeer kwalijk van de
twee gebroeders.
25 Maar Jezus riep hen bij zich,
en zeide: Gij weet dat de prinsen
der volkeren over hen heer-
schen, en dat de grooten macht
over hen gebruiken.
26 Doch het zal onder uliedeu
zoo niet gaan; maar zoo wie
onder u de meeste wil worden,
dat hij uw dienaar zij.
27 En die onder u de eerste wil
wezen, dat hij uw knecht zij.
28 Gelijk de Zoon des menschen
niet gekomen is om gediend te
worden, maar om te dienen, en
om zijn leven te geven tot ver-
lossing voor velen.
29 En van Jericho vertrek-
kende, zoo is hem gevolgd eene
groote menigte van volk.
30 En ziet twee blinden, die bij
den weg zaten, hoorende dat
Jezus voorbijging, riepen, en
zeiden: Heere, Davids Zoon,
ontferm u onzer!
31 Maar het volk berispte hen,
opdat zij zwijgen zouden. Doch
zij riepen nog meer, zeggende:
Heere, Davids Zoon, ontferm u
onzer!
32 Jezus bleef alsdan staan, en
hen geroepen hebbende, zeide:
Wat wilt gij dat ik u doe?
33 Zij antwoordden hem:
Heere! dat onze oogen geopend
worden.
34 Jezus medelijden met hen
hebbende, raakte hunne oogen,
en terstond zagen zij, en zijn
hem gevolgd.

KAPITTEL XXI.

ALS zij niet verre van Jeru-
salem waren, gekomen
zijnde te Bethphage, bij den berg
van Oliveten, zoo zond Jezus
twee discipelen af.
2 En zeide tot hen: Gaat naar
het dorp dat daar recht over u
ligt, en terstond zult gij eene
ezelin gebonden vinden, en een
veulen met haar: maakt ze los,
en brengt ze bij mij.

3 En zoo iemand iets zegt,
antwoordt dat ze de Heer van
noode heeft; en hij zal ze ter-
stond laten volgen.
4 Dit alles is geschied, opdat
volbracht zoude worden het-
geen door den propheet aldus
gezegd is :
5 Zegt aan de dochter van Sion :
Zie uw Koning komt zachtmoe-
dig tot u, zittende op eene ezelin
en op een veulen, het jong van
een jukdragend beest.(*Zach*.9:9.)
6 De discipelen dan henen-
gaande, deden gelijk Jezus hun
bevolen had.
7 En zij brachten de ezelin en
het veulen, legden hunne klee-
deren op dezelve, en deden hem
daarop zitten.
8 En eene groote menigte van
het volk spreidden hunne klee-
deren op den weg; anderen
kapten takken van de boomen,
en strooiden ze langs den weg.
9 En de scharen, zoo die voor-
gingen als die volgden, riepen,
zeggende : Hosanna den Zone
van David! Gebenedijd is hij,
die daar komt in den naam des
Heeren! Hosanna in het aller-
hoogste!
10 En als hij binnen Jeruzalem
gekomen was, raakte de gansche
stad in roeren, zeggende : Wie
is dit?
11 Maar het volk zeide : Dit is
Jezus, de propheet van Naza-
reth in Galileën.
12 En Jezus ging in den tempel
Gods, en dreef daaruit allen die
in den tempel verkochten en
kochten; en hij wierp de tafelen
der wisselaars, en de zetels der-
genen die duiven verkochten,
omverre;

doen; maar ook, zoo gij tot dezen
berg zegt: Hef u op, en werp u
in de zee! het zal geschieden.
22 En al wat gij met geloof in
't gebed zult verzoeken, dat zult
gij verkrijgen.
23 Als hij in den tempel gekomen
was, kwamen de opperpriesters
en de ouderlingen des
volks terwijl hij leerde, bij hem,
zeggende: Door wat macht doet
gij deze dingen? en wie heeft u
deze macht gegeven?
24 Jezus antwoordde en zeide
tot hen: Ik zal u ook eene vraag
voorstellen, en is 't dat gij mij
daarop antwoordt, zoo zal ik u
ook zeggen door wat macht ik
deze dingen doe.
25 Vanwaar was het doopsel
van Joannes? van den hemel, of
van de menschen? Maar zij
dachten bij zich zelven aldus:
26 Indien wij zeggen: Van den
hemel; zoo zal hij ons antwoorden:
Waarom hebt gij hem dan
niet geloofd? En indien wij zeggen:
Van de menschen, zoo
hebben wij het volk te vreezen;
want zij hielden allen Joannes
voor eenen propheet.
27 Zij antwoordden dan aan
Jezus: Wij weten 't niet. Doch
hij zeide tot hen: Ik zeg u dan
ook niet door wat macht ik deze
dingen doe.
28 Maar wat dunkt u hiervan?
Daar was een man die twee
zonen had, en komende bij den
eerste, zeide hij: Zoon, ga! werk
vandaag in mijnen wijngaard.
29 Doch hij antwoordde en
zeide: Ik wil niet. Maar daarna
berouw hebbende, ging hij er
naar toe.
30 Dan kwam hij tot den tweede,
en zeide desgelijks. Maar die
antwoordde, zeggende: Ik ga,
heere! en hij ging niet.
31 Wie van de twee heeft den
wil des vaders gedaan? Zij
antwoordden hem: De eerste.
Jezus zeide tot hen: Ik zeg u
voorwaar, dat de publicanen en
de oneerbare vrouwen u zullen
voorgaan in het rijk Gods.
32 Want Joannes is tot u gekomen
in den weg der gerechtigheid,
en gij hebt hem niet geloofd;
maar de publicanen en
oneerbare vrouwen hebben hem
geloofd; en gij dit ziende, hebt
zelfs daarna geen berouw gehad,
noch in hem geloofd.
33 Hoort nog eene andere gelijkenis:
Daar was een vader des
huisgezins, die eenen wijngaard
had geplant; eene haag daar
rondom geleid; eene wijnpers
daarin gegraven, en eenen toren
gebouwd; en denzelven aan
landslieden verhuurd hebbende,
reisde hij buiten 't land.
34 Als nu de tijd der vruchten
gekomen was, zond hij zijne
knechten tot de landslieden, om
de vruchten daarvan te halen.
35 Doch de landslieden zijne
knechten vastgrijpende, sloegen
den eene, doodden den andere,
en steenigden eenen derde.
36 Hij zond dan wederom andere
dienaars, meerder in getal
dan de eersten; en die handelden
zij desgelijks.
37 Ten laatste zond hij zijnen
zoon tot hen, zeggende: Zij
zullen mijnen zoon ontzien.
38 Maar als de landslieden den
zoon zagen, zeiden zij onder malkanderen:
Dit is de erfgenaam:
komt, laat ons hem dooden, en

wij zullen zijne erfenis hebben.
39 En hem vastgrijpende, stieten zij hem buiten den wijngaard, en doodden hem.
40 Als dan de heer des wijngaards komen zal, hoe zal hij met die landslieden handelen?
41 Zij antwoordden hem: Hij zal die boozen volgens hunne boosheid vernielen, en zijnen wijngaard aan andere landslieden verhuren, die hem op zijnen tijd vruchten zullen opbrengen.
42 Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit in de Schriftuur gelezen: De steen dien de bouwmeesters verworpen hebben, is geworden tot een hoeksteen: De Heer heeft dit gedaan, en het is wonderlijk in onze oogen? (*Psalm* 117: 22.)
43 Daarom zeg ik u, dat het rijk Gods u zal afgenomen worden, en gegeven aan een volk, 't welk er de vruchten van zal voortbrengen.
44 En die over dien steen zal vallen, zal vermorzeld worden, en op wien hij valt, dien zal hij verpletteren.
45 Als de opperpriesters en phariseën zijne gelijkenissen gehoord hadden, verstonden zij wel dat hij van hen sprak.
46 En zij zochten hem te vangen, maar zij vreesden de scharen; want die hielden hem voor eenen propheet.

KAPITTEL XXII.

JEZUS sprak hen wederom aan in gelijkenissen, zeggende:
2 Het rijk der hemelen is gelijk aan eenen koning, die eene bruiloft voor zijnen zoon had opgericht,
3 en zijne knechten uitzond, om de genooden ter bruiloft te roepen; doch zij wilden niet komen.
4 Wederom zond hij andere knechten met bevel, om tot de genooden te zeggen: Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid gemaakt; mijne ossen en gemeste beesten zijn gedood, en alles is bereid; komt ter bruiloft.
5 Maar zij dit niet achtende, gingen henen; de eene naar zijn pachthof, de andere naar zijnen koophandel.
6 Doch de anderen namen zijne knechten, en die groote smaadheden aangedaan hebbende, doodden zij die.
7 De koning dan dit hoorende, werd vergramd; en zijne legers afzendende, vernielde hij die doodslagers, en stak hunne stad in brand.
8 Dan zeide hij tot zijne knechten: De bruiloft is wel bereid, maar de genooden waren ze niet waardig.
9 Gaat dan op de uitgangen der wegen, en roept ter bruiloft allen die gij er zult gevonden hebben.
10 En de knechten uitgaande op de wegen, vergaderden allen die zij vonden, goeden en kwaden; en de bruiloft werd vol van gasten.
11 Maar als de koning binnenkwam, om te zien degenen die ter tafel zaten, zoo zag hij daar eenen mensch die geen bruiloftskleed aan had;
12 en hij zeide tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, zonder een bruiloftskleed aan te hebben? Maar hij bleef stom.
13 Toen zeide de koning tot de dienaars: Bindt hem handen en

voeten, en werpt hem in de buitenste duisternis; daar zal geween zijn en knersing der tanden.

14 Want velen zijn er geroepen maar weinigen uitverkoren.

15 Alsdan de phariseën weggaande, hielden te zamen raad, hoe zij hem in zijne woorden zouden vatten.

16 En zij zonden hunne discipelen met de herodianen tot hem, zeggende : Meester! wij weten dat gij oprecht zijt, en den weg Gods in de waarheid leert, zonder iemand te ontzien; want gij let niet op het aanzicht der menschen :

17 zeg ons dan, wat dunkt u? is 't geoorloofd den cijns te geven aan den keizer of niet?

18 Maar Jezus kennende hunne valschheid, zeide : Wat kwelt gij mij? gij schijnheiligen!

19 Toont mij den cijnspenning. En zij toonden hem eenen denaris.

20 En Jezus vraagde hun : Wiens beeld en opschrift is dit?

21 Zij antwoordden hem : Des keizers. Dan zeide hij tot hen : Geeft dan aan den keizer wat den keizer toekomt; en aan God wat God toekomt.

22 En als zij dit hoorden, stonden zij verwonderd, en hem daarlatende, gingen zij henen.

23 Op dien dag kwamen de saduceeën bij hem, welke zeggen dat er geene verrijzenis is; en zij stelden hem deze vraag voor:

24 Meester! Moyses heeft ons bevolen (*Deut.* 25 : 6) : Indien iemand gestorven is zonder kinderen te hebben, dat zijn broeder zijne huisvrouw zoude trouwen, en aan zijnen broeder eenen nakomeling verwekken.

25 Daar waren dan bij ons zeven broeders, waarvan de eerste getrouwd zijnde, stierf, en geene kinderen hebbende, liet hij zijne vrouw aan zijnen broeder achter.

26 Desgelijks ook de tweede en de derde, tot zeven toe.

27 Eindelijk, na hen allen is ook de vrouw gestorven.

28 Wiens vrouw van de zeven zal zij dan zijn in de verrijzenis? Want zij hebben ze alle zeven gehad.

29 Doch Jezus antwoordde hun, zeggende : Gij doolt, en gij verstaat de Schriftuur niet, noch de kracht Gods.

30 Want in de verrijzenis zal men noch trouwen noch ten huwelijk geven; maar zij zullen zijn gelijk de engelen Gods in den hemel.

31 En wat belangt de verrijzenis der dooden, hebt gij nooit deze woorden gelezen die God tot u gesproken heeft :

32 Ik ben de God van Abraham, de God van Isaac en de God van Jacob (*Exod.* 3 : 6)? God is immers geen God van dooden, maar van levenden.

33 En het volk dit hoorende, was verwonderd over zijne leering.

34 Als nu de phariseën hoorden dat hij den mond gestopt had aan de sadduceeën, vergaderden zij bijeen.

35 En een van hen, zijnde een wetgeleerde, vraagde hem, om hem te tenteeren :

36 Meester! welk is het groote gebod van de wet?

37 Jezus zeide tot hem : Gij zult
den Heere uwen God liefhebben
uit geheel uw hart, uit geheel
uwe ziel en uit al uw verstand.
38 Dit is het grootste en het
eerste gebod.
39 En het tweede, gelijk aan dit,
is : Gij zult uwen evennaaste
liefhebben gelijk u zelven.
40 Van deze twee geboden hangt
de geheele wet en de prophe-
ten af.
41 En terwijl de phariseën ver-
gaderd waren, stelde hun Jezus
deze vraag voor :
42 Wat dunkt u van den Chris-
tus? Wiens Zoon is hij? Zij zei-
den : Davids Zoon.
43 Hij vraagde hun : Hoe komt
dan, dat hem David in den geest,
Heere noemt, zeggende :
44 De Heer heeft tot mijnen
Heere gezegd : Zit aan mijne
rechterhand totdat ik uwe vijan-
den stel tot eene voetbank uwer
voeten? (*Psalm* 109 : 1.)
45 Indien David hem Heere
noemt, hoe is hij dan zijn Zoon?
46 En niemand konde hem dit
beantwoorden. Ook verstoutte
zich niemand van dien dag af,
hem nog te ondervragen.

KAPITTEL XXIII.

TOEN sprak Jezus tot het
volk en tot zijne discipelen,
2 zeggende : De schriftgeleer-
den en de phariseën zijn gezeten
op den stoel van Moyses;
3 onderhoudt dan, en doet alles
hetwelk zij u gebieden te doen;
maar doet niet volgens hunne
werken : want zij zeggen het en
zij doen 't niet.
4 Want zij binden zware en
onverdragelijke lasten te zamen,
en leggen die op de schouderen
der menschen ; maar zij willen
die met hunnen vinger niet eens
aanraken.
5 Al hunne werken doen zij om
van de menschen gezien te wor-
den : daarom dragen zij breede
gedenkschriften en groote boor-
den aan hunne kleederen.
6 Zij zoeken de eerste plaatsen
op de maaltijden, en de eerste
zetels in de synagogen;
7 en de begroetingen op de
markt, en van de menschen
meester genoemd te worden.
8 Maar gijlieden, laat u niet
meester noemen; want gij hebt
maar eenen Meester; en gij allen
zijt broeders.
9 En noemt ook niemand uwen
vader op de aarde; want gij hebt
maar eenen Vader, die in den
hemel is.
10 En laat u ook niet leeraar noe-
men : want gij hebt maar eenen
Leeraar, te weten Christus.
11 Die onder ulieden de meeste
is, zal uw dienaar zijn.
12 Want die zich verheft, zal
vernederd worden; en die zich
vernedert, zal verheven worden.
13 Maar wee u, schijnheilige
schriftgeleerden en phariseën!
omdat gij het rijk der hemelen
voor de menschen sluit. Want
gij gaat er niet in; en die er zou-
den ingaan, laat gij niet toe
daarin te gaan.
14 Wee u, schijnheilige schrift-
geleerden en phariseën! omdat
gij de huizen der weduwen opeet,
biddende lange gebeden : hierom
zult gij een zwaarder oordeel
ontvangen.
15 Wee u, schijnheilige schrift-
geleerden en phariseën! die de

zee en het land rondreist om een
nieuwbekeerde te maken; en als
hij het geworden is, zoo maakt
gij hem een kind van de hel,
tweemaal meer dan gij zijt.
16 Wee u, blinde leidsmans!
die zegt: Zoo wie bij den tempel
zweert, dat is niets; maar wie
bij het goud van den tempel
zweert, is schuldig.
17 Gij dwazen en blinden! wat
is er toch meerder? het goud, of
de tempel die het goud heilig
maakt?
18 En zoo wie bij den autaar
zweert, dat is niets; maar wie
zweert bij de gift die er op ligt,
is schuldig.
19 Gij blinden! wat is er toch
meerder? de gift, of de autaar,
die de gift heilig maakt?
20 Zoo wie dan bij den autaar
zweert, die zweert bij denzelven,
en bij al wat er op is;
21 en zoo wie bij den tempel
zweert, die zweert bij den tem-
pel, en bij dengene die er in
woont;
22 en wie bij den hemel zweert,
die zweert bij Gods troon, en bij
hem die er op zit.
23 Wee u, schijnheilige schrift-
geleerden en phariseën! die tien-
den geeft van munte, van anijs,
en van komijn; en die de gewich-
tigste zaken van de wet achter-
laat, de gerechtigheid, de barm-
hartigheid en het geloof. Deze
dingen moest gij doen en de an-
dere niet achterlaten.
24 Blinde leidsmans! die eene
mug uitzift, en eenen kemel
doorzwelgt.
25 Wee u, schijnheilige schrift-
geleerden en phariseën! die het
buitenste van den beker en van
den schotel zuivert; doch van-
binnen vol zijt van rooverij en
onreinigheid.
26 Gij blinde phariseër; zuiver
eerst het binnenste van den be-
ker en van den schotel; opdat
hetgeen vanbuiten is, ook zuiver
moge worden.
27 Wee u, schijnheilige schrift-
geleerden en phariseën! want
gij zijt gelijk de gewitte grafste-
den die vanbuiten schoon voor
de menschen schijnen, maar
vanbinnen vol doodsbeenderen
en allerhande vuiligheid zijn.
28 Zoo schijnt gij ook vanbuiten
wel rechtvaardig voor de men-
schen; maar vanbinnen zijt gij
vol geveinsdheid en boosheid.
29 Wee u, schijnheilige schrift-
geleerden en phariseën! die de
graven der propheten bouwt, en
de grafkelders der rechtvaardi-
gen oppronkt;
30 en zegt: Waren wij ten tijde
van onze vaderen geweest, wij
zouden geene gemeenschap met
hen gehad hebben in het vergie-
ten van het bloed der propheten.
31 Aldus geeft gij getuigenis
tegen u zelven, dat gij de kinde-
ren zijt van degenen die de pro-
pheten gedood hebben.
32 Vervult gijlieden dan ook de
maat uwer vaderen.
33 Gij serpenten en slangen-
broedsels! hoe zult gij de helsche
verdoemenis ontvluchten?
34 Daarom, zoo ga ik propheten,
en wijzen, en leeraars tot u afzen-
den; en sommigen van hen zult
gij dooden en kruisen, sommi-
gen zult gij geeselen in uwe
synagogen, en vervolgen van de
eene stad tot de andere:
35 opdat op u kome al het recht-

vaardig bloed, dat op de aarde
vergoten is; van het bloed van
den rechtvaardigen Abel af tot
het bloed van Zacharias, den
zoon van Barachias, dien gij ge-
dood hebt tusschen den tempel
en den autaar.
36 Ik zeg u voorwaar, dat al
deze dingen zullen komen over
dit geslacht.
37 Jerusalem, Jerusalem! dat
de propheten doodt, en steenigt
degenen die tot u gezonden wor-
den! hoe dikwijls heb ik uwe
kinderen willen vergaderen, ge-
lijk eene hinne hare kiekskens
vergadert onder hare vleugelen:
en gij hebt niet gewild!
38 Ziet, uw huis zal onbewoond
gelaten worden.
39 Want ik zeg u: gij zult mij
voortaan niet meer zien, totdat
gij zegt: Gebenedijd is hij die
daar komt in den naam des
Heeren!

KAPITTEL XXIV.

JEZUS uit den tempel vertrek-
kende, ging weg, en zijne
discipelen kwamen tot hem, om
hem de gebouwen des tempels
te toonen.
2 Maar hij antwoordde hun,
zeggende: Ziet gij dit alles wel?
Ik zeg u voorwaar, dat hier niet
een steen op den anderen zal
blijven, die niet zal afgesmeten
worden.
3 En nu op den berg van Olive-
ten gezeten zijnde, kwamen de
discipelen bij hem alleen, en zei-
den: Zeg ons toch wanneer dit
zal geschieden, en wat het tee-
ken zal zijn van uwe komst, en
van het einde der wereld?
4 Jezus antwoordde hun, zeg-
gende: Ziet toe, dat u niemand
verleide.
5 Want daar zullen er velen
komen onder mijnen naam, en
zeggen: Ik ben de Christus; en
zij zullen er velen verleiden.
6 Gij zult van oorlogen, en ge-
ruchten der oorlogen hooren:
Ziet toe, dat gij niet beroerd
wordt; want deze dingen moe-
ten geschieden, maar nog is
't het einde niet.
7 Want het eene volk zal tegen
het andere opstaan, en het eene
koninkrijk tegen het andere; en
daar zal pest, en hongersnood, en
aardbeving zijn op verscheidene
plaatsen.
8 En dit alles is maar het begin
der smarten.
9 Dan zullen zij u overleveren
om gepijnigd te worden; zij zul-
len u dooden, en gij zult om mij-
nen naam hatelijk zijn aan alle
volkeren.
10 En dan zullen er velen geër-
gerd worden; zij zullen malkan-
deren haten.
11 En daar zullen vele valsche
propheten opstaan, die er velen
zullen verleiden.
12 En aangezien de boosheid
overgroot zal zijn, zoo zal de
liefde van velen verflauwen.
13 Doch die tot het einde toe
volhard zal hebben, die zal zalig
zijn.
14 Ook zal dit evangelie des
rijks de geheele wereld door ge-
predikt worden, tot getuigenis
aan alle volkeren; en dan zal
het einde komen.
15 Wanneer gij dan den gruwel
der verwoesting, die door den
propheet Daniël voorzegd is,
zult zien staan in de heilige

plaats (*Dan.* 9 : 27) (die het leest,
dat hij het zie te verstaan);
16 zoo wie dan in Judeën is, dat
hij vluchte naar de bergen.
17 En die op het dak is, dat hij
niet afkome om iets uit zijn huis
te nemen.
18 Ook die op het veld is, dat hij
niet wederkeere, om zijne klee-
deren te halen.
19 Doch wee degenen die be-
vrucht zullen zijn, of kinderen
zogen in die dagen!
20 Bidt ook dat uwe vlucht niet
geschiede in den winter, of op
den sabbat-dag.
21 Want de verdrukking zal
alsdan zoo groot zijn, dat er zoo-
danige van het begin der wereld
tot nu toe niet geweest is, noch
ook zijn zal.
22 En tenware dat die dagen
verkort geweest waren, niet een
mensch zoude behouden wor-
den; maar om de uitverkorenen
zullen die dagen verkort worden.
23 Indien iemand u alsdan zegt:
Ziet, hier is de Christus, of daar
is hij, gelooft het niet.
24 Want daar zullen valsche
christussen en valsche prophe-
ten opstaan, die groote teeke-
nen en wondere werken zullen
doen; zoodat ook, indien het
mogelijk ware, de uitverkore-
nen in doling geleid zouden wor-
den.
25 Ziet, ik heb het u nu voor-
zegd.
26 Indien zij dan tot u zeggen :
Ziet, hij is in de woestijn; gaat
niet uit : Ziet, hij is in de bin-
nenplaatsen; gelooft het niet.
27 Want gelijk een bliksem uit
het oosten komt, en schijnt tot
in het westen, alsoo zal ook de
komst van den Zoon des men-
schen zijn.
28 Alwaar het lichaam zal zijn,
daar zullen zich de arenden ver-
gaderen.
29 Terstond na de verdrukking
die in die dagen zal zijn, zal de
zon verduisterd worden, en de
maan zal haar licht niet geven;
de sterren zullen van den hemel
vallen, en de krachten der heme-
len beroerd worden.
30 En dan zal het teeken van
den Zoon des menschen in den
hemel verschijnen, en al de vol-
keren der aarde zullen dan
weenen; en zij zullen den Zoon
des menschen zien komen op de
wolken des hemels, met groote
macht en glorie.
31 En hij zal zijne engelen zen-
den met eene trompet van groot
geluid, en zij zullen zijne uitver-
korenen vergaderen van de vier
hoeken der wereld; van den
eenen kant des hemels tot den
anderen.
32 Leert dan eene gelijkenis
van den vijgeboom. Als zijne
takken teer zijn, en de bladeren
uitbotten, zoo weet gij dat de
zomer aanstaande is.
33 Zoo ook, als gij deze dingen
ziet, zoo weet dat het aanstaande
en voor de deur is.
34 Ik zeg u voorwaar, dat dit
geslacht niet zal voorbijgaan,
totdat al deze dingen geschieden.
35 Hemel en aarde zullen voor-
bijgaan; maar mijne woorden
zullen niet voorbijgaan.
36 Doch van dien dag en van
die uur weet niemand, zelfs niet
de engelen des hemels, dan mijn
Vader alleen.
37 En gelijk het was in de dagen

van Noë, zoo zal ook zijn de
komst van den Zoon des menschen.
38 Want gelijk zij in de dagen
voor den algemeenen watervloed,
bezig waren met eten en
drinken, met trouwen en ten
huwelijk te geven, tot op den
dag toe, dat Noë in de arke ging,
39 en niet dachten aan den watervloed
totdat hij kwam, en hen
allen wegnam; alzoo zal ook zijn
de komst van den Zoon des menschen.
40 Dan zullen er twee op het
veld zijn; de eene zal medegenomen
worden, en de andere daargelaten.
41 Twee zullen er malen in
eenen molen; de eene zal medegenomen
worden, en de andere
daargelaten.
42 Waakt dan, want gij weet
niet op welke uur uw Heer komen zal.
43 Maar weet dat, indien de
vader des huisgezins wist op
welke uur de dief komen zoude,
hij zekerlijk zoude waken, en
zijn huis niet laten doorgraven.
44 Daarom weest gij ook bereid;
want de Zoon des menschen zal
komen op eene uur die gij niet
weet.
45 Wie is toch die getrouwe en
voorzichtige knecht, die van zijnen
heer gesteld is over het huisgezin,
om aan elk spijze op zijnen
tijd te geven?
46 Zalig is die knecht, die als
zijn heer komt, door hem aldus
doende zal gevonden worden.
47 Ik zeg u voorwaar, dat hij
hem over al zijne goederen zal
stellen.
48 Maar is het dat die knecht
ondeugend zijnde, in zijn hart
zegt: Mijn meester zal zoohaast
niet komen;
49 en dat hij zijne medeknechten
begint te slaan, en met de
dronkaards te eten en te drinken;
50 zoo zal de heer van dien
knecht komen op eenen dag als
hij het niet verwacht, en op
eene uur die hij niet weet.
51 En hij zal hem afscheiden en
deel geven onder de schijnheiligen.
Daar zal geween zijn en
knersing der tanden.

KAPITTEL XXV.

DAN zal het rijk der hemelen
gelijk zijn aan tien maagden,
die hare lampen nemende,
den bruidegom en de bruid tegemoet
gingen.
2 En vijf van haar waren dwazen,
en vijf waren wijzen.
3 De vijf dwazen hare lampen
nemende, hadden geene olie met
zich genomen;
4 maar de wijzen namen olie in
hare vaten, met de lampen.
5 Als nu de bruidegom vertoefde,
begonnen zij allen te sluimeren,
en vielen in slaap.
6 Doch te middernacht ontstond
er een geroep: Ziet, de bruidegom
komt; gaat hem te gemoet!
7 Dan stonden al die maagden
op, en bereidden hare lampen.
8 Doch de dwazen zeiden tot de
wijzen: Geeft ons van uwe olie,
want onze lampen gaan uit.
9 Maar de wijzen gaven voor
antwoord, zeggende: Daar mocht
misschien niet genoeg zijn voor
ons en voor ulieden; daarom gaat
liever tot de verkoopers, en
koopt er voor u zelven.
10 Maar terwijl zij gingen om

te koopen, kwam de bruidegom,
en die bereid waren, gingen met
hem binnen ter bruiloft; en de
deur werd gesloten.
11 Eindelijk kwamen ook de
andere maagden, zeggende :
Heere, heere, doe ons open!
12 Maar hij antwoordde, zeggende :
Ik zeg u voorwaar, ik
ken u niet.
13 Daarom, waakt : want gij
weet noch dag noch uur.
14 Want het gaat gelijk met
eenen mensch,die gaande buitenslands
reizen, zijne knechten
riep, en hun zijne goederen in
handen gaf.
15 Aan den eene gaf hij vijf
talenten, aan den andere twee,
en aan den andere één; elk volgens
zijn vermogen, en hij vertrok
terstond.
16 Die dan de vijf talenten ontvangen
had, ging daarmede
koophandel drijven, en won er
nog vijf bij.
17 Desgelijks ook die er twee
ontvangen had, won er nog twee
bij.
18 Maar die er één ontvangen
had, ging het in de aarde graven,
en het geld van zijnen heer
verbergen.
19 Na eenen langen tijd kwam
de heer van die knechten, en
hield rekening met hen.
20 Die vijf talenten ontvangen
had, bracht hem nog vijf andere
talenten, zeggende : Heere! gij
hadt mij vijf talenten gegeven;
ziedaar, ik heb er nog vijf bijgewonnen.
21 Zijn heer zeide tot hem :
Welaan, gij goede en getrouwe
knecht! omdat gij over weinig
zijt getrouw geweest, zoo zal ik
u over veel stellen; ga binnen
in de vreugd uws heeren.
22 Die twee talenten ontvangen
had, kwam ook bij en zeide :
Heere! gij hebt mij twee talenten
gegeven; ziedaar, ik heb er
nog twee gewonnen.
23 Zijn heer zeide tot hem :
Welaan, goede en getrouwe
knecht! omdat gij over weinig
zijt getrouw geweest, zoo zal ik
u over veel stellen; ga binnen
in de vreugd uws heeren.
24 Maar die één talent ontvangen
had, ook bijkomende, zeide :
Heere! ik weet dat gij een streng
mensch zijt : dat gij maait, waar
gij niet gezaaid hebt, en vergadert,
vandaar gij niet gestrooid
hebt;
25 daarom bevreesd zijnde, ben
ik henengegaan,en heb uw talent
in de aarde verborgen. Zie, daar
hebt gij wat u toekomt.
26 Maar zijn heer antwoordde
hem, en zeide : Gij ondeugende
en luie knecht! gij wist dat ik
maai waar ik niet gezaaid heb,
en vergader vandaar ik niet gestrooid
heb;
27 gij moest dan mijn geld aan
de wisselaars gegeven hebben,
en zoo zoude ik, als ik kwam,
hetgeen mij toekomt, met winst
weder ontvangen hebben.
28 Neemt hem dan het talent
af, en geeft het aan dengene die
tien talenten heeft.
29 Want aan al wie heeft, zal
nog gegeven worden, en hij zal
overvloed hebben; maar van
dengene, die niet heeft, zal ook
hetgeen hij schijnt te hebben,
afgenomen worden.
30 Werpt dan dien onnutten
knecht in de buitenste duister-

nissen; daar geween zal zijn en
knersing der tanden.
31 Doch als de Zoon des men-
schen zal komen in zijne glorie,
en al zijne engelen met hem,
dan zal hij gaan zitten op den
troon zijner majesteit.
32 En al de volkeren zullen voor
hem vergaderd worden; en hij
zal ze van malkanderen schei-
den, gelijk de herder de schapen
scheidt van de bokken.
33 En hij zal de schapen stellen
aan zijne rechterhand, en de
bokken aan de linkerhand.
34 Dan zal de Koning zeggen
tot degenen die aan zijne rechter-
hand zijn: Komt, gebenedijden
mijns Vaders! bezit het rijk,
't welk van het begin der wereld
voor u bereid is.
35 Want ik heb honger gehad,
en gij hebt mij gespijsd; ik heb
dorst gehad, en gij hebt mij te
drinken gegeven; ik was vreem-
deling, en gij hebt mij geher-
bergd;
36 ik was naakt, en gij hebt mij
gekleed; ziek, en gij hebt mij
bezocht; ik was in de gevange-
nis, en gij zijt tot mij gekomen.
37 Dan zullen hem de recht-
vaardigen antwoorden, en zeg-
gen: Heere! wanneer hebben
wij u hongerig gezien, en hebben
u gespijsd? of dorstig, en heb-
ben u te drinken gegeven?
38 Wanneer hebben wij u
vreemdeling gezien, en u geher-
bergd? of naakt, en u gekleed?
39 Of wanneer hebben wij u
ziek gezien, of in de gevangenis,
en zijn tot u gekomen?
40 En de Koning zal hun ant-
woorden, zeggende: Ik zeg u
voorwaar: zoo dikwijls als gij
dit aan eenen van deze mijne
minste broeders gedaan hebt,
zoo hebt gij het aan mij gedaan.
41 Dan zal hij ook zeggen tot
degenen die aan zijne linkerhand
zijn: Gaat weg van mij, gij ver-
vloekten! in het eeuwig vuur,
't welk bereid is voor den duivel
en zijne engelen.
42 Want ik ben hongerig ge-
weest, en gij hebt mij niet te
eten gegeven; ik ben dorstig ge-
weest, en gij hebt mij niet te
drinken gegeven;
43 ik was vreemdeling, en gij
hebt mij niet geherbergd; ik was
naakt, en gij hebt mij niet ge-
kleed; ziek, en in de gevangenis,
en gij hebt mij niet bezocht.
44 Dan zullen dezen hem ook
aldus antwoorden: Heere! wan-
neer hebben wij u hongerig, of
dorstig, of vreemdeling, of naakt,
of ziek, of in de gevangenis ge-
zien, en hebben u niet gediend?
45 Maar hij zal hun antwoor-
den, zeggende: Ik zeg u voor-
waar zoo dikwijls gij dit aan
eenen van deze minsten niet
gedaan hebt, zoo hebt gij het
ook aan mij niet gedaan.
46 En dezen zullen gaan in de
eeuwige pijnen; en de rechtvaar-
digen in het eeuwig leven.

KAPITTEL XXVI.

EN 't gebeurde, als Jezus al
deze redenen geëindigd had,
dat hij tot zijne discipelen zeide:
2 Gij weet dat het na twee da-
gen paschen is, en dat de Zoon
des menschen zal geleverd wor-
den, om gekruist te worden.
3 Te zelfden tijd zijn de opper-
priesters en de ouderlingen des
volks vergaderd in de zaal van

den oppersten priester, genaamd
Cajphas;
4 en zij hielden te zamen raad
om Jezus met list te vangen en
te dooden.
5 Doch zij zeiden: Het mag niet
zijn op den feestdag, opdat ergeen
oproer ontsta onder het volk.
6 En als Jezus nu was te Bethaniën
in het huis van Simon,
den melaatsche,
7 zoo kwam er eene vrouw tot
hem, die eene albasten flesch met
kostelijke zalf had en stortte die
uit op zijn hoofd, daar hij ter
tafel zat.
8 Hetwelk zijne discipelen ziende,
namen het zeer kwalijk, zeggende:
Waartoe dient deze verkwisting?
9 Want die kon duur verkocht
en aan de armen gegeven worden.
10 Maar Jezus dit verstaande,
zeide tot hen: Waarom valt gij
deze vrouw moeielijk? zij heeft
immers een goed werk aan mij
gedaan.
11 Want gij hebt altijd arme
menschen met u; maar mij hebt
gij niet altijd.
12 En als zij deze zalf op mijn
lichaam gegoten heeft, dat heeft
zij gedaan om mij te begraven.
13 Ik zeg u voorwaar: overal,
door geheel de wereld, alwaar
dit evangelie zal gepredikt zijn
geweest, zal ook wat deze gedaan
heeft, tot haren lof verhaald
worden.
14 Toen ging er een van de
twaalf, genoemd Judas Iscariotes,
tot de opperpriesters,
15 en zeide tot hen: Wat wilt
gij mij geven, en ik zal hem aan
u leveren? En zij hebben hem
dertig zilveren penningen toegezegd.
16 Van dien tijd af zocht hij
gelegenheid om hem te leveren.
17 Doch op den eersten dag der
ongedeesemde brooden, kwamen
de discipelen bij Jezus vragen:
Waar wilt gij dat wij het paaschmaal
voor u bereiden?
18 Jezus antwoordde hun: Gaat
naar de stad tot zulk eenen, en
zegt hem: De Meester zegt:
Mijn tijd is aanstaande; bij u
kom ik het paaschmaal houden
met mijne discipelen.
19 De discipelen deden gelijk
Jezus hun bevolen had, en zij
bereidden het paaschmaal.
20 Als het nu avond geworden
was, zat hij met zijne discipelen
ter tafel;
21 en terwijl zij aten, zeide hij:
Ik zeg u voorwaar, dat een van
ulieden mij verraden zal.
22 Zij zeer bedroefd geworden
zijnde, begonnen een voor een te
vragen: Ben ik het, Heere?
23 Hij antwoordde hun, zeggende:
Die met mij de hand in
den schotel doopt, die zal mij
verraden.
24 Het is waar: de Zoon des
menschen gaat henen, gelijk van
hem geschreven is; maar wee
dien mensch, door wien de Zoon
des menschen zal verraden worden!
het ware beter voor dien
mensch, dat hij nooit geboren
was geweest.
25 Judas, die hem verraden
heeft, nam dan het woord op, en
zeide: Ben ik het, Meester? Hij
antwoordde hem: Gij hebt het
gezegd.
26 En terwijl zij aten, heeft
Jezus het brood genomen, en dat

gezegend hebbende, heeft het
gebroken, en aan zijne discipe-
len gegeven, zeggende : Neemt,
en eet; dit is mijn lichaam.
27 En den beker nemende, heeft
hij eene dankzegging gesproken,
en dien aan hen gegeven, zeg-
gende : Drinkt allen hieruit;
28 Want dit is mijn bloed van
het nieuw verbond dat voor ve-
len * zal vergoten worden tot
vergiffenis der zonden.
29 Ook zeg ik u, dat ik voortaan
van dit gewas des wijngaards
niet meer drinken zal, tot op
dien dag, als ik het met ulieden
nieuw zal drinken in het rijk
mijns Vaders.
30 En den lofzang gedaan heb-
bende, zijn zij gegaan naar den
berg der Oliveten.
31 Dan zeide Jezus tot hen : Gij
zult allen dezen nacht ten op-
zichte van mij geërgerd worden;
want daar staat geschreven : Ik
zal den herder slaan, en de scha-
pen van de kudde zullen ver-
strooid worden. (*Zach.* 13 : 7.)
32 Maar nadat ik zal verrezen
zijn, zal ik u voorgaan naar Ga-
lileën.
33 Doch Petrus antwoordde
hem, en zeide : Al ware 't dat zij
allen in u geërgerd werden, nooit
zal ik geërgerd worden.
34 Jezus zeide tot hem : Ik zeg
u voorwaar, dat gij mij dezen
nacht, eer de haan zal kraaien,
driemaal zult verloochenen.
35 Petrus antwoordde hem : Al
moest ik ook met u sterven, zoo
zal ik u niet verloochenen. Des-
gelijks zeiden ook al de discipe-
len.

---

* *Gr. of:* vergoten wordt.

36 Toen kwam Jezu
in eene plaats genaan
mani, en hij zeide tot z
pelen : Zit hier neder,
derwaarts ga om te bi
37 En met zich nemen
en de twee zonen van
begon hij bedroefd en
nauwd te worden.
38 Dan zeide hij tot h
ziel is bedroefd tot den
wacht hier en waakt m
39 En een weinig voo
viel hij neder op zijn a
biddende en zeggende
indien het mogelijk
dezen kelk van mij ga
tans niet gelijk ik, ma
gij wilt.
40 Daarna kwam hij
discipelen, en vindende
pen, zeide hij tot Petr
gij dan niet eene uur
kunnen waken?
41 Waakt en bidt, opdat
valt in bekoring. De ge
gewillig, maar het vl
krank.
42 Hij ging wederom
tweede maal bidden, ze
Vader! indien deze kelk
voorbijgaan tenzij ik hem
dat uw wil geschiede!
43 En komende, vond
wederom slapen : wan
oogen waren bezwaard.
44 En hen daarlatende,
wederom bidden voor
maal, zeggende dezelfde
den.
45 Dan kwam hij bij zij
pelen en zeide tot hen
nu, en rust; ziet, de u
komen dat de Zoon de
schen in de handen der z
gaat geleverd worden.

46 Staat op, laat ons gaan; ziet,
die mij verraadt, is hierbij.
47 Terwijl hij nog sprak, zoo
kwam Judas, een van de twaalf,
daar aan; en veel volk met hem
met zwaarden en stokken, die
van de opperpriesters en ouderlingen
des volks gezonden waren.
48 Doch die hem verried, had
hun een teeken gegeven, zeggende:
Denwelken ik kussen zal,
die is het; neemt hem vast.
49 En terstond tot Jezus komende,
zeide hij: Wees gegroet,
Meester! en hij kuste hem.
50 Jezus antwoordde hem:
Vriend, waartoe zijt gij gekomen?
Dan traden zij toe, sloegen
de handen aan Jezus, en
namen hem gevangen.
51 En ziet, een van die met Jezus
waren, de hand uitstekende,
trok zijn zwaard uit, en treffende
eenen knecht van den oppersten
priester, sloeg hem een oor af.
52 Toen zeide Jezus tot hem:
Steek uw zwaard weder in de
scheede: want allen die het
zwaard zullen uittrekken, zullen
door het zwaard vergaan.
53 Of meent gij dat ik mijnen
Vader niet kan verzoeken, en
dat hij mij niet terstond meer
dan twaalf legioenen engelen
zoude toezenden?
54 Hoe zoude dan volbracht worden
hetgeen er geschreven staat,
dat het aldus moet geschieden?
55 Op denzelfden tijd zeide Jezus
tot dat volk: Gij komt hier
met zwaarden en stokken om mij
te vangen, gelijk tot eenen moordenaar.
Ik zat dagelijks bij u,
leerende in den tempel, en gij
hebt mij niet vastgenomen.
56 Doch dit alles is geschied,
opdat de Schriften der propheten
zouden volbracht worden. Toen
verlieten hem al de discipelen,
en vluchtten weg.
57 Die dan Jezus gevangen hadden,
leidden hem tot Caïphas,
den oppersten priester, waar de
schriftgeleerden en de ouderlingen
vergaderd waren.
58 En Petrus volgde hem van
verre tot in het voorhof van den
oppersten priester. En binnengetreden
zijnde, ging hij bij de dienaars
zitten, om het einde te zien.
59 Maar de opperpriesters en de
geheele raad zochten valsche getuigenissen
tegen Jezus, om hem
ter dood te brengen.
60 Doch zij vonden niet al was
't dat er vele valsche getuigen te
voorschijn kwamen. Maar eindelijk
kwamen er twee valsche
getuigen,
61 en zeiden: Deze heeft gezegd:
Ik kan den tempel Gods
omverre werpen, en denzelven
na drie dagen weder opbouwen.
62 De opperste priester opstaande,
zeide tot hem: Antwoordt
gij niets op hetgeen dezen
tegen u getuigen?
63 Doch Jezus zweeg stil. Toen
sprak hem de opperste priester
aldus aan: Ik bezweer u bij den
levenden God, dat gij ons zegt,
of gij zijt de Christus, de Zoon
Gods?
64 Jezus antwoordde hem: Gij
hebt het gezegd. En ik zeg ulieden,
dat gij hierna den Zoon des
menschen zult zien zitten aan de
rechterhand der kracht Gods, en
komen op de wolken des hemels.
65 Toen scheurde de opperste
priester zijne kleederen, zeg-

gende : Hij heeft geblasphe-
meerd, wat hebben wij nog ge-
tuigen van noode? Gij hebt daar
zijne blasphemie gehoord;
66 wat dunkt u? En zij ant-
woordden, zeggende : Hij is den
dood schuldig.
67 Toen spogen zij in zijn aan-
zicht, en sloegen hem met vuis-
ten; en anderen gaven hem kaak-
slagen,
68 zeggende : Christus, prophe-
teer ons! wie is 't die u geslagen
heeft?
69 Petrus ondertusschen zat
buiten in het voorhof; en daar
kwam eene dienstmaagd bij hem,
zeggende : Gij waart ook met
Jezus van Galileën.
70 Maar hij loochende het voor
hen allen, en zeide: Ik weet niet
wat gij zegt.
71 En daar hij de deur uitging,
zag hem eene andere dienst-
maagd, en zeide tot degenen die
daar waren : Deze was ook met
Jezus van Nazareth.
72 En hij loochende het wede-
rom met eed, zeggende : Dat hij
den mensch niet kende.
73 Een weinig daarna, kwamen
degenen die daar stonden, na-
der, en zeiden tot Petrus : Zeker-
lijk gij zijt ook van dat volk;
want uwe spraak maakt u ge-
noeg bekend.
74 Toen begon hij te vloeken en
te zweeren, dat hij den mensch
niet kende. En terstond kraaide
de haan.
75 En Petrus werd het woord
gedachtig, dat Jezus hem gezegd
had : Eer de haan zal kraaien,
zult gij mij driemaal verlooche-
nen; en buitengegaan zijnde,
heeft hij bitterlijk geweend.

KAPITTEL XXVII.

ALS nu de morgenstond ge-
komen was, hielden al de
opperpriesters en ouderlingen
des volks raad tegen Jezus, om
hem ter dood te brengen.
2 En zij leidden hem gebonden
weg en gaven hem over aan
Pontius Pilatus, den stadhouder
van het land.
3 Judas die hem verraden had,
ziende dat hij veroordeeld was,
heeft alsdan berouw gekregen,
en de dertig zilveren penningen
wedergebracht aan de opper-
priesters en ouderlingen,
4 zeggende : Ik heb gezondigd,
verradende het onnoozel bloed.
Maar zij antwoordden : Wat
gaat ons dat aan? gij moogt er
voor zorgen.
5 En de zilveren penningen in
den tempel nederwerpende, trok
hij henen, en ging zich met een
strop verhangen.
6 Maar de opperpriesters de
penningen opnemende, zeiden :
Wij mogen die in de offerkist niet
werpen, want het is bloedgeld.
7 En raad gehouden hebbende,
kochten zij er den akker van ee-
nen potbakker voor, tot eene be-
graafplaats der vreemdelingen.
8 Daarom is die akker tot op
den dag van heden genaamd Ha-
celdama, dat is, bloedakker.
9 Dan is volbracht hetgeen door
den propheet Jeremias aldus
voorzegd was : Zij hebben ont-
vangen de dertig zilveren pen-
ningen, die de prijs waren van
dengene die op prijs gesteld was,
denwelken zij van de kinderen
van Israël gekocht hadden;
10 en zij hebben die gegeven

voor den akker van eenen pot-
bakker; gelijk de Heer mij be-
volen heeft.
11 Doch Jezus stond voor den
stadhouder. En de stadhouder on-
dervraagde hem, zeggende : Zijt
gij de Koning der Joden ? Jezus
antwoordde hem : Gij zegt het.
12 En als hij van de opperpries-
ters en de ouderlingen beschul-
digd werd, zoo antwoordde hij
niets.
13 Toen zeide Pilatus tot hem :
Hoort gij niet hoeveel zij tegen
u getuigen ?
14 Maar hij antwoordde hem op
niet een woord ; zoodat de stad-
houder ten hoogste verwonderd
was.
15 Doch de stadhouder was ge-
woon op den hoogsten feestdag
eenen gevangene aan het volk
los te laten, dien zij begeerden.
16 En hij had alsdan eenen ver-
maarden gevangene, genoemd
Barabbas.
17 Terwijl zij dan vergaderd
waren, vraagde hun Pilatus :
Wien wilt gij dat ik u loslate,
Barabbas, of Jezus, die Christus
genoemd wordt ?
18 Want hij wist wel dat zij hem
uit nijdigheid geleverd hadden.
19 Ook terwijl hij op den rech-
terstoel zat, liet zijne huisvrouw
hem zeggen : Bemoei u toch niet
met dien rechtvaardige ; want
ik heb heden in den droom veel
om hem geleden.
20 Ondertusschen stookten de
opperpriesters en de ouderlingen
het volk op, dat zij Barabbas
zouden eischen, en Jezus ter
dood brengen.
21 Als dan de stadhouder hun
vraagde : Welken van de twee
wilt gij dat ik u zal loslaten ? Zoo
antwoordden zij : Barabbas.
22 Pilatus zeide tot hen : Wat
zal ik dan doen met Jezus, die
Christus genoemd wordt ?
23 Zij antwoordden allen : Dat
men hem kruise ! De stadhouder
zeide tot hen : Wat kwaad heeft
hij toch gedaan ? Maar zij rie-
pen nog sterker, zeggende : Dat
men hem kruise !
24 Als Pilatus dan zag dat hij
niet vorderde, maar dat het
oproer vermeerderde, zoo nam
hij water en waschte zijne han-
den voor het volk, zeggende : Ik
ben onschuldig van het bloed
van dezen rechtvaardige ; gijlie-
den moogt er voor zorgen.
25 Al het volk antwoordde : Dat
zijn bloed over ons kome, en
over onze kinderen !
26 Toen liet hij hun Barabbas
los; maar Jezus, nadat hij ge-
geeseld was, gaf hij hun over
om gekruist te worden.
27 Toen namen de soldaten van
den stadhouder Jezus mede naar
het rechthuis, en vergaderden
de gansche bende omtrent hem.
28 En hem ontkleed hebbende,
hingen zij hem eenen purperen
mantel om.
29 En eene kroon van doornen
vlechtende, stelden die op zijn
hoofd, en eenen rietstok in zijne
rechterhand. En voor hem ne-
derknielende, bespotten zij hem,
zeggende : Wees gegroet, Ko-
ning der Joden !
30 En hem bespuwende, namen
zij den rietstok en sloegen hem
op zijn hoofd.
31 Nadat zij hem bespot had-
den, trokken zij hem den mantel
af, deden hem zijne kleederen

aan, en leidden hem henen, o
hem te kruisen.
32 Wanneer zij uitgingen, von
den zij eenen man van Cyrener
genoemd Simon, welken z
dwongen om het kruis te drager
33 En gekomen zijnde ter plaat
genoemd Golgotha, dat is te zeg
gen, de plaats der doodshoofder
34 zoo gaven zij hem wijn t
drinken met galle gemengd. E
als hij het geproefd had, wild
hij 't niet drinken.
35 En nadat zij hem gekruis
hadden, deelden zij zijne klee
deren, het lot werpende; opda
volbracht zoude worden hetgeei
door den propheet aldus voor
zegd is : Zij hebben mijne klee
deren onder malkanderen ge
deeld, en over mijn kleed hebber
zij het lot geworpen. (*Psalm.* 21
18.)
36 En zij bleven daar zitten, on
hem te bewaren.
37 Ook stelden zij zijne beschul
diging schriftelijk boven zijn
hoofd : DIT IS JEZUS, DE
KONING DER JODEN.
38 Toen werden er twee moor
denaars nevens hem gekruist
een aan zijne rechter- en eer
aan zijne linkerzijde.
39 En die voorbijgingen, blas-
phemeerden tegen hem, schud-
dende hunne hoofden,
40 en zeggende : Welaan ! gi
die den tempel Gods afbreekt
en in drie dagen weder opbouwt,
verlos u zelven ! Indien gij Gods
Zoon zijt, zoo kom af van het
kruis.
41 Desgelijks bespotten hem ook
de opperpriesters met de schrift-
geleerden en ouderlingen, zeg-
gende :

de heilige stad, en verschenen
aan vele menschen.
54 En de honderdste-man en die
met hem waren om Jezus te be-
waren, ziende de aardbeving, en
hetgeen daar geschiedde, wer-
den zeer bevreesd, en zeiden:
Waarlijk, dit was de Zoon Gods!
55 Daar stonden ook vele vrou-
wen van verre, die van Galileën
af, Jezus gevolgd waren en hem
dienden.
56 Onder dewelke was Maria
Magdalena, en Maria, de moeder
van Jacobus en Joseph, en de
moeder der kinderen van Zebe-
deüs.
57 Als het nu avond geworden
was, kwam er een rijk man van
Arimathea, met name Joseph, die
ook een discipel van Jezus was.
58 Deze bij Pilatus gaande, ver-
zocht het lichaam van Jezus.
Toen gebood Pilatus dat men
hem het lichaam zoude geven.
59 Joseph het lichaam nemende,
wond het in een zuiver linnen
kleed.
60 En legde het in zijn nieuw
graf, 't welk hij in eene steenrots
uitgekapt had; en eenen grooten
steen tegen den ingang van het
graf gewenteld hebbende, ging
hij weg.
61 En Maria Magdalena en de
andere Maria waren daar, zit-
tende tegenover het graf.
62 's Anderendaags, zijnde de
dag na de voorbereiding, kwa-
men de opperpriesters en de pha-
riseën gezamentlijk bij Pilatus,
63 zeggende: Mijn heer! wij
zijn indachtig geworden dat die
verleider, als hij nog leefde, ge-
zegd heeft: Na drie dagen zal ik
verrijzen.
64 Gebied dan dat men het graf
tot den derden dag beware; op-
dat misschien zijne discipelen
hem niet komen stelen, en zeg-
gen tot het volk: Hij is van den
dood opgestaan: en alzoo zou
de laatste dwaling erger zijn
dan de eerste.
65 Pilatus antwoordde hun: Gij
hebt wakers; gaat henen, en be-
waart het, gelijk gij 't verstaat.
66 Zij gingen dan henen het
graf met wacht bezetten, en den
steen zegelen.

KAPITTEL XXVIII.

ZEER laat na den sabbat-dag,
als het licht begon te ver-
schijnen van den eersten dag
van de week, kwam Maria Mag-
dalena, en de andere Maria het
graf bezien.
2 En ziet, daar ontstond eene
groote aardbeving: want daar
daalde een engel des Heeren uit
den hemel neder, en kwam den
steen afwentelen, en op denzel-
ven nederzitten.
3 Zijn aanschijn was gelijk een
bliksem, en zijn kleed gelijk de
sneeuw.
4 De wakers beefden van vreeze
voor hem, en zij werden gelijk
dooden.
5 Maar de engel sprak de vrou-
wen aan, zeggende: Weest gij-
lieden niet bevreesd; want ik
weet dat gij Jezus zoekt, die
gekruist is.
6 Hij is hier niet; want hij is
verrezen, gelijk hij gezegd heeft.
Komt, en ziet de plaats waar de
Heer gelegen heeft.
7 En gaat haastelijk, zegt aan zij-
ne discipelen dat hij verrezen is.
Ziet, hij zal u voorgaan naar Ga-

lileën. Ik zeg het u nu te voren.
8 En terstond met groote vreeze
en groote blijdschap uit het graf
gaande, liepen zij de boodschap
dragen aan zijne discipelen.
9 En ziet, Jezus kwam haar te
gemoet, zeggende : Weest ge-
groet! En zij naderende, omhels-
den zijne voeten en aanbaden
hem.
10 Toen zeide Jezus tot haar :
Vreest niet; gaat, boodschapt
aan mijne broeders dat zij naar
Galileën gaan. Daar zullen zij
mij zien.
11 Als zij nu waren weg-
gegaan, kwamen eenige van
de wakers in de stad, en bood-
schapten aan de opperpries-
ters alles wat er geschied was.
12 En zij met de ouderlingen
vergaderd zijnde, en raad gehou-
den hebbende, gaven aan de sol-
daten eene groote som geld.
13 En zeiden : Zegt gijlieden :
Zijne discipelen zijn hem des
nachts komen stelen terwijl wij
sliepen.
14 En indien dit aan den stad-
houder ter ooren komt, zoo zul-
len wij hem dit wel doen ge-
looven, en zullen u buiten zorge
stellen.
15 Zij namen dan het geld aan,
en deden gelijk zij onderwezen
waren. En dit gerucht is alom
verbreid onder de Joden, tot op
den dag van heden.
16 Doch de elf discipelen zijn
gegaan naar Galileën, op den
berg dien Jezus hun gesteld had.
17 En hem ziende, aanbaden
zij hem; sommigen nochtans
twijfelden.
18 Jezus dan naderkomende,
sprak hen aldus aan : Mij is alle
macht gegeven in den hemel en
op de aarde
19 Gaat dan, onderwijst alle
volkeren, hen doopende in den
naam des Vaders, en des Zoons,
en des Heiligen Geestes;
20 leerende hen onderhouden,
al wat ik u bevolen heb. En ziet,
ik ben met ulieden, al de dagen,
tot het einde der wereld toe.

HET H. EVANGELIE VAN JEZUS CHRISTUS

VOLGENS DE BESCHRIJVING VAN

MARCUS

KAPITTEL I.

HET begin van het evangelie
van Jezus Christus, den
Zoon Gods.
2 Gelijk er geschreven staat bij
den propheet Isaias : Ziet, ik
zend mijnen engel voor uw aan-
schijn, die uwen weg voor u
bereiden zal. (*Malach*. 3 : 1.)
3 Eene stem zal roepen in de
woestijn : Bereidt den weg des
Heeren; maakt zijne voetpaden
recht. (*Isaias* 40 : 3.)
4 Joannes was in de woestijn
doopende, en predikende het
doopsel van * penitentie tot ver-
giffenis der zonden.
5 En 't geheele joodsche land
en al die van Jerusalem, gingen

* *Gr*. bekeering.

tot hem, en werden van hem ge-
doopt in de wateren van de Jor-
daan, belijdende hunne zonden.
6 Joannes was gekleed met ke-
melshaar, en had eenen leeren
riem om zijne lenden, etende
sprinkhanen en wilden honig.
En hij predikte, zeggende :
7 Daar komt na mij een die
machtiger is dan ik ben, wiens
schoenriemen ik niet waardig
ben nederbukkende te ontbin-
den.
8 Ik heb ulieden wel met water
gedoopt; doch hij zal ulieden
doopen met den Heiligen Geest.
9 Het gebeurde in die dagen,
dat Jezus kwam van Nazareth
in Galileën, en gedoopt werd
door Joannes in de Jordaan.
10 En zoohaast hij uit het water
kwam, zag hij de hemelen open
en de Geest gelijk eene duive
nederdalen, en op hem blijven.
11 En daar kwam eene stem uit
den hemel : Gij zijt mijn welbe-
minde Zoon; in u heb ik mijn
welbehagen genomen!
12 En terstond dreef hem de
Geest naar de woestijn.
13 Hij bleef in de woestijn veer-
tig dagen en veertig nachten;
hij werd bekoord van den dui-
vel; hij was bij de beesten, en
de engelen dienden hem.
14 Maar nadat Joannes gevan-
gen was, kwam Jezus in Gali-
leën, predikende het evangelie
van het rijk Gods,
15 zeggende: De tijd is vervuld,
en het rijk Gods is aanstaande:
doet * penitentie, en gelooft aan
het evangelie.
16 En wandelende langs de zee
van Galileën, zag hij Simon en
Andreas, zijnen broeder, hunne
netten in zee werpen; want zij
waren visschers;
17 en Jezus zeide tot hen: Volgt
mij na, en ik zal u visschers van
menschen maken.
18 Zij, terstond hunne netten
verlatende, volgden hem.
19 En vandaar een weinig
voortgaande, zag hij Jacobus,
zoon van Zebedeüs, en Joannes,
zijnen broeder, die ook in een
schip hunne netten vermaakten.
20 En terstond riep hij hen; de-
welke, hunnen vader Zebedeüs
en de huurlingen in het schip
latende, zijn hem gevolgd.
21 Zij kwamen dan binnen in
Capharnaüm; en terstond op
eenen sabbat-dag in de syna-
goge komende, leerde hij hen.
22 En zij waren verwonderd
over zijne leering; want hij
leerde hen als macht hebbende,
en niet gelijk de schriftgeleer-
den.
23 Doch daar was een mensch
in hunne synagoge, met eenen
onzuiveren geest bezeten, de-
welke schreeuwde,
24 zeggende : Wat hebt gij ge-
meens met ons, Jezus van Naza-
reth? zijt gij gekomen om ons te
verderven? Ik weet wel wie gij
zijt, gij zijt de Heilige Gods!
25 Jezus bestrafte hem, zeg-
gende : Zwijg stil en vertrek uit
den mensch.
26 Toen verwekte de onzuivere
geest in hem geweldige trekkin-
gen, en een groot geschreeuw
makende, ging hij van hem uit.
27 Zij werden allen zoo ver-
baasd, dat zij onder malkande-
ren vraagden, en zeiden : Wat

* *Gr.* bekeert u.

wil dit zijn? wat is dit voor eene nieuwe leering? hij gebiedt met macht, ook over de onzuivere geesten, en zij zijn hem onderdanig.

28 En terstond werd zijn naam verbreid door het geheele land van Galileën.

29 Zoohaast zij nu uit de synagoge vertrokken waren, kwamen zij met Jacobus en Joannes in het huis van Simon en Adreas;

30 en de schconmoeder van Simon lag met de koorts te bed; en ten eerste spraken zij hem van haar.

31 Hij dan naderende, nam haar bij de hand en richtte haar op. Terstond verliet haar de koorts, en zij diende hen.

32 Als het nu avond geworden was, na den ondergang der zon, brachten zij bij hem allen die kwalijk te pas of met den duivel bezeten waren.

33 En de gansche stad was voor de deur vergaderd.

34 En hij genas er velen die met verscheidene ziekten gekweld waren, en joeg vele duivelen uit; doch hij liet hen niet toe, te zeggen dat zij hem kenden.

35 Des morgens zeer vroeg voor den dag opstaande en uitgaande, trok hij naar eene eenzame plaats, waar hij ging bidden.

36 Simon en die met hem waren, volgden hem na.

37 Als zij hem gevonden hadden, zeiden zij tot hem : Heel de wereld zoekt u.

38 Hij zeide tot hen : Laat ons naar de omliggende dorpen en steden gaan, opdat ik daar ook predike; want daarom ben ik gekomen.

39 Hij predikte dan in hunne synagogen door geheel Galileën, en joeg de duivelen uit.

40 En daar kwam een melaatsche bij hem, die hem bad, en met gebogen knieën zeide : Indien gij wilt, gij kunt mij zuiveren.

41 Jezus medelijden met hem hebbende, stak zijne hand uit, raakte hem, en zeide : Ik wil, word gezuiverd!

42 Als hij dit gezegd had, verdween terstond de melaatschheid, en hij werd zuiver.

43 En terstond deed hij hem weggaan, nadat hij hem wel scherpelijk verboden had,

44 zeggende : Zie toe, dat gij dit aan niemand zegt; maar ga henen, vertoon u aan den opperpriester, en offer op voor uwe verzuivering, hetgeen Moyses geboden heeft, tot eene getuigenis voor hen.

45 Doch hij henengaande, begon de zaak te verkondigen en overal te verbreiden; zoodat Jezus nu niet meer openlijk in de stad mocht komen, maar zich bleef houden op onbewoonde plaatsen; doch men kwam van alle kanten tot hem.

KAPITTEL II.

EN na eenige dagen kwam hij wederom in Capharnaüm.

2 En zoohaast men hoorde dat hij in huis was, vergaderden daar zooveel menschen, dat ook de plaats omtrent de deur hen niet bevatten kon; en hij predikte hun het woord.

3 En zij kwamen tot hem, eenen lamme medebrengende die van vier menschen gedragen werd.

4 En alzoo zij dien ter oorzake
van de menigte niet konden voor
hem brengen, namen zij het dak
af daar hij was, en eene opening
gemaakt hebbende, lieten zij het
rustbed, waar de lamme op lag,
nederdalen.
5 Jezus hun geloof ziende, zeide
tot den lamme : Zoon! uwe zon-
den worden u vergeven.
6 Doch daar zaten eenigen van
de schriftgeleerden, die dachten
in hunne harten :
7 Hoe spreekt deze aldus? Hij
blasphemeert! Wie kan de zon-
den vergeven dan God alleen?
8 Jezus terstond door zijnen
geest verstaande, dat zij zooda-
nige gedachten bij zich zelven
hadden, zeide tot hen : Waarom
laat gij zulke gepeizen in uwe
harten dalen?
9 Wat is er lichter, te zeggen
tot den lamme : De zonden wor-
den u vergeven, of te zeggen : Sta
op, neem uw bed op, en wandel?
10 Doch opdat gij zoudt weten,
dat de Zoon des menschen macht
heeft op de aarde, om de zonden
te vergeven,
11 sta op, zeide hij tot den lam-
me, ik zeg het u : Neem uw bed
op, en ga henen naar uw huis.
12 Hij stond straks op; en zijn
bed opgenomen hebbende, ging
hij henen in de tegenwoordigheid
van een ieder, zoodat zij allen
zich verwonderden, en glorie
aan God gaven, zeggende : Nooit
hebben wij zulk iets gezien.
13 Wederom ging hij uit naar
de zee; en al het volk kwam tot
hem en hij leerde hen.
14 En in 't voorbijgaan zag hij
Levi, zoon van Alpheüs, op den
tol zitten, en hij zeide tot hem :
Volg mij. En hij opstaande, is
hem gevolgd.
15 En het gebeurde als hij in
deszelfs huis ter tafel zat, dat er
vele publicanen en zondaars met
Jezus en zijne discipelen aange-
zeten waren : want daar waren
er velen die hem ook volgden.
16 Als dan de schriftgeleerden
en de phariseën zagen, dat hij
met de publicanen en met de
zondaars at, zoo zeiden zij tot
zijne discipelen : Waarom eet en
drinkt uw Meester met de publi-
canen en zondaars?
17 Jezus dit hoorende, zeide tot
hen : De gezonden hebben den
geneesheer niet van noode, maar
wel de zieken. Want ik ben niet
gekomen om de rechtvaardigen
te roepen, maar om de zondaars.
18 Doch de discipelen van Joan-
nes en van de phariseën waren
vastende, en zij kwamen hem
vragen : Hoe komt dat de disci-
pelen van Joannes en van de
phariseën vasten, en dat uwe
discipelen niet vasten?
19 Jezus antwoordde hun : Mo-
gen dan des bruidegoms speelge-
nooten vasten, zoolang de bruide-
gom met hen is? Neen, zoolang
zij den bruidegom bij zich heb-
ben, kunnen zij niet vasten.
20 Maar de dagen zullen komen
dat de bruidegom van hen zal
weggenomen worden; en dan,
in die dagen, zullen zij vasten.
21 Niemand naait een stuk
nieuw laken aan een oud kleed;
of anders scheurt het nieuw stuk
van het oude weder wat af, en
dan wordt de scheur nog grooter.
22 Niemand doet ook nieuwen
wijn op oude leeren flesschen; of
anders doet de nieuwe wijn de

flesschen barsten; de wijn loopt uit, en de flesschen worden bedorven. Maar nieuwe wijn moet op nieuwe flesschen gedaan worden.
23 Het gebeurde ook dat de Heer op eenen sabbat-dag langs de granen wandelde, en dat zijne discipelen al gaande de aren begonnen af te plukken.
24 En de phariseeën zeiden tot hem : Zie, waarom doen zij op den sabbat-dag hetgeen niet geoorloofd is?
25 Hij antwoordde hun : Hebt gij nooit gelezen wat David deed als hij gebrek had, en hij zelf, en die bij hem waren, honger hadden?
26 Hoe hij in het huis Gods gegaan is ten tijde van den oppersten priester Abiathar, en de voorgestelde brooden geëten heeft, die 't niemand geoorloofd was te eten dan aan de priesters; en hoe hij die ook gegeven heeft aan degenen die met hem waren? (1. *Koningen* 21 : 6.)
27 Hij zeide hun ook : De sabbat-dag is om den mensch gemaakt, en niet de mensch om den sabbat-dag.
28 Zoo is dan de Zoon des menschen de Heer ook van den sabbat-dag.

KAPITTEL III.

HIJ ging wederom in de synagoge, en daar was een mensch die eene verdroogde hand had.
2 En zij letten op hem, of hij op den sabbat-dag genezen zoude, om hem te kunnen beschuldigen.
3 Hij zeide dan tot den mensch, die de verdroogde hand had: Sta op in het midden.
4 En hij vraagde hun : Is het geoorloofd op den sabbat-dag goed, of kwaad te doen? iemand het leven te behouden, of te benemen? Doch, zij zwegen stil.
5 En nadat hij hen rondom met gramschap aangezien had, bedroefd zijnde over de verblindheid huns harten, zoo zeide hij tot den mensch: Steek uwe hand uit. Hij stak ze uit, en zijne hand werd teenemaal hersteld.
6 Toen gingen de phariseën uit, en hielden terstond raad tegen hem met de herodianen, hoe zij hem zouden verderven.
7 Maar Jezus vertrok met zijne discipelen naar de zee, en hem volgde veel volk van Galileën en Judeën,
8 van Jerusalem, van Idumeën, en van over de Jordaan; en die van omtrent Tyrus en Sidon, hoorende de dingen die hij deed, kwamen met groote menigte tot hem.
9 Hij zeide dan tot zijne discipelen, dat zij hem een schipken zouden beschikken, om niet gedrongen te worden door de menigte des volks.
10 Want daar hij er zeer velen genas, kwamen allen die eenige kwalen hadden, met geweld op hem aandringen, om hem te kunnen aanraken.
11 En de onzuivere geesten, als zij hem zagen, vielen voor hem neder, en riepen, zeggende
12 Gij zijt de Zoon Gods! Doch hij verbood hun scherpelijk dat zij hem zouden kenbaar maken.
13 En op eenen berg klimmende, riep hij bij zich die het hem be-

liefde; en zij kwamen tot hem.

14 En hij stelde er twaalf, die met hem zouden zijn, en die hij zoude zenden om te prediken.

15 Hij gaf hun macht om de ziekten te genezen en de duivelen uit te jagen.

16 Simon, aan welken hij den naam van Petrus gaf;

17 En Jacobus, den zoon van Zebedeüs, en Joannes, broeder van Jacobus; aan dewelken hij den naam gaf van Boanerges, dat is te zeggen, donderaars.

18 En Andreas, en Philippus, en Bartholomeüs, en Mattheüs, en Thomas, en Jacobus, den zoon van Alpheüs, en Thaddeüs, en Simon Cananeüs;

19 en Judas Iscariotes, die hem verraden heeft.

20 Als zij in huis kwamen, vergaderde daar wederom zooveel volk, dat zij ook zelfs niet eten konden.

21 En zijne bloedvrienden dit hoorende, kwamen uit om hem vast te houden; want zij zeiden dat hij uitzinnig geworden was.

22 Doch de schriftgeleerden, die van Jerusalem afgekomen waren, zeiden: Hij heeft Beelzebub in, en door den prins der duivelen jaagt hij de duivelen uit.

23 Maar hen bijgeroepen hebbende, zeide hij hun bij gelijkenis: Hoe kan de eene duivel den anderen uitjagen?

24 Indien een koninkrijk tegen zich zelven verdeeld is, dat koninkrijk kan niet blijven staan.

25 En indien een huis tegen zich zelven verdeeld is, dat huis kan niet bestaan.

26 Overzulks, indien de duivel tegen zich zelven opstaat, en verdeeld is, zoo kan hij niet bestaan maar hij gaat ten einde.

27 Niemand kan het huisraad van eenen sterken man in zijn huis komen plunderen, tenzij hij eerst dien sterke vastbindt, om alsdan zijn huis te berooven.

28 Ik zeg u voorwaar, dat aan de kinderen der menschen alle zonden en alle blasphemiën, die zij zullen uitgesproken hebben, vergeven zullen worden.

29 Maar zoo wie blasphemeert tegen den Heiligen Geest, die zal in der eeuwigheid geene vergiftenis ontvangen; maar zal schuldig blijven aan eeuwige zonde.

30 Omdat zij zeiden: Hij is met den onzuiveren geest bezeten.

31 Ondertusschen kwamen zijne moeder en zijne broeders, en buiten staande, zonden zij om hem te roepen.

32 Doch het volk zat rondom hem neder; en men zeide hem: Uwe moeder, en uwe broeders zijn daarbuiten, en vragen naar u.

33 Hij gaf hun voor antwoord: Wie is mijne moeder, en wie zijn mijne broeders?

34 want zoo wie den wil Gods doet, die is mijn broeder, en mijne zuster, en mijne moeder.

KAPITTEL IV.

HIJ begon nog eens te leeren omtrent de zee: en daar vergaderde zooveel volk bij hem, dat hij, klimmende in een schip, op zee ging zitten; en al het volk was op het land bij de zee.

2 En hij leerde hun vele dingen door gelijkenissen, en zeide tot hen, volgens zijne manier van leeren:

3 Luistert toe: Een zaaier ging
uit om te zaaien.
4 En als hij zaaide, viel er een
deel van het zaad langs den
weg; en de vogelen des hemels
kwamen, en aten het op.
5 Het andere viel op steenachti-
gen grond, daar het niet veel
aarde had; en het sproot terstond
uit, omdat de aarde die het had,
niet diep was.
6 Maar als de zon was opgeko-
men, werd het verbrand, en het
verdroogde, want het had geenen
wortel.
7 Het ander viel tusschen de
doornen; en de doornen opwas-
sende, versmachtten het, zoodat
het geene vruchten gaf.
8 Doch het ander viel in goede
aarde; en het gaf vruchten die
opkwamen en groeiden; het een
bracht voort dertig, het ander
zestig, en het ander honderd
voor een.
9 En hij zeide: Die ooren heeft
om te hooren, dat hij hoore.
10 Als hij nu alleen was, vraag-
den hem de twaalf, die bij hem
waren, naar de gelijkenis;
11 en hij zeide tot hen: Aan u
is het vergund de verborgenheid
van het rijk Gods te kennen;
maar aan hen, die buiten zijn,
geschiedt alles in gelijkenis-
sen;
12 opdat zij ziende zouden
zien, en niet zien; hoorende
zouden hooren, en niet verstaan;
en opdat zij niet bekeerd, noch
hunne zonden hun vergeven zou-
den worden.
13 Ook zeide hij tot hen: En
verstaat gij deze gelijkenis niet?
hoe zult gij dan al de gelijkenis-
sen verstaan?
14 De zaaier is, die het woord
zaait.
15 Daar het woord langs den
weg gezaaid wordt, zijn degenen
die het nauwelijks gehoord heb-
ben, of de duivel komt en neemt
het woord weg, dat in hunne
harten gezaaid was.
16 Desgelijks, die het zaad op
steenachtige plaatsen ontvan-
gen, zijn degenen, die als zij het
woord hooren, hetzelve terstond
met blijdschap aannemen;
17 doch zij hebben geenen wor-
tel in zich zelven, en volharden
maar voor eenigen tijd; en
daarna als er verdrukking of
vervolging om het woord op-
komt, zoo worden zij terstond
geërgerd.
18 En anderen zijn er die tus-
schen de doornen het zaad ont-
vangen: dat zijn die, dewelke het
woord aanhooren;
19 doch de bekommernissen de-
zer wereld, het bedrog der rijk-
dommen, en de begeerlijkheden
tot meer andere dingen, inkrui-
pende, versmachten het woord,
en het wordt vruchteloos.
20 Maar die het zaad in goede
aarde ontvangen, zijn degenen
die het woord aanhooren, aan-
nemen, en vruchten dragen, de
een dertig, de ander zestig, en de
ander honderd voor een.
21 Hij zeide hun ook: Laat men
het licht wel komen, om het
onder het korenvat, of onder het
bed te zetten: is het niet om op
den kandelaar te stellen?
22 Want daar is niets verbor-
gen, of het zal openbaar worden;
en daar geschiedt niets in het
heimelijk, dan opdat het te voor-
schijn zoude komen.

23 Die ooren heeft om te hooren, dat hij hoore.

24 Hij zeide nog tot hen: Let op hetgeen gij hoort. Met de mate waarmede gij meet, zal u wedergemeten worden, en u zal ook toegeworpen worden.

25 Want aan al wie heeft, zal nog gegeven worden; maar van al wie niet heeft, zal ook hetgeen hij heeft afgenomen worden.

26 Wederom zeide hij: Het is met het rijk Gods gelijk met eenen mensch die het zaad in de aarde werpt;

27 of hij slaapt of opstaat, bij nacht en bij dage, het zaad spruit voort en groeit, zonder dat hij het weet.

28 Want de aarde brengt van zelve de vruchten voort: eerst kruid, daarna aren, en daarna volmaakt graan in de aren.

29 En als de vruchten nu voortgebracht zijn, zoo zendt hij straks de zeisen daarin, omdat de oogst gekomen is.

30 Nog zeide hij: Waarbij zullen wij het rijk Gods vergelijken? of door wat gelijkenis zullen wij het afbeelden?

31 Het is gelijk aan een mostaardzaad, hetwelk, als het in de aarde gezaaid wordt, het kleinste is onder alle zaden die in de aarde zijn;

32 doch als het gezaaid is, komt het op, het wordt grooter dan alle moeskruiden, en maakt zoo groote takken, dat de vogelen des hemels onder zijne schaduwe zich kunnen nederzetten.

33 Hij verkondigde hun het woord door vele zulke gelijkenissen, volgens dat zij het konden verstaan.

34 En zonder gelijkenissen sprak hij tot hen niet; doch hij legde alles uit aan zijne discipelen, als zij alleen waren.

35 Op denzelfden dag, als het avond geworden was, zeide hij tot hen: Laat ons overgaan tot de andere zijde.

36 En het volk daarlatende, namen zij hem mede, alzoo hij in het schip was; en daar waren nog andere schipkens met hem.

37 En daar kwam een groote stormwind op, en de baren sloegen zoodanig in het schip, dat het vol werd.

38 Doch hij was achter op het schip slapende op een hoofdkussen. Zij wekten hem op, en zeiden tot hem: Wel Meester! draagt gij het u niet aan, dat wij vergaan?

39 Hij opstaande, bestrafte den wind, en zeide tot de zee: Zwijg en wees stil! Straks ging de wind liggen en het weer werd zeer stil.

40 Toen zeide hij tot hen: Waarom zijt gij zoo bevreesd? en hebt gij nog geen geloof? Doch zij werden met groote vreeze bevangen, en zeiden tot malkanderen: Wie is toch deze, aan wien ook de wind en de zee gehoorzamen?

KAPITTEL V.

ZIJ kwamen dan over aan de andere zijde van de zee, in het land der Gerasenen.

2 En zoohaast hij uit het schip getreden was, kwam hem terstond te gemoet, uit de graven, een mensch bezeten van eenen onzuiveren geest,

3 die zijne woning in de graven

had; en niemand konde hem ook
zelfs met ketenen meer binden.
4 Want dikwijls met boeien en
ketenen gebonden zijnde, had
hij de ketenen gebroken en de
boeien verbrijzeld; en niemand
kon hem temmen.
5 Hij was altijd nacht en dag in
de graven en op de bergen,
schreeuwende, en zich zelven
doorkervende met steenen.
6 Hij dan Jezus van verre
ziende, kwam geloopen en aan-
bad hem,
7 en riep met luider stemme,
zeggende: Jezus, Zoon van den
allerhoogsten God! wat heb ik
met u te doen? ik bezweer u bij
God dat gij mij niet pijnigt!
8 Want hij zeide tot hem: Gij,
onzuivere geest, vertrek uit dien
mensch!
9 Hij vraagde hem ook: Hoe is
uw naam? Waarop hij ant-
woordde: Mijn naam is Legioen;
want wij zijn met ons velen.
10 En hij bad hem zeer, dat hij
hem uit dat land niet jagen zou.
11 Daar was dan eene groote
kudde varkens, die weidde langs
het gebergte.
12 En de duivelen baden hem,
zeggende: Zend ons in de var-
kens, opdat wij daar mogen inva-
ren.
13 Jezus liet hun dat terstond
toe. En die onzuivere geesten,
uitgaande, voeren in de varkens;
en de kudde liep met groot ge-
weld van de hoogte af in de zee,
tot omtrent twee duizend toe; en
zij versmoorden in de zee.
14 Die de varkens weidden,
vluchtten weg, en gingen 't bood-
schappen in de stad en op het
land. En het volk ging uit om

jaren met bloedvloeien gegaan
had;
26 die ook veel geleden had van
vele geneesmeesters, daar zij al
haar goed in gestoken had, zon-
der geholpen te zijn, ja zelfs nog
kwalijker te pas geworden was,
27 hebbende hooren spreken
van Jezus, kwam van achter
onder het volk, en raakte zijn
kleed aan;
28 want zij zeide: Indien ik
maar zijn kleed mag raken, zoo
zal ik gezond worden.
29 En terstond is de vloed van
haar bloed opgedroogd; en zij
gevoelde in haar lichaam dat zij
van de kwaal genezen was.
30 Jezus terstond in zich zelven
de kracht kennende die van hem
uitgegaan was, en zich tot het
volk omkeerende, zeide: Wie
heeft mijne kleederen daar aan-
geraakt?
31 Zijne discipelen antwoord-
den hem: Gij ziet dat het volk u
van alle kanten dringt, en gij
vraagt: Wie heeft mij daar
aangeraakt?
32 Doch hij zag rondom, om de-
gene die dit gedaan had, te zien.
33 Maar de vrouw wetende wat
aan haar geschied was, kwam
al vreezende en bevende voor
hem nedervallen, en zeide hem
de gansche waarheid.
34 Hij zeide tot haar: Dochter!
uw geloof heeft u gezond ge-
maakt; ga in vrede, en wees
genezen van uwe ziekte.
35 Terwijl hij nog sprak, kwa-
men er huisgenooten van den
overste der synagoge zeggen:
Uwe dochter is dood, wat valt
gij den Meester nog langer
moeielijk?
36 Maar Jezus, hoorende het-
geen er gezegd werd, zeide tot
den overste: Vrees niet, geloof
maar.
37 En hij liet niemand toe hem
te volgen, dan Petrus, en Jaco-
bus, en Joannes, den broeder
van Jacobus.
38 En komende in het huis van
den overste der synagoge, zag
hij daar een gewoel van men-
schen, die weenden en zeer jam-
merlijk schreiden.
39 En ingaande, zeide hij tot
hen: Wat zijt gij toch ontsteld,
en weent gij aldus? het dochter-
ken is niet dood, maar het slaapt.
40 Doch zij lachten hem uit.
Maar hij, al het volk uitgedreven
hebbende, nam den vader, en de
moeder, en degenen die bij hem
waren, mede, en ging binnen
waar het dochterken lag.
41 En het kind bij de hand ne-
mende, zeide hij: *Talitha cumi!*
dat is te zeggen: Dochterken, ik
zeg u, sta op!
42 Het dochterken stond ter-
stond op, en wandelde; want het
was twaalf jaren oud; en zij wa-
ren ten uiterste verwonderd.
43 Doch hij beval hun wel
scherpelijk, dat men dit niemand
zou laten weten, en zeide, dat
men haar zou te eten geven.

KAPITTEL VI.

JEZUS vandaar vertrokken
zijnde, kwam in zijn vader-
land, en zijne discipelen volgden
hem.
2 Als de sabbat-dag aangeko-
men was, zoo begon hij in de
synagoge te leeren; en velen,
die hem hoorden, waren ver-
wonderd over zijne leering,

zeggende : Vanwaar heeft hij al
deze dingen? en wat is dit voor
eene wijsheid die hem gegeven
is, dat er ook zulke wonderheden
door zijne handen geschieden?
3 Is dit niet de timmerman, de
zoon van Maria, de broeder van
Jacobus, en Joseph, en Judas,
en Simon? zijn ook zijne zusters
hier bij ons niet? Aldus werden
zij in hem geërgerd.
4 Doch Jezus zeide tot hen :
Daar is geen propheet zonder
eere, dan in zijn vaderland, en
zijn huis, en onder zijn geslacht.
5 En hij kon daar geene mira-
kelen doen; behalve dat hij aan
weinige zieken de handen op-
legde en hen genas.
6 En hij verwonderde zich over
hunne ongeloovigheid, en ging
rondom in de omliggende dorpen
leeren.
7 Hij riep ook de twaalf bij zich,
en begon hen twee en twee te
zenden, hun macht gevende over
de onzuivere geesten.
8 Hij belastte hun, dat zij niets
over den weg zouden mededra-
gen, dan alleen eenen stok;
geenen reiszak, noch brood, noch
geld in hunne beurs;
9 maar dat zij sandalen aan
hunne voeten souden binden; en
dat zij geen twee kleederen zou-
den aantrekken.
10 Hij zeide hun ook : In wat
huis gij gaan zult, blijft daar
totdat gij van die plaats ver-
trekt.
11 En zoo wie u niet ontvangt,
noch naar u hoort, vertrekt van-
daar, en schudt het stof van uwe
voeten af, tot getuigenis tegen
hen.
12 Zij gingen dan, en predikten
dat* men penitentie zoude doen.
13 En zij joegen vele duivelen
uit, zalfden vele zieken met olie,
en maakten ze gezond.
14 De koning Herodes dit hoo-
rende (want zijn naam was zeer
vermaard geworden), zeide :
Joannes de Dooper is van den
dood verrezen, daarom geschie-
den door hem die krachtige wer-
ken.
15 Maar anderen zeiden : 't is
Elias. Anderen wederom : 't is
een propheet, gelijk aan eenen
van de propheten.
16 Doch Herodes, dit al hoo-
rende, zeide : Het is Joannes,
dien ik onthoofd heb, die van den
dood verrezen is.
17 Want de zelfde Herodes had
gezonden om Joannes te vangen,
en hij had hem in de gevangenis
geboeid, om Herodias, de huis-
vrouw van zijnen broeder Philip-
pus, die hij getrouwd had.
18 Omdat Joannes tot Herodes
zeide : Het is u niet geoorloofd
de huisvrouw van uwen broeder
te hebben.
19 Herodias was dan op hem
uit, en wilde hem ter dood bren-
gen, maar zij konde niet.
20 Want Herodes had ontzag
voor Joannes, wetende dat het
een rechtvaartig en heilig man
was; hij hield ook veel van hem,
deed vele dingen op zijn woord,
en hoorde hem geerne.
21 Maar een bekwame dag voor-
gevallen zijnde, wanneer He-
rodes op zijnen geboortedag een
maaltijd had opgericht voor de
prinsen, de krijgsoversten en de
grooten van Galileën;

* *Gr.* zij zich zouden bekeeren.

22 en de dochter van deze Hero-
dias binnengekomen zijnde, en
gedanst hebbende tot behagen
van Herodes en van degenen die
met hem ter tafel zaten, zoo zeide
de koning tot het dochterken :
Eisch van mij wat gij wilt, en ik
zal het u geven.
23 Ja, hij zwoer haar : Al wat
gij van mij eischen zult, zal ik u
geven, al ware het ook de helft
van mijn rijk.
24 Zij ging dan uit en vraagde
aan hare moeder : Wat zal ik
eischen ? Die haar antwoordde :
Het hoofd van Joannes den
Dooper.
25 Zij terstond met haast tot den
koning binnengaande, eischte
aldus : Ik verzoek dat gij mij hier
terstond het hoofd van Joannes
den Dooper in eenen schotel
geeft.
26 De koning werd zeer be-
droefd ; doch om den eed, en om
degenen die met hem aan tafel
zaten, wilde hij haar niet be-
droeven ;
27 maar zendende eenen van
zijne lijfwacht, gebood hij dat
men het hoofd in eenen schotel
zoude brengen. Deze dan ont-
hoofdde hem in de gevangenis ;
28 en bracht zijn hoofd in eenen
schotel, en hij gaf het aan het
dochterken en het dochterken
gaf het aan hare moeder.
29 Zijne discipelen dit gehoord
hebbende, kwamen zijn lichaam
weghalen, en legden het in een
graf.
30 Doch de apostelen kwamen
te zamen tot Jezus, en bood-
schapten hem al hetgeen zij ge-
daan en geleerd hadden.
31 Hij zeide tot hen : Komt wat
ter zijde in eene eenzame plaats,
en rust een weinig. Want daar
waren er zooveel die af en aan
gingen, dat zij zelfs geenen tijd
hadden om te eten.
32 Zij gingen dan in een schip
en vertrokken ter zijde af naar
eene eenzame plaats.
33 Het volk dat hen zag weg-
gaan, en velen die het wisten,
liepen te voet uit alle steden te
zamen derwaarts, en kwamen
voor hen daar.
34 Jezus dan, uitkomende, zag
eene groote menigte volks, en
werd bewogen tot medelijden
over hen ; want zij waren gelijk
schapen die geenen herder heb-
ben, en hij begon hun vele din-
gen te leeren.
35 Als het nu laat geworden
was, kwamen zijne discipelen tot
hem, zeggende : Deze plaats is
woest, en het is nu laat geworden ;
36 zend ze weg, opdat zij in de
naastgelegene dorpen en vlek-
ken, spijzen voor zich gaan koo-
pen om te eten.
37 Doch hij antwoordde hun, en
zeide : Geeft gij hun te eten. Zij
zeiden hem wederom : Zoo moes-
ten wij dan voor tweehonderd
denarissen brood gaan koopen
om hun te eten te geven.
38 Hij vraagde hun : Hoeveel
brooden hebt gij ? gaat en ziet
het. Als zij het vernomen had-
den, zeiden zij : Vijf, en twee
visschen.
39 Hij gebood hun dan, dat zij
ze allen in verscheidene hoopen
op het groene gras zouden doen
nederzitten.
40 En zij zaten neder in ver-
scheidene hoopen, met honder-
den en met vijftigen bijeen.

41 Jezus de vijf brooden en de twee visschen genomen hebbende, zag naar den hemel, zegende en brak de brooden, en gaf ze aan zijne discipelen om ze aan het volk voor te stellen; hij deelde ook de twee visschen onder hen allen.

42 En zij aten allen, en werden verzaad.

43 En men nam twaalf volle korven op, van het overschot der brokkelingen, en ook van de visschen.

44 Doch die geëten hadden, waren vijf duizend mannen.

45 En terstond gebood hij aan zijne discipelen in het schipken te gaan, om vooraf naar Betsaïda over te varen, terwijl hij het volk zoude heenzenden.

46 Als hij hen had weggezonden, zoo ging hij op eenen berg om te bidden.

47 Doch als het nu avond was geworden, was het schip in het midden van de zee, en hij alleen op het land.

48 En ziende dat zij zeer arbeidden om te roeien (want de wind was hun tegen), kwam hij omtrent de vierde nachtwake tot hen op de zee wandelen; en hij wilde ze voorbijgaan.

49 Maar zij, ziende hem op de zee wandelen, meenden dat het een spook was, en zij begonnen te schreeuwen.

50 Want zij zagen hem allen en waren ontsteld. Doch terstond sprak hij hen aan, en zeide tot hen: Hebt goeden moed; ik ben het; vreest niet.

51 En hij klom tot hen in het schip, en de wind hield op; waarover zij nog meer in

zich
52 W
brood
hun h
53 A
ren, l
Gene
54 E
gaan
tersto
55 E
land
gene
op be
hoorc
56 E
of la
legde
ten, e
den h
ten
aanra

E
gelee
Jerus
2 en
van
reine
hand
beris
3 W
Jode
den
hebb
lever
4 Oc
men,
gewa
vele
onde
wass
nen,
5 De

leerden vraagden hem dan : Hoe
komt het dat uwe discipelen niet
onderhouden de overlevering
der ouderlingen, maar dat zij
met ongewasschen handen de
spijzen nutten ?
6 Hij antwoordde hun, zeggende : Schijnheiligen ! zeer wel
heeft Isaias van u geprophe-
teerd, gelijk er geschreven staat:
'Dit volk eert mij met de lippen,
'maar hun hart is verre van mij.
(*Isaias* 29 : 13.)
7 Doch tevergeefs dienen zij
mij, leerende leeringen en gebo-
den der menschen.
8 Want het gebod Gods achter-
latende, onderhoudt gij de over-
levering der menschen, het was-
schen der kannen en bekers; en
vele andere dergelijke dingen
die gij doet.
9 En hij zeide tot hen : Gij doet
wel fraai Gods gebod te niet om
uwe overlevering te onderhou-
den.
10 Want Moyses heeft gezegd :
Eert uwen vader en uwe moe-
der. (*Exod.* 20 : 12.) En wede-
rom : Zoo wie vader of moeder
kwalijk toespreekt, dat hij den
dood sterve. (*Exod.* 21 : 17.)
11 Maar gij zegt : Zoo iemand
maar zegt tot vader of moeder :
Alle Corban (dat is, offergifte)
die van mij geofferd wordt, zal
u profijtig zijn ;
12 en verder laat gij hem voor
zijnen vader of moeder niets
anders doen,
13 te niet doende het woord
Gods om uwe overlevering die
gij hebt ingesteld ; en vele zulke
en dergelijke dingen doet gij.
14 En het volk wederom bij
zich roepende, zeide hij tot hen :
Luistert allen naar mij, en ver-
staat dit wel :
15 Daar is niets buiten den
mensch, hetwelk binnen hem
komende hem kan besmetten ;
maar het zijn de dingen die van
binnen uit den mensch komen,
die den mensch besmetten.
16 Zoo iemand ooren heeft om
te hooren, dat hij het hoore.
17 En als hij van het volk in
huis gekomen was, zoo onder-
vraagden hem zijne discipelen
aangaande die gelijkenis.
18 Hij antwoordde hun : Zijt
gij dan ook zoo onverstandig ?
verstaat gij niet dat al wat van
buiten in den mensch inkomt,
hem niet kan besmetten ?
19 Want het komt in zijn hart
niet, maar het gaat in den buik,
en het gaat uit, en het wordt in
het vertrek gelost, al de spijze
rein latende.
20 Maar, zeide hij, hetgeen van
binnen uit den mensch uitgaat,
dat besmet den mensch.
21 Want van binnen uit het
hart van den mensch komen
voort de kwade gedachten, over-
spelen, hoererijen, doodslagen,
22 dieverijen, gierigheden, on-
deugendheden, bedrog, dartelhe-
den, afgunstigheid, lasteringen,
hoovaardij, dwaasheid.
23 Al deze booze dingen komen
van binnen voort, en besmetten
den mensch.
24 Vandaar opstaande, ging hij
naar de palen van Tyrus en
Sidon, en in een huis gaande,
wilde hij dat het niemand zoude
weten ; doch hij konde niet ver-
borgen blijven ;
25 want terstond eene vrouw,
wier dochter van eenen onzuive-

ren geest bezeten was, van hem
gehoord hebbende, kwam bin-
nen en viel hem te voet.
26 Het was eene heidensche
vrouw, uit Syrophenicién van
geboorte. En zij bad hem dat hij
den duivel uit hare dochter zoude
willen jagen.
27 Jezus antwoordde haar: Laat
eerst de kinderen verzaad wor-
den; want het is niet redelijk
dat men het brood der kinderen
neme en voor de honden werpe.
28 Doch zij antwoordde en zeide
hem: 't Is waar, Heere! en noch-
tans eten ook de hondekens on-
der de tafel, van de brokskens
der kinderen.
29 Toen zeide hij tot haar: Om
dit woord, ga! de duivel is van
uwe dochter uitgegaan.
30 Als zij te huis kwam, zoo
vond zij de dochter op het bed
liggen, en dat de duivel van
haar uitgegaan was.
31 Jezus vertrok dan wederom
van Tyrus en Sidon, en kwam
naar de zee van Galileën door het
midden der palen van Decapolis.
32 En zij brachten bij hem
eenen die doof en stom was,
biddende dat hij de hand op hem
zoude willen leggen.
33 En hem ter zijde uit het volk
geleid hebbende, stak hij hem
zijne vingeren in de ooren, en
raakte zijne tong met speeksel
aan;
34 en opziende naar den hemel,
verzuchtte hij, en zeide tot hem:
Ephphatha! dat is te zeggen,
word geopend!
35 Terstond werden zijne ooren
geopend, de band van zijne tong
werd ontbonden, en hij sprak
zeer wel.
36 Doch Jezus gebood hun dat
zij het aan niemand zouden zeg-
gen. Maar hoemeer hij het hun
verbood, hoeveel te meer zij het
verkondigden,
37 en hoemeer zij zich verwon-
derden, zeggende: Hij heeft
alles wel gedaan; de dooven
heeft hij doen hooren en de
stommen doen spreken.

KAPITTEL VIII.

WEDEROM, in die dagen,
als er veel volk was, en
dat zij niet te eten hadden, zoo
riep Jezus zijne discipelen te
zamen, en zeide tot hen:
2 Ik heb medelijden met dit
volk; want het is nu al drie da-
gen dat zij gestadiglijk bij mij
blijven en niet te eten hebben.
3 En indien ik hen nuchteren
naar huis laat gaan, zoo zullen
zij onderweg bezwijken; want
sommigen van hen zijn van
verre gekomen.
4 Zijne discipelen antwoordden
hem. Vanwaar zou iemand dit
volk hier in de woestijn met
brood kunnen verzaden?
5 Hij vraagde hun dan: Hoe-
veel brooden hebt gij? Zij zei-
den: Zeven.
6 Toen gebood hij het volk op
de aarde neder te zitten; en de
zeven brooden genomen en de
dankzegging gesproken heb-
bende, brak hij de brooden en
gaf ze aan zijne discipelen om
voor te zetten; en zij zetten ze
aan het volk voor.
7 Zij hadden ook nog weinige
vischkens, die hij ook zegende
en gebood voor te zetten.
8 Zij aten dan, en werden ver-
zaad; en men nam zeven man-

den op van het overschot van de
brokkelingen.
9 Doch het getal van degenen
die geëten hadden, was omtrent
vier duizend. En hij liet ze gaan
10 Terstond ging hij met zijne
discipelen in het schip en kwam
in het land van Dalmanutha.
11 Toen kwamen de phariseeën
en begonnen met hem te twist
redenen, verzoekende van hem,
om hem te tenteeren, een teeken
van den hemel.
12 Hij, in den geest verzuchtende,
zeide : Waartoe zoekt dit
geslacht een teeken! Ik zeg uliеden
voorwaar, dat er geen teeken
zal gegeven worden aan dit
geslacht.
13 En hen daarlatende, ging
hij wederom in het schip en
voer naar de andere zijde.
14 Doch zij hadden vergeten
brood mede te nemen, en hadden
niet meer dan een brood bij zich
in het schip.
15 Hij vermaande hen dan, zeggende :
Ziet toe, en wacht u van
den deesem der phariseeën en
van den deesem van Herodes.
16 Waarop zij dachten, en zeiden
onder malkanderen : 't Is
dat wij geene brooden hebben.
17 't Welk Jezus verstaande,
zeide tot hen : Wat overlegt gij
daar, dat gij geene brooden
hebt? verstaat gij dan of begrijpt
gij nog niet? zijt gij nog
zoo verblind van harte?
18 Hebt gij oogen zonder te
zien, ooren zonder te hooren?
of hebt gij geen geheugen?
19 Als ik de vijf brooden brak
onder vijf duizend menschen,
hoeveel korven vol brokkelingen
naamt gi op? Twaalf, zeiden zij.
20 En als ik zeven brooden
brak onder vier duizend, hoeveel
manden met brokkelingen
naamt gij op? Zij antwoordden
hem : Zeven.
21 Hij zeide hun : Hoe zijt gij
dan nog zoo onverstandig?
22 Als hij nu te Bethsaida gekomen
was, brachten zij tot hem
eenen blinde, en baden hem dat
hij hem zoude willen aanraken.
23 Hij de hand van den blinde
vastnemende, leidde hem buiten
het dorp; en hem in de oogen
spuwende, en zijne handen daarop
gelegd hebbende, vraagde
hem of hij iets zag?
24 Hij, opziende, zeide: Ik zie de
menschen als boomen wandelen.
25 Daarna legde hij nog eens de
handen op zijne oogen; en hij
begon te zien en werd zoodanig
genezen, dat hij alle dingen
klaarlijk zag.
26 En hij zond hem naar zijn
huis, zeggende : Ga naar uw
huis, en is 't dat gij in het dorp
komt, zoo zeg het niemand.
27 Jezus ging met zijne discipelen
vandaar naar de dorpen van
Cesarea van Philippus, en onderweg
stelde hij aan zijne discipelen
deze vraag voor : Wie
zeggen de menschen dat ik ben?
28 Zij antwoordden hem : Eenigen
zeggen dat gij Joannes de
Dooper zijt; anderen zeggen
Elias; en anderen, dat gij zijt
gelijk een van de propheten.
29 Toen zeide hij tot hen : Maar
gijlieden, wie zegt gij dat ik ben?
Petrus antwoordende, zeide tot
hem : Gij zijt de Christus.
30 En hij gebood hun wel scherpelijk
dat zij dit van hem aan
niemand zouden zeggen.

31 Toen begon hij hen te leeren
dat de Zoon des menschen veel
moest lijden, en verworpen worden
van de ouderlingen, opperpriesters
en schriftgeleerden, en
gedood worden, en na drie dagen
verrijzen.
32 Hij sprak hier openlijk van.
Doch Petrus hem ter zijde leidende,
begon hem te berispen.
33 Doch hij, zich omkeerende en
zijne discipelen aanziende, bestrafte
Petrus, zeggende: Ga weg
achter mij, gij tegenstrijder!
want gij hebt geenen smaak in
hetgeen God aangaat, maar alleen
in menschelijke dingen.
34 En als hij het volk met zijne
discipelen te zamen geroepen
had, zeide hij tot hen: Zoo iemand
achter mij wil komen, dat hij zich
zelven verloochene, en zijn kruis
opneme, en mij volge.
35 Want zoo wie zijn leven wil
behouden, die zal het verliezen;
maar zoo wie zijn leven om mij
en om het evangelie verliest, die
zal het behouden.
36 En wat zal het eenen mensch
baten dat hij de geheele wereld
wint, indien hij zijne ziel verliest?
37 Of wat verwisseling zal een
mensch voor zijne ziele geven?
38 Want zoo wie zich over mij
en mijne woorden schamen zal
tusschen dit overspelig en zondig
geslacht, de Zoon des menschen
zal zich ook over hem
schamen, als hij met de heilige
engelen zal komen in de glorie
zijns Vaders.
39 Hij zeide hun ook: Ik zeg u
voorwaar, dat er eenigen zijn van
degenen die hier staan, die den
dood niet zullen smaken voordat
zij het rijk Gods met zijne kracht
zullen hebben zien komen.

KAPITTEL IX.

ZES dagen daarna nam Jezus
met zich Petrus en Jacobus,
en Joannes, en leidde hen ter zijde
alleen op eenen hoogen berg.
En in hunne tegenwoordigheid
veranderde hij van gedaante.
2 Zijne kleederen werden blinkende
en zeer wit gelijk sneeuw,
zoodat ze geen volder ter wereld
zoo wit zoude kunnen maken.
3 En hun verschenen Moyses
en Elias, die met Jezus spraken.
4 Toen sprak Petrus aldus tot
Jezus: Meester! 't is goed voor
ons hier te zijn; laat ons hier drie
tenten maken, eene voor u, eene
voor Moyses, en eene voor Elias.
5 Want hij wist niet wat hij
zeide; omdat zij zoo met vreeze
bevangen waren.
6 En daar kwam eene wolk die
hen overlommerde, en eene stem
uit de wolk, zeggende: Dit is
mijn welbeminde Zoon, hoort
naar hem!
7 Doch haastelijk rondom ziende,
zagen zij niemand meer dan
Jezus alleen met hen.
8 Als zij den berg afgingen, gebood
hij hun dat zij aan niemand
verhalen zouden hetgeen zij gezien
hadden, totdat de Zoon des
menschen van den dood zoude
verrezen zijn.
9 En zij hielden de zaak bij zich
zelven, onderzoekende wat dit te
zeggen was: Als hij van den
dood zoude verrezen zijn.
10 En zij vraagden hem: Wat
zeggen dan de phariseën en de
schriftgeleerden, dat Elias eerst
moet komen?

11 Hij antwoordde en zeide hun: Elias zal wel eerst komen en alles herstellen; en gelijk er geschreven staat van den Zoon des menschen, hij zal veel lijden en versmaad worden. (*Isaias* 53 : 3.)
12 Doch ik zeg u dat Elias nu al gekomen is (en zij hebben met hem geleefd gelijk zij gewild hebben) volgens dat er van hem geschreven staat.
13 Als hij bij zijne discipelen kwam, zag hij eene groote menigte omtrent hen, en eenige schriftgeleerden met hen twistredenen.
14 Zoohaast het volk Jezus zag, werden zij allen verbaasd en verslagen, en tot hem toeloopende, groetten zij hem.
15 Toen vraagde hij hun: Waarover twist gij onder malkanderen?
16 Een uit den hoop nam het woord op, en zeide: Meester! ik heb mijnen zoon tot u gebracht, die met eenen stommen geest bezeten is;
17 dewelke, alwaar hij hem aangrijpt, hem nederwerpt; en hij schuimt, knerst met zijne tanden en verdroogt. Ik verzocht van uwe discipelen, dat zij hem uitjagen zouden, doch zij konden het niet doen.
18 Hij antwoordde hun, zeggende: O ongeloovig geslacht! hoelang zal ik nog bij u zijn? hoelang zal ik u verdragen? brengt hem hier bij mij.
19 Zij brachten hem daar. En zoohaast als hij hem zag, ontstelde zich de geest; en ter aarde vallende, wentelde hij zich al schuimende.
20 Jezus vraagde aan zijnen vader: Hoelang is 't geleden dat hem dit is aangekomen? Hij antwoordde: Van zijne kindsheid af;
21 en hij heeft hem menigmaal in het vuur en in het water geworpen, om hem te vernielen; maar is 't dat gij iets vermoogt, help ons toch en heb medelijden met ons.
22 Jezus antwoordde hem: Indien gij kunt gelooven, alles is mogelijk aan dengene die gelooft.
23 Terstond riep de vader van het kind en zeide met tranen: Ik geloof, Heere! kom mijne ongeloovigheid ter hulpe.
24 Als Jezus dan zag dat het volk toeliep, bestrafte hij den onzuiveren geest, en zeide tot hem: Gij doove en stomme geest! Ik gebied u dat gij van hem uitgaat en voortaan niet meer in hem komt.
25 En al schreeuwende, en hem geweldelijk herwaarts en derwaarts trekkende, ging hij van hem uit; en hij werd gelijk een doode, zoodat er velen zeiden: Hij is dood.
26 Maar Jezus hem bij de hand nemende, hief hem op, en hij stond recht.
27 Als hij nu in huis gegaan was, vraagden hem zijne discipelen in 't heimelijk: Waarom konden wij hem niet uitdrijven?
28 Hij antwoordde hun: Dit slach kan nergens door verjaagd worden, dan door bidden en vasten.
29 En vandaar reizende, trokken zij langs Galileën; en hij wilde niet dat het iemand wist.
30 Doch hij onderwees zijne discipelen, en zeide tot hen: De Zoon des menschen zal geleverd

worden in de handen der men-
schen, en zij zullen hem dooden;
en gedood zijnde, zal hij ten der-
den dag verrijzen.
31 Maar zij verstonden dit niet,
en zij vreesden hem daar naar
te vragen.
32 Zij kwamen dan te Caphar-
naüm. En als zij te huis waren,
vraagde hij hun : Wat hebt gij-
lieden verhandeld onderweg?
33 Zij zwegen stil; want zij had-
den op den weg onder malkan-
deren getwist, wie van hen de
meeste was.
34 En nederzittende, riep hij de
twaalf en zeide tot hen : Zoo wie
de eerste wil wezen, die zal de
laatste en de dienaar van allen
zijn.
35 En een klein kind nemende,
stelde hij het in 't midden van
hen, en hetzelve omhelzende,
zeide hij tot hen;
36 Al wie zulk een kind ont-
vangt in mijnen naam, die ont-
vangt mij; en al wie mij ont-
vangt, ontvangt niet mij, maar
dengene die mij gezonden heeft.
37 Toen nam Joannes het
woord en zeide : Meester! wij
hebben iemand, die ons niet
volgt, inuwen naam de duivelen
zien uitjagen en wij hebben het
hem verboden.
38 Maar Jezus zeide : Verbiedt
hem dat niet; want niemand die
eenig mirakel in mijnen naam
doet, kan terstond kwalijk van
mij spreken.
39 Want die tegen u niet is, die
is met u.
40 En zoo wie u eenen beker
water te drinken geeft in mijnen
naam, omdat gij aan Christus toe-
behoort, ik zeg u voorwaar, hij
zal zijnen loon niet verliezen.
41 En zoo wie eenen van deze
kleinen, die in mij gelooven,
ergert, het ware beter voor hem
dat hij met eenen molensteen
aan zijnen hals gebonden, in de
zee geworpen werd.
42 Indien ook uwe hand u er-
gert, kapt ze af; het is beter voor
u, verminkt tot het leven in te
gaan, dan twee handen heb-
bende, naar de hel te gaan in
het onuitblusschelijk vuur,
43 waar hun worm niet sterft
en het vuur niet uitgebluscht
wordt.
44 En indien uw voet u ergert,
kapt hem af; het is beter voor u,
kreupel tot het eeuwig leven in
te gaan dan twee voeten hebben-
de, in het onuitblusschelijk vuur
der hel geworpen te worden,
45 waar hun worm niet sterft
en het vuur niet uitgebluscht
wordt.
46 En indien uw oog u ergert,
trekt het uit; het is beter voor u,
met een oog in het rijk Gods te
gaan, dan twee oogen hebbende,
in het helsche vuur geworpen te
worden,
47 waar hun worm niet sterft en
het vuur niet uitgebluscht wordt.
48 Want zij zullen allen met
vuur gezouten worden, gelijk
alle slachtoffer met zout moet
gezouten worden.
49 Het zout is wel goed; maar in-
dien het zout krachteloos wordt,
waarmede zult gij dat zouten?
Hebt zout in u, en behoudt den
vrede onder malkanderen.

KAPITTEL X.

VANDAAR opgestaan zijnde,
ging hij naar de palen van

Judeën over de Jordaan. En daar
vergaderde wederom veel volk
bij hem, die hij ook wederom vol-
gens zijne gewoonte onderwees.
2 En de phariseën kwamen hem
ondervragen: of het aan eenen
man geoorloofd is zijne vrouw te
verlaten; en zij tenteerden hem.
3 Doch hij antwoordde hun,
zeggende: Wat heeft Moyses u
bevolen?
4 Zij zeiden: Moyses heeft toe-
gestaan eenen scheidbrief te
schrijven, en haar te verlaten.
(*Deuteron*. 24: 1.)
5 Jezus antwoordde hun, en
zeide: Het is geweest om de ver-
hardheid uwer harten, dat hij u
dit bevel heeft voorgeschreven
6 maar van het begin der schep-
ping heeft God hen man en
vrouw gemaakt.
7 Daarom zal de mensch zijnen
vader en zijne moeder verlaten
en zijne vrouw bijblijven;
8 en de twee zullen een vleesch
wezen; zoodat zij nu maar een
vleesch zijn, en geen twee.
9 Dat dan de mensch niet schei-
de, hetgeen God vereenigd heeft.
10 Te huis zijnde, ondervraag-
den hem zijne discipelen weder-
om over dezelfde zaak.
11 En hij zeide tot hen: Zoo wie
zich van zijne vrouw scheidt en
eene andere trouwt, die doet
overspel met deze.
12 Zoo ook, indien eene vrouw
haren man verlaat en met eenen
anderen trouwt, die doet over-
spel.
13 Toen bracht men kleine kin-
deren tot hem, opdat hij die
zoude aanraken; maar de disci-
pelen bestraften degenen die ze
aanbrachten.
14 Jezus dit ziende, nam het
zeer kwalijk, en zeide tot hen
Laat de kinderkens bij mij ko
men, en belet ze niet; want voor
zoodanigen is het rijk Gods.
15 Ik zeg u voorwaar, zoo wie
het rijk Gods niet aanneemt ge-
lijk een klein kind, die zal er
niet ingaan.
16 Hen dan omhelsd, en hun de
handen opgelegd hebbende, ze-
gende hij hen.
17 Als hij zich nu op den weg
begeven had, kwam er een aan-
geloopen, die, voor hem neder-
knielende, hem vraagde: Goede
Meester! wat moet ik doen om
het eeuwig leven te verkrijgen?
18 Jezus antwoordde hem: Wat
noemt gij mij goed? niemand is
er goed, dan God alleen.
19 Gij weet de geboden: Doet
geen overspel; slaat niemand
dood; steelt niet; geeft geene
valsche getuigenis; doet nie-
mand te kort; eert uwen vader
en moeder. (*Exod*. 20: 13.)
20 Hij antwoordde hem, zeg-
gende: Meester! al deze dingen
heb ik van jongs af aan onder-
houden.
21 Jezus hem aanziende, be-
minde hem, en zeide: Een ding
ontbreekt u; ga, verkoop al wat
gij hebt, en geef het den armen,
en gij zult eenen schat in den
hemel hebben, en kom alsdan,
en volg mij.
22 Doch hij werd bedroefd door
deze woorden, en ging droevig
weg, want hij bezat groote goe-
deren.
23 Jezus, rondom gezien heb-
bende, zeide tot zijne discipelen:
Hoe moeielijk zal het zijn aan
diegenen die rijkdommen heb-

ben, in het rijk Gods te komen!
24 De discipelen waren verbaasd
over zijne woorden; doch Jezus
zeide hun nog eens: Lieve kin-
deren! hoe moeielijk is het voor
degenen die op hunne rijkdom-
men betrouwen, in het rijk der
hemelen te komen!
25 Het is lichter dat een kemel
door het oog van eene naald gaat,
dan dat een rijk mensch in het
rijk Gods gaat.
26 Zij werden nog meer verwon-
derd, zeggende onder malkande-
ren: Wie kan er dan zalig wor-
den?
27 Doch Jezus hen aanziende,
zeide: Bij de menschen is dit
onmogelijk, maar niet bij God;
want bij God zijn alle dingen
mogelijk.
28 Toen begon Petrus tot hem
te zeggen: Zie, wij hebben alles
verlaten en zijn u gevolgd.
29 Jezus antwoordde, zeggende:
Voorwaar ik zeg ulieden: daar
is niemand die zijn huis, of broe-
ders, of zusters, of vader, of
moeder, of kinderen, of land, om
mij en om het evangelie zal ver-
laten hebben,
30 die niet honderdmaal zooveel
zal ontvangen, zelfs in dezen
tijd, huizen, en broeders, en zus-
ters, en moeders, en kinderen,
en land, te zamen met vervol-
gingen; en in de toekomende
eeuw het eeuwig leven.
31 Doch velen van de eersten,
zullen de laatsten zijn, en velen
van de laatsten de eersten.
32 Als zij nu op den weg waren
en optrokken naar Jerusalem,
ging Jezus hen voor; en zij waren
verbaasd en volgden al vreezen-
de. En de twaalf wederom bij

zic
zeg
koı
33
Jer
sch
aar
leeı
zull
en l
34
bes
en c
rijz
35
Joa
tot l
wilc
hetg
36
wilt
37
wij
de ee
de a
38
Gij
Kun
ik dı
het
doop
39
wij.
Gij
dien
worc
welk
40
rech
mij n
die,
41
bend
van
42 I
tot he

die men ziet onder de volkeren,
over hen heerschen, en dat
hunne grooten macht over de-
zelven gebruiken.
43 Doch het zal onder ulieden
zoo niet gaan; maar zoo wie de
meeste onder u wil worden, die
zal uw dienaar zijn.
44 En die onder ulieden de
eerste wil wezen, zal de knecht
van allen zijn.
45 Want zelfs de Zoon des men-
schen is niet gekomen om ge-
diend te worden, maar om te
dienen, en om zijn leven te geven
tot verlossing van velen.
46 En zij kwamen te Jericho.
En als hij met zijne discipelen
en eene groote menigte volk van
Jericho vertrok, zoo zat bij den
weg en bedelde. Bartimeüs de
blinde, zoon van Timeüs.
47 Deze, hoorende dat Jezus van
Nazareth daar was, begon te
roepen en te zeggen: Jezus, Da-
vids Zoon, ontferm u mijner!
48 Doch velen bestraften hem
opdat hij zwijgen zoude; maar
hij riep nog veel meer: Davids
Zoon, ontferm u mijner!
49 Jezus bleef alsdan staan en
gebood dat men hem roepen zou-
de. En zij riepen den blinde, zeg-
gende: Heb goeden moed, sta op,
hij roept u.
50 Hij dan zijn opperkleed af-
werpende, sprong op en kwam
tot hem.
51 Jezus sprak hem aan, en
zeide: Wat wilt gij dat ik u doe?
De blinde antwoordde hem:
Lieve Meester! dat ik zien mag.
52 Toen zeide Jezus tot hem:
Ga, uw geloof heeft u genezen.
En terstond werd hij ziende en
volgde hem op den weg.

KAPITTEL XI.

ALS zij niet verre van Jeruza-
lem waren, omtrent Betha-
niën, bij den berg van Oliveten,
zond hij twee van zijne discipe-
len af,
2 en zeide tot hen: Gaat naar
het dorp dat dar voor u ligt, en
zoohaast gij daar zult binnenko-
men, zult gij een veulen gebon-
den vinden, daar nog geen
mensch opgezeten heeft; maakt
het los en brengt het hier.
3 En zoo u iemand zegt: Waar-
om doet gij dat? zoo zegt: De
Heer heeft het van noode. En
terstond zal hij het laten volgen.
4 Zij gingen dan henen en von-
den het veulen buiten voor de
deur, op eenen tweeweg vastge-
bonden; en zij maakten het los.
5 Eenigen van degenen die daar
stonden, vraagden hun: Waar-
om maakt gij het veulen los?
6 Zij antwoordden daarop gelijk
Jezus hun bevolen had; en men
liet hen gaan.
7 Zij brachten dan het veulen
tot Jezus, en legden hunne klee-
deren daarop; en hij ging er op-
zitten.
8 Vele menschen dan spreidden
hunne kleederen op den weg; an-
deren kapten groene takken van
de boomen en spreidden ze op
den weg.
9 En zij riepen, zoo die voor-
gingen, als die volgden, zeggen-
de: Hosanna!
10 Gebenedijd is hij, die daar
komt in den naam des Heeren!
Gebenedijd is het rijk van onzen
vader David, 't welk nu aankomt!
Hosanna in het allerhoogste!
11 Hij kwam dan te Jerusalem

in den tempel, en nadat hij alles rondom bezien had, als het nu avond was, ging hij met de twaalf buiten, naar Bethaniën.

12 Als zij 's anderendaags van Bethaniën kwamen, zoo had hij honger;

13 en van verre eenen vijgeboom, die bladeren had, gezien hebbende, kwam hij er naar toe, of hij er ook wat op zoude vinden; doch als hij er bij kwam, vond hij niets dan bladeren: want het was de vijgentijd niet.

14 Hij sprak dan aldus tot dien boom: Dat er van nu af tot in der eeuwigheid, niemand eenige vrucht meer van u ete! En zijne discipelen hoorden dit.

15 Als zij te Jerusalem gekomen waren, ging hij in den tempel, en dreef er uit allen die verkochten en kochten in den tempel; en hij wierp omverre de tafelen der wisselaars en de zetels dergenen die duiven verkochten.

16 En hij liet niet toe dat iemand eenig vat door den tempel zoude dragen.

17 Hij leerde hen ook, zeggende: Staat er niet geschreven: Mijn huis zal het huis des gebeds genoemd worden bij alle volkeren! en gij hebt er eenen kuil van roovers van gemaakt. (*Isaïas* 56: 7.)

18 De opperpriesters en schriftgeleerden, dit gehoord hebbende, onderzochten hoe zij hem zouden kunnen ter dood brengen: want zij vreesden hem, omdat al het volk zeer verwonderd was over zijne leering.

19 Als het avond geworden was, vertrok hij buiten de stad.

20 En 's morgens zagen zij in 't voorbijgaan dat de vijgeboom verdroogd was, van den wortel af.

21 Petrus, dit indachtig wordende, zeide tot hem: Zie, Meester! de vijgeboom, dien gij vervloekt hebt, is verdroogd.

22 Jezus, antwoordende, zeide hun: Hebt geloof in God.

23 Ik zeg u voorwaar, dat zoo wie tot dezen berg zal zeggen: Hef u op, en werp u in de zee; zonder in zijn hart te twijfelen, maar geloovende dat hetgeen hij zegt geschieden zal, het zal hem geschieden.

24 Daarom zeg ik u: al wat gij in 't gebed zult verzoeken, gelooft dat gij 't zult verkrijgen, en het zal u geworden.

25 Doch als gij staat om te bidden, indien gij iets hebt tegen iemand, zoo vergeeft het hem; opdat uw Vader die in de hemelen is, u ook uwe zonden vergeve.

26 Want indien gij niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader die in de hemelen is, uwe zonden aan u niet vergeven.

27 Zij kwamen dan wederom te Jerusalem. En terwijl hij in den tempel wandelde, kwamen de opperpriesters, de schriftgeleerden en de ouderlingen bij hem,

28 en zij vraagden hem: Door wat macht doet gij deze dingen? en wie heeft u de macht gegeven om zulks te doen?

29 Jezus antwoordde, en zeide tot hen: Ik zal u ook eene vraag voorstellen; en als gij mij die zult beantwoord hebben, dan zal ik u ook zeggen door wat macht ik deze dingen doe:

30 Het doopsel van Joannes,
was dat van den hemel of van de
menschen? antwoordt mij.
31 Doch zij dachten, en zeiden
in zich zelven : Indien wij zeg-
gen, van den hemel, zoo zal hij
antwoorden : Waarom hebt gij
hem dan niet geloofd?
32 En indien wij zeggen, van
de menschen, zoo hebben wij het
volk te vreezen : want zij hiel-
den allen voor vast, dat Joannes
waarlijk een propheet was.
33 Zij antwoordden dan aan Je-
zus : Wij weten het niet. En
Jezus zeide tot hen: Ik zeg u dan
ook niet door wat macht ik deze
dingen doe.

KAPITTEL XII.

TOEN begon hij met gelijke-
nissen tot hen te spreken :
Daar was een mensch die eenen
wijngaard had geplant, en daar
eene haag rondom geleid, en
eene wijnpers daarin gegraven,
en eenen toren opgebouwd ; en
denzelven aan landslieden ver-
huurd hebbende, reisde hij bui-
tenslands.
2 En als het tijd was, zond hij
eenen knecht tot de landslieden
om van de vrucht des wijngaards
van hen te ontvangen.
3 Doch zij grepen hem vast,
sloegen hem, en zonden hem
zonder vruchten henen.
4 Hij zond hun wederom eenen
anderen knecht, welken zij in
het hoofd kwetsten, en groote
versmaadheid aandeden.
5 Hij zond wederom eenen ande-
ren, dien zij ter dood brachten ;
en daarna vele anderen, van
welken zij eenigen sloegen, en
sommigen doodden.
6 Alzoo hij dan nog eenen eeni-
gen zoon had, welken hij zeer
beminde, zond hij dien ten
laatste ook tot hen af, zeggende:
Zij zullen immers mijnen zoon
ontzien.
7 Maar de landslieden zeiden
tot malkanderen : Deze is de erf-
genaam ; komt, laat ons hem
dooden, en zoo zal de erfenis aan
ons zijn.
8 En hem vastgrijpende, dood-
den zij hem, en stieten hem bui-
ten den wijngaard.
9 Wat zal dan de heer van dien
wijngaard doen? Hij zal komen
en die landslieden vernielen, en
den wijngaard aan anderen be-
steden.
10 Hebt gij deze Schriftuur-
plaats nooit gelezen : De steen,
dien de bouwmeesters verwor-
pen hebben, is geworden tot
eenen hoeksteen ;
11 de Heer heeft dit gedaan, er
het is wonderlijk in onze oogen?
(*Psalm* 117 : 22.)
12 Doch alzoo zij verstonden dat
hij deze gelijkenis op hen zeide,
zochten zij hem te vangen, maar
zij vreesden het volk. En hem
daarlatende, gingen zij weg.
13 En zij zonden eenigen van de
phariseën en van de herodianen
tot hem, om hem te vatten in
zijne woorden.
14 Dezen dan aankomende, zei-
den tot hem: Meester! wij weten
dat gij oprecht zijt, en niemand
ontziet ; want gij let niet op het
aanzicht der menschen, maar gij
leert den weg Gods volgens de
waarheid : is het geoorloofd den
cijns aan den keizer te geven of
niet?
15 Maar hij, kennende hunne

geveinsdheid, zeide tot hen: Wat
kwelt gij mij? brengt mij hier
eenen denaris, opdat ik hem
bezie.
16 Zij brachten hem eenen. En
hij vraagde hun: Wiens beeld en
opschrift is dit? Des keizers,
zeiden zij.
17 Toen antwoordde hun Jezus
aldus: Geeft dan aan den keizer
wat den keizer toekomt, en aan
God wat God toekomt. En zij
stonden daarover verwonderd.
18 Toen kwamen bij hem de
saduceën, welke zeggen dat er
geene verrijzenis is, en zij stelden hem deze vraag voor:
19 Meester! Moyses heeft ons
geschreven: Indien iemands
broeder komt te sterven en eene
vrouw zonder kinderen achterlaat, dat zijn broeder met deze
vrouw moet trouwen, om eenen
nakomeling te verwekken aan
zijnen broeder. (*Deut.* 25: 5.)
20 Daar waren dan zeven broeders, waarvan de eerste eene
vrouw nam, en stierf zonder
kinderen achter te laten.
21 Daarna trouwde de tweede
met haar, en hij stierf ook zonder kinderen achter te laten; en
de derde desgelijks.
22 En alzoo zijn zij alle zeven
met haar getrouwd geweest, en
zij hebben geene kinderen achtergelaten. Eindelijk, na hen
allen, is ook de vrouw gestorven.
23 In de verrijzenis dan, als zij
zullen verrezen zijn, wiens van
dezen zal zij de vrouw zijn?
want zij hebben haar alle zeven
tot hunne vrouw gehad.
24 Doch Jezus antwoordde hun,
zeggende: Zijt gij niet daarom in
dooling, omdat gij de Schriftuur,
noch de kracht Gods verstaat?
25 Want als de dooden zullen
verrezen zijn, zullen zij niet
trouwen, noch getrouwd worden; maar zij zullen zijn gelijk
de engelen in den hemel.
26 Wat nu belangt dat de dooden verrijzen, hebt gij nooit in
het boek van Moyses gelezen,
hoe God in den doornbosch aldus
tot hem gesproken heeft: Ik ben
de God van Abraham, de God
van Isaac, en de God van Jacob?
(*Exod.* 3: 6.)
27 Hij is geen God van dooden,
maar van levenden. Gijlieden
doolt dan zeer.
28 Toen kwam er een van de
schriftgeleerden, die hen had hooren twistredenen, en ziende dat
hij aan de saduceën wel geantwoord had, vraagde hij hem, welk
gebod het eerste van allen was?
29 Jezus antwoordde hem: Het
eerste van al de geboden is:
Hoor toe, Israël! de Heer, uw
God, is maar één God.
30 Gij zult den Heer, uwen God,
liefhebben uit geheel uw hart,
uit geheel uwe ziel, uit al uw verstand, en uit al uwe krachten.
Dit is het eerste gebod. (*Deuteron.* 6: 4.)
31 En het tweede, gelijk aan
dit, is: Gij zult uwen evennaaste
liefhebben gelijk u zelven. Daar
is geen ander gebod, grooter dan
deze.
32 De schriftgeleerde zeide tot
hem: Meester! gij hebt zeer wel
de waarheid gezegd, dat er maar
één God is, en geen ander buiten
hem;
33 en dat hem te beminnen uit
geheel zijn hart, uit al zijn verstand, uit geheel zijne ziel, en uit

al zijne krachten, en den evennaaste te beminnen gelijk zich zelven, meer is dan alle brand offers en slachtofferanden.
34 Jezus ziende dat hij wijselijk geantwoord had, zeide tot hem: Gij zijt niet verre van het rijk Gods.
35 Jezus dan, leerende in den tempel, zeide tot hen: Hoe zeggen de schriftgeleerden dat de Christus de Zoon van David is?
36 Want David zelf heeft door den Heiligen Geest gezegd: De Heer heeft tot mijnen Heere gezegd: Zit aan mijne rechterhand, totdat ik uwe vijanden stelle tot eene voetbank uwer voeten. (*Psalm* 109: 1.)
37 Aangezien dat David zelf hem Heere noemt, hoe is hij dan zijn zoon? En het meeste deel van het volk hoorde hem geerne.
38 En hij zeide tot hen, al leerende: Wacht u van de schriftgeleerden, die geerne met lange tabbaarden wandelen en zoeken gegroet te worden op de markt;
39 en op de eerste zetels te zitten in de synagogen, en op de eerste plaatsen in de maaltijden;
40 die de huisgezinnen der weduwen inslokken, onder schijn van lang te bidden. Dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.
41 En als Jezus recht over de offerkist zat, bezag hij hoe het volk geld daarin wierp; en vele rijke menschen wierpen veel daarin.
42 Daar kwam dan ook eene arme weduwe, die er twee kleine penningskens, dat is een oordje, inwierp.
43 En zijne discipelen bijeenroepende, zeide hij tot hen: Ik zeg u voorwaar, dat deze arme weduwe meer dan al de anderen in de offerkist geworpen heeft:
44 Want dezen hebben allen gegeven van hetgeen hun overschoot; maar zij heeft er ingeworpen van hetgeen waar zij zelve gebrek aan had; al wat zij had, hare geheele nooddruft.

KAPITTEL XIII.

ALS hij uit den tempel ging, zeide een van zijne discipelen tot hem: Meester! zie eens, wat steenen en gebouwen!
2 Jezus antwoordde hem: Ziet gij wel al die groote gebouwen? Zij zullen zoo verwoest worden, dat er niet een steen op den anderen zal blijven.
3 En als hij zat op den berg van Oliveten, recht tegenover den tempel, vraagden hem Petrus, Jacobus, Joannes en Andreas, in 't heimelijk:
4 Zeg ons wanneer dit zal geschieden, en wat het teeken zal zijn, als al deze dingen zullen beginnen volbracht te worden?
5 Jezus antwoordende, begon hun te zeggen: Ziet toe, dat u niemand verleide.
6 Want daar zullen er velen komen onder mijnen naam, en zeggen: Ik ben het; en zij zullen er velen verleiden.
7 Als gij dan zult hooren van oorlogen en van geruchten van oorlogen, zoo schroomt niet: want deze dingen moeten geschieden; maar nog is 't het einde niet.
8 Want het eene volk zal tegen het andere opstaan, en het eene koninkrijk tegen het andere;

daar zal aardbeving en hongers-
nood zijn op verscheidene plaat-
sen. Dit zijn de beginselen der
smarten.
9 Maar ziet wel toe voor u zel-
ven; want zij zullen u aan de
raden overleveren, en in de sy-
nagogen zult gij geslagen wor-
den; en gij zult staan voor stad-
houders en koningen, ter oor-
zake van mij, om hun getuigenis
te geven.
10 Ook moet het evangelie eerst
aan alle volkeren verkondigd
worden.
11 Als zij u dan zullen leiden
om over te leveren, zoo zijt te
voren niet bekommerd wat gij
zeggen zult; maar zegt hetgeen
u op dezelfde uur zal ingegeven
worden : want gij zijt het niet
die spreekt, maar het is de Hei-
lige Geest.
12 Doch de eene broeder zal den
anderen ter dood leveren, en de
vader zijnen zoon; en de kinde-
ren zullen opstaan tegen de ou-
ders en hun den dood aandoen.
13 En gij zult van alle menschen
gehaat worden om mijnen naam:
maar die tot het einde toe vol-
hard zal hebben, zal zalig zijn.
14 Wanneer gij dan den gruwel
der verwoesting zult zien staan
daar hij niet staan moet (*Daniël*
9 : 27.) (die het leest, dat hij het
zie te verstaan), dat alsdan die
in Judeën zijn, naar de bergen
vluchten;
15 en die op het dak is, dat hij
niet afkome in het huis, noch
daar binnenga om iets uit zijn
huis te nemen.
16 Ook die op het veld is, dat
hij niet wederkeere om zijn
kleed te halen.
17 Doch wee die bevrucht zul-
len zijn, of kinderen zogen in
die dagen.
18 Bidt ook dat dit niet voor-
valle in den winter.
19 Want de verdrukking van
die dagen zal zoodanig zijn, dat
er nooit dergelijke geweest is,
van het begin dat God de wereld
geschapen heeft, tot nu toe, noch
ook zijn zal.
20 En ten ware de Heere die da-
gen verkort hadde, daar zou niet
een mensch behouden zijn ge-
weest; maar om de uitverkore-
nen, die hij verkoren heeft, heeft
hij die dagen verkort.
21 Indien iemand u alsdan
zegt : Ziet, hier is de Christus;
of daar is hij; gelooft het niet.
22 Want daar zullen valsche
christussen en valsche prophe-
ten opstaan, die teekenen en
wonderheden zullen doen, om
zelfs de uitverkorenen, indien
het mogelijk ware, te verleiden.
23 Weest dan op uwe hoede
ziet, ik heb u alles voorzegd!
24 Doch na de verdrukking in
die dagen, zal de zon verduis-
terd worden, en de maan zal
haar licht niet geven;
25 de sterren zullen van den
hemel vallen; en de krachten,
die in de hemelen zijn, zullen
beroerd worden.
26 Dan zal men den Zoon des
menschen zien komen op de wol-
ken, met groote macht en glorie.
27 En dan zal hij zijne engelen
zenden en zijne uitverkorenen
vergaderen van de vier hoeken
der wereld; van het uiterste der
aarde, tot het opperste des he-
mels.
28 Leert dan eene gelijkenis

van den vijgeboom. Als nu zijne
takken teer zijn en de bladeren
uitbotten, zoo weet gij dat de
zomer aanstaande is:
27 zoo ook, als gij deze dingen
zult zien geschieden, zoo weet
dat het aanstaande en voor de
deur is.
30 Ik zeg u voorwaar, dat dit
geslacht niet zal voorbijgaan,
totdat al deze dingen geschieden.
31 Hemel en aarde zullen voorbijgaan,
maar mijne woorden
zullen niet voorbijgaan.
32 Doch van dien dag of van die
uur, weet niemand, zelfs niet de
engelen in den hemel, noch de
Zoon; maar alleen de Vader.
33 Ziet toe; waakt en bidt,
want gij weet niet wanneer het
die tijd zijn zal.
34 Het is gelijk een mensch die
buitenslands reizende, zijn huis
aan zijne knechten gelaten heeft
(gevende hun macht, elk tot zijn
werk), en den deurwachter bevolen
heeft te waken.
25 Waakt dan; want gij weet
niet wanneer de heer des huizes
komen zal; 's avonds laat, of 's
middernachts, of met het hanengekraai,
of in den morgenstond;
36 opdat hij, onvoorziens komende,
u niet vinde slapen.
37 En hetgeen ik tot ulieden
zeg, dat zeg ik tot een ieder:
waakt.

KAPITTEL XIV.

NA twee dagen kwam het
feest van paschen en van de
ongedeesemde brooden; en de opperpriesters
en schriftgeleerden
onderzochten hoe zij hem met
list zouden vangen en dooden.
2 Doch zij zeiden: Het mag niet
zijn op den feestdag; opdat er
geen oproer onder het volk ontsta.
3 Als hij nu te Bethaniën in het
huis van Simon den melaatsche
was; terwijl hij aan tafel zat,
zoo kwam er eene vrouw, die had
eene albasten flesch met kostelijke
zalf, gemaakt van onvervalschten
nardus; en de flesch
opengebroken hebbende, stortte
zij dit over zijn hoofd.
4 En daar waren er eenigen die
dit bij zich zelven zeer kwalijk
namen, en zeiden: Waartoe
dient deze verkwisting van zalf?
5 Want deze zalf had boven de
driehonderd denarissen kunnen
verkocht en aan de armen gegeven
worden. En zij waren zeer
misnoegd tegen haar.
6 Maar Jezus zeide: Laat ze
geworden; waarom valt gij haar
moeielijk? zij heeft een goed
werk aan mij gedaan.
7 Want gij hebt altijd arme
menschen met u, en gij kunt hun
goed doen als gij wilt; maar mij
hebt gij niet altijd.
8 Zij heeft gedaan wat zij heeft
gekunnen; zij is op voorbaat
mijn lichaam komen zalven ter
begrafenis.
9 Ik zeg u voorwaar: Overal,
door geheel de wereld, alwaar
dit evangelie zal gepredikt zijn
geweest, zal ook wat deze gedaan
heeft, tot haren lof verhaald
worden.
10 Toen ging Judas Iscariotes,
een van de twaalf, tot de opperpriesters,
om Jezus aan hen over
te leveren;
11 dewelken, als zij dit hoorden,
verblijd waren en beloofden
hem geld te geven. Hij zocht dan

hoe hij hem met eene bekwame
gelegenheid zoude overleveren.
12 Op den eersten dag der ongedeesemde brooden, als men het paaschlam offerde, vraagden hem zijne discipelen : Waar wilt gij dat wij het paaschmaal voor u gaan bereid maken om het te eten ?
13 Hij zond dan twee van zijne discipelen en zeide tot hen : Gaat naar de stad en u zal ontmoeten een mensch,die eene kruik water draagt ; volgt hem.
14 En alwaar hij zal ingaan, zegt daar aan den heer van het huis : De Meester vraagt : Waar is de eetplaats, daar ik het paaschmaal met mijne discipelen mag eten ?
15 En hij zal u eene groote eetzaal toonen, die al gespreid is ; bereidt het ons aldaar.
16 Zijne discipelen gingen dan, en kwamen in de stad,en vonden het gelijk hij hun gezegd had, en zij bereidden het pauschmaal.
17 Als het nu avond geworden was, kwam hij met de twaalf.
18 En als zij ter tafel zaten en aten, zoo zeide Jezus : Ik zeg u voorwaar, dat een van ulieden, die met mij eet, mij verraden zal.
19 Zij begonnen bedroefd te worden, en hem een voor een te vragen : Ben ik het ?
20 Hij antwoordde hun : 't Is een van de twaalf, die met mij de hand in den schotel doopt.
21 Het is waar, de Zoon des menschen gaat henen gelijk van hem geschreven is ; maar wee dien mensch, door wien de Zoon des menschen zal verraden worden ! Het ware beter voor dien mensch, dat hij nooit geboren ware geweest. (*Psalm* 40 : 9.)
22 En terwijl zij aten, Jezus het brood nemende en zegenende, heeft het gebroken en aan hen gegeven, zeggende : Neemt, dit is mijn lichaam.
23 En den beker genomen hebbende, heeft hij eene dankzegging gesproken, en dien aan hen gegeven ; en zij dronken daar allen uit.
24 En hij zeide tot hen : Dit is mijn bloed van het nieuw verbond, dat voor velen * zal vergoten worden.
25 Ik zeg u voorwaar, dat ik voortaan van dit gewas des wijngaards niet drinken zal, tot op dien dag, als ik het nieuw zal drinken in het rijk Gods.
26 En den lofzang gedaan hebbende, zijn zij gegaan naar den berg van Oliveten.
27 Toen zeide Jezus tot hen : Gij zult allen dezen nacht over mij geërgerd worden; want daar staat geschreven : Ik zal den herder slaan en de schapen zullen verstrooid worden. (*Zach.* 13 : 7.)
28 Doch nadat ik zal verrezen zijn, zal ik u voorgaan naar Galileën.
29 Maar Petrus zeide tot hem : Al ware 't dat zij allen over u geërgerd werden, nochtans ik niet.
30 Jezus antwoordde hem : Ik zeg u voorwaar, dat gij heden in dezen nacht, eer de haan tweemaal gekraaid zal hebben, mij driemaal zult verloochenen.
31 Maar hij zeide noch meer : Al moest ik ook met u sterven, zoo

---

* *Gr. of*; vergoten wordt.

zal ik u niet verloochenen! Des-
gelijks zeiden ook al de anderen.
32 Toen kwamen zij in eene
hofstede, genoemd Gethsemani,
en hij zeide tot zijne discipelen :
Zit hier neder totdat ik zal ge-
beden hebben.
33 Hij nam dan Petrus, Jacobus
en Joannes met zich, en begon
benauwd te worden en zeer
beangst.
34 Toen zeide hij tot hen : Mijne
ziel is bedroefd tot den dood toe;
wacht hier en waakt.
35 En een weinig voortgegaan
zijnde, viel hij ter aarde neder;
en hij bad, dat die uur, indien
het mogelijk was, van hem
mocht voorbijgaan,
36 en zeide : Abba, Vader, alle
dingen zijn u mogelijk; neem de-
zen kelk van mij weg! nochtans,
niet wat ik wil, maar wat gij wilt.
37 Toen kwam hij en vond hen
slapen. En hij zeide tot Petrus :
Simon, slaapt gij? hebt gij dan
niet eene uur kunnen waken?
38 Waakt en bidt, opdat gij in
geene bekoringen valt; de geest
is wel gewillig, maar het vleesch
is krank.
39 En hij ging wederom bidden,
gebruikende dezelfde woorden.
40 En wederkeerende, vond hij
ze wederom slapen; want hunne
oogen waren bezwaard. En zij
wisten niet wat zij hem zouden
antwoorden.
41 Hij kwam dan voor de derde
maal, en zeide tot hen : Slaapt
nu en rust. Het is genoeg; de uur
is gekomen. Ziet, de Zoon des
menschen gaat geleverd worden
in de handen der zondaren.
42 Staat op, laat ons gaan; ziet,
die mij verraadt, is hierbij.
43 En terwijl hij nog sprak,
kwam Judas Iscariotes, een van
de twaalf, daar aan, en veel volk
met hem, met zwaarden en stok-
ken, van wege de opperpriesters,
de schriftgeleerden en de ouder-
lingen.
44 Nu, de verrader had hun een
teeken gegeven, zeggende : Den-
welken ik kussen zal, die is het;
neemt hem vast en leidt hem
voorzichtiglijk weg.
45 En zoohaast als hij daar
kwam, ging hij tot hem, en
zeide : Wees gegroet, Meester!
en hij kuste hem.
46 Terstond sloegen zij de han-
den aan hem en namen hem ge-
vangen.
47 Doch een van degenen die er
tegenwoordig waren, het zwaard
uittrekkende, sloeg den knecht
van den oppersten priester en
kapte hem een oor af.
48 Doch Jezus sprak hen aldus
aan : Gij komt hier gelijk tot
eenen moordenaar, met zwaar-
den en stokken, om mij te vangen.
49 Ik was dagelijks bij u, lee-
rende in den tempel, en gij hebt
mij niet vastgenomen; maar het
is opdat de Schrifttuur volbracht
worde.
50 Toen verlieten hem zijne dis-
cipelen en vluchtten allen weg.
51 Doch zeker jongeling, heb-
bende maar een linnen kleed
over zijn naakt lichaam, kwam
hem gevolgd; en zij grepen dien
aan.
52 Maar hij het linnen kleed
verlatende, is naakt van hen
weggevlucht.
53 Zij leidden dan Jezus naar
den oppersten priester, daar al
de priesters, de schriftgeleerden

en de ouderlingen vergaderd
waren.
54 En Petrus volgde hem van
verre, tot binnen het voorhof van
den oppersten priester, en hij
ging zich met de dienaars bij het
vuur zetten te warmen,
55 Nu, de opperpriesters en de
geheele raad zochten eenige ge-
tuigenis tegen Jezus, om hem ter
dood te brengen; doch zij von-
den geene;
56 want velen gaven valsche
getuigenissen tegen hem; maar
hunne getuigenissen waren niet
genoegzaam.
57 Daar stonden dan eenigen
op, en getuigden valschelijk
tegen hem, zeggende:
58 Wij hebben hem hooren zeg-
gen: Ik zal den tempel, die met
handen gemaakt is, afbreken, en
binnen drie dagen eenen ande-
ren, met geene handen gemaakt,
opbouwen.
59 Doch de getuigenis van de-
zen, was ook niet genoegzaam.
60 De opperste priester dan, in
het midden opstaande, onder-
vraagde Jezus, zeggende: Ant-
woordt gij niets op hetgeen
dezen tegen u getuigen?
61 Maar hij zweeg stil en ant-
woordde niet met al. De opperste
priester ondervraagde hem we-
derom, en zeide tot hem: Zijt
gij de Christus, de Zoon van God
gebenedijd?
62 Jezus antwoordde hem: Ik
ben het. En gijlieden zult den
Zoon des menschen eens zien
zitten aan de rechterhand van
de kracht Gods, en zien komen
op de wolken des hemels.
63 Toen scheurde de opperste
priester zijne kleederen, zeg-

17 En zij deden hem eenen pur-
peren mantel aan en eene kroon
van doornen vlechtende, zetten
zij hem die op;
18 en begonnen hem alzoo te
groeten: Wees gegroet, Koning
der Joden!
19 Ook sloegen zij op zijn hoofd
met eenen rietstok, bespogen
hem, aanbaden hem al knielende.
20 En nadat zij hem bespot had-
den, trokken zij hem den purpe-
ren mantel af, deden hem zijne
kleederen aan en leidden hem
uit, om hem te kruisen.
21 En zij dwongen zekeren Si-
mon van Cyrenen, die daar voor-
bijging en van het land kwam,
zijnde de vader van Alexander
en Rufus, zijn kruis te dragen.
22 Zij leidden hem dan tot op
de plaats Golgotha, dat is te zeg-
gen, de plaats der doodshoofden;
23 en gaven hem wijn te drin-
ken, met myrrhe gemengd; maar
hij nam het niet.

24 En als zij hem gekruist hadden, deelden zij zijne kleederen, werpende het lot, wat elk daarvan zou hebben.

25 Doch het was de derde uur als zij hem kruisten.

26 En de oorzaak van zijne verwijzing was aldus geschreven : DE KONING DER JODEN.

27 Zij kruisten ook met hem twee moordenaars, eenen aan zijne rechter- en eenen aan zijne linkerzijde,

28 alsdan is de Schriftuur volbracht, welke zegt : En hij is onder de kwanddoeners gerekend. (*Isaias* 53 : 12.)

29 En die voorbijgingen blasphemeerden tegen hem, schuddende hunne hoofden, en zeggende : Welaan! gij, die den tempel Gods afbreekt, en in drie dagen wederom opbouwt;

30 verlos u zelven, en kom af van het kruis.

31 Desgelijks bespotten hem ook de opperpriesters, met de schriftgeleerden, onder malkanderen zeggende : Anderen heeft hij verlost, en zich zelven kan hij niet verlossen;

32 dat die Christus, die Koning van Israël, nu afkome van het kruis, opdat wij het zien en gelooven. En die met hem gekruist waren, beschimpten hem ook.

33 Als 't de zesde uur geworden was, ontstond er eene duisternis over geheel het aardrijk, tot de negende uur toe.

34 En op de negende uur riep Jezus met luider stemme, zeggende : *Eloi, Eloi! lamma sabacthani?* dat is, mijn God, mijn God! waarom hebt gij mij verlaten?

[redacted]

verloochenen. En hij begon te
weenen.

KAPITTEL XV.

ZOOHAAST de morgenstond
aangekomen was, hielden de
opperpriesters raad, met de ouderlingen,
de schriftgeleerden
en den ganschen raad; en Jezus
gebonden hebbende, leidden zij
hem weg en leverden hem over
aan Pilatus.
2 Pilatus ondervraagde hem :
Zijt gij de Koning der Joden? Hij
antwoordde hem : Gij zegt het.
3 Doch de opperpriesters beschuldigden
hem van vele dingen.
4 Pilatus ondervraagde hem
dan wederom en zeide : Antwoordt
gij niet? zie eens hoe vele
dingen zij tegen u getuigen!
5 Doch Jezus heeft verder niets
meer geantwoord; zoodat Pilatus
verwonderd was.
6 Maar hij was gewoon hun op
den hoogsten feestdag eenen gevangene,
dien zij begeerden, los
te laten.
7 Daar was dan een, genoemd
Barabbas, die met eenige muitmakers
gevangen was, en die in
het oproer eenen doodslag gedaan
had.
8 Als dan het volk opgekomen
was, begonnen zij te verzoeken
hetgeen hij voor hen altijd gewoon
was te doen.
9 Pilatus antwoordde hun, zeggende:
Wilt gij dat ik u den Koning
der Joden loslate?
10 Want hij wist wel dat de
opperpriesters hem uit nijdigheid
overgeleverd hadden.
11 Maar de opperpriesters maakten
het volk op, dat hij hun
liever Barabbas zou loslaten
12 Doch Pilatus sprak hun wederom
aldus aan : Wat wilt gij
dan dat ik doen zal met den Koning
der Joden?
13 Zij riepen wederom : Kruis
hem!
14 Pilatus zeide tot hen : Wat
kwaad heeft hij toch gedaan?
Maar zij riepen nog sterker :
Kruis hem;
15 Pilatus dan, willende voldoen
het volk, liet hun Barabbas
los; en Jezus, nadat hij
gegeeseld was, gaf hij over om
gekruist te worden.
16 Dan leidden hem de soldaten
in de voorzaal van het rechthuis,
en riepen de gansche bende te
zamen.
17 En zij deden hem eenen purperen
mantel aan; en eene kroon
van doornen vlechtende, stelden
zij hem die op;
18 en begonnen hem aldus te
groeten : Wees gegroet, Koning
der Joden!
19 Ook sloegen zij op zijn hoofd
met eenen rietstok, bespogen
hem, aanbaden hem al knielende.
20 En nadat zij hem bespot hadden,
trokken zij hem den purperen
mantel af, deden hem zijne
kleederen aan en leidden hem
uit, om hem te kruisen.
21 En zij dwongen zekeren Simon
van Cyrenen, die daar voorbijging
en van het land kwam,
zijnde de vader van Alexander
en Rufus, zijn kruis te dragen.
22 Zij leidden hem dan tot op
de plaats Golgotha, dat is te zeggen,
de plaats der doodshoofden;
23 en gaven hem wijn te drinken,
met myrrhe gemengd; maar
hij nam het niet.

24 En als zij hem gekruist hadden, deelden zij zijne kleederen, werpende het lot, wat elk daarvan zou hebben.
25 Doch het was de derde uur als zij hem kruisten.
26 En de oorzaak van zijne verwijzing was aldus geschreven : DE KONING DER JODEN.
27 Zij kruisten ook met hem twee moordenaars, eenen aan zijne rechter- en eenen aan zijne linkerzijde,
28 alsdan is de Schriftuur volbracht, welke zegt : En hij is onder de kwaaddoeners gerekend. (*Isaias* 53 : 12.)
29 En die voorbijgingen blasphemeerden tegen hem, schuddende hunne hoofden, en zeggende : Welaan! gij, die den tempel Gods afbreekt, en in drie dagen wederom opbouwt;
30 verlos u zelven, en kom af van het kruis.
31 Desgelijks bespotten hem ook de opperpriesters, met de schriftgeleerden, onder malkanderen zeggende : Anderen heeft hij verlost, en zich zelven kan hij niet verlossen;
32 dat die Christus, die Koning van Israël, nu afkome van het kruis, opdat wij het zien en gelooven. En die met hem gekruist waren, beschimpten hem ook.
33 Als 't de zesde uur geworden was, ontstond er eene duisternis over geheel het aardrijk, tot de negende uur toe.
34 En op de negende uur riep Jezus met luider stemme, zeggende : *Eloi, Eloi! lamma sabacthani?* dat is, mijn God, mijn God! waarom hebt gij mij verlaten?

35 Eenigen van de oms
dit hoorende, zeiden :
roept Elias.
36 Toen liep er een
eene sponse met azijn vu
die op eenen rietstok st
gaf hij hem te drinken, ze
Wacht, laat ons zien of E
men zal om hem af te hel
37 Doch Jezus, met luide
me geroepen hebben
zijnen geest.
38 En de gordijn des
scheurde in twee stukk
boven tot beneden.
39 De honderdste-man d
over hem stond, ziende
aldus roepende den gees
ven had, zeide : Waarlij
mensch was Gods Zoon!
40 Daar waren ook vrou
dit van verre aanscho
onder dewelke was Mari
dalena, Maria, de Moed
Jacobus den mindere,
Joseph, en Salome;
41 welke ook, als hij in G
was, hem volgden en di
en vele anderen, die te
met hem naar Jerusalem
trokken waren.
42 En als 't nu avond ge
was (want het was de
voorbereiding, die voor d
bat-dag komt),
43 kwam Joseph, die v
mathea was, een aan
raadsheer, die ook het ri
was verwachtende; en
lijk tot Pilatus gaande, v
hij het lichaam van Jezu
44 Doch Pilatus was v
derd dat hij alreeds zo
storven zijn; en den k
ontboden hebbende, vra
hem of hij al dood was

45 Als hij zulks van den kapitein
verstaan had, gaf hij het
lichaam aan Joseph.
46 Joseph, een linnen kleed gekocht
hebbende, deed hem af,
wond hem in den doek en legde
hem in een graf, hetwelk uit
eene steenrots gekapt was; en
hij wentelde eenen steen tegen
den ingang van het graf.
47 Doch Maria Magdalena en
Maria, de moeder van Joseph,
letten toe, waar hij gelegd werd.

KAPITTEL XVI.

ALS de sabbat-dag voorbij
was, hebben Maria Magdalena,
Maria, de moeder van Jacobus,
en Salome, welriekende
kruiden gekocht, om Jezus te
komen balsemen.
2 En zeer vroeg op den eersten
dag der week, kwamen zij tot het
graf, met den zonnenopgang;
3 en zeiden tot malkanderen:
Wie zal ons den steen van den
ingang van het graf afwentelen?
4 Maar opziende, zagen zij dat
de steen afgewenteld was; want
hij was zeer groot.
5 En in het graf gaande, zagen
zij eenen jongeling ter rechterzijde
zitten, gekleed met een
lang wit kleed; en zij werden
zeer verbaasd.
6 Maar hij zeide tot haar: Verschrikt
niet; gij zoekt Jezus van
Nazareth, die gekruist is; hij is
verrezen, hij is hier niet; ziet
hier de plaats waar zij hem gelegd
hadden.
7 Gaat, zegt aan zijne discipelen,
en aan Petrus, dat hij u
voorgaat naar Galileën; daar
zult gij hem zien, gelijk hij u gezegd
heeft.
8 Zij, uitgegaan zijnde, vluchtten
van het graf, want zij waren
met schroom en vreeze bevangen;
en zij zeiden niemand iets,
zoodanig waren zij verschrikt.
9 Doch als Jezus verrezen was,
's morgens op den eersten dag
van de week, is hij eerst verschenen
aan Maria Magdalena, uit
dewelke hij zeven duivelen gejaagd
had.
10 Deze ging het boodschappen
aan degenen die met hem geweest
waren, die nu treurden
en weenden.
11 Doch, hoorende zeggen dat
hij leefde, en dat hij van haar gezien
was, geloofden zij het niet.
12 Daarna verscheen hij in eene
andere gedaante aan twee van
hen, als zij wandelden om te
gaan naar een landhuis.
13 Dewelken het ook aan de anderen
gingen boodschappen;
maar zij geloofden hen ook niet.
14 Ten laatste verscheen hij aan
de elf, terwijl zij aan tafel zaten,
en hij verweet hun hunne ongeloovigheid
en de hardigheid van
hun hart; omdat zij aan degenen
die hem verrezen gezien hadden,
geen geloof hadden gegeven.
15 Hij zeide ook tot hen: Gaat
door de geheele wereld; predikt
het evangelie aan al de schepselen.
16 Die gelooven zal en gedoopt
zal zijn, die zal zalig worden;
maar die niet zal geloofd hebben,
die zal verdoemd worden.
17 En deze teekenen zullen volgen
degenen die gelooven: zij
zullen in mijnen naam de duivelen
uitjagen; zij zullen nieuwe
talen spreken;
18 zij zullen serpenten opne-

men; en indien zij iets doodelijks
mochten gedronken hebben, het
zal hun niet schaden; zij zullen
de handen leggen op de zieken,
en die zullen gezond worden.
19 Als nu de Heer Jezus met
hen gesproken had, is hij opge-

no
de
2(
dil
me
de:
vo

HET H. EVANGELIE VAN

VOLGENS DE BESCH

L U C

KAPITTEL I.

AANGEZIEN er velen onder-
nomen hebben een verhaal
van die dingen op te stellen, de-
welke onder ons met volle zeker-
heid gebeurd zijn,
2 gelijk degenen, die het van
het begin af zelven gezien heb-
ben en bedienaars des woords
geweest zijn, ons hebben over-
geleverd;
3 zoo heeft het mij ook goed ge-
dacht, nadat ik alles van voren
af naarstiglijk achterhaald had,
hetzelve aan u, allervroomste
Theophilus! vervolgens te schrij-
ven.
4 Opdat gij overtuigd moogt
zijn van de waarheid der dingen,
waar gij van onderwezen zijt.
5 Daar was ten tijde van He-
rodes, koning van Judeën, zeker
priester met name Zacharias,
van de beurte van Abia, en zijne
huisvrouw was van de dochte-
ren van Aaron, en haar naam
Elisabeth.

6
vo
pel
ler
7
om
wa
hu
8
he
zij
9
de
vie
de
10
bu
va
11
gel
rec
re
12
on
vre
13
Vr
gel

vrouw Elisabeth zal u eenen
zoon baren, en gij zult zijnen
naam Joannes noemen.
14 Hij zal u tot blijdschap en
vreugd wezen; en velen zullen
zich in zijne geboorte verblijden.
15 Want hij zal groot zijn voor
den Heere; wijn of sterken drank
zal hij niet drinken, en hij zal
met den Heiligen Geest vervuld
worden, ook van het lichaam
zijner moeder af.
16 Hij zal velen van de kinde-
ren van Israël tot den Heere,
hunnen God, bekeeren.
17 En hij zal voor hem gaan in
den geest en de kracht van Elias,
om de harten van de vaders te
keeren tot de kinderen, en de
ongeloovigen tot de wijsheid der
rechtvaardigen, om voor den
Heere een volmaakt volk bereid
te maken.
18 Zacharias zeide tot den en-
gel : Waaruit zal ik dat weten;
want ik ben oud, en mijne huis-
vrouw is verre op hare dagen
gekomen?
19 Doch de engel gaf hem voor
antwoord : Ik ben Gabriël, die sta
voor God, en ik ben afgezonden
om tot u te spreken en u deze
blijde boodschap te verkondigen.
20 En zie, gij zult stom zijn en
niet kunnen spreken, tot den dag
toe dat deze dingen geschieden
zullen; omdat gij mijne woorden
niet geloofd hebt, die op hunnen
tijd volbracht zullen worden.
21 Ondertusschen bleef het volk
naar Zacharias wachten, en zij
waren verwonderd dat hij zoo
lang in den tempel vertoefde.
22 Maar uitgekomen zijnde, kon
hij tot hen niet spreken; en zij
merkten dat hij een visioen in
den tempel gezien had, volgens
dat hij hun met teekenen was
aanwijzende; en hij bleef stom.
23 Als nu de dagen zijner bedie-
ning omwaren, ging hij naar
zijn huis.
24 En na deze dagen werd Eli-
sabeth, zijne huisvrouw, be-
vrucht, en zij hield zich vijf
maanden verborgen, zeggende :
25 Aldus heeft de Heer mij ge-
daan, in dezen tijd, wanneer hij
heeft neergezien, om mijne ver-
smaadheid onder de menschen
weg te nemen.
26 En in de zesde maand is de
engel Gabriël van God afgezon-
den in eene stad van Galileën,
met name Nazareth,
27 tot eene maagd, die ten hu-
welijk gegeven was aan zekeren
man, genoemd Joseph, uit het
geslacht van David; en de naam
van de maagd was Maria.
28 En de engel bij haar binnen-
gekomen zijnde, zeide: Wees
gegroet, gij * vol van gratie! de
Heer is met u! gebenedijd zijt
gij boven alle vrouwen.
29 Zij, dit hoorende, werd ont-
steld over zijne woorden, en zij
dacht wat dit voor eene groete-
nis mocht wezen.
30 Doch de engel zeide tot haar :
Vrees niet, Maria! want hij hebt
genade bij God gevonden.
31 Zie, gij zult bevrucht worden
en eenen zoon baren, en gij zult
zijnen naam Jezus noemen.
32 Deze zal groot zijn en de
Zoon des Allerhoogsten genoemd
worden; en God de Heer zal hem
den troon van zijnen vader Da-
vid geven;

---

* *Gr.* begenadigde!

33 en hij zal over het huis van Jacob Koning zijn in der eeuwigheid, en zijn rijk zal geen einde hebben.

34 Toen zeide Maria tot den engel: Hoe zal dit gebeuren, vermits ik geenen man beken?

35 En de engel gaf haar voor antwoord: De Heilige Geest zal over u afdalen, en de kracht van den Allerhoogste zal u overlommeren; daarom zal ook het Heilige dat uit u zal geboren worden, genoemd worden de Zoon Gods.

36 En zie, Elisabeth, uwe nicht, is ook zelve in haren ouderdom bevrucht geworden van eenen zoon, en dit is de zesde maand van haar, die onvruchtbaar genoemd werd.

37 Want bij God zal er niets onmogelijk zijn.

38 Toen zeide Maria: Zie hier de dienstmaagd des Heeren; dat mij geschiede naar uw woord. En de engel is van haar vertrokken.

39 In die zelfde dagen begaf zich Maria op de reize met haast naar het gebergte, in eene stad van Juda;

40 en binnengekomen zijnde in het huis van Zacharias, groette zij Elisabeth.

41 En het geschiedde, zoohaast Elisabeth de groetenis van Maria hoorde, dat het kind in haar lichaam opsprong; en Elisabeth werd vervuld met den Heiligen Geest.

42 En zij riep met luider stemme, zeggende: Gebenedijd zijt gij boven alle vrouwen, en gebenedijd is de vrucht uws lichaams!

43 Vanwaar komt mij dit, dat de moeder mijns Heeren tot mij komt?

44 Want zie, zoohaast als de stem uwer groetenis in mijne ooren klonk, sprong mijn kind van blijdschap op in mijn lichaam.

45 Zalig zijt gij, die geloofd hebt; want hetgeen u van den Heer gezegd is, zal volbracht worden.

46 Toen zeide Maria: Mijne ziel verheft grootelijks den Heer;

47 en mijn geest is verheugd in God, mijnen Zaligmaker;

48 omdat hij de nederigheid zijner dienstmaagd heeft aangezien; want zie, van nu af zullen alle geslachten mij gelukkig noemen.

49 Want hij heeft mij groote dingen gedaan, die almogend is; en heilig is zijn naam.

50 Zijne barmhartigheid komt van geslacht tot geslacht over degenen die hem vreezen.

51 Hij heeft de kracht van zijnen arm uitgewerkt; hij heeft ze verstrooid, die hoogmoedig waren in de gedachten hunns harten.

52 Hij heeft de machtigen van den troon afgetrokken, en de nederigen heeft hij verheven.

53 De hongerigen heeft hij met goederen vervuld, en de rijken ijdel weggezonden.

54 Hij heeft Israël, zijnen dienaar, opgenomen, indachtig wezende zijner barmhartigheid.

55 Gelijk hij aan onze vaders had toegezegd, aan Abraham en aan zijne nakomelingen tot in der eeuwigheid.

56 Doch Maria bleef bij haar omtrent drie maanden, en keerde weder naar haar huis.

57 Ondertusschen werd de tijd vervuld dat Elisabeth zou baren, en zij baarde eenen zoon.

58 Hare geburen en magen,
gehoord hebbende dat de Heer
zijne barmhartigheid over haar
verheerlijkt had, waren met
haar verblijd.
59 En op den achtsten dag
kwamen zij het kind besnijden,
en noemden het Zacharias, vol-
gens den naam van zijnen vader.
60 Doch de moeder nam het
woord, en zeide : Geenszins;
maar hij zal Joannes genoemd
worden.
61 Zij zeiden tot haar : Daar is
niemand onder uwe maagschap
die zoo genoemd wordt.
62 Zij wenkten dan toe aan zij-
nen vader, hoe hij hem wilde
genoemd hebben.
63 Dewelke een tafelboeks-
ken geëischt hebbende, daarop
schreef : Joannes is zijn naam.
En zij stonden allen verwon-
derd.
64 Terstond werd zijn mond
geopend en zijne tong losge-
maakt, en hij sprak, God lovende.
65 En daar kwam eene vrees
over allen die daar omtrent
woonden, en al deze dingen wer-
den verbreid door geheel het
gebergte van Judeën.
66 Allen die het hoorden, be-
waarden het in hun hart en zei-
den : Wie meent gij dat dit kind
zal wezen? Want de hand des
Heeren was met hem.
67 En Zacharias, zijn vader,
werd vervuld met den Heiligen
Geest, en hij propheteerde, zeg-
gende :
68 Gebenedijd zij de Heer, God
van Israël, omdat hij zijn volk
bezocht en verlost heeft,
69 en ons opgewekt heeft eenen
machtigen Zaligmaker, in het
huis van David, zijnen dienaar;
70 gelijk hij had toegezegd door
den mond van zijne heilige pro-
pheten, die er van alle tijden
geweest zijn.
71 Dat hij ons zoude verlossen
van onze vijanden, en uit de han-
den van allen die ons haten;
72 om barmhartigheid te doen
aan onze voorouders en zijn hei-
lig verbond gedachtig te zijn;
73 volgens den eed, dien hij
gezworen had aan onzen vader
Abraham, van ons te vergunnen,
74 dat wij, verlost zijnde uit de
handen onzer vijanden, hem
zouden dienen zonder vreeze,
75 in heiligheid en rechtvaar-
digheid voor zijn aanschijn, al
de dagen van ons leven.
76 En gij, o kind! zult een pro-
pheet van den Allerhoogste ge-
noemd worden; want gij zult
voor het aanschijn des Heeren
gaan, om zijne wegen te berei-
den;
77 om aan zijn volk te geven de
kennis der zaligheid, tot vergif-
fenis hunner zonden,
78 door de innerlijke barmhar-
tigheid van onzen God, waar-
door hij ons bezocht heeft, die
opgaande zon van hierboven;
79 om te verlichten degenen die
in de duisternis en in de scha-
duwe des doods zitten, en om
onze voeten te bestieren in den
weg van vrede.
80 Doch het kind groeide op en
werd versterkt in den geest; en
hij was in de woestijn tot den dag
van zijne vertooning aan Israël.

KAPITTEL II.

EN 't gebeurde op denzelfden
tijd, dat er een gebod uitging

van keizer Augustus dat men geheel de wereld zoude opschrijven.

2 Deze eerste opschrijving is geschied als Quirinus stadhouder van Syriën was.

3 En ieder ging om zich aan te geven, elk in zijne eigene stad.

4 Toen trok Joseph ook op van Galileën, uit de stad Nazareth, naar Judeën, tot de stad van David, die Bethlehem genoemd wordt; omdat hij was van het huis en geslacht van David,

5 om zich aan te geven met Maria zijne bruid, die bevrucht was.

6 En 't geschiedde dat, terwijl zij daar waren, de dagen vervuld werden dat zij baren zou.

7 En zij baarde haren eerstgeboren zoon, wond hem in doeken en legde hem neder in eene kribbe; omdat er voor hen geene plaats was in de herberg.

8 In die zelfde landstreek waren herders wakende, en de nachtwacht houdende over hunne kudde.

9 En ziet, daar stond een engel des Heeren bij hen, en hen omringde een goddelijk licht; waardoor zij ten uiterste bevreesd waren.

10 Doch de engel zeide tot hen: Vreest niet; want ziet, ik breng u eene blijde boodschap, die tot groote vreugd zal zijn voor al het volk;

11 want heden is u in de stad van David geboren de Zaligmaker, die Christus de Heer is.

12 En dit zal u tot een teeken zijn: gij zult een kindeken vinden in doeken gewonden, liggende in eene kribbe.

13 En schielijk kwam er bij den engel eene menigte van het hemelsch heir, God lovende, en zeggende:

14 Glorie zij aan God in 't allerhoogste, en op de aarde vrede aan de menschen van goeden wil!

15 En als de engelen van hen vertrokken waren naar den hemel, zeiden de herders tot elkanderen: Laat ons henengaan naar Bethlehem en zien de zaak die daar geschied is, dewelke de Heer ons heeft bekend gemaakt.

16 Zij zijn metterhaast gekomen, en zij vonden Maria en Joseph, en het kindeken liggen in eene kribbe.

17 Dit ziende, werden zij overtuigd van hetgeen hun wegens dit kind gezegd was.

18 En allen die het hoorden, waren verwonderd over hetgeen hun door de herders verteld werd.

19 Doch Maria bewaarde al deze dingen, dezelve overleggende in haar hart.

20 De herders keerden weder, God lof en glorie gevende, over al de dingen die zij gehoord en gezien hadden, volgens hetgeen hun was gezegd geweest.

21 De achtste dag gekomen zijnde, wanneer het kind moest besneden worden, zoo werd zijn naam JEZUS genoemd; welke naam hem gegeven was van den engel, eer hij in het lichaam was ontvangen.

22 En nadat vervuld waren de dagen van hare zuivering, volgens de wet van Moyses, brachten zij hem naar Jerusalem om hem op te dragen aan den Heere.

23 Volgens dat er geschreven

staat in de wet des Heeren : Dat
alle eerstgeboorling van het
mannelijk geslacht den Heere
zal toegeheiligd worden ;
24 en om te geven de offerande,
volgens hetgeen in de wet gezegd
wordt, een paar tortelduiven of
twee jonge duiven.
25 Daar was een man te Jerusalem,
met name Simeon, die een
rechtvaardig en godvreezend
man was, verwachtende de vertroosting
van Israël, en de Heilige
Geest was in hem.
26 Hij had eene openbaring van
den Heiligen Geest ontvangen,
dat hij den dood niet smaken
zou voordat hij eerst den Gezalfde
des Heeren zou gezien hebben.
27 Hij kwam dan door den
Geest in den tempel, en als de
ouders hun kind Jezus binnenbrachten,
om voor hem te doen
naar de gewoonte van de wet,
28 zoo nam hij het in zijne
armen en loofde God, en zeide :
29 Nu zult gij, Heere! uwen
dienaar volgens uw woord laten
gaan in vrede ;
30 want mijne oogen hebben
gezien uwen Zaligmaker,
31 denwelken gij bereid hebt
ten aanzien van alle volkeren;
32 om te zijn een licht tot verlichting
der heidenen en tot
glorie van uw volk van Israël.
33 Zijn vader en zijne moeder
waren verwonderd over hetgeen
van hem gezegd werd;
34 en Simeon zegende hem, en
zeide tot Maria zijne moeder :
Zie, deze is gesteld tot val en
oprichting van velen in Israël,
en tot een teeken hetwelk zal
tegengesproken worden,
35 (ja ook zal het zwaard door
uwe ziel zelve gaan) opdat de
gedachten van vele harten zouden
ontdekt worden.
36 Daar was ook eene prophetesse,
Anna, de dochter van
Phanuël, uit het geslacht van
Aser; deze was verre op hare
dagen gekomen, en zij had zeven
jaren na haren maagdom met
haren man geleefd.
37 En was nu weduwe geweest
tot haar vier en tachtigste jaar
toe, God dienende nacht en dag
met vasten en bidden.
38 Deze dan terzelfder ure bijkomende
loofde ook den Heere, en
sprak van hem aan allen die de
verlossing van Israël verwachtten.
39 Als zij nu alles naar de wet
des Heeren volbracht hadden,
keerden zij weder naar Galileën,
in hunne stad Nazareth.
40 En het kind wies op en werd
versterkt, vervuld zijnde met
wijsheid ; en de gratie Gods was
in hem.
41 Zijne ouders gingen alle
jaren naar Jerusalem op het
hoogtijd van paschen.
42 Als hij dan twaalf jaren oud
geworden was, zijn zij volgens
de gewoonte van het hoogtijd,
opgetrokken naar Jerusalem ;
43 en als zij wederkeerden, nadat
de dagen geëindigd waren,
zoo bleef het kind Jezus te Jerusalem,
zonder dat het zijne ouders
wisten.
44 Doch zij, meenende dat hij bij
het gezelschap was, reisden
eenen dag voort, en zochten
hem onder hunne maagschap en
onder hunne kennissen.
45 Maar hem niet vindende,

keerden zij weder naar Jerusa-
lem om hem te zoeken.
46 En 't gebeurde na drie da-
gen, dat zij hem vonden in den
tempel, zittende in het midden
der leeraren, hen hoorende en
ondervragende.
47 Doch allen die hem hoorden,
stonden versteld over zijne wijs-
heid en zijne antwoorden.
48 Als zij dit zagen, stonden zij
verwonderd, en zijne moeder
zeide tot hem : Zoon ! waarom
hebt gij ons aldus gedaan ? zie,
uw vader en ik zochten u met
droefheid.
49 Hij zeide tot hen : Waarom
zocht gij mij ? wist gij niet dat ik
met de dingen die mijnen Vader
aangaan, moet bezig zijn ?
50 Maar zij verstonden niet
hetgeen hij tot hen zeide.
51 Hij trok dan met hen af, en
kwam te Nazareth, en was hun
onderdanig. Doch zijne moeder
bewaarde al deze dingen in haar
hart.
52 En Jezus nam toe in wijs-
heid, in jaren, en in behagelijk-
heid bij God en bij de menschen.

KAPITTEL III.

IN 't vijftiende jaar der regee-
ring van keizer Tiberius, als
Pontius Pilatus stadhouder was
van Judeën, Herodes vorst van
Galileën, Philippus, zijn broe-
der, vorst van Itureën en van
het landschap Trachonitus, en
Lisanias vorst van Abilenen ;
2 onder de hoogepriesters An-
nas en Caiphas, kwam het woord
des Heeren over Joannes, den
zoon van Zacharias, in de woes-
tijn.
3 Hij kwam in al het land om-
trent de Jordaan predikende den
doop van * penitentie tot vergif-
fenis der zonden.
4 Gelijk er geschreven staat in
het boek der woorden van den
propheet Isaias : Eene stem zal
roepen in de woestijn : Bereidt
den weg des Heeren, maakt zijne
voetpaden recht !
5 Alle vallei zal vervuld worden
en alle berg en heuvel zal verne-
derd worden ; de kromme wegen
zullen recht worden, en de onef-
fene zullen geëffend worden.
6 En alle menschen zullen den
Zaligmaker Gods zien. (*Isaias*
52 : 10.)
7 Hij zeide dan tot de scharen
die uitkwamen om van hem ge-
doopt te worden : Gij slangen-
broedsels ! wie heeft u gewaar-
schuwd te vluchten van de toe-
komende gramschap ?
8 Doet dan waardige vruchten
van * penitentie, doch begint niet
te zeggen : Wij hebben Abraham
tot vader ; want ik zeg u dat God
machtig is om uit deze steenen
aan Abraham kinderen te ver-
wekken.
9 Want de bijl is alreeds aan
den wortel der boomen gesteld ;
alle boom dan, die geene goede
vruchten voortbrengt, zal uitge-
kapt en in het vuur geworpen
worden.
10 De scharen vraagden hem :
Wat zullen wij dan doen ?
11 Hij antwoordde hun : Die
twee kleederen heeft, dat hij een
geve aan dengene die er geen
heeft, en die spijze heeft, dat hij
van 's gelijken doe.
12 Daar kwamen ook publica-

* *Gr.* bekeering.

nen om gedoopt te worden, en
zij zeiden tot hem: Meester! wat
zullen wij doen?
13 Hij zeide hun: Eischt niet
meer dan u gesteld is.
14 De soldaten vraagden hem
ook, zeggende: En wij, wat zullen
wij doen? Hij antwoordde
hun: Doet niemand overlast
noch te kort, en weest tevreden
met uw krijgsloon.
15 En alzoo het volk in gedachten
was, en dat zij allen in hunne
harten overpeinsden, of Joannes
wel de Christus zoude zijn;
16 zoo antwoordde Joannes, zeggende
voor een iegelijk: Ik doop
u wel met water, maar daar zal
een komen die machtiger is dan
ik, wiens schoenriemen ik niet
waardig ben te ontbinden; die
zal u doopen met den Heiligen
Geest en met vuur.
17 Hij heeft zijne wan in de
hand, en hij zal zijnen dorschvloer
zuiveren, en de tarwe op
zijnen zolder vergaderen; maar
het kaf zal hij met een onuitbluschelijk
vuur verbranden.
18 Hij verkondigde het volk, al
vermanende, nog vele andere
dingen.
19 Maar als de vorst Herodes
van hem berispt werd over Herodias,
de huisvrouw van zijnen
broeder, en over al de boosheden
die hij bedreef;
20 zoo heeft hij er dit nog boven
alle andere bijgevoegd, dat hij
Joannes in den kerker gesmeten
heeft.
21 Doch het gebeurde als al het
volk gedoopt werd, dat als Jezus
ook gedoopt was en zijn gebed
deed, de hemel geopend werd;
22 en de Heilige Geest daalde
op hem neder in de lichamelijke
gedaante van eene duive, en
daar kwam eene stem uit den
hemel, zeggende: Gij zijt mijn
welbeminde Zoon, in u heb ik
mijn welbehagen genomen!
23 En Jezus begon, zijnde omtrent
den ouderdom van dertig
jaren; hij die was, zoo men
meende, de zoon van Joseph, die
voortkwam van Heli, die voortkwam
van Mathat,
24 die voortkwam van Levi, die
voortkwam van Melchi, die
voortkwam van Janne, die voortkwam
van Joseph,
25 die voortkwam van Mathathias,
die voortkwam van Amos,
die voortkwam van Nahum, die
voortkwam van Hesli, die voortkwam
van Nagge,
26 die voortkwam van Mahath,
die vortkwam van Mathathias,
die voortkwam van Semei, die
voortkwam van Joseph, die
voortkwam van Juda,
27 die voortkwam van Joanna,
die voortkwam van Resa, die
voortkwam van Zorobabel, die
voortkwam van Salathiël, die
voortkwam van Neri,
28 die voortkwam van Melchi,
die voortkwam van Addi, die
voortkwam van Cosan, die voortkwam
van Elmadan, die voortkwam
van Her,
29 die voortkwam van Jezus,
die voortkwam van Eliëzer, die
voortkwam van Jorim, die voortkwam
van Mathat, die voortkwam
van Levi,
30 die voortkwam van Simeon,
die voortkwam van Juda, die
voortkwam van Joseph, die
voortkwam van Jona, die voortkwam
van Eliakim,

31 die voortkwam van Melea,
die voortkwam van Menna, die
voortkwam van Mathatha, die
voortkwam van Nathan, die
voortkwam van David,
32 die voortkwam van Jesse,
die voortkwam van Obed, die
voortkwam van Boöz, die voort-
kwam van Salmon, die voort-
kwam van Naasson,
33 die voortkwam van Amina-
dab, die voortkwam van Aram,
die voortkwam van Esron, die
voortkwam van Phares, die
voortkwam van Juda,
34 die voortkwam van Jacob,
die voortkwam van Isaac, die
voortkwam van Abraham, die
voortkwam van Thare, die voort-
kwam van Nachor,
35 die voortkwam van Sarug,
die voortkwam van Ragau, die
voortkwam van Phaleg, die
voortkwam van Heber, die
voortkwam van Sale,
36 die voortkwam van Cainan,
die voortkwam van Arphaxad,
die voortkwam van Sem, die
voortkwam van Noë, die voort-
kwam van Lamech,
37 die voortkwam van Mathu-
sale, die voortkwam van Enoch,
die voortkwam van Jared, die
voortkwam van Malaleël, die
voortkwam van Cainan,
38 die voortkwam van Enos,
die voortkwam van Seth, die
voortkwam van Adam, die voort-
kwam van God.

KAPITTEL IV.

JEZUS dan, vol van den Heili-
gen Geest, keerde weder van
de Jordaan, en werd door den
Geest in de woestijn gedreven;
2 alwaar hij veertig dagen bleef
en van den duivel bekoord werd.
Hij at niet binnen die dagen; en
als die voleindigd waren, kreeg
hij honger.
3 Toen zeide de duivel tot hem:
Is 't dat gij de Zoon Gods zijt,
zeg aan dezen steen dat hij brood
worde.
4 Jezus antwoordde hem: Daar
staat geschreven dat de mensch
niet leeft bij brood alleen, maar
bij alle woord van God. (*Deute-
ronom.* 8 : 3.)
5 De duivel bracht hem op eenen
hoogen berg, en toonde hem al
de koninkrijken der wereld in
eenen oogenblik tijds.
6 En zeide tot hem: Al deze
macht, en al de glorie derzelve
zal ik u geven: want zij zijn mij
overgeleverd, en ik geef ze aan
wien ik wil.
7 Zoo gij mij zult aanbeden heb-
ben, zal dit alles het uwe zijn.
8 Jezus hem antwoordende,
zeide: Daar staat geschreven:
Den Heere, uwen God, zult gij
aanbidden en hem alleen dienen.
9 Hij bracht hem ook te Jerusa-
lem, en hem stellende op de tinne
des tempels, zeide hij tot hem:
Is 't dat gij de Zoon Gods zijt,
zoo werp u van boven neder;
10 want daar staat geschreven
dat hij zijne engelen over u last
gegeven heeft, opdat zij u zou-
den bewaren;
11 en dat zij u op de handen
zullen dragen, opdat gij toch
uwen voet niet zoudt stooten aan
eenen steen.
12 Jezus, hem antwoordende,
zeide: Daar is gezegd: Gij zult
den Heere, uwen God, niet ter-
gen.
13 En als de duivel alle beko-

ring voltrokken had, vertrok hij
van hem voor eenen tijd.
14 Doch Jezus keerde weder
naar Galileën door de kracht des
Geestes, en daar liep een gerucht
van hem door geheel dat land.
15 Hij leerde in hunne synago-
gen en werd van al de wereld
grootelijks geprezen.
16 En te Nazareth komende,
waar hij opgevoed was, ging hij
naar zijne gewoonte op den sab-
bat-dag in de synagoge en stond
op om te lezen.
17 Men gaf hem het boek van
den propheet Isaias, en het boek
opengedaan hebbende, vond hij
de plaats waar geschreven
stond:
18 De Geest des Heeren is op
mij; daarom heeft hij mij gezalfd
en gezonden om aan de armen
het evangelie te verkondigen,
om te genezen degenen die een
vermorzeld hart hebben.
19 Om te prediken de verlossing
aan de gevangenen, en het we-
derkrijgen des gezichts aan de
blinden; om de verdrukten in
vrijheid te stellen, en te verkon-
digen het aangename jaar des
Heeren en den dag der vergel-
ding. (*Isaias* 61 : 1.)
20 Als hij het boek toegevouwen
had, gaf hij het aan den dienaar
weder en ging nederzitten; en
allen die in de synagoge waren,
hadden de oogen op hem.
21 Hij begon hun dan te zeg-
gen: Heden is deze Schriftuur
vervuld in uwe ooren.
22 Zij gaven hem allen getuige-
nis en verwonderden zich over
de aangename woorden die uit
zijnen mond kwamen, en zeiden:
Is deze niet de zoon van Joseph?
23 Toen zeide hij tot hen: Gij
zult mij buiten twijfel dit spreek-
woord toepassen: Geneesmees-
ter! genees u zelven; doe ook
hier in uw vaderland zoo groote
dingen, gelijk wij gehoord heb-
ben dat te Capharnaüm geschied
zijn.
24 Maar, zeide hij, ik zeg u
voorwaar, geen propheet is
aangenaam in zijn vaderland.
25 Ik zeg u in der waarheid:
daar waren ten tijde van Elias
vele weduwen in Israël, als de
hemel drie jaren en zes maan-
den gesloten was, zoodat er
een groote hongersnood opstond
door geheel het land.
26 Nochtans werd Elias tot
geene van die gezonden, maar
alleen tot eene weduwe van Sa-
repta, gelegen onder het gebied
van Sidon.
27 En daar waren vele melaat-
schen in Israël ten tijde van den
propheet Eliseüs; nochtans werd
er niemand van hen gezuiverd
dan alleen Naäman van Syriën.
28 Allen die in de synagoge wa-
ren, dit hoorende, werden met
gramschap vervuld.
29 En opstaande, dreven zij hem
uit de stad en leidden hem tot
op den top van den berg, op wel-
ken hunne stad gebouwd was, om
hem van boven neder te werpen.
30 Maar hij ging door het mid-
den van hen, en vertrok.
31 Hij kwam nederwaarts af
naar Capharnaüm, eene stad
van Galileën, en leerde hen daar
op de sabbat-dagen.
32 En zij stonden verbaasd over
zijne leering, want zijn woord
was krachtig.
33 Daar was in de synagoge een

mensch, bezeten met eenen onzuiveren duivel, die met luider stemme riep,

34 zeggende : Laat ons gerust; wat hebt gij gemeens met ons, Jezus van Nazareth? zijt gij gekomen om ons te verderven? Ik weet wel wie gij zijt, gij zijt de Heilige Gods.

35 Jezus berispte hem, zeggende: Zwijg stil en ga uit hem. En als hem de duivel in het midden had nedergeworpen, ging hij uit hem, zonder hem te hinderen.

36 En daar ontstond eene verbaasdheid onder hen allen, en zij spraken tot malkanderen, zeggende : Wat is dit? hij gebiedt met gezag en kracht aan de onzuivere geesten, en zij gaan weg.

37 En zijn naam werd verbreid door geheel dat land.

38 Jezus gaande uit de synagoge, kwam in het huis van Simon. Doch de schoonmoeder van Simon was met eene zware koorts bevangen, en zij baden hem voor haar.

39 Hij, bij haar staande, gebood aan de koorts, dewelke haar verliet; en terstond opstaande, diende zij hen.

40 Als nu de zon ondergegaan was, allen die zieken hadden met verscheidene krankheden bevangen, brachten die tot hem; en hij op iedereen de handen leggende, genas ze.

41 De duivelen gingen ook uit velen, schreeuwende en zeggende : Gij zijt de Zoon Gods! Hij bestrafte ze en liet hen niet spreken, omdat zij wisten dat hij de Christus was.

42 Als het nu dag geworden was, ging hij uit en vertrok naar

eene eenzame plaats; de s
zochten hem, kwamen bi
en zij wederhielden hem,
hij van hen niet zoude we

43 Maar hij zeide tot h
moet ook aan de andere
het rijk Gods verkondigen
daartoe ben ik gezonden.

44 En hij predikte in de
gogen van Galileën.

KAPITTEL V.

DOCH het gebeurde ee
het volk hem overv
het woord Gods te hoore
hij stond bij het meir van
sareth.

2 En hij zag twee schep
den oever van het meir l
daar de visschers waren
gaan om de netten te was

3 Gaande dan in een v
schepen, hetwelk aan
toebehoorde, verzocht hi
dat hij het een weinig va
zoude afsteken; en nederg
zijnde, leerde hij het vol
uit het schipken.

4 Doch als hij ophield va
ken, zeide hij tot Simon :
in zee en werp uwe nett
tot de vangst.

5 Simon antwoordde hem.
ter! wij hebben den gan
nacht gearbeid zonder i
vangen; maar op uw woo
ik het net uitwerpen.

6 En dit gedaan hebbend
gen zij eene zoo groote m
visschen, dat hun net sche

7 Zij wenkten dan hunne
gezellen, die in het ander s
ken waren, dat zij zouden k
om hen te helpen. Zij kwam
vulden beide de schipke
zinkens toe.

8 Simon Petrus dit ziende, viel
Jezus te voet, zeggende: Heere!
ga van mij, want ik ben een zon-
dig mensch.
9 Want hij en allen die met hem
waren, werden met verbaasd-
heid bevangen over de vangst
der visschen, die zij gevangen
hadden.
10 Gelijk ook Jacobus en Joan-
nes, de zonen van Zebedeüs, die
de medegezellen van Simon wa-
ren. En Jezus zeide tot Simon:
Vrees niet; gij zult voortaan
menschen vangen.
11 En de schepen aan land ge-
bracht hebbende, volgden zij
hem, alles verlatende.
12 't Gebeurde als hij in eene
zekere stad was, dat een man
vol van melaatschheid, Jezus
ziende, nederviel op zijn aanzicht
en hem bad, zeggende: Heere!
indien gij wilt, gij kunt mij zui-
veren.
13 Jezus de hand uitstekende,
raakte hem aan, zeggende: Ik
wil, word gezuiverd! En terstond
verdween de melaatschheid.
14 Hij beval hem dat hij het nie-
mand zeggen zoude; maar ga
henen, zeide hij, vertoon u aan
den priester, en draag voor uwe
zuivering op hetgeen Moyses
bevolen heeft, tot eene getuige-
nis voor hen. (*Levit.* 14 : 4.)
15 Doch de spraak van hem liep
meer en meer voort; en het volk
kwam met groote menigte om
hem te hooren en van hunne
ziekten genezen te worden.
16 Maar hij vertrok zich naar
de woestijn en bad aldaar.
17 Het geschiedde op zekeren
dag, dat hij was leerende en dat
er phariseën en wetgeleerden
zaten, die van alle dorpen van
Galileën, en Judeën, en Jerusa-
lem gekomen waren; doch de
kracht des Heeren werkte om
hen te genezen.
18 En ziet, eenige mannen
brachten eenen lammen mensch
op een bed, en zij zochten hem in
te brengen en voor hem te stellen.
19 Maar niet vindende waar-
langs zij hem zouden indragen,
om de menigte des volks, zoo
klommen zij op het dak en lieten
hem met het bed door de tichelen
nederdalen in het midden voor
Jezus.
20 Dewelke, ziende hun geloof,
zeide: Mensch! uwe zonden
worden u vergeven.
21 De schriftgeleerden en de
phariseën begonnen bij zich zel-
ven te denken en te zeggen: Wat
is dit voor een, die blasphemiën
spreekt? wie kan de zonden ver-
geven, dan God alleen?
22 Doch Jezus hunne gedachten
bemerkt hebbende, zeide tot hen:
Wat peinst gij in uwe harten?
23 Wat is er lichter te zeggen:
De zonden worden u vergeven,
of te zeggen: Sta op en wandel?
24 Doch opdat gij zoudt weten
dat de Zoon des menschen macht
heeft op de aarde, om de zonden
te vergeven: Ik zeg het u, sta
op! zeide hij tot den lamme;
neem uw bed op en ga naar uw
huis.
25 En terstond voor hen op-
staande, nam hij het bed op,
daar hij opgelegen had, en ging
naar zijn huis, God grootelijks
lovende.
26 Zij werden allen bevangen
met verbaasdheid, en loofden
God; en vol van vreeze, zeiden

mij : Wij hebben heden wonder-
lijke dingen gezien.
27 Daarna ging hij uit, en zag
eenen publicaan, met name Levi,
op den tol zitten, en hij zeide tot
hem : Volg mij.
28 En alles verlatende, stond
hij op en volgde hem.
29 Doch Levi richtte hem een
grooten maaltijd op in zijn huis,
en daar was een groote hoop van
publicanen en van anderen, die
met hem aan tafel zaten.
30 Maar hunne schriftgeleerden
en phariseën murmureerden,
zeggende tot zijne discipelen :
Waarom eet en drinkt gij met
de publicanen en zondaars?
31 Doch Jezus het woord ne-
mende, zeide tot hen : De gezon-
den hebben geenen geneesmees-
ter van noode, maar wel de
zieken.
32 Ik ben niet gekomen om de
rechtvaardigen, maar om de zon-
daars tot * penitentie te roepen.
33 Zij zeiden hem dan : Waarom
is het dat de discipelen van
Joannes dikmaals vasten en ge-
beden doen, gelijk ook die van
de phariseën, en dat de uwe eten
en drinken?
34 Hij antwoordde hun : Kunt
gij des bruidegoms speelgenoo-
ten doen vasten, terwijl de brui-
degom nog met hen is?
35 Maar de dagen zullen komen,
wanneer de bruidegom van hen
zal weggenomen zijn ; en dan, in
die dagen, zullen zij vasten.
36 Hij zeide hun ook eene gelij-
kenis : Niemand zet een stuk van
een nieuw kleed op een oud
kleed ; anders breekt hij het
nieuw kleed, en het stuk van het
nieuw komt met het oud niet
overeen.
37 En niemand doet nieuwen
wijn in oude leeren flesschen ; of
anders doet de nieuwe wijn de
flesschen barsten, de wijn loopt
uit en de flesschen worden be-
dorven.
38 Maar men moet nieuwen
wijn op nieuwe flesschen doen, en
zoo worden zij beide behouden.
39 Niemand, die gewoon is ou-
den wijn te drinken, begeert
straks nieuwen wijn ; want hij
zegt dat de oude beter is.

KAPITTEL VI.

HET gebeurde op den twee-
den voornaamsten sabbat-
dag, als hij langs het bezaaide
land ging, dat zijne discipelen
aren afplukten, en dat zij ze
aten, die uitwrijvende tusschen
de handen.
2 En eenigen van de phariseën
zeiden tot hen : Waarom doet
gij hetgeen niet geoorloofd is op
de sabbat-dagen?
3 Jezus het woord opnemende,
antwoordde hun : Hebt gij dan
niet gelezen hetgeen David deed
als hij, en die met hem waren,
honger hadden?
4 Hoe hij gegaan is in het huis
Gods, en genomen heeft de voor-
gestelde brooden, dezelve heeft
geëten en gegeven aan degenen
die bij hem waren ; daar het niet
geoorloofd was die te eten, dan
alleen aan de priesters? (I *Ko-
ningen* 21 : 6.)
5 Hij voegde daarbij : De Zoon
des menschen is de Heer ook van
den sabbat-dag.
6 't Gebeurde nog op eenen an-

* *Gr.* bekeering.

deren sabbat-dag, dat hij in de synagoge kwam en leerde; en daar was een mensch wiens rechterhand verdroogd was.

7 Doch de schriftgeleerden en phariseën letten op hem, of hij op den sabbat-dag genezen zou; opdat zij iets zouden vinden om hem te beschuldigen.

8 Maar hij kende hunne gedachten, en zeide tot den mensch die de verdroogde hand had : Richt u op, en sta in 't midden. Hij richtte zich op en stond daar.

9 Jezus zeide dan tot hen : ik vraag u of het geoorloofd is op den sabbat-dag goed of kwaad te doen? iemand het leven te behouden of te benemen?

10 En hen allen rondom aanzien hebbende, zeide hij tot den mensch: Steek uwe hand uit. Hij stak ze uit, en zijne hand werd teenemaal hersteld.

11 Zij werden geheel uitzinnig en spraken te zamen met malkanderen, wat zij met Jezus doen zouden.

12 't Gebeurde ook in die dagen dat hij op eenen berg ging om te bidden, en hij was vernachtende in het gebed tot God.

13 En als het dag geworden was, riep hij zijne discipelen en koos er twaalf uit hen, die hij apostelen noemde :

14 Simon, denwelken hij den naam van Petrus gaf, en Andreas zijnen broeder, Jacobus en Joannes, Philippus en Bartholomeüs,

15 Mattheüs en Thomas, Jacobus, zoon van Alpheüs, en Simon, genoemd de ijveraar,

16 en Judas, zoon van Jacobus, en Judas van Iscariotes, die de verrader geweest is.

17 En met hen afkomende, stond hij op eene vlakke plaats, gelijk ook de schare van zijne discipelen, en eene groote menigte volk van geheel Judeën en Jerusalem, en van den zeekant van Tyrus en Sidon;

18 die gekomen waren om hem te hooren en van hunne krankheden genezen te worden, te zamen met eenigen die van onzuivere geesten gekweld waren; en zij werden genezen.

19 En al het volk zocht hem aan te raken, want daar ging eene kracht van hem uit, die hen allen gezond maakte.

20 En de oogen op zijne discipelen slaande, zeide hij : Zalig zijt gij, die arm zijt; want het rijk Gods komt u toe.

21 Zalig zijt gij, die nu honger lijdt; want gij zult verzaad worden. Zalig zijt gij, die nu weent, want gij zult lachen.

22 Zalig zult gij zijn als de menschen u zullen haten, en als zij u zullen afscheiden, en lasteren, en uwen naam als kwaad verwerpen, om den Zoon des menschen.

23 Verblijdt u alsdan en verheugt u! want ziet, uw loon is zeer groot in den hemel; want zoo handelden hunne voorouders met de propheten.

24 Maar wee u, rijken! want gij hebt uwen troost al weg.

25 Wee u die verzaad zijt! want gij zult honger lijden. Wee u die nu lacht! want gij zult treuren en weenen.

26 Wee u, als de menschen u prijzen! want zoo deden hunne voorvaders aan de valsche propheten.

27 Maar ik zeg u, die toehoort: bemint uwe vijanden; doet wel aan degenen die u haten.
28 Wenscht goed aan degenen die u vervloeken, en bidt voor degenen die u lasteren.
29 En zoo u iemand op de eene wang slaat, biedt hem ook de andere; en zoo iemand uwen mantel neemt, weigert hem ook het onderkleed niet.
30 Geeft aan allen die iets van u verzoeken; en zoo wie u het uwe neemt, eischt het niet weder.
31 Gelijk gij wilt dat de menschen u doen, doet hun ook zoo.
32 Doch indien gij maar bemint degenen die u beminnen, wie zal u dan dankwijten? want de zondaars beminnen ook degenen die hen beminnen.
33 En indien gij maar weldoet aan degenen die u weldoen, wie zal u dan dankwijten? aangezien de zondaars ook hetzelfde doen.
34 En is 't dat gij maar leent aan degenen van wie gij hoopt geleend te krijgen, wie zal u dan dankwijten? aangezien de zondaars aan malkanderen ook leenen, om gelijke vriendschap te ontvangen.
35 Gijlieden dan, bemint uwe vijanden, doet goed, en leent zonder iets daarvan te hopen, en uw loon zal groot wezen, en gij zult de kinderen zijn van den Allerhoogste, omdat hij goedertieren is over de ondankbaren en over de boozen.
36 Weest dan barmhartig gelijk uw Vader barmhartig is.
37 En oordeelt niet, en gij zult niet geoordeeld worden; en verwijst niet, en gij zult niet verwezen worden; vergeeft, en u zal vergeven worden;
38 geeft, en u zal gegeven worden; men zal u in den schoot geven eene goede, opgehoopte, welgeschudde en overloopende maat: want met dezelfde maat waarmede gij meet, zal u weder gemeten worden.
39 Hij zeide hun ook deze gelijkenis: Kan de eene blinde den anderen wel leiden? vallen zij niet beide in de gracht?
40 De discipel is niet boven den meester; maar iedereen zal volmaakt zijn, als hij gelijk is aan zijnen meester.
41 Wat ziet gij toch eenen splinter in het oog van uwen broeder, daar gij den balk, die in uw eigen oog is, niet bemerkt?
42 Of hoe kunt gij tot uwen broeder zeggen: Broeder! laat mij den splinter uit uw oog trekken; gij, die eenen balk in uw eigen oog niet ziet? Gij, schijnheilige! doe eerst den balk uit uw eigen oog, en dan zult gij zien om den splinter uit het oog van uwen broeder te trekken.
43 Het is geen goede boom, die kwade vruchten voortbrengt, noch een kwade boom, die goede vruchten voortbrengt.
44 Want ieder boom wordt gekend aan zijne vruchten: men plukt geene vijgen van de doornen, en men snijdt geene druiven van de braambosschen.
45 Een goed mensch brengt goede dingen voort uit den goeden schat zijns harten; en een kwaad mensch brengt kwade dingen voort uit zijnen kwaden schat: want uit de volheid des harten spreekt de mond.

46 Wat noemt gij mij al Heere,
Heere! zonder te doen hetgeen
ik u zeg?
47 Ik zal u gaan toonen aan
wien hij gelijk is, die tot mij
komt, mijne woorden hoort en
volgens dezelve doet:
48 Hij is gelijk aan eenen mensch
die een huis bouwde, en diep gegraven
hebbende, het fondament
daarvan legde op eene steenrots:
als nu de watervloed kwam, sloeg
de stroom tegen dat huis; maar
hij kon het niet verroeren, omdat
het op eene rots gegrond was.
49 Maar die ze hoort en niet
doet, is gelijk aan eenen mensch
die zijn huis bouwde op de aarde,
zonder fondament; tegen hetwelk
de stroom sloeg, en het viel
terstond omverre, en de verderving
van dat huis was zeer groot.

KAPITTEL VII.

NADAT hij al zijne woorden
voleindigd had, ten aanhooren
van het volk, kwam hij binnen
Capharnaüm.
2 Alwaar de knecht van zekeren
honderdste-man, die van hem in
waarde gehouden werd, tot den
dood toe ziek was.
3 En als hij van Jezus gehoord
had, zond hij tot hem de ouderlingen
van de Joden, hem biddende
dat hij zijnen knecht wilde
komen genezen.
4 Zij, tot Jezus gekomen zijnde,
baden hem ten uiterste, zeggende:
Hij is waardig dat gij
hem dit vergunt;
5 want hij heeft ons volk lief
en heeft ons zelfs eene synagoge
gebouwd.
6 Jezus ging dan met hen, en als
hij nu niet verre van het huis
was, zond de honderdste-man
hem door zijne vrienden zeggen:
Heere! neem de moeite niet;
want ik ben niet waardig dat gij
onder mijn dak zoudt komen.
7 Daarom heb ik mij zelven ook
niet waardig geacht om tot u te
komen; maar spreek alleen een
woord, en mijn knecht zal genezen
worden.
8 Want ik ben ook een mensch,
die hoewel onder de macht van
een ander staande, soldaten onder
mij heb, en ik zeg tot den
eene: Ga daar! en hij gaat er;
en tot den anderen: Kom hier!
en hij komt; en tot mijnen
knecht: Doe dit! en hij doet het.
9 Jezus dit hoorende, was verwonderd;
en zich omkeerende,
zeide hij tot het volk hetwelk
hem volgde: Ik zeg u voorwaar,
dat ik zoo groot een geloof in
Israël niet gevonden heb.
10 Die gezonden waren, weder
te huis gekomen zijnde, vonden
den knecht die ziek geweest was,
genezen.
11 Daarna ging Jezus naar eene
stad, genoemd Naïm, vergezelschapt
van zijne discipelen en
van eene groote menigte volks.
12 Doch als hij aan de poort van
de stad kwam, zoo werd er een
doode uitgedragen, een eenige
zoon van zijne moeder dewelke
weduwe was; en daar was veel
volk van de stad met haar.
13 De Heer haar ziende, werd
door medelijden tot haar bewogen,
en zeide haar: Ween niet.
14 En bijgekomen zijnde, raakte
hij de bare aan (doch de dragers
stonden stil) en hij zeide: Jongeling,
ik zeg u, sta op!

15 De doode zat overeind en
begon te spreken, en Jezus leverde hem dan zijne moeder.
16 Doch zij werden allen met
schrik bevangen, en gaven God
glorie, zeggende : Daar is een
groot propheet onder ons opgestaan en God heeft zijn volk bezocht.
17 Dit gerucht van hem werd
verbreid door geheel Judeën en
door het omliggende land.
18 Doch de discipelen van Joannes gingen hem dit alles boodschappen.
19 En hij riep er twee van hen
bij zich en zond ze tot Jezus,
zeggende : Zijt gij degene die
komen moet, of hebben wij nog
een anderen te verwachten?
20 Deze mannen tot hem gekomen zijnde, zeiden : Joannes de
Dooper heeft ons tot u gezonden,
en hij vraagt of gij degene zijt die
komen moet, dan of wij nog een
anderen te verwachten hebben?
21 Op dezelfde ure genas hij er
velen van ziekten, kwalen en
booze geesten, en gaf het gezicht aan vele blinden.
22 En antwoordende, zeide hij
tot hen : Gaat, boodschapt aan
Joannes hetgeen gij gehoord en
gezien hebt : de blinden zien, de
kreupelen wandelen, de melaatschen worden gezuiverd, de dooven hooren, de dooden verrijzen,
aan de armen wordt het evangelie verkondigd,
23 en zalig is hij, die in mij niet
geërgerd wordt.
24 Als nu de gezondenen van
Joannes weggegaan waren, begon hij van Joannes tot het volk
te zeggen : Wat zijt gij in de woestijn gaan zien? een riet met den
wind over en weder gedreven?
25 Wat zijt gij toch gaan zien?
eenen mensch met zachte kleederen gekleed? ziet, die kostelijke kleederen dragen en in
wellustigheid zijn, die zijn in de
huizen der koningen.
26 Wat zijt gij dan gaan zien?
eenen propheet? ja, zeg ik u, en
nog meer dan eenen propheet.
27 Het is deze, van wien geschreven staat : Ziet, ik zend
mijnen engel voor uw aanschijn,
die uwen weg voor u bereiden
zal. (*Malac.* 3 : 1.)
28 Want ik zeg u dat er onder
de kinderen der vrouwen geen
grooter propheet is opgestaan
dan Joannes de Dooper; maar
die de minste is in het rijk Gods
is grooter dan hij.
29 Al het volk dat hem hoorde,
en de publicanen die met den
doop van Joannes gedoopt waren, gaven God recht.
30 Maar de phariseën en wetgeleerden van hem niet gedoopt
zijnde, versmaadden het voornemen dat God over hen had.
31 De Heer zeide ook : Waarbij
zal ik dan de menschen van dit
geslacht vergelijken? en waaraan zijn zij gelijk?
32 Zij zijn gelijk aan de kinderen die op de markt zitten en
malkander toeroepende, zeggen : Wij hebben voor u op de
fluit gespeeld, en gij hebt niet
gedanst; wij hebben treurliedekens voor u gezongen, en gij hebt
niet geweend.
33 Want Joannes de Dooper is
gekomen, noch brood etende
noch wijn drinkende, en gij zegt :
Hij heeft den duivel in.
34 De Zoon des menschen is ge-

komen, etende en drinkende, en gij zegt : Ziet, den gulzigaard en wijnzuiper, den vriend der publicanen en zondaars.

35 Doch de wijsheid is rechtvaardig geoordeeld van al hare kinderen.

36 Een van de phariseeën verzocht hem bij zich ten eten; hij kwam in het huis van den phariseër en zat aan tafel.

37 En ziet, eene vrouw van de stad, die eene zondares was, verstaan hebbende dat hij in het huis van den phariseër ter tafel zat, bracht eene albasten flesch met zalf;

38 en staande van achter aan zijne voeten, begon zij die te besproeien met hare tranen, droogde dezelve af met het haar van haar hoofd, kuste zijne voeten en zalfde ze met de zalf.

39 De phariseër die hem geroepen had, dit ziende, zeide in zijn gemoed : Indien deze een propheet was, hij zou immers wel weten wie en wat voor eene vrouw deze is die hem aanraakt, en dat ze eene zondares is.

40 Doch Jezus antwoordende, zeide tot hem : Simon! ik heb u wat te zeggen. Hij zeide : Meester! zeg het.

41 Een bankhouder had twee schuldenaars; de eene was hem vijfhonderd denarissen schuldig en de andere vijftig;

42 en alzoo zij niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt. Wie van deze twee zal hem het meeste liefhebben?

43 Simon antwoordende, zeide: Ik meen degene aan wien hij het meeste heeft kwijtgescholden. Hij zeide tot hem : Gij hebt wel geoordeeld.

44 En zich tot de vrouw keerende, zeide hij tot Simon : Ziet gij deze vrouw wel? ik ben in uw huis gekomen, en gij hebt mij geen water voor mijne voeten gegeven; maar zij heeft ze besproeid met hare tranen en afgedroogd met haar haar.

45 Gij hebt mij geenen kus gegeven, en zij, sedert dat ze binnengekomen is, heeft niet opgehouden mijne voeten te kussen.

46 Gij hebt mijn hoofd met geene olie gezalfd, en zij heeft mijne voeten met balsem gezalfd.

47 Daarom zeg ik u : Haar worden vele zonden vergeven, omdat zij veel bemind heeft. Doch aan wien minder vergeven wordt, die bemint ook minder.

48 Toen zeide hij tot haar: Uwe zonden worden u vergeven.

49 En die mede aan tafel zaten begonnen bij zich zelven te zeggen : Wat is dat voor een, die ook de zonden vergeeft?

50 Doch hij zeide tot de vrouw : Uw geloof heeft u behouden; ga in vrede.

KAPITTEL VIII.

NADERHAND reisde hij door de steden en dorpen, predikende en verkondigende het rijk Gods; en de twaalf waren met hem;

2 alsook eenige vrouwen, die verlost waren van booze geesten, en genezen van hare krankheden : Maria, genoemd Magdalena, uit dewelke zeven duivelen waren uitgegaan;

3 Joanna, de vrouw van Chusa

den hofmeester van Herodes : en
Suzanna, en vele anderen, die
hem bijstonden van hare goede-
ren.
4 Als er nu eene groote menigte
volks vergaderde en ze van de
steden tot hem kwamen, zeide
hij in gelijkenis :
5 Een zaaier ging uit om zijn
zaad te zaaien; als hij zaaide,
viel er een deel van het zaad
langs den weg, en het werd ver-
treden, en de vogelen des hemels
aten het op.
6 Het ander viel op de steenen,
en zoohaast het opschoot, is het
verdroogd; omdat het geene
vochtigheid had.
7 Het ander viel tusschen de
doornen, en de doornen samen
opwassende, hebben het ver-
smacht.
8 En het ander viel in goede
aarde, en opgewassen zijnde,
bracht het vruchten voort, hon-
derd voor één. Dit zeggende,
riep hij : Die ooren heeft om te
hooren, dat hij hoore.
9 Doch zijne discipelen vraag-
den hem wat dit voor eene ge-
lijkenis was.
10 Aan dewelken hij zeide: Aan
u is 't vergund te kennen de ver-
borgenheid van het rijk Gods;
maar de anderen in gelijkenis-
sen, opdat zij ziende niet zouden
zien, en hoorende niet verstaan.
11 Dit is dan de gelijkenis: Het
zaad is het woord Gods.
12 Doch daar het langs den weg
valt, zijn degenen die het hoo-
ren; daarna komt de duivel, en
neemt het woord van hun harte
weg, opdat zij geloovende, niet
zouden zalig worden.
13 Daar het op de steenen valt,

zijn degenen die als
woord hooren, hetzelve m
schap aannemen; doch z
ben geenen wortel; want
looven voor eenen tijd,
tijde der bekoring wijken
14 Daar het tusschen d
nen valt, zijn degenen
gehoord hebbende, nad
door de bekommernisse
rijkdommen en de wellust
dit leven versmacht wor
geene vruchten voortbren
15 Maar daar het in goede
valt, zijn degenen die m
goed en oprecht hart het
hooren, dat bewaren en vr
voortbrengen in lijdzaam
16 Niemand ontsteekt
kaars om die met een vat
dekken, of onder het bed
len; maar hij stelt ze op de
delaar, opdat degenen d
nenkomen, het licht moge
17 Want daar is niets ver
of het zal openbaar wor
daar is niets heimelijk, of
bekend worden en te voo
komen.
18 Let dan op, hoe gij
want aan al wie heeft,
gegeven worden; en v
gene die niet heeft, z
afgenomen worden het
meent te hebben.
19 Toen kwamen zijne
en zijne broeders naar h
maar zij konden bij h
komen, om de menigte
volk.
20 En hem werd gebood
Uwe moeder en uwe l
staan daar buiten en z
te zien.
21 Doch antwoordend
hij: Mijne moeder en mi

ders zijn, die het woord Gods
hooren en hetzelve volbrengen.
22 Het gebeurde op zekeren dag
dat hij met zijne discipelen in
een schipken ging, en tot hen
zeide : Laat ons naar den ande-
ren kant van het meir overva-
ren ; en zij staken af.
23 Terwijl zij voeren viel hij in
slaap : en daar ontstond zulk
een stormwind op het meir, dat
zij vol water raakten en in ge-
vaar waren.
24 Zij dan bij hem komende,
wekten hem op, zeggende : Mees-
ter, wij vergaan! Hij opstaande,
bestrafte den wind en de water-
golven ; zij hielden op, en daar
kwam eene kalmte.
25 Toen zeide hij tot hen : Waar
is uw geloof ? Maar zij, bevreesd
zijnde, verwonderden zich onder
malkanderen, zeggende : Wie
meent gij dat deze is, dat hij
ook aan de winden en aan de
zee gebiedt, en zij zijn hem ge-
hoorzaam ?
26 Doch zij kwamen aan het
land der Gerasenen, dat recht
over Galileën ligt.
27 En als hij nu aan land getre-
den was, kwam hem een man te
gemoet die van langen tijd beze-
ten was met den duivel, en die
geene kleederen droeg en in geen
huis woonde, maar in de graven.
28 Deze, zoohaast hij Jezus zag,
viel voor hem neder, en roepende
met luider stemme, zeide hij :
Jezus, Zoon van den Allerhoog-
sten God! wat heb ik met u te
doen ? ik bid u, pijnig mij niet!
29 Want hij gebood den onzui-
veren geest, dat hij uit den
mensch zou vertrekken : want
hij had hem van over langen tijd
bezeten. En niettegenstaande
dat men hem met ketenen bond
en met de boeien aan de voeten
bewaarde, zoo brak hij de banden
en werd van den duivel gedre-
ven naar de woeste plaatsen.
30 Doch Jezus vraagde hem :
Hoe is uw naam ? Hij antwoord-
de : Mijn naam is Legioen; want
daar waren vele duivelen in hem
gegaan.
31 En zij baden hem dat hij hun
niet zou gebieden naar den
afgrond te gaan.
32 Daar omtrent was eene groote
kudde varkens, weidende op den
berg ; zij baden hem dan dat hij
hun wilde toelaten daarin te
gaan ; en hij liet het hun toe.
33 De duivelen gingen dan uit
den mensch en voeren in de var-
kens ; en terstond liep de kudde
met geweld van boven af in het
meir en versmoorde.
34 Degenen die ze weidden, dit
gezien hebbende, namen de
vlucht en gingen het boodschap-
pen aan die van de stad en van
de dorpen.
35 Zij kwamen uit om te zien
wat er geschied was, en tot Jezus
gekomen zijnde, vonden zij den
mensch uit wien de duivels uit-
gegaan waren, aan zijne voeten
zitten, gekleed en wel bij zijn
verstand ; en zij werden ver-
schrikt.
36 Die het gezien hadden, ver-
telden hun ook hoe hij van het
Legioen genezen was.
37 En al het volk van het land
der Gerasenen kwam hem bid-
den dat hij van hen vertrekken
wilde; want zij waren met groote
vreeze bevangen. Hij ging dan in
het schip en keerde wederom.

38 En den man uit denwelken de duivels waren uitgegaan, bad hem om met hem te mogen wezen; maar Jezus zond hem henen, zeggende:

39 Keer weder naar uw huis, en verhaal hoe groote dingen God u gedaan heeft. Hij ging dan henen en verkondigde door de geheele stad hoe groote dingen Jezus hem gedaan had.

40 't Gebeurde als Jezus wederkwam, dat hem het volk ontving: want zij waren hem allen verwachtende.

41 En ziet, daar kwam een man met name Jaïrus, die de overste der synagoge was, en viel Jezus te voet, hem biddende dat hij in zijn huis wilde komen,

42 omdat hij eene eenige dochter had van omtrent twaalf jaren oud, die op haar sterven lag. Doch het gebeurde terwijl hij ging en van het volk gedrongen werd,

43 dat eene vrouw, die met het bloedvloeien nu twaalf jaren gegaan had, en al haar goed verkwist had in de medecijnmeesters, zonder van iemand te kunnen genezen worden,

44 van achter aankwam, en den boord van zijn kleed raakte; en aanstonds werd haar bloedvloeien gestelpt.

45 Jezus zeide: Wie heeft mij aangeraakt? Doch daar het een ieder ontkende, zeide Petrus en die met hem waren: Meester! de scharen dringen en benauwen u; en gij zegt: Wie heeft mij aangeraakt?

46 Maar Jezus zeide: Iemand heeft mij aangeraakt want ik weet dat er eene kracht van mij is uitgegaan.

47 De vrouw dan, ziende dat het niet verborgen was, kwam al bevende voor zijne voeten nedervallen, verklaarde voor al het volk om wat reden zij hem aangeraakt had en hoe zij aanstonds genezen was.

48 Hij zeide tot haar: Dochter! uw geloof heeft u gezond gemaakt; ga in vrede.

49 Terwijl hij nog sprak, kwam er iemand aan den overste der synagoge zeggen: Uwe dochter is gestorven; doe den Meester geene moeite aan.

50 Jezus dit woord gehoord hebbende, zeide tot den vader van de dochter: Vrees niet, geloof maar, en zij zal behouden zijn.

51 Als hij in huis kwam, liet hij niemand met hem binnenkomen dan Petrus, en Jacobus, en Joannes, en den vader en de moeder van het dochterken.

52 Doch zij schreiden allen, en beweenden haar. Maar hij zeide: Schreit niet, het dochterken is niet dood, maar het slaapt.

53 Zij lachten hem uit, wel wetende dat het dood was.

54 Maar hij, het bij de hand nemende, riep en zeide: Dochterken, sta op!

55 Haar geest keerde weder. Zij stond terstond op, en hij gebood dat men haar te eten zou geven.

56 Hare ouders stonden verbaasd; en hij beval hun dat zij hetgeen er geschied was, aan niemand zeggen zouden.

KAPITTEL IX.

ZIJNE twaalf apostelen bijeengeroepen hebbende, gaf hij hun kracht en macht over

alle duivelen, en om de ziekten
te genezen.
2 Hij zond ze om het rijk Gods
te prediken en de kranken te genezen;
3 en hij zeide tot hen: Draagt
niets mede op den weg; noch
stok, noch reiszak, noch brood,
noch geld; en hebt geene twee
kleederen.
4 En in wat huis gij komen zult,
blijft er, zonder vandaar te gaan.
5 Doch indien zij u ergens niet
ontvangen, vertrekt uit die stad
en schudt ook het stof van uwe
voeten af, tot eene getuigenis
tegen hen.
6 Zij trokken dan henen en gingen alom door de dorpen, verkondigende het evangelie, en
genezende overal de zieken.
7 De vorst Herodes hoorde al
hetgeen Jezus deed, en hij stond
in twijfel, omdat er van sommigen gezegd werd dat Joannes
van den dood was opgestaan;
8 van sommigen wederom, dat
Elias verschenen was; en van
anderen, dat een van de oude
propheten verrezen was.
9 Herodes zeide dan: Ik heb
Joannes onthoofd; maar wat is
dat voor een, waar ik zulke dingen van hoor? En hij zocht hem
te zien.
10 De apostelen wedergekomen
zijnde, vertelden aan Jezus al
hetgeen zij gedaan hadden. En
hen medenemende, vertrok hij
naar eene eenzame plaats, omtrent Bethsalda.
11 't Welk als het volk vernomen had, zijn zij hem gevolgd;
hij ontving ze, sprak hun van
het rijk Gods en genas degenen
die genezing van noode hadden.
12 Als nu de dag begon te vallen, kwamen de twaalf hem zeggen: Zend het volk weg, opdat
zij in de dorpen en de omliggende plaatsen gaan vernachten
en eten vinden; want wij zijn
hier in eene woeste plaats.
13 Hij zeide tot hen: Geeft gij
hun te eten. Zij zeiden tot hem:
Wij hebben niet meer dan vijf
brooden en twee visschen; tenzij
misschien dat wij zelven gingen
en spijze kochten voor al dat
volk.
14 Daar waren omtrent vijf
duizend mannen. Doch hij zeide
tot zijne discipelen: Doet ze nederzitten bij hoopen van vijftig
te zamen.
15 Zij deden het zoo, en geboden hun allen neder te zitten.
16 En de vijf brooden met de
twee visschen nemende, zag hij
naar den hemel, zegende ze,
brak dezelve, en gaf ze aan zijne
discipelen om aan het volk voor
te stellen.
17 Zij aten allen en werden
verzaad. En daar werden van
hetgeen hun overschoot, twaalf
korven met brokkelingen weggedragen.
18 Het gebeurde eens, als hij in
eenzaamheid was biddende, dat
de discipelen met hem waren, en
hij vraagde hun: wie zegt het
volk dat ik ben?
19 Zij antwoordden hem: Eenigen dat gij Joannes de Dooper
zijt; anderen dat gij Elias zijt
en anderen dat een van de oude
propheten verrezen is.
20 Hij zeide hun: Maar gijlieden, wie zegt gij dat ik ben?
Simon Petrus antwoordende,
zeide: De Gezalfde Gods.

21 Hij beval hun strengelijk dat
zij dit aan niemand zouden zeg-
gen,
22 zeggende: De Zoon des men-
schen moet veel lijden, en van
de ouderlingen, en de opperste
priesters, en de schriftgeleerden
verworpen worden, en gedood
worden, en ten derden dage ver-
rijzen.
23 Voorts zeide hij tot een
iegelijk: Zoo iemand achter mij
wil komen, dat hij zich zelven
verloochene, en zijn kruis dage-
lijks opneme, en mij volge.
24 Want wie zijn leven zal wil-
len behouden, die zal het verlie-
zen; en wie zijn leven om mij-
nentwil zal verloren hebben,
die zal het behouden.
25 Doch wat zal het den mensch
baten dat hij de geheele wereld
wint, indien hij zich zelven ver-
liest, of zich zelven beschadigt?
26 Want wie zich over mij en
mijne woorden zal geschaamd
hebben, over dien zal zich de
Zoon des menschen ook scha-
men, als hij komen zal in zijne
glorie, in de glorie van zijnen
Vader en van de heilige engelen.
27 Doch ik zeg u in der waar-
heid: daar zijn hier eenigen
tegenwoordig die den dood niet
zullen smaken, voordat zij het
rijk Gods zullen gezien hebben.
28 Omtrent acht dagen na deze
woorden nam hij met zich Pe-
trus, en Jacobus, en Joannes, en
ging op eenen berg om te bid-
den.
29 Terwijl hij bad, veranderde
zijn aanzicht van gedaante; zijne
kleederen werden wit en blin-
kende.
30 En ziet, twee mannen spra-
ken met hem, te weten:
en Elias,
31 die in glorie versche
spraken van zijnen u
denwelken hij te Jerusal
volbrengen.
32 Doch Petrus en die m
waren, waren overvall
den slaap, en wakker wo
zagen zij zijne glorie, en
mannen die bij hem ston
33 Als zij van hem afsch
zeide Petrus tot Jezus: M
't is goed voor ons hier t
laat ons hier drie tenten
eene voor u, eene voor Mo
eene voor Elias; niet w
wat hij zeide.
34 Terwijl hij dit zeide,
er eene wolk die hen ov
merde; en als zij hen in d
zagen ingaan, werden
vroesd.
35 En daar kwam eene st
de wolk, zeggende: Dit i
welbeminde Zoon; hoort
hem!
36 Terwijl men deze stem
de, werd Jezus alleen gev
zij hielden dit stil, zonder ie
iets alsdan te zeggen va
geen zij gezien hadden.
37 Als zij des anderendaag
den berg afkwamen, ontn
hen veel volk.
38 En daar was een man
de menigte, dewelke uitrie
gende: Meester! ik bid
uwe oogen op mijnen zoon,
ik heb maar dien alleen.
39 De geest grijpt hem aa
terstond schreeuwt hij, hij
en smijt hem dat hij schuin
hem verpletterende, gaat hi
nauwelijks van hem weg.
40 Doch ik heb uwe disci

gebeden dat zij hem zouden uit-
drijven; maar zij konden niet.
41 Jezus antwoordde, en zeide:
O ongeloovig en verkeerd ge-
slacht, hoelang zal ik bij u zijn,
en u verdragen? Breng mij uwen
zoon hier.
42 Terwijl hij aankwam, stiet
hem de duivel en wierp hem
neder.
43 Maar Jezus bestrafte den
onzuiveren geest, genas het
kind en gaf het zijnen vader
weder.
44 Zij stonden allen verslagen
over de grootheid Gods; en ieder
zich verwonderende over al het-
geen hij deed, zoo zeide hij tot
zijne discipelen : Stelt gijlieden
deze woorden in uw hart: De
Zoon des menschen zal in de
handen der menschen geleverd
worden.
45 Maar zij verstonden dat niet
en het was voor hen verborgen,
zoodat zij het niet begrepen;
zij vreesden ook hem dienaan-
gaande te vragen.
46 Doch daar viel hun eene ge-
dachte in, wie van hen de meeste
mocht wezen.
47 Maar Jezus ziende de ge-
dachten van hunne harten, nam
een kind, en dat bij zich stel-
lende,
48 zeide hij tot hen: Al wie zoo
een kind in mijnen naam ont-
vangt, die ontvangt mij; en al
wie mij ontvangt, die ontvangt
dengene die mij gezonden heeft;
want die de minste is onder u,
die is de meeste
49 Joannes nam het woord op
en zeide : Meester! wij hebben
iemand in uwen naam de duive-
len zien uitjagen, en wij hebben
het hem verboden, omdat hij ons
niet volgt.
50 Jezus zeide tot hem : Ver-
biedt het hem niet, want die
tegen u niet is, die is met u.
51 Als de dagen nu voltrokken
werden dat hij vanhier zoude
opgenomen worden, nam hij een
standvastig gelaat aan om naar
Jerusalem te trekken.
52 En hij zond eenige boden
vooraf, dewelke henengaande,
in een samaritaansch stedeken
kwamen, om voor hem een logies
te bereiden.
53 Maar zij wilden hem niet
ontvangen, omdat zijn gelaat te
kennen gaf dat hij naar Jerusa-
lem ging.
54 Als zijne discipelen, Jacobus
en Joannes, dit zagen, zeiden zij:
Heere! wilt gij dat wij zeggen
dat het vuur uit den hemel dale,
om die menschen te verslinden?
55 Maar hij zich omkeerende,
berispte hen, zeggende: Gij weet
niet van wat geest gij zijt.
56 De Zoon des menschen is niet
gekomen om de menschen te doo-
den, maar om te behouden. En zij
vertrokken naar een ander dorp.
57 Doch het gebeurde terwijl zij
op den weg wandelden, dat
iemand tot hem zeide : Ik zal u
volgen alwaar gij gaat.
58 Jezus zeide tot hem : De
vossen hebben holen, en de voge-
len des hemels nesten; maar de
Zoon des menschen heeft niet
waar hij zijn hoofd mag neder-
leggen.
59 En hij zeide tot een andere :
Volg mij. Maar die zeide : Heere!
laat mij eerst mijnen vader gaan
begraven.
60 Jezus antwoordde hem : Laat

de dooden hunne dooden begra-
ven; maar ga gij henen, en ver-
kondig het rijk Gods.
61 Nog een andere zeide :
Heere! ik zal u volgen; maar
laat mij eerst afscheid nemen
van degenen die te huis zijn.
62 Jezus zeide tot hem : Nie-
mand,die zijne hand aan de ploeg
slaat, en achterwaarts omziet,
is bekwaam tot het rijk Gods.

KAPITTEL X.

HIERNA verkoos de Heer
nog twee en zeventig an-
deren en zond die voor hem twee
en twee in al de steden en plaat-
sen waar hij zoude komen;
2 en hij zeide tot hen : De oogst
is wel groot, maar daar zijn wei-
nige werklieden. Bidt dan den
Heere van den oogst dat hij werk-
lieden in zijnen oogst zende.
3 Gaat henen; ziet, ik zend u
gelijk lammeren in 't midden
van de wolven.
4 Draagt geene beurs, noch
reiszak, noch schoenen mede;
noch groet iemand op den weg.
5 In wat huis gij komen zult,
zegt eerst : Vrede zij aan dit
huis!
6 En indien daar een kind van
vrede is, zoo zal uw vrede op
hem rusten; zoo niet, zoo zal hij
tot u wederkeeren.
7 Blijft ook in hetzelfde huis,
etende en drinkende van het-
geen zij hebben : want een werk-
man is zijn loon waardig. En
gaat van het een huis in het an-
der niet.
8 En in wat stad gij komen
zult, daar men u ontvangt, eet
van hetgeen men u voorstelt.
9 Geneest de kranken, die er
mogen zijn, en zegt tot hen : Het
rijk Gods is u nabij gekomen.
10 Maar in wat stad gij komen
zult, daar men u niet ontvangt,
gaat uit op de straten en zegt :
11 Het stof zelfs, dat ons van
uwe stad aanhangt, schudden
wij op u af; weet nochtans dat
het rijk Gods nabij gekomen is.
12 Ik zeg ulieden : Voor Sodoma
zal 't in dien dag verdragelijker
zijn, dan voor die stad.
13 Wee u, Corozaïn! wee u,
Bethsaïda! want indien de mira-
kelen die in u geschied zijn, in
Tyrus en Sidon geschied waren,
zij zouden al overlang in haren-
kleederen en assche * penitentie
zitten doen.
14 Daarom zal 't voor Tyrus en
Sidon in het oordeel verdrage-
lijker zijn, dan voor ulieden.
15 En gij, Capharnaüm! die tot
aan den hemel toe verheven zijt,
gij zult tot de hel toe nederge-
drukt worden.
16 Die ulieden hoort, hoort mij;
en die u veracht, veracht mij;
en die mij veracht, veracht den-
gene die mij gezonden heeft.
17 Doch de twee en zeventig
keerden weder met blijdschap,
zeggende : Heere! de duivelen
zelfs zijn ons onderworpen in
uwen naam.
18 Hij zeide tot hen : Ik zag den
boozen vijand als eenen bliksem
van den hemel vallen.
19 Ziet, ik heb u macht gegeven
om serpenten en schorpioenen,
en al de kracht des vijands met
den voet te treden, en daar is
niets dat u zal hinderen.

---

* *Gr.* zittende, zich bekeerd
hebben.

20 Niettemin, verblijdt u daar
niet in, dat de geesten u onder-
worpen zijn; maar verblijdt u
dat uwe namen in den hemel
geschreven zijn.
21 Op dezelfde ure verheugde
zich Jezus in den Heiligen Geest,
en zeide : Ik loof en dank u, Va-
der, Heere van hemel en van
aarde! dat gij deze dingen ver-
borgen hebt voor de wijzen en
verstandigen, en dezelve geopen-
baard hebt aan de kleinen. Ja,
Vader! omdat het u alzoo be-
haagd heeft.
22 Alles is mij van mijnen Va-
der in de handen gesteld; en
niemand kent wie de Zoon is, dan
de Vader: noch wie de Vader is,
dan de Zoon, en aan wien het de
Zoon wil openbaren.
23 En zich keerende tot zijne
discipelen, zeide hij : Zalig zijn de
oogen die zien hetgeen gij ziet.
24 Want ik zeg u dat vele pro-
pheten en koningen hebben ge-
wenscht te zien hetgeen gij ziet,
en zij hebben het niet gezien, en
te hooren hetgeen gij hoort, en
zij hebben het niet gehoord.
25 Daar stond dan een wetge-
leerde op, en zeide om hem te
tenteeren : Meester! wat moet ik
doen om het eeuwig leven te be-
zitten?
26 Hij zeide tot hem : Wat staat
er in de wet geschreven? hoe
leest gij daar?
27 Hij antwoordde : Gij zult den
Heer, uwen God, liefhebben uit
geheel uw hart, uit geheel uwe
ziel, uit al uwe krachten, en uit
geheel uw verstand; en uwen
evennaaste gelijk u zelven. (*Deu-
teronom*. 6 : 5.)
28 Hij zeide tot hem : Gij hebt
wel geantwoord; doe dat, en gij
zult leven.
29 Maar hij, willende zich zel-
ven verschoonen, zeide tot Je-
zus: En wie is mijn evennaaste?
30 Jezus dit opnemende, zeide :
Daar kwam een zeker mensch
van Jerusalem naar Jericho, en
hij viel in de handen van de
moordenaars, die hem uitge-
schud en verscheidene wonden
gegeven hebbende, weggingen,
latende hem halfdood liggen.
31 Doch het gebeurde dat zeker
priester langs denzelfden weg
kwam gegaan; en hem gezien
hebbende, ging hij voorbij.
32 Zoo ook een Leviet, als hij
omtrent de plaats was en hem
zag, ging ook voorbij.
33 Maar een Samaritaan over
den weg gaande, kwam omtrent
hem; en hem ziende, werd door
meedoogendheid bewogen.
34 En bijkomende, verbond hij
zijne wonden, gietende daar olie
en wijn in; en hem op zijn last-
dragend beest leggende, bracht
hem in eene herberg en droeg
zorg voor hem.
35 's Anderdaags langde hij twee
denarissen, en gaf die aan den
waard, zeggende : Draag zorg
voor hem, en al wat gij daarboven
zult verschoten hebben, zal ik u,
als ik wederkeer, wedergeven.
36 Welke van die drie dunkt u
de naaste geweest te zijn van
dengene die in de handen van
de moordenaars gevallen was?
37 Hij antwoordde : Degene
die hem barmhartigheid gedaan
heeft. Jezus zeide tot hem : Ga,
doe gij ook zoo.
38 't Gebeurde terwijl zij voort-
reisden, dat hij in een dorp

kwam, alwaar eene vrouw, met
name Martha, hem in haar huis
ontving.
39 Deze had eene zuster, ge-
noemd Maria, dewelke zittende
aan de voeten des Heeren, zijn
woord aanhoorde.
40 Doch Martha was bezig met
veel dienens, en bijkomende,
zeide zij: Heere! laat gij er u
niet aangelegen dat mijne zuster
mij alleen laat dienen? Zeg haar
dan dat ze mij helpe.
41 En de Heer antwoordende,
zeide tot haar: Martha, Martha!
gij zijt zorgvuldig en bekommerd
met vele dingen;
42 doch één alleen is er noodig;
Maria heeft het beste deel ver-
kozen, hetwelk haar niet zal ont-
nomen worden.

KAPITTEL XI.

HET is gebeurd als hij op ze-
kere plaats in het gebed
was, dat toen hij ophield, een van
zijne discipelen tot hem zeide:
Heere! leer ons bidden, gelijk
Joannes zijne discipelen ook ge-
leerd heeft.
2 Hij zeide tot hen: Als gij bidt,
zegt: Vader! uw naam zij gehei-
ligd. Dat uw rijk aankome.
3 Geef ons heden ons dagelijksch
brood.
4 En vergeef ons onze zonden,
aangezien wij ook vergeven aan
een iegelijk die ons schuldig is.
En leid ons niet in bekoring.
5 Hij zeide ook tot hen: Indien
iemand van u eenen vriend had
en te middernacht tot hem ging,
en zeide: Vriend! leen mij drie
brooden;
6 want mijn vriend is van de
reize bij mij gekomen, en ik heb
niets om hem voor te stellen;
7 en dat hij van binnen ant-
woordde: Wil mij niet moeielijk
vallen, de deur is nu gesloten en
mijne kinderen zijn met mij te
bedde: ik kan niet opstaan om
u die te geven.
8 Is 't dat hij blijft kloppen, ik
zeg u: al ware 't dat hij niet op-
stond om hem die te geven, ter
oorzake dat hij zijn vriend is,
nochtans om zijne onbeleefdheid
zal hij opstaan, en hem geven
zooveel hij er van noode heeft.
9 Alzoo zeg ik u ook: vraagt,
en u zal gegeven worden; zoekt,
en gij zult vinden; klopt, en u
zal geopend worden.
10 Want al wie vraagt, ver-
krijgt; en al wie zoekt, vindt;
en aan dengene die klopt, zal
men opendoen.
11 Wat vader is er onder u, die
zijnen zoon eenen steen zal ge-
ven als hij hem brood vraagt; of
een serpent, als hij van hem
visch eischt?
12 Of eenen schorpioen zal ge-
ven, als hij hem een ei vraagt?
13 Indien gij dan, gij die boos-
aardig zijt, aan uwe kinderen
wel goede dingen weet te ge-
ven, hoeveel te meer zal uw
hemelsche Vader eenen goeden
Geest geven aan degenen die er
hem om bidden?
14 Hij dreef eens eenen duivel
uit, die stom was. En als hij den
duivel uitgedreven had, zoo
sprak de stomme; en de scharen
stonden verwonderd.
15 Maar sommigen onder hen
zeiden: Hij jaagt de duivelen
uit door Beëlzebub, den prins
der duivelen.
16 Anderen, om hem te ten-

teeren, verzochten van hem een
teeken uit den hemel.
17 Maar hij, ziende hunne ge-
dachten, zeide hun: Alle rijk dat
tegen zich zelf verdeeld is, zal
verwoest worden; en alle huis
dat tegen zich zelf verdeeld is,
zal vervallen.
18 Is 't zake dan, dat Satan ook
tegen zich zelven verdeeld is,
hoe zal zijn rijk blijven staan?
want gij zegt dat ik door Beël-
zebub de duivelen uitjaag.
19 Doch indien ik door Beëlze-
bub de duivelen uitjaag, door
wien jagen uwe kinderen die
uit? Daarom zullen zij zelven
uwe rechters zijn.
20 Maar is 't dat ik door den
vinger Gods de duivelen uitjaag,
zoo is dan het rijk Gods tot u
gekomen.
21 Als een sterk welgewapend
man zijn hof bewaart, zoo is al
wat hij bezit, in vrede.
22 Maar is 't dat er een sterker
dan hij komt, en hem overwint,
zoo neemt die al zijne wapenen
weg, daar hij op betrouwde, en
deelt den roof uit.
23 Die met mij niet is, die is
tegen mij, en die met mij niet
vergadert, die verstrooit.
24 Wanneer de onzuivere geest
uit den mensch gegaan is, wan-
delt hij door waterlooze plaatsen,
zoekende rust; maar die niet
vindende, zegt hij: Ik zal we-
derkeeren naar mijn huis, van-
waar ik ben uitgegaan.
25 En daar komende, vindt hij
het geveegd en versierd.
26 Dan gaat hij henen en neemt
met zich nog zeven andere gees-
ten, die boozer zijn dan hij, en
zij gaan daarin wonen; en het
laatste van dien mensch wordt
erger dan het eerste.
27 Terwijl hij deze dingen zeide,
zoo verhief eene vrouw onder het
volk hare stem, en zeide tot hem:
Gelukkig is de schoot die u ge-
dragen heeft; en gelukkig zijn
de borsten, die gij gezogen hebt.
28 Waarop hij zeide: Ja, geluk-
kig zijn ze, die het woord Gods
aanhooren en onderhouden.
29 Doch het volk bijeenvergade-
rende, begon hij te zeggen: Dit
geslacht is een boosaardig ge-
slacht; zij verzoeken een teeken,
maar daar zal hun geen teeken
gegeven worden, dan het teeken
van den propheet Jonas.
30 Want gelijk Jonas een teeken
geweest is aan de Ninivieten,
alzoo zal de Zoon des menschen
ook wezen aan dit geslacht.
31 De koningin van het Zuiden
zal in het oordeel opstaan met
dit geslacht, en hetzelve veroor-
deelen; omdat zij van het uiter-
ste der aarde gekomen is om de
wijsheid van Salomon te hooren;
en ziet, die hier is, is meer dan
Salomon!
32 Het volk van Ninive zal in
het oordeel opstaan met dit ge-
slacht, en hetzelve veroordeelen;
omdat zij * penitentie gedaan
hebben op het prediken van Jo-
nas; en ziet, die hier is, is meer
dan Jonas!
33 Niemand ontsteekt eene
lamp, om die in 't verborgen of
onder een korenvat te stellen;
maar op eenen kandelaar, opdat
die binnenkomen, het licht mo-
gen zien.
34 De lamp van uw lichaam is

* *Gr.* zich bekeerd hebben.

uw oog. Indien uw oog zuiver is,
zool zal uw geheel lichaam ver-
licht zijn; maar indien het on-
deugend is, zoo zal ook uw
lichaam duister zijn.
35 Ziet dan toe dat het licht
hetwelk in u is, geene duisternis
zij.
36 Indien dan uw lichaam ge-
heel verlicht is, en geenszins
duister is, zoo zal het heel ver-
licht zijn, en gelijk eene lamp
met haar schijnsel u verlichten.
37 Terwijl hij sprak, bad hem
een phariseër dat hij het noen-
maal bij hem zou nemen; en bin-
nengegaan zijnde, zat hij aan
tafel.
38 Maar de phariseër begon, bij
zich zelven denkende, te zeggen:
Waarom mag hij zich niet gewas-
schen hebben voor den maaltijd?
39 Doch de Heer zeide tot hem:
Gij phariseën! gij zuivert het
buitenste van den beker, en van
den schotel; maar uw binnenste
is vol van rooverij en boosheid.
40 Gij dwazen! heeft hij die
het buitenste gemaakt heeft, het
binnenste ook niet gemaakt?
41 Niettemin, geeft aalmoezen
van hetgeen gij hebt; en ziet,
alles is u zuiver.
42 Maar wee u, phariseën! die
de tienden geeft van munte, van
ruit en van alle moeskruiden;
en die verzuimt de gerechtigheid
en de liefde Gods. Deze dingen
moest gij doen, en de andere niet
achterlaten.
43 Wee u, phariseën! die de
eerste zetels bemint in de syna-
gogen en de begroetingen op de
markten.
44 Wee u! want gij zijt als gra-
ven die men niet ziet, en de
menschen die er over wandelen,
weten het niet.
45 Een van de wetgeleerden het
woord nemende, zeide tot hem:
Meester! als gij zoo spreekt,
doet gij ons ook smaadheid aan.
46 Maar hij zeide: Wee u ook,
wetgeleerden! die de menschen
bezwaart met onverdragelijke
lasten; en gij wilt ze zelven niet
met eenen vinger aanraken.
47 Wee u, die opbouwt de gra-
ven der propheten, dewelke uwe
voorouders hebben gedood!
48 Voorwaar, gij geeft te ken-
nen dat gij toestemt aan het werk
van uwe vaderen; want zij heb-
ben ze gedood, en gij bouwt
hunne graven op.
49 Daarom zeide ook de wijs-
heid Gods: Ik zal hun propheten
en apostelen toezenden, en zij
zullen sommigen van die doo-
den, en de anderen vervolgen;
50 opdat van dit geslacht af-
geëischt worde het bloed van al
de propheten, hetwelk vergoten
is van het begin der wereld;
51 van het bloed van Abel af,
tot het bloed van Zacharias, die
vermoord is tusschen den autaar
en den tempel. Ja, ik zeg het u,
het zal van dit geslacht afge-
ëischt worden!
52 Wee u, wetgeleerden! omdat
gij den sleutel der wetenschap
hebt weggenomen; gij zijt niet
ingegaan, en die ingingen hebt
gij belet.
53 Als hij deze dingen tot hen
zeide, zoo begonnen de phariseën
en de wetgeleerden hevig aan te
gaan, en hem tegenwerpingen te
doen wegens vele dingen;
54 leggende hem listen en lagen,
en zoekende iets uit zijnen mond

te vatten, om hem te beschuldigen.

KAPITTEL XII.

DOCH eene groote menigte
des volks rondom hem
staande, in zulker voege dat zij
elkanderen onder de voeten traden,
begon hij tot zijne discipelen
te zeggen: Wacht u van den
deesem der phariseën, dat is,
van schijnheiligheid:
2 want daar is niets zoo bedekt,
of het zal ontdekt worden; en
niets zoo verborgen, of het zal
bekend worden.
3 Want hetgeen gij in het heimelijk
gezegd hebt, zal in het
licht verkondigd worden; en hetgeen
gij in het oor gezegd hebt
in de kamer, zal op de daken gepredikt
worden.
4 Ik zeg u dan, mijne vrienden,
vreest niet voor degenen die het
lichaam dooden en daarna niets
meer doen kunnen;
5 maar ik zal u toonen wien gij
vreezen moet: vreest dengene,
die nadat hij het leven benomen
heeft, de macht heeft om in de
hel te werpen. Ja, zeg ik u,
vreest dien!
6 Verkoopt men niet vijf musschen
voor twee penningskens?
nochtans niet een van die is bij
God in vergeting.
7 Ja zelfs de haren van uw
hoofd zijn allen geteld. Vreest
dan niet; gij zijt meer dan vele
musschen.
8 Ook zeg ik u: zoo wie mij voor
de menschen zal erkennen, dien
zal de Zoon des menschen ook
erkennen voor de engelen Gods.
9 Maar wie mij zal loochenen
voor de menschen, die zal ook
geloochend worden voor de engelen
Gods.
10 Is 't dat iemand iets zegt
tegen den Zoon des menschen,
het zal hem vergeven worden;
maar is 't dat iemand lastert
tegen den Heiligen Geest, dat
zal hem niet vergeven worden.
11 Doch als zij u zullen leiden
in de synagogen, en tot de rechters
en de bevelhebbers, zijt niet
bekommerd hoe of waarmede gij
u verantwoorden zult, of wat gij
zult zeggen;
12 want de Heilige Geest zal u
op dezelfde uur leeren wat gij
zeggen moet.
13 Iemand onder het volk zeide
tot hem: Zeg aan mijnen broeder
dat hij ons erfdeel met mij verdeele.
14 Maar hij antwoordde hem:
Wel mensch! wie heeft mij tot
rechter of erfscheider over u
gesteld?
15 En hij zeide tot hen: Ziet
toe, en wacht u van alle gierigheid:
want iemands leven hangt
niet af van de overvloedigheid
der dingen die hij bezit.
16 Hij zeide hun ook deze gelijkenis:
Daar was een rijk man
wiens land overvloedige vruchten
had voortgebracht;
17 en hij dacht bij zich zelven:
Wat zal ik doen? want ik heb
niet waarin ik mijne vruchten
zou vergaderen?
18 En hij zeide: Dit zal ik doen;
ik zal mijne schuren afbreken,
zal ze grooter maken, en daarin
zal ik al mijn gewas en goederen
vergaderen;
19 en zal tot mijne ziel zeggen:
Mijne ziel! gij hebt vele goederen
voor vele jaren opgelegd;

rust nu, eet en drink, en wees
vroolijk.
20 Doch God zeide tot hem : Gij
dwaze! dezen nacht zal men uwe
ziel van u wedereischen; en het-
geen gij bereid hebt, voor wien
zal het wezen?
21 Alzoo is het met dengene die
voor zich zelven schatten verga-
dert, en volgens God niet rijk is.
22 Daarom zeg ik u, zeide hij
tot zijne discipelen : Weest niet
bezorgd voor uw leven, wat gij
eten zult; noch voor uw lichaam,
waarmede gij gekleed zult wor-
den.
23 Het leven is meer dan het
voedsel, en het lichaam meer
dan de kleeding.
24 Aanschouwt de raven; zij
zaaien of zij maaien niet; zij
hebben noch kelder noch schure,
en God voedt ze. Hoeveel waar-
diger zijt gij dan de vogelen?
25 En wie is er toch van ulieden,
die met bekommerd te zijn zijne
lengte eene el kan verhoogen?
26 Is 't dat gij dan ook het
minste niet kunt, wat zijt gij
voor de rest bekommerd?
27 Aanmerkt de leliën, hoe zij
groeien : zij arbeiden en spinnen
niet; doch ik zeg u dat Salomon
zelf, in al zijne glorie, niet is ge-
kleed geweest gelijk eene van
die.
28 Indien dan God het gewas
dat heden op het veld is en mor-
gen in den oven geworpen wordt,
alzoo bekleedt, hoeveel te meer
u, gij kleinen van geloof?
29 Weest dan niet bezorgd wat
gij eten of drinken zult; en laat
uwe gedachten zoo hoog niet
vliegen.
30 Want het is het volk van de
wereld, hetwelk deze dingen
zoekt; en uw Vader weet wel
dat gij die van noode hebt.
31 Maar zoekt gij eerst het rijk
Gods en zijne rechtvaardigheid,
en al deze dingen zullen u toege-
worpen worden.
32 Vreest niet, kleine kudde!
want het heeft uwen Vader be-
liefd u zijn rijk te geven.
33 Verkoopt hetgeen gij bezit,
en geeft aalmoezen : maakt u
zakken die niet verslijten, en on-
vervankelijke schatten in den
hemel, waar de dief niet omtrent
komt en die de mot niet bederft.
34 Want waar uw schat is, daar
zal ook uw hart zijn.
35 Dat uwe lenden opgeschort
zijn, en uwe lampen brandende
in uwe handen.
36 Weest gelijk aan degenen die
hunnen heer verwachten tegen
dat hij van den bruiloft weder-
komt, opdat, als hij komt kloppen,
hem terstond opengedaan worde.
37 Zalig zijn die knechten, die
de heer, als hij komt, zal wa-
kende vinden. Ik zeg u voorwaar,
dat hij zich zal opschorten, hen
zal ter tafel doen zitten, en om-
gaande hen zal dienen.
38 En hetzij dat hij komt in de
tweede, hetzij in de derde nacht-
wake, zalig zijn die knechten,
indien hij ze aldus bevindt.
39 Maar weet, dat indien de
vader des huisgezins wist op
wat uur de dief zou komen, hij
zekerlijk zou waken, en zijn huis
niet laten doorgraven.
40 Weest gij dan ook bereid;
want de Zoon des menschen zal
komen op eene uur die gij niet
meent.
41 Petrus zeide tot hem : Heere!

is het tot ons dat gij die gelijke-
nis zegt, of tot een iegelijk?
42 De Heer zeide hem : Wie is
toch de getrouwe en voorzich-
tige hofmeester, denwelken de
heer gesteld heeft over zijne
dienstboden, om elk op zijnen
tijd zijne maat koren te geven?
43 Zalig is die knecht denwel-
ken zijn meester, als hij komt,
aldus zal doende vinden.
44 Ik zeg u waarlijk, dat hij
hem zal stellen over al hetgeen
hij bezit.
45 Maar indien die knecht in
zijn hart begint te zeggen : Mijn
heer verbeidt te komen; en hij
de knechten en de dienstmaag-
den begint te slaan, te eten en te
drinken en dronken te worden;
46 zoo zal de heer van dien
knecht komen op eenen dag als
hij het niet verwacht, en op eene
uur die hij niet weet; hij zal hem
afscheiden en hem zijn lot geven
met de ontrouwen.
47 Doch de knecht die den wil
van zijnen heer geweten heeft,
en zich niet bereid gehouden
heeft, noch gedaan volgens zij-
nen wil, die zal met veel slagen
gestraft worden;
48 maar die het niet geweten
heeft, en iets gedaan heeft dat
slagen verdient, zal met weinige
slagen gestraft worden. Men zal
veel afeischen van dengene, aan
denwelke veel gegeven is; en
men zal meer vragen van den-
gene, aan denwelke meer be-
trouwd is.
49 Ik ben het vuur komen bren-
gen op de aarde, en wat wil ik
anders, dan dat het ontstoken
worde?
50 Ik moet met een doopsel ge-
doopt worden, en hoe ben ik
geperst, totdat het volbracht
worde!
51 Meent gij dat ik den vrede
op de aarde ben komen bren-
gen? Geenszins, zeg ik u; maar
eer de verdeeling.
52 Want van nu af, waar er vijf
in een huis zijn, zullen er drie
verdeeld zijn tegen twee, en
twee tegen drie.
53 De vader zal tegen den zoon
verdeeld zijn, en de zoon tegen
den vader; de moeder tegen de
dochter, en de dochter tegen
de moeder; de schoonmoeder
tegen hare schoondochter, en
de schoondochter tegen hare
schoonmoeder.
54 Ook zeide hij tot het volk :
Als gij eene wolk ziet opkomen
uit het westen, terstond zegt
gij : daar komt regen; en het
gebeurt zoo.
55 En als gij den zuidenwind
ziet waaien, zoo zegt gij : het zal
heet worden; en 't geschiedt.
56 Schijnheiligen! gij weet de
gesteltenis van den hemel en
van de aarde te onderscheiden,
hoe onderscheidt gij dan dezen
tijd niet?
57 En waarom oordeelt gij ook
uit u zelven niet hetgeen recht is?
58 Als gij met uwe tegenpartij
tot den overste gaat, zoo tracht
onderweg van haar ontslagen te
worden; opdat zij u niet trekke
voor den rechter, en de rechter u
aan den schouten-dienaar over-
levere, en de schouten-dienaar
u in den kerker smijte.
59 Ik zeg u : gij zult er niet uit-
gaan, voordat gij ook het laatste
penningsken zult betaald heb-
ben.

KAPITTEL XIII.

OP denzelfden tijd waren er eenigen tegenwoordig, die hem spraken van de Galileërs, welker bloed Pilatus gemengd had met dat van hunne offeranden.
2 Hij antwoordde hun : Meent gij dat deze Galileërs grooter zondaars geweest zijn dan al de andere Galileërs, omdat zij dit geleden hebben?
3 Geenszins, zeg ik u; maar tenzij gij * penitentie doet, gij zult allen desgelijks verloren gaan.
4 Van 's gelijken ook die achttien, op welken één toren gevallen is in Siloë, die hen gedood heeft; meent gij dat die de meeste schuld gehad hebben van allen die binnen Jerusalem woonden?
5 Geenszins, zeg ik u; maar tenzij gij * penitentie doet, gij zult allen desgelijks verloren gaan.
6 Hij zeide hun ook deze gelijkenis : Zeker man had eenen vijgeboom die geplant was in zijnen wijngaard, en als hij kwam om vruchten te vinden, vond hij er geene.
7 Hij zeide dan tot den wijngaardenier : Zie, dit is nu het derde jaar dat ik kom vruchten zoeken op mijnen vijgeboom, en ik vind er geene; kap hem daar uit; waartoe beslaat hij nog de aarde?
8 De wijngaardenier antwoordde hem : Heere! laat hem nog dit jaar staan, ik zal er ondertusschen rondom graven en mest op leggen;
9 misschien zal hij vruchten voortbrengen; zoo niet, gij kunt hem daarna doen uitkappen.
10 Jezus leerde nog eens in hunne synagoge op eenen sabbat-dag;
11 en daar was eene vrouw, bezeten met eenen geest die haar nu achttien jaren lang had ziek gehouden; en zij was zóó toegebogen, dat zij geenszins opwaarts zien kon.
12 Zoohaast Jezus haar zag, riep hij ze tot zich en zeide haar : Vrouw! gij wordt verlost van uwe krankheid.
13 En hij legde de handen op haar; waarop zij zich terstond oprichtte en God glorie gaf.
14 Maar de overste der synagoge, kwalijk nemende dat Jezus haar op eenen sabbat-dag genezen had, zeide tot het volk : Daar zijn zes dagen op dewelke men kan werken, komt op die dagen om genezen te worden, en niet op den sabbat-dag.
15 Hierop zeide de Heer tot hem : Gij schijnheilige! is er iemand van ulieden, die op den sabbat-dag zijnen os of ezel niet losmaakt van de kribbe, om naar de watering te leiden?
16 Mocht dan deze dochter van Abraham, die, gelijk gij ziet, Satan nu achttien jaren lang heeft gebonden gehouden, niet verlost worden van dezen band op eenen sabbat-dag?
17 En daar hij dit zeide, stonden al zijne vijanden beschaamd, en al het volk was verblijd over al de loffelijke dingen die van hem gedaan werden.

---

* *Gr.* u bekeert.

18 Hij zeide dan: Waaraan is
het rijk Gods gelijk, en waarbij
zal ik het vergelijken?
19 Het is gelijk aan een mos-
taardzaad, hetwelk iemand ne-
mende, zaait in zijnen hof; het-
welk opgroeiende zoo groote
boom wordt, dat de vogelen des
hemels in zijne takken wonen.
20 Hij zeide wederom: Waarbij
zal ik het rijk Gods vergelijken?
21 Het is gelijk aan eenen
deesem, welken eene vrouw nam
en verborg in drie maten meels,
totdat het geheel verdeesemd
was.
22 En hij doorreisde de steden
en dorpen, leerende en zijnen
weg vervorderende naar Jeru-
salem.
23 Een zeide tot hem: Heere!
zijn er weinigen die zalig wor-
den? Hij antwoordde hun:
24 Doet geweld om in te komen
door de enge poort: want velen,
zeg ik u, zullen er zoeken in te
gaan, maar zij zullen niet kun-
nen.
25 En als de vader des huisge-
zins zal binnengegaan zijn en de
deur zal gesloten hebben, zult
gij, buitenstaande, beginnen te
zeggen: Heere, Heere! doe ons
open! en dan zal hij u antwoor-
den: Ik weet niet vanwaar gij
zijt.
26 Dan zult gij beginnen te zeg-
gen: Wij hebben geëten en ge-
dronken in uwe tegenwoordig-
heid, en gij hebt geleerd op onze
straten.
27 Maar hij zal antwoorden:
Ik weet niet vanwaar gij zijt;
vertrekt van mij, allen die boos-
heid bedrijft!
28 Aldaar zal geween zijn en
knersing der tanden, als gij
zien zult dat Abraham, Isaac en
Jacob, en al de propheten in het
rijk Gods zijn, en dat gij er zult
buitengesloten worden.
29 Doch er zullen er van het
oosten en het westen, en van het
noorden, en het zuiden komen,
die in het rijk Gods hunne plaats
aan de tafel zullen hebben.
30 En er zijn laatsten die de
eersten, en eersten die de laat-
sten zullen zijn.
31 Denzelfden dag kwamen tot
hem eenige phariseën, en zeiden
hem: Ga henen en vertrek van-
hier; want Herodes zoekt u te
dooden.
32 Hij zeide tot hen: Gaat, zegt
aan dien vos: Zie, ik jaag de dui-
velen uit, en genees de zieken
heden en morgen, en den derden
dag zal ik mijn einde nemen.
33 Nochtans moet ik heden en
morgen en den dag daarna nog
voortgaan: want het mag niet
zijn, dat een propheet zou ster-
ven buiten Jerusalem.
34 Jerusalem, Jerusalem! die de
propheten doodt, en steenigt de-
genen die tot u gezonden worden,
hoe dikmaals heb ik uwe kinde-
ren willen vergaderen, gelijk een
vogel zijne jongskens onder zijne
vleugelen, en gij hebt niet gewild!
35 Ziet, uw huis zal onbewoond
gelaten worden. En ik zeg u: gij
zult mij niet meer zien totdat gij
zegt: Gebenedijd is hij, die daar
komt in den naam des Heeren!

KAPITTEL XIV.

HET gebeurde dat hij kwam
op eenen sabbat-dag in het
huis van eenen overste der pha-

riseën, om het maal te nemen,
en zij letten op hem.
2 Daar was een mensch voor
hem, die de waterzucht had.
3 En Jezus sprak tot de wetge-
leerden en phariseën, zeggende:
Mag men wel genezen op eenen
sabbat-dag?
4 Doch zij zwegen stil. Hij dan
den mensch met de hand ne-
mende, genas hem en zond hem
henen.
5 Verder zeide hij tot hen: Wie
is er onder u, die op den sabbat-
dag zijnen os of ezel niet uittrekt,
als hij in eenen put gevallen is?
6 Zij konden hem hierop niet
antwoorden.
7 Toen hij zag hoe de genooden
de eerste plaats aan tafel kozen,
zeide hij hun deze gelijkenis:
8 Als gij ter bruiloft genood
zijt, stelt u op de eerste plaats
niet, uit vreeze dat er misschien
iemand treffelijker genood mocht
zijn dan gij,
9 en dat hij, die u en hem ge-
nood heeft, tot u zegge: Geef de
plaats aan dezen; en gij alzoo
met schaamte de laatste plaats
zoudt moeten nemen.
10 Maar als gij genood zijt, ga
u stellen op de laatste plaats;
opdat, als degene komt die u
genood heeft, hij tot u zegge:
Vriend! ga hooger op. Dan zult
gij eer behalen van degenen die
mede aan tafel zitten.
11 Want al wie zich verheft,
zal vernederd worden; en al
wie zich vernedert, zal verhe-
ven worden.
12 Hij zeide ook tot dien, de-
welke hem genood had: Als gij
eenen maaltijd of een avondmaal
opricht, nood niet uwe vrienden,
of uwe broeders, of maagschap,
of geburen, die rijk zijn; opdat zij
u niet misschien weder nooden,
en u aldus vergelding geven.
13 Maar als gij eenen maaltijd
houdt, nood de armen, gebrek-
kelijken, kreupelen en blinden;
14 en gij zult gelukkig zijn,
omdat zij u niet hebben weder te
geven; want het zal u vergolden
worden in de verrijzenis der
rechtvaardigen.
15 Iemand van degenen die aan
tafel waren, dit gehoord heb-
bende, zeide tot hem: Zalig is
die, dewelke brood zal eten in
het rijk Gods.
16 Hierop zeide Jezus tot hem:
Zeker man had een groot avond-
maal opgericht, tot hetwelk hij
er velen genood had.
17 De uur des avondmaals ge-
komen zijnde, zond hij zijnen
knecht aan de genooden zeggen
dat zij komen zouden, vermits
alles nu gereed was.
18 Maar zij begonnen allen een-
paarlijk zich te verontschuldi-
gen. De eerste zeide tot hem: Ik
heb een pachthof gekocht, en
moet het noodzakelijk gaan be-
zien; ik bid u, gelief mij te ont-
schuldigen.
19 De andere zeide: Ik heb vijf
koppelen ossen gekocht, ik ga
die beproeven; ik bid u, gelief
mij te ontschuldigen.
20 Een andere zeide: Ik heb
eene vrouw getrouwd; en daar-
om kan ik niet komen.
21 De knecht wedergekomen
zijnde, zeide dit alles aan zijnen
meester. Dan werd de vader des
huisgezins vertoornd, en zeide tot
zijnen knecht: Ga straks naar
de markten en straten van de

stad, en breng hier binnen de
armen, gebrekkelijken, kreupelen
en blinden.
22 De knecht zeide tot hem:
Heere! het is volbracht gelijk gij
geboden hebt, en daar is nog
plaats.
23 De heer zeide tot den knecht:
Ga naar de wegen en hagen, en
dwing ze binnen te komen, opdat
mijn huis vervuld worde.
24 Want ik zeg u, dat niemand
van die mannen die genood waren,
mijn avondmaal zal smaken.
25 Als er eens eene groote menigte
volk met hem ging, zich
omkeerende, zeide hij tot hen:
26 Indien iemand tot mij komt,
en niet haat zijnen vader, en
moeder, en vrouw, en kinderen,
en broeders, en zusters, ja, ook
zijn eigen zelven, die kan mijn
discipel niet zijn.
27 En die zijn kruis niet draagt
en mij navolgt, kan mijn discipel
niet zijn.
28 Want wie is er onder u, die
als hij eenen toren wil bouwen,
niet eerst zit en rekent de kosten
die er toe noodig zijn, of hij genoeg
heeft om denzelven te voltrekken?
29 Uit vreeze dat hij het niet
kunnende ten einde brengen,
nadat hij de fondamenten gelegd
heeft, allen die het zien,
hem beginnen uit te lachen,
30 zeggende: Deze mensch heeft
begonnen te bouwen, maar hij
heeft het niet kunnen ten einde
brengen.
31 Of wat koning is hij die
gaande om slag te leveren tegen
eenen anderen koning, niet eerst
nederzit en bij zich zelven overlegt
of hij met tien duizend mannen
kan optrekken tegen dien,
dewelke met twintig duizend
tegen hem komt?
32 Anderszins, terwijl hij nog
ver vandaar is, zendt hij gezanten
naar hem, om hem voorslag
van vrede te doen.
33 Zoo ook, al wie onder u niet
verzaakt al wat hij bezit, die kan
mijn discipel niet zijn.
34 Het zout is goed; maar indien
het zout zijne kracht verliest,
waarmede zal men het zouten?
35 Het is noch tot het land, noch
tot den mesthoop bekwaam;
maar het wordt weggeworpen.
Die ooren heeft om te hooren,
dat hij hoore.

KAPITTEL XV.

TOEN de publicanen en zondaars
bij Jezus kwamen om
hem te hooren,
2 zoo murmureerden de phariseën
en schriftgeleerden hierover,
zeggende: Deze ontvangt
de zondaars en eet met hen.
3 Doch hij stelde hun deze gelijkenis
voor:
4 Wie is er onder u, die honderd
schapen heeft en een van dezelve
verloren hebbende, de negen-en-negentig
niet laat in de wildernis,
en gaat zoeken hetgeen verloren
was, totdat hij het vindt?
5 En als hij het gevonden heeft,
legt hij het niet met blijdschap
op zijne schouderen?
6 En te huis komende, roept hij
niet zijne vrienden en geburen
bijeen, tot hen zeggende: Verblijdt
u met mij, want ik heb
gevonden mijn schaapken, hetwelk
verloren was?
7 Ik zeg u ook zoo, dat er in den
hemel meer blijdschap zal zijn

om eenen zondaar die * penitentie
doet, dan om negen-en-negentig
rechtvaardigen, die geene 1 penitentie van noode hebben.
8 Of wat vrouw is er, die tien
drachmen heeft, en een van dezelve verloren hebbende, de
kaars niet ontsteekt, haar huis
uitveegt, en zoekt totdat zij het
vindt?
9 En als zij het gevonden heeft,
roept zij niet hare vriendinnen
en gebuurvrouwen bijeen, en
zegt ze haar niet: Verblijdt u met
mij: want ik heb gevonden het
drachme dat ik verloren had?
10 Zoo ook, zeg ik u, zal er
blijdschap zijn onder de engelen Gods, om eenen zondaar
die † penitentie doet.
11 Hij zeide ook: Zeker man
had twee zonen,
12 waarvan de jongste tot
zijnen vader zeide: Vader! geef
mij het deel van het goed dat
mij toekomt. En de vader verdeelde hun het goed.
13 Weinige dagen daarna, de
jongste hebbende alles bijeen
vergaderd, is naar een vergelegen land henengereisd, alwaar
hij al zijn goed in een ontuchtig
leven heeft verkwist.
14 En nadat hij alles verteerd
had, ontstond er een groote hongersnood in dat land, en hij begon gebrek te lijden.
15 Hij ging dan henen en begaf
zich in den dienst van eenen inwoner van dat land, die hem
naar zijne hoeve zond om de
varkens te hoeden.
16 Aldaar wenschte hij zijnen
buik te vullen met de schillen,
die de varkens aten; en niemand
gaf ze hem.
17 Doch, tot zich zelven komende, zeide hij: Hoevele huurlingen
zijn er niet in mijns vaders huis,
die brood hebben in overvloed,
en ik verga hier van honger!
18 Ik zal opstaan en naar mijnen
vader gaan, en hem zeggen: Vader! Ik heb gezondigd tegen den
hemel en tegen u;
19 ik ben niet meer waardig uw
zoon genoemd te worden; handel
mij gelijk eenen van uwe huurlingen.
20 Hij stond dan op en kwam
tot zijnen vader. Terwijl hij nog
ver af was, zag hem zijn vader,
en werd bewogen tot medelijden;
en toeloopende, viel hij hem om
den hals en kuste hem.
21 De zoon zeide hem: Vader!
ik heb gezondigd tegen den
hemel en tegen u; ik ben niet
waardig uw zoon genoemd te
worden.
22 Doch de vader zeide tot
zijne knechten: Brengt hier ras
den eersten tabbaard en doet
hem dien aan; steekt hem den
ring aan de hand, en doet hem
schoenen aan de voeten.
23 Brengt het gemeste kalf, en
doodt het; laat ons eten en vroolijk zijn:
24 want deze mijn zoon was
dood, en hij is verrezen; hij was
verloren, en hij is gevonden. Zij
begonnen dan vroolijk te zijn.
25 Ondertusschen was zijn
oudste zoon op het veld, als hij
nu wederkeerde en het huis naderde, hoorde hij het zingen en
dansen;

* *Gr.* zich bekeert.
1 *Gr.* bekeering.
† *Gr.* zich bekeert.

26 en eenen van de knechten
geroepen hebbende, vraagde hij
hem wat dit te zeggen was.
27 De knecht zeide tot hem: Uw
broeder is gekomen, en uw vader
heeft het gemeste kalf gedood,
omdat hij hem in goede gezond-
heid heeft wedergekregen.
28 Hij nam dit zeer kwalijk, en
hij wilde niet binnengaan. Zijn
vader kwam dan uit, en begon
het hem te verzoeken.
29 Maar hij antwoordende, zeide
tot zijnen vader: Ik heb u nu zoo
lang gediend, ik heb uw gebod
nooit overtreden; en gij hebt
nooit een geitje gegeven om met
mijne vrienden vroolijk te zijn.
30 Maar zoohaast deze uw zoon,
die al zijn goed met de hoeren
verkwist heeft, gekomen is, hebt
gij het gemeste kalf voor hem
gedood.
31 De vader zeide hem: Zoon!
gij zijt altijd bij mij, en al wat
ik heb is het uwe.
32 Maar wij moesten vroolijk en
blijde zijn, omdat deze uw broe-
der dood was en verrezen is,
verloren was en gevonden is.

KAPITTEL XVI.

JEZUS zeide ook tot zijne dis-
cipelen: Zeker man die zeer
rijk was, had eenen hofmeester,
en deze werd bij hem beschul-
digd, alsof hij zijn goed verkwist
had.
2 Hij riep hem dan, en zeide tot
hem: Wat hoor ik van u? Doe
rekening van uw hofmeester-
schap; want gij zult voortaan
mijn hofmeester niet meer mogen
wezen.
3 De hofmeester zeide bij zich
zelven: Wat zal ik doen? want
mijn heer gaat mij het hofmees-
terschap afnemen! Graven kan
ik niet; te bedelen schaam ik mij.
4 Ik weet wat ik doen zal, opdat
zij mij in hunne huizen ontvan-
gen als ik van het hofmeester-
schap zal afgezet zijn.
5 En de schuldenaars van zijnen
meester een voor een bij zich
roepende, zeide hij tot den eerste:
Hoeveel zijt gij mijnen heer
schuldig?
6 Deze antwoordde: Honderd
vaten olie. De hofmeester zeide
tot hem: Neem, daar is uw hand-
schrift: zit metterhaast neder en
schrijf vijftig.
7 Daarna zeide hij tot een an-
dere: En gij, hoeveel zijt gij
schuldig? Deze antwoordde:
Honderd mudden tarwe. Neem,
zeide hij, uwen brief en schrijf
tachtig.
8 En de meester prees dezen on-
trouwen hofmeester, omdat hij
voorzichtig gedaan had: want
de kinderen van deze wereld
zijn voorzichtiger in hunnen
handel dan de kinderen des
lichts.
9 Ik zeg u dan ook: Maakt u
vrienden van de onrechtvaar-
dige rijkdommen: opdat, als gij
te kort zult komen, zij u ontvan-
gen in de eeuwige woonplaatsen.
10 Die in kleine dingen getrouw
is, zal in groote dingen ook ge-
trouw zijn; en die in kleine din-
gen ongetrouw is, die zal in groo-
te dingen ook ongetrouw zijn.
11 Is 't dat gij dan niet getrouw
zijt geweest in de onrechtvaar-
dige rijkdommen, wie zal u de
waarachtige betrouwen?
12 En is 't dat gij niet getrouw
zijt geweest in eens anders goed,

wie zal u geven hetgeen uw
eigen is?
13 Geen knecht kan twee heeren dienen; want, of hij zal den eenen haten en den anderen liefhebben, of hij zal den eenen aanhangen en den anderen verachten. Gij kunt God en het geld niet te zamen dienen.
14 De phariseën, die gierig waren, hoorden dit aan, en lachten hem uit.
15 En hij zeide hun: Gij zijt die, dewelke u voor de menschen rechtvaardig maakt; maar God kent uwe harten; want hetgeen groot is in de oogen der menschen, is voor God een gruwel.
16 De wet en de propheten hebben geduurd tot Joannes toe; van dien tijd af wordt het rijk Gods verkondigd, en een ieder doet er geweld op.
17 Doch lichter zal hemel en aarde vergaan, dan dat er een stipken van de wet zou vervallen.
18 Al wie zich van zijne huisvrouw scheidt, en eene andere trouwt, doet overspel; en wie eene vrouw trouwt die van haren man gescheiden is, doet overspel.
19 Daar was een rijk man die in purper en fijn lijnwaad gekleed ging, en die alle dagen prachtiglijk maaltijd hield.
20 Daar was ook een bedelaar, met name Lazarus, die vol zweeren aan zijne deur lag.
21 Deze wenschte verzaad te worden met de brokskens die van de tafel van den rijke vielen, en niemand gaf ze hem; en de honden zelfs kwamen zijne zweeren likken.
22 Ondertusschen het gebeurde dat de bedelaar stierf en van de engelen gedragen werd in den schoot van Abraham. Doch de rijke stierf ook, en werd begraven in de hel.
23 Terwijl hij in de pijnen was, hief hij zijne oogen op, zag Abraham van verre, en Lazarus in zijnen schoot.
24 Hij riep dan, en zeide: Vader Abraham! ontferm u mijner, en zend Lazarus opdat hij het uiterste van zijnen vinger in het water steke, om mijne tong te verkoelen; want ik word gepijnigd in deze vlam.
25 Abraham zeide tot hem: Zoon! gedenk dat gij het in uw leven goed gehad hebt, en Lazarus integendeel kwaad; nu wordt hij getroost, en gij wordt gepijnigd.
26 En boven dit alles, is er tusschen ons en ulieden eene groote afscheiding, zoodat degenen die vanhier naar u zouden willen overgaan, niet kunnen; gelijk men ook van u naar ons niet kan overkomen.
27 Hij zeide: Ik bid u dan, vader! dat gij hem zenden wilt naar mijns vaders huis;
28 opdat hij mijne vijf broeders, die ik nog heb, waarschuwe, opdat zij ook in deze plaats der pijnen niet komen.
29 Abraham antwoordde hem: Zij hebben Moyses en de propheten; dat zij naar hen hooren.
30 Neen, vader Abraham! maar indien iemand van de dooden tot hen ging, zij zouden * penitentie doen.
31 Hierop antwoordde hij: Is

* *Gr.* zich bekeeren.

dat zij naar Moyses en de prophe-
ten niet hooren, zoo zullen zij
ook niet gelooven, zelfs, al ware
't dat er iemand van den dood
verrees.

KAPITTEL XVII.

EN hij zeide tot zijne discipe-
len : Het is onmogelijk dat
er geene ergernissen komen;
maar wee dengene, door wien
zij komen!
2 Het ware hem beter dat hij
met eenen molensteen, aan den
hals gehangen, in de zee gewor-
pen werd, dan dat hij een van
deze kleinen ergere.
3 Ziet wel voor u. Is 't dat uw
broeder tegen u zondigt, berisp
hem, en indien het hem leed is,
vergeef het hem.
4 Zelfs is 't dat hij zevenmaal
daags tegen u zondigt, en dat hij
zich zevenmaal daags weder tot
u keert, en zegt: Het is mij leed:
vergeef het hem.
5 De apostelen zeiden eens tot
den Heere : Vermeerder ons ge-
loof.
6 En de Heere zeide tot hen :
Ware 't dat gij een geloof hadt
gelijk een mostaardzaad, gij
zoudt tot dien moerbezieboom
zeggen : Ontwortel u, en ver-
plant u in de zee! en hij zou u
gehoorzamen.
7 Wie is er onder u, die eenen
knecht hebbende om zijn land te
akkeren of beesten te weiden,
hem zoohaast hij van het veld
wederkeert, zeggen zal : Ga he-
nen en zit aan tafel?
8 Zal hij hem niet zeggen:
Maak mij het avondmaal gereed,
schort u op en dien mij, totdat ik
geëten en gedronken heb en
daarna zult gij eten en drinken?
9 Of zal hij hem verplicht zijn,
omdat hij gedaan heeft hetgeen
hij hem geboden had?
10 Ik meen het niet : zoo ook
gijlieden, als gij gedaan zult
hebben alles wat u geboden is,
zegt : wij zijn onnutte knechten;
wij hebben gedaan hetgeen wij
moesten doen.
11 Het gebeurde als hij naar
Jerusalem ging, dat hij zijnen
weg nam door het midden van
Samariën en Galileën.
12 En hij kwam in zeker dorp,
alwaar hem tien melaatschen te-
genkwamen die van verre ble-
ven staan,
13 en hunne stemmen verhie-
ven, zeggende : Jezus, Meester,
ontferm u onzer!
14 Zoohaast Jezus hen zag, zeide
hij tot hen : Gaat, vertoont u aan
de priesters. En het gebeurde
terwijl zij er naartoe gingen, dat
zij allen werden gezuiverd.
15 Een van die, toen hij zag dat
hij gezuiverd was, keerde weder,
met luider stemme God lovende.
16 En hij viel op zijn aanzicht
voor zijne voeten, hem dankende:
en deze was een Samaritaan.
17 Jezus zeide: Zijn ze niet alle
tien gezuiverd? waar zijn de an-
dere negen?
18 Doch daar is niemand ge-
vonden die wederkwam om God
glorie te geven, dan deze vreem-
deling.
19 En hij zeide tot hem : Sta op,
en ga henen; uw geloof heeft u
gezond gemaakt.
20 Alzoo hem van de phariseën
gevraagd werd wanneer het rijk
Gods komen zou, antwoordde hij
hun : Het rijk Gods zal niet ko-

men met uiterlijke aanmerkelijkheid.
21 En men zal niet zeggen: Ziet, het is hier, of het is daar: want ziet, het rijk Gods is binnen in u.
22 Hij zeide ook tot zijne discipelen: De tijd zal komen, dat gij zult wenschen te zien eenen dag van den Zoon des menschen; maar gij zult hem niet zien.
23 En zij zullen u zeggen: Ziet hij is hier, ziet hij is daar; doch gaat er niet naartoe, en volgt ze niet na.
24 Want gelijk de bliksem schittert van den eenen kant van den hemel tot den anderen, alzoo zal ook de Zoon des menschen zijn als zijn dag daar zijn zal.
25 Maar eerst zal hij veel moeten lijden en van het volk verstooten worden.
26 Gelijk het gebeurde ten tijde van Noë, zoo zal het ook gebeuren ten tijde van den Zoon des menschen.
27 Zij aten en dronken; zij trouwden en werden ten huwelijk gegeven, tot op den dag toe, dat Noë in de ark ging en de watervloed kwam, die allen deed vergaan.
28 Gelijk het ook gebeurde ten tijde van Loth. Zij aten en dronken; zij kochten en verkochten; zij plantten en bouwden;
29 maar op den dag als Loth uit Sodoma vertrok, viel er een regen van vuur en solfer uit den hemel, die hen allen vernielde.
30 Alzoo zal het zijn op den dag, op welken de Zoon des menschen geopenbaard zal worden.
31 Is 't dat iemand alsdan op zijn dak is, en zijn huisraad in zijn huis dat hij niet afkome om hetzelve te halen; en die op het veld is, dat hij ook niet wederkeere.
32 Gedenkt aan de vrouw van Loth.
33 Zoo wie zijn leven zoekt te behouden, die zal het verliezen; en zoo wie het verliest, die zal het behouden.
34 Ik zeg u dat er in dien nacht, van twee die op een bed zullen zijn, de eene medegenomen zal worden en de andere daargelaten;
35 van twee die te zamen zullen malen, de eene zal medegenomen worden en de andere daargelaten; van twee die op den akker zullen zijn, de eene zal medegenomen en de andere daargelaten worden.
36 Zij zeiden hem hierop: Waar naartoe, Heere?
37 Hij antwoordde hun: Alwaar het lichaam zijn zal, daar zullen zich de arenden vergaderen.

KAPITTEL XVIII.

HIJ toonde hun ook in eene gelijkenis, hoe men altijd bidden moet, zonder te verflauwen,
2 zeggende: Daar was in zekere stad een rechter, die noch God vreesde, noch de menschen ontzag.
3 In dezelfde stad was ook eene weduwe, dewelke tot hem kwam, zeggende: Doe mij recht tegen mijne wederpartij.
4 En hij wilde 't in langen tijd niet doen. Maar daarna zeide hij tot zich zelven: Alhoewel ik God niet vreeze, noch de menschen ontzie;
5 nochtans, omdat deze weduwe

mij moeielijk valt, zal ik haar
recht doen; opdat zij eindelijk
komende, mij niet uitmake.
6 Hoort, zeide de Heer, wat die
onrechtvaardige rechter zegt.
7 En God dan, zal hij geen recht
doen aan zijne uitverkorenen,
die dag en nacht tot hem roe-
pen; en zal hij over hen nog
uitstel nemen?
8 Ik zeg u, dat hij hun haast zal
recht doen. Maar meent gij dat
de Zoon des menschen nog ge-
loof zal vinden, als hij op de
wereld zal komen?
9 Hij zeide ook deze gelijkenis
aan sommigen die van zich zel-
ven een goed betrouwen hadden,
alsof zij rechtvaardig waren, en
die de anderen verachtten.
10 Daar gingen twee menschen
op naar den tempel om te bid-
den; de eene was een phariseër
en de andere een publicaan.
11 De phariseër rechtstaande,
bad aldus bij zich zelven: Ik
dank u, God! dat ik niet ben
gelijk de andere menschen, die
roovers, onrechtvaardigen en
overspelers zijn; zelfs ook niet
geljik deze publicaan.
12 Ik vast tweemaal ter weke,
ik geef tienden van alles wat ik
bezit.
13 Doch de publicaan van verre
staande, wilde zelfs de oogen
naar den hemel niet opheffen,
maar sloeg op zijne borst, zeg-
gende: O God! wees mij zondig
mensch genadig!
14 Ik zeg u dat deze gerecht-
vaardigd naar zijn huis gegaan
is, en niet de andere: want al
wie zich verheft, zal vernederd
worden, en al wie zich verne-
dert, zal verheven worden.
15 Zij brachten ook tot hem
eenige kleine kinderen, opdat
hij die zoude aanraken; doch de
discipelen dit ziende, bestraften
hen.
16 Maar Jezus hen bijeenroe-
pende, zeide: Laat de kinder-
kens bij mij komen, en belet ze
niet; want voor zoodanigen is
het rijk Gods.
17 Ik zeg u voorwaar: zoo wie
het rijk Gods niet aanneemt ge-
lijk een klein kind, die zal er
niet ingaan.
18 Dan stelde hem zeker over-
ste deze vraag voor: Goede
Meester! wat moet ik doen om
het eeuwig leven te beërven?
19 Jezus zeide tot hem: Waar-
om noemt gij mij goed? nie-
mand is goed dan God alleen.
20 Gij weet de geboden: Gij zult
niet doodslaan; gij zult geen
overspel doen; gij zult niet ste-
len; gij zult geene valsche ge-
tuigenis geven; eert uwen vader
en uwe moeder. (*Exod.* 20 : 13.)
21 Hij zeide: Ik heb dit alles
onderhouden van mijne jeugd af.
22 Jezus dit hoorende, zeide tot
hem: Daar ontbreekt u nog eene
zaak; verkoop alles wat gij hebt,
en geef het den armen, en gij
zult eenen schat in den hemel
hebben; en kom, volg mij na.
23 Als hij dit hoorde, werd hij
bedroefd, want hij was zeer rijk.
24 En Jezus ziende dat hij be-
droefd geworden was, zeide: Hoe
moeielijk zal het zijn aan dege-
nen die rijkdommen hebben, in
het rijk Gods te komen!
25 Want het is lichter dat een
kemel door het oog van eene
naald ga, dan dat een rijk
mensch in het rijk Gods kome.

26 Die het hoorden, zeiden :
Wie kan er dan zalig worden?
27 Hij zeide hun : Hetgeen on-
mogelijk is bij de menschen, is
mogelijk bij God.
28 Toen zeide Petrus : Zie, wij
hebben alles verlaten, en zijn u
gevolgd.
29 Hij zeide tot hen : Voorwaar
ik zeg ulieden : daar is niemand,
die om het rijk Gods verlaat zijn
huis, of ouders, of broeders, of
vrouw, of kinderen;
30 die niet veel meer weder zal
ontvangen in dezen tijd, en in
de toekomende eeuw het eeuwig
leven.
31 Doch Jezus nam de twaalf
bij zich, en zeide hun : Ziet, wij
gaan opwaarts naar Jerusalem,
en alles zal volbracht worden
dat wegens den Zoon des men-
schen geschreven is door de pro-
pheten.
32 Want hij zal overgeleverd
worden aan de heidenen, en hij
zal bespot, en gegeeseld, en be-
spogen worden.
33 En nadat zij hem zullen ge-
geeseld hebben, zullen zij hem
dooden ; en den derden dag zal
hij verrijzen.
34 Maar zij verstonden hiervan
niet het minste ; en deze zaak
was voor hen verborgen, en zij
begrepen niet hetgeen er gezegd
werd.
35 Als hij omtrent Jericho
kwam, zat er een blinde bij den
weg en bedelde.
36 En hoorende het volk met
menigte voorbijgaan, vraagde hij
wat er te doen was.
37 Zij zeiden hem dat Jezus van
Nazareth daar voorbijging.
38 En hij riep, zeggende : Jezus,
Davids Zoon, ontferm u mijner!
39 Die voorop gingen, berispten
hem, opdat hij zwijgen zou;
maar hij riep nog veel meer :
Davids Zoon, ontferm u mijner!
40 Jezus bleef dan staan, en ge-
bood dat men denzelven bij hem
zoude brengen. En als hij bijge-
komen was, vroeg hij hem,
41 zeggende : Wat wilt gij dat
ik u doe? Hij antwoordde: Heere!
dat ik zien mag.
42 Jezus zeide tot hem : Word
ziende ; uw geloof heeft u gene-
zen.
43 Terstond werd hij ziende en
volgde hem, God verheffende.
En al het volk, als zij dit zagen,
loofde God.

KAPITTEL XIX.

EN binnenkomende, wan-
delde hij door Jericho.
2 En ziet, daar was een man
genoemd Zacheüs; deze was een
opper-publicaan die rijk was.
3 En hij zocht te zien wie Jezus
was: maar hij konde niet om de
menigte des volks, vermits hij
klein van persoon was.
4 Hij liep dan vooruit en klom
op eenen wilden vijgeboom, om
hem te zien; want hij moest al-
daar voorbijkomen.
5 En als Jezus op die plaats ge-
komen was, zag hij op, en hem
ziende, zeide hij tot hem : Za-
cheüs! haast u, kom af, want ik
moet vandaag in uw huis ver-
blijven.
6 Hij kwam haastig af, en ont-
ving hem met blijdschap.
7 Allen die dit zagen, murmu-
reerden, zeggende : Hij is bij
eenen ondeugenden mensch
gaan herbergen.

8 Maar Zacheüs, voor den Heere
staande, zeide : Zie, Heere! ik
geef de helft van al mijn goed aan
den arme, en indien ik iemand
ergens in te kort gedaan heb, ik
geef het vierdubbel weder.
9 Jezus zeide tot hem: Heden
is de zaligheid over dit huis ge-
komen, omdat deze ook een kind
van Abraham is.
10 Want de Zoon des menschen
is gekomen om te zoeken en zalig
te maken hetgeen verloren was.
11 Terwijl zij hier naar luister-
den, voegde hij er nog bij deze
gelijkenis, omdat hij niet verre
van Jerusalem was, en dat zij
meenden dat het rijk Gods zoo
ten eerste verschijnen zoude.
12 Hij zeide dan: Zeker man
van groote afkomst is gegaan
naar een vergelegen land om be-
zitting van een koninkrijk te ne-
men en daarna weder te komen.
13 Nadat hij dan zijne tien
knechten had bijeengeroepen,
gaf hij hun tien ponden en zeide
hun : Drijft er koophandel mede
totdat ik kom.
14 Maar zijne burgers hem ha-
tende, zonden hem gezanten
achterna, zeggende: Wij willen
zoodanigen koning over ons niet
hebben.
15 Hij is dan wedergekomen,
nadat hij bezit van zijn rijk ge-
nomen had, en deed zijne knech-
ten, aan dewelke hij geld gege-
ven had, bijeenroepen, om te
weten wat elk door zijnen koop-
handel gewonnen had.
16 De eerste kwam dan en zeide:
Heere! uw pond heeft er nog tien
andere gewonnen.
17 Hij antwoordde hem: Welaan,
goede knecht! omdat gij getrouw
zijt geweest in weinig, zult gij
bevel hebben over tien steden.
18 De andere kwam ook, en
zeide : Heere! uw pond heeft er
vijf andere gewonnen.
19 Hij zeide tot dezen ook: En
gij zult over vijf steden bevel
hebben.
20 Een andere kwam en zeide:
Heere! zie hier is uw pond, het-
welk ik gebonden heb in mijnen
neusdoek;
21 want ik vreesde u, omdat gij
een stuur mensch zijt; gij neemt
weg hetgeen gij niet gegeven
hebt, en gij maait waar gij niet
gezaaid hebt.
22 Hij antwoordde: Ik oordeel
u uit uwen eigen mond, gij booze
knecht! gij wist dat ik een stuur
mensch ben, die wegneem het-
geen ik niet gegeven heb, en
maai waar ik niet gezaaid heb.
23 Waarom hebt gij dan mijn
geld niet gegeven in de wissel-
bank? dan had ik het na mijne
komst met winst kunnen weder-
eischen.
24 En hij zeide tot de omstaan-
ders: Neemt hem zijn pond af, en
geeft het aan dengene die tien
ponden heeft.
25 Zij zeiden hem: Heere! hij
heeft tien ponden.
26 Daarom zeg ik u dàt aan al
wie heeft, nog zal gegeven wor-
den, en hij zal overvloed heb-
ben; doch van dengene die niet
heeft, zal ook het weinige dat hij
heeft, afgenomen worden.
27 Nu, wat aangaat mijne vijan-
den die mij voor hunnen koning
niet gewild hebben, brengt ze
hier, en doodt ze in mijne te-
genwoordigheid.
28 Dit gezegd hebbende, ging

hij vooruit, optrekkende naar
Jerusalem.
29 En als hij kwam omtrent
Betphage en Bethaniën, aan den
berg die genoemd wordt de berg
van Oliveten, zond hij twee van
zijne discipelen,
30 zeggende : Gaat naar dat
dorp, dat daar voor u ligt, en
daarin komende zult gij een
ezelinne-veulen gebonden vinden,
waar nooit mensch opgezeten
heeft; maakt het los en
brengt het hier.
31 En is 't dat u iemand vraagt
waarom gij het losmaakt, zegt :
Omdat het de Heer van noode
heeft.
32 Zij gingen dan henen, die
hij gezonden had, en zij vonden
het veulen staan, gelijk hij hun
gezegd had.
33 Doch terwijl zij het losmaakten,
zeide degene wien het
veulen toebehoorde, tot hen :
Waarom maakt gij het veulen
los ?
34 Zij antwoordden : Omdat het
de Heer van noode heeft.
35 Zij brachten het dan bij Jezus,
en hunne kleederen op het
veulen werpende, zetten zij Jezus
daarop.
36 Terwijl hij voortging, spreidden
zij hunne kleederen langs
den weg.
37 En toen hij naderde aan het
afgaan van den berg van Oliveten,
begon geheel de bende der
discipelen van blijdschap God
met luider stemme te loven over
al de wonderheden die zij gezien
hadden;
38 zeggende : Gebenedijd is de
Koning, die komt in den naam
des Heeren ! Vrede zij in den
hemel, en glorie in het allerhoogste!
39 Eenigen van de phariseën,
die onder het volk waren, zeiden
tot hem : Meester! berisp uwe
discipelen.
40 Hij antwoordde hun : Ik zeg
u dat zoo deze zwijgen, de steenen
zelfs zullen roepen.
41 En als hij naderde en de
stad zag, weende hij over haar,
zeggende :
42 Och of gij erkendet, zelfs nog
op dezen uwen dag, hetgeen u
tot vrede dient! Maar nu is het
voor uwe oogen verborgen.
43 Want de dagen zullen over
u komen, dat uwe vijanden met
eenen wal u zullen omringen, u
zullen insluiten en van alle kanten
benauwen;
44 dat zij u, met uwe kinderen
die binnen u zijn, ten gronde
zullen verderven, en den eenen
steen op den anderen in u niet
laten: omdat gij den tijd van uwe
bezoeking niet gekend hebt.
45 En in den tempel gekomen
zijnde, begon hij er degenen die
daar kochten en verkochten, uit
te drijven;
46 hun zeggende : Daar staat
geschreven : Mijn huis is een
huis des gebeds; doch gij hebt er
eenen kuil van roovers van gemaakt.
(*Isaias* 56 : 7.)
47 En hij leerde dagelijks in den
tempel. Maar de prinsen der
priesteren, de schriftgeleerden
en de voornaamsten des volks
zochten hem van kant te helpen.
48 Maar zij vonden geen middel
om iets tegen hem te doen; want
al het volk hoorde hem aan met
de uiterste verwondering.

KAPITTEL XX.

OP eenen van deze dagen, als
hij bezig was met het volk in
den tempel te leeren, en het
evangelie te prediken, zijn de
opperpriesters en schriftgeleer-
den, met de ouderlingen bijeen-
gekomen,
2 en hebben hem gezegd : Zeg
ons door wat macht gij deze din-
gen doet, of wie is het die u deze
macht gegeven heeft?
3 Jezus antwoordde hun : Ik zal
u ook eene vraag voorstellen;
antwoordt mij eens :
4 Het doopsel van Joannes, was
dat van den hemel of van de
menschen?
5 Doch zij dachten en zeiden in
zich zelven : Indien wij zeggen :
van den hemel, zoo zal hij ant-
woorden : Waarom hebt gij hem
dan niet geloofd?
6 En indien wij zeggen : van
de menschen, al het volk zal ons
steenigen, want zij zijn verzekerd
dat Joannes een propheet was.
7 Zij antwoordden dan dat zij
niet wisten vanwaar het was.
8 Jezus zeide hun : Ik zeg u dan
ook niet door wat macht ik deze
dingen doe.
9 Toen begon hij het volk deze
gelijkenis te zeggen : Iemand had
eenen wijngaard geplant, en be-
steedde hem aan eenige landlie-
den, en ging voor langen tijd uit
reizen.
10 Als 't nu tijd was zond hij
eenen knecht tot de landslieden,
opdat zij hem vruchten zouden
geven van zijnen wijngaard;
maar de landslieden sloegen
hem, en zonden hem zonder
vruchten henen.
11 Hij zond hun dan eenen
tweeden knecht; maar zij sloe-
gen dezen ook, en nadat zij hem
groote smaadheid aangedaan
hadden, zonden zij hem van 's ge-
lijken zonder vruchten henen.
12 Hij zond dan eenen derden,
dien zij alsmede kwetsten en
wegjoegen.
13 Toen zeide de heer des wijn-
gaards : Wat zal ik doen? Ik zal
mijnen liefsten zoon zenden;
misschien zullen zij ontzag heb-
ben, als zij hem zullen zien.
14 Maar zoohaast de landslieden
hem zagen, dachten zij en zeiden
onder malkanderen : Deze is de
erfgenaam; komt, laat ons hem
dooden, opdat de erfenis aan ons
zij.
15 Zij hebben hem dan buiten
den wijngaard gestooten en dood
geslagen. Wat zal dan de heer
van dien wijngaard hun doen?
16 Hij zal komen en die lands-
lieden vernielen, en zijnen wijn-
gaard aan anderen besteden.
Als zij dit hoorden, zeiden zij :
Verre zij dat van ons!
17 Hij hen aanziende, zeide :
Wat is dit dan te zeggen, dat er
geschreven staat : De steen dien
de bouwmeesters verworpen
hebben, is geworden tot eenen
hoeksteen? (*Ps.* 117 : 22.)
18 Al wie over dezen steen zal
vallen, zal verbrijzeld worden;
en op wien hij vallen zal, zal hij
vermorzelen.
19 De prinsen der priesteren en
de schriftgeleerden meenden de
handen aan hem te slaan; want
zij werden gewaar dat hij die
gelijkenis op hen gezegd had;
maar zij vreesden het volk.
20 Zij namen hem dan waar en

zonden bespieders uit, die zich voor rechtzinnigen zouden uitgeven, om hem te vatten in zijne woorden; opdat zij hem aan de overheid, en aan de macht van den stadhouder zouden kunnen overleveren.

21 En zij stelden hem deze vraag voor: Meester! Wij weten dat gij oprecht spreekt en leert, en dat gij niemand aanziet, maar den weg Gods volgens de waarheid leert;

22 is het geoorloofd den cijns aan den keizer te geven of niet?

23 Hij hunne listigheid bemerkende, antwoordde hun: Wat kwelt gij mij?

24 Toont mij eenen denaris. Wiens beeld en opschrift staat er op? Zij antwoordden en zeiden hem: Des keizers.

25 Hij zeide tot hen: Geeft dan aan den keizer wat den keizer toekomt, en aan God wat God toekomt.

26 En zij konden zijne woorden voor het volk niet berispen; en over zijn antwoord verwonderd zijnde, zwegen zij stil.

27 Daar kwamen ook bij hem eenigen van de saduceën, dewelke zeggen dat er geene verrijzenis is, en zij ondervraagden hem,

28 en zeiden: Meester! Moyses heeft ons geschreven: Indien iemands broeder getrouwd zijnde, sterft, en geene kinderen achterlaat, dat zijn broeder zijne huisvrouw trouwen moet, om aan zijnen broeder eenen nakomeling te verwekken. (*Deut.* 25: 5.)

29 Daar waren dan zeven broeders: de eerste heeft eene vrouw getrouwd en is gestorven zonder kinderen achter te laten.

30 De volgende heeft haar ook getrouwd en is ook gestorven zonder kinderen.

31 De derde heeft haar ook getrouwd; en desgelijks alle zeven, en zij zijn allen gestorven zonder nakomeling achter te laten.

32 Eindelijk na hen allen is de vrouw ook gestorven.

33 Wiens vrouw van hen allen zal zij zijn in de verrijzenis? want zij hebben ze allen zeven voor huisvrouw gehad.

34 Jezus zeide tot hen: De kinderen dezer eeuw trouwen en worden ten huwelijk gegeven;

35 maar zij, die zullen waardig gevonden worden deelachtig te zijn aan de toekomende eeuw en aan de verrijzenis van den dood, die zullen noch trouwen, noch getrouwd worden.

36 Ook zij zullen niet meer kunnen sterven, omdat zij gelijk zullen zijn aan de engelen en dat zij zullen kinderen Gods zijn, dewijl zij kinderen van de verrijzenis zullen wezen.

37 Nu, dat de dooden verrijzen zullen, heeft Moyses zelf genoeg bewezen, als hij bij den braambosch zijnde, zeide dat God is de God van Abraham, en de God van Isaac, en de God van Jacob. (*Exod.* 3: 6.)

38 God is immers geen God van dooden, maar van levenden: want zij leven allen voor hem.

39 Eenigen van de schriftgeleerden het woord opnemende, zeiden tot hem: Meester! gij hebt wel gezegd.

40 En niemand durfde hem verder iets meer vragen.

41 Maar hij zeide tot hen: Hoe

zeggen zij dat de Christus de
zoon van David is?
42 En nochtans zegt David zelf
in het boek der psalmen : De
Heer heeft tot mijnen Heer ge-
zegd : Zit aan mijne rechterhand,
43 totdat ik uwe vijanden stelle
tot eene voetbank uwer voeten.
(*Psalm.* 109 : 1.)
44 Hoe is hij dan de zoon van
David, aangezien hem David
Heere noemt?
45 Hij zeide dan tot zijne dis-
cipelen, daar al het volk het
hoorde :
46 Wacht u van de schriftge-
leerden, die geerne met lange
tabbaarden wandelen, die zoe-
ken gegroet te worden op de
markten, die in de synagogen de
eerste zetels en in de maaltijden
de eerste plaatsen beminnen;
47 die onder schijn van lang te
bidden, inslokken de huisgezin-
nen der weduwen. Dezen zullen
een zwaarder oordeel ontvan-
gen.

KAPITTEL XXI.

EN aanziende hoe de rijken
hunne giften in de offerkist
wierpen,
2 zag hij ook eene arme we-
duwe twee kleine penningskens
daarin werpen.
3 En hij zeide : Ik zeg u voor-
waar, dat deze arme weduwe
meer dan al de anderen daar
heeft ingeworpen;
4 want al de anderen hebben
aan God geofferd van hetgeen
hun overschoot; maar deze heeft
uit hare armoede gegeven. al
wat zij had tot hare nooddruft.
5 En alzoo eenigen zeiden van
den tempel, dat hij van schoonen
steen gemaakt en van giften tref-
felijk voorzien was, antwoordde
hij :
6 De tijd zal komen dat al het-
geen gij hier ziet, zoo verwoest
zal worden, dat er niet een steen
op den anderen zal blijven.
7 Zij vraagden hem en zeiden :
Meester! wanneer zal dat zijn, en
aan wat teeken zal men zien kun-
nen dat het haast gebeuren zal?
8 Hij zeide : Ziet toe dat gij niet
verleid wordt; want velen zullen
komen in mijnen naam, zeg-
gende : Ik ben de Christus; en
die tijd is al nabij! daarom wilt
ze niet volgen.
9 En als gij zult hooren van
oorlogen en van oproeren, ont-
stelt u niet : want deze dingen
moeten eerst geschieden, maar
nog zal het niet terstond het
einde zijn.
10 Alsdan, zeide hij tot hen, zal
het eene volk tegen het andere
opstaan, en het eene koninkrijk
tegen het andere;
11 en op verscheidene plaatsen
zullen groote aardbevingen zijn,
en pest en hongersnood, en daar
zullen schrikkelijke dingen en
wondere teekenen in den hemel
gezien worden.
12 Maar voor dit alles zullen zij
de handen op u slaan en u ver-
volgen, u leidende in de synago-
gen en de gevangenissen; en zij
zullen u brengen voor koningen
en stadhouders, om mijnen naam.
13 En dat zal u dienen om voor
hen getuigenis te geven van de
waarheid.
14 Daarom stelt vast in uwe
harten, van niet te overdenken
hoe gij u zult verantwoorden.
15 Want ik zelf zal u eenen

mond en eene wijsheid geven,
dewelke al uwe vijanden niet
zullen kunnen tegenspreken
noch wederstaan.
16 Doch gij zult van uwe ouders
zelfs, en broeders, en maag-
schap, en vrienden verraden
worden; en zij zullen er verschei-
denen van u ter dood brengen.
17 En gij zult van alle menschen
gehaat worden om mijnen naam.
18 Maar daar zal nochtans niet
een haar van uw hoofd verloren
gaan.
19 Door uwe lijdzaamheid zult
gij uwe zielen bezitten.
20 Doch als gij zien zult dat
Jerusalem door een leger wordt
omringd, weet zeker dat hare
verwoesting dan aanstaande is.
21 Die alsdan in Judeën zijn,
dat ze naar de bergen vluchten;
en die binnen de stad zijn, dat ze
zich vertrekken; en die buiten
op 't land zijn, dat ze niet binnen
komen.
22 Want dat zijn lagen van
wrake, opdat alles wat er ge-
schreven staat, volbracht worde.
23 Doch, wee die bevrucht zul-
len zijn, en kinderen zoogen in
die dagen! want daar zal over
dat land groote verwoesting, en
over dit volk groote gramschap
komen.
24 En zij zullen door het scherpe
des zwaards nedergeslagen, en
naar alle volkeren gevangen ge-
leid worden; en Jerusalem zal
van de heidenen onder de voeten
getreden worden totdat de tijd
der heidenen vervuld is.
25 En daar zullen teekenen in
de zon zijn, en in de maan, en in
de sterren; en op de aarde be-
nauwdheid onder de volkeren,
uit verbaasdheid van het ge-
druisch der baren van de zee;
26 zoodat de menschen van
vreeze bezwijken zullen door
het aankomen van die dingen,
die de heele wereld zullen over-
komen: want de krachten der
hemelen zullen beroerd worden.
27 En alsdan zullen zij den Zoon
des menschen zien komen op
eene wolk, met groote macht en
glorie.
28 Als deze dingen beginnen te
geschieden, ziet opwaarts, en
heft uwe hoofden op, want uwe
verlossing is nabij.
29 Hij zeide hun ook eene ge-
lijkenis: Aanmerkt den vijge-
boom en al de boomen.
30 Als gij ze ziet uitbotten,
zoo weet gij dat de zomer aan-
staande is.
31 Zoo ook, als gij al deze din-
gen zult zien geschieden, weet
dat het rijk Gods aanstaande is.
32 Ik zeg u voorwaar, dat dit
geslacht niet zal voorbijgaan tot-
dat al deze dingen geschieden.
33 Hemel en aarde zullen voor-
bijgaan, maar mijne woorden
zullen niet voorbijgaan.
34 Let dan op u zelven, opdat
uwe harten door dronkenschap,
of brasserijen, of tijdelijke be-
kommernissen niet bezwaard
worden; en dat die dag u niet
onverziens overvalle.
35 Want hij zal gelijk een strik
overkomen over allen die op den
ganschen aardbodem zijn.
36 Daarom waakt en bidt altijd,
opdat gij waardig moogt gevon-
den worden te ontvluchten al
deze dingen die gebeuren zul-
len, en opdat gij moogt staan
voor den Zoon des menschen.

37 Voorts leerde hij des daags
in den tempel; en des nachts
buitengaande, verbleef hij op
den berg, genoemd Oliveten.
38 En al het volk kwam des
morgens vroeg in den tempel
om hem te hooren.

KAPITTEL XXII.

ONDERTUSSCHEN naderde
de feestag der ongedeesemde brooden, dien men paschen noemt.
2 En de opperpriesters met de
schriftgeleerden zochten een
middel, hoe zij hem ter dood
zouden brengen; want zij vreesden het volk.
3 Doch Satan voer in Judas,
genoemd Iscariotes, een van de
twaalf.
4 Hij ging dan henen, en sprak
met de opperpriesters en hoofdmannen, op wat manier hij hem
leveren zou.
5 Zij waren hierover verblijd en
kwamen met hem overeen van
hem eene zekere som geld te
geven.
6 En hij zeide het hun toe; hij
zocht dan de gelegenheid om
hem zonder oproer te leveren.
7 Ondertusschen de dag der
ongedeesemde brooden kwam
aan, op denwelken het paaschlam moet gedood worden.
8 En hij zond Petrus en Joannes
af, hun zeggende: Gaat en maakt
ons het paaschmaal bereid, opdat wij het eten.
9 Zij zeiden hem: Waar wilt gij
dat wij het bereiden?
10 Hij zeide tot hen: Zoohaast
gij in de stad zult komen, zal u
een man ontmoeten, dragende
eene kruik water; volgt hem
in het huis waar hij ingaat;
11 en zegt aan den vader des
huisgezins van dat huis: De
Meester vraagt u: waar is de
eetzaal, waar ik het paaschmaal
met mijne discipelen mag eten?
12 En hij zal u eene groote eetzaal toonen, die al gespreid is;
bereidt het aldaar.
13 Zij gingen en vonden het gelijk hij gezegd had, en zij bereidden het paaschmaal.
14 Als nu de uur gekomen was,
ging hij ter tafel zitten, en de
twaalf apostelen met hem.
15 En hij zeide tot hen: Ik heb
zeer verlangd dit paaschmaal
met u te eten, eer ik ga lijden:
16 want ik zeg u, dat ik er voortaan niet van eten zal totdat het
volbracht zal zijn in het rijk Gods.
17 En eenen beker genomen
hebbende, dankte hij en zeide:
Neemt, en deelt hem onder u.
18 Want ik zeg u, dat ik van
het gewas des wijngaards niet
drinken zal, totdat het rijk Gods
zal gekomen zijn.
19 Daarna nam hij het brood,
en eene dankzegging gesproken
hebbende, brak hij het, en gaf
het hun, zeggende: Dit is mijn
lichaam, hetwelk voor u gegeven
wordt; doet dit tot mijner gedachtenis.
20 Insgelijks nam hij ook den
beker, nadat hij het avondmaal
gehouden had, zeggende: Deze
beker is het nieuw verbond in
mijn bloed, hetwelk voor u vergoten * zal worden.
21 Niettemin, ziet, de hand van
mijnen verrader is met mij aan
tafel.

* *Gr. of:* vergoten wordt.

22 't Is waar, de Zoon des men-
schen gaat henen, gelijk het vast
besloten is; nochtans wee dien
mensch, door wien hij zal ver-
raden worden!
23 En zij begonnen malkande-
ren te onderzoeken, wie het van
hen mocht wezen, die dat doen
zoude.
24 Daar ontstond ook een ge-
schil onder hen, wie van hen de
meeste scheen te wezen.
25 Maar hij zeide tot hen: De
koningen der volkeren voeren
heerschappij over hen, en die
macht over hen hebben, worden
genadigen genoemd.
26 Zoo mag het onder u niet
gaan; maar die de meeste is on-
der u, dat hij gelijk de minste
worde, en die de overste is, ge-
lijk een dienaar.
27 Want wie is er meerder, die
aan tafel zit, of die dient? Is 't
niet degene die aan tafel zit? En
ondertusschen ik ben in het mid-
den van u, gelijk een die dient.
28 Doch gij zijt het die met mij
standvastig gebleven zijt in
mijne kwellingen.
29 En ik bereid voor u ook een
rijk, gelijk mijn Vader voor mij
bereid heeft;
30 opdat gij in mijn rijk eet en
drinkt aan mijne tafel, en zit op
troonen om te oordeelen de
twaalf geslachten van Israël.
31 De Heer zeide ook: Simon,
Simon! zie, Satan heeft verzocht
om u te mogen ziften gelijk de
tarwe;
32 maar ik heb voor u gebeden,
opdat uw geloof niet bezwijke;
en gij, eens bekeerd zijnde, ver-
sterk uwe broeders.
33 Petrus antwoordde hem:
Heere! ik ben bereid met u in
den kerker, en tot in den dood
toe, te gaan.
34 Maar Jezus zeide: Ik zeg u,
Petrus! de haan zal vandaag
niet gekraaid hebben, of gij zult
al driemaal geloochend hebben
dat gij mij kent.
35 Verder zeide hij hun: Als ik
u uitzond zonder beurs of reis-
zak of schoenen, heeft u wel iets
ontbroken?
36 Niets, zeiden zij. Hij zeide
hun dan: Maar die nu eene beurs
heeft, dat hij ze opneme; van 's
gelijken die eenen reiszak heeft;
en die geenen heeft, dat hij zijn
kleed verkoope en een zwaard
koope.
37 Want ik zeg u, dat in mij dit
ook nog moet volbracht worden,
wat er geschreven staat: Men
heeft hem gesteld onder de boos-
wichten. (*Isaias* 53: 12.) Want
hetgeen van mij voorzegd is,
gaat een einde nemen.
38 Zij zeiden: Heere! zie, hier
zijn twee zwaarden. Hij zeide
hun: Het is genoeg.
39 En uitgaande, vertrok hij
volgens zijne gewoonte naar
den berg van Oliveten, en zijne
discipelen volgden hem.
40 Als hij ter plaatse gekomen
was, zeide hij tot hen: Bidt, dat
gij niet valt in bekoring.
41 En hij is de verte van eenen
steenworp van hen afgeweken;
en op zijne knieën vallende, be-
gon hij te bidden,
42 zeggende: Vader! indien gij
wilt, neem dezen kelk van mij
weg! maar nochtans dat mijn
wil niet geschiede, maar de uwe.
43 Doch hem verscheen een en-
gel van den hemel, die hem ver-

sterkte. En als hij in eenen zeer
benauwden strijd gekomen was,
bad hij des te vuriger.
44 En zijn sweet werd als drop-
pelen bloed, die op de aarde
afliepen.
45 Als hij opstond van zijn ge-
bed en bij zijne discipelen kwam,
vond hij ze slapen van droefheid.
46 En hij zeide tot hen: Wat
slaapt gij? staat op en bidt, op-
dat gij niet valt in bekoring.
47 Terwijl hij nog sprak, ziet,
daar kwam een hoop volk aan,
en een van de twaalf, genoemd
Judas, ging hen voor en naderde
tot Jezus om hem te kussen.
48 Jezus zeide tot hem: Hoe,
Judas! verraadt gij den Zoon
des menschen met eenen kus?
49 Die bij hem waren, ziende
wat er aanstaande was, zeiden
tot hem: Heere! willen wij met
het zwaard slaan?
50 En daar sloeg een van hen
op eenen knecht van den hooge-
priester, en kapte hem het rech-
teroor af.
51 Doch Jezus zeide hun: Houdt
daarvan op. En zijn oor geraakt
hebbende, genas hij hem.
52 Jezus zeide dan tot de opper-
priesters, en de oversten des tem-
pels, en de ouderlingen, die om
hem gekomen waren: Gij komt
hier met zwaarden en stokken,
gelijk tot eenen moordenaar.
53 Als ik dagelijks bij u in den
tempel was, hebt gij de hand aan
mij niet geslagen; maar dit is
uwe uur, en de macht der duis-
ternis.
54 Zij hem dan vastnemende,
brachten hem in het huis van
den oppersten priester; doch
Petrus volgde van verre.
55 En als zij nu vuur ontstoken
hadden in 't midden van het
voorhof, en te zamen nederza-
ten, zat Petrus ook onder hen.
56 Doch eene dienstmaagd hem
ziende bij het licht zitten, en
hem bezien hebbende, zeide:
Deze was ook met hem.
57 Maar hij loochende hem, zeg-
gende: Vrouw! ik ken hem niet.
58 Een weinig daarna zag hem
een andere. en zeide: Gij zijt ook
van dat volk. Maar Petrus zeide:
O mensch! ik ben er niet van.
59 Omtrent eene uur daarna
bevestigde het nog een andere,
zeggende: Zekerlijk deze was
ook met hem, want hij is ook
een Galileër.
60 Petrus zeide: O mensch! ik
weet niet wat gij zegt. En aan-
stonds, terwijl hij nog sprak,
kraaide de haan.
61 De Heer zich keerende tot
Petrus, zag hem aan. En Petrus
werd indachtig het woord des
Heeren, hoe hij hem gezegd had:
Eer de haan zal kraaien, zult gij
mij driemaal verloochenen.
62 En Petrus, buitengegaan
zijnde, heeft bitterlijk geweend.
63 Nu, de mannen die Jezus
vasthielden, bespotten en sloe-
gen hem.
64 Zij verbonden hem de oogen,
sloegen hem in het aanzicht en
vraagden hem, zeggende: Pro-
pheteer, wie is 't die u geslagen
heeft?
65 En zij zeiden veel andere
blasphemiën tegen hem.
66 Toen het dag geworden was,
kwamen de ouderlingen des
volks, de opperpriesters en de
schriftgeleerden bijeen en brach-
ten hem in hunnen raad en zei-

den : Is 't dat gij de Christus zijt,
zeg het ons.
67 Hij antwoordde hun : Indien
ik het u zeg, gij zult mij niet ge-
looven ;
68 en indien ik u ook iets
vraagde, gij zult mij niet ant-
woorden, noch laten gaan.
69 Doch voortaan zal de Zoon
des menschen zitten aan de rech-
terhand van de macht Gods.
70 Zij zeiden hem allen : Zoo
zijt gij dan de Zoon van God ?
Hij antwoordde : Gij zegt het,
want ik ben het.
71 Zij zeiden dan : Wat hebben
wij nog getuigenis van noode ?
want wij hebben het zelven uit
zijnen mond gehoord.

KAPITTEL XXIII.

ALSDAN geheel de vergade-
ring opstaande, leidden zij
hem naar Pilatus.
2 En begonnen hem te beschul-
digen, zeggende : Dezen hebben
wij bevonden dat hij ons volk
verleidt, en dat hij verbiedt de
schattingen aan den keizer te
geven, en dat hij zegt dat hij
Christus, de Koning is.
3 Pilatus vraagde hem dan : Zijt
gij de Koning der Joden ? Hij
antwoordde : Gij zegt het.
4 Pilatus zeide tot de opper-
priesters en tot het volk : Ik vind
geene schuld in dezen mensch.
5 Maar zij hielden nog sterker
aan, en zeiden : Hij maakt het
volk op, leerende door geheel
Judeën, van Galileën af, alwaar
hij begonnen heeft, tot hier toe.
6 Pilatus hoorende spreken van
Galileën, vraagde of hij van Ga-
lileën was.
7 En verstaan hebbende dat hij
van het gebied van Herodes was,
zond hij hem tot Herodes, die op
dien tijd ook te Jerusalem was.
8 Herodes was zeer verblijd als
hij Jezus zag, want hij had van
over langen tijd gewenscht hem
te zien ; omdat hij veel van hem
had hooren zeggen, en dat hij
hoopte dat hij hem een mirakel
zou zien doen.
9 Hij ondervraagde hem dan
over vele dingen ; maar hij gaf
hem geen antwoord.
10 Ondertusschen stonden de
opperpriesters met de schriftge-
leerden, hem heviglijk beschul-
digende.
11 Maar Herodes, met zijn hof,
verachtte en bespotte hem, hem
een wit kleed aandoende, en
zond hem weder tot Pilatus.
12 En op denzelfden dag zijn
Herodes en Pilatus vrienden ge-
worden, want zij waren van te
voren vijanden.
13 Doch Pilatus, hebbende de
opperpriesters, de hoofdmannen
en het volk doen bijeenkomen,
14 zeide tot hen : Gij hebt mij
dezen mensch aangebracht als
eenen die het volk oproerig
maakt, en gelijk gij ziet, nadat
ik hem ondervraagd heb in uwe
tegenwoordigheid, zoo vind ik
geene schuld in den man, van
hetgeen waar gij hem mede be-
schuldigt.
15 Noch ook Herodes : want ik
heb u tot hem gezonden ; en gelijk
gij ziet, daar is hem niets gedaan,
alsof hij den dood waardig was.
16 Ik zal hem dan kastijden en
laten gaan.
17 Doch hij moest hun op den
feestdag eenen loslaten.
18 En al het volk begon een-

paarlijk te roepen: Maak dezen
van kant, en laat ons Barabbas
los.
19 Deze was om zeker oproer,
in de stad gebeurd, en om eenen
doodslag in de gevangenis geworpen.
20 Pilatus sprak hun dan wederom toe, willende Jezus loslaten.
21 Maar zij schreeuwden er tegen aan: Kruis hem, kruis hem!
22 Hij zeide hun voor den derden keer: Wat kwaad heeft hij
toch gedaan? Ik vind geene
schuld des doods in hem; ik zal
hem dan kastijden en laten gaan.
23 Maar zij drongen aan met
groot geroep, verzoekende dat
men hem zoude kruisen; en hun
geschreeuw nam meer en meer
toe.
24 En Pilatus vonniste dat hun
verzoek zou geschieden.
25 Hij liet hun dan dengene
dien zij verzochten, die om eenen
doodslag en oproer in de gevangenis geworpen was, vrij gaan,
en hij gaf Jezus over aan hunnen wil.
26 Toen zij hem henenleidden,
grepen zij zekeren Simon van
Cyrenen aan, die van het land
kwam; en legden hem het kruis
op, om het achter Jezus te dragen.
27 Hem volgde eene groote menigte van volk, en vrouwen die
hem bekloegen en beweenden.
28 Maar Jezus zich tot haar
keerende, zeide: Dochters van
Jerusalem! weent niet over mij,
maar weent over u zelven en
over uwe kinderen.
29 Want de dagen zullen komen dat men zeggen zal: Zalig
zijn de onvruchtbaren en de
schooten die niet gebaard hebben, en de borsten die niet gezoogd hebben.
30 Dan zullen zij tot de bergen
beginnen te zeggen: Valt op
ons! en tot de heuvelen: Overdekt ons!
31 Want doen zij dit aan het
groene hout, wat zal er aan het
drooge geschieden?
32 Daar werden ook twee andere kwaaddoeners met hem geleid om gedood te worden.
33 Als zij gekomen waren op de
plaats genoemd Calvariën, hebben zij hem daar gekruist, en
ook de kwaaddoeners, den eene
aan de rechterhand, en den andere aan de linkerhand.
34 En Jezus zeide: Vader! vergeef het hun, want zij weten niet
wat zij doen. En zij, deelende
zijne kleederen, wierpen het lot.
35 Het volk stond daar en zag
het aan; doch de oversten met
het volk te zamen beschimpten
hem, zeggende: Anderen heeft
hij verlost; dat hij zich zelven
verlosse, indien hij de Christus
is, de uitverkorene Gods.
36 De soldaten bespotten hem
ook en reikten hem azijn toe,
37 zeggende: Zijt gij de Koning
der Joden, zoo verlos u zelven.
38 Daar was ook een opschrift
boven hem geschreven, met
grieksche, latijnsche en hebreeuwsche letteren: DIT IS
DE KONING DER JODEN.
39 En een van de kwaaddoeners die daar hingen, lasterde
hem, zeggende: Is 't dat gij de
Christus zijt, zoo verlos u zelven, en ons te zamen.
40 Maar de andere berispte
hem, en zeide: Vreest gij dan ook

God niet, daar gij in dezelfde
straf zijt?
41 Doch wij rechtvaardiglijk,
want wij ontvangen loon naar
werken; maar deze heeft niets
kwaads gedaan.
42 En hij zeide tot Jezus: Heere!
wees mij gedachtig als gij in uw
rijk zult komen.
43 Jezus antwoordde hem Ik
zeg u voorwaar, heden zult gij
met mij zijn in het paradijs.
44 Als het omtrent de zesde uur
was, kwam er eene duisternis
over geheel het aardrijk tot de
negende uur toe.
45 En de zon werd verduisterd,
en het voorhangsel van den tem-
pel scheurde in 't midden door.
46 En Jezus roepende met lui-
der stemme, zeide: Vader! in
uwe handen beveel ik mijnen
geest. En dit zeggende, gaf hij
zijnen geest.
47 De kapitein ziende wat er
geschied was, gaf God glorie,
zeggende: Waarlijk, deze man
was rechtvaardig.
48 En al de menigte des volks,
die tot deze aanschouwing ver-
gaderd waren, ziende hetgeen
er geschiedde, keerden weder,
slaande op hunne borsten.
49 Doch al zijne bekenden, en
de vrouwen die hem gevolgd
waren van Galileën, stonden van
verre en zagen het aldus aan.
50 En ziet, een man met name
Joseph, die een raadsheer was,
een goed en rechtvaardig man,
51 dewelke in hunnen raad en
daad niet had toegestemd, zijnde
van Arimathea, eene stad van
Judeën, en die ook het rijk Gods
verwachtte;
52 ging henen tot Pilatus en
verzocht hem het lichaam van
Jezus.
53 En hetzelve afgedaan heb-
bende, wond hij het in een linnen
kleed, en legde het in een uitge-
houwen graf waarin nog nooit
iemand gelegd was.
54 Het was alsdan de dag der
voorbereiding, en de sabbat-dag
begon aan te komen.
55 De vrouwen die met hem
van Galileën gekomen waren,
volgden van achter na, en beza-
gen het graf en hoe het lichaam
daarin gelegd was.
56 En wederkeerende, maakten
zij welriekende kruiden en zal-
ven bereid; doch zij hielden zich
stil op den sabbat-dag, volgens
het gebod.

KAPITTEL XXIV.

MAAR den eersten dag van
de week, kwamen zij tot
het graf, zeer vroeg in den mor-
genstond, medebrengende wel-
riekende kruiden die zij bereid
hadden;
2 en vonden den steen van het
graf afgewenteld.
3 Daar ingaande, vonden zij
het lichaam van den Heere Je-
zus niet.
4 Terwijl zij dan in het gemoed
daarover verslagen waren, ziet,
zoo stonden er twee mannen bij
haar, met blinkende kleederen
5 En alzoo zij bevreesd werden
en het aanzicht ter aarde lie-
gen, zeiden die tot haar: Wat
zoekt gij den levende bij de doo-
den?
6 Hij is hier niet; maar hij is
verrezen. Gedenkt hoe hij tot u
gesproken heeft als hij nog in
Galileën was,

7 zeggende, dat de Zoon des
menschen moest geleverd wor-
den in de handen van de zon-
daars, en gekruist worden, en
ten derden dage verrijzen.
8 Zij werden dan zijne woorden
indachtig.
9 En wedergekeerd zijnde van
het graf, verhaalden zij al deze
dingen aan de elf en aan al de
anderen.
10 Die dit aan de apostelen ver-
haalden, waren Maria Magda-
lena, Joanna, en Maria, de moe-
der van Jacobus, en de anderen
die met haar waren.
11 Doch deze woorden schenen
hun als ijdel geklap, en zij ge-
loofden haar niet.
12 Petrus nochtans stond op en
liep naar het graf; en zich voor-
over buigende, zag hij alleen de
linnen doeken liggen; en hij ging
henen, bij zich zelven bewonde-
rende hetgeen geschied was.
13 Op denzelfden dag gingen er
twee van hen naar een dorp, het-
welk zestig stadiën van Jerusa-
lem lag, met name Emmaüs.
14 Zij spraken onder malkande-
ren van al deze dingen, die er
geschied waren.
15 En het is gebeurd, terwijl zij
samen spraken en overlegden,
dat Jezus zelf kwam genaderd
en met hen ging.
16 Maar hunne oogen werden
wederhouden, opdat zij hem
niet zouden kennen.
17 En hij zeide tot hen: Wat
zijn het voor redenen die gij met
malkanderen voert al wande-
lende, en waarom zijt gij droe-
vig?
18 Een van hen, wiens naam
was Cleophas, antwoordde hem,
zeggende: Zij gij alleen zoo
vreemd in Jerusalem, dat gij
niet weet wat daar deze dagen
geschied is?
19 Wat? zeide hij. Zij zeiden:
Rakende Jezus van Nazareth, de-
welke een groot propheet was,
machtig in werken en woorden
voor God en al het volk;
20 en hoe hem de opperpriesters
en onze prinsen geleverd hebben
om ter dood verwezen te worden,
en hoe zij hem gekruist heb-
ben.
21 Doch wij hoopten dat hij het
was, die Israël zou verlossen; en
na al dit, zoo is het heden de
derde dag dat die dingen ge-
beurd zijn.
22 Maar ook hebben ons som-
mige van de vrouwen die onder
ons zijn, verbaasd gemaakt, de-
welke voor den dag aan het graf
geweest zijn,
23 en zijn lichaam niet gevon-
den hebbende, ons zijn komen
zeggen dat zij ook een visioen
van engelen gezien hebben, die
zeggen dat hij leeft.
24 En daar zijn eenigen van de
onzen naar het graf gegaan en
hebben het zoo bevonden gelijk
de vrouwen gezegd hadden; maar
hem hebben zij niet gevonden.
25 Dan zeide hij tot hen: O gij
dwazen en tragen van harte, om
te gelooven al hetgeen de pro-
pheten gesproken hebben!
26 Moest de Christus deze din-
gen niet lijden, en alzoo ingaan
in zijne glorie?
27 En beginnende van Moyses
en al de propheten, legde hij hun
uit hetgeen van hem geschreven
stond in geheel de Schriftuur.
28 Daarentusschen kwamen zij

aan het dorp waar zij heuengin-
gen, en hij geliet zich alsof hij
verder zoude reizen.
29 Maar zij dwongen hem, zeg-
gende : Blijf bij ons, want het
wordt avond, en de dag is nu in
het afgaan. En hij ging met hen
binnen.
30 Als hij nu met hen aan tafel
zat, nam hij het brood zegende
het, brak het en gaf het hun.
31 Hunne oogen gingen open en
zij kenden hem; en hij verdween
uit hunne oogen.
32 Dan zeiden zij tot elkande-
ren : Was ons hart niet bran-
dende in ons, terwijl hij sprak
op den weg en ons de Schriftuur
opende?
33 En opstaande terzelfde ure,
keerden zij weder naar Jerusa-
lem, en vonden de elf en die met
hen waren, te zamen vergaderd;
34 dewelke zeiden dat de Heer
waarlijk verrezen was, en zich
aan Simon vertoond had.
35 Zij verhaalden ook wat er op
den weg gebeurd was, en hoe zij
hem gekend hadden in het bre-
ken des broods.
36 Terwijl zij deze dingen zei-
den, zoo stond Jezus in 't midden
van hen en zeide tot hen : Vrede
zij met ulieden! Ik ben het, wilt
niet vreezen.
37 Zij werden verslagen en ver-
schrikt en meenden dat zij eenen
geest zagen.
38 Maar hij zeide tot hen : Wat
zijt gij ontsteld, en wat komen
die gedachten in uw hart?
39 Ziet mijne handen en voeten,
want ik ben het zelf. Tast en
ziet, een geest heeft noch vleesch
noch beenderen, gelijk gij mij
ziet hebben.
40 Als hij dit gezegd had, toonde
hij zijne handen en voeten.
41 Maar daar zij het nog niet
geloofden en van blijdschap ver-
baasd stonden, zeide hij : Hebt
gij hier iets om te eten?
42 Zij stelden hem een stuk van
eenen gebraden visch voor, en
eene honigraat.
43 Als hij geëten had in hunne
tegenwoordigheid, zoo nam hij
de overblijfselen en gaf ze hun.
44 En hij zeide tot hen : Deze
zijn de woorden die ik tot u ge-
sproken heb als ik nog bij u was,
dat alles moest vervuld worden,
hetgeen van mij geschreven staat
in de wet van Moyses, in de pro-
pheten en in de psalmen.
45 Toen heeft hij hun het ver-
stand geopend, opdat zij de
Schriftuur zouden verstaan;
46 en hij zeide tot hen : Alzoo
staat er geschreven, en alzoo
moest de Christus lijden, en ten
derden dage van den dood ver-
rijzen (*Psalm* 21 : 6):
47 en de * penitentie en de ver-
giffenis der zonden in zijnen
naam gepredikt worden aan alle
volkeren, beginnende van Jeru-
salem.
48 Doch gijlieden zijt getuigen
van deze dingen.
49 Ik ga u zenden de belofte
mijns Vaders; blijft dan in de
stad totdat gij met de kracht
van hierboven bekleed wordt.
50 En hij leidde hen buiten
naar Bethaniën, en zijne handen
opheffende, zegende hij hen.
51 En terwijl hij hen zegende,
scheidde hij van hen en voer op-
waarts naar den hemel.

---

* *Gr.* bekeering.

52 Zij aanbaden hem en keerden
weder met groote blijdschap
naar Jerusalem,
53 en waren gedurig in den
tempel, God lovende en dankende. Amen.

HET H. EVANGELIE VAN JEZUS CHRISTUS
VOLGENS DE BESCHRIJVING VAN
JOANNES

KAPITTEL I.

IN den beginne was het
Woord, en het Woord was
bij God, en het Woord was God.
2 Dit was in het begin bij God.
3 Alle dingen zijn door hetzelve
gemaakt, en zonder dat is er niets
gemaakt van al wat er gemaakt
is.
4 In hetzelve was het leven, en
het leven was het licht der menschen.
5 En het licht schijnt in de
duisternis, en de duisternis heeft
het niet begrepen.
6 Daar was een mensch van God
afgezonden, met name Joannes.
7 Deze kwam als getuige, om
getuigenis van het licht te geven,
opdat zij allen door hem
gelooven zouden
8 Hij was het licht niet, maar
om getuigenis te geven van het
licht.
9 Dit was het waarachtig licht,
hetwelk alle menschen verlicht,
komende in deze wereld.
10 Hij was in de wereld, en de
wereld is door hem gemaakt, en
de wereld heeft hem niet gekend.
11 Hij kwam in zijn eigen, en de
zijnen namen hem niet aan.
12 Maar aan allen die hem aangenomen
hebben, heeft hij de
macht vergund kinderen Gods
te worden, aan hen, die in zijnen
naam gelooven.
13 Welke niet uit den bloede,
noch uit den wille des vleesches,
noch uit den wille des mans,
maar uit God geboren zijn.
14 En het Woord is vleesch geworden,
en het heeft onder ons
gewoond, en wij hebben zijne
glorie gezien, eene glorie als van
den eeniggeborene des Vaders,
vol van gratie en waarheid.
15 Joannes geeft getuigenis van
hem, en heeft geroepen, zeggende :
Deze was het, daar ik
van zeide : Die na mij komen
moet, is voor mij gesteld; want
hij was voor mij.
16 En uit zijne volheid hebben
wij allen ontvangen, en gratie
voor gratie.
17 Want de wet is door Moyses
gegeven, de gratie en de waarheid
is door Jezus Christus gekomen.
18 Niemand heeft ooit God gezien;
de eeniggeboren Zoon, die
in den schoot des Vaders is, die
heeft hem kenbaar gemaakt.
19 En dit is de getuigenis die
Joannes gaf, als de Joden tot
hem priesters en Levieten van

Jerusalem afzonden, om hem te
vragen : Wie zijt gij?
20 Want hij beleed, en loochende
niet; en beleed : Ik ben
Christus niet.
21 En zij vraagden hem : Wat
dan? zijt gij Elias? Hij zeide : Ik
ben het niet. Zijt gij dan de profeet?
Hij antwoordde : Neen.
22 Zij zeiden tot hem : Wie zijt
gij dan, opdat wij antwoord mogen
geven aan degenen die ons
gezonden hebben? wat zegt gij
van u zelven?
23 Ik ben, zeide hij, eene stemme
roepende in de woestijn :
Maakt recht den weg des Heeren!
gelijk de profeet Isaias
gezegd heeft. (*Isaias* 40:3.)
24 Doch die afgezondenen, waren
van de phariseeën.
25 Zij vraagden hem dan en
zeiden tot hem : Wat doopt gij
dan, indien gij de Christus niet
zijt, noch Elias, noch de profeet?
26 Joannes antwoordde hun,
zeggende : Ik doop met water;
maar midden onder ulieden is er
een, dien gij niet kent;
27 deze is 't, die na mij komen
moet, die voor mij gesteld is,
wiens schoenriem ik niet waardig
ben te ontbinden.
28 Deze dingen zijn te Bethaniën
gebeurd, over de Jordaan,
waar Joannes was doopende.
29 's Anderdaags zag Joannes
Jezus tot zich komen, en zeide:
Ziet daar het Lam Gods, ziet die
wegneemt de zonden der wereld!
30 Dit is hij, waar ik van sprak :
Na mij komt er een man die
voor mij gesteld is, want hij voor
mij was.
31 En ik kende hem niet; maar
opdat hij aan Israël zoude kenbaar
worden, daarom ben ik met
water komen doopen.
32 En Joannes getuigde, zeggende
: Ik heb den Geest gelijk
eene duive van den hemel zien
nederdalen, en hij bleef op hem.
33 Ik kende hem niet; maar die
mij gezonden heeft om met water
te doopen, zeide tot mij : Op
wien gij den Geest zult zien nederdalen
en op hem blijven, deze
is het die doopt met den Heiligen
Geest.
34 Ik heb het gezien, en ik heb
getuigenis gegeven dat hij de
Zoon Gods is.
35 Den volgenden dag stond
Joannes wederom met twee van
zijne discipelen.
36 En ziende Jezus daar wandelen,
zeide hij : Ziet daar het
Lam Gods!
37 De twee discipelen hoorden
hem dit zeggen, en zij volgden
Jezus.
38 Jezus zich omkeerende en
ziende dat zij hem volgden, zeide
tot hen : Wat zoekt gij? Zij antwoordden
hem : Rabbi! (dat is te
zeggen, Meester) waar woont gij?
39 Hij zeide hun : Komt en ziet
het. Zij kwamen en zagen waar
hij woonachtig was, en zij bleven
dien dag bij hem. Het was
dan omtrent de tiende uur.
40 En Andreas, de broeder van
Simon Petrus, was een van de
twee die dit van Joannes gehoord
hadden en Jezus gevolgd waren.
41 Deze vond eerst zijnen broeder
Simon, en zeide tot hem :
Wij hebben den Messias gevonden
(dat is te zeggen, den Christus).
42 Hij bracht hem bij Jezus. En
Jezus hem aanziende, zeide : Gij

zijt Simon, de zoon van Jonas; gij zult Cephas genoemd worden (dat is te zeggen, Petrus).
43 's Anderdaags, als Jezus vertrekken wilde naar Galileën, zoo vond hij Philippus en zeide tot hem : Volg mij.
44 Philippus was van Bethsaïda, uit de stad van Andreas en Petrus.
45 Philippus vond Nathanaël en zeide tot hem : Daar Moyses in de wet, en de propheten van geschreven hebben, dien hebben wij gevonden, Jezus, Josephs zoon, van Nazareth.
46 En Nathanaël zeide tot hem : Kan er van Nazareth iets goeds komen? Philippus antwoordde hem : Kom en zie het.
47 Als Jezus Nathanaël tot hem zag komen, zeide hij van hem : Ziedaar eenen oprechten Israëliet, in denwelken geen bedrog is.
48 Nathanaël zeide tot hem : Waarvan kent gij mij? Jezus gaf hem voor antwoord : Eer Philippus u riep, als gij onder den vijgeboom waart, heb ik u gezien.
49 Waarop Nathanaël zeide : Meester! gij zijt de zoon Gods, gij zijt de koning van Israël.
50 Jezus antwoordde hem : Omdat ik u gezegd heb dat ik u onder den vijgeboom gezien heb, daarom gelooft gij; gij zult al grootere dingen zien dan deze.
51 Hij zeide hem nog : Voorwaar, voorwaar, ik zeg ulieden : gij zult den hemel open zien, en de engelen Gods op en afgaan over den Zoon des menschen.

KAPITTEL II.

EN drie dagen daarna werd er eene bruiloft gehouden te Cana, in Galileën, en de moeder van Jezus was daar.
2 En Jezus was er ook ter bruiloft genood met zijne discipelen.
3 Doch alzoo er wijn ontbrak, zeide de moeder van Jezus tot hem : Zij hebben geenen wijn.
4 Jezus zeide tot haar : Vrouw! wat bemoeit gij u met mijne zaken? mijne uur is nog niet gekomen.
5 Zijne moeder zeide tot de dienaars : Doet al wat hij u zeggen zal.
6 Nu, daar waren zes steenen kruiken gezet, volgens het gebruik dat de Joden hadden van zich te wasschen, houdende elk twee of drie metreten.
7 Jezus zeide tot hen : Vult de kruiken met water. En zij vulden ze tot boven toe.
8 Toen zeide hij tot hen : Schept nu en draagt het aan den hofmeester. En zij droegen het.
9 Als nu de hofmeester het water dat wijn geworden was, geproefd had, daar hij niet wist van waar het kwam (maar de dienaars wisten het wel, die het water geput hadden), zoo riep de hofmeester den bruidegom,
10 en zeide tot hem : Alle man stelt eerst den goeden wijn voor, en als zij wel gedronken hebben, dan stelt hij slechteren; maar gij hebt den goeden wijn tot nu toe bewaard.
11 Dit eerste zijner mirakelen heeft Jezus gedaan te Cana, in Galileën; en hij heeft zijne glorie geopenbaard, en zijne discipelen geloofden in hem.
12 Daarna trok hij af naar Capharnaüm, hij en zijne moeder, zijne broeders, en zijne discipe-

len; doch zij bleven daar wei-
nige dagen.
13 Alzoo de paschen der Joden
nabij was, trok Jezus op naar
Jerusalem.
14 En hij vond in den tempel
die ossen, en schapen, en duiven
verkochten, alsook de wisse-
laars, die daar zaten.
15 En hebbende eene zweep van
koordekens gemaakt, dreef hij
ze allen uit den tempel, met de
schapen en de ossen; en hij goot
het geld der wisselaars uit, en
wierp hunne tafels omverre.
16 En tot al degenen die duiven
verkochten, zeide hij : Neemt
deze dingen weg van hier, en
maakt van het huis mijns Vaders
geen huis van koopmanschap.
17 Alsdan werden zijne disci-
pelen indachtig, dat er geschre-
ven staat : De ijver van uw huis
heeft mij verslonden. (*Psalm*
68 : 9.)
18 De Joden dan namen het
woord en zeiden tot hem : Wat
mirakelen toont gij ons, dat gij
dit zoo al doet?
19 Jezus antwoordde en zeide
hun : Breekt dezen tempel af, en
binnen drie dagen zal ik hem
oprichten.
20 Waarop de Joden zeiden :
Men heeft zes en veertig jaren
lang over dezen tempel gebouwd
en zoudt gij hem oprichten bin-
nen drie dagen?
21 Maar hij sprak van den tem-
pel zijns lichaams.
22 Daarom, als hij van den dood
verrezen was, zoo werden zijne
discipelen indachtig dat hij dit
gezegd had; en zij gaven geloof
aan de Schriftuur en aan het
woord dat Jezus gesproken had.
23 Terwijl hij nu op den feest-
dag van paschen te Jerusalem
was, hebben daar velen in zijnen
naam geloofd, ziende zijne mira-
kelen die hij deed.
24 Maar Jezus betrouwde zich
zelven aan hen niet, omdat hij
ze allen kende;
25 en dat hij niet van noode had
dat hem iemand getuigenis gaf
van den mensch; want hij wist
wat in den mensch was.

KAPITTEL III.

DAAR was zeker man onder
de phariseën, met name Ni
codemus, een overste der Joden,
2 die des nachts tot Jezus kwam
en hem zeide : Meester! wij we-
ten dat gij een leeraar zijt die
van Godswege gekomen is; want
niemand kan deze mirakelen
doen, die gij doet, tenzij God
met hem is.
3 Jezus gaf hem voor antwoord :
Voorwaar, voorwaar, ik zeg u :
tenzij iemand opnieuw geboren
wordt, zoo kan hij het rijk Gods
niet zien.
4 Nicodemus zeide tot hem
Hoe kan een mensch geboren
worden daar hij nu oud is? kan
hij dan weder in het lichaam zij-
ner moeder gaan, en herboren
worden?
5 Jezus antwoordde : Voorwaar,
voorwaar, ik zeg u : tenzij iemand
herboren wordt uit het water en
den Heiligen Geest, zoo kan hij
in het rijk Gods niet komen.
6 Hetgeen uit het vleesch gebo-
ren is, is vleesch; en hetgeen uit
den Geest geboren is, is geest.
7 Zijt niet verwonderd omdat
ik u gezegd heb : Gij moet op-
nieuw geboren worden.

8 De geest blaast waar hij wil, en gij hoort zijne stem wel, maar gij weet niet van waar hij komt noch waar hij henengaat; 't is eveneens met dengene die uit den Geest geboren is.

9 Nicodemus antwoordde en zeide tot hem: Hoe kunnen deze dingen geschieden?

10 Jezus gaf hem voor antwoord: Zijt gij een leeraar in Israël, en weet gij deze dingen niet?

11 Voorwaar, voorwaar, ik zeg het u: wij spreken van hetgeen wij weten, en wij getuigen hetgeen wij gezien hebben; en gij neemt onze getuigenis niet aan.

12 Is 't dat gij niet gelooft als ik ulieden van aardsche dingen spreek, hoe zult gij gelooven als ik u van de hemelsche dingen zou spreken?

13 Ook is er niemand boven in den hemel geweest, dan die van den hemel nedergedaald is, de Zoon des menschen, die in den hemel is.

14 En gelijk Moyses het serpent in de woestijn verheven heeft, alzoo moet de Zoon des menschen verheven worden;

15 opdat al wie in hem gelooft, niet verloren ga, maar het eeuwig leven hebbe.

16 Want zoo lief heeft God de wereld gehad, dat hij zijnen eenigen Zoon gegeven heeft, opdat al wie in hem gelooft, niet verloren ga, maar het eeuwig leven hebbe.

17 Want God heeft zijnen Zoon in de wereld niet gezonden om de wereld te veroordeelen, maar opdat de wereld door hem zou zalig worden.

18 Die in hem gelooft, wordt niet veroordeeld; maar die niet gelooft, is van nu af veroordeeld, omdat hij niet gelooft in den naam van den eeniggeboren Zoon Gods.

19 En de veroordeeling is hierin, dat het licht in de wereld gekomen is, en dat de menschen de duisternis meer bemind hebben dan het licht, omdat hunne werken kwaad waren.

20 Want al wie kwaad doet, haat het licht; en hij komt bij het licht niet, opdat zijne werken niet oestraft worden.

21 Maar die de waarheid doet komt bij het licht, opdat zijne werken kenbaar worden, dat zij in God gedaan zijn.

22 Daarna kwam Jezus en zijne discipelen in het Joodsche land, alwaar hij met hen verbleef en doopte.

23 Ook was Joannes bezig met doopen te Ennon bij Salim, daar veel water was; en het volk kwam daar en werd gedoopt.

24 Want Joannes was alsdan nog in den kerker niet geworpen.

25 Er ontstond dan een geschil tusschen de discipelen van Joannes en de Joden over de zuivering.

26 En zij kwamen tot Joannes en zeiden: Meester! degene die met u over de Jordaan was, van denwelken gij getuigenis gegeven hebt, zie, die doopt nu, en zij gaan allen tot hem.

27 Joannes antwoordde en zeide: De mensch kan niets ontvangen, tenzij het hem van den hemel gegeven is.

28 Gij zelven geeft mij getuigenis, dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet, maar ik ben voor hem afgezonden.

29 Die de bruid heeft, die is de

bruidegom; maar de vriend van
den bruidegom, die daar staat
en hem aanhoort, is ten uiterste
verblijd om de stem des bruide-
goms. Deze mijne blijdschap is
nu vervuld.
30 Hij moet aangroeien, en ik
moet verminderen.
31 Die van hierboven komt, is
boven al. Die van de aarde komt,
die is van de aarde, en spreekt
van de aarde. Die van den hemel
gekomen is, is boven al.
32 En hij getuigt hetgeen hij
gezien en gehoord heeft; en
niemand neemt zijne getuigenis
aan.
33 Zoo wie zijne getuigenis
aanneemt, die onderteekent dat
God waarachtig is.
34 Want deze, dien God ge-
zonden heeft, spreekt Gods
woorden; want God geeft hem
den Geest niet met mate.
35 De Vader bemint den Zoon,
en hij heeft alle dingen in zijne
handen gesteld.
36 Die in den Zoon gelooft,
heeft het eeuwig leven; doch wie
den Zoon geen gehoor geeft, die
zal het leven niet zien, maar de
gramschap Gods blijft over hem.

KAPITTEL IV.

JEZUS dan vernomen heb-
bende dat de phariseeën ge-
hoord hadden, dat hij meer dis-
cipelen maakte en meer doopte
dan Joannes
2 (alhoewel Jezus zelf niet
doopte, maar zijne discipelen),
3 zoo verliet hij Judeën, en
vertrok wederom naar Galileën.
4 Doch, daar hij zijnen weg
door Samariën moest nemen,
5 zoo kwam hij in eene stad
van Samariën, genoemd Sichar,
bij het erfland dat Jacob aan
zijnen zoon Joseph gaf.
6 En aldaar was de bornput
van Jacob. Jezus dan, vermoeid
zijnde van de reize, zat zoo
neder op den bornput. Het was
omtrent de zesde uur.
7 Daar kwam eene vrouw van
Samariën water putten. Jezus
zeide tot haar: Geef mij eens te
drinken.
8 Want zijne discipelen waren
naar de stad gegaan om spijze te
koopen.
9 Deze samaritaansche vrouw
dan zeide tot hem: Hoe eischt
gij, die een Jood zijt, van mij te
drinken, die eene samaritaan-
sche vrouw ben? want de Joden
houden geene gemeenschap met
de Samaritanen.
10 Jezus antwoordde en zeide
haar: Waar 't dat gij wist de
gave Gods, en wie het is die tot
u zegt: geef mij te drinken; zoo
zoudt gij wel van hem geëischt
hebben, en hij zou u levend
water gegeven hebben.
11 De vrouw zeide tot hem: Mijn
Heer! gij hebt niets om mede te
putten, en de put is diep; van-
waar hebt gij dan levend water?
12 Zijt gij meerder dan onze
vader Jacob, die ons den put
gegeven heeft, en daarvan zelf
gedronken heeft, met zijne kin-
deren, en zijn vee?
13 Jezus antwoordde haar we-
derom: Al wie van dit water
drinkt, zal wederom dorst krij-
gen; doch wie van het water
drinken zal dat ik hem zal
geven, die zal in der eeuwig-
heid geenen dorst hebben;
14 maar het water dat ik hem

geven zal, zal in hem eene
fontein van water worden,
dat springen zal ten eeuwigen
leven.
15 De vrouw zeide tot hem:
Heere! geef mij dat water, opdat
ik geenen dorst lijde, noch
hier moet komen putten.
16 Jezus zeide tot haar: Ga,
roep uwen man, en kom dan hier.
17 De vrouw gaf voor antwoord:
Ik heb geenen man. Waarop
Jezus zeide: Wel hebt gij gezegd,
dat gij geenen man hebt;
18 want gij hebt vijf mannen
gehad, en dien gij nu hebt, is
uw man niet; daar zegt gij de
waarheid aan.
19 De vrouw zeide tot hem:
Heere! ik zie dat gij een profeet
zijt.
20 Onze voorouders hebben op
dezen berg hunne aanbidding
gedaan, en gijlieden zegt dat te
Jerusalem de plaats is, alwaar
men aanbidden moet.
21 Jezus zeide tot haar: Vrouw!
geloof mij, de uur komt aan, dat
gij noch op dezen berg, noch te
Jerusalem den vader zult aanbidden.
22 Gij aanbidt wat gij niet kent;
wij aanbidden wat wij kennen;
want de zaligheid komt van de
Joden.
23 Maar de uur komt, en zij is
nu hier, dat de oprechte aanbidders
den Vader zullen aanbidden
in den geest en in de
waarheid; want zulke aanbidders
zijn het, die de Vader zoekt.
24 God is een geest, en die hem
aanbidden, moeten hem in den
geest en in de waarheid aanbidden.
25 De vrouw zeide tot hem: Ik
weet dat de Messias komen moet
(die Christus genoemd wordt);
als hij dan zal gekomen zijn,
die zal ons alles verkondigen.
26 Jezus zeide tot haar: Ik ben
het, die met u spreek.
27 En terstond kwamen zijne
discipelen, en zij waren verwonderd
dat hij met de vrouw
sprak. Niemand zeide nochtans:
wat vraagt gij, of wat spreekt
gij met haar?
28 De vrouw dan liet haren
eemer daar, ging henen naar de
stad en zeide aan de menschen:
29 Komt en ziet dengene die mij
alles gezegd heeft wat ik gedaan
heb. Zou dat de Christus niet zijn?
30 Zij trokken dan de stad uit
en kwamen tot hem.
31 Ondertusschen baden hem
de discipelen, zeggende: Meester!
eet wat.
32 Maar hij zeide hun: Ik heb
eene spijze te eten, die gij niet
kent.
33 De discipelen zeiden dan tot
malkanderen: Zou wel iemand
hem te eten gebracht hebben?
34 Jezus zeide hun: Mijne spijs
is, dat ik doe den wil van dengene
die mij gezonden heeft, en
dat ik zijn werk volbrenge.
35 Zegt gij niet: Het is nog vier
maanden, en dan komt de oogst
aan? Ziet, zeg ik u, heft uwe
oogen op en aanschouwt de landen,
hoe zij van nu af al wit zijn
tot den oogst.
36 En die maait, ontvangt den
loon en vergadert vruchten tot
het eeuwig leven; opdat degene
die zaait, en degene die maait,
zich gelijkelijk verblijden.
37 Want hierin heeft die spreuk
hare waarheid, dat het een ander

is die zaait, en een ander die
maait.
38 Ik heb u gezonden om te
maaien hetgeen gij niet bear-
beid hebt; anderen hebben den
arbeid gedaan, en gij zijt in
hunnen arbeid ingekomen.
39 Doch vele Samaritanen van
die stad geloofden in hem, op
het woord van die vrouw, welke
getuigde : Hij heeft mij alles
gezegd wat ik gedaan heb.
40 Als de Samaritanen dan tot
hem gekomen waren, baden zij
hem dat hij daar wilde blijven;
en hij bleef er twee dagen.
41 En velen meer geloofden in
hem, om zijne eigene woorden.
42 En zij zeiden tot de vrouw :
Het is niet meer om uw zeggen,
dat wij gelooven; want wij heb-
ben hem zelven gehoord, en wij
weten dat dit waarlijk de Zalig-
maker der wereld is.
43 En twee dagen daarna ver-
trok hij vandaar, en ging naar
Galileën.
44 Want Jezus zelf had ver-
klaard dat een propheet in zijn
vaderland niet geëerd is.
45 Als hij dan in Galileën ge-
komen was, hebben hem de Gali-
leërs wel ontvangen, omdat zij
alles gezien hadden hetgeen hij
te Jerusalem op den feestdag
gedaan had; want zij waren ook
op den feestdag geweest.
46 Hij kwam dan wederom te
Cana in Galileën, alwaar hij van
water wijn gemaakt had. En
daar was zeker koninklijk hove-
ling, wiens zoon ziek lag te
Capharnaüm.
47 Deze gehoord hebbende dat
Jezus van Judeën in Galileën
kwam, ging tot hem, en bad hem
dat hij af wilde komen en zijnen
zoon genezen; want hij op zijn
sterven lag.
48 Jezus dan zeide tot hem:
Tenzij dat gijlieden mirakelen
en wonderheden ziet, zoo gelooft
gij niet.
49 De hoveling zeide tot hem :
Heere! kom toch eer mijn zoon
sterft.
50 Jezus zeide tot hem : Ga he-
nen, uw zoon is wel te pas. De
man gaf geloof aan het woord dat
Jezus hem zeide, en ging henen.
51 En als hij nu ging, kwamen
hem zijne knechten te gemoet,
en brachten hem de boodschap,
zeggende dat zijn zoon wel te
pas was.
52 Hij vraagde hun dan de uur
op dewelke hij beter geworden
was. Zij zeiden hem : Gisteren te
zeven ure verliet hem de koorts.
53 De vader erkende dan dat
het dezelfde uur was op dewelke
Jezus hem gezegd had : Uw zoon
is wel te pas. En hij geloofde, hij
en zijn geheel huisgezin.
54 Dit tweede mirakel heeft
Jezus wederom gedaan, als hij
van Judeën in Galileën gekomen
was.

KAPITTEL V.

NADERHAND, als het een
hoogtijd der Joden was,
trok Jezus op naar Jerusalem.
2 Nu, daar is te Jerusalem bij
de Schaapspoort een bad, in 't
hebreeuwsch bijgenoemd Beth-
saïda, hebbende vijf gaande-
rijen.
3 In hetzelve lag eene groote
menigte van zieken, blinden,
kreupelen, lammen, wachtende
naar de roering des waters.

4 Want de engel des Heeren daalde op zekeren tijd neder in het bad, en roerde het water; en die de eerste na de roering des waters in het bad ging, werd genezen, met wat ziekte hij ook bevangen was.

5 Daar was dan zeker mensch die acht en dertig jaren gelegen had met zijne ziekte.

6 Jezus ziende dezen liggen, en wetende dat hij nu langen tijd gelegen had, zeide tot hem: Wilt gij gezond worden?

7 De zieke antwoordde hem: Heere! ik heb niemand om mij in het bad te dragen, als het water geroerd is; en terwijl ik aankom, zoo gaat een ander voor mij daarin.

8 Jezus zeide tot hem: Sta op, neem uw bed op, en ga.

9 En aanstonds werd die mensch gezond; hij nam zijn bed op, en ging. En die dag was een sabbat-dag.

10 De Joden zeiden dan tot dengene die genezen was: Het is sabbat-dag, gij moogt uw bed niet dragen.

11 Hij antwoordde hun: Die mij genezen heeft, heeft mij gezegd: Neem uw bed op, en ga.

12 Zij vraagden hem dan: Wat mensch is dat, die u gezegd heeft: Neem uw bed op, en ga?

13 Maar die genezen was, wist niet wie het was: want Jezus had zich vertrokken van het volk dat daar ter plaatse was.

14 Naderhand vond Jezus hem in den tempel, en zeide tot hem: Zie, gij zijt genezen; zondig voortaan niet meer, opdat u niets erger overkome.

15 Die mensch ging henen, en boodschapte aan de Joden dat het Jezus was die hem genezen had.

16 Daarom vervolgden de Joden Jezus, omdat hij deze dingen op den sabbat-dag deed.

17 Maar Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe, en zoo werk ik ook.

18 Om die reden dan zochten de Joden nog meer hem te dooden, dat hij niet alleen den sabbat-dag brak, maar ook zeide dat God zijn Vader was, makende zich zelven aan God gelijk. Jezus sprak hen dan aldus aan:

19 Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: de Zoon kan van zich zelven niets doen, dan hetgeen hij den Vader ziet doen, want al wat hij doet, dat doet ook insgelijks de Zoon.

20 Want de Vader heeft den Zoon lief, en hij toont hem al wat hij doet; en hij zal hem nog grooter werken toonen dan deze, zoodat gij u zult verwonderen.

21 Want gelijk de Vader de dooden verwekt en levend maakt, alzoo maakt ook de Zoon levend die hij wil.

22 Ook oordeelt de Vader niemand, maar hij heeft al het oordeel gegeven aan den Zoon;

23 opdat zij allen den Zoon zouden eeren, gelijk zij den Vader eeren. Die den Zoon niet eert, die eert den vader niet, die hem gezonden heeft.

24 Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: die naar mijn woord hoort, en hem gelooft die mij gezonden heeft, die heeft het eeuwig leven en hij komt in de verdoemenis niet, maar is van den dood overgegaan in het leven.

25 Voorwaar, voorwaar, ik zeg u : de uur komt, en is nu hier, dat de dooden de stem zullen hooren van den Zoon Gods, en die ze hooren, zullen leven.

26 Want gelijk de Vader het leven in zich zelven heeft, zoo heeft hij ook aan den Zoon gegeven het leven te hebben in zich zelven;

27 en hij heeft hem macht gegeven om het oordeel te doen, omdat hij Zoon des menschen is.

28 Zijt daarover niet verwonderd : want de uur komt aan, dat allen die in de graven zijn, de stem zullen hooren van den Zoon Gods;

29 en die goed gedaan hebben, zullen te voorschijn komen, en verrijzen tot het leven; maar die kwaad gedaan hebben, zullen verrijzen tot de verdoemenis.

30 Ik kan door mij zelven niets doen. Gelijk ik hoor, zoo oordeel ik, en mijn oordeel is rechtvaardig; omdat ik mijnen wil niet zoek, maar den wil van dengene die mij gezonden heeft.

31 Indien ik van mij zelven getuigenis geef, zoo is mijne getuigenis niet waarachtig.

32 Daar is een ander die van mij getuigenis geeft, en ik weet dat de getuigenis, die hij van mij geeft, waarachtig is.

33 Gij hebt tot Joannes gezonden, en hij heeft getuigenis van de waarheid gegeven.

34 Voor mij, ik neem geene getuigenis van een mensch; maar dit zeg ik, opdat gij moogt zalig worden.

35 Hij was eene brandende en lichtende fakkel, en gij hebt u in zijn licht een weinig tijds willen verheugen.

36 Maar ik heb eene getuigenis, grooter dan die van Joannes : want de werken die de Vader mij gegeven heeft te volbrengen, die werken zelve die ik doe, geven getuigenis van mij, dat de Vader mij gezonden heeft.

37 En de Vader die mij gezonden heeft, heeft zelf van mij getuigenis gegeven. Zijne stem hebt gij nooit gehoord, noch zijne gedaante gezien.

38 En zijn woord vat in u geene plaats, omdat gij niet gelooft aan dengene dien hij gezonden heeft.

39 Gij onderzoekt de Schrifturen, omdat gij daarin het eeuwig leven meent te hebben; en die zijn het, die van mij getuigenis geven.

40 En nog wilt gij tot mij niet komen, om het leven te hebben.

41 Ik neem geen glorie van menschen.

42 Maar ik ken u daarvoor, dat gij geene liefde Gods in u hebt.

43 Ik ben gekomen in den naam van mijnen Vader, en gij neemt mij niet aan; is't dat er een ander in zijnen eigen naam komt, dien zult gij aannemen.

44 Hoe zoudt gij kunnen gelooven, gij die de glorie van malkanderen ontvangt, en de glorie, dewelke van God alleen komt, niet zoekt.

45 En denkt niet dat ik u bij den Vader beschuldigen zal : daar is een die u beschuldigt, dat is Moyses, daar gij op betrouwt.

46 Want zoo gij Moyses geloofdet, gij zoudt mij ook wel gelooven : want het is van mij dat hij geschreven heeft.

47 Maar is 't dat gij zijne schriften niet gelooft, hoe zult gij mijne woorden gelooven?

KAPITTEL VI.

DAARNA trok Jezus weg over de zee van Galileën, dat is, van Tiberias.
2 En hem volgde eene groote menigte, omdat zij de mirakelen zagen, die hij over de zieken deed.
3 Jezus ging dan op eenen berg, en zat daar met zijne discipelen.
4 En paschen, het hoogtijd der Joden, was nabij.
5 Jezus dan zijne oogen opheffende, en ziende dat er eene zeer groote menigte tot hem kwam, zeide tot Philippus: Waar zullen wij brood koopen, opdat dit volk moge eten?
6 Doch dit zeide hij om hem te beproeven: want hij wist wel wat hij doen zoude.
7 Philippus antwoordde hem: Om twee honderd denarissen brood is voor hen niet genoeg, opdat elk een klein stuksken krijge.
8 Een van zijne discipelen, Andreas, de broeder van Simon Petrus, zeide tot hem:
9 Hier is een jongsken dat vijf gersten brooden heeft, en twee vischkens; maar wat is dat onder zoo velen?
10 Jezus zeide dan: Doet de menschen nederzitten. Nu, daar was veel gras op die plaats: zij zaten dan neder, omtrent vijf duizend mannen in getal.
11 Doch Jezus nam de brooden, en de dankzegging gedaan hebbende, deelde ze aan degenen die nedergezeten waren; insgelijks ook van de vischkens, zooveel als zij wilden.
12 En als zij verzaad waren, zeide hij tot zijne discipelen: Vergadert de overgeschoten brokkelingen, opdat er niets verloren ga.
13 Zij vergaderden dan, en vulden twaalf korven met brokkelingen, die van vijf gersten brooden waren overgeschoten aan degenen die geëten hadden.
14 Die menschen dan, gezien hebbende het mirakel dat Jezus gedaan had, zeiden: Deze is waarlijk de propheet die in de wereld komen moest.
15 Doch Jezus wetende dat zij komen zouden om hem met geweld te nemen en koning te maken, vluchtte wederom naar den berg alleen.
16 Als het nu avond geworden was, gingen zijne discipelen af naar de zee.
17 En in het schip gegaan zijnde, voeren zij over zee naar Capharnaüm. Het was nu al donker geworden, zonder dat Jezus bij hen gekomen was.
18 En de zee verhief zich door den grooten wind die er waaide.
19 Als zij nu omtrent vijf en twintig of dertig stadiën geroeid hadden, zagen zij Jezus op de zee wandelen, en nabij aan het schip komen; en zij werden vervaard.
20 Maar hij zeide tot hen: Ik ben het, vreest niet.
21 Zij hebben hem dan willen in het schip nemen; en aanstonds was het schip aan het land, waar zij henen voeren.
22 's Anderdaags het volk, dat aan den overkant van de zee stond, hebbende gezien dat daar

geen ander schipken was ge-
weest dan dat een; en dat Jezus
in dat schipken met zijne disci-
pelen niet gegaan was, maar dat
de discipelen alleen vertrokken
waren;
23 alzoo er nu andere schipkens
van Tiberias overkwamen, om-
trent de plaats waar zij het
brood, door de dankzegging des
Heeren, genut hadden;
24 en dat het volk zag dat Jezus
daar niet was, noch zijne disci-
pelen, zoo gingen zij in de schip-
kens en kwamen te Caphar-
naüm, zoekende Jezus.
25 En hem over de zee gevon-
den hebbende, zeiden zij tot hem:
Meester! wanneer zijt gij hier
gekomen?
26 Jezus antwoordde hun, en
zeide: Voorwaar, voorwaar, ik
zeg u: gij zoekt mij niet om de mi-
rakelen die gij gezien hebt, maar
omdat gij van de brooden geëten
hebt, en verzaad zijt geweest.
27 Werkt niet om de spijze die
vergaat, maar om de spijze die
bijblijft ten eeuwigen leven,
welke de Zoon des menschen u
geven zal: want hem heeft God de
Vader met zijn zegel bemachtigd.
28 Zij zeiden hem dan: Wat
zullen wij doen, om de werken
Gods te oefenen?
29 Jezus gaf hun voor ant-
woord: Dit is het werk Gods,
dat gij gelooft in dengene dien
hij gezonden heeft.
30 Zij zeiden hem hierop: Wat
mirakel doet gij dan, opdat wij
het mogen zien en u gelooven?
wat werkt gij toch uit?
31 Onze voorouders hebben het
manna in de woestijn geëten, ge-
lijk er geschreven staat: Brood
van den hemel heeft hij hun te
eten gegeven. (*Exod.* 16 : 15.)
32 Maar Jezus antwoordde hun:
Voorwaar, voorwaar, ik zeg u:
Moyses heeft u het brood uit den
hemel niet gegeven; maar het is
mijn Vader, die u het waarach-
tig brood uit den hemel geeft.
33 Want het brood Gods is de-
gene, die van den hemel gedaald
is, en die aan de wereld het leven
geeft.
34 Zij zeiden dan tot hem:
Heere! geef ons altijd dat brood.
35 Jezus zeide hun: Ik ben het
brood des levens; zoo wie tot
mij komt, die zal geenen honger
hebben, en die in mij gelooft,
zal nimmermeer dorst hebben.
36 Maar ik heb het u gezegd,
gij hebt mij gezien, en evenwel
gij gelooft niet.
37 Al wat de Vader mij geeft,
zal tot mij komen; en dengene
die tot mij komt, zal ik niet ver-
werpen.
38 Want ik ben van den hemel
gedaald, niet om mijnen wil te
doen, maar den wil van dengene
die mij gezonden heeft.
39 Doch dit is de wil des Va-
ders die mij gezonden heeft, dat
ik van al hetgeen hij mij gegeven
heeft, niets late verloren gaan,
maar hetzelve doe verrijzen in
den jongsten dag.
40 Dit is de wil mijns Vaders
die mij gezonden heeft, dat al
wie den Zoon ziet, en in hem ge-
looft, het eeuwig leven hebbe; en
ik zal hem doen verrijzen in den
jongsten dag.
41 De Joden dan murmureerden
tegen hem, omdat hij gezegd
had: Ik ben het levende brood,
die uit den hemel gedaald ben.

42 En zij zeiden : Is dit Jezus niet, de zoon van Joseph, wiens vader en moeder wij kennen! hoe zegt hij dan dat hij uit den hemel gedaald is?
43 Maar Jezus gaf hun voor antwoord : Murmureert toch niet onder malkanderen.
44 Niemand kan tot mij komen, tenzij de Vader, die mij gezonden heeft, hem trekke: en ik zal hem doen verrijzen in den jongsten dag.
45 Daar staat geschreven bij de propheten : En zij zullen allen van God geleerd worden. (*Isaias* 54 : 13.) Al degene dan, die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, komt tot mij.
46 Niet dat iemand den Vader gezien heeft, tenzij die van God is; die heeft den Vader gezien.
47 Voorwaar, voorwaar, ik zeg u : die in mij gelooft, heeft het eeuwig leven.
48 Ik ben het brood des levens.
49 Uwe voorouders hebben het manna in de woestijn geëten, en zij zijn gestorven.
50 Dit is het brood dat van den hemel afkomt, opdat zoo wie daarvan eet, niet sterve.
51 Ik ben het levende brood, die uit den hemel gedaald ben.
52 Zoo iemand van dit brood eet, die zal in der eeuwigheid leven; en het brood dat ik geven zal, is mijn vleesch, welk ik zal geven voor het leven der wereld.
53 De Joden dan streden onder malkanderen, zeggende : Hoe kan deze zijn vleesch te eten geven?
54 Jezus zeide hun : Voorwaar, voorwaar, ik zeg u : tenzij gij het vleesch van den Zoon des menschen eet en zijn bloed drinkt, zoo zult gij het leven in u niet hebben.
55 Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, heeft het eeuwig leven; en ik zal hem doen verrijzen in den jongsten dag.
56 Want mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank.
57 Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem.
58 Gelijk de levende Vader mij gezonden heeft, zoo leef ik om den Vader, en die mij eet, zal ook om mij leven.
59 Dit is het brood, dat van den hemel gedaald is; niet gelijk het manna, dat uwe voorouders geëten hebben, en zijn gestorven. Die dit brood eet, zal leven in der eeuwigheid.
60 Deze dingen zeide hij, leerende in de synagoge binnen Capharnaüm.
61 Velen dan van zijne discipelen, zulks hoorende, zeiden : Dit is een hard zeggen; wie kan dat aanhooren?
62 Doch Jezus, wetende bij zich zelven dat zijne discipelen daarover murmureerden, zeide tot hen : Ergert u dat?
63 Indien gij dan den Zoon des menschen eens ziet opvaren, waar hij te voren was?
64 Het is de geest die levend maakt; het vleesch baat niet met allen. De woorden die ik tot u gesproken heb, zijn geest en leven.
65 Maar daar zijn eenigen onder ulieden, die niet gelooven. Want Jezus wist van het begin af, wie zij waren, die niet geloofden, en wie hem verraden zou.

66 Hij zeide ook : Daarom heb
ik u gezegd dat niemand tot mij
kan komen, tenzij het hem van
mijnen Vader gegeven worde.
67 Van dien tijd af keerden
vele van zijne discipelen terug,
en zij gingen niet meer met hem.
68 Jezus zeide dan tot de twaalf:
Wilt gij ook niet weggaan?
69 Maar Simon Petrus ant-
woordde hem : Heere! tot wien
zouden wij gaan? gij hebt de
woorden van het eeuwig leven.
70 En wij hebben geloofd en
erkend, dat gij de Christus zijt,
de Zoon van den levenden God.
71 Jezus antwoordde hun : Heb
ik u niet alle twaalf verkoren?
en niettemin een van ulieden
is een duivel.
72 Dit zeide hij van Judas,
Simons zoon, den Iscarioter;
want deze was het die hem ver-
raden zoude, daar hij een van de
twaalf was.

KAPITTEL VII.

NADERHAND wandelde
Jezus in Galileën; want
hij wilde in Judeën niet, wan-
delen, omdat de Joden hem
zochten te dooden.
2 Doch alzoo het hoogtijd der
Joden, het looverfeest nabij was.
3 zoo zeiden hem zijne broeders:
Vertrek van hier, en ga naar
Judeën; opdat ook uwe discipe-
len uwe werken zien, die gij doet.
4 Want niemand doet iets in
't verborgen; maar hij zoekt ver-
maard te zijn. Vermits gij deze
dingen doet, zoo vertoon u aan
de wereld.
5 Want ook zijne broeders ge-
loofden in hem niet.
6 Jezus zeide dan tot hen : Mijn
tijd is nog niet gekomen, maar
uw tijd is altijd gereed.
7 De wereld kan u niet haten;
maar mij haat ze, omdat ik van
haar getuig dat hare werken
kwaad zijn.
8 Gaat gij henen naar dit hoog-
tijd; voor mij, ik ga naar dit
hoogtijd niet, want mijn tijd is
nog niet vervuld.
9 Dit gezegd hebbende, bleef
hij in Galileën.
10 Doch nadat zijne broeders
opgetrokken waren, ging hij ook
naar het hoogtijd, niet openlijk,
maar als in het heimelijk.
11 De Joden dan zochten hem
op het hoogtijd en zeiden: Waar
is hij?
12 En daar was veel gemompel
van hem onder het volk; want
sommigen zeiden : Hij is goed;
anderen zeiden : Neen, maar hij
verleidt het volk.
13 Niemand nochtans sprak
vrijmoediglijk van hem, uit
vreeze van de Joden.
14 Als het hoogtijd nu ten
halve was, ging Jezus op naar
den tempel en leerde daar.
15 En de Joden verwonderden
zich, zeggende : Hoe weet deze
de Schriftuur, daar hij ze niet
geleerd heeft?
16 Jezus gaf hun voor ant-
woord : Mijne leering is de
mijne niet, maar desgenen die
mij gezonden heeft.
17 Is 't dat iemand diens wil
wil doen, die zal kennis krijgen
van de leering, of zij van God is,
dan of ik uit mij zelven spreek.
18 Die uit zich zelven spreekt,
zoekt zijne eigene glorie; maar
wie de glorie zoekt van dengene
die hem gezonden heeft, die is

oprecht, en in hem is geen be-
drog.
19 En heeft Moyses u niet de
wet gegeven? en nochtans nie-
mand van u doet de wet.
20 Waarom zoekt gij mij om
het leven te brengen? Het volk
antwoordde en zeide: Gij hebt
den duivel in, wie zoekt u om
het leven te brengen?
21 Jezus gaf hun voor antwoord:
Een werk heb ik gedaan, en daar-
over staat gij allen verwonderd.
22 Nochtans alhoewel u Moyses
de besnijdenis gegeven heeft
(niet dat ze van Moyses komt
maar van de vaders), zoo be-
snijdt gij wel iemand op den
sabbat-dag.
23 Indien men dan de besnij-
denis ontvangt op den sabbat-
dag, zonder dat daarom de wet
van Moyses gebroken wordt,
neemt gij mij dat kwalijk af, dat
ik eenen mensch op den sabbat-
dag geheel gezond gemaakt heb?
24 Oordeelt niet naar den schijn,
maar oordeelt een recht oordeel.
25 Eenigen dan van die van
Jerusalem zeiden: Is dit niet de-
gene dien zij zoeken te dooden?
26 En ziet, hij spreekt daar in
't openbaar, zonder dat ze hem
iets zeggen. Zouden de oversten
nu wel overtuigd zijn dat hij de
Christus is?
27 Maar wij weten vanwaar
deze is; daar nochtans, als de
Christus zal gekomen zijn, nie-
mand weten zal vanwaar hij is.
28 Jezus riep dan, leerende in
den tempel, en zeide: Ja, gij
kent mij, en gij weet vanwaar
ik ben; en ik ben van mij zel-
ven niet gekomen, maar die
mij gezonden heeft, is waar-
achtig; doch gij kent hem niet.
29 Ik ken hem, want ik ben van
hem, en hij heeft mij gezonden.
30 Zij zochten hem dan gevan-
gen te nemen, doch niemand
sloeg de handen aan hem, omdat
zijne uur nog niet gekomen was.
31 Maar velen van het volk ge-
loofden in hem, en zeiden: Zal
de Christus, als hij komen zal,
wel meer mirakelen doen dan
deze doet?
32 De phariseën hoorden het
volk dit van hem mompelen; en
de oversten en phariseën zonden
dienaars uit, om hem te vangen.
33 Jezus zeide dan tot hen: Nog
een weinig tijds ben ik met u, en
dan ga ik tot dengene die mij
gezonden heeft.
34 Gij zult mij zoeken en niet
vinden; en waar ik ben, kunt
gij niet komen.
35 De Joden zeiden dan onder
malkanderen: Waar zal hij
henengaan, dat wij hem niet
vinden zullen? zal hij tot de
verstrooide heidenen gaan en
de heidenen leeren?
36 Wat wil dat beduiden, dat
hij zegt: Gij zult mij zoeken en
niet vinden; en waar ik ben,
kunt gij niet komen?
37 Doch op den laatsten dag
van het hoogtijd, die de grootste
was, stond Jezus op en riep,
zeggende: Zoo wie dorst heeft,
die kome tot mij en drinke.
38 Die in mij gelooft, daar zul-
len, gelijk de Schriftuur zegt,
stroomen van levend water
vloeien uit zijn binnenste.
(*Isaias* 58: 11.)
39 Dit zeide hij van den Geest,
welken degenen die in hem ge-
looven, ontvangen zouden; want

de Geest was nog niet gegeven,
omdat Jezus nog niet was in
zijne glorie.
40 Velen dan van het volk,
deze zijne woorden gehoord
hebbende, zeiden : Dit is voorzeker de propheet.
41 Anderen zeiden : Dit is de
Christus. Maar sommigen zeiden : Zou dan de Christus van
Galileën komen?
42 Zegt de Schriftuur niet dat
de Christus uit het geslacht van
David komen zal, en uit het stedeken Bethlehem, waar David
van was? (*Mich.* 5 : 2.)
43 Zoodat er tweedracht ontstond onder het volk, om zijnentwil.
44 En sommigen van hen wilden
hem gevangen nemen; nochtans
sloeg niemand de hand aan hem.
45 De dienaars dan kwamen tot
de opperpriesters en phariseën,
die tot hen zeiden: Waarom hebt
gij hem niet medegebracht?
46 De dienaars antwoordden :
Nooit mensch heeft zoo gesproken gelijk deze mensch.
47 De phariseën zeiden hierop:
Zijt gij dan ook verleid?
48 Is er wel iemand van de
oversten of van de phariseën,
die in hem geloofd heeft?
49 Maar deze hoop, die de wet
niet kent, is vervloekt!
50 Nicodemus, deze is degene
die 's nachts tot Jezus kwam, die
een van hun getal was, zeide tot
hen :
51 Onze wet verwijst die wel
iemand zonder hem eerst te
hooren en kennis te nemen van
hetgeen hij doet?
52 Zij gaven hem voor antwoord : Hoe? zijt gij ook een
Galileër? Onderzoek de Schriftuur, en zie dat er nooit propheet
uit Galileën voortkwam.
53 En zij trokken henen, elk
naar zijn huis.

KAPITTEL VIII.

DOCH Jezus ging op den berg
van Oliveten.
2 En 's morgens vroeg kwam hij
wederom in den tempel waar al
het volk tot hem kwam, en nedergezeten zijnde, onderwees hij
hen.
3 En de schriftgeleerden en
phariseën brachten tot hem
eene vrouw die in overspel
bevonden was; en haar in 't
midden gesteld hebbende,
4 zeiden zij tot hem : Meester!
deze vrouw is daar zoo in overspel bevonden.
5 Doch Moyses heeft ons in de
wet belast, zoodanigen te steenigen. Gij dan, wat zegt gij hiervan? (*Levit.* 20: 10.)
6 Doch dit zeiden zij om hem te
tenteeren, opdat zij hem zouden
kunnen beschuldigen. Maar Jezus nederbukkende, schreef met
den vinger op de aarde.
7 Maar alzoo zij hem bleven
vragen, richtte hij zich op en
zeide tot hen : Die onder u zonder zonde is, die werpe den
eersten steen op haar.
8 En wederom nederbukkende,
schreef hij op de aarde.
9 Als zij dit hoorden, gingen zij
henen, de eene voor, de andere
na, beginnende van de oudsten;
en Jezus bleef er alleen met de
vrouw, die in 't midden stond.
10 Jezus zich oprichtende,
zeide tot haar : Vrouw! waar
zijn ze die u beschuldigden?

heeft u niemand verwezen?
11 Zij antwoordde: Niemand,
Heere! En Jezus zeide: Ik zal u
ook niet verwijzen; ga henen,
maar zondig voortaan niet meer.
12 Jezus sprak dan wederom
tot hen en zeide: Ik ben het licht
der wereld; die mij volgt, wandelt
niet in de duisternis, maar
zal hebben het licht des levens.
13 De phariseën zeiden hem
daarop: Gij geeft getuigenis van
u zelven; uwe getuigenis is niet
waarachtig.
14 Jezus gaf hun voor antwoord:
Al is 't dat ik getuigenis
van mij zelven geef, mijne getuigenis
is nochtans waarachtig;
want ik weet vanwaar ik gekomen
ben en waar ik henenga:
maar gij weet niet vanwaar ik
kom of waar ik henenga.
15 Gij oordeelt naar het vleesch;
ik oordeel niemand.
16 En al ware het dat ik oordeelde,
mijn oordeel zou waarachtig
zijn: want ik ben niet
alleen, maar ik en de Vader, die
mij gezonden heeft.
17 En in uwe wet staat geschreven
dat de getuigenis van
twee personen waarachtig is.
(*Deuteronom.* 17: 6.)
18 Nu, ik ben het die getuigenis
geef voor mij zelven, en de Vader
die mij gezonden heeft, geeft ook
getuigenis voor mij.
19 Zij zeiden hem dan: Waar is
uw Vader? Jezus antwoordde:
Gij kent noch mij noch mijnen
Vader; ware het dat gij mij kendet,
gij zoudt ook mijnen Vader
wel kennen.
20 Deze dingen zeide Jezus,
leerende in den tempel bij de
schatkamer; en nochtans sloeg
niemand de hand aan hem, omdat
zijne uur nog niet gekomen was.
21 Jezus zeide hun wederom:
Ik ga henen en gij zult mij zoeken,
en gij zult in uwe zonden
sterven; waar ik henenga kunt
gij niet komen.
22 De Joden zeiden dan: Zou
hij wel zich zelven het leven benemen,
omdat hij zegt: waar ik
ben, kunt gij niet komen?
23 Hij zeide hun verder: Gij zijt
van hierbeneden, ik ben van
daarboven; gij zijt van deze wereld,
ik ben van deze wereld niet.
24 Daarom heb ik u gezegd dat
gij in uwe zonden sterven zult:
want indien gij niet gelooft dat
ik ben, zoo zult gij in uwe zonden
sterven.
25 Zij zeiden hem dan: Wie zijt
gij? Jezus antwoordde hun: Ik
ben, die ik u zeg, van den beginne.
26 Ik heb veel van u te zeggen
en te oordeelen; maar die mij gezonden
heeft is waarachtig; en
hetgeen ik uit hem gehoord heb,
dat spreek ik in de wereld.
27 En zij verstonden niet dat
hij van God, zijnen Vader, sprak.
28 Jezus heeft hun dan gezegd:
Als gij den Zoon des menschen
omhoog zult geheven hebben, dan
zult gij kennen dat ik ben, en dat
ik van mij zelven niets doe; maar
dat ik spreek, gelijk de Vader mij
geleerd heeft, en niet anders.
29 En die mij gezonden heeft,
is met mij, en hij heeft mij niet
alleen gelaten, omdat ik altijd
doe hetgeen hem behagelijk is.
30 Als hij deze dingen zeide,
geloofden velen in hem.
31 Jezus zeide dan tot de Joden,
die in hem geloofden: Is 't dat gij

in mijn woord blijft, zoo zult gij
oprechtelijk mijne discipelen
zijn.
32 En gij zult de waarheid
kennen, en de waarheid zal u
vrijdom geven.
33 Zij antwoordden hem : Wij
zijn de nakomelingen van Abraham,
en nooit zijn wij iemands
slaven geweest; hoe zegt gij
dan : gij zult in vrijdom zijn?
34 Jezus antwoordde hun :
Voorwaar, voorwaar, ik zeg u :
al wie de zonde doet, is een
slaaf van de zonde.
35 Doch een slaaf blijft in den
huize niet voor altijd, maar de
zoon blijft er voor altijd.
36 Is 't dat u dan de Zoon in
vrijdom stelt, zoo zult gij oprechtelijk
vrij zijn.
37 Ik weet wel dat gij de kinderen
van Abraham zijt; maar gij
zoekt mij te dooden, omdat mijn
woord in u geene plaats grijpt.
38 Ik spreek hetgeen ik bij
mijnen Vader gezien heb, en gij
doet ook hetgeen gij bij uwen
vader gezien hebt.
39 Zij zeiden wederom : Onze
vader is Abraham. Jezus antwoordde
hun : Zijt gij Abrahams
kinderen, doet Abrahams
werken.
40 Maar nu zoekt gij mij te
dooden, eenen mensch die u
de waarheid gesproken heb, dewelke
ik van God gehoord heb.
Dit heeft Abraham niet gedaan.
41 Gij doet de werken van uwen
vader. Zij zeiden hem dan : Wij
zijn uit geene bastaardkinderen;
wij hebben God alleen
voor vader.
42 Jezus zeide hun dan : Zoo
God uw Vader ware, gij zoudt
mij immers liefhebben ; vermits
ik uit God gesproten ben en van
hem gekomen : want ik ben van
mij zelven niet gekomen, maar
hij heeft mij gezonden.
43 Waarom kent gij mijne taal
niet? Omdat gij niet hooren kunt
hetgeen ik u zeg.
44 De duivel is uw vader, en gij
wilt de genegenheden van uwen
vader volbrengen. Hij was een
menschenmoordenaar van den
beginne en hij bleef in de waarheid
niet staan, omdat er geene
waarheid in hem is. Als hij leugens
spreekt, zoo spreekt hij uit
zijn eigen : want hij is een leugenaar
en de vader der leugens.
45 Maar mij, als ik de waarheid
zeg, gelooft gij niet.
46 Wie van u zal mij van zonde
overtuigen? Indien ik u de waarheid
zeg, waarom gelooft gij mij
niet?
47 Die uit God is, hoort naar
Gods woorden. Daarom hoort
gij er niet naar, omdat gij uit
God niet zijt.
48 De Joden dan antwoordden
en zeiden tot hem : Zeggen wij
niet wel, dat gij een Samaritaan
zijt en den duivel inhebt?
49 Jezus antwoordde : Ik heb
den duivel niet in ; maar ik eer
mijnen Vader, en gij onteert mij.
50 Voor mij, ik zoek mijne glorie
niet; daar is een die ze zoeken
zal, en die recht zal doen.
51 Voorwaar, voorwaar, ik zeg
u : zoo wie mijn woord onderhoudt,
die zal den dood niet zien
in der eeuwigheid.
52 De Joden zeiden dan : Nu
zien wij dat gij den duivel inhebt.
Abraham en de propheten
zijn gestorven, en gij zegt : Zoo

wie mijn woord onderhoudt, die
zal den dood niet smaken in der
eeuwigheid.
53 Zijt gij dan meerder dan
onze vader Abraham, die ge-
storven is, gelijk de propheten
ook gestorven zijn? Wien maakt
gij u zelven?
54 Jezus antwoordde : Indien
ik mij zelven glorie geef, zoo is
mijne glorie van geene waarde.
Het is mijn Vader die mij glorie
geeft, die gij zegt dat uw God is.
55 Doch gij kent hem niet,
maar ik ken hem; en zoo ik
zeide dat ik hem niet ken, ik
zoude leugenachtig zijn gelijk
gij; maar ik ken hem, en ik
onderhoud zijn woord.
56 Abraham, uw vader, is van
verlangen opgesprongen om
mijnen dag te zien. Hij heeft hem
gezien, en is verblijd geweest.
57 De Joden dan zeiden tot
hem : Gij zijt nog geen vijftig
jaren oud, en hebt gij Abraham
gezien?
58 Jezus antwoordde hun: Voor-
waar, voorwaar, ik zeg u: ik ben
eer Abraham geboren werd.
59 Zij namen dan steenen op,
om op hem te werpen; maar
Jezus verborg zich en ging uit
den tempel.

KAPITTEL IX.

EN in het voorbijgaan zag
Jezus eenen mensch die
blind geboren was.
2 En zijne discipelen vraagden
hem : Meester! wie heeft er ge-
zondigd, deze of zijne ouders,
dat hij blind geboren is?
3 Jezus antwoordde : Het is
niet dat hij gezondigd heeft,
noch zijne ouders; maar opdat
de werken Gods in hem zouden
vertoond worden.
4 Ik moet de werken doen van
dengene die mij gezonden heeft,
zoolang het dag is: de nacht
komt wanneer niemand werken
kan.
5 Zoolang ik in de wereld ben,
ben ik het licht der wereld.
6 Als hij dit gezegd had, spoog
hij op de aarde en maakte slijk
van het speeksel, en streek hem
het slijk op de oogen,
7 en zeide hem : Ga henen,
wasch u in het bad van Siloë
('t welk beteekent, Gezonden).
Hij ging dan henen, waschte
zich en kwam ziende wederom.
8 Zoodan zijne geburen, en
die hem te voren hadden zien
bedelen, zeiden : Is dat niet
degene die daar zat en bedelde?
Sommigen zeiden : Hij is het.
9 Anderen zeiden : Geenszins,
maar hij gelijkt hem wel. Doch
hij zeide : Ik ben het zelf.
10 Zij zeiden hem dan : Hoe
zijn u de oogen geopend!
11 Hij antwoordde : Die man,
die Jezus genoemd wordt, heeft
slijk gemaakt, en mijne oogen
gestreken, en heeft mij gezegd.
Ga henen naar het bad van
Siloë, en wasch u. Ik ben henen-
gegaan, heb mij gewasschen, en
ik zie.
12 Zij zeiden tot hem : Waar is
die? Hij antwoordde : Ik weet
het niet.
13 Zij brachten hem, die blind
geweest was, tot de phariseeën.
14 Nu, het was sabbat-dag als
Jezus het slijk maakte en zijne
oogen opende.
15 De phariseeën vraagden hem
dan wederom hoe hij ziende

geworden was. Hij zeide tot
hen : Hij heeft mij slijk op de
oogen gelegd, ik heb mij ge-
wasschen en ik zie.
16 Waarop sommigen van de
phariseën zeiden : Deze mensch
is van God niet, die den sabbat-
dag niet onderhoudt. Maar ande-
ren zeiden : Hoe kan een kwaad
mensch zulke mirakelen doen?
En daar was tweedracht onder
hen.
17 Zij zeiden dan nog eens tot
den blinde : Gij, wat zegt gij
van dengene die uwe oogen
geopend heeft? Hij antwoordde :
Het is een propheet.
18 De Joden dan geloofden van
hem niet dat hij blind geweest
was en ziende geworden, totdat
zij de ouders van dengene die
ziende geworden was, geroepen
hadden.
19 Aan dewelke zij vraagden,
zeggende : Is dit uw zoon,
dien gij zegt dat blind geboren
is? Hoe is 't dan dat hij nu
ziet?
20 Zijne ouders gaven hun
voor antwoord : Wij weten dat
dit onze zoon is, en dat hij blind
geboren is;
21 Maar hoe hij nu ziet, weten
wij niet; of wie zijne oogen ge-
opend heeft, dat weten wij niet.
Ondervraagt hem zelven, hij
heeft zijne jaren, dat hij zich
zelven verantwoorde.
22 Dit zeiden zijne ouders om-
dat zij de Joden vreesden; want
de Joden hadden alreeds onder
hen besloten, dat zoo iemand
hem voor den Christus zou er-
kennen, hij uit de synagoge zou
verbannen worden.
23 Daarom zeiden zijne ouders,
hij heeft zijne jaren, onder-
vraagt hem zelven.
24 Zij riepen dan nog eens den
mensch die blind geweest was,
en zeiden tot hem : Geef glorie
aan God, wij weten dat dit een
kwaad mensch is.
25 Hij antwoordde hun: Of hij een
kwaad mensch is, weet ik niet;
een ding weet ik, dat ik blind ge-
weest ben en dat ik nu zie.
26 Zij zeiden hem dan : Wat
heeft hij u gedaan? hoe heeft hij
u de oogen geopend?
27 Hij antwoordde hun : Ik heb
het u nu gezegd, en gij hebt het
gehoord; wat wilt gij het weder-
om hooren? wilt gij ook zijne
discipelen worden?
28 Zij overgongen hem dan
met smadige woorden, en zei-
den : Wees gij zijn discipel; wat
ons aangaat, wij zijn de disci-
pelen van Moyses.
29 Wij weten dat God aan Moy-
ses gesproken heeft; maar dezen
weten wij niet vanwaar hij is.
30 Die mensch antwoordde en
zeide tot hen : Dit is wel iets
wonders, dat gij niet weet van-
waar hij is, daar hij mijne oogen
geopend heeft.
31 Wij weten nochtans dat God
de zondaars niet verhoort; maar
zoo iemand Gods dienaar is en
zijnen wil doet, dien verhoort hij.
32 Zoolang de wereld staat, is
het nooit gehoord dat iemand de
oogen geopend heeft van eenen
die blind geboren was.
33 Zoo deze van God niet was,
hij zou niets kunnen doen.
34 Zij gaven hem voor ant-
woord : Gij zijt vol zonden van
uwe geboorte af, en gij zult ons
leeren? En zij stieten hem buiten.

35 Jezus hoorde dat zij hem
buitengestooten hadden; en hem
gevonden hebbende, zeide hij
tot hem: Gelooft gij in den Zoon
Gods?
36 Waarop hij antwoordde:
Wie is het, Heere! opdat ik in
hem geloove?
37 Jezus zeide tot hem: Gij
hebt hem gezien, en die met u
spreekt, die is het zelf.
38 Toen zeide hij: Ik geloof,
Heere! En nedervallende aan-
bad hij hem.
39 En Jezus zeide: Tot een oor-
deel ben ik in de wereld ge-
komen, opdat degenen die niet
zien, zouden zien, en die zien,
zouden blind worden.
40 En eenigen van de phari-
seën die met hem waren, hoor-
den dit en zeiden tot hem: Zijn
wij dan ook blind?
41 Hij antwoordde hun: Indien
gij blind waart, zoo zoudt gij
geene zonde hebben; maar nu
gij zegt: wij zien; daarom blijft
uwe zonde.

KAPITTEL X.

VOORWAAR, voorwaar, ik
zeg u: die niet door de
deur ingaat in den schaapstal,
maar van elders inklimt, die is
een dief en moordenaar.
2 Maar die door de deur ingaat,
is de herder der schapen.
3 Aan dezen doet de deur-
wachter open, en de schapen
hooren naar zijne stem; en hij
roept zijne schapen bij hunnen
naam, en hij leidt ze uit.
4 En als hij zijne schapen uit-
gelaten heeft, zoo gaat hij hen
voor, en de schapen volgen hem,
omdat zij zijne stem kennen.
5 Doch eenen vreemde volgen
zij niet, maar zij vluchten van
hem, omdat zij de stem van den
vreemde niet kennen.
6 Deze parabel zeide Jezus tot
hen; maar zij verstonden niet
wat hij hun zeide.
7 Jezus zeide hun dan weder-
om: Voorwaar, voorwaar, ik zeg
u: ik ben de deur der schapen.
8 Allen die er nog gekomen
zijn, zijn dieven en moorde-
naars; en de schapen hebben
naar hen niet geluisterd.
9 Ik ben de deur. Zoo wie door
mij inkomt, die zal behouden
zijn; en hij zal uit en ingaan, en
voedsel vinden.
10 De dief komt niet dan om te
stelen, te dooden en te verder-
ven; ik ben gekomen opdat zij
het leven zouden hebben, en
overvloediglijk hebben.
11 Ik ben de goede Herder. De
goede herder geeft zijn leven
voor zijne schapen.
12 Maar de huurling, en die de
herder niet is, aan wien de
schapen niet toebehooren, ziet
den wolf komen, en hij verlaat
de schapen, en neemt de vlucht;
en de wolf rooft en verstrooit de
schapen.
13 Doch de huurling vlucht om-
dat hij een huurling is, en dat
hij zich de schapen niet aan-
draagt.
14 Ik ben de goede Herder, en
ik ken de mijnen, en de mijnen
kennen mij,
15 gelijk de Vader mij kent en
ik den Vader ken. En ik geef
mijn leven ten beste voor mijne
schapen.
16 Ik heb nog andere schapen,
die van dezen schaapstal niet

zijn : die moet ik er ook toe
brengen, en zij zullen naar mijne
stem hooren; en het zal eene
kudde worden en een herder.
17 Daarom heeft mij de Vader
lief, omdat ik mijn leven afleg,
om het zelve wederom aan te
nemen.
18 Niemand neemt het mij af,
maar ik leg het af uit mij zelven;
en ik heb de macht om het af te
leggen, en ik heb de macht om
het weder aan te nemen. Dit is
het gebod dat ik van mijnen Va-
der ontvangen heb.
19 Daar ontstond wederom
tweedracht onder de Joden om
deze woorden.
20 Want velen van hen zeiden:
Hij heeft den duivel in, en hij is
uitzinnig; wat hoort gij hem
aan?
21 Anderen zeiden: Dit zijn
geene woorden van eenen die
den duivel inheeft. Kan de dui-
vel de oogen van de blinden wel
opendoen?
22 Nu, men hield het feest van
de tempelwijdingen binnen Je-
rusalem, en het was winter.
23 En Jezus wandelde in den
tempel, in de gaanderij van
Salomon.
24 De Joden kwamen hem dan
omringen en zeiden hem: Hoe-
lang zult gij ons gemoed in twij-
fel houden? Zijt gij de Christus,
zeg het ons openlijk.
25 Jezus antwoordde hun: Ik
zeg het u, en gij gelooft mij niet.
De werken die ik doe in den
naam van mijnen Vader, die ge-
ven getuigenis van mij.
26 Maar gij gelooft niet, omdat
gij van mijne schapen niet zijt.
27 Mijne schapen hooren naar
mijne stem, en ik ken ze, en zij
volgen mij.
28 En ik geef hun het eeuwig
leven; in der eeuwigheid zullen
zij niet verloren gaan, en nie-
mand zal ze uit mijne handen
rooven.
29 Hetgeen mijn Vader mij ge-
geven heeft, is grooter dan al wat
er is; en niemand kan ze rooven
uit de handen van mijnen Vader.
30 Ik en de Vader zijn een.
31 Toen namen de Joden stee-
nen op om hem te steenigen.
32 Jezus zeide tot hen: Ik heb
u vele goede werken getoond
vanwege mijnen Vader; om
welk van die werken steenigt gij
mij?
33 De Joden antwoordden hem:
Wij steenigen u niet om eenig
goed werk, maar om de blasphe-
mie, en omdat gij, die een mensch
zijt, u zelven God maakt.
34 Jezus antwoordde hun:
Staat er niet geschreven in uwe
wet: Ik heb gezegd dat gij goden
zijt? (*Psalm* 81: 6.)
35 Is 't dat gij die goden noemt,
tot dewelke het woord Gods ge-
sproken is, en dat de Schriftuur
niet kan missen;
36 hoe zegt gij, dat ik, dien de
Vader geheiligd en in de wereld
gezonden heeft, blasphemeer,
omdat ik gezegd heb dat ik de
Zoon Gods ben?
37 Zoo ik de werken mijns Va-
ders niet doe, gelooft mij niet;
38 maar is 't dat ik die doe, en
dat gij mij niet wilt gelooven,
gelooft de werken, opdat gij
moogt weten en gelooven dat de
Vader in mij is, en ik in den
Vader.
39 Zij zochten hem dan te van-

gen; maar hij ontging aan hunne
handen.
40 En hij trok wederom over de
Jordaan, ter plaatse waar Joan-
nes eerst doopte; en hij verbleef
daar.
41 En velen kwamen tot hem en
zeiden : Joannes deed wel geene
mirakelen;
42 maar al hetgeen Joannes
van dezen gezegd heeft, was
waarachtig. En daar geloofden
er velen in hem.

KAPITTEL XI.

DAAR was zeker mensch die
ziek lag, Lazarus, van Be-
thaniën, het dorp van Maria en
van Martha, hare zuster.
2 Deze Maria was degene die
den Heere met balsem zalfde,
en zijne voeten met haar haar
afdroogde; wier broeder Laza-
rus ziek lag.
3 Zijne zusters zonden dan tot
Jezus, en zeiden: Heere! zie,
degene dien gij liefhebt, is ziek.
4 't Welk Jezus hoorende, zeide
tot hen : Deze ziekte zal tot zij-
nen dood niet strekken, maar tot
Gods glorie, opdat de Zoon Gods
daardoor verheerlijkt worde.
5 Doch Jezus had Martha, en
hare zuster Maria, en Lazarus
lief.
6 Als hij nu hoorde dat hij ziek
was, zoo bleef hij nog wel twee
dagen op dezelfde plaats.
7 Maar daarna zeide hij tot
zijne discipelen: Laat ons weder
naar Judeën trekken.
8 De discipelen zeiden hem :
Meester! nu even zochten de
Joden u te steenigen, en gaat gij
wederom derwaarts?
9 Jezus antwoordde : Zijn er
niet twaalf uren in den dag? Zoo
iemand in den dag wandelt, die
stronkelt niet, omdat hij het
licht dezer wereld ziet.
10 Maar is 't dat hij in den
nacht wandelt, zoo stronkelt hij,
omdat hij geen licht heeft.
11 Als hij aldus gesproken had,
zeide hij tot hen : Lazarus, onze
vriend, slaapt; maar ik ga om
hem van den slaap te wekken.
12 Zijne discipelen zeiden dan:
Heere! is 't dat hij slaapt, zoo is
hij behouden.
13 Doch Jezus had van zijnen
dood gesproken, en zij meenden
dat hij van den natuurlijken
slaap sprak.
14 Alsdan zeide hun Jezus open-
lijk uit: Lazarus is dood.
15 En ik ben blijde om uwentwil
dat ik daar niet geweest ben,
opdat gij moogt gelooven. Maar
laat ons naar hem toe gaan.
16 Thomas dan, genoemd Didy-
mus, zeide tot zijne mededisci-
pelen: Laat ons ook gaan, om
met hem te sterven.
17 Als Jezus dan aankwam,
vond hij dat hij nu al vier dagen
in het graf gelegen had.
18 En alzoo Bethaniën maar
omtrent vijftien stadiën van Je-
rusalem was,
19 zoo waren er velen van de
Joden tot Martha en Maria ge-
komen, om haar te troosten over
haren broeder.
20 Martha dan, gehoord heb-
bende dat Jezus aankwam, ging
hem te gemoet; maar Maria zat
in huis.
21 En Martha zeide tot Jezus :
Heere! waart gij hier geweest,
mijn broeder ware niet gestor-
ven.

22 Maar nog tegenwoordig
weet ik wel, dat al wat gij van
God zult verzoeken, God u dat
geven zal.
23 Jezus zeide tot haar: Uw
broeder zal verrijzen.
24 Martha zeide tot hem: Ik
weet wel dat hij verrijzen zal in
de verrijzenis ten jongsten dage.
25 Jezus zeide tot haar: Ik ben
de verrijzenis en het leven; die
in mij gelooft, zal leven al ware
hij al dood;
26 en al wie leeft en in mij ge-
looft, die zal in der eeuwigheid
niet sterven. Gelooft gij dat?
27 Zij antwoordde hem: Ja ik,
Heere! ik geloof dat gij de Chris-
tus zijt, de Zoon van den leven-
den God, die in deze wereld ge-
komen zijt.
28 Dit gezegd hebbende, ging
zij henen en riep Maria, hare
zuster, in stilte, zeggende: De
Meester is daar, en hij roept u.
29 Deze dat hoorende, stond
haastelijk op en ging naar hem
toe;
30 want Jezus was nog in het
dorp niet gekomen; maar was
nog ter plaatse waar Martha
hem ontmoet had.
31 De Joden dan, die met Ma-
ria in huis waren en haar ver-
troostten, ziende dat zij zoo
haastelijk opgestaan was en
uitgegaan, volgden haar, zeg-
gende: Zij gaat naar het graf
om daar te weenen.
32 Doch Maria gekomen zijnde
waar Jezus was, en hem ziende,
viel hem te voet, en zeide tot
hem: Heere! waart gij hier ge-
weest, mijn broeder ware niet
gestorven.
33 Als nu Jezus haar zag wee-
nen, en de Joden die met haar
gekomen waren, insgelijks wee-
nen, zoo werd hij zeer ontroerd
in zijnen geest, en hij ontstelde
zich zelven,
34 en zeide: Waar hebt gij hem
gelegd? Zij zeiden tot hem:
Heere! kom en zie het.
35 En Jezus weende.
36 De Joden zeiden dan: Ziet,
hoe lief hij hem had!
37 Maar sommigen van hen
zeiden: Kon hij, die de oogen
van den blindgeborene geopend
heeft, niet maken dat deze niet
stierf?
38 Jezus dan, zich zelven we-
derom zeer ontroerende, kwam
bij het graf. Het was eene spe-
lonk en zij was met eenen steen
toegelegd.
39 Jezus zeide: Neemt den
steen weg. Martha, de zuster
van den overledene, zeide tot
hem: Heere! hij stinkt nu al,
want hij is vier dagen dood.
40 Jezus zeide tot haar: Heb ik
u niet gezegd, dat indien gij
gelooft, gij de glorie Gods zult
zien?
41 Zij namen den steen dan weg.
Doch Jezus zijne oogen omhoog
heffende, zeide: Vader! ik dank
u omdat gij mij verhoord hebt.
42 En ik wist wel dat gij mij
altijd verhoort; maar ik zeg dit
om het volk dat hier rondom
staat, opdat zij gelooven dat gij
mij gezonden hebt.
43 Dit gezegd hebbende, riep
hij met luider stemme: Lazarus,
kom uit!
44 En aanstonds kwam de
doode te voorschijn, hebbende
de handen en voeten gebonden
met windelen, en zijn aanzicht

was met eenen zweetdoek om-
wonden. Jezus zeide tot hen:
Ontbindt hem, en laat hem gaan.
45 Velen van de Joden die tot
Maria en Martha gekomen wa-
ren, en gezien hadden hetgeen Je-
zus gedaan had, geloofden in hem.
46 Maar eenigen van hen gin-
gen naar de phariseën, en zeiden
hun wat Jezus gedaan had.
47 De opperpriesters dan, en de
phariseën vergaderden den raad
en zeiden: Wat maken wij?
want deze mensch doet vele mi-
rakelen.
48 Indien wij hem alzoo laten
geworden, zoo zullen zij allen in
hem gelooven, en de Romeinen
zullen komen en zullen onze
plaats en volk verwoesten.
49 Doch een uit hen, met name
Caiphas, als zijnde de hooge-
priester van dat jaar, zeide tot
hen: Gij verstaat de zaak niet;
50 en gij denkt niet eens dat
het u beter is dat er een mensch
sterve voor het volk, dan dat het
gansche volk verloren ga.
51 Doch dit zeide hij uit zich
zelven niet; maar alzoo hij de
hoogepriester was van dat jaar,
zoo propheteerde hij dat Jezus
zoude sterven voor het volk;
52 en niet alleen voor dat volk,
maar opdat hij de kinderen Gods
die verstrooid waren, tot een
vergaderen zoude.
53 Van dien dag af dan, waren
zij er op uit om hem ter dood te
brengen.
54 Daarom wandelde Jezus niet
meer in 't openbaar onder de
Joden, maar hij vertrok naar een
gewest bij de woestijn, in eene
stad genoemd Ephrem en ver-
bleef daar met zijne discipelen.
55 Doch daar de paschen der
Joden nabij was, zoo trokken er
velen uit dat gewest naar Jeru-
salem op, om zich te zuiveren.
56 Zij zochten Jezus dan en
zeiden tot malkanderen, in den
tempel staande: Wat dunkt u,
dat hij op het hoogtijd niet geko-
men is?
57 Maar de opperpriesters en de
phariseën hadden last gegeven,
dat, zoo iemand wist waar hij
was, hij het zoude aanbrengen,
opdat zij hem zouden vangen.

KAPITTEL XII.

ZES dagen dan voor paschen
kwam Jezus te Bethaniën,
waar Lazarus gestorven was,
dien hij van den dood verwekt
had.
2 En zij maakten hem daar een
avondmaal gereed. Martha dien-
de en Lazarus was een van dege-
nen die met hem ter tafel zaten.
3 Maria dan nam een pond kos-
telijke zalf van onvervalschten
nardus, en zalfde de voeten van
Jezus, en droogde dezelve af
met haar haar; en het huis werd
vervuld van den geur der zalf.
4 Toen zeide een van zijne dis-
cipelen, Judas de Iscarioter, die
hem verraden zou:
5 Waarom deze zalf niet ver-
kocht voor driehonderd denaris-
sen, en den armen gegeven?
6 Doch dit zeide hij, niet dat hij
zich de armen aandroeg, maar
omdat hij een dief was, en de
beurs hebbende, droeg hetgeen
daarin gegeven werd.
7 Maar Jezus zeide: Laat haar
toch toe dat zij dit voor den dag
mijner begrafenis bewaard mag
hebben.

8 Want de armen hebt gij altijd met u, maar mij hebt gij niet altijd.

9 Eene groote menigte dan van de Joden, verstaan hebbende dat hij daar was, kwamen niet alleen om Jezus, maar ook om Lazarus te zien, dien hij van den dood verwekt had.

10 Doch de opperpriesters sloegen te zamen raad om ook Lazarus te dooden.

11 Want velen van de Joden vielen af om zijnentwil en geloofden in Jezus.

12 's Anderdaags, het volk dat met groote menigte op het hoogtijd gekomen was, hoorende dat Jezus naar Jerusalem kwam,

13 namen palmtakken, gingen hem te gemoet en riepen: Hosanna! Gebenedijd zij de Koning van Israël, die daar komt in den naam des Heeren!

14 En Jezus eenen jongen ezel bekomen hebbende, zat daarop, gelijk er geschreven staat:

15 Vrees niet, gij dochter van Sion! zie, uw Koning komt, zittende op het veulen van eene ezelinne. (*Zach.* 9: 9.)

16 Dit verstonden zijne discipelen in 't eerste niet; maar als Jezus in zijne glorie was, dan werden zij indachtig dat dit van hem geschreven stond en dat zij hem dat bewezen hadden.

17 Het volk dan, dat met hem was als hij Lazarus uit het graf riep en van den dood verwekte, gaf hiervan getuigenis.

18 Daarom kwam hem ook zooveel volk te gemoet, omdat zij gehoord hadden dat hij dit mirakel gedaan had.

19 De phariseën dan zeiden onder malkanderen: Gij ziet wel dat wij niets winnen; ziet, de geheele wereld loopt hem na.

20 Doch daar waren eenige heidenen onder degenen die opgekomen waren om te aanbidden op het hoogtijd.

21 Dewelke dan bij Philippus kwamen, die van Bethsaïda in Galileën was, en hem baden, zeggende: Mijn Heer! wij zouden geern Jezus eens zien.

22 Philippus kwam het aan Andreas zeggen; Andreas wederom en Philippus zeiden het aan Jezus.

23 Doch Jezus gaf hun voor antwoord: De uur is gekomen dat de Zoon des menschen zal verheerlijkt worden.

24 Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: tenzij het tarwegraan in de aarde valt en sterft, zoo blijft het alleen; maar is 't dat het sterft, zoo brengt het vele vruchten voort.

25 Die zijn leven liefheeft, zal het in het verlies brengen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden ten eeuwigen leven.

26 Zoo wie mij dient, die volgt mij; en waar ik ben, zal ook mijn dienaar wezen. Zoo iemand mij gediend zal hebben, die zal van mijnen Vader geëerd worden.

27 Nu is mijne ziel ontsteld; en wat zal ik zeggen? Vader! verlos mij van deze uur! Maar daarom ben ik in deze uur gekomen.

28 Vader! verheerlijk uwen naam. Daar kwam dan eene stem uit den hemel: Ik heb hem verheerlijkt, en ik zal hem nog verheerlijken.

29 Het volk dan, dat daar stond

zal gezonden hebben, die ontvangt mij; en die mij ontvangt, ontvangt dengene die mij gezonden heeft.
21 Als Jezus dit gezegd had, werd hij ontsteld in zijnen geest, en hij verklaarde openlijk, en zeide: Voorwaar, voorwaar, ik zeg u, dat een van ulieden mij verraden zal.
22 De discipelen zagen dan op malkanderen, twijfelende van wien hij sprak.
23 Nu, daar lag in den schoot van Jezus een van zijne discipelen, dien Jezus liefhad:
24 Simon Petrus dan gaf hem eenen wenk, en zeide: Wie is het, daar hij van spreekt?
25 Hij dan op de borst van Jezus nederrustende, vraagde hem: Heere! wie is het?
26 Jezus antwoordde: Het is degene, aan wien ik ingedoopt brood zal geven. En brood ingedoopt hebbende, gaf hij het aan Judas, Simons zoon, den Iscarioter.
27 En nadat hij het stuksken genomen had, zoo voer de duivel in hem. En Jezus zeide tot hem: Hetgeen gij doet, doe dat haastelijk.
28 Maar niemand van degenen die aan tafel zaten, verstond waartoe hij hem dit zeide.
29 Want sommigen meenden, omdat Judas de beurs had, dat Jezus hem gezegd had: Koop hetgeen ons noodig is tot het hoogtijd, of dat hij iets aan de armen geven zoude.
30 Als hij dan het stuksken genomen had, zoo ging hij terstond uit. En het was nacht.
31 Als hij nu uitgegaan was zeide Jezus: Nu is de Zoon des menschen verheerlijkt, en God is in hem verheerlijkt.
32 Is God in hem verheerlijkt, zoo zal God hem ook in zich zelven verheerlijken; en terstond zal hij hem verheerlijken.
33 Lieve kinderen! nog een weinig tijds ben ik met u. Gij zult mij zoeken, en gelijk ik aan de Joden gezegd heb: waar ik henen ga, kunt gij niet komen; alzoo zeg ik u nu ook.
34 Ik geef u een nieuw gebod: dat gij malkanderen liefhebt, en malkanderen bemint gelijk ik u bemind heb.
35 Hieraan zullen zij allen kennen dat gij mijne discipelen zijt, indien gij liefde tot malkanderen draagt.
36 Simon Petrus zeide tot hem: Heere! waar gaat gij henen? Jezus antwoordde: Waar ik henen ga, kunt gij mij nu niet volgen, maar daarna zult gij mij volgen.
37 Petrus zeide tot hem: Waarom kan ik u nu niet volgen? Ik zal mijn leven voor u geven.
38 Jezus antwoordde hem: Zult gij uw leven voor mij geven? Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: de haan zal niet kraaien, of gij zult mij driemaal verloochend hebben.

KAPITTEL XIV.

DAT uw hart niet ontsteld worde. Gij gelooft in God, gelooft ook in mij.
2 In het huis mijns Vaders zijn vele woningen. Ware het anders, ik zoude het u gezegd hebben: want ik ga, om voor u eene plaats gereed te maken.
3 En nadat ik zal vertrokken

zijn, en u eene plaats zal ge-
reed gemaakt hebben, zoo zal
ik wederkomen, en u tot mij
nemen, opdat gij ook moogt
wezen waar ik ben.
4 Gij weet waar ik henen ga,
en gij weet den weg.
5 Thomas zeide tot hem: Heere!
wij weten niet waar gij henen
gaat; en hoe kunnen wij den
weg weten?
6 Jezus zeide tot hem: Ik ben
de weg, de waarheid en het
leven. Niemand komt tot den
Vader dan door mij.
7 Indien gij mij gekend hadt,
zoo zoudt gij mijnen Vader ook
wel gekend hebben; en gij zult
hem haast kennen, en gij hebt
hem gezien.
8 Philippus zeide tot hem:
Heere! toon ons den Vader, en
het is ons genoeg.
9 Jezus antwoordde hem: Ik
ben nu zoo langen tijd met ulie-
den, en hebt gij mij nog niet ge-
kend? O Philippus! die mij ziet
ziet ook den Vader. Hoe zegt gij
dan: Toon ons den Vader?
10 Geloof gij niet dat ik in den
Vader ben, en dat de Vader in mij
is? De woorden die ik u spreek,
spreek ik uit mij zelven niet;
maar het is de Vader, dewelke in
mij verblijft, die de werken doet.
11 Gelooft gijlieden niet dat ik
in den Vader, en de Vader in
mij is? gelooft het ten minste
om de werken.
12 Voorwaar, voorwaar, ik zeg
u: die in mij gelooft, zal de wer-
ken die ik doe, ook doen, en hij
zal er nog grooter dan deze
doen, omdat ik tot den Vader ga.
13 En al wat gij van den Vader
in mijnen naam verzoeken zult,
dat zal ik doen; opdat de Vader
verheerlijkt worde in den Zoon.
14 Zoo gij iets verzoekt in
mijnen naam, ik zal het doen.
15 Indien gij mij liefhebt, on-
derhoudt mijne geboden.
16 En ik zal den Vader bidden,
en hij zal u eenen anderen
Trooster geven, opdat hij in der
eeuwigheid met u blijve;
17 den Geest der waarheid,
welken de wereld niet ontvan-
gen kan, omdat zij hem niet
ziet, noch kent; maar gij zult
hem kennen, want hij zal bij u
blijven, en in u zijn.
18 Ik zal u geene weezen laten;
ik zal tot u komen.
19 Nog een weinig, en de wereld
ziet mij voortaan niet meer; maar
gij zult mij zien, want ik leef en
gij zult ook leven.
20 In dien dag zult gij weten
dat ik in mijnen Vader ben, en
gij in mij, en ik in u.
21 Die mijne geboden heeft en
dezelve onderhoudt, die is het
die mij bemint; en die mij be-
mint, zal van mijnen Vader be-
mind worden; en ik zal hem
beminnen, en mij zelven aan
hem openbaren.
22 Judas, niet de Iscarioter,
zeide tot hem: Heere! hoe komt
het dat gij u zelven aan ons
openbaren zult, en niet aan de
wereld?
23 Jezus gaf hem voor ant-
woord: Zoo wie mij bemint, die
zal mijn woord onderhouden; en
mijn Vader zal hem beminnen,
en wij zullen tot hem komen, en
bij hem onze woonplaats maken.
24 Die mij niet bemint, onder-
houdt mijne woorden niet; en
het woord dat gij gehoord hebt,

is het mijne niet, maar des
Vaders, die mij gezonden heeft.
25 Dit heb ik u gezegd als ik
bij u bleef.
26 Maar de Trooster, de Heilige
Geest, welken de Vader in mijnen
naam zal zenden, die zal u alles
leeren en u indachtig maken al
hetgeen ik u gezegd heb.
27 Ik laat u den vrede, ik geef
u mijnen vrede: ik geef u geenen,
gelijk de wereld u geeft. Dat uw
hart niet ontsteld worde, noch
bevreesd zij.
28 Gij hebt gehoord dat ik u
gezegd heb: Ik ga, en ik kom tot
u. Zoo gij mij liefhadt, gij zoudt
u toch verblijden, omdat ik tot
den Vader ga; want de Vader is
meerder dan ik.
29 En nu heb ik het u gezegd,
eer het geschiedt, opdat gij, als
het geschied zal zijn, moogt ge-
looven.
30 Ik zal voortaan met u niet
veel meer spreken; want de
prins dezer wereld komt, doch
in mij heeft hij niets.
31 Maar opdat de wereld wete
dat ik den Vader bemin, en dat
ik zoo doe, gelijk de Vader mij
belast heeft: Staat op, laat ons
vanhier gaan.

KAPITTEL XV.

IK ben de ware wijnstruik en
mijn Vader is de wijngaar-
denier.
2 Alle ranken die in mij geene
vrucht dragen, zal hij afsnijden;
en al die vruchten dragen, zal
hij zuiveren, opdat zij meer
vruchten voortbrengen.
3 Gijlieden zijt nu zuiver, om de
woorden die ik u gesproken heb.
4 Blijft in mij en ik in u. Gelijk
eene rank geene vruchten kan
dragen uit zich zelve, tenzij zij
in den wijnstruik blijft, zoo gij
ook niet, tenzij gij in mij blijft.
5 Ik ben de wijnstruik, en gij
zijt de ranken. Die in mij blijft,
en ik in hem, die brengt vele
vruchten voort; want zonder
mij kunt gij niets doen.
6 Zoo wie in mij niet blijft, die
zal weggeworpen worden gelijk
eene rank, en hij zal verdroogen,
en men zal hem oprapen en in 't
vuur werpen, om te branden.
7 Zoo gij in mij blijft en mijne
woorden in u blijven, al wat gij
wilt, zult gij eischen, en het zal
u geworden.
8 Hierin wordt mijn Vader ver-
heerlijkt, dat gij vele vruchten
voortbrengt, en mijne discipelen
wordt.
9 Gelijk de Vader mij bemind
heeft, zoo heb ik u ook bemind.
Blijft in mijne liefde.
10 Is 't dat gij mijne geboden
onderhoudt, zoo zult gij in mijne
liefde blijven; gelijk ik ook de
geboden mijns Vaders onderhou-
den heb, en blijf in zijne liefde.
11 Deze dingen zeg ik u, opdat
mijne vreugd in u zij, en uwe
vreugd volmaakt worde.
12 Dit is mijn gebod, dat gij
malkanderen bemint, gelijk ik u
bemind heb.
13 Niemand bewijst grootere
liefde dan deze, dat hij zijn leven
geeft voor zijne vrienden.
14 Gij zijt mijne vrienden, in-
dien gij doet wat ik u gebied.
15 Ik zal u geene knechten meer
noemen, want de knecht weet
niet wat zijn heer doet; maar ik
heb u vrienden genoemd, omdat

ik al hetgeen ik van mijnen Va-
der gehoord heb, u heb bekend
gemaakt.
16 Gij hebt mij niet verkoren,
maar ik heb u verkoren, en u
gesteld opdat gij zoudt gaan en
vruchten voortbrengen, en dat
uwe vrucht zou blijven; opdat
de Vader u geve al wat gij hem
bidden zult in mijnen naam.
17 Dit beveel ik u, dat gij
malkanderen lief hebt.
18 Zoo de wereld u haat, weet
dat zij mij al voor u gehaat heeft.
19 Indien gij van de wereld
geweest waart, zoo zou de wereld
het hare bemind hebben; maar
omdat gij van de wereld niet
zijt, en dat ik u uit de wereld
verkoren heb, daarom haat u de
wereld.
20 Zijt mijn woord indachtig,
dat ik u gezegd heb: De knecht
is niet meerder dan zijn heer.
Hebben zij mij vervolgd, zij zul-
len u ook vervolgen; hebben zij
mijne woorden waargenomen, zij
zullen de uwe ook waarnemen.
21 Maar dat alles zullen zij u
aandoen om mijnen naam, om-
dat zij dengene die mij gezonden
heeft, niet kennen.
22 Indien ik niet gekomen ware,
noch tot hen gesproken had, zoo
zouden zij geene zonde hebben;
maar nu hebben zij geene ver-
schooning van hunne zonde.
23 Die mij haat, haat ook mij-
nen Vader.
24 Had ik onder hen geene wer-
ken gedaan, die niemand anders
gedaan heeft, zij zouden geene
zonde hebben; maar nu hebben
zij die gezien, en niettemin mij
en mijnen Vader gehaat.
25 Maar het is opdat het woord,
hetgeen in hunne wet geschre-
ven staat, zoude volbracht wer-
den: Zij hebben mij gehaat zon-
der reden. (*Psalm* 24 : 19.)
26 Doch als de Trooster zal ge-
komen zijn, dien ik u van den
Vader zal afzenden, de Geest der
waarheid, die van den Vader
voortkomt, die zal van mij getui-
genis geven.
27 En gij zult er ook getuigenis
van geven, omdat gij van het
begin af met mij geweest zijt.

KAPITTEL XVI.

DEZE dingen heb ik u gezegd,
opdat gij niet geërgerd
wordt.
2 Zij zullen u uit de synagogen
bannen; ja, de uur komt aan,
dat al wie u ter dood brengt, zal
meenen God dienst te doen.
3 En deze dingen zullen zij u
aandoen, omdat zij den Vader
niet kennen, noch mij.
4 Doch ik heb u dit gezegd, op-
dat als de uur zal gekomen zijn,
gij gedenken moogt dat ik het u
gezegd heb.
5 En ik heb het van het begin
af niet gezegd, omdat ik bij u
was. Maar nu ga ik weg tot den-
gene die mij gezonden heeft, en
niemand van u vraagt mij eens:
Waar gaat gij henen?
6 Maar omdat ik deze dingen
tot u gesproken heb, heeft de
droefheid uw hart vervuld.
7 Doch ik zeg u de waarheid.
Het is u dienstig dat ik ga: want
zoo ik niet wegga, zoo zal de
Trooster tot u niet komen; maar
zoo ik wegga, zal ik hem tot u
zenden.
8 En als hij zal gekomen zijn,
zal hij de wereld overtuigen van

de zonde, van de rechtvaardig-
heid en van het oordeel :
9 van de zonde, omdat zij in mij
niet geloofd hebben;
10 van de rechtvaardigheid,
omdat ik tot den Vader ga, en
dat gij mij niet meer zien zult;
11 en van het oordeel, omdat de
prins dezer wereld van nu af
geoordeeld is.
12 Ik heb u nog al veel te zeg-
gen, maar gij kunt het nu niet
dragen.
13 Doch als hij, de Geest der
waarheid, zal gekomen zijn, die
zal u alle waarheid leeren, want
hij zal uit zich zelven niet spre-
ken, maar al wat hij gehoord zal
hebben, zal hij spreken, en de
toekomende dingen zal hij u ver-
kondigen.
14 Hij zal mij verheerlijken;
want van het mijne zal hij het
ontvangen, en u verkondigen.
15 Al wat de Vader heeft, is het
mijne; daarom zeide ik dat hij
het van het mijne ontvangen zal
en u verkondigen.
16 Nog een weinig tijds, en gij
zult mij niet meer zien; en we-
derom een weinig tijds, en gij
zult mij zien; want ik ga tot den
Vader.
17 Hierop zeiden eenigen van
zijne discipelen tot malkande-
ren : Wat wil hij ons hiermede
zeggen : nog een weinig tijds, en
gij zult mij niet meer zien; en
wederom een weinig tijds, en
gij zult mij zien; want ik ga tot
den Vader?
18 Zij zeiden dan : Wat wil hij
daarmede zeggen : Een weinig
tijds? wij weten niet, wat hij
zegt.
19 Jezus dan merkende dat zij
hem wilden vragen, zeide tot
hen : Gij onderzoekt onder mal-
kanderen over hetgeen ik gezegd
heb : nog een weinig tijds, en
gij zult mij niet zien; en weder-
om een weinig tijds, en gij zult
mij zien.
20 Voorwaar, voorwaar, ik zeg
u : gij zult schreien en weenen,
maar de wereld zal zich verblij-
den; doch gij zult bedroefd zijn,
maar uwe droefheid zal in blijd-
schap veranderen.
21 Als eene vrouw baart, heeft
zij droefheid, omdat hare uur
gekomen is; maar als zij een
kind gebaard heeft, zoo gedenkt
ze de smart niet meer, om de
blijdschap dat er een mensch ter
wereld gekomen is.
22 Alzoo hebt gij nu ook wel
droefheid; maar ik zal u wederom
zien, en uw hart zal zich verblij-
den, en niemand zal uwe blijd-
schap ontnemen.
23 En in dien dag zult gij mij
niets meer vragen. Voorwaar,
voorwaar, ik zeg u : al wat gij
den Vader zult bidden in mijnen
naam, hij zal het u geven.
24 Tot nu toe hebt gij niets
verzocht in mijnen naam; eischt,
en gij zult verkrijgen, opdat uwe
vreugd volmaakt zij.
25 Deze dingen heb ik u gezegd
in gelijkenissen. De uur komt nu
aan, dat ik u niet meer in gelij-
kenissen spreken zal, maar open-
lijk van den Vader zal verkon-
digen.
26 In dien dag zult gij in mij-
nen naam verzoeken, en ik zeg
u niet dat ik den Vader voor u
bidden zal,
27 want de Vader zelf bemint u,
omdat gij mij bemind hebt, en

geloofd, dat ik van God ben uit-
gegaan.
28 Ik ben van den Vader uitge-
gaan, en in de wereld gekomen;
nu verlaat ik wederom de we-
reld en ga tot den Vader.
29 Zijne discipelen zeiden tot
hem : Zie, gij spreekt nu open-
lijk, en gij gebruikt niet eene
gelijkenis.
30 Nu zien wij wel dat gij alles
weet, en niet van noode hebt dat
u iemand ondervrage : daarom
gelooven wij dat gij van God zijt
uitgegaan.
31 Jezus antwoordde hun : Ge-
looft gij nu?
32 Ziet, de uur komt aan, en is
al gekomen, dat gij verstrooid
zult worden, elk naar het zijne,
en mij alleen zult laten; maar ik
ben niet alleen, want de Vader
is met mij.
33 Deze dingen heb ik u gezegd
opdat gij in mij vrede moogt heb-
ben. In de wereld zult gij ver-
drukking hebben; maar be-
trouwt, ik heb de wereld ver-
wonnen.

KAPITTEL XVII.

ALS Jezus dit gezegd had,
hebbende de oogen naar
den hemel opgeheven, zeide hij :
Vader! de uur is gekomen ; ver-
heerlijk uwen Zoon, opdat uw
Zoon u ook verheerlijke.
2 Gelijk gij hem macht gegeven
hebt over alle menschen, opdat
hij aan allen, die gij hem gege-
ven hebt, het eeuwig leven ver-
leene.
3 Doch dit is het eeuwig leven,
dat zij u kennen, den eenigen
waren God, en Jezus Christus,
dien gij gezonden hebt.
4 Ik heb u verheerlijkt op de
aarde; het werk dat gij mij ge-
geven hadt te doen, heb ik vol-
trokken.
5 Nu dan, o Vader! verheerlijk
mij bij u zelven, met de glorie
die ik bij u gehad heb, aleer de
wereld was.
6 Ik heb uwen naam kenbaar
gemaakt aan de menschen die
gij mij uit de wereld gegeven
hebt. Zij behoorden u toe, en gij
hebt ze mij gegeven; en uw
woord hebben zij onderhouden.
7 Nu weten zij dat alles wat gij
mij gegeven hebt, van u is.
8 Want de woorden die gij mij
gegeven hebt, heb ik hun gege-
ven; en zij hebben ze aangeno-
men, en waarlijk erkend dat ik
van u uitgegaan ben, en zij heb-
ben geloofd dat gij mij gezonden
hebt.
9 Het is voor hen, dat ik bid; ik
bid voor de wereld niet, maar
voor degenen die gij mij gegeven
hebt, want zij u toebehooren.
10 En al het mijne is het uwe,
en het uwe is het mijne, en ik
ben in hen verheerlijkt.
11 En nu ben ik in de wereld
niet meer, maar zij zijn in de
wereld, en ik kom tot u. Heilige
Vader! bewaar ze in uwen naam,
die gij mij gegeven hebt, opdat
zij een zijn, gelijk wij.
12 Als ik met hen was, bewaarde
ik hen in uwen naam. Die gij mij
gegeven hebt, heb ik bewaard,
en niemand van hen is verloren,
dan de zoon der verderfenis,
opdat de Schriftuur volbracht
worde. (*Psalm* 108 : 7.)
13 Maar nu kom ik tot u; en
deze dingen zeg ik, in de wereld
zijnde, opdat zij de volheid mij-

ner blijdschap in zich mogen hebben.

14 Ik heb hun uw woord gegeven, en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij van de wereld niet zijn, gelijk ik ook van de wereld niet ben.

15 Ik bid niet dat gij ze uit de wereld wegneemt, maar dat gij ze van het kwaad bewaren wilt.

16 Zij zijn van de wereld niet, gelijk ik ook van de wereld niet ben.

17 Heilig ze door de waarheid; uw woord is de waarheid.

18 Gelijk gij mij in de wereld gezonden hebt, zoo heb ik hen ook in de wereld gezonden.

19 En voor hen heilig ik mij zelven, opdat zij ook geheiligd mogen zijn door de waarheid.

20 En ik bid niet alleen voor hen, maar ook voor degenen die in mij gelooven zullen door hun woord.

21 Opdat zij allen een zijn, gelijk gij, o Vader! in mij, en ik in u; dat zij ook in ons een mogen zijn, opdat de wereld geloove dat gij mij gezonden hebt.

22 En de glorie die gij mij gegeven hebt, heb ik hun gegeven; opdat zij een mogen zijn, gelijk wij ook een zijn.

23 Ik in hen, en gij in mij; opdat zij volkomenlijk een zijn, en dat de wereld wete dat gij mij gezonden hebt, en hen bemind hebt gelijk gij mij hebt bemind.

24 Vader! ik wil dat waar ik ben, zij, die gij mij gegeven hebt, ook met mij mogen zijn; opdat zij mijne glorie aanschouwen mogen, die gij mij gegeven hebt; want gij mij bemind hebt voor de schepping der wereld.

25 Rechtvaardige Vader! de wereld heeft u niet gekend; maar ik heb u gekend, en dezen hebben erkend dat gij mij gezonden hebt.

26 En ik heb hun uwen naam bekend gemaakt, en zal hem bekend maken; opdat de liefde, met dewelke gij mij bemind hebt, in hen moge zijn, en ik in hen.

KAPITTEL XVIII.

ALS Jezus deze dingen gezegd had, ging hij met zijne discipelen uit over de beek van Cedron, alwaar een hof was, in denwelken hij met zijne discipelen inging.

2 Doch Judas die hem verried, wist deze plaats ook; omdat Jezus daar dikmaals met zijne discipelen was vergaderd geweest.

3 Judas dan, eene bende krijgsvolk met zich genomen hebbende, en eenige dienaars vanwege de opperpriesters en phariseën, kwam derwaarts met lantaarnen, fakkels en wapenen.

4 Jezus dan, wetende al wat hem overkomen zoude, ging hem tegen en zeide tot hen: Wien zoekt gij?

5 Zij antwoordden hem: Jezus van Nazareth. Jezus zeide tot hen: Ik ben het. En Judas die hem verried, stond ook met hen.

6 Zoohaast hij hun dan zeide: Ik ben het, weken zij achterwaarts en vielen ter aarde.

7 Hij vraagde hun dan wederom: Wien zoekt gij? En zij zeiden: Jezus van Nazareth.

8 Jezus antwoordde: Ik heb u gezegd dat ik het ben. Indien gij

mij dan zoekt, zoo laat dezen
weggaan.
9 Opdat het woord hetwelk hij
hun gezegd had, zoude volbracht
worden: Ik heb van degenen die
gij mij gegeven hebt, niemand
laten verloren gaan. (*Joan* 17:12.)
10 Simon Petrus dan, een
zwaard hebbende, trok het uit,
sloeg op den knecht van den
hoogepriester en kapte zijn
rechteroor af. En de naam van
den knecht was Malchus.
11 Maar Jezus zeide tot Petrus:
Steek uw zwaard in de scheede.
Zal ik den kelk, dien de Vader
mij gegeven heeft, niet drinken?
12 De krijgsbende dan, en de ko-
lonel, en de dienaars der Joden,
namen Jezus vast en bonden
hem.
13 En zij leidden hem eerst tot
Annas, omdat hij de schoon-
vader was van Caïphas, die de
hoogepriester van dat jaar was.
14 Doch het was Caïphas, die de
Joden den raad gegeven had, dat
het beter was dat er een mensch
sterven zoude voor het volk.
15 Ondertusschen Simon Petrus
en nog een ander discipel volg-
den Jezus. Doch deze discipel
was bij den hoogepriester be-
kend, en ging met Jezus binnen
in de zaal van den hoogepriester.
16 Maar Petrus bleef buiten aan
de deur staan. De andere disci-
pel, die bij den hoogepriester
bekend was, kwam uit en sprak
met de deurbewaarster, en zij
liet Petrus binnen.
17 Deze dienstmaagd dan, die
de deur bewaarde, zeide tot
Petrus: Zijt gij ook niet een van
de discipelen van dien man? Hij
zeide: Ik ben er niet van.
18 En de knechten en de die-
naars stonden bij eén vuur van
kolen, en warmden zich, omdat
het koud was. En Petrus stond
ook met hen, zich warmende.
19 De hoogepriester dan onder-
vraagde Jezus, rakende zijne
discipelen en zijne leering.
20 Jezus antwoordde hem: Ik
heb openlijk voor al de wereld
gesproken; ik heb altijd in de
synagoge geleerd en in den tem-
pel, waar al de Joden bijeen-
komen, en ik heb niets in het
verborgen gesproken.
21 Wat ondervraagt gij mij?
ondervraag degenen die het
gehoord hebben, wat ik tot hen
gesproken heb; zie, dezen weten
wat ik gezegd heb.
22 Maar als hij dit gezegd had,
gaf een van de dienaars, die daar-
bij stond, eenen kaakslag aan
Jezus, zeggende: Zult gij aan den
hoogepriester aldus antwoorden?
23 Jezus antwoordde hem: Heb
ik kwalijk gesproken, geef reden
van het kwaad; maar heb ik wel
gesproken, waarom slaat gij mij?
24 Doch Annas had hem gebon-
den tot Caïphas, den hooge-
priester gezonden.
25 Daarentusschen stond Simon
Petrus zich warmende. Zij zeiden
hem dan: Zijt gij ook niet van
zijne discipelen? Hij loochende
het en zeide: Ik ben er niet van.
26 Een van de knechten des
hoogepriesters, die maagschap
was van dengene wiens oor
Petrus afgekapt had, zeide tot
hem: Heb ik u niet met hem in
den hof gezien?
27 Maar Petrus loochende het
wederom; en terstond kraaide
de haan.

28 Zij leidden Jezus dan van
Caïphas naar het rechthuis. Het
was 's morgens vroeg, en zij
gingen in het rechthuis niet
binnen, opdat zij niet besmet
zouden worden, maar zouden
mogen het paaschlam eten.
29 Pilatus kwam dan tot hen
buiten en zeide: Wat beschul-
diging brengt gij in tegen dezen
mensch?
30 Zij gaven hem voor ant-
woord: Indien hij geen kwaad-
doener ware, wij zouden hem u
niet geleverd hebben.
31 Pilatus zeide dan tot hen:
Neemt gij hem zelven en oor-
deelt hem naar uwe wet. Maar
de Joden zeiden tot hem: Het is
ons niet geoorloofd iemand ter
dood te brengen.
32 Opdat volbracht zou worden
het woord dat Jezus gesproken
had, als hij te kennen gaf wat
dood hij sterven zou.
33 Pilatus ging dan wederom
binnen in het rechthuis, en riep
Jezus en zeide tot hem: Zijt gij
de Koning der Joden?
34 Jezus antwoordde hem: Zegt
gij dat uit u zelven, of hebben
het u anderen van mij gezegd?
35 Pilatus zeide hierop: Ben ik
een Jood? Uw eigen volk en de
opperpriesters hebben u aan mij
geleverd; wat hebt gij gedaan?
36 Jezus antwoordde: Mijn rijk
is van deze wereld niet. Indien
mijn rijk van deze wereld was,
zoo zouden mijne dienaars wel
voor mij strijden, opdat ik aan
de Joden niet zoude geleverd
worden; maar nu is mijn rijk
van hier niet.
37 Pilatus zeide dan tot hem:
Zoo zijt gij dan Koning? Jezus
antwoordde: Gij zegt het, ik ben
Koning. Daartoe ben ik geboren,
en daartoe ben ik in de wereld
gekomen om aan de waarheid
getuigenis te geven. Al wie uit
de waarheid is, hoort mijne stem.
38 Pilatus zeide tot hem: Wat
is de waarheid? En als hij dit
gezegd had, ging hij wederom
uit tot de Joden, en zeide tot hen:
Ik vind geene schuld in hem.
39 Doch gij zijt gewend dat ik
u te paschen eenen loslate; wilt
gij dan dat ik u den Koning der
Joden loslate?
40 Zij riepen dan wederom
allen, zeggende: Niet deze,
maar Barabbas! Doch Barabbas
was een moordenaar.

KAPITTEL XIX.

ALSDAN nam Pilatus Jezus
en deed hem geeselen;
2 en de soldaten, eene kroon
van doornen vlechtende, stelden
die op zijn hoofd en hingen hem
een purperen kleed om.
3 En dan kwamen zij en zeiden
tot hem: Wees gegroet, Koning
der Joden. En zij gaven hem
kaakslagen.
4 Pilatus dan ging nog eens uit,
en zeide tot hen: Ziet ik breng
hem u hier buiten, opdat gij
weten moogt dat ik in hem
geene schuld vind.
5 Jezus kwam dan uit, dra-
gende de doornenkroon en het
purperen kleed En Pilatus zeide
tot hen: Ziet den mensch!
6 Als de opperpriesters en de
dienaars hem zagen, riepen zij,
zeggende: Kruis hem, kruis hem!
Pilatus zeide tot hen: Neemt gij
hem zelven, en kruist hem; want
ik vind in hem geene schuld.

7 De Joden antwoordden hem:
Wij hebben eene wet, en volgens
die wet moet hij sterven, omdat
hij zich zelven Gods Zoon gemaakt heeft.
8 Als Pilatus dan deze woorden
gehoord had, was hij te meer
bevreesd;
9 en wederom in het rechthuis
binnengegaan zijnde, zeide hij
tot Jezus: Van waar zijt gij? Maar
Jezus gaf hem geen antwoord.
10 Pilatus zeide dan tot hem:
Hoe, spreekt gij mij niet? weet
gij niet dat ik macht heb om u te
kruisen, en macht heb om u los
te laten?
11 Jezus antwoordde: Gij zoudt
geene macht over mij hebben,
tenware het u van hierboven gegeven was; daarom heeft degene,
die mij aan u geleverd heeft,
grootere zonde begaan.
12 Van dan af zocht Pilatus hem
los te laten; maar de Joden riepen, en zeiden: Is 't dat gij hem
loslaat, zoo zijt gij des keizers
vriend niet; want al wie zich
zelven koning maakt, verklaart
zich tegen den keizer.
13 Als Pilatus deze woorden gehoord had, bracht hij Jezus buiten
en ging op den rechterstoel zitten, ter plaatse Lithostrotos genoemd, en in het hebreeuwsch
Gabbatha.
14 Doch het was de dag der
voorbereiding van paschen, omtrent de zesde uur; en hij zeide
tot de Joden: Ziet uwen Koning!
15 Maar zij riepen: Neem hem
weg, neem hem weg, kruis hem!
Pilatus zeide hun: Zal ik uwen
Koning kruisen? De opperpriesters antwoordden: Wij hebben
geenen koning dan den keizer.
16 Toen gaf hij hem aan hen
over om gekruist te worden. Zij
namen Jezus dan en leidden hem
weg.
17 En zijn kruis dragende, ging
hij uit tot op de plaats die genoemd wordt der Doodshoofden,
in 't hebreeuwsch Golgotha;
18 alwaar zij hem kruisten, en
twee anderen met hem, aan elke
zijde eenen, en Jezus in het midden.
19 Pilatus had ook een opschrift
geschreven en boven aan het
kruis gesteld, en het opschrift
was: JEZUS VAN NAZARETH,
KONING DER JODEN.
20 Velen dan van de Joden lazen dit opschrift, want de plaats
waar Jezus gekruist was, was
nabij de stad. En het was geschreven in 't hebreeuwsch, in
't grieksch en in 't latijn.
21 De opperpriesters zeiden dan
tot Pilatus: Gij moest niet schrijven: Koning der Joden; maar
dat hij gezegd heeft: Ik ben de
Koning der Joden.
22 Pilatus antwoordde hun:
Wat ik geschreven heb, heb ik
geschreven.
23 En de soldaten, als zij hem
gekruist hadden, namen zijne
kleederen en maakten er vier
deelen van, voor elken soldaat
een deel; en ook zijn onderkleed.
Doch alzoo het onderkleed zonder naad was, en van boven af
tot onder geheel doorweven,
24 zoo zeiden zij tot malkanderen: Laat ons dat niet snijden,
maar laat ons het lot werpen, wie
het hebben zal; opdat de Schrift
tuur volbracht zoude worden, die
zegt: Zij hebben mijne kleederen
onder hen gedeeld, en over mijn

kleed hebben zij het lot geworpen. (*Psalm* 21 : 18.) Dit deden dan de soldaten.
25 Ondertusschen stonden bij het kruis van Jezus zijne moeder, en zijner moeders zuster, Maria, de vrouw van Cleophas, en Maria Magdalena.
26 Jezus dan, ziende zijne moeder en den discipel dien hij liefhad, daar staan, zeide tot zijne moeder : Vrouw! ziedaar uwen zoon.
27 Daarna zeide hij tot den discipel : Ziedaar uwe moeder! En van die uur af heeft de discipel haar tot zich genomen.
28 Daarna, Jezus wetende dat nu alles volbracht was, opdat de Schriftuur volbracht zoude worden, zeide : Ik heb dorst! (*Psalm* 68 : 21.)
29 Alzoo daar een vat vol azijn gesteld was, zoo vulden zij eene sponse met azijn, en die op een hysop - riet stellende, brachten ze aan zijnen mond.
30 Als Jezus nu den azijn genomen had, zoo zeide hij: Het is alles volbracht! En zijn hoofd buigende, gaf hij zijnen geest.
31 De Joden dan, vermits het de dag der voorbereiding was, opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op den sabbat-dag (want die sabbat-dag was een hooge dag), verzochten van Pilatus dat men hun de beenen zoude breken, en hen wegnemen.
32 De soldaten kwamen dan en braken de beenen van den eerste, en ook van den andere, die met hem gekruist was ;
33 maar als zij bij Jezus kwamen en zagen dat hij nu dood was, braken zij zijne beenen niet.
34 Maar een van de soldaten doorstak zijne zijde met eene lanse, en terstond kwam er bloed en water uit.
35 En die het gezien heeft, geeft er getuigenis van; en zijne getuigenis is waarachtig. En hij weet dat hij de waarheid zegt, opdat gij het ook gelooven zoudt.
36 Want deze dingen zijn geschied opdat de Schriftuur volbracht zoude worden : Geen van zijne beenderen zult gij breken. (*Exod.* 12 : 46.)
37 En wederom eene andere Schriftuur zegt : Zij zullen zien dengene dien zij doorstoken hebben. (*Zach.* 12 : 10.)
38 Hierna Joseph van Arimathea, als zijnde een discipel van Jezus, maar in 't heimelijk om de vreeze der Joden, verzocht van Pilatus dat hij het lichaam van Jezus zoude mogen wegnemen ; en Pilatus liet het toe. Hij kwam dan en nam het lichaam van Jezus weg.
39 Nicodemus, die voordezen bij nacht tot Jezus gekomen was, kwam ook, brengende eene mengeling van mirrhe en aloë van omtrent honderd pond.
40 Zij namen dan het lichaam van Jezus, en bonden het in linnen doeken met de specerijen, gelijk het bij de Joden de gewoonte is te begraven.
41 Doch ter plaatse waar hij gekruist was geweest, was een hof, en in dien hof een nieuw graf, waar nog niemand in gelegd was.
42 Om de voorbereiding dan van de Joden, en omdat het graf nabij was, legden zij Jezus daar in.

KAPITTEL XX.

EN op den eersten dag van de
week kwam Maria Magda-
lena 's morgens vroeg, als het
nog duister was, naar het graf;
en zij zag dat de steen van het
graf weggenomen was.
2 Zij liep dan, en kwam bij
Simon Petrus, en bij den anderen
discipel, dien Jezus liefhad, en
zeide tot hen : Zij hebben den
Heere uit het graf weggenomen,
en wij weten niet waar zij hem
gelegd hebben.
3 Petrus ging dan uit, alsook
de andere discipel, en zij kwa-
men naar het graf.
4 Zij liepen beide te zamen :
maar de andere discipel liep
sneller dan Petrus vooruit, en
kwam de eerste aan het graf.
5 En nederbukkende, zag hij de
linnen doeken liggen; nochtans
ging hij er niet in.
6 Simon Petrus die hem volgde,
kwam dan, en ging in het graf,
en hij zag de doeken liggen;
7 en den zweetdoek die op zijn
hoofd geweest was, niet bij de
doeken gelegen; maar ter zijde
op eene plaats ineengerold.
8 Toen ging de andere discipel,
die eerst aan het graf gekomen
was, ook binnen; en hij zag het
en geloofde ;
9 want zij verstonden nog de
Schriftuur niet, dat hij van den
dood verrijzen moest.
10 De discipelen dan gingen
wederom naar huis.
11 Maar Maria stond buiten het
graf en weende. Terwijl zij dan
weende, bukte zij neder en zag
in het graf;
12 en zij zag er twee engelen in
het wit gekleed, zittende de eene
aan het hoofd en de andere aan
de voeten, waar het lichaam van
Jezus gelegen had.
13 Deze zeiden tot haar: Vrouw!
waarom weent gij? Zij ant-
woordde hun : Omdat zij mijnen
Heere weggenomen hebben, en
ik weet niet waar zij hem gelegd
hebben.
14 Dit gezegd hebbende, keerde
zij zich om, en zag Jezus staan;
maar zij wist niet dat het Jezus
was.
15 Jezus zeide tot haar : Vrouw!
waarom weent gij? wien zoekt
gij? Zij, meenende dat het de
hovenier was, zeide tot hem :
Mijn Heer! zoo gij hem wegge-
nomen hebt, zeg mij waar gij
hem gelegd hebt, en ik zal hem
vandaar nemen.
16 Jezus zeide tot haar : Maria!
Zij zich omkeerende, zeide tot
hem : Rabboni! dat is te zeggen,
Meester.
17 Jezus zeide tot haar : Raak
mij niet aan, want ik ben nog
niet opgeklommen tot mijnen
Vader, maar ga tot mijne broe-
ders en zeg hun : Ik klim op tot
mijnen Vader en uwen Vader,
tot mijnen God en uwen God.
18 Maria Magdalena kwam dan
aan de discipelen boodschappen
dat zij den Heere gezien had, en
dat hij haar deze dingen gezegd
had.
19 En als het nu avond was, op
denzelfden dag, die de eerste der
week was, en dat de deur geslo-
ten was, waar de discipelen ver-
gaderd waren, uit vreeze der
Joden, kwam Jezus in het mid-
den staan, en zeide tot hen :
Vrede zij met ulieden!

20 En als hij dit gezegd had,
toonde hij hun zijne handen en
zijde. De discipelen dan waren
verblijd dat zij den Heere zagen.
21 Hij zeide dan nog eens :
Vrede zij met ulieden! gelijk de
Vader mij gezonden heeft, alzoo
zend ik u ook.
22 Dit gezegd hebbende, blies
hij op hen, en zeide tot hen :
Ontvangt den Heiligen Geest.
23 Wier zonden gij vergeven
zult, die worden hun vergeven;
en wier zonden gij houden zult,
die zijn gehouden.
24 Maar Thomas, een van de
twaalf, genoemd Didymus, was
met hen niet als Jezus kwam.
25 De andere discipelen zeiden
hem dan : Wij hebben den Heere
gezien. Maar hij antwoordde
hun : Tenzij dat ik in zijne han-
den de gaten van de nagelen zie,
en mijnen vinger steke in de
plaats der nagelen, en mijne
hand steke in zijne zijde, ik zal
het niet gelooven.
26 En acht dagen daarna, als
zijne discipelen wederom binnen
waren, en Thomas met hen,
kwam Jezus met geslotene deur,
en stond in 't midden, en zeide :
Vrede zij met ulieden!
27 Dan zeide hij tot Thomas :
Steek uwen vinger hierin, en
bezie mijne handen; en breng
uwe hand hierbij, en steek ze in
mijne zijde; en zijt niet ongeloo-
vig, maar geloovig.
28 Thomas antwoordde en zeide
tot hem : Mijn Heer en mijn God!
29 Jezus zeide tot hem : Omdat
gij mij gezien hebt, Thomas, hebt
gij geloofd; zalig zijn ze die ge-
looven, zonder gezien te hebben.
30 Jezus heeft nog vele andere
mirakelen in de tegenwoordig-
heid van zijne discipelen ge-
daan, die in dit boek niet ge-
schreven zijn.
31 Maar deze zijn geschreven,
opdat gij gelooven zoudt dat Je-
zus de Christus is, de Zoon Gods;
en dat gij, geloovende, het leven
hebben zoudt in zijnen naam.

KAPITTEL XXI.

NADERHAND vertoonde
zich Jezus wederom aan
zijne discipelen bij de zee van
Tiberias; doch hij vertoonde
zich aldus :
2 Simon Petrus, en Thomas, ge-
noemd Didymus, en Nathanaël,
die van Cana in Galileën was,
en de zonen van Zebedeüs, en
twee andere van zijne discipelen
waren te zamen.
3 Simon Petrus zeide tot hen :
Ik ga visschen. Zij antwoordden
hem : Wij komen ook met u. En
zij gingen uit en klommen te
scheep; maar dien nacht vingen
zij niets.
4 Als nu de morgenstond aan-
gekomen was, zoo stond Jezus
op den oever; en de discipelen
wisten nochtans niet dat het Je-
zus was.
5 Jezus zeide hun dan : Kinde-
ren! hebt gij geene toespijze?
Zij antwoordden hem : Neen.
6 Hij zeide tot hen : Werpt het
net aan den rechterkant van het
schip, en gij zult er vinden. Zij
wierpen het dan, en zij konden
het nu niet trekken, om de me-
nigte der visschen.
7 De discipel dan, dien Jezus
liefhad, zeide tot Petrus : Het is
de Heer! Simon Petrus, als hij
verstaan had dat het de Heere

was, sloeg zijn bovenkleed aan
(want hij was ontkleed), en wierp
zich in de zee.
8 Maar de andere discipelen
kwamen te scheep, want zij wa-
ren niet verder van het land dan
omtrent twee honderd cubitus,
medeslepende het net met vis-
schen.
9 Als zij dan aan land getreden
waren, zagen zij brandende ko-
len liggen, en visch daarop ge-
legd, en brood.
10 Jezus zeide tot hen : Brengt
hier van de visschen, die gij nu
gevangen hebt.
11 Simon Petrus ging op, en
trok het net aan land, vol met
honderd drie en vijftig groote
visschen; en al is 't dat er zoo
vele waren, zoo werd het net
niet gescheurd.
12 Jezus zeide tot hen : Komt,
neemt het noenmaal. En nie-
mand van die aanzaten durfde
hem vragen : Wie zijt gij? wel
wetende dat het de Heere was.
13 Jezus kwam dan, nam het
brood en gaf het hun, en visch
van 's gelijken.
14 Dit was nu de derde keer dat
Jezus aan zijne discipelen ver-
schenen is, nadat hij van den
dood verrezen was.
15 Als zij dan het noenmaal ge-
houden hadden, zeide Jezus tot
Simon Petrus : Simon, Joannes
zoon! hebt gij mij meer lief dan
dezen? Hij zeide tot hem : Ja ik,
Heere! gij weet dat ik u bemin.
Jezus zeide tot hem : Weid mijne
lammeren.
16 Hij vraagde hem nog eens :
Simon, Joannes zoon! hebt gij
mij lief? Hij zeide tot hem : Ja,
Heere! gij weet dat ik u bemin.
Jezus zeide tot hem : Hoed mijne
lammeren.
17 Hij vraagde hem voor den
derden keer : Simon, Joannes
zoon! bemint gij mij? Petrus
werd bedroefd omdat hij hem tot
drie keeren vraagde : Bemint gij
mij? En hij zeide : Heere! gij
weet alle dingen; gij weet dat ik
u bemin. Jezus zeide tot hem :
Weid mijne schapen.
18 Voorwaar, voorwaar, ik zeg
u : als gij jonger waart, zoo gord-
det gij u zelven, en gij wandeldet
waar gij wildet; maar als gij
zult oud geworden zijn, zoo zult
gij uwe handen uitsteken, en een
ander zal u omgorden en u lei-
den waar gij niet wilt.
19 Doch dit zeide hij, te kennen
gevende door wat dood hij God
zou verheerlijken. En dit gezegd
hebbende, zeide hij tot hem :
Volg mij na.
20 Petrus zich omkeerende, zag
den discipel dien Jezus liefhad,
volgen, die ook in het avond-
maal op zijne borst lag en zeide :
Heere! wie is het die u verraden
zal?
21 Als Petrus hem dan zag,
zeide hij tot Jezus : Heere! wat
zal van dezen geworden?
22 Jezus zeide hem : Zoo ik wil
dat hij blijve totdat ik kom, wat
raakt u dat? volg gij mij.
23 De spraak ging dan onder de
broeders, dat die discipel niet
sterven zou. Nochtans had Jezus
hem niet gezegd : Hij zal niet
sterven; maar : Zoo ik wil dat
hij blijve totdat ik kom, wat
raakt u dat?
24 Dit is de discipel die getui-
genis van deze dingen geeft, en
dit geschreven heeft; en wij we-

ten dat zijne getuigenis waarachtig is.
25 Daar zijn nog vele andere dingen die Jezus gedaan heeft, dewelke, ware 't dat zij elk in 't bijzonder beschreven werden, ik meen dat zelfs de wereld de boeken, die te schrijven zouden zijn, niet zou kunnen bevatten.

DE WERKEN

DER

APOSTELEN

KAPITTEL I.

IN het eerste boek, o Theophilus, heb ik gehandeld van al hetgeen Jezus van het begin af gedaan en geleerd heeft,
2 tot den dag dat hij is opgenomen, nadat hij de apostelen die hij had verkoren, door den Heiligen Geest onderricht had.
3 Aan wie hij zich ook met verscheidene bewijsteekenen, na zijn lijden, levend vertoond heeft, hun veertig dagen lang verschijnende, en sprekende van het rijk Gods.
4 En met hen etende, beval hij hun dat zij niet zouden vertrekken van Jerusalem, maar verwachten de belofte des Vaders, dewelke gij, zeide hij, uit mijnen mond gehoord hebt.
5 Want Joannes doopte wel met water, maar gij zult met den Heiligen Geest gedoopt worden, niet lang na deze dagen.
6 Die dan te zamen gekomen waren, vraagden hem, zeggende: Heere! zult gij op dezen tijd het rijk aan Israël herstellen?
7 Doch hij zeide tot hen: Het komt u niet toe de tijden en stonden te weten, die de Vader in zijne macht gesteld heeft;
8 maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, die in u zal nederdalen; en gij zult mij tot getuigen zijn in Jerusalem, en in geheel Judeën, en Samariën, en tot het uiterste der wereld.
9 En als hij dit gezegd had, is hij, daar zij het zagen, opgenomen, en eene wolk nam hem weg uit hunne oogen.
10 En terwijl zij omhoog naar den hemel hem zagen opvaren, ziet, daar stonden twee mannen bij hen in witte kleederen,
11 dewelke ook zeiden: Galileesche mannen! wat staat gij en ziet naar den hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in den

hemel, zal alzoo komen, gelijk
gij hem hebt gezien ten hemel
varen.
12 Toen keerden zij weder naar
Jerusalem van den berg die ge-
noemd wordt de Olijfberg, die
dicht bij Jerusalem is, liggende
eene sabbatdagsreize vandaar.
13 En als zij binnengekomen
waren, gingen zij op de opper-
zaal, alwaar verbleven Petrus en
Joannes, Jacobus en Andreas,
Philippus en Thomas, Bartholo-
meüs en Mattheüs, Jacobus, de
zoon van Alpheüs, Simon, de
ijveraar, en Judas, de zoon van
Jacobus.
14 Deze waren allen eendrach-
telijk volhardende in het gebed,
met de vrouwen, en met Maria,
de moeder van Jezus, en zijne
broeders.
15 In die dagen stond Petrus
op in het midden der broeders
(daar was een getal van omtrent
honderd en twintig menschen te
zamen), en zeide:
16 Mannen broeders! daar moet
volbracht worden hetgeen de
Heilige Geest door den mond
van David, in de Schriftuur
voorzegd heeft van Judas, die
de aanleider was van degenen
die Jezus gevangen hebben.
17 Hij was van ons getal, en hij
had lot en deel ontvangen in
deze bediening.
18 Hij had eenen akker beko-
men uit den loon der ongerech-
tigheid, en zich verhangen
hebbende, is hij midden door
geborsten, en al zijn ingewand
is uitgestort.
19 En het is kennelijk gewor-
den aan al de inwoners van
Jerusalem, zoodat die akker in
hunne taal genoemd werd Ha-
celdama, dat is, de Bloedakker.
20 Want daar staat geschreven
in het boek der psalmen: Dat
hunne woning woest worde,
en niemand daarin wone.
(*Psalm* 68 : 25.) En : dat een
ander zijne bisschoppelijke be-
diening krijge. (*Psalm* 108 : 7.)
21 Daar moet dan uit deze
mannen, die te allen tijde met
ons verkeerd hebben, zoolang
de Heer Jezus met ons heeft op
en nedergegaan,
22 van den doop van Joannes
af, tot den dag dat hij van ons is
opgenomen, iemand gesteld wor-
den om met ons getuige te zijn
van zijne verrijzenis.
23 En zij stelden er twee, Joseph,
genoemd Barsabas, bijgenoemd
de Rechtvaardige, en Matthias.
24 En biddende, zeiden zij: Gij
Heere! die de harten kent van
allen, toon wien van deze twee
gij verkoren hebt,
25 om aan te nemen de plaats
van deze bediening, en van het
apostelschap, waar Judas van
afgevallen is, om weg te gaan
naar zijne plaats.
26 En zij trokken het lot over
hen, en het lot viel op Matthias;
en hij werd aangeteld bij het
getal der elf apostelen.

KAPITTEL II.

EN als de dagen van Sinxen
vervuld werden, waren zij
allen te zamen in dezelfde plaats.
2 En daar kwam schielijk een
gedruisch uit den hemel, gelijk
van eenen sterken opkomenden
wind, en vervulde het geheele
huis waar zij zaten.
3 En hun verschenen verdeelde

tongen gelijk vuur, en het bleef
boven een ieder van hen zitten.
4 En zij werden allen vervuld
met den Heiligen Geest, en begonnen
verscheidene talen te
spreken, volgens dat de Heilige
Geest hun gaf uit te spreken.
5 Nu, daar verbleven te Jeru-
salem Joden, godvruchtige mannen
uit alle volkeren die onder
den hemel zijn.
6 En als dit gerucht verbreid
was, kwam er eene menigte te
zamen, en stond geheel verslagen,
omdat een ieder hen hoorde
spreken in zijne eigene taal.
7 Zij waren dan allen verbaasd
en zeiden met verwondering :
Ziet, zijn al dezen die hier spre-
ken niet van Galiléën?
8 Hoe hooren wij ze dan, elk in
onze taal, waar wij in geboren
zijn?
9 Parthers, en Meders, en Ela-
miters, en inwoners van Meso-
potamiën, van Judeën en Capa-
dociën, Pontus en Asiën,
10 Phrygiën en Pamphyliën,
Egypte en het land van Lybiën,
bij Cyrenen, en vreemdelingen
van Roomen,
11 zoo Joden als nieuwbekeer-
den, Cretoizen en Arabiers; wij
hebben hen hooren spreken in
onze talen Gods groote daden.
12 Zij waren dan allen verbaasd
en verwonderd, en zeiden tot
malkanderen : Wat wil dit toch
zijn?
13 Maar anderen zeiden al
spottende : Zij zijn vol van den
nieuwen wijn.
14 Doch Petrus, staande met
de elf, hief zijne stem op, en
zeide tot hen : Joodsche mannen,
en gij allen die te Jerusalem
woont: dat dit u bekend zij, en
luistert naar mijne woorden :
15 Dezen zijn niet dronken ge-
lijk gij meent, aangezien dat het
de derde uur van den dag is.
16 Maar dit is hetgeen door
den propheet Joë gezegd is :
17 En het zal geschieden in de
laatste dagen, zegt de Heere, dat
ik van mijnen Geest zal uitstor-
ten over alle vleesch; en uwe
zonen en uwe dochteren zullen
propheteeren, en uwe jonge-
lingen zullen visioenen zien, en
uwe ouderlingen zullen droo-
men hebben. (*Joël 2 : 28.*)
18 Ja, ik zal zekerlijk in die
dagen van mijnen Geest uitstor-
ten over mijne dienstknechten
en over mijne dienstmaagden,
en zij zullen propheteeren.
19 En ik zal wonderheden boven
in den hemel, en teekenen be-
neden op de aarde geven, bloed,
en vuur, en damp van rook.
20 De zon zal in duisternis
veranderen, en de maan in bloed,
eer de groote en klaarblijkelijke
dag des Heeren komen zal.
21 En dan zullen allen die den
naam des Heeren zullen aange-
roepen hebben, zalig zijn.
22 Gij mannen van Israël!
hoort naar deze woorden : Gij
weet wel van Jezus van Naza-
reth, eenen man dien God onder
u aanzienlijk gemaakt had door
mirakelen, wondere daden en
teekenen die God in 't midden
van u door hem gedaan heeft;
23 dezen, overgeleverd zijnde
door eenen besloten raad en
voorzienigheid Gods, hebt gij
door de handen der boozen ge-
kruist en gedood.
24 Maar God heeft hem opge-

wekt, de smarten des doods ontlost hebbende; omdat het onmogelijk was dat hij daarin zoude gebleven zijn.
25 Want David zegt van hem: Ik zie den Heere altijd voor mij tegenwoordig, en ik heb hem aan mijne rechterhand, opdat ik niet wankele;
26 daarom is mijn hart verblijd, en mijne tong heeft zich verheugd; ja ook mijn vleesch zal in hope rusten;
27 want gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten, noch uwen heilige aan de bederving laten onderworpen zijn.
28 Gij hebt mij de wegen des levens bekend gemaakt; gij zult mij door uw aanschijn met blijdschap vervullen. (*Psalm* 15: 8.)
29 Mannen broeders! laat mij toe dat ik u vrijmoediglijk van den patriarch David zegge dat hij gestorven en begraven is; en zijn graf is nog bij ons tot op den dag van heden.
30 Doch alzoo hij een propheet was, en wel wist dat God hem met eede gezworen had, dat er een uit zijn bloed zou voortspruiten die op zijnen troon zou zitten (*Psalm* 131: 11),
31 zoo heeft hij, het toekomende voorziende, van de verrijzenis van Christus gesproken, dat hij in de hel niet verlaten is, noch dat zijn vleesch aan de bederving is onderworpen geweest.
32 Dezen Jezus heeft God verwekt; waarvan wij allen getuigen zijn.
33 Nadat hij dan door de rechterhand Gods verheven is, en de belofte des Heiligen Geestes van den Vader ontvangen heeft, zoo heeft hij denzelven uitgestort, gelijk gij nu ziet en hoort.
34 Want David is niet opgeklommen ten hemel, maar hij zegt zelf: De Heere heeft gezegd tot mijnen Heere: zit aan mijne rechterhand;
35 totdat ik uwe vijanden stelle tot eene voetbank uwer voeten. (*Psalm* 109: 1.)
36 Dat dan het geheele huis van Israël zekerlijk wete dat God dezen zelfden Jezus, dien gij gekruist hebt, tot Heere en Christus gemaakt heeft.
37 Dit gehoord hebbende, werden zij in het hart geraakt, en zeiden tot Petrus en tot de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders?
38 Petrus antwoordde hun: Doet penitentie,* en dat een ieder van u gedoopt worde in den naam van Jezus Christus, tot vergeving uwer zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.
39 Want de belofte is voor u en voor uwe kinderen, en voor al degenen die verre zijn, zooveel als er de Heere onze God toe roepen zal.
40 Hij onderrichtte hen nog met veel andere redenen, en vermaande hen, zeggende: Behoudt u van dit verkeerd geslacht!
41 Die dan zijn woord aannamen, werden gedoopt; en daar zijn op dien dag omtrent drie duizend zielen aangekomen.
42 En zij waren volhardende in de leering der apostelen, in de gemeenschap en het breken des broods, en in de gebeden.

* *Gr.* Bekeert u!

43 En ieder werd met vreeze bevangen, en daar geschiedden vele wonderheden en teekenen door de apostelen in Jerusalem, zoodat zij allen verschrikt stonden.

44 Nu, allen die geloofden, waren vereenigd en hadden alle dingen gemeen.

45 Zij verkochten hunne goederen en landen en deelden die uit aan een ieder, naardat hij van noode had.

46 Ook waren zij dagelijks volhardende eendrachtiglijk in den tempel; en brekende het brood in de huizen, namen zij hun voedsel met verheuging en eenvoudigheid des harten;

47 te zamen God lovende, en aangenaam zijnde bij al het volk. En de Heere vermeerderde dagelijks het getal dergenen die zalig werden.

KAPITTEL III.

DAARNA gingen Petrus en Joannes op naar den tempel, tot het gebed van de negende uur.

2 En daar werd een man gedragen, die van zijns moeders lichaam af kreupel was, welken zij dagelijks brachten aan de deur des tempels, genoemd de Schoone, om eene aalmoes te verzoeken van degenen die naar den tempel gingen.

3 Deze, als hij Petrus en Joannes zag, zooals zij in den tempel ingingen, bad om eene aalmoes te hebben.

4 En Petrus met Joannes de oogen op hem slaande, zeide: Zie ons aan.

5 Hij zag hen dan starend aan, hopende dat hij iets van hen zou krijgen.

6 Maar Petrus zeide: Zilver en goud heb ik niet; maar hetgeen ik heb, dat geef ik u. In den naam van Jezus Christus van Nazareth, sta op en wandel!

7 En hem bij de rechterhand vattende, hief hij hem op; en terstond werden zijne beenen en voeten gestijfd.

8 En opspringende, stond hij en wandelde; en hij ging met hen in den tempel, wandelende, springende, en God lovende.

9 En al het volk zag hem wandelen en God loven.

10 En merkende dat hij het was, die aan de Schoonpoort des tempels om aalmoezen gezeten had, werden zij met verwondering en verbaasdheid vervuld over hetgeen hem gebeurd was.

11 En alzoo hij Petrus en Joannes vasthield, liep al het volk met verbaasdheid tot hen in de gaanderij van Salomon, gelijk men ze noemt.

12 Petrus dit ziende, sprak het volk aldus aan: Mannen van Israël! waarom verwondert gij u hierover, of waarom hebt gij de oogen op ons geslagen, alsof wij dezen mensch door onze kracht of deugdzaamheid hadden doen wandelen?

13 De God van Abraham, van Isaac en van Jacob, de God onzer vaderen, heeft verheerlijkt zijnen Zoon Jezus, denwelken gij hebt overgeleverd, en verloochend in de tegenwoordigheid van Pilatus, als hij oordeelde dat men hem los zoude laten.

14 Doch gij hebt den Heilige en Rechtvaardige verloochend, en

hebt verzocht dat men u den
doodslager zoude geven;
15 en den Gever des levens
hebt gij gedood; maar God heeft
hem van den dood verwekt,
waarvan wij getuigen zijn.
16 En door het geloof in zijnen
naam heeft hij dezen, welken gij
ziet en kent, gesterkt; en het ge-
loof dat van hem komt heeft dien
volkomen gezondheid gegeven in
de tegenwoordigheid van u allen.
17 Maar nu, broeders! ik weet
wel dat gij het door onwetend-
heid gedaan hebt, gelijk ook uwe
oversten;
18 doch God heeft aldus vol-
bracht hetgeen hij door den
mond van al de propheten voor-
zegd had: dat zijn Christus
zoude lijden.
19 * Doet dan penitentie en be-
keert u, opdat uwe zonden mo-
gen uitgewischt worden;
20 tegen dat door den Heere de
tijden van verkwikking zullen
komen, en dat hij Jezus Christus,
u te voren gepredikt, zenden zal.
21 Dewelke ondertusschen van
den hemel moet ontvangen wor-
den, tot den tijd dat alle dingen
zullen hersteld worden, van de-
welke God gesproken heeft door
den mond van zijne heilige pro-
pheten, die van 't begin der we-
reld af geweest zijn.
22 Moyses heeft immers ge-
zegd: De Heer, uw God, zal u
eenen propheet verwekken uit
uwe broeders, gelijk mij; hem
zult gij hooren in alles wat hij
tot u zeggen zal.
23 En zoo wie dezen propheet
niet zal aanhooren, die zal uit

* *Gr.* Hebt dan berouw.

het volk uitgeroeid worden.
(*Deuteron.* 18: 15.)
24 Ook zoo hebben al de pro-
pheten, van Samuël af, en die
naderhand geprophetteerd heb-
ben, deze dagen voorzegd.
25 Gijlieden zijt de kinderen
der propheten, en des verbonds,
hetwelk God aan onze vaderen
bevestigd heeft, zeggende tot
Abraham: In uw zaad zullen
alle geslachten der aarde geze-
gend worden. (*Gen.* 12: 3.)
26 't Is eerst voor u dat God
zijnen Zoon verwekt heeft en
gezonden om u te zegenen; op-
dat zich een ieder van zijne
boosheid zou bekeeren.

KAPITTEL IV.

MAAR terwijl zij tot het volk
spraken, zoo kwamen daar
de priesters, de hoofdman des
tempels en de saduceën aange-
gaan:
2 zeer moeielijk zijnde, omdat
zij het volk leerden en in Jezus
de verrijzenis der dooden ver-
kondigden.
3 En zij sloegen de handen aan
hen, en stelden ze in bewaring
tot 's anderdaags; want het was
nu avond.
4 Doch velen van degenen die
het woord gehoord hadden, ge-
loofden; en het getal der man-
nen werd vijf duizend.
5 En het geschiedde des ander-
daags, dat hunne oversten, de
ouderlingen en de schriftgeleer-
den, te Jerusalem vergaderden;
6 met Annas, den oppersten
priester, en Caïphas, en Joannes,
en Alexander, en allen die van
het priesterlijk geslacht waren.
7 En hen in 't midden stel-

lende, vraagden zij: Door wat
macht of in wiens naam hebt gij
dit gedaan?
8 Petrus alsdan, vervuld zijnde
met den Heiligen Geest, zeide
tot hen: Gij oversten des volks
en ouderlingen, hoort toe!
9 Naardien wij heden staan geregt
recht te worden over de weldaad
aan eenen kranken mensch bewezen,
wezen, waardoor hij genezen is;
10 zoo zij u allen kennelijk, en
aan al het volk van Israël, dat
het geschied is door den naam
van onzen Heere Jezus Christus
van Nazareth, denwelken gij
gekruist hebt, dien God van den
dood verwekt heeft; door dezen
is het dat die mensch hier voor
u gezond staat.
11 Hij is de steen dien gij bouwmeesters,
meesters, verworpen hebt, en
die de hoeksteen geworden is.
12 En daar is geene zaligheid in
iemand anders; want daar is
geen andere naam onder den
hemel aan de menschen gegeven,
ven, door denwelken wij moeten
zalig worden.
13 Doch zij, ziende de vrijmoedigheid
digheid van Petrus en Joannes,
en vernomen hebbende dat zij
ongeleerde en slechte menschen
waren, zoo waren zij verwonderd;
derd; zij kenden hen ook, dat
zij met Jezus geweest waren.
14 Daarenboven ziende den
mensch die genezen was, met
hen staan, zoo konden zij er
niets tegen zeggen.
15 Zij geboden hun dan uit den
raad te vertrekken en overlegden
den met malkanderen,
16 zeggende: Wat zullen wij
deze menschen doen? want het
is bekend aan allen die te Jerusalem
salem wonen, dat er door hen
een mirakél geschied is; het is
blijkelijk, en wij kunnen het
niet loochenen.
17 Maar opdat het niet verder
onder het volk verbreid worde,
laat ons hun straffelijk verbieden
den dat zij voortaan in dezen
naam tot iemand meer spreken.
18 En hen geroepen hebbende,
geboden zij hun dat zij geenszins
zouden spreken of leeren in den
naam van Jezus.
19 Maar Petrus en Joannes antwoordende,
woordende, zeiden tot hen: Oordeelt
deelt gij zelven of het recht is
voor Gods aanschijn, aan u meer
te gehoorzamen dan aan God?
20 Want wij kunnen hetgeen
wij gezien en gehoord hebben,
niet nalaten te spreken.
21 Zij dreigden hen dan, en
lieten hen gaan, niet vindende
hoe zij ze straffen zouden, om
des volks wille: vermits zij allen
God loofden over hetgeen in dezen
zen voorval geschied was.
22 Want de man aan wien dit mirakel
rakel van genezing gedaan was,
was meer dan veertig jaren oud.
23 Als zij dan losgelaten waren,
ren, kwamen zij bij hun volk en
verhaalden hun al wat de opperpriesters
perpriesters en de ouderlingen
tot hen gezegd hadden.
24 Dewelke dit hoorende, eendrachtelijk
drachtelijk hunne stem tot God
verhieven, en zeiden: Heere!
gij zijt het die hemel en aarde, de
zee, en al wat er in is, gemaakt
hebt;
25 die door den Heiligen Geest,
door den mond van onzen vader
David, uwen dienaar, gezegd
hebt: Waarom hebben de heidenen
nen oproer gemaakt, en de volke-

een ijdele dingen voorgenomen?
26 De koningen der aarde zijn
opgestaan, en de prinsen zijn
te zamen gekomen tegen den
Heere en tegen zijnen Christus.
(*Psalm* 2: 1.)
27 Want in der waarheid, Hero-
des en Pontius Pilatus zijn met
de heidenen en het volk van
Israël in deze stad te zamen ge-
komen tegen uw heilig Kind
Jezus, hetwelk gij gezalfd hebt;
28 om te doen hetgeen uwe hand
en uw raad voorgeschikt had te
geschieden.
29 Nu dan, Heere! zie op hunne
dreigingen, en geef uwen diena-
ren dat zij met alle vrijmoedig-
heid uw woord mogen uitspre-
ken;
30 uwe hand uitstekende, opdat
er genezingen, mirakelen en
wonderheden geschieden in den
naam van uwen heiligen Zoon
Jezus.
31 En als zij gebeden hadden,
zoo beefde de plaats waar zij ver-
gaderd waren; en zij werden
allen vervuld met den Heiligen
Geest en spraken het woord Gods
met vrijmoedigheid.
32 En de menigte der geloovi-
gen had maar een hart en eene
ziel; en niemand zeide dat iets
van hetgeen hij bezat, zijn eigen
was, maar alle dingen waren
onder hen gemeen.
33 De apostelen gaven met
groote kracht getuigenis van de
verrijzenis van onzen Heere
Jezus Christus; en de gratie
was groot in hen allen.
34 Want daar was niemand on-
der hen die gebrek leed; omdat
allen die landen of huizen beza-
ten, die verkochten, en den
prijs van hetgeen zij verkocht
hadden brachten,
35 en legden voor de voeten der
apostelen. En men deelde aan
een ieder uit, naardat elk van
noode had.
36 Joseph dan, die van de apos-
telen bijgenoemd werd Barna-
bas (dat is te zeggen, zoon van
vertroosting), een Leviet, ge-
boortig van Cyprus,
37 had ook eenen akker, dien
hij verkocht; en hij bracht het
geld en legde het voor de voeten
van de apostelen.

KAPITTEL V.

MAAR zeker man, genoemd
Ananias, met Saphira zijne
huisvrouw, verkocht een stuk
land;
2 en hij hield iets achter van
den prijs, met kennis van zijne
huisvrouw, en brengende een
zeker deel, legde hij dat voor de
voeten der apostelen.
3 Maar Petrus zeide: Ananias!
hoe heeft Satan uw hart bekoord,
dat gij zoudt liegen tegen den
Heiligen Geest, en achterhou-
den van den prijs des akkers?
4 Bleef hij, onverkocht, niet
aan u, en verkocht zijnde, was
de prijs niet in uwe macht?
Waarom hebt gij dit alzoo in uw
hart besloten? Gij hebt niet ge-
logen tegen de menschen, maar
tegen God.
5 Ananias deze woorden hoo-
rende, viel neder en gaf zijnen
geest. En allen die dit hoorden,
werden met groote vreeze be-
vangen.
6 Eenige jongelingen opstaan-
de, namen hem weg; en hem
uitdragende, begroeven zij hem.

7 Omtrent drie uren daarna, zoo kwam zijne huisvrouw binnen, niet wetende wat er geschied was;

8 en Petrus sprak haar aldus aan : Zeg mij, vrouw! hebt gijlieden den akker maar zooveel verkocht? Zij zeide : Ja, maar zooveel.

9 Toen zeide Petrus tot haar : Hoe zijt gij aldus te zamen overeengekomen om den Geest des Heeren te tergen? zie, de voeten van degenen die uwen man begraven hebben, zijn aan de deur en zullen u ook uitdragen.

10 Terstond viel zij voor zijne voeten en gaf haren geest. De jongelingen inkomende, vonden haar dood; zij droegen haar uit en begroeven ze bij haren man.

11 En daar ontstond eene groote vreeze onder de geheele gemeente, en onder allen die dit hoorden.

12 Doch daar geschiedden vele mirakelen en wonderheden onder het volk dóor de handen der apostelen. En zij waren allen eendrachtelijk in de gaanderij van Salomon.

13 Maar niemand anders durfde zich bij hen voegen; doch het volk gaf hun grooten lof.

14 En het getal van degenen die in den Heere geloofden, zoo van mannen als van vrouwen, werd meer en meer vermenigvuldigd;

15 zoodat ze de zieken op de straten uitdroegen, en op bedden en matrassen legden, opdat als Petrus kwam, ook enkelijk zijne schaduwe iemand van hen mocht overlommeren, en zij alzoo van hunne ziekten genezen werden.

16 Ook kwam er eene menigte uit de naburige steden gezamenlijk naar Jerusalem, brengende zieken met hen, en die gekweld waren van onzuivere geesten; dewelke allen genezen werden.

17 De hoogepriester dan opstaande, en allen die met hem waren (te weten de sekte van de saduceën), werden met nijdigheid vervuld;

18 zij sloegen de handen aan de apostelen, en stelden ze in de openbare gevangenis.

19 Maar de engel des Heeren des nachts de deur der gevangegenis opendoende, leidde hen uit en zeide :

20 Gaat henen, en staande in den tempel, spreekt tot het volk al deze woorden des levens.

21 Als zij dit gehoord hadden, gingen zij 's morgens vroeg in den tempel en leerden daar. Doch de hoogepriester en die met hem waren, kwamen en riepen den raad en al de ouderlingen van de kinderen van Israël te zamen, en zonden naar den kerker om hen te halen.

22 Doch als de dienaars daar gekomen waren, en de gevangenis geopend hebbende, hen niet vonden, zoo keerden zij wederom en boodschapten het,

23 zeggende : Wij hebben de gevangenis wel gesloten gevonden met alle verzekering, en de wachters voor de deur staan; maar opendoende, vonden wij niemand.

24 Als de hoofdman des tempels en de opperpriesters deze redenen hoorden, werden zij daarover zeer beducht, niet wetende wat hiervan geworden zoude.

25 Maar daar kwam iemand hun
boodschappen: Ziet, de mannen,
dewelke gij in de gevangenis ge-
steld hadt, staan in den tempel
en leeren het volk.
26 Toen ging de hoofdman met
de dienaars henen en bracht ze
mede, zonder geweld, want zij
vreesden van het volk gestee-
nigd te worden.
27 Als zij hen daar gebracht
hadden, stelden zij hen in den
raad, en de hoogepriester
vraagde hen af,
28 zeggende: Hebben wij u niet
scherpelijk bevolen in dezen
naam niet te leeren? En ziet, gij
hebt heel Jerusalem vervuld met
uwe leering, en gij wilt ons het
bloed van dien mensch ten laste
leggen.
29 Petrus en de apostelen ant-
woordden: Men moet God meer
gehoorzamen dan de menschen.
30 De God onzer vaderen heeft
Jezus verwekt, denwelken gij
aan het kruis gehangen en ge-
dood hebt.
31 Dezen heeft God door zijne
macht verheven tot oppersten
Heer en Zaligmaker, om aan Is-
raël de * penitentie en vergiffenis
der zonden te geven.
32 En wij zijn getuigen van deze
dingen, gelijk ook de Heilige
Geest, welken God gegeven heeft
aan al degenen die hem gehoor-
zamen.
33 Als zij dit hoorden, borsten
zij van spijt en hielden raad om
hen te dooden.
34 Maar zeker phariseër met
name Gamaliël, een leeraar der
wet, groot geacht bij al het volk,
opstaande in den raad, gebood
dat men die mannen een weinig
zou doen buitengaan.
35 Hij zeide dan tot hen: Man-
nen van Israël! ziet toe wat u te
doen staat met deze menschen.
36 Want over eenigen tijd was
er een zekere Theodas, die zeide
dat hij iets bijzonders was, en
omtrent vier honderd mannen
hingen hem aan: hij is omge-
bracht, en allen die hem geloof
gaven, zijn verstrooid en te niet
geraakt.
37 Na dezen is opgestaan Judas
Galileüs, in de dagen der op-
schrijving, en trok een deel volks
naar zich; doch hij is ook te niet
gegaan, en allen die hem aan-
hingen zijn verstrooid.
38 Zoo zeg ik u nu ook, onthoudt
u van deze menschen, en laat ze
geworden; want komt deze raad
of dit werk van menschen, zoo
zal het te niet gaan;
39 maar komt het van God, zoo
zult gij het geenszins te niet
kunnen doen; opdat gij niet be-
vonden zoudt worden God zel-
ven tegen te strijden. En zij vie-
len in zijn gevoelen.
40 En de apostelen binnen-
roepende, nadat zij hen hadden
doen geeselen, verboden zij hun
op eenige maniere in den naam
van Jezus te spreken, en lieten
hen gaan.
41 Zij gingen dan uit den raad
henen, blijde zijnde dat zij waar-
dig gevonden waren voor den
naam van Jezus versmaadheid
te lijden.
42 Zij hielden ook niet op alle
dagen in den tempel en in de
huizen te leeren, en Christus Je-
zus te verkondigen.

---

* *Gr.* bekeering.

KAPITTEL VI.

TENZELFDEN tijde, alzoo het getal der discipelen vermeerderde, ontstond er eene murmuratie van de Grieken tegen de Hebreeuwen, omdat hunne weduwen in de dagelijksche uitdeeling verzuimd werden.

2 Daarom de twaalf de menigte der discipelen bijeenroepende, zeiden : Het is niet behoorlijk dat wij het woord Gods zouden daarlaten om de tafels te bedienen.

3 Daarom, broeders! kiest onder u zeven mannen die goede getuigenis hebben, vol van den Heiligen Geest en van wijsheid, dewelke wij over dit werk mogen aanstellen.

4 En wij zullen ons geheel tot het gebed en tot de bediening van het woord begeven.

5 Deze rede behaagde aan geheel de gemeente; en zij verkozen Stephanus, eenen man vol van geloof en van den Heiligen Geest, en Philippus, en Prochorus, en Nicanor, en Timon, en Parmenas, en Nicolaüs, eenen aankomeling van Antiochiën.

6 Deze stelden zij voor de apostelen, die, nadat zij gebeden hadden, hun de handen oplegden.

7 En het woord des Heeren nam toe, en het getal der discipelen vermenigvuldigde zeer binnen Jerusalem; daar was ook eene groote menigte van de priesters die zich onderwierpen aan het geloof.

8 Stephanus, vol van gratie en van kracht, deed wonderheden en groote teekenen onder het volk.

9 Maar sommigen uit de synagoge van degenen die genoemd worden Vrijgelatenen, van die van Cyrenen, van die van Alexandriën, van die van Ciliciën, en van die van Asiën stonden op, en disputeerden met Stephanus.

10 Maar zij konden aan de wijsheid en den Geest, die er sprak, niet wederstaan.

11 Dan maakten zij mannen op, die zeggen zouden dat zij hem lasteringen tegen Moyses en tegen God hadden hooren spreken.

12 Dus stelden zij het volk, de ouderlingen en de schriftgeleerden in oproer; en op hem vallende, grepen zij hem aan en brachten hem in den raad;

13 en zij stelden daar valsche getuigen, welke zeiden : Deze mensch houdt niet op van woorden te spreken tegen de heilige plaats en tegen de wet.

14 Want wij hebben hem hooren zeggen dat die Jezus van Nazareth deze plaats te niet zal doen, en dat hij de instellingen die Moyses ons overgeleverd heeft, zal veranderen.

15 En allen die in den raad zaten, de oogen op hem hebbende, zagen zijn aanschijn als het aanschijn van eenen engel.

KAPITTEL VII.

TOEN vraagde hem de hoogepriester of deze dingen alzoo waren.

2 Hij antwoordde : Broeders en vaders! hoort mij spreken : de God der Glorie openbaarde zich aan onzen vader Abraham, als hij in Mesopotamiën was, eer hij nog in Charan woonde.

3 En hij zeide tot hem: Ga uit
uw land en uit uwe maagschap,
en kom in het land dat ik u
toonen zal. (*Gen.* 12 : 1.)
4 Dan ging hij uit het land der
Chaldeën, en kwam te Charan
wonen. En vandaar (zijn vader
gestorven zijnde) heeft God hem
overgebracht in dit land, dat gij
nu bewoont.
5 En hij heeft hem geene erve
daarin gegeven, ook zelfs niet
eenen voet aarde; maar hij be-
loofde hem hetzelve tot eene be-
zitting te geven, en aan zijne
nakomelingen, daar hij nog
geenen zoon had.
6 En God zeide hem dat zijne
nazaten in een vreemd land als
vreemdelingen zouden wonen,
en dat zij onder slavernij zouden
gebracht worden, en mishandeld
vierhonderd jaren lang. (*Gen.*
15 : 13.)
7 Maar het volk onder hetwelk
zij zullen slaven geweest zijn,
zal ik straffen, zeide de Heer. En
daarna zullen zij uitgaan uit dat
land, en zullen mij dienen in
deze plaats.
8 Hij gaf hem dan het verbond
der besnijdenis; en alzoo won
hij Isaac, en besneed hem op den
achtsten dag: en Isaac won Ja-
cob, en Jacob won de twaalf pa-
triarchen.
9 En de patriarchen, door nijd
ontstoken zijnde, verkochten Jo-
seph om naar Egypte gevoerd te
worden; doch God was met
hem.
10 En hij heeft hem uit al zijne
verdrukkingen getrokken, en
hem bevalligheid en wijsheid ge-
geven voor het aanschijn van
Pharao, den koning van Egypte,

den opgevoed in zijns vaders huis.
21 En buiten neergelegd zijnde, heeft hem de dochter van Pharao opgenomen, en voedde hem op voor zich zelve tot eenen zoon.
22 En Moyses werd onderwezen in al de wijsheid der Egyptenaren; en hij was machtig in woorden en werken.
23 Maar veertig jaren oud geworden zijnde, kwam hem in den zin dat hij zijne broeders, de kinderen van Israël, wilde gaan bezoeken.
24 En ziende daar iemand ongelijk lijden, beschermde hij hem, en nam wraak voor den verdrukte, verslaande den Egyptenaar.
25 Doch hij meende dat zijne broeders wel verstonden dat God hen door zijne hand verlossen zoude; maar zij verstonden het niet.
26 Des anderendaags kwam hij bij eenigen die keven, en hij zocht hen met malkanderen te verzoenen, zeggende : Mannen! gij zijt broeders; waarom hindert gij malkanderen?
27 Maar degene die zijnen naaste ongelijk deed, stiet hem weg, zeggende : Wie heeft u tot overste en rechter over ons gesteld?
28 Wilt gij mij ook ombrengen, gelijk gij gisteren dien Egyptenaar omgebracht hebt?
29 Op dat woord nam Moyses de vlucht, en bleef als vreemdeling in het land van Madian, waar hij twee zonen won.
30 En na veertig jaren, zoo verscheen hem een engel in de woestijn van den berg Sina, tusschen de vlam van eenen vurigen braambosch.
31 Moyses dit ziende, was verwonderd over het visioen; en als hij nader kwam om te zien, zoo hoorde hij de stem des Heeren, die tot hem zeide :
32 Ik ben de God uwer vaderen, de God van Abraham, de God van Isaac, en de God van Jacob. Maar Moyses gansch bevende, durfde het niet aanzien.
33 Toen zeide de Heer tot hem : Doe de schoenen van uwe voeten af, want de plaats waar gij op staat, is eene heilige aarde.
34 Ziende heb ik gezien de verdrukking van mijn volk, dat in Egypte is; ik heb hunne zuchten gehoord, en ben nedergekomen om hen te verlossen. Kom gij nu dan, en ik zal u naar Egypte zenden.
35 Dezen Moyses, den welken zij verstooten hadden, zeggende : Wie heeft u tot overste en rechter gesteld? dezen heeft God tot overste en verlosser gezonden, onder de bestiering van den Engel die hem in den braambosch verschenen was.
36 Deze heeft hen uitgeleid, doende wondere daden en mirakelen in het land van Egypte, en in de Roode zee, en in de woestijn, veertig jaren lang.
37 't Is deze Moyses, die tot de kinderen van Israël gezegd heeft : God zal u eenen propheet uit uwe broeders verwekken, gelijk mij; hem zult gij hooren. (*Deut.* 18 : 15.)
38 Deze is het die, als het volk in de woestijn vergaderd was, met den Engel verkeerde (dewelke met hem sprak op den berg Sina) en met onze vaders; en die de woorden des levens

ontving, om ons die te geven.
39 Aan wien onze vaders niet
wilden gehoorzamen, maar ver-
stieten hem, en keerden met hun
hart weder naar Egypte,
40 zeggende tot Aaron : Maak
ons goden die voor ons gaan;
want wij weten niet wat aan de-
zen Moyses, die ons uit het land
van Egypte geleid heeft, mag
overkomen zijn. (*Exod.* 32 : 1.)
41 En tenzelfden tijd maakten
zij een kalf, en deden offeranden
aan den afgod, en verheugden
zich in het werk hunner handen.
42 Toen keerde God zich van
hen af, en hij leverde hen over
om te aanbidden het heirleger
des hemels, gelijk er geschreven
is in het boek der propheten : Gij
huis van Israël, hebt gij mij toch
offeranden of sacrificiën geofferd
in de woestijn veertig jaren lang?
(*Amos* 5 : 25.)
43 Ja, gij hebt het tabernakel
van Moloch aangenomen, en het
gesternte van uwen god Rem-
phan, beelden die gij gemaakt
hebt om te aanbidden. Daarom
zal ik u vervoeren tot over Ba-
bylon.
44 Onze vaders in de woestijn
hadden het tabernakel der getui-
genis, gelijk God, sprekende tot
Moyses, belast had dat hij het
voor hen zoude maken, naar het
voorbeeld dat hij gezien had.
45 Hetwelk onze vaders ontvan-
gen hebbende, brachten het met
Josué in het land, dat van de
heidenen bezeten werd, die God
voor hun aanschijn heeft wegge-
dreven, tot de dagen van David
toe;
46 die aan God is aangenaam
geweest, en verzocht dat hij
eene woonplaats voor den God
van Jacob mocht bouwen.
47 Doch het is Salomon geweest
die hem een huis gebouwd heeft.
48 Maar de Allerhoogste woont
in geene tempels die met handen
gemaakt zijn; gelijk de propheet
zegt :
49 De hemel is mijn troon, en
de aarde is mijne voetbank. Wat
huis zult gij mij bouwen? zegt
de Heere; of hoedanig zal mijne
rustplaats wezen?
50 Heeft mijne hand al deze din-
gen niet gemaakt? (*Isaias* 66: 1.)
51 Gij hardnekkigen en onbe-
snedenen van hart en van ooren!
gij wederstaat altijd den Hei-
ligen Geest; gelijk uwe vaders,
zoo ook gijlieden.
52 Wien van de propheten heb-
ben uwe vaderen niet vervolgd?
zij hebben gedood degenen die
de toekomst voorzeiden van den
Rechtvaardige, wiens verraders
en moordenaars gij nu geworden
zijt;
53 gij, die de wet door de bedie-
ning der engelen ontvangen
hebt, en niet hebt onderhouden!
54 Als zij dit hoorden, borsten
zij van spijt, en zij knersden met
de tanden op hem.
55 Maar hij, vol zijnde van den
Heiligen Geest, hief zijne oogen
op naar den hemel, en hij zag
Gods glorie, en Jezus staande
aan de rechterhand Gods, en hij
zeide : Ziet, ik zie de hemelen
open, en den Zoon des menschen
staan aan de rechterhand Gods.
56 Maar zij, met luider stemme
roepende, stopten hunne ooren
en vielen eenpaarlijk op hem
aan;
57 en hem buiten de stad ge-

dreven hebbende, steenigden zij
hem. En de getuigen legden
hunne kleederen af aan de voe-
ten van eenen jongeling ge-
noemd Saulus.
58 En zij steenigden Stephanus,
die bad en zeide : Heere Jezus!
ontvang mijnen geest.
59 En op zijne knieën vallende,
riep hij met luider stemme :
Heere! reken hun deze zonde
niet. En als hij dit gezegd had,
is hij in den Heere ontslapen.
En Saulus stemde mede toe in
zijnen moord.

KAPITTEL VIII.

TENZELFDEN dage ontstond
er eene groote vervolging
tegen de kerk, die te Jerusalem
was; en zij werden allen ver-
strooid door het land van Judeën
en Samariën, behalve de apos-
telen.
2 Doch eenige godvreezende
mannen begroeven Stephanus en
maakten grooten rouw over hem.
3 Saulus daarentusschen ver-
woestte de kerk, gaande van huis
tot huis; en zoo mannen als
vrouwen medetrekkende, le-
verde hij ze in de gevangenis.
4 Doch die verstrooid waren,
gingen alom het woord Gods ver-
kondigen.
5 Philippus dan, gaande naar
de stad van Samariën, predikte
hun Christus.
6 En het volk luisterde een-
drachtelijk naar hetgeen van
Philippus gezegd werd, hoo-
rende en ziende de mirakelen die
hij deed.
7 Want de onzuivere geesten
gingen uit vele bezetenen, met
luider stemme schreeuwende.
8 En vele lammen en kreupelen
werden genezen.
9 Daar ontstond dan eene groote
vreugd in die stad. Ook was daar
zeker man met name Simon, die
te voren in dezelfde stad met
tooverij had omgegaan, en het
volk van Samariën verleid had,
zeggende dat hij wat groots was.
10 En zij luisterden allen naar
hem, van den minste tot den
meeste, en zeiden : Deze is de
groote kracht Gods.
11 Doch dat zij naar hem luis-
terden, was omdat hij langen tijd
met zijne tooverijen hunne zin-
nen verdraaid had.
12 Maar als zij geloofden het-
geen Philippus hun verkondigde
van het rijk Gods, en gedoopt wer-
den in den name van Jezus Chris-
tus, zoo mannen als vrouwen,
13 toen geloofde Simon ook zelf;
en nadat hij gedoopt was, bleef
hij Philippus aanhangen; en
ziende de mirakelen en groote
wonderdaden die er geschied-
den, stond hij zeer verbaasd.
14 Als nu de apostelen die te
Jerusalem waren, gehoord had-
den dat Samariën het woord Gods
aangenomen had, zonden zij Pe-
trus en Joannes naar hen af.
15 Dewelke daar gekomen zijn-
de, voor hen baden, opdat zij
den Heiligen Geest mochten ont-
vangen.
16 Want hij was nog over nie-
mand van hen gekomen; maar
alleenlijk waren zij gedoopt in
den name van den Heere Jezus.
17 Toen legden zij de handen
op hen, en zij ontvingen den
Heiligen Geest.
18 Als Simon zag dat door de
oplegging van de handen der

apostelen de Heilige Geest gege-
ven werd, zoo bood hij hun geld,
19 zeggende : Geeft mij ook die
macht, dat allen, op dewelke ik
de handen leg, den Heiligen
Geest ontvangen. Maar Petrus
zeide tot hem :
20 Uw geld zij met u tot uwe
verderfenis, gij die gemeend
hebt dat de gave Gods door geld
te verkrijgen is!
21 En gij hebt noch deel noch
lot in deze zaak; want uw hart
is niet oprecht voor God.
22 Daarom *doe penitentie over
deze uwe boosheid, en bid God,
of u misschien dit opzet uws
harten vergeven worde.
23 Want ik zie dat gij met eene
bittere gal vergald zijt, en ge-
bonden met de banden der boos-
heid.
24 Doch Simon antwoordende,
zeide : Bidt gijlieden den Heere
voor mij, opdat mij niets van het-
geen gij gezegd hebt, overkome.
25 Zij dan, nadat zij het woord
des Heeren betuigd en gepredikt
hadden, keerden weder naar Je-
rusalem, en verkondigden het
evangelie in vele dorpen van
Samariën.
26 Doch een engel des Heeren
sprak tot Philippus, en zeide :
Sta op, en ga naar den kant van
het zuiden, op den weg die van
Jerusalem naar Gaza afgaat, die
daar woest is.
27 En hij stond op en hij ging
er henen. En ziet, een Mooriaan,
een machtig heer, kamerling
van Candace, koningin der Moo-
ren, die gesteld was over al
hare schatten, was komen zijne

* *Gr.* Bekeer u.

aanbidding te Jerusalem doen.
28 En in het wederkeeren zat
hij op zijnen wagen en las den
propheet Isaias,
29 Doch de Geest zeide tot Phi-
lippus : Ga, en voeg u bij dien
wagen.
30 Philippus dan toeloopende,
hoorde dat hij den profeet Isaias
las, en zeide : Meent gij dat gij
ook verstaat hetgeen gij leest?
31 Hij antwoordde : Hoe zou ik
toch kunnen, tenzij het mij
iemand uitlegge? En hij bad
Philippus op te klimmen en bij
hem te zitten.
32 Nu, de plaats der Schriftuur
die hij las, was deze : Gelijk een
schaap is hij ter dood geleid, en
evenals een lam, hetwelk zonder
stemme is voor dengene die het
scheert, alzoo heeft hij zijnen
mond niet opengedaan.
33 In zijne vernedering is hij ter
dood verwezen. Wie zal zijn
geslacht kunnen beschrijven?
want zijn leven zal van de aarde
weggenomen worden. (*Isaias*
53 : 7.)
34 De kamerling sprak daarop
tot Philippus, en zeide : Ik bid u,
van wien zegt de propheet dit?
van zich zelven of van iemand
anders?
35 Toen deed Philippus zijnen
mond open, en begon hem met
deze Schriftuurplaats Jezus te
verkondigen.
36 En terwijl zij over den weg
reisden, kwamen zij bij een wa-
ter, en de kamerling zeide : Zie,
daar is water; wat belet mij ge-
doopt te worden?
37 Philippus zeide : Is het dat
gij uit ganscher harte gelooft,
zoo mag het geschieden. Hij ant-

woordde dan : Ik geloof dat Je-
zus Christus de Zoon Gods is.
38 En hij deed den wagen stil-
staan, en zij gingen beide af in
het water, Philippus en de ka-
merling, en hij doopte hem.
39 En als zij uit het water ge-
komen waren, zoo nam de Geest
des Heeren Philippus weg, en
de kamerling zag hem niet
meer: maar hij reisde zijnen weg
voort met blijdschap.
40 En Philippus bevond zich
binnen Azoten, en vandaar
voorttrekkende, predikte hij het
evangelie aan alle steden, totdat
hij te Cesareën kwam.

KAPITTEL IX.

SAULUS ondertusschen, nog
vol van dreigementen en
moorden tegen de discipelen des
Heeren, ging bij den hooge-
priester,
2 en verzocht van hem brieven
aan de synagogen van Damas-
us; opdat, zoo hij er eenigen
an dezen aanhang vond, het zij
mannen of vrouwen, hij die ge-
boeid naar Jerusalem zoude
brengen.
3 Maar in het reizen, als hij nu
Damascus naderde, zoo omring-
de hem schielijk een licht van
den hemel.
4 En ter aarde vallende, hoorde
hij eene stem die tot hem zeide :
Saulus, Saulus! waarom ver-
volgt gij mij?
5 Hij antwoordde : Wie zijt gij,
Heere? De Heere zeide : Ik ben
Jezus, dien gij vervolgt : het is u
hard tegen den prikkel achteruit
te slaan.
6 Toen zeide hij al bevende en
verbaasd zijnde : Heere! wat
wilt gij dat ik doe?
7 De Heere antwoordde hem :
Sta op en ga in de stad, en daar
zal u gezegd worden wat gij
doen moet. Doch de mannen die
met hem reisden, stonden ver-
baasd, hoorende wel eene stem,
maar niemand ziende.
8 Saulus stond dan op van de
aarde, en zijne oogen open-
doende, zag hij niet; en zij leid-
den hem bij de hand en brachten
hem binnen Damascus.
9 Alwaar hij drie dagen was zon-
der zien : en hij at en dronk niet.
10 Doch te Damascus was een
discipel, met name Ananias, tot
denwelken de Heere in een vi-
sioen zeide : Ananias! En hij
antwoordde : Hier ben ik, Heere!
11 De Heere zeide tot hem : Sta
op, en ga in de straat die genoemd
wordt de Rechtestraat, en vraag
in het huis van Judas naar eenen
man met name Saulus, geboren
van Tarsus : want zie, hij bidt
daar.
12 En hij heeft een visoen ge-
had, dat een man met name Ana-
nias, bij hem binnenkwam en de
handen op hem legde, opdat hij
het gezicht zoude wederkrijgen.
13 Ananias antwoordde : Heere!
ik heb van verscheidenen ge-
hoord hoeveel kwaad deze man
gedaan heeft aan uwe heiligen
te Jerusalem;
14 en hij heeft ook macht van
de opperpriesters, om hier ge-
vangen te nemen allen die uwen
naam aanroepen.
15 Maar de Heere zeide tot hem
Ga henen; want hij is mij een
uitverkoren instrument, om mij-
nen naam te dragen voor de hei-

denen, voor de koningen, en
voor het volk van Israël.
16 En ik zal hem toonen hoeveel
hij om mijnen naam zal moeten
lijden.
17 Ananias ging dan henen en
kwam in het huis; en de handen
op hem leggende, zeide: Broeder
Saulus! de Heere Jezus, die u
verschenen is op den weg dien
gij kwaamt, heeft mij gezonden,
opdat gij weder zien zoudt en
vervuld worden met den Heiligen Geest.
18 En terstond vielen er gelijk
schellen van zijne oogen en hij
kreeg zijn gezicht weder; en
opstaande werd hij gedoopt.
19 En als hij voedsel genomen
had, werd hij versterkt; en hij
bleef eenige dagen bij de discipelen die te Damascus waren.
20 Terstond predikte hij van
Jezus in de synagogen, dat hij de
Zoon Gods was.
21 En allen die het hoorden,
stonden versteld, en zeiden: Is
hij het niet die te Jerusalem zoo
vervolgde degenen die dezen
naam aanriepen, en die hier tot
dien einde gekomen is, om hen
geboeid tot de opperpriesters te
brengen?
22 Maar Saulus werd meer en
meer versterkt, en maakte de Joden beschaamd, die te Damascus
woonden, bewijzende dat dit de
Christus was.
23 En na verloop van vele dagen
besloten de Joden te zamen dat
zij hem zouden ombrengen.
24 Maar hunne listen werden
aan Saulus bekend gemaakt; en
daar zij de poorten dag en nacht
bewaarden om hem te vermoorden,
25 zoo namen hem de discipelen, en lieten hem 's nachts langs
den muur af in eene mand.
26 En als hij te Jerusalem gekomen was, zocht hij zich bij de
discipelen te voegen, doch zij
vreesden hem allen, niet geloovende dat hij een discipel was.
27 Toen nam hem Barnabas en
bracht hem bij de apostelen; en
hij vertelde hun hoe hij op den
weg den Heere gezien had, en
dat hij met hem gesproken had,
en hoe hij te Damascus vrijmoediglijk te werk was gegaan in
den naam van Jezus.
28 En hij ging met hen uit en in
te Jerusalem, en droeg zich kloek
in den naam des Heeren.
29 Hij sprak ook met de heidenen en disputeerde met de Grieken; maar zij zochten hem te
dooden.
30 Hetwelk als de broeders vernomen hadden, leidden zij hem
naar Cesareën, en zonden hem
voorts naar Tarsus.
31 Ondertusschen was de kerk
door geheel Judeën, Galileën en
Samariën in vrede, en zij werd
gesticht, en ging voort in de
vreeze des Heeren, en zij werd
vervuld met den troost van den
Heiligen Geest.
32 Doch het gebeurde dat Petrus,
overal passeerende, ook kwam
tot de heiligen die te Lidda woonden.
33 En daar vond hij eenen man
met name Eneas, die lam was en
nu acht jaren lang te bed gelegen
had.
34 Petrus zeide tot hem: Eneas!
de Heer Jezus Christus maakt u
gezond; sta op en maak zelf uw
bed. En hij stond terstond op.

35 En allen die te Lidda en te
Sarona woonden, zagen hem en
bekeerden zich tot den Heere.
36 Binnen Joppe was ook eene
discipelin, genoemd Tabita, an-
derszins gezegd Dorcas, dewelke
vol was van goede werken en
aalmoezen die zij deed.
37 Doch het geschiedde in die
dagen dat zij ziek werd en stierf;
en als zij haar gewasschen had-
den, legden zij haar op de boven-
kamer.
38 En alzoo Lidda nabij was aan
Joppe, zoo zonden de discipelen,
hoorende dat Petrus daar was,
twee mannen tot hem, biddende
dat hij niet zoude vertoeven van
tot hen over te komen.
39 Petrus ging straks met hen;
en als hij daar gekomen was,
brachten zij hem op de bovenka-
mer. En al de weduwen stonden
rondom hem, weenende en too-
nende hem de rokken en kleede-
ren die Dorcas haar maakte.
40 Petrus, hebbende hen allen
doen uitgaan, boog zijne knieën
en bad; en zich gekeerd heb-
bende tot het lichaam, zeide :
Tabita! sta op. Zij opendoende
hare oogen en Petrus gezien heb-
bende, zat overeinde.
41 Hij gaf haar dan de hand en
hief haar op, en de heiligen en
weduwen geroepen hebbende,
heeft hij ze hun levend geleverd.
42 En dit werd bekend door ge-
heel Joppe, en daar geloofden er
velen in den Heere.
43 En hij bleef langen tijd te
Joppe, bij eenen zekeren Simon,
leertouwer.

KAPITTEL X.

TE Cesareën was een man met
name Cornelius, kapitein
van de krijgsbende, die de Ita-
liaansche genoemd werd;
2 hij was godvruchtig en god-
vreezend met geheel zijn huisge-
zin, doende vele aalmoezen aan
het volk, en God altijd biddende.
3 Deze zag eens klaarlijk in een
visioen, omtrent de negende uur
van den dag, eenen engel Gods
tot hem inkomen en hem zeggen :
Cornelius!
4 En hij hem aanziende, werd
met schrik bevangen, en zeide :
Wat is het, Heere? Hij ant-
woordde hem : Uwe gebeden en
uwe aalmoezen zijn opgeklom-
men voor het aanschijn Gods; en
hij is ze indachtig geworden.
5 Nu dan, zend eenig volk naar
Joppe en ontbied eenen zekeren
Simon, die Petrus genoemd
wordt.
6 Hij is in het huis bij zekeren
Simon, leertouwer, wiens huis
bij de zee staat; deze zal u zeg-
gen wat gij doen moet.
7 En als de engel die hem aan-
sprak, vertrokken was, riep hij
twee van zijne huisgenooten, en
eenen godvreezenden soldaat
van degenen die onder zijn ge-
bied stonden;
8 en hun alles verhaald heb-
bende, zond hij hen naar Joppe.
9 En 's anderdaags, terwijl zij
op de reize waren en nu bij de
stad kwamen, ging Petrus boven,
omtrent de zesde uur, om te
bidden.
10 En alzoo hij honger kreeg,
wilde hij wat eten. Doch terwijl
zij de spijze gereed maakten,
kwam hem eene opgetogenheid
des geestes over.
11 En hij zag den hemel open,
en iets afdalen gelijk een groot

linnen laken, hetwelk met de vier hoeken nedergelaten werd van den hemel tot op de aarde.

12 Waarin alle slach van viervoetige en kruipende dieren der aarde was, en alle gevogelte des hemels.

13 En daar kwam eene stem tot hem: Sta op, Petrus! sla dood, en eet.

14 Maar Petrus zeide: Verre zij dat van mij, Heere! want nooit heb ik iets geëten dat onzuiver of onrein was.

15 En de stem zeide wederom voor den tweeden keer tot hem: Hetgeen God gereinigd heeft, zult gij niet zeggen onrein te wezen.

16 Dit geschiedde tot driemaal toe; en terstond werd het laken weder opgenomen in den hemel.

17 En terwijl Petrus bij zich zelven twijfelde wat dit voor een visioen mocht zijn, dat hij gezien had, ziet, de mannen die van Cornelius gezonden waren, gevraagd hebbende naar het huis van Simon, stonden voor de deur.

18 En geroepen hebbende, vraagden zij of Simon, die Petrus genoemd werd, daar te huis was.

19 Daarentusschen, Petrus nog aan zijn visioen denkende, zeide de Geest tot hem: Daar zijn drie mannen die u zoeken.

20 Sta dan op, ga naar beneden en reis met hen zonder te twijfelen; want ik heb ze gezonden.

21 Petrus afkomende bij de mannen, zeide: Ziet, hier ben ik, dien gij zoekt; om wat oorzaak zijt gij hier gekomen?

22 Zij antwoordden: De kapitein Cornelius, een rechtvaardig en godvreezend man, en die eenen goeden naam heeft bij al het joodsche volk, is van Godswege door eenen heiligen engel vermaand dat hij u ten zijnen huize zoude ontbieden en u hooren spreken.

23 Hij leidde ze dan binnen en ontving ze in huis. En 's anderdaags opstaande, vertrok hij met hen, en eenigen van de broeders van Joppe gingen met hem.

24 Den volgenden dag kwamen zij te Cesareën, alwaar Cornelius hen verwachtte, hebbende zijne maagschap en beste vrienden te zamen geroepen.

25 En als Petrus nu binnen zou komen, ging hem Cornelius te gemoet, en voor zijne voeten nedervallende, aanbad hij hem.

26 Maar Petrus richtte hem op, zeggende: Sta op, ik ben ook maar een mensch.

27 En met hem sprekende, ging hij binnen en vond daar velen die bijeengekomen waren.

28 En hij zeide tot hen: Gijlieden weet dat het gruwelijk is aan een joodsch man, gemeenschap te hebben of te gaan bij eenen vreemdeling; maar God heeft mij getoond dat ik niemand besmet of onzuiver noemen zoude.

29 En daarom ben ik, ontboden zijnde, zonder eenig tegenzeggen gekomen. Ik vraag dan, waarom hebt gij mij ontboden?

30 Cornelius zeide: Over vier dagen was ik mijn gebed doende op de negende uur in mijn huis; en ziet, daar kwam voor mij een manspersoon staan met een zeer wit kleed, die mij zeide:

31 Cornelius! uw gebed is verhoord, en God is uwe aal-

moeten indachtig geworden.
32 Zend dan naar Joppe en
ontbied Simon, die Petrus ge-
noemd wordt; hij is te huis bij
Simon, den leertouwer, omtrent
de zee.
33 Ik heb dan terstond tot u ge-
zonden, en gij hebt wel gedaan
met te komen. Nu dan wij zijn
allen in uwe tegenwoordigheid,
om te aanhooren al wat u van
den Heere belast is.
34 Petrus, zijnen mond geo-
pend hebbende, zeide : In der
waarheid, nu bevind ik dat God
geen uitnemer van personen is;
35 maar dat onder alle volke-
ren, al die hem vreest en deug-
delijk leeft, hem aangenaam is.
36 Dit heeft hij kenbaar ge-
maakt aan de kinderen van
Israël, hun verkondigende den
vrede door Jezus Christus, die
de Heere van allen is.
37 Gijlieden weet immers het-
geen er geschied is door geheel
Judeën; en hetgeen begonnen is
van Galileën, na den doop dien
Joannes gepredikt heeft;
38 hoe God Jezus van Nazareth
gezalfd heeft met den Heiligen
Geest en met sterkte; die het
land doorreisde, wel doende en
genezende allen die onder het
geweld des duivels waren; want
God was met hem.
39 En wij zijn getuigen van alles
wat hij in het land van Judeën en
binnen Jerusalem gedaan heeft;
dien zij gedood hebben, hem han-
gende aan een hout.
40 Doch God heeft hem ten der-
den dage verwekt, en heeft hem
doen verschijnen,
41 niet aan al het volk, maar
aan de getuigen daartoe van God
voorgeschikt, aan ons, die met
hem geëten en gedronken heb-
ben nadat hij van den dood ver-
rezen was.
42 En hij heeft ons geboden aan
het volk te prediken en te betui-
gen dat hij is degene die besteld
is van God om te zijn Rechter
over de levenden en de dooden.
43 Van dezen geven al de pro-
pheten getuigenis, dat allen die
in hem gelooven, vergiffenis zul-
len krijgen van hunne zonden
door zijnen naam.
44 Petrus deze woorden nog
sprekende, viel de Heilige Geest
over allen die het woord aan-
hoorden.
45 En de besnedene geloovigen,
die met Petrus gekomen waren,
stonden verbaasd, omdat de gra-
tie van den Heiligen Geest ook
over de Heidenen uitgestort
werd.
46 Want zij hoorden hen ver-
scheidene talen spreken, en God
verheffen.
47 Toen zeide Petrus : Kan
iemand wel weigeren dat dezen
met water zouden gedoopt wor-
den, die den Heiligen Geest ont-
vangen hebben gelijk wij?
48 En hij beval dat men hen
zoude doopen in den naam van
den Heere Jezus Christus. Toen
baden zij hem dat hij eenige
dagen bij hen zoude blijven.

KAPITTEL XI.

DOCH de apostelen en de broe-
ders die in Judeën waren,
hoorden dat ook de heidenen het
woord Gods aangenomen had-
den.
2 En als Petrus te Jerusalem
aangekomen was, zoo dispuuteer-

den de besnedenen tegen hem,
3 zeggende : Waarom zijt gij
gegaan bij mannen die onbesne-
den waren, en hebt gij met hen
gegeten?
4 Maar Petrus begon hun de
zaak vervolgens uit te leggen :
5 Ik was, zeide hij, in de stad
Joppe, mijn gebed doende; en ik
kreeg in de opgetogenheid mijns
geestes een visioen : daar daalde
iets neder gelijk een groot linnen
laken, hetwelk bij de vier hoeken
afgelaten werd van den hemel,
en tot bij mij kwam;
6 in hetwelk, als ik met aan-
dachtigheid inzag en bemerkte,
zag ik daar viervoetige dieren
der aarde, wilde beesten, krui-
pende dieren en vogelen des
hemels.
7 Ook hoorde ik eene stem die
tot mij zeide : Sta op, Petrus!
sla dood, en eet.
8 Maar ik zeide : Geenszins,
Heere! want nooit is er iets on-
zuivers of besmets in mijnen
mond gegaan.
9 Doch de stem van den hemel
zeide mij voor den tweeden keer:
Hetgeen God gereinigd heeft,
zult gij niet onzuiver noemen.
10 Dit geschiedde tot driemaal
toe; en alles werd wederom op-
genomen in den hemel.
11 En ziet, tenzelfden tijde
stonden daar drie mannen voor
het huis waar ik was, die van
Cesareën tot mij gezonden wa-
ren.
12 En de Geest zeide tot mij dat
ik met hen zoude gaan, zonder
twijfelen. En deze zes broeders
gingen ook met mij, en wij kwa-
men in het huis van den man;
13 en hij verhaalde ons hoe hij
in zijn huis eenen engel had zien
staan, die tot hem zeide : Zend
naar Joppe en ontbied Simon,
die Petrus genoemd wordt;
14 die zal u dingen zeggen
waardoor gij en geheel uw huis
zult zalig worden.
15 En zoo ik begon te spreken,
viel de Heilige Geest op hen, ge-
lijk hij ook op ons deed in 't begin.
16 En ik werd indachtig het
woord des Heeren, dat hij gezegd
heeft : Joannes doopte wel met
water, maar gijlieden zult ge-
doopt worden met den Heiligen
Geest. (*Hierboven* 1 : 5.)
17 Indien dan God hun dezelfde
gratie gegeven heeft, gelijk aan
ons, die in den Heere Jezus Chris-
tus geloofd hebben, wie was ik
toch, om God te kunnen beletten?
18 Dit gehoord hebbende, zwe-
gen zij en gaven glorie aan God,
zeggende: Zoo heeft dan God ook
aan de heidenen de * penitentie
gegeven tot het leven!
19 Nu, degenen die verstrooid
waren geweest door de verdruk-
king, dewelke om Stephanus was
voorgevallen, waren voortge-
gaan tot Phenicië, Cyprus, en
Antiochië toe; aan niemand
het woord predikende dan aan
de Joden alleen.
20 Doch daar waren onder hen
eenige mannen van Cyprus en
van Cyrenen, die binnen Antio-
chië gekomen zijnde, ook pre-
dikten aan de Grieken, en hun
verkondigden den Heere Jezus.
21 En de hand des Heeren was
met hen; en een groot getal ge-
loofde, en bekeerde zich tot den
Heere.

---

* *Gr.* bekeering.

22 Als nu de mare van deze din-
gen aan de kerk van Jerusalem
ter ooren kwam, zoo zonden zij
Barnabas af naar Antiochiën.
23 Die, daar gekomen zijnde en
Gods genade gezien hebbende,
zich zeer verblijdde, en hen allen
aanwekte, opdat zij met een op-
recht voornemen des harten den
Heere zouden getrouw blijven.
24 Want hij was een goed man,
vol van den Heiligen Geest en
van geloof; en daar werd eene
groote menigte aan den Heere
toegevoegd.
25 Doch Barnabas vertrok naar
Tarsus, om Saulus te zoeken; en
hem gevonden hebbende, bracht
hij hem naar Antiochiën.
26 En zij verbleven daar een ge-
heel jaar in die kerk, en onder-
wezen veel volk; zoodat te An-
tiochiën eerst de discipelen
CHRISTENEN genoemd wer-
den.
27 Tenzelfden tijde kwamen
eenige propheten van Jerusalem
over naar Antiochiën.
28 En een van hen, met name
Agabus, stond op en gaf door den
Geest te kennen dat er een groote
hongersnood zou komen over ge-
heel de wereld; dewelke ook ge-
komen is onder Claudius.
29 De discipelen dan besloten,
elk naar zijn vermogen iets te
zenden tot bijstand van de broe-
ders die in Judeën woonden.
30 Hetwelk zij ook deden, en
konden het aan de * priesters
door de handen van Barnabas
en Saulus.

---

* *Gr.* ouderlingen

KAPITTEL XII.

OP denzelfden tijd sloeg de
koning Herodes de handen
aan eenigen van de kerk, om
hen kwalijk te handelen.
2 En hij deed Jacobus, den
broeder van Joannes, sterven
door het zwaard.
3 En ziende dat dit aangenaam
was aan de Joden, ging hij voort
en nam ook Petrus gevangen.
Het waren alsdan de dagen der
ongedeesemde brooden.
4 Als hij hem gevangen had,
stelde hij hem in den kerker en
gaf hem te bewaren aan vier
wachten, elk van vier soldaten,
willende hem na paschen voor
het volk brengen.
5 Petrus werd dan in de gevan-
genis bewaard, en daar werd van
de kerk een gedurig gebed tot
God voor hem gedaan.
6 Als Herodes hem nu zou voor-
brengen, sliep Petrus dien zelf-
den nacht tusschen twee solda-
ten, gebonden met twee ketenen;
en de wachters voor de deur
bewaarden den kerker.
7 En ziet, daar kwam een engel
des Heeren, en een licht be-
straalde de plaats, en stootende
Petrus aan zijne zijde, wekte hij
hem, zeggende: Sta ras op. En
de ketenen vielen hem van de
handen.
8 De engel zeide tot hem: Om-
gord u, en doe uwe schoenen
aan. Hij deed zoo. Ook zeide hij
tot hem: Sla uwen mantel om,
en volg mij.
9 Hij ging dan uit en volgde
hem, en hij wist niet dat hetgeen
door den engel gedaan werd,
waarachtig geschiedde; maar hij

meende dat hij een visioen zag.

10 Als zij nu de eerste en de tweede wacht voorbijgegaan waren, kwamen zij aan de ijzeren poort die naar de stad leidt, welke vanzelve voor hen opengïng; en uitgegaan zijnde, gingen zij eene straat voort en terstond scheidde de engel van hem.

11 En Petrus tot zich zelven gekomen zijnde, zeide: Nu weet ik voorwaar dat de Heer zijnen engel gezonden heeft en mij verlost heeft uit de handen van Herodes, en uit al de verwachting van het joodsche volk.

12 En zich bedenkende, ging hij naar het huis van Maria, de moeder van Joannes, die ook Marcus genoemd werd, alwaar velen vergaderd en te zamen in het gebed waren.

13 En als hij aan de deur klopte, kwam er eene dochter voor om te luisteren, met name Rhode.

14 En kennende de stem van Petrus, deed zij van blijdschap de deur niet open, maar liep binnen boodschappen dat Petrus voor de deur stond.

15 Zij zeiden tot haar: Gij raast; maar zij verzekerde dat het zoo was. Doch zij zeiden: Het is zijn engel.

16 Daarentusschen bleef Petrus kloppen. En als zij opengedaan hadden, zagen zij hem met groote verwondering.

17 Maar hij, hun met de hand wenkende dat zij zwijgen zouden, verhaalde hoe hem de Heer uit den kerker geleid had, en zeide: Boodschapt dit aan Jacobus en aan de broeders. En uitgaande, ging hij naar eene andere plaats.

18 Als het nu dag geworden was, was er geene kleine ontsteltenis onder de soldaten, wat er van Petrus mocht geschied zijn.

19 Herodes dan, hebbende hem doen zoeken en niet gevonden, nadat hij onderzoek gedaan had op de wachters, deed die opleiden en vertrok van Judeën naar Cesareën, alwaar hij verbleef.

20 Doch hij was verbitterd op die van Tyrus en Sidon. Maar zij kwamen eendrachtelijk bij hem, en hebbende Blastus, die des konings kamerling was, gewonnen, verzochten zij vrede, omdat hun land bij den koning gespijsd werd.

21 Doch op eenen gestelden dag kwam Herodes, gekleed met zijn koninklijk kleed, op zijnen rechterstoel zitten, en deed eene aanspraak tot hen.

22 En het volk riep hem toe: Dit zijn woorden van eenen God, en niet van eenen mensch!

23 Doch hij werd terstond van den engel des Heeren geslagen, omdat hij God de eere niet had gegeven; en van de wormen gegeten zijnde, is hij gestorven.

24 Ondertusschen nam het woord des Heeren toe, en verbreidde zich meer en meer.

25 Doch Barnabas en Saulus, nadat zij hunnen dienst volbracht hadden, keerden weder van Jerusalem, met hen genomen hebbende Joannes, die ook genoemd werd Marcus.

KAPITTEL XIII.

DAAR waren in de kerk van Antiochiën propheten en leeraars, onder dewelke waren Barnabas, en Simon, genoemd

Niger, en Lucius van Cyrenen,
en Manahen, die met Herodes
den vorst samen opgevoed was,
en Saulus.
2 En als zij in den dienst des
Heeren bezig waren, en in het
vasten, zeide de Heilige Geest
tot hen : Scheidt mij Saulus en
Barnabas af tot het werk, daar
ik ze toe geschikt heb.
3 Alsdan gevast en gebeden
hebbende, legden zij hun de han-
den op en lieten ze gaan.
4 Zij dan, van den Heiligen
Geest gezonden zijnde, vertrok-
ken naar Seleuciën, en vandaar
voeren zij naar Cyprus.
5 En als zij te Salaminen aan-
gekomen waren, predikten zij
het woord Gods in de synagogen
der Joden. Zij hadden ook Joan-
nes tot eenen mededienaar.
6 En als zij nu het geheel ei-
land doorreisd hadden, tot Pa-
phos toe, vonden zij eenen zeke-
ren Jood, die een toovenaar en
valsche propheet was, met name
Barjezus;
7 dewelke was bij den stadhou-
der Sergius Paulus, die een ver-
standig man was, en die Barna-
bas en Saulus ontboden heb-
bende, zeer begeerig was om het
woord Gods te hooren.
8 Maar Elymas, de toovenaar
(want alzoo wordt zijn naam
vertaald), stond hen tegen, zoe-
kende den stadhouder van het
geloof af te keeren.
9 Maar Saulus, die ook Paulus
genoemd wordt, vervuld met den
Heiligen Geest, en hem sterk
aanziende,
10 zeide : O gij, die vol zijt van
alle bedrog en arglistigheid, kind
van den duivel, vijand van alle
rechtvaardigheid! zult gij niet
ophouden van de rechte wegen
des Heeren te verdraaien?
11 En nu, zie de hand des Hee-
ren over u; en gij zult blind zijn,
en gij zult de zon niet zien tot
zekeren tijd. Terstond kwam
hem eene duisternis en donker-
heid over; en rondomgaande,
zocht hij iemand die hem de hand
geven zoude.
12 De stadhouder ziende dit
uitwerksel, nam het geloof aan,
verbaasd staande over de leering
des Heeren.
13 En Paulus en degenen die
met hem waren, van Paphos af-
gevaren zijnde, kwamen te Per-
gen, in Pamphiliën. Maar Joan-
nes, van hen scheidende, keerde
weder naar Jerusalem.
14 Doch zij van Pergen vertrek-
kende, kwamen te Antiochiën, in
Pisidiën; en op den sabbat-dag
in de synagoge gaande, zaten zij
neder.
15 Na het lezen van de wet en
van de propheten, zonden de
oversten der synagoge tot hen
zeggen : Mannen broeders! is 't
dat gij eenig vermaan te doen
hebt aan het volk, zoo spreekt.
16 Paulus dan opstaande, gaf
met de hand een teeken dat zij
zwijgen zouden, en zeide : Man-
nen van Israël, en gij allen die
den Heer vreest, hoort toe.
17 De God van het volk van Is-
raël heeft onze voorvaders uit-
verkoren, en het volk verheven
als zij vreemdelingen waren in
het land van Egypte, en hij heeft
ze met eenen verheven arm daar-
uit geleid.
18 Ook heeft hij den tijd
van veertig jaren hunnen han-

del in de woestijn verdragen.
19 En zeven natiën uitgeroeid
hebbende in het land van Chanaän,
heeft hij hun het land derzelve
door loting verdeeld.
20 Na het verloop van omtrent
vierhonderd en vijftig jaren
daarna, gaf hij hun rechters tot
den propheet Samuël toe.
21 Alsdan verzochten zij eenen
koning, en God gaf hun Saül, den
zoon van Cis, eenen man uit het
geslacht van Benjamin, veertig
jaren lang.
22 En dezen weggenomen hebbende,
heeft hun David tot koning
opgewekt; aan wien hij getuigenis
gaf, zeggende : Ik heb
David gevonden, den zoon van
Jesse, eenen man naar mijn hart,
die mijnen wil doen zal in alles.
23 Uit het zaad van dezen man
heeft God, volgens zijne belofte
aan Israël, den Zaligmaker Jezus
verwekt;
24 hebbende Joannes, voor zijne
komst, aan al het volk van Israël
gepredikt den doop van * penitentie.
25 En als Joannes zijnen loop
volbracht, zeide hij : Ik ben degene
niet, dien gij meent; maar
ziet, hij komt na mij wiens
schoenen ik niet waardig ben te
ontbinden.
26 Mannen broeders! kinderen
van het geslacht van Abraham,
en die onder ulieden God vreezen!
aan u is dit woord der zaligheid
gezonden.
27 Want de inwoners van Jerusalem
en hunne oversten, hem
niet kennende, noch ook de woorden
der propheten die alle sabbat-dagen
gelezen worden, hebben
die door hun vonnis volbracht.
28 Want alhoewel zij geene oorzaak
des doods in hem vonden,
verzochten zij nochtans Pilatus
om hem ter dood te brengen.
29 En als zij nu alles wat van
hem geschreven was, volbracht
hadden, hem afgedaan hebbende
van het kruis, legden zij hem in
het graf.
30 Maar God heeft hem ten derden
dage van den dood verwekt.
31 En hij is vele dagen lang gezien
geweest van degenen die
met hem opgetrokken waren van
Galileën naar Jerusalem, welke
tot nog toe zijne getuigen zijn
bij het volk.
32 Wij verkondigen u dan de
belofte, die aan onze vaderen gedaan
is.
33 Want God heeft nu dezelve
aan ons, die hunne kinderen zijn,
volbracht, verwekkende Jezus
van den dood, gelijk er ook in
den tweeden psalm geschreven
staat : Gij zijt mijn zoon, heden
heb ik u voortgebracht. (*Psalm* 2 : 7.)
34 Nu, dat hij hem van den dood
verwekt heeft, alzoo dat hij tot
de bederving niet meer zal wederkeeren,
heeft hij aldus verklaard :
Ik zal de beloften tot David
gedaan, aan ulieden getrouwelijk
verleenen. (*Isaias* 55 : 3.)
35 En daarom zegt hij nog op
eene andere plaats : Gij zult
uwen Heilige aan de bederving
niet laten onderworpen zijn.
(*Psalm* 15 : 10.)
36 Want David, als hij in zijnen
tijd den wil Gods gediend had, is
ontslapen, bij zijne voorvaderen

* *Gr.* bekeering.

gelegd, en aan de bederving onderworpen geweest;
37 maar degene dien God van
den dood verwekt heeft, is aan
de bederving niet onderworpen
geweest.
38 U zij dan kenbaar, o mannen
broeders! dat door hem u de vergiffenis der zonden verkondigd
wordt;
39 en dat al wie gelooft, in hem
gerechtvaardigd wordt van al
hetgeen, waar gij niet van hebt
kunnen gerechtvaardigd worden door de wet van Moyses.
40 Ziet dan toe dat u niet overkome hetgeen in de propheten
gezegd is:
41 Ziet, gij versmaders! verwondert u en wordt verslagen: want
ik zal in uwe dagen een werk uitwerken, een werk, hetwelk, zoo
het u iemand verhaalt, gij niet
zult gelooven.
42 En als zij uitgingen, verzocht
men hun dat zij den volgenden
sabbat-dag van dezelfde dingen
nog zouden spreken.
43 En als de synagoge gescheiden was, velen van de Joden en
van de godvruchtige vreemdelingen volgden Paulus en Barnabas; die hen naarstiglijk aanpredikten te volharden in de
gratie Gods.
44 En den volgenden sabbat-dag
kwam bijna de heele stad bijeen
om het woord Gods te hooren.
45 Maar de Joden, ziende dien
toeloop van het volk, werden vol
van nijdigheid, en streden en
lasterden tegen hetgeen van
Paulus gezegd werd.
46 Toen zeiden Paulus en Barnabas vrijmoediglijk uit: U
moest eerst het woord Gods voorgehouden worden; maar aangezien gij dat verwerpt en u zelven
onwaardig oordeelt van het eeuwig leven, ziet, wij keeren ons
tot de heidenen.
47 Want zoo heeft ons de Heere
bevolen: Ik heb u gesteld tot
een licht der heidenen, opdat gij
de zaligheid zoudt wezen tot aan
de uiterste gewesten der aarde.
(*Isaias* 49 : 6.)
48 De heidenen dit hoorende,
waren verblijd en verheerlijkten
het woord des Heeren; en allen
die voorgeschikt waren tot het
eeuwig leven, namen het geloof
aan.
49 Het woord des Heeren werd
verbreid door het geheele land.
50 Maar de Joden hitsten eenige
godsdienstige en aanzienlijke
vrouwen op, met de voornaamsten van de stad, en verwekten
eene vervolging tegen Paulus en
Barnabas en joegen hen uit
hunne palen.
51 Toen schudden zij het stof
van hunne voeten op hen af, en
kwamen te Iconiën.
52 Doch de discipelen werden
vervuld met blijdschap en met
den Heiligen Geest.

KAPITTEL XIV.

EN 't gebeurde te Iconiën dat
zij te zamen in de synagoge
der Joden gingen, en zoodanig
spraken, dat er eene zeer groote
menigte van Joden en Grieken
het geloof aannamen.
2 Maar de Joden, die ongeloovig
bleven, hitsten de heidenen op
en verbitterden hun gemoed
tegen de broeders.
3 Zij bleven daar dan langen
tijd, vrijmoediglijk handelende

in den Heere, die getuigenis gaf aan het woord zijner genade door de wonderheden en mirakelen die hij deed geschieden door hunne handen.

4 Doch het volk van de stad werd verdeeld; eenigen hielden het met de Joden, en anderen met de apostelen.

5 Maar als er een oploop van de heidenen en de Joden, met hunne voornaamste hoofden, ontstaan was, om de apostelen te mishandelen en te steenigen;

6 zoo zijn zij, dit gewaar wordende, gevlucht naar de steden van Lycaoniën, Lystren en Derben, en naar het omliggende land; alwaar zij het evangelie verkondigden.

7 En te Lystren zat een man, die machteloos zijnde in de voeten, van zijn moederslichaam af kreupel was, en nooit gegaan had.

8 Deze hoorde Paulus spreken; dewelke, de oogen op hem slaande en ziende dat hij geloof had om genezen te worden,

9 zeide met luider stem : Sta recht op uwe voeten! En hij sprong op en wandelde.

10 En als het volk zag hetgeen Paulus gedaan had, zoo hieven zij hunne stem op, zeggende in de lycaonische taal : De goden zijn in de gedaante van menschen tot ons nedergedaald.

11 En zij noemden Barnabas Jupiter, en Paulus noemden zij Mercurius, omdat hij het woord voerde.

12 Ja zelfs de priester van Jupiter, die voor de stad stond, stieren en kransen voor de poort brengende, wilde met het volk offerande doen.

13 Als de apostelen Barnabas en Paulus dit hoorden, zoo scheurden zij hunne kleederen, sprongen onder het volk en riepen,

14 zeggende: Mannen! wat gaat gij doen? wij zijn ook sterfelijke menschen gelijk gij zijt, en wij verkondigen u dat gij van deze ijdelheden zoudt keeren tot den levenden God, die hemel en aarde en zee, met al wat er in is, geschapen heeft;

15 die in de voorgaande eeuwen al de natiën hare wegen heeft laten ingaan.

16 Alhoewel hij nochtans zich zelven niet zonder getuigenis gelaten heeft, toonende zijne weldaden van den hemel, ons regen verleenende en vruchtbare tijden, en onze harten vervullende met spijze en vroolijkheid.

17 En dit al zeggende, konden zij nauwelijks het volk wederhouden van hun offerande te doen.

18 Doch daar kwamen eenige Joden van Antiochiën en van Iconiën over, en het volk omgezet hebbende, steenigden zij Paulus, en sleepten hem buiten de stad, meenende dat hij dood was.

19 Maar terwijl de discipelen hem omringden, stond hij op en kwam in de stad, en 's anderendaags vertrok hij met Barnabas naar Derben.

20 En nadat zij aan die stad het evangelie verkondigd, en velen onderwezen hadden, keerden zij weder naar Lystren, Iconiën, en Antiochiën,

21 versterkende de gemoederen van de discipelen, en hen vermanende dat zij in het geloof zouden vastblijven, en dat men

door vele tribulatiën moet komen
in het rijk Gods.
22 En als zij hun in iedere kerk
* priesters gesteld hadden, met
bidden en vasten, hebben zij hen
aan den Heere bevolen, in wien
zij geloofd hadden.
23 En voortreizende door Pisidiën,
kwamen zij in Pamphiliën.
24 En het woord Gods te Pergen
gepredikt hebbende, daalden zij
af naar Attaliën.
25 En vandaar voeren zij naar
Antiochiën, vanwaar zij overgegeven
waren geweest aan de genade
Gods, tot het werk dat zij
volbracht hadden.
26 Als zij dan aangekomen waren
en de gemeente vergaderd
hadden, verhaalden zij hoe groote
dingen God met hen gedaan had;
en dat hij de deur des geloofs
aan de heidenen had geopend.
27 En zij bleven daar langen
tijd met de discipelen.

KAPITTEL XV.

EN eenigen van Judeën afkomende,
leerden de broeders:
Tenzij gij besneden wordt volgens
het gebruik van Moyses,
zoo kunt gij niet zalig worden.
2 Daar er dan groote twist en
wederstand van Paulus en Barnabas
tegen hen ontstond, werd
er besloten dat Paulus en Barnabas,
en ook eenigen van de
anderen, zouden gaan naar Jerusalem
tot de apostelen en de *
priesters over dit geschil.
3 Zij dan, uitgeleid zijnde van
de gemeente, gingen door Pheniciën
en Samariën, verhalende de
bekeering der heidenen; waardoor
zij aan al de broeders groote
blijdschap veroorzaakten.
4 Als zij nu te Jerusalem aangekomen
waren, werden zij van de
gemeente, en van de apostelen,
en van de ouderlingen ontvangen,
en zij vertelden hoe groote
dingen God met hen gedaan had;
5 maar dat er eenigen van de
sekte der phariseën, die het geloof
hadden aangenomen, waren
opgestaan, zeggende dat men de
heidenen moest besnijden en hun
gebieden de wet van Moyses te
onderhouden.
6 De apostelen dan en de ouderlingen
kwamen bijeen om deze
zaak te overleggen.
7 En daar dat zeer betwist werd,
stond Petrus op en zeide tot hen:
Mannen broeders! gij weet dat
God mij van over langen tijd onder
ons verkoren heeft, opdat de
heidenen, door mijnen mond het
woord van het evangelie zouden
hooren en gelooven.
8 En God, die de harten kent,
heeft voor hen getuigenis gegeven,
gevende hun den Heiligen
Geest, zoowel als aan ons.
9 En hij heeft geen onderscheid
gemaakt tusschen ons en hen,
zuiverende hunne harten door
het geloof.
10 Nu dan, waarom tergt gij
God met een juk op den hals der
discipelen te leggen, hetwelk
noch onze vaders, noch wij hebben
kunnen dragen?
11 Maar wij gelooven dat wij
door de gratie van den Heere
Jesus Christus zalig worden, gelijk
zij ook.
12 De geheele vergadering*
zweeg stil; en zij hoorden Paulus
en Barnabas verhalen hoe

* *Gr.* ouderlingen.

groote mirakelen en wonderen God door hen onder de heidenen gedaan had.

13 En nadat dezen zwegen, nam Jacobus het woord en zeide : Mannen broeders! hoort mij aan.

14 Simon heeft verhaald hoe God de heidenen begon te bezoeken, om uit hen een volk aan te nemen voor zijnen naam.

15 Hiermede komen de woorden der propheten overeen, gelijk er geschreven staat:

16 Hierna zal ik wederkeeren en zal het vervallen huis van David wederopbouwen, en hetgeen er van ingevallen was, zal ik herstellen, en ik zal het oprichten.

17 Opdat de andere menschen, en al de volkeren, over dewelke mijn naam wordt aangeroepen, den Heere mogen zoeken. Dit zegt de Heer, die deze dingen doet. (*Amos* 9 : 11.)

18 God kent zijn eigen werk van in der eeuwigheid.

19 Daarom oordeel ik dat men degenen die uit de heidenen tot God bekeerd worden, niet moet ontrusten,

20 maar dat men hun schrijven zal dat zij zich onthouden van de besmettingen der afgoden, van hoererij, van versmachte beesten en van bloed.

21 Want wat Moyses aangaat, daar zijn er van oude tijden in elke stad die hem prediken in de synagogen, alwaar hij alle sabbat-dagen wordt voorgelezen.

22 Alsdan heeft het aan de apostelen en ouderlingen, met de geheele kerk goedgedacht, eenige mannen uit hen te verkiezen, en met Paulus en Barnabas naar Antiochiën af te zenden: te weten Judas, bijgenoemd Barsabas, en Silas; mannen die de voornaamsten onder de broeders waren.

23 En zij schreven door hen aldus : De apostelen, de ouderlingen en de broeders, doen de broeders uit de heidenen, die te Antiochiën en in Syriën en in Ciliciën zijn, groeten.

24 Alzoo wij vernomen hebben dat eenigen, hier van ons afkomende, u door hunne woorden ontrust en uwe gemoederen verslagen hebben, zonder dat wij hun daartoe last gegeven hadden;

25 zoo heeft het ons, eenpaarlijk vergaderd zijnde, goedgedacht eenige mannen te verkiezen en tot u af te zenden met onze allerliefste Barnabas en Paulus;

26 mannen die zich zelven ten beste hebben gegeven voor den naam van onzen Heere Jezus Christus.

27 Wij hebben dan Judas en Silas gezonden, die u hetzelfde ook mondeling zullen verhalen.

28 Want het heeft den Heiligen Geest en ons goedgedacht, ulieden geenen anderen last op te leggen, dan deze noodzakelijke dingen:

29 dat gij u zult onthouden van hetgeen den afgoden geofferd is, van bloed, van versmacht vleesch en van hoererij; van welke dingen gij u wachtende, zult wel doen. Vaart wel.

30 Zij dan, alzoo afgezonden zijnde, kwamen te Antiochiën: en als de gemeente vergaderd was, leverden zij den brief.

31 Denwelken als zij gelezen hadden, waren zij verblijd over die vertroosting.

32 Doch Judas en Silas, vermits zij ook propheten waren, vertroostten de broeders, en versterkten ze met vele woorden.

33 En nadat zij daar eenigen tijd geweest waren, lieten de broeders hen met vrede wederkeeren tot degenen die hen gezonden hadden.

34 Maar Silas vond goed daar te blijven; en Judas vertrok alleen naar Jerusalem.

35 Paulus en Barnabas bleven ook te Antiochiën, leerende en verkondigende, met vele anderen, het woord des Heeren.

36 Doch na eenige dagen zeide Paulus tot Barnabas : Laat ons wederkeeren en de broeders gaan bezoeken in al de steden, waar wij het woord des Heeren verkondigd hebben, en zien hoe zij al varen.

37 Barnabas wilde Joannes, die ook Marcus genoemd wordt, met zich nemen,

38 doch Paulus vertoonde dat men hem niet moest medenemen, die te Pamphiliën van hen afgeweken was, en met hen niet was tot het werk gegaan.

39 Daar ontstond dan een verschil tusschen hen, zoodat zij van malkanderen scheidden : en Barnabas, met zich nemende Marcus, voer naar Cyprus;

40 doch Paulus verkoos Silas, en begaf zich op de reize, bevolen zijnde aan de genade Gods door de broeders.

41 En hij doorreisde Syriën en Ciliciën, versterkende de gemeenten, en haar bevelende de geboden van de apostelen en de ouderlingen te onderhouden.

KAPITTEL XVI.

HIJ kwam te Derben en te Lystren en ziet, daar was een discipel met name Timotheüs,de zoon van eene geloovige Joodsche vrouw en van eenen heidenschen vader;

2 van welken de broeders die te Lystren en te Iconiën waren, goede getuigenis gaven.

3 Paulus wilde dat deze met hem zoude reizen ; en hem medenemende, besneed hij hem om de Joden die in die plaats waren; want zij wisten allen dat zijn vader heidensch was.

4 Als zij de steden doorreisden, gaven zij hun de bevelen te onderhouden, die van de apostelen en de ouderlingen te Jerusalem besloten waren.

5 En de kerken werden bevestigd in het geloof, en werden dagelijks overvloediger in getal.

6 Als zij nu Phrygiën en het land van Galatiën waren doorgetrokken, werd hun van den Heiligen Geest verboden het woord Gods te verkondigen in Asiën.

7 En in Mysiën gekomen zijnde, zochten zij naar Bithyniën te gaan, maar de Geest van Jezus liet het hun niet toe.

8 Mysiën dan doorgereisd hebbende, gingen zij af naar Troas;

9 en daar werd Paulus bij nachte een visioen vertoond : Daar stond een man van Macedoniën, die hem bad, en zeide : Kom over naar Macedoniën, en help ons.

10 Zoohaast hij dit visioen ge-

zien had, zochten wij straks naar
Macedoniën te reizen, verzekerd
zijnde dat God ons geroepen had
om hun het evangelie te verkondigen.
11 Van Troas dan afvarende,
liepen wij recht op Samothraciën
aan, en kwamen 's anderdaags
te Neapolis;
12 en vandaar te Philippen,
eene nieuw gestichte stad, de
eerste die er is van dien kant van
Macedoniën. En wij bleven in
deze stad eenige dagen.
13 En op den sabbat-dag gingen
wij buiten de stad omtrent de
rivier, alwaar het scheen dat
men gewoonlijk het gebed hield.
En als wij daar gezeten waren,
spraken wij de vrouwen aan die
daar vergaderd waren.
14 En eene vrouw met name
Lydia, koopvrouw in purper,
van de stad van Thyatiren, dewelke
godvreezende was, hoorde
ons aan; en de Heer opende haar
hart, om acht te nemen op hetgeen
Paulus zeide.
15 En als zij en haar huisgezin
gedoopt was, bad zij zeer, zeggende:
Indien gij mij oordeelt
den Heere getrouw te zijn, zoo
komt in mijn huis en neemt er
uw verblijf. En zij dwong ons.
16 En 't gebeurde, als wij naar
de plaats van het gebed gingen,
dat er ons een meisken ontmoette,
die eenen waarzeggenden
geest had, dewelke met
waarzeggen veel gewin aan
hare meesters toebracht.
17 Deze liep Paulus en ons na,
en riep, zeggende: Deze mannen
zijn dienaars van God den Allerhoogste,
die u den weg der zaligheid
verkondigen.
18 Dit deed zij vele dagen:
maar Paulus kwalijk tevreden
zijnde, keerde zich om en zeide
tot den geest: Ik beveel u in den
naam van Jezus Christus, dat
gij van haar uitgaat. En hij ging
er uit op dezelfde uur.
19 Hare meesters ziende dat de
hoop van hun gewin weg was,
namen Paulus en Silas vast, en
trokken hen naar de vierschaar
voor de oversten;
20 en hen stellende voor de
wethouders, zeiden zij: Deze
mannen stellen onze stad in roeren,
want het zijn Joden;
21 en zij leeren eene manier
van leven, dewelke ons niet geoorloofd
is aan te nemen noch te
volgen, aangezien wij Romeinen
zijn.
22 En het volk liep tot hoopen
tegen hen; en de wethouders,
latende hun de kleederen afscheuren,
deden ze geeselen.
23 En nadat zij hun vele slagen
gegeven hadden, stelden zij hen
in de gevangenis, belastende aan
den cipier dat hij ze zorgvuldiglijk
bewaren zoude.
24 Deze, dusdanig gebod ontvangen
hebbende, stelde hen in
den binnenkerker en sloot hunne
voeten aan den blok.
25 Omtrent middernacht, Paulus
en Silas hun gebed doende,
zongen lofzangen tot God; en de
gevangenen hoorden hen.
26 En daar ontstond schielijk
eene groote aardbeving, zoodat
de fondamenten van den kerker
daverden. En straks gingen al de
deuren open, en de boeien van al
de gevangenen sprongen los.
27 Doch de cipier wakker geworden
zijnde, en de deuren van

den kerker open ziende, trok zijn
zwaard uit en wilde zich zelven
het leven benemen, meenende
dat de gevangenen gevlucht
waren.
28 Maar Paulus riep met luider
stem, zeggende : Doe u zelven
geen leed, want wij zijn allen
nog hier.
29 Hij dan, licht gevraagd heb-
bende, liep binnen, en geheel
verschrikt zijnde, viel hij Paulus
en Silas te voet.
30 En hen uitleidende, zeide hij:
Mijne heeren! wat moet ik doen
om zalig te worden?
31 Zij zeiden hem . Geloof in
den Heere Jezus, en gij zult zalig
zijn, gij en geheel uw huisgezin.
32 En zij predikten hem het
woord des Heeren, en aan al de-
genen die in zijn huis waren.
33 Op dezelfde uur van den
nacht nam hij hen, en waschte
hunne wonden af; en terstond
werd hij gedoopt met geheel zijn
huis.
34 En als hij hen in zijn huis
gebracht had, stelde hij hun de
tafel voor, en verheugde zich met
geheel zijn huisgezin, dat hij in
God geloofde.
35 Als het nu dag geworden was,
deden de wethouders door de
stadsdienaars zeggen : Laat die
menschen los.
36 De cipier kwam hiervan de
boodschap brengen aan Paulus,
zeggende : De wethouders heb-
ben doen zeggen dat men u
zoude loslaten. Gaat dan uit en
vertrekt in vrede.
37 Maar Paulus zeide tot hen :
Hoe! nadat zij ons, die roomsche
burgers zijn, in 't openbaar ge-
geeseld hadden zonder kennis
van zake, hebben zij ons in den
kerker gesmeten, en zouden zij
ons nu wegjagen? Neen, alzoo
niet; maar dat zij zelven komen
en ons daaruit leiden.
38 De stadsdienaars boodschap-
ten dit aan de wethouders, die
benauwd werden, hoorende dat
het Romeinen waren.
39 Zij kwamen hen dan smee-
ken; en hen uit den kerker
leidende, baden zij dat zij uit de
stad wilden gaan.
40 Uit de gevangenis gegaan
zijnde, gingen zij naar Lydia; en
de broeders gezien hebbende,
troostten zij hen en reisden weg.

KAPITTEL XVII.

ZIJ namen hunnen weg door
Amphipolis en Apolloniën,
en kwamen te Thessaloniken,
alwaar eene synagoge der Joden
was.
2 Paulus volgens zijne ge-
woonte, ging er binnen en han-
delde met hen, gedurende drie
sabbat-dagen, uit de Schrifturen,
3 verklarende en aanwijzende
dat de Christus moest lijden en
verrijzen van den dood; en dat
de Jezus, dien hij hun verkon-
digde, de Christus was.
4 Eenigen van hen geloofden
en voegden zich bij Paulus en
Silas; alsook eene groote menigte
van de godvreezende heidenen,
en vele vrouwen van aanzien.
5 Maar de Joden, dit benijdende,
en nemende met zich eenige
booswichten uit het gespuis van
het volk, maakten eenen oploop,
en stelden de stad in roeren;
en eenen aanval doende op het
huis van Jason, zochten zij hen
voor het volk te brengen.

6 Maar daar zij hen niet vonden, trokken zij Jason en eenige broeders voor de oversten der stad, roepende : Dezen zijn het, die hier ook de stad komen in roeren stellen;

7 en Jason heeft ze in huis genomen. Zij allen doen tegen de bevelen van den keizer, zeggende dat er een andere koning is, te weten Jezus.

8 Zij maakten dan het gemeen volk gaande, alsook de oversten van de stad, die dit hoorden.

9 Maar voldoening van Jason en van de anderen ontvangen hebbende, lieten zij hen gaan.

10 De broeders zonden aanstonds Paulus en Silas bij nachte naar Bereën; dewelke, als zij daar gekomen waren, in de synagoge gingen der Joden.

11 Maar dezen waren edelmoediger dan die van Thessaloniken ; en zij ontvingen het woord met alle genegenheid, onderzoekende dagelijks in de Schriftuur of hetgeen men hun zeide, ook zoo was.

12 Zoodat er velen van hen geloofden, alsook niet weinig treffelijke mannen en vrouwen onder de heidenen.

13 Maar als de Joden van Thessaloniken verstaan hadden dat het woord Gods ook te Bereën van Paulus gepredikt werd, kwamen zij ook derwaarts het volk ontrusten en oproerig maken.

14 Toen zonden de broeders Paulus straks weg, om naar den zeekant te gaan; maar Silas en Timotheüs bleven daar.

15 Degenen die Paulus uitgeleide deden, brachten hem naar Athenen toe; en een bevel van hem ontvangen hebbende aan Silas en Thimotheüs, dat zij op het spoedigste bij hem zouden komen, reisden zij weder henen.

16 Terwijl nu Paulus hen te Athenen verwachtte, werd zijn geest in hem ontstoken, ziende dat de stad zoo toegedaan was aan de afgoderij.

17 Hij disputeerde dan in de synagoge met de Joden en met degenen die godvreezende waren; en alle dagen op de markt met degenen die zich daar lieten vinden.

18 Daar waren ook eenige epicurische en stoïsche philosophen met hem aan het twisten; en sommigen zeiden : Wat wil deze klapper toch zeggen? maar anderen zeiden: Het schijnt dat hij een verkondiger is van nieuwe goden; omdat hij hun Jezus en de verrijzenis verkondigde.

19 Zij namen hem dan en brachten hem op de plaats Areopagus, zeggende: Mogen wij ook weten wat dit voor eene nieuwe leering is, waar gij van spreekt?

20 Want gij brengt ons eenige nieuwe dingen aan, die wij nog niet gehoord hebben; wij willen dan eens weten wat daarvan zijn mag.

21 Nu, al die van Athenen, en de vreemdelingen die zich daar onthielden, besteedden hunnen tijd nergens anders in, dan met wat nieuws te zeggen of te hooren.

22 Paulus dan, staande in het midden van den Areopagus, zeide : Mannen van Athenen! ik zie dat gij in alles bijna te zeer godsdienstig zijt.

23 Want als ik in het voorbij-

gaan de beelden van uwe goden
bezag, heb ik onder anderen
eenen autaar gevonden, op wel-
ken geschreven stond : AAN
DEN ONBEKENDEN GOD. De-
gene dan, dien gij dient zonder
te kennen, die is het dien ik u
verkondig.
24 God, die de wereld gemaakt
heeft en al wat er in is, alzoo hij
Heer van hemel en aarde is, die
woont in geene tempels die met
handen gemaakt zijn.
25 En hij is niet vereerd met
werken van menschelijke han-
den, alsof hij iets van doen had;
vermits hij zelf aan iedereen het
leven, den adem en alle dingen
geeft.
26 Ook heeft hij uit eenen het
geheele menschelijk geslacht
voortgebracht, om het gansche
aardrijk te bewonen, hebbende
hun vaste tijden gesteld en pa-
len hunner woning;
27 opdat zij God zouden zoeken,
of zij hem mochten voelen of
vinden; alhoewel hij niet verre
van iedereen van ons is.
28 Want het is in hem dat wij
leven, dat wij ons roeren en dat
wij bestaan. Ja, gelijk sommigen
van uwe poëten gezegd heb-
ben : Wij zijn zelfs van zijn ge-
slacht.
29 Indien wij dan van Gods ge-
slacht zijn, zoo moeten wij niet
denkèn dat het goddelijk wezen,
of aan goud, of aan zilver, of aan
steen die naar kunst gesneden
zijn, of aan eenige menschelijke
verbeelding gelijk is.
30 God dan, hebbende die tij-
den van onwetendheid laten
doorgaan, verkondigt nu over-
al aan alle menschen, dat
zij * zouden penitentie doen;
31 Omdat hij eenen dag gesteld
heeft, op denwelken hij de we-
reld volgens de rechtvaardigheid
zal oordeelen, door eenen man,
dien hij daartoe geschikt heeft;
waarvan hij verzekering aan alle
menschen gegeven heeft, door
hem te verwekken van den dood.
32 Maar als zij hoorden van de
verrijzenis der dooden, lachten
sommigen daarmede; maar an-
deren zeiden : wij zullen u hier-
van nog wederom hooren.
33 Aldus ging Paulus uit het
midden van hen weg.
34 Doch eenige mannen bleven
hem bij en namen het geloof aan;
onder dewelken ook Dionysius,
raadsheer van den Areopagus,
en eene vrouw met name Dama-
ris, en anderen met hen.

KAPITTEL XVIII.

DAARNA vertrok Paulus van
Athenen en kwam te Corin-
then.
2 En vindende daar zekeren
Jood, met name Aquilas, geboor-
tig van Pontus, die onlangs uit
Italiën gekomen was met Pris-
cilla zijne huisvrouw, omdat
Claudius alle Joden uit Roomen
had doen vertrekken, zoo voegde
hij zich bij hen.
3 En vermits hij van hetzelfde
ambacht was, zoo bleef hij bij
hen en werkte; want hun am-
bacht was tenten maken.
4 Ondertusschen disputeerde hij
alle sabbat-dagen in de syna-
goge, tusschenmengende den
naam van den Heere Jezus; en hij
overtuigde Joden en Grieken.

---

* *Gr.* zich zouden bekeeren.

5 Als nu Silas en Timotheüs van
Macedoniën gekomen waren,
predikte Paulus nog veel vuri-
ger, bewijzende aan de Joden
dat Jezus de Christus is.
6 Maar alzoo zij tegenstre-
den en lasterden, schudde hij
zijne kleederen af en zeide tot
hen : Uw bloed kome op uw
hoofd! ik ben er zuiver van;
voortaan trek ik voort naar de
heidenen.
7 En vandaar weggaande,
kwam hij in het huis van eenen,
genoemd Titus Justus, die god-
vreezende was, wiens huis naast
de synagoge stond.
8 En Crispus, de overste der
synagoge, geloofde in den Heere
met geheel zijn huisgezin; en
velen van de Corinthianen ge-
hoor gevende, namen het geloof
aan en werden gedoopt.
9 Ook zeide de Heer des nachts
in een visioen tot Paulus : Zijt
niet bevreesd; maar spreek, en
dat gij niet zwijgt;
10 want ik ben met u, en nie-
mand zal aan u komen om u te
hinderen; want ik heb veel volk
in de stad.
11 Hij bleef dan aldaar een jaar
en zes maanden stil, leerende
hun het woord Gods.
12 Maar als Gallio stadhouder
van Achaien was, stonden de Jo-
den gelijkerhand op tegen Pau-
lus en brachten hem voor de
vierschaar,
13 zeggende : Deze raadt de
menschen eenen godsdienst aan,
die tegen de wet is.
14 Maar alzoo Paulus zijnen
mond begon te openen, zeide
Gallio tot de Joden : Indien er
eenig onrecht of boos schelm-
stuk was, o Joodsche mannen!
ik zou u met reden geduldiglijk
aanhooren;
15 doch is 't dat uw geschil maar
is over woorden, en namen, en
over uwe wet; daar moogt gij
zelven in voorzien; ik wil daar-
van geen rechter zijn.
16 En hij dreef ze van voor de
vierschaar weg.
17 Maar zij allen grepen Sos-
thenes aan, den overste der syna-
goge, en sloegen hem voor de
vierschaar, zonder dat Gallio
zich iets van deze dingen aan-
trok.
18 Als nu Paulus nog vele dagen
daar gebleven was, nam hij zijn
afscheid van de broeders, en voer
te scheep naar Syriën met Pris-
cilla en Aquilas, nadat hij zich
te Cenchreën het hoofd had ge-
schoren, om eene belofte die hij
gedaan had.
19 Te Ephesen komende, liet hij
hen daar; doch hij, in de syna-
goge gegaan zijnde, disputeerde
met de Joden;
20 die hem verzochten dat hij
daar nog langeren tijd zoude
blijven; doch hij heeft het hun
niet toegestaan.
21 Maar hij nam zijn afscheid,
zeggende : Ik zal, indien het God
belieft, tot u nog eens wederko-
men. En zoo vertrok hij van
Ephesen.
22 Te Cesareën gekomen zijnde,
trok hij op, en de gemeente ge-
groet hebbende, kwam hij af naar
Antiochiën.
23 En nadat hij daar eenigen
tijd geweest was, is hij voortge-
reisd, doorwandelende van stad
tot stad het landschap van
Galatiën en van Phrygiën,

versterkende al de discipelen.

24 Alsdan kwam er te Ephesen zeker Jood met name Apollos, geboortig van Alexandriën, een welsprekend man en zeer kloek in de Schrifturen.

25 Deze was onderwezen in de religie des Heeren en sprak met grooten ijver, leerende naarstiglijk hetgeen Jezus aangaat; alhoewel hij van geenen anderen doop wist, dan van dien van Joannes.

26 Hij begon dan vrijmoediglijk in de synagoge te handelen. En als Priscilla en Aquilas hem gehoord hadden, namen zij hem mede en legden hem den weg des Heeren nauwkeuriger uit.

27 Als hij nu naar Achaien wilde gaan, moedigden de broeders hem aan, en schreven aan de discipelen dat zij hem ontvangen zouden. En aldaar gekomen zijnde, was hij zeer voordeelig aan de geloovigen.

28 Want hij overtuigde de Joden krachtiglijk in het openbaar, bewijzende door de Schriftuur dat Jezus de Christus is.

KAPITTEL XIX.

HET gebeurde terwijl Apollos te Corinthen was, dat Paulus, de hooger gelegene landen doorreisd hebbende, te Ephesen kwam, en vindende daar eenige discipelen,

2 vraagde hij hun: Hebt gij, die gelooft, ook den Heiligen Geest ontvangen? Zij antwoordden hem: Wij hebben zelfs nog niet gehoord dat er een Heilige Geest is.

3 Hij zeide verder: Door wat doopsel zijt gij dan gedoopt? Zij zeiden: Door het doopsel van Joannes.

4 Toen sprak Paulus: Joannes heeft wel het volk met den doop van * penitentie gedoopt; maar hij zeide dat ze moesten gelooven in dengene die na hem komen zoude, dat is, in Jezus.

5 Dit gehoord hebbende, werden zij gedoopt in den naam van den Heere Jezus.

6 En als Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest over hen, en zij spraken verscheidene talen en propheteerden.

7 Nu, zij waren in alles omtrent twaalf mannen.

8 En hij ging in de synagoge en sprak met vrijmoedigheid, drie maanden lang disputeerende en hen onderwijzende van het rijk Gods.

9 Maar alzoo er sommigen verhard bleven en niet geloofden, en van den weg des Heeren voor al het volk kwalijk spraken, vertrok hij van hen; en zijne discipelen afgezonderd hebbende, leerde hij dagelijks in de school van eenen zekeren Tyrannus,

10 Dit duurde twee jaren lang. Zoodat al degenen die in Asiën woonden, het woord des Heeren hoorden, zoo Joden als heidenen.

11 En God deed ongemeene mirakelen door de handen van Paulus;

12 zoodat ook, als de zweetdoeken en de riemen die zijn lichaam geraakt hadden, op de zieken gedragen werden, de ziekte hen verliet en de booze geesten van hen uitgingen.

---

* *Gr.* bekeering.

13 Eenigen van de Joden, die duivelbezweerders waren en overal omliepen, ondernamen ook den naam van den Heere Jezus aan te roepen over degenen die met booze geesten bezeten waren, zeggende: Ik bezweer u bij Jezus, die van Paulus gepredikt wordt.

14 Die dit deden, waren zeven zonen van zekeren Sceva, eenen Joodschen opperpriester.

15 Maar de booze geest antwoordende, zeide tot hen: Jezus ken ik, en ik weet wie Paulus is; maar wie zijt gij toch?

16 En de mensch waar de booze geest in was, hun op het lijf vallende, werd er twee meester en overweldigde ze; zoodat zij naakt en gekwetst uit den huize vluchtten.

17 Dit werd kenbaar aan al de Joden en de heidenen die te Ephesen woonden; en zij werden allen met vreeze bevangen, en de naam van den Heere Jezus Christus werd zeer verheerlijkt.

18 En velen van degenen die geloofden, kwamen belijden en zeggen wat ze al gedaan hadden.

19 Ook velen van degenen die met verborgene kunsten hadden omgegaan, brachten hunne boeken mede en verbrandden ze voor al de wereld, en de waardij daarvan opgerekend zijnde, vonden zij dat het beliep de som van vijtig duizend denarissen.

20 Zoo machtig wies het woord Gods aan, en werd versterkt.

21 Dit nu gedaan zijnde, nam Paulus door den geest voor, dat hij Macedonien en Achaien doorreisd hebbende, naar Jerusalem zou gaan, zeggende: Nadat ik daar zal geweest zijn, moet ik ook Roomen zien.

22 Hij dan, twee van degenen die hem dienden, Timotheüs en Erastus, naar Macedoniën afgezonden hebbende, bleef nog eenigen tijd in Asiën.

23 Doch tenzelfden tijde ontstond er geen klein oproer ter oorzake van den weg des Heeren.

24 Want zeker zilversmid met name Demetrius, die zilveren tempelkens van Diana maakte, en dus zeer wel te winnen gaf aan degenen die van dat ambacht waren,

25 riep hen te zamen, alsook de anderen die in dergelijke dingen werkten, en zeide: Mannen! gij weet dat al ons gewin van dit werk komt.

26 Daarentusschen gij ziet en hoort hoe deze Paulus eene groote menigte des volks, niet alleen van Ephesen, maar bijna van geheel Asiën, door zijn klappen afkeert, zeggende dat het geene goden zijn, die met handen gemaakt worden.

27 En niet alleen loopen wij gevaar dat het deel dat wij daarin hebben, verfoeid worde, maar ook zal de tempel van de groote Diana te niet gaan; en zelfs zal hare majesteit, dewelke van geheel Asiën en de wereld zoo geëerd wordt, allengskens ten onder gaan.

28 Dit gehoord hebbende, werden zij vol gramschap, en zij schreeuwden en riepen: Groot is de Diana van Ephesen!

29 En geheel de stad raakte overhoop, en zij liepen gezamenderhand met gedruisch naar de schouwplaats, medeslepende Ga-

jus en Aristarchus, Macedoniërs
die met Paulus gekomen waren.
30 Paulus wilde zich dan onder
het volk begeven, maar de disci-
pelen lieten het niet toe.
31 Sommigen ook van de voor-
naamsten van Asiën, die zijne
vrienden waren, zonden tot hem
en baden dat hij zich op de
schouwplaats niet begeven zou-
de.
32 De eene dan riep dit, de an-
dere wat anders; want het was
eene geheele verwarde vergade-
ring, en het meeste deel wist
zelfs niet uit wat oorzaak zij
bijeengekomen waren.
33 Ook werd er zeker Alexan-
der uit den hoop getrokken, door-
dien de Joden hem voortstieten.
Alexander dan, met de hand een
teeken gevende dat zij zwijgen
zouden, wilde zich voor het volk
verantwoorden.
34 Maar als zij verstonden dat
hij een Jood was, maakten zij
allen te zamen een geschreeuw,
en riepen omtrent de twee uren
lang : Groot is de Diana van
Ephesen!
35 En als de stadsschrijver het
volk gestild had, zeide hij: Man-
nen van Ephesen, wie is er toch
die niet weet dat de stad van
Ephesen bijzonderen dienst be-
wijst aan de groote Diana, de
dochter van Jupiter?
36 Aangezien dan deze dingen
onwedersprekelijk zijn, zoo be-
hoort gij u stil te houden en niets
lichtvaardig te doen.
37 Want deze mannen die gij
hier gebracht hebt, zijn noch
kerkschenders, noch lasteraars
van uwe godin.
38 Is 't dat Demetrius en de
kunstenaars die met hem zijn,
tegen iemand iets hebben, daar
worden rechtsdagen gehouden
en daar zijn stadhouders; dat ze
malkanderen in 't recht aan-
spreken.
39 Of zoo gij iets anders ver-
zoekt, dat zal men in eene wet-
telijke vergadering kunnen af-
doen.
40 Want wij staan ook in ge-
vaar van over het oproer van
heden beschuldigd te worden,
alzoo daar niemand plichtig is,
dien men als oorzaak van dezen
oploop zoude kunnen aangeven.
Dit gezegd hebbende, liet hij de
vergadering scheiden.

KAPITTEL XX.

NADAT nu het oproer gestild
was, riep Paulus de disci-
pelen, en hen vermaand heb-
bende, nam hij zijn afscheid en
vertrok om naar Macedoniën te
gaan.
2 Als hij die landen doorreisd
en hun menigvuldige verma-
ningen gegeven had, kwam hij
in Griekenland.
3 Alwaar, als hij drie maanden
geweest was en meende naar Sy-
riën over te varen, hem van de
Joden lagen werden gelegd;
waarom hij geraden vond van
weder te keeren door Macedo-
niën.
4 En met hem gingen Sopater
zoon van Pyrrhus, van Bereën,
Aristarchus en Secundus van
Thessaloniken, Gajus van Der-
ben, en Timotheüs; Tychicus en
Trophimus van Asiën.
5 Deze vooruit gegaan zijnde,
wachtten ons te Troas.
6 Na de dagen van de ongedee-

ssemde brooden voeren wij af van Philippen, en kwamen binnen vijf dagen bij hem te Troas, alwaar wij zeven dagen bleven.

7 Als wij op den eersten dag van de week bijeengekomen waren om het brood te breken, zoo deed Paulus, die des anderdaags vertrekken zou, hun een sermoen en trok zijne rede uit tot middernacht.

8 Daar waren zeer vele lampen in de opperzaal waar wij vergaderd waren.

9 En zeker jongeling met name Eutychus, die in het venster zat, werd, terwijl Paulus wat lang predikte, met eenen zwaren slaap overvallen; en in het slapen omslaande, viel hij van de derde zoldering af tot beneden toe, en werd dood opgenomen.

10 Maar Paulus tot hem afgekomen zijnde, ging op hem liggen, en hem omhelzende, zeide: Ontstelt u niet, want zijne ziel is in hem.

11 En als hij wederom boven gegaan was, en het brood gebroken en genut had, en hun zoolang had aangesproken totdat de dag kwam, is hij vertrokken.

12 En den jongeling die leefde, leidden zij weg, en zij waren zeer getroost.

13 Wij dan te scheep gaande, voeren af naar Asson, waar wij Paulus moesten innemen; want hij had het zoo beschikt, dat hij den weg te voet zou doen.

14 Als hij nu te Asson bij ons gekomen was, namen wij hem in en kwamen te Mitylenen.

15 En vandaar varende, kwamen wij 's anderdaags tegenover Chio, en daags daarna legden wij aan te Samos, en den volgenden dag kwamen wij te Mileten aan.

16 Want Paulus had voorgenomen Ephesen voorbij te varen, om in Asiën niet opgehouden te worden; want hij haastte zich, om zoo het mogelijk was, op den sinxendag te Jerusalem te zijn.

17 Hij zond dan van Mileten naar Ephesen en ontbood de * priesters van die kerk.

18 Als zij bij hem gekomen en nu te zamen waren, zeide hij tot hen: Gij weet hoe ik met u altijd ben omgegaan, van den eersten dag af dat ik in Asiën gekomen ben:

19 dienende den Heere met alle ootmoedigheid en met tranen, en in gevaarlijkheden die mij overgekomen zijn door de lagen der Joden;

20 hoe ik u niets geweigerd heb van al hetgeen u dienstig was, noch achtergelaten u te verkondigen en te leeren hetzij in 't openbaar, hetzij van huis tot huis;

21 predikende aan Joden en aan heidenen de † penitentie tot God, en het geloof in onzen Heere Jezus Christus.

22 En nu ziet, gebonden zijnde in den geest, zoo ga ik naar Jerusalem, niet wetende wat mij daar zal overkomen;

23 dan dat de Heilige Geest mij van stad tot stad openlijk betuigt, dat mij boeien en smarten te Jerusalem verwachten.

24 Maar ik vrees al deze dingen niet, ook mijn leven is mij zoo

---

* *Gr.* ouderlingen.
† *Gr.* bekeering.

kostelijk niet; als ik maar mijnen loop mag volbrengen, en de bediening des woords, die ik van den Heere Jezus ontvangen heb, om te prediken het evangelie van de gratie Gods.

25 En ziet, ik weet nu dat gij voortaan mijn aanzicht niet meer zien zult, gij allen wier land ik doorreisd heb, u predikende het rijk Gods.

26 Daarom vandaag neem ik u tot getuigen, dat ik van het bloed van u allen zuiver ben.

27 Want ik heb niet vermeden, u al den raad van God te verkondigen.

28 Let dan wel op u zelven en op de geheele kudde, over dewelke de Heilige Geest u tot bisschoppen gesteld heeft, om de kerk Gods, die hij door zijn bloed verkregen heeft, te bestieren.

29 Ik weet dat er na mijn vertrek grijpende wolven onder u zullen inkomen, die de kudde niet sparen zullen;

30 en dat er uit u zelven mannen zullen opstaan, die verkeerde leeringen zullen leeren, om de discipelen naar zich te trekken.

31 Daarom waakt, gedenkende hoe ik drie jaren lang, nacht en dag niet heb opgehouden met tranen een ieder van u te vermanen.

32 En nu beveel ik u aan God en aan het woord zijner genade, aan hem die machtig is den bouw te voltrekken, en u een erfdeel te geven met al de heiligen.

33 Ik heb niemands zilver of goud of kleed begeerd.

34 Gij weet zelven dat deze handen mij bezorgd hebben hetgeen ik en degenen die met mij waren, van noode hadden.

35 Ik heb u in alles getoond hoe men aldus arbeidende, de zwakken moet ondersteunen, en gedenken het woord van den Heere Jezus, als hij gezegd heeft: Het is zaliger te geven, dan te ontvangen.

36 Dit gezegd hebbende, boog hij zijne knieën, en bad met hen allen.

37 En zij begonnen allen overvloediglijk te weenen, en vielen Paulus om den hals, en kusten hem,

38 zijnde allermeest bedroefd over hetgeen hij gezegd had, dat zij zijn aanzicht niet meer zien zouden. En zij geleidden hem tot aan het schip.

KAPITTEL XXI.

ALS wij nu van hen afgerukt en aan het varen waren, kwamen wij met eene rechte streek op Coös, en 's anderdaags naar Rhodes, en vandaar te Patara.

2 En als wij daar een schip gevonden hadden dat naar Phenicië overvoer, gingen wij daarop en voeren af.

3 Als wij Cyprus in 't gezicht gekregen hadden, hetzelve aan de linkerhand latende, voeren wij naar Syrië en kwamen te Tyrus aan; want daar moest het schip ontladen.

4 Alzoo wij daar discipelen vonden, bleven wij daar zeven dagen. Deze zeiden door den Geest aan Paulus dat hij naar Jerusalem niet gaan zoude.

5 Als wij die dagen overgebracht hadden, gingen wij onze reize vervorderen; en zij deden

ons allen, met hunne vrouwen en
kinderen, uitgeleide tot buiten
de stad; alwaar wij nederknie-
lende op den oever, ons gebed
deden.
6 En afscheid van malkande-
ren genomen hebbende, gingen
wij op het schip; en zij keerden
weder naar huis.
7 Wij dan onze vaart voltrek-
kende, kwamen van Tyrus ne-
derwaarts te Ptolemeden, en de
broeders gegroet hebbende, ble-
ven wij eenen dag bij hen.
8 's Anderdaags vertrokken wij
en kwamen te Cesareën; en
gaande in het huis van Philip-
pus den evangelist, die een van
de zeven was, bleven wij bij hem.
9 Deze had vier dochters die
maagden waren en propheteer-
den.
10 Terwijl wij daar eenige da-
gen verbleven, kwam er zeker
propheet over van Judeën, met
name Agabus.
11 Deze bij ons gekomen zijnde,
nam den gordelriem van Paulus,
en zich de handen en voeten bin-
dende, zeide: Dit zegt de Heilige
Geest: Den man, wiens gordel-
riem dit is, zullen de Joden te
Jerusalem aldus binden en leve-
ren in de handen der heidenen.
12 Als wij dit gehoord hadden,
baden wij en degenen die van
die plaats waren, dat hij naar
Jerusalem niet gaan zoude.
13 Toen antwoordde Paulus en
zeide: Wat doet gij met zoo te
weenen en mijn hart te bedroe-
ven? want ik ben niet alleen be-
reid te Jerusalem gebonden te
worden, maar ook te sterven om
den naam van den Heere Jezus.
14 En alzoo hij zich niet liet
gezeggen, hielden wij ons tevre-
den, en zeiden: De wil des Hee-
ren moet geschieden.
15 Die dagen voorbij zijnde,
maakten wij ons gereed en trok-
ken op naar Jerusalem.
16 Daar kwamen ook eenige
discipelen van Cesareën met
ons, medebrengende eenen ou-
den discipel, Mnason genoemd,
geboortig van Cyprus, bij den-
welken wij zouden logeeren.
17 Als wij te Jerusalem geko-
men waren, ontvingen ons de
broeders zeer vriendelijk.
18 Den volgenden dag ging Pau-
lus met ons bij Jacobus, alwaar
al de * priesters vergaderd wa-
ren.
19 Nadat Paulus hen gegroet
had, verhaalde hij van stuk tot
stuk, wat God door zijnen dienst
onder de heidenen gedaan had.
20 Als zij dit hoorden, loofden
zij God grootelijks en zeiden tot
hem: Gij ziet, broeder! hoe vele
duizenden van de Joden het ge-
loof aangenomen hebben; maar
'tzijn allen ijveraars van de wet.
21 En zij hebben van u hooren
zeggen dat gij de Joden, die
onder de heidenen wonen, van
Moyses leert afwijken, zeggende
dat zij hunne kinderen niet moe-
ten besnijden, noch naar het ge-
bruik leven.
22 Wat dan gedaan? Dat volk
zal noodzakelijk eens moeten
bijeenkomen: want zij zullen
hooren dat gij overgekomen zijt.
23 Doe dan wat wij u zeggen:
Wij hebben vier mannen die
eene belofte gedaan hebben.
24 Neem die met u, en zuiver u

* *Gr.* ouderlingen.

met hen te samen, en draag gij
voor hen de onkosten die er zijn,
om hun hoofd te mogen scheren;
aldus zal een ieder weten dat
hetgeen zij van u gehoord heb-
ben, valsch is; maar dat gij zelf
voortgaat in het onderhouden
van de wet.
25 Wat aangaat de heidenen
die het geloof aangenomen heb-
ben, wij hebben hun ons oordeel
overgeschreven, dat zij zich
maar moeten onthouden van
hetgeen de afgoden geofferd is,
van bloed, van versmacht
vleesch en van hoererij.
26 Paulus dan, de mannen me-
degenomen hebbende, en met
hen gezuiverd zijnde, kwam
's anderdaags in den tempel, ver-
kondigende wanneer de tijd van
hunne zuivering zou uitgaan, en
wanneer de offerande voor ieder
van hen zou geofferd worden.
27 Doch als de zeven dagen nu
ten einde liepen, zoo maakten
de Joden van Asiën, die hem in
den tempel gezien hadden, al
het volk op en sloegen de han-
den aan hem, roepende:
28 Helpt gij, mannen van Israël!
daar is hij, die tegen ons volk, te-
gen de wet en tegen deze plaats,
een ieder overal gaat leeren;
daarenboven heeft hij ook de
heidenen in den tempel gebracht
en deze heilige plaats onteerd.
29 Want zij hadden Trophimus
den Ephesiaan, met hem in de
stad gezien, en zij meenden dat
Paulus hem in den tempel ge-
bracht had.
30 De geheele stad raakte in
roeren, en al het volk liep op
hoope; en Paulus vastnemende,
trokken zij hem uit den tempel;
en terstond werden de deuren
gesloten.
31 Doch daar zij hem zochten te
vermoorden, kwam de tijding
aan den overste van de wacht,
dat geheel Jerusalem in roeren
stond.
32 Deze straks soldaten en ka-
piteins met zich nemende, liep
naar hen toe. Als zij den overste
met de soldaten zagen, hielden
zij op van Paulus te slaan.
33 De overste bijkomende, greep
hem aan, en deed hem met twee
ketenen binden, en vraagde wie
hij was en wat hij gedaan had.
34 Maar in dat gewoel riep de
eene dit, en de andere dat. En
alzoo hij ter oorzake van het ge-
woel niets zekers konde ver-
staan, deed hij hem in het kas-
teel leiden.
35 En als hij aan de trappen
kwam, was het zoo, dat hij van
de soldaten gedragen werd, om
het geweld van het volk.
36 Want een hoop volks volgde
hem, al roepende: Maak hem
van kant!
37 Als Paulus nu zoo in het
kasteel zoude geleid worden,
zeide hij tot den overste: Is 't
mij geoorloofd iets tot u te zeg-
gen? De overste zeide: Kunt gij
grieksch?
38 Zijt gij niet die Egyptenaar
die voor deze dagen een oproer
maakte, en naar de woestijn vier
duizend moordenaars met u
leidde?
39 Paulus antwoordde hem: Ik
ben voorwaar een joodsch man
van Tarsus, in Ciliciën, een bur-
ger van die stad, dewelke genoeg
bekend is. Ik bid u, laat mij tot
het volk eens spreken.

40 Als hij het toegelaten had,
deed Paulus, staande op de trap-
pen, het volk een teeken met de
hand. Daar kwam eene groote
stilte, en hij sprak hun aldus aan
in de hebreeuwsche taal.

KAPITTEL XXII.

MANNEN broeders en va-
ders! aanhoort de verant-
woording die ik nu voor u doen
zal.
2 Als zij hoorden dat hij hen in
de hebreeuwsche taal toesprak,
hielden zij zich zooveel te stiller.
3 Hij zeide hun dan: Ik ben een
joodsch man, geboortig van Tar-
sus, in Cilicië; maar ik ben op-
gevoed in deze stad, aan de voe-
ten van Gamaliël; onderwezen
volgens de waarheid van de wet
van onze vaderen; zijnde een ij-
veraar van de wet, gelijk gij ook
allen tegenwoordig zijt.
4 Ik ben het, die deze religie
vervolgd heb tot den dood toe,
bindende en in de gevangenis
smijtende zoo mannen als vrou-
wen;
5 gelijk de hoogepriester en al
de ouderlingen van mij getuigen
zullen; zoo verre, dat ik brieven
van hen aan de broeders gekre-
gen hebbende, naar Damascus
gereisd ben, opdat ik degenen die
daar waren, zoude vangen en
naar Jerusalem medebrengen
om gestraft te worden.
6 Maar 't gebeurde als ik op den
weg was en Damascus naderde,
omtrent den middag, dat mij op
een oogenblik een groot licht van
den hemel als een bliksem om-
ringde.
7 En ter aarde nedervallende,
hoorde ik eene stem die tot mij
zeide: Saulus, Saulus! waarom
vervolgt gij mij?
8 Ik antwoordde: Wie zijt gij,
Heere? En hij zeide tot mij: Ik
ben Jezus van Nazareth, dien gij
vervolgt.
9 En die met mij waren, zagen
het licht wel; maar de stem van
dengene die met mij sprak, hoor-
den zij niet.
10 En ik zeide: Heere! wat zal
ik doen? En de Heer zeide tot
mij: Sta op, ga naar Damascus,
en daar zal u alles gezegd wor-
den wat gij doen moet.
11 En alzoo ik niet zag door de
groote klaarheid van dat licht,
werd ik van mijne medegezellen
met de hand geleid en kwam te
Damascus.
12 En zeker Ananias, een man
naar de wet, die eenen goeden
naam had bij al de Joden die daar
woonden,
13 kwam tot mij, en nabij-
staande, zeide tot mij: Broeder
Saulus! zie op: en op denzelfden
stond zag ik hem aan.
14 Hij zeide dan: De God onzer
vaderen heeft u voorgeschikt,
dat gij zijnen wil zoudt kennen,
en den rechtvaardige zoudt zien,
en zijne stem zoudt hooren uit
zijnen mond.
15 Want gij zult zijn getuige
zijn bij alle menschen, van het-
geen gij gezien en gehoord hebt.
16 Nu dan, waarom vertoeft gij?
sta op, laat u doopen, en wasch
uwe zonden af, aanroepende zij-
nen naam.
17 Het gebeurde daarna, als ik te
Jerusalem wedergekomen was,
en dat ik bad in den tempel, dat
ik in eene optoging van geest
geraakte;

18 en dat ik hem zag, tot mij
zeggende: Haast u, en vertrek
ras uit Jerusalem; want zij zul-
len de getuigenis die gij van mij
geeft, niet aannemen.
19 Ik zeide: Heere! zij weten
wel dat ik het was, die in de ge-
vangenis smeet en in de synago-
gen geeselde, degenen die in u
geloofden;
20 en als het bloed van uwen
martelaar Stephanus' vergoten
werd, dat ik daar bij stond en
daarin toestemde, en dat ik de
kleederen bewaarde van dege-
nen die hem vermoordden.
21 Maar hij zeide tot mij: Ga gij
heen, want ik zal u verre van-
hier tot de heidenen zenden.
22 Tot dit woord toe hoorden zij
hem aan; maar dan hieven zij
hunne stemmen op, zeggende:
Maak zoo eenen van de aarde
weg, want het is schande dat hij
leeft!
23 En als zij zoo schreeuwden,
en hunne kleederen afsmeten, en
het stof deden in de lucht vlie-
gen,
24 zoo gebood de overste hem in
het kasteel te leiden, en hem te
geeselen en te pijnigen, om te
weten waarom zij aldus tegen
hem riepen.
25 Als zij hem nu met de koor-
den vastgebonden hadden, zeide
Paulus tot eenen kapitein die er
bij stond: Is 't u geoorloofd eenen
burger van Roomen, die zelfs
niet eens veroordeeld is, te gee-
selen?
26 Hetwelk de kapitein gehoord
hebbende, ging het den overste
boodschappen en zeide: Wat
gaat gij doen? want deze man is
een burger van Roomen.
27 De overste kwam dan bij
hem, en zeide: Zeg mij of gij een
burger van Roomen zijt? Hij
antwoordde: Ja ik.
28 De overste zeide: Ik heb dat
burgerschap door veel geld moe-
ten bekomen. En ik, zeide Pau-
lus, ben burger geboren.
29 Terstond gingen zij van hem
af, die hem zouden gepijnigd
hebben. De overste was ook be-
vreesd, als hij verstond dat hij
burger van Roomen was, omdat
hij hem had doen binden.
30 En 's anderdaags willende
nauwkeuriger weten waarom hij
van de Joden beschuldigd werd,
liet hij hem de boeien afdoen, en
belastte dat de priesters en ge-
heel de raad bijeen zouden ko-
men: en Paulus medebrengende,
stelde hij hem voor hen.

KAPITTEL XXIII.

EN Paulus den raad strak
aanziende, zeide: Mannen
broeders! ik heb tot den dag van
heden voor God verkeerd met
eene geheel goede consciëntie.
2 Doch de hoogepriester Ana-
nias gebood aan degenen die bij
hem stonden, dat zij hem voor
den mond zouden slaan.
3 Toen zeide Paulus tot hem:
God zal u slaan, gij witgeplaas-
terde muur! Hoe, zit gij om mij
te oordeelen naar de wet, en doet
gij mij tegen de wet slaan?
4 De omstaanders zeiden: Zult
gij den hoogepriester Gods aldus
uitschelden?
5 Paulus antwoordde: Ik wist
niet, broeders! dat het de hooge-
priester was, want daar staat
geschreven: den overste uws

volks zult gij niet kwalijk toespreken. (*Exod.* 22 : 28.)

6 En Paulus wetende dat een deel van hen saduceën, en het ander phariseën waren, riep uit in den raad : Mannen broeders! ik ben een phariseër, een zoon der phariseën; het is over de hoop en de verrijzenis der dooden, dat ik geoordeeld word.

7 Als hij dit gezegd had, rees er een twist op tusschen de phariseën en de saduceën, en de vergadering werd verdeeld.

8 Want de saduceën zeggen dat er geene verrijzenis, noch engel, noch geest is : maar de phariseën belijden het beide.

9 Daar ontstond dan een groot geroep; en eenigen der phariseën stonden op en streden, zeggende: Wij vinden niets kwaads in dezen man; mogelijk mag hem een geest of een engel gesproken hebben.

10 En alzoo de twist zeer groot werd, deed de overste, vreezende dat Paulus van hen zou verscheurd worden, de soldaten afkomen, om hem uit het midden van hen weg te nemen en naar het kasteel te brengen.

11 Den volgenden nacht stond de Heer bij hem, en zeide : Zijt kloek, want gelijk gij van mij getuigenis gegeven hebt te Jerusalem, alzoo moet gij van mij getuigenis te Roomen geven.

12 Als het nu dag geworden was, spanden sommigen van de Joden te zamen en verbonden zich zelven met een vloek, van nooit te eten noch te drinken, voordat zij Paulus zouden vermoord hebben.

13 Zij waren meer dan veertig mannen, die deze zamensweering gedaan hadden.

14 En zij gingen bij de opperpriesters en ouderlingen, en zeiden : Wij hebben ons zelven met eenen zwaren vloek verbonden, dat wij geene spijzen zullen proeven voordat wij Paulus vermoord hebben.

15 Nu dan, laat gijlieden den overste vanwege den raad weten, dat hij hem morgen voor u afbrenge, alsof gij nader onderzoek van hem wildet doen; en wij zijn bereid hem te vermoorden, eer hij bij u komt.

16 Maar als de zoon van Paulus zuster dezen aanslag gehoord had, kwam hij in het kasteel en gaf het Paulus te kennen.

17 Paulus, eenen van de kapiteins bij zich roepende, zeide : Breng dezen jongeling eens bij den overste, want hij heeft hem wat te zeggen.

18 Hij nam hem dan mede, en leidde hem bij den overste en zeide : Paulus, de gevangene, heeft mij verzocht dat ik dezen jongeling bij u zou brengen, die u wat te zeggen heeft.

19 De overste hem bij de hand nemende, ging met hem ter zijde af, en vraagde hem : Wat is het dat gij mij bekend te maken hebt?

20 Hij zeide : De Joden zijn overeengekomen u te verzoeken dat gij Paulus morgen in den raad zoudt brengen, alsof zij hem nauwkeuriger wilden onderzoeken.

21 Maar geloof ze niet; want daar zijn meer dan veertig mannen onder hen die hem lagen leggen, die zich door eenen vloek verbonden hebben niet te zullen

eten noch drinken, voordat zij
hem om 't leven gebracht heb-
ben; en zij staan zoo gereed, ver-
wachtende uwe toestemming.
22 De overste liet dan den jon-
geling gaan, hem bevelende aan
niemand te zeggen dat hij hem
dit had te kennen gegeven.
23 En twee kapiteins geroepen
hebbende, zeide hij tot hen:
Maakt tegen de derde uur des
nachts tweehonderd soldaten ge-
reed, zeventig ruiters en twee-
honderd pijkeniers, om naar
Cesareën te trekken;
24 en maakt ook zadelbeesten
gereed, opdat zij Paulus daarop
zetten, en zonder letsel tot den
stadhouder Felix mogen bren-
gen.
25 Want hij vreesde dat de Jo-
den hem mochten weg nemen en
vermoorden; en dat hij daarna
opspraak zou lijden, alsof hij
geld genoten had.
26 En hij schreef eenen brief
van dezen inhoud: Claudius Ly-
sias aan den allervroomsten
stadhouder Felix, geluk!
27 Alzoo deze man van de Joden
vastgenomen was, en nu stond
om zoo van hen om hals gebracht
te worden, ben ik seffens met
krijgsvolk aangekomen, en heb
hem verlost, verstaan hebbende
dat hij een burger van Roomen is.
28 En willende de oorzaak we-
ten waarover zij hem betichtten,
bracht ik hem in hunnen raad.
29 Maar ik bevond dat hij be-
schuldigd werd over eenige ge-
schillen van hunne wet; doch
dat hem geene misdaad opge-
legd werd, die den dood of de
banden verdiende.
30 En alzoo mij te kennen ge-
geven waren de lagen die zij hem
bereid hadden, heb ik hem tot u
gezonden, en de beschuldigers
ook aangezegd dat zij hunne
zaak bij u zouden voorstellen.
Vaarwel.
31 De soldaten dan, volgens
hetgeen hun belast was, Paulus
medenemende, brachten hem bij
nacht tot Antipatren.
32 En s'anderdaags keerden zij
weder naar het kasteel, latende
de ruiters met hem voorttrekken.
33 Dewelke, als zij te Cesareën
aangekomen waren, gaven den
brief over aan den stadhouder,
en zij stelden Paulus ook voor
hem.
34 Als hij den brief gelezen had,
zoo vraagde hij van wat pro-
vincie hij was; en verstaande
dat hij van Ciliciën was,
35 zeide hij: Ik zal u hooren als
uwe beschuldigers zullen geko-
men zijn; en hij deed hem in het
paleis van Herodes bewaren.

KAPITTEL XXIV.

VIJF dagen daarna kwam de
hoogepriester Ananias af,
met eenige ouderlingen, en met
zekeren advocaat Tertullus, die
tegen Paulus voor den stadhou-
der verschenen.
2 En als Paulus geroepen was,
begon Tertullus hem aldus te be-
schuldigen: Aangezien wij door
u in grooten vrede leven, en dat
door uwe voorzichtigheid vele
dingen verbeterd worden,
3 zoo erkennen wij zulks ten
allen tijden en plaatsen met alle
dankbaarheid, o allervroomste
Felix!
4 Doch om u niet lang op te
houden, zoo bid ik u dat gij ons

volgens uwe goedertierenheid in
't kort wilt aanhooren.
5 Wij hebben dezen man bevonden te zijn eene pest, die al de Joden de geheele wereld door in roeren stelt, en het hoofd is van de oproerige sekte der Nazareërs;
6 die ook getracht heeft den tempel te ontheiligen; waarom wij hem ook vastgenomen hadden en naar onze wet wilden oordeelen.
7 Maar de overste Lysias seffens aankomende, heeft hem met groot geweld uit onze handen getrokken;
8 gebiedende dat zijne beschuldigers voor u zouden komen; denwelke gij onderzoekende, zult zelf van al hetgeen waarover wij hem beschuldigen, kunnen kennis nemen.
9 De Joden bevestigden het en zeiden dat deze dingen alzoo waren.
10 Doch Paulus, de stadhouder hem teeken gevende dat hij spreken zoude, gaf dit antwoord: Aangezien ik weet dat gij van over vele jaren rechter over dit volk geweest zijt, zoo zal ik mij zelven zooveel te vrijmoedelijker verantwoorden:
11 Want gij kunt vernemen hoe het niet meer dan twaalf dagen geleden is, dat ik gegaan ben om mijne aanbidding te Jerusalem te doen;
12 en zij hebben mij met niemand in den tempel vinden disputeeren, noch eenige vergadering van volk maken, hetzij in de synagogen,
13 hetzij in de stad; ook zij kunnen u niet bewijzen hetgeen waar zij mij nu van beschuldigen.
14 Maar dit beken ik u, dat ik volgens de religie, die zij eene ketterij noemen, den Vader en mijnen God alzoo dien, dat ik geloof al wat in de wet en de propheten geschreven staat;
15 hopende op God, gelijk zij zelven ook verwachten, dat er eene verrijzenis zal geschieden van de rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
16 Daarom tracht ik mijne consciëntie altijd zonder berisping te bewaren voor God en voor de menschen.
17 Doch na vele jaren ben ik gekomen om aalmoezen aan mijn volk, en om offeranden en beloften te doen;
18 waarmede zij mij bezig gevonden hebben, als ik gezuiverd was in den tempel, zonder eenig volk of gerucht.
19 Nu dit waren eenige Joden van Asiën, die voor u behoorden te verschijnen en mij te beschuldigen, indien zij iets tegen mij hadden.
20 Of wel laat deze zelven zeggen of zij eenige misdaad in mij bevonden hebben, als ik voor den raad stond;
21 tenware om dit enkel woord alleen, hetwelk ik, onder hen staande, heb uitgeroepen: Over de verrijzenis der dooden word ik heden van u geoordeeld!
22 Félix dan, die goede kennis van deze religie had, stelde hen uit, zeggende: Als de overste Lysias zal herwaarts gekomen zijn, dan zal ik u hooren.
23 En hij belastte eenen kapitein dat hij hem bewaren zou, en dat men hem meer vrijheid zou

laten, en niet beletten dat iemand
van de zijnen hem zou komen
dienst doen.
24 Na eenige dagen kwam Felix
met zijne huisvrouw Drusilla die
eene Jodin was, en riep Paulus
en hoorde van hem het geloof in
Christus Jezus.
25 Maar als hij van de recht-
vaardigheid, zuiverheid en het
toekomende oordeel sprak, werd
Felix verschrikt, en zeide : 't Is
nu genoeg, ga henen, ik zal u
doen roepen als ik beter tijd zal
hebben.
26 Hopende ook dat hem geld
van Paulus zoude gegeven wor-
den, ontbood hij hem dikwijls en
sprak met hem.
27 Doch als er twee jaren ver-
loopen waren, kreeg Felix voor
nazaat Portius Festus. En Felix
willende aan de Joden gunst be-
wijzen, liet Paulus gevangen.

KAPITTEL XXV.

ALS Festus dan in het land
gekomen was, ging hij drie
dagen daarna van Cesareën op-
waarts naar Jerusalem.
2 En de opperpriesters en de
voornaamsten der Joden gingen
bij hem tegen Paulus, en baden
hem,
3 verzoekende tegen hem de
gunst, dat hij hem te Jerusalem
zou doen brengen, lagen gereed
hebbende om hem op den weg
om 't leven te brengen.
4 Maar Festus antwoordde dat
Paulus te Cesareën bewaard
werd, en dat hij zelf in 't kort
derwaarts reizen zoude.
5 Dat degenen dan, zeide hij,
die onder u iets vermogen, mede
afkomen; en zoo er eenige mis-
daad in den man is, dat zij hem
beschuldigen.
6 En als hij daar bij hen niet
meer dan acht of tien dagen ge-
weest was, vertrok hij naar
Cesareën; en 's anderdaags op
den rechterstoel gezeten zijnde,
gebood hij dat men Paulus
zoude daarbrengen.
7 Als hij binnengeleid was,
stonden de Joden die van Jeru-
salem afgekomen waren, ron-
dom hem, vele en zware stukken
hem optichtende die zij niet kon-
den goedmaken;
8 want Paulus verweerde zich,
en zeide : Noch tegen de wet der
Joden, noch tegen den tempel,
noch tegen den keizer heb ik iets
misdaan.
9 Doch Festus, willende de Jo-
den begunstigen, nam het woord
en zeide tot Paulus : Wilt gij
naar Jerusalem gaan, en aldaar
voor mij over deze dingen ge-
hoord worden?
10 Maar Paulus zeide : Ik sta
voor den rechterstoel des kei-
zers, daar moet ik geoordeeld
worden; ik heb de Joden niet ge-
hinderd, gelijk gij ook wel weet.
11 Want heb ik hun ongelijk ge-
daan, of iets dat den dood ver-
dient, zoo weiger ik niet te ster-
ven; maar is 't dat er niets is van
al hetgeen waarmede zij mij be-
schuldigen, zoo kan mij niemand
uit gunst aan hen overgeven. Ik
appelleer naar den keizer.
12 Festus met zijnen raad ge-
sproken hebbende, gaf voor ant-
woord : Appelleert gij naar den
keizer? gij zult naar den keizer
gaan.

13 Als nu eenige dagen voorbijgegaan waren, kwam de koning Agrippa, met Berenice, te Cesareën om Festus te begroeten.
14 En alzoo zij daar vele dagen bleven, gaf Festus de zaak van Paulus te kennen aan den koning, zeggende : hier is een man van Felix gevangen gelaten;
15 om denwelke, als ik te Jerusalem was, de opperpriesters en de ouderlingen der Joden bij mij kwamen, eischende vonnis tegen hem.
16 Maar ik antwoordde hun dat het de gewoonte niet is bij de Romeinen, eenen mensch te verwijzen voordat degene die beschuldigd wordt, zijne betichters tegenwoordig heeft, en de vrijheid bekome om zich te verantwoorden tegen het opgelegde schelmstuk.
17 Daarom, als zij herwaarts gekomen waren, zoo heb ik zonder uitstel, 's anderdaags, zittende op den rechterstoel, den man doen voor mij brengen.
18 Maar de betichters die tegen hem verschenen, brachten geene beschuldiging in daar ik kwaad vermoeden van had.
19 Zij hadden alleenlijk eenige geschillen met hem over hunnen godsdienst, en over zekeren gestorven Jezus, denwelke Paulus zeide te leven.
20 Ik dan, gansch verlegen zijnde over dat geschil, vraagde of hij naar Jerusalem wilde gaan en aldaar over die dingen geoordeeld worden.
21 Maar alzoo Paulus daarvan appelleerde, verzoekende dat zijne zaak bewaard zoude worden ter kennis van zijne keizerlijke majesteit, zoo heb ik hem doen bewaren totdat ik hem naar den keizer zoude zenden.
22 Agrippa zeide tot Festus: Ik wil dien man ook zelf wel eens hooren. Morgen, zeide hij, zult gij hem hooren.
23 's Anderdaags dan, als Agrippa en Berenice met groote pracht waren aangekomen en met de oversten en de voornaamste mannen van de stad in de audientiezaal waren ingegaan, werd Paulus door het bevel van Festus daarin gebracht.
24 En Festus zeide : Koning Agrippa! en gij mannen allen, die hier met ons tegenwoordig zijt! gij ziet daar den man over denwelke geheel de vergadering der Joden mij te Jerusalem is komen spreken, verzoekende en roepende dat hij niet langer behoorde te leven.
25 Doch ik heb bevonden dat hij niets misdaan heeft hetwelk den dood zoude verdienen. Dan, daar hij zelf naar zijne keizerlijke majesteit appelleerde, heb ik besloten hem derwaarts te zenden.
26 Maar ik heb niets zekers om aan mijnen heere van hem te schrijven; daarom heb ik hem voor ulieden gebracht, en voornamelijk voor u, koning Agrippa! opdat ik na dit onderzoek iets moge hebben om te schrijven.
27 Want het dunkt mij onredelijk eenen gevangene over te zenden, zonder de beschuldigingen die er tegen hem zijn, te kennen te geven.

KAPITTEL XXVI.

AGRIPPA zeide dan tot Paulus: Het wordt u toegelaten voor u zelven te spreken. En Paulus zijne hand uitstekende, begon zich aldus te verantwoorden:

2 Ik acht mij gelukkig, koning Agrippa! dat ik mij heden bij u zal verdedigen over al hetgeen waar de Joden mij van beschuldigen.

3 Te meer, omdat gij al de gewoonten en de geschillen die onder de Joden zijn, zeer wel weet. Daarom bid ik u dat gij mij verduldiglijk wilt hooren.

4 Wat aangaat mijn leven, hetwelk ik van jongs af onder mijn volk te Jerusalem geleefd heb, dat is aan al de Joden bekend.

5 Want zij weten wel, indien zij het getuigen willen, dat ik al van ouds volgens het nauwkeurigste gevoelen van onze religie geleefd heb, als zijnde een phariseër.

6 En nu sta ik hier in het recht getrokken, omdat ik hoop op de belofte die van God aan onze voorouders gedaan is;

7 tot dewelke onze twaalf geslachten, God nacht en dag dienende, hopen te komen. Over deze hoop, o koning! word ik van de Joden beschuldigd.

8 Dunkt het ulieden dan ongeloofelijk dat God de dooden verwekt?

9 Voor mij, ik meende eerst ook al dat ik veel tegenstand tegen den naam van Jezus van Nazareth moest doen.

10 Hetwelk ik ook te Jerusalem gedaan heb, en ik heb velen van de heiligen in de gevangenis gesmeten, volgens de macht die mij van de opperste priesters gegeven was; en als zij gedood werden, gaf ik er mijne stem toe.

11 Ook ging ik in alle synagogen hen dikmaals pijnigen, en dwong ze tot blasphemeeren; en nog meer tegen hen door dolligheid gedreven zijnde, vervolgde ik ze tot in de buitenlandsche steden.

12 Tot welk einde, als ik met macht en bevel van de opperpriesters naar Damascus trok,

13 zoo zag ik op den weg in 't midden van den dag, o koning! een licht van den hemel, dat klaarder dan de zon was, rondom mij flikkeren en rondom degenen die te zamen met mij waren.

14 En als wij allen ter aarde gevallen waren, hoorde ik eene stem tot mij zeggen in de hebreeuwsche taal: Saulus, Saulus! waarom vervolgt gij mij? Het is u hard tegen den prikkel achteruit te slaan.

15 Ik zeide: Wie zijt gij, Heere? En de Heer zeide: Ik ben Jezus, dien gij vervolgt.

16 Maar richt u op, en sta op uwe voeten, want ik ben u daartoe verschenen, om u tot eenen bedienaar en tot eenen getuige te stellen van die dingen, die gij gezien hebt, en die ik u, nog verschijnende, zal openbaren;

17 ik, die u verlossen zal van dit volk, en van de heidenen, tot dewelke ik u nu zende,

18 om hunne oogen te openen, opdat zij van de duisternissen bekeerd worden tot het licht, en uit de macht van den boozen vijand tot God, en dat zij door het geloof in mij vergiffenis der

zonden en een erfdeel onder de heiligen mogen ontvangen.
19 Ik ben dan, o koning Agrippa! niet ongeloovig geweest aan het hemelsch visioen.
20 Maar ik heb eerst aan die van Damascus, en daarna te Jerusalem, en door al het land van Judeën, en aan de heidenen verkondigd dat * zij penitentie zouden doen en zich bekeeren tot God, doende waardige werken van penitentie †.
21 Dit is de oorzaak waarom mij de Joden, als ik in den tempel was, gevangen namen en zochten te vermoorden.
22 Maar door de hulpe Gods beschermd zijnde, sta ik nog tot op den dag van heden, gevende getuigenis aan klein en groot, zonder iets te zeggen buiten hetgeen de propheten en Moyses gezegd hebben te zullen geschieden:
23 Dat de Christus lijden moest, dat hij de eerste van den dood verrijzen zou, en dat hij het licht aan dit volk en aan de heidenen zou verkondigen.
24 Als hij deze dingen sprak tot zijne verantwoording, zeide Festus met luider stem: Gij wordt uitzinnig, Paulus! de groote geleerdheid brengt u tot uitzinnigheid.
25 Waarop Paulus zeide: Ik word niet uitzinnig, o allervroomste Festus! maar ik spreek woorden van waarheid en van een gezond verstand.
26 Want de koning weet hiervan, tot denwelken ik ook vrijmoedelijk spreek; omdat ik meen dat hem niets daarvan verborgen is; want het zijn geene dingen, waar iets van in eenen hoek geschied is.
27 En gelooft gij, o koning Agrippa, de propheten niet? ik weet dat gij ze gelooft.
28 Agrippa zeide tot Paulus: Gij beweegt mij bijna om Christen te worden.
29 Paulus zeide daarop: God gave, dat gij niet alleen bijna, maar ook teenemaal, met allen die mij tegenwoordig aanhooren, zoodanig werdt als ik ben, uitgenomen deze banden.
30 De koning stond alsdan op, en de stadhouder, en Berenice, en die met hen gezeten waren.
31 En ter zijde gegaan zijnde, spraken zij met malkanderen en zeiden: Die man heeft niets gedaan dat den dood of de gevangenis verdient.
32 En Agrippa zeide tot Festus: Men zou hem mogen loslaten, had hij niet geappelleerd tot den keizer.

* *Gr.* zij zich berouwen zouden en zich bekeeren tot God.
† *Gr.* bekeering.

KAPITTEL XXVII.

ALS 't dan besloten was dat Paulus naar Italiën zoude varen, en dat men hem nevens andere gevangenen aan eenen kapitein van het keizerlijk regiment met name Julius, zoude overleveren,
2 gingen wij op een schip van Adramitten, en staken af, beginnende te varen langs de kusten van Asiën. Aristarchus de Macedoniër, van Thessaloniken, bleef met ons.
3 Des anderdaags kwamen wij

te Sidon aan; en Julius beleefdelijk met Paulus handelende, liet hem toe bij zijne vrienden te gaan en zich zelven te bezorgen.

4 Als wij vandaar afgestoken waren, voeren wij beneden Cyprus henen, omdat de winden ons tegen waren,

5 En de zee van Ciliciën en Pamphiliën doorvarende, kwamen wij aan te Lystren, eene stad van Luciën;

6 alwaar de kapitein, een schip vindende van Alexandriën dat naar Italiën voer, ons daarin stelde.

7 En als wij vele dagen langzaam voortvoeren en nauwelijks tegenover Gnidus gekomen waren, overmits het ons de wind niet toeliet, zoo voeren wij langs Creta bij Salmone.

8 En daar nauwelijks voorbijzeilende, kwamen wij aan eene plaats die Schoonhaven genoemd wordt, waar de stad Thalassa nabij was.

9 Maar alzoo de tijd zeer verloopen was en de schipvaart gevaarlijk begon te worden, want de vasten nu al voorbij was, zoo vermaande Paulus hen, zeggende:

10 Mannen! Ik zie dat de schipvaart zeer moeielijk en vol gevaar zal gaan worden; niet alleen voor de lading en voor het schip, maar ook voor ons eigen leven.

11 Maar de kapitein geloofde den stuurman en den schipper meer dan hetgeen gezegd werd door Paulus.

12 En alzoo de haven niet dienstig was om te overwinteren, vonden de meesten geraden vandaar af te varen, of zij nog misschien te Phenix konden geraken, hetwelk eene haven van Creta is, op het zuid-westen en noord-westen gelegen, om aldaar te overwinteren.

13 Doch, daar de zuidenwind begon te waaien, meenden zij tot hun voornemen te komen; en afgevaren zijnde van Asson, zeilden zij langs de kusten van Creta.

14 Maar niet lang daarna sloeg daar een stormwind tegen aan, dien men noemt den noord-oostenwind.

15 En daar het schip met geweld werd weggenomen en tegen den wind niet konde opzeilen, gaven wij het op en lieten het schip met den wind henendrijven.

16 En op zeker eiland, genoemd Clauda, aanloopende, konden wij nauwelijks de boot bemachtigen.

17 Maar dezelve opgekregen hebbende, gebruikten zij alle middelen, het schip van onder toebindende; en vreezende op eene zandplaat te stooten, streken zij het zeil en dreven zoo henen.

18 Maar alzoo wij door het tempeest geweldig geslingerd werden, wierpen zij den dag daarna een deel goed buiten boord;

19 en den derden dag smeten zij met hunne eigene handen het schipgereedschap uit.

20 Alzoo er in vele dagen noch zon noch sterren schenen, en er ons geen klein onweder over het hoofd hing, zoo was ons nu alle hoop van onze behoudenis benomen.

21 Dewijl men ook lang zonder eten geweest was, zoo stond Paulus in 't midden van hen op, en

zeide : Mannen! gij hadt wel
naar mij behooren te luisteren
en van Creta niet af te varen,
om alzoo dit ongemak en deze
schade niet te hebben.
22 Niettemin ik raad u nog wel-
gemoed te zijn; want daar zal
niemand van u vergaan, maar
alleen het schip.
23 Want dezen nacht is er een
engel van den God dien ik toebe-
hoor en dien ik dien, bij mij ge-
weest,
24 zeggende : Vrees niet, Pau-
lus! gij moet voor den keizer ver-
schijnen; en zie, God heeft ze u ge-
schonken, allen die met u varen.
25 Daarom weest welgemoed,
mannen! want ik geloof God, dat
het zoó zijn zal, gelijk mij gezegd
is.
26 Maar wij moeten op zeker
eiland komen.
27 Nadat nu de veertiende nacht
aangekomen was, zooals wij in de
Adriatische zee dreven, meenden
de schippers omtrent midder-
nacht dat zij eenig land zagen.
28 En het dieplood uitwerpende,
vonden zij twintig vademen
diepte; en een weinig voortva-
rende, vonden zij vijftien vade-
men.
29 Doch vreezende dat wij er-
gens op eene klipachtige plaats
zouden stooten, wierpen zij vier
ankers van het achterste van het
schip af, en verlangden dat het
dag mocht worden.
30 Maar als de bootsgezellen uit
het schip zochten te vluchten, en
nu de boot in zee nedergelaten
hadden, onder schijn van de
ankers uit het voorste van het
schip te werpen,
31 zoo zeide Paulus tot den kapi-
tein en de soldaten: Tenzij dezen
in het schip blijven, zoo kunt gij
niet behouden worden.
32 De soldaten kapten dan de
touwen van de boot af, en lieten
deze henen varen.
33 Als het begon dag te worden,
verzocht Paulus hun allen dat zij
voedsel zouden nemen, zeggen-
de : Het is heden de veertiende
dag dat gij blijft wachten zonder
eten, en dat gij niets genomen
hebt.
34 Daarom bid ik u, dat gij voed-
sel neemt tot uwe behoudenis :
want niemand van ulieden zal
een haar van zijn hoofd verlie-
zen.
35 En als hij dit gezegd had,
nam hij brood, en God gedankt
hebbende in het aanzien van hen
allen, brak hij hetzelve en begon
te eten.
36 Zij werden dan allen beter-
gemoed en namen ook voedsel.
37 Doch wij waren op het schip
in het geheel tweehonderd zes en
zeventig zielen.
38 Als zij nu van spijze verzaad
waren, ontlastten zij het schip,
werpende het graan in de zee.
39 Als het dan dag geworden
was, kenden zij het land niet;
maar zij bemerkten zekeren in-
ham, die eenen oever had, waarin
zij het schip, indien zij konden,
dachten in te brengen.
40 Zij lichtten dan de ankers, en
makende te zamen de roerban-
den los, betrouwden zij zich aan
de zee; en het razeil opgehaald
en naar den wind gezet hebben-
de, voeren zij naar den oever.
41 Maar op eene zeebank ge-
raakt zijnde, daar de zee weder-
zijds aanspoelde, stieten zij het

schip daarop: en het voorste deel
vastzittende, bleef wel onberoer-
lijk, maar het achterste deel brak
af door het geweld van de zee.
42 De raad van de soldaten was,
dat zij de gevangenen zouden om
hals brengen, opdat er niemand,
nadat hij uitgezwommen was,
zoude ontvluchten.
43 Maar de kapitein, willende
Paulus behouden, verbood hun
het te doen, en beval dat die
zwemmen konden, eerst zouden
uitspringen, om het te ontkomen
en aan land te raken ;
44 en de anderen droegen zij,
sommigen op planken en sommi-
gen op de stukken van het schip,
en zoo is 't geschied dat zij allen
behouden aan land kwamen.

KAPITTEL XXVIII.

ALS wij het ontkomen waren,
verstonden wij dat het ei-
land Melita genoemd werd. Doch
de barbaren bewezen ons zeer
groote beleefdheid.
2 Want zij verkwikten ons allen
met een groot vuur, hetgeen zij
ontstaken om den slagregen die
er overkwam, en om de koude.
3 Maar als Paulus een deel rijs
bijeengeraapt en op het vuur
gelegd had, kroop er door de hitte
eene slang uit, en vloog hem aan
de hand.
4 Als de barbaren dit beest aan
zijne hand zagen, zeiden zij tot
malkanderen : Deze mensch is
zeker een moordenaar, den wel-
ken, nadat hij de zee ontkomen
is, de wraak niet laat leven.
5 Maar hij, het beest in 't vuur
afschuddende, leed er geenen
hinder van.
6 Doch zij meenden dat hij zoude
opzwellen en terstond dood val-
len ; maar als zij lang gewacht
hadden en zagen dat hem geen
leed geschiedde, veranderden
zij van gevoelen en zeiden dat hij
een God was.
7 Omtrent dezelfde plaats waren
de landgoederen van den overste
van het eiland, met name Publi-
us, die ons in zijn huis ontving, en
drie dagen vriendelijk onthaal-
de.
8 Doch het geviel dat de vader
van Publius met de koorts en met
den rooden loop ziek lag; den wel-
ken Paulus ging bezoeken, en
gebeden hebbende, legde hij hem
de handen op en genas hem.
9 Dit geschied zijnde, kwamen
tot hem allen die in het eiland
eenige ziekten hadden, en zij
werden genezen.
10 Die ons ook groote eer bewe-
zen, en als wij henenvoeren, be-
zorgden zij ons van al wat wij
van noode hadden.
11 Na verloop van drie maan-
den, voeren wij af met een schip
van Alexandriën, hetwelk in het
eiland uitgewinterd had, voe-
rende het teeken van Castor en
Pollux.
12 En als wij te Syracusen aan-
gekomen waren, bleven wij daar
drie dagen.
13 Vandaar langs de kusten va-
rende, kwamen wij te Rhegium
aan; en een dag daarna, de wind
zuid loopende, kwamen wij den
tweeden dag te Puteolon ;
14 Alwaar wij, eenige broeders
gevonden hebbende, verzocht
werden zeven dagen bij hen te
blijven; en alzoo kwamen wij te
Roomen.
15 Als het de broeders vandaar

gehoord hadden,kwamen zij ons te gemoet tot op de markt van Appius en de Drie Herbergen; Paulus hen gezien hebbende, dankte God en schepte moed.
16 Als wij te Roomen gekomen waren, werd het Paulus toegelaten op zich zelven te wonen, met eenen soldaat die hem bewaarde.
17 Na drie dagen riep hij de voornaamsten der Joden te zamen; en als zij vergaderd waren, zeide hij tot hen : Alhoewel ik, mannen broeders! niets tegen ons volk of tegen het gebruik onzer vaderen gedaan heb, zoo ben ik nochtans geboeid van Jerusalem in de handen der Romeinen overgeleverd.
18 Dewelken, mij onderzocht hebbende, los wilden laten,naardien er geene schuld des doods in mij was.
19 Maar daar er de Joden zich tegenstelden, ben ik gedwongen geweest naar den keizer te appelleeren; niet alsof ik ergens mijn volk in te beschuldigen had.
20 Om deze oorzaak dan heb ik verzocht u te zien en te spreken; want om de hoop van Israël ben ik met deze keten gebonden.
21 Maar zij zeiden tot hem :Wij hebben noch brieven, u aangaande, van Judeën ontvangen, ook daar is niemand van de broeders overgekomen, die iets kwaads van u geboodschapt of gesproken heeft.
22 Doch wij verzoeken van u te hooren wat gij gevoelt; want ons is bekend van deze sekte dat zij overal wordt tegengesproken.
23 Als zij hem dan dag gesteld hadden, kwamen er zeer velen tot hem in zijne verblijfplaats, aan dewelken hij het rijk Gods met bewijzingen uitlegde, trachtende hen van Jezus uit de wet van Moyses en uit de propheten te onderrichten, van den morgen tot den avond toe.
24 En sommigen geloofden hetgeen er gezegd werd, maar anderen geloofden niet.
25 En alzoo zij onder malkanderen niet overeenkwamen,scheidden zij vaneen; waarop Paulus met een woord zeide: Wel heeft de Heilige Geest door den propheet Isaïas tot onze voorvaders gesproken,
26 zeggende : Ga henen tot dit volk, en zeg hun: Met uwe ooren zult gij hooren, en niet verstaan; en ziende zult gij zien, en niet bemerken.
27 Want het hart van dit volk is bezwaard geworden,en zij zijn hard van gehoor geworden en hebben hunne oogen toegenepen opdat zij met de oogen niet zouden zien, noch met de ooren hooren, noch met het hart verstaan bekeerd worden, en ik hen genezen. (*Isaias* 6 : 9.)
28 U zij dan kennelijk dat deze zaligmaking Gods aan de heidenen toegezonden is, en zij zullen er ook naar hooren.
29 Als hij dit gezegd had, gingen de Joden van hem weg, hebbende groot geschil onder malkanderen.
30 Voorts bleef hij twee geheele jaren in het verblijf dat hij gehuurd had; en hij ontving allen die tot hem kwamen;
31 predikende het rijk Gods en leerende hetgeen den Heere Jezus belangt, met alle vrijmoedigheid en zonder beletsel.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

ROOMEN

KAPITTEL I.

PAULUS, dienaar van Jezus
Christus, geroepen om apos-
tel te zijn, afgezonderd tot het
prediken van het evangelie
Gods,
2 hetwelk hij eertijds beloofd
had door zijne propheten in de
Heilige Schriftuur,
3 wegens zijnen Zoon, die naar
het vleesch van David afgeko-
men is,
4 en die met kracht verklaard
is te zijn de Zoon Gods, naar den
Geest der heiligmaking, door de
verrijzenis van den dood, te we-
ten onzen Heere Jezus Christus;
5 door wien wij ontvangen heb-
ben de gratie en het apostel-
schap, om alle volkeren te bren-
gen tot de gehoorzaamheid des
geloofs in zijnen naam;
6 onder dewelken gijlieden ook
zijt, geroepen zijnde van Jezus
Christus!
7 Aan allen die te Roomen zijt,
Gods beminden, geroepen heili-
gen! zij gratie en vrede van God,
onzen Vader, en van den Heere
Jezus Christus.
8 Vooreerst dan, dank ik mij-
nen God door Jezus Christus
over u allen, omdat uw geloof
verkondigd wordt door de ge-
heele wereld.
9 Want God, die ik uitterharte
dien in het evangelie van zijnen
Zoon, is mij getuige hoe ik zon-
der ophouden uwer indachtig
ben:
10 altijd biddende in mijne ge-
beden, dat ik door Gods believe
eens eene gelukkige reize mocht
verkrijgen, om tot u te komen.
11 Want ik verlang zeer om u
te zien, opdat ik u eenige gees-
telijke gaven moge mededeelen,
om u te versterken;
12 dat is, om te zamen met u
getroost te worden door uw en
mijn geloof, dat onder ons ge-
meen is.
13 Want ik wil niet dat u onbe-
kend zij, broeders! dat ik dik-
wijls voorgenomen heb tot u te
komen, doch ben tot nog toe
belet geweest; opdat ik ook ee-
nige vrucht moge hebben onder
ulieden, gelijk onder de andere
volkeren.
14 Ik ben schuldenaar aan
Grieken en barbaren, aan wij-
zen en onwetenden.
15 Zoodat ik, wat mij aangaat,
bereid ben om ook aan u, die te
Roomen zijt, het evangelie te
verkondigen.
16 Want ik schaam mij over
het evangelie niet, aangezien het
is eene kracht Gods, dienende
tot de zaligheid aan allen die
gelooven! eerst aan de Joden,
en ook aan de heidenen.

17 Want de rechtvaardigheid
Gods wordt ons daarin geopen-
baard uit het geloof tot het ge-
loof, gelijk er geschreven staat:
De rechtvaardige leeft door het
geloof.
18 Ook wordt er geopenbaard de
gramschap Gods van den hemel
over alle goddeloosheid en onge-
rechtigheid van die menschen,
die Gods waarheid onrechtvaar-
diglijk ten onder houden.
19 Omdat hetgeen kennelijk is
van God, onder hen is bekend
geworden : want God heeft het
hun bekend gemaakt.
20 Want hetgeen van hem on-
zienlijk is : zijne eeuwige macht
en godheid, worden van de schep-
ping der wereld af, uit de schep-
selen verstaan en aanmerkt;
zoodat die menschen niet te ver-
ontschuldigen zijn;
21 aangezien zij, God gekend
hebbende, hem niet als God ver-
heerlijkt of gedankt hebben,
maar verijdeld zijn in hunne
redenen, en hun onverstandig
hart verduisterd geworden is;
22 zich uitgevende voor wijzen,
zijn zij dwaas geworden;
23 en hebben de eer van den
onverderfelijken God bewezen
aan de afbeelding van eenen ver-
derfelijken mensch, en van vlie-
gende, en viervoetige, en krui-
pende dieren.
24 Daarom heeft God hen over-
geleverd aan de onzuivere be-
geerlijkheden van hun hart, zoo-
dat zij hunne lichamen bij zich
zelven onteerd hebben.
25 Die Gods waarheid veran-
geld hebben voor de leugen, en
het schepsel geëerd en gediend
hebben boven den Schepper,
welke gebenedijd is in der
eeuwigheid. Amen.
26 Hierom heeft God hen over-
geleverd tot schandelijke drif-
ten : want hunne vrouwen heb-
ben het natuurlijk gebruik ver-
anderd in een gebruik hetwelk
tegen de natuur is.
27 Desgelijks ook de mannen,
daarlatende het natuurlijk ge-
bruik der vrouw, zijn in hunne
lusten tot malkanderen ontsto-
ken geworden, mannen met man-
nen vuiligheid bedrijvende, en
aldus de behoorlijke vergelding
hunner dwaling in zich zelven
ontvangende.
28 En gelijk zij versmaad heb-
ben God te erkennen, zoo heeft
God hen overgeleverd aan eenen
bedorven zin; zoodat zij dingen
doen die niet betamen;
29 zijnde vervuld met alle on-
gerechtigheid, snoodheid, hoe-
rerij, gierigheid, boosheid, vol
van nijdigheid, moorddadigheid,
twist, bedrog, kwaadaardigheid;
30 oorblazers, achterklappers,
godslasteraars, bespotters, hoo-
vaardigen, opgeblazenen, uit-
vinders van kwade dingen
ongehoorzaam aan de ouders;
31 onverstandig, ongeschikt,
zonder liefde, ongetrouw, onge-
nadig.
32 Dewelken, daar zij Gods
rechtvaardigheid kenden, noch-
tans niet bemerkten dat degenen
die zulke dingen doen, den dood
schuldig zijn; en niet alleen die
ze doen, maar ook die toestem-
men aan degenen die ze doen.

KAPITTEL II.

OVERZULKS zijt gij niet te
verontschuldigen, o mensch!
wie gij zijt, die oordeelt : want,

doordien gij een ander oordeelt,
zoo veroordeelt gij u zelven, aangezien gij dezelfde dingen doet,
die gij veroordeelt.
2 Doch wij weten dat God verwijst volgens de waarheid, degenen die zulke dingen doen.
3 En meent gij, o mensch! die
veroordeelt degenen dewelke
zoodanige dingen doen, terwijl
gij ze zelven doet, dat gij het
oordeel Gods ontvluchten zult?
4 Of versmaadt gij de rijkdommen zijner goedheid,en lijdzaamheid, en lankmoedigheid? weet
gij niet dat de goedertierenheid
Gods u tot * penitentie aanleidt?
5 Maar door uwe hardnekkigheid en onbekeerlijk hart, vergadert gij voor u zelven eenen
schat van gramschap tegen den
dag der gramschap en der openbaring van Gods rechtvaardig
oordeel.
6 Die een ieder vergelden zal
volgens zijne werken :
7 te weten aan degenen die met
volharding in goede werken, de
glorie, eer en onverderfelijkheid
zoeken, het eeuwig leven;
8 doch gramschap en toorn aan
degenen die twistachtig zijn en
zich aan de waarheid niet onderwerpen, maar de ongerechtigheid aanhangen,
9 verdrukking en benauwdheid
over alle ziel des menschen, die
kwaad doet, eerst der Joden en
ook der heidenen,
10 maar glorie, en eer, en vrede
over alle die goed doen; eerst
de Joden, en ook de heidenen.
11 Want bij God is geene uitneming van personen.
12 Zoo dan, allen die zonder wet
gezondigd hebben, zullen zonder
wet verloren gaan; en allen die
onder de wet gezondigd hebben,
zullen door de wet geoordeeld
worden.
13 Want de hoorders der wet
zijn 't niet, die bij God rechtvaardig zijn; maar de volbrengers der wet zullen gerechtvaardigd worden.
14 Want alswanneer de heidenen die de wet niet hebben, natuurlijk de dingen der wet doen,
zoodanigen, de wet niet hebbende, zijn aan zich zelven eene wet;
15 toonende dat hetgeen de wet
gebiedt, in hun hart geschreven
is, hun eigen gemoed hun daarvan getuigenis gevende door de
gedachten die onder malkanderen hen beschuldigen of ook verontschuldigen;
16 op den dag, op welken God
de verborgene dingen der menschen zal oordeelen door Jezus
Christus, volgens het evangelie
dat ik verkondig.
17 Nu dan, gij die een Jood genoemd wordt, en steunt op de
wet, en roemt op God;
18 die zijnen wil kent, en goedkeurt hetgeen het nuttigste is,
zijnde onderwezen door de wet;
19 die u zelven acht een leidsman der blinden te wezen, een
licht dergenen die in de duisternis zijn;
20 een leeraar der onwetenden,
een meester der kinderen, als
hebbende den regel der wetenschap en waarheid in de wet;
21 hoe leert gij u zelven niet,
gij die een ander leert? gij die
predikt dat men niet stelen mag,
steelt zelf;

---

* *Gr.* bekeering.

22 gij die zegt dat men geen
overspel doen mag, doet zelf
overspel; gij die eenen gruwel
van de afgoden hebt, begaat hei-
ligschenderij;
23 gij die u op de wet beroemt,
onteert God door de overtreding
der wet.
24 Want gelijk er geschreven
staat : De naam Gods wordt
door ulieden gelasterd onder de
heidenen. (*Isaias* 52 : 5.)
25 De besnijdenis is wel proflj-
tig, indien gij de wet onderhoudt;
maar indien gij de wet over-
treedt, zoo is uwe besnijdenis tot
eene onbesnedenheid geworden.
26 Indien dan een onbesnedene
de rechtvaardigheden der wet
onderhoudt, zal hij niet voor
besneden gehouden worden, hoe-
wel hij onbesneden is?
27 En zal degene die van natuur
onbesneden is, als hij de wet vol-
brengt, u niet oordeelen, die de
letter en de besnijdenis heb-
bende, nochtans een overtreder
der wet zijt?
28 Want die het in het openbaar
is, dat is de Jood niet; noch dat
is de besnijdenis, die in het
openbaar in het vleesch is.
29 Maar die het in het verbor-
gen is, die is de rechte Jood; en
de besnijdenis des harten naar
den geest, niet naar de letter,
dat is de besnijdenis; en deze
heeft zijnen lof, niet bij de men-
schen, maar bij God.

KAPITTEL III.

WELK is dan het voorrecht
van den Jood, of welk is
het profijt van de besnijdenis?
2 Die zijn vele in alle manieren:
vooreerst, omdat aan hen de uit-
spraken Gods zijn toebetrouwd
geweest.
3 Want al is 't dat er sommigen
van hen ongeloovig geweest
zijn, zal hunne ongeloovigheid
de getrouwheid Gods te niet
doen? Verre vandaar.
4 Want God is waarachtig en
alle mensch is leugenachtig;
gelijk er geschreven staat : Op-
dat gij wordt rechtvaardig be-
vonden in uwe woorden en
overwint, als gij geoordeeld
wordt. (*Psalm* 50 : 4.)
5 Doch indien onze ongerechtig-
heid de rechtvaardigheid Gods
bevestigt, wat zullen wij zeg-
gen? Is God dan onrechtvaardig
als hij de straf uitvoert?
6 (Ik spreek menschelijker
wijze.) Verre vandaar; anders-
zins, hoe zou God de Rechter
der wereld zijn?
7 Maar indien de waarheid Gods
door mijne leugentaal overvloe-
diger blijkt tot zijne glorie, wat
word ik dan nog als zondaar
veroordeeld?
8 En waarom (gelijk sommigen
door lastering zeggen dat wij
leeren) zullen wij het kwade
niet doen, opdat er het goede
van kome? De verdoemenis van
dezen is rechtvaardig.
9 Wat dan? Overtreffen wij
hen? Geenszins: want wij heb-
ben van nu af zoo de Joden als
de heidenen overtuigd, dat zij
allen onder de zonde zijn;
10 volgens dat er geschreven
staat : Daar is niemand recht-
vaardig, ja niet een;
11 daar is niemand verstandig;
daar is niemand die God zoekt.
12 Zij zijn allen afgeweken; zij
zijn al te zamen onnuttig gewor-

den; daar is niemand, zelfs niet
een, die het goede doet.
13 Hunne keel is een open graf;
zij handelen bedriegelijk door
hunne tongen; daar is vergif van
serpenten onder hunne lippen;
14 hun mond is vol van vervloe-
kingen en bitterheden;
15 hunne voeten zijn vlijtig om
bloed te storten:
16 hun handel is, te verdrukken
en ellendig te maken;
17 en den weg des vredes heb-
ben zij niet gekend;
18 Zij hebben de vreeze Gods
niet voor oogen. (*Psalm* 13 : 3.)
19 Nu, wij weten dat alles wat
de wet zegt, zij dat spreekt tot
degenen die onder de wet zijn;
opdat aldus alle mond gestopt
worde, en al de wereld strafbaar
zij voor God.
20 Daarom zal er uit de werken
van de wet niemand bij hem ge-
rechtvaardigd worden : want
door de wet komt maar de ken-
nis der zonde.
21 Maar nu is de rechtvaar-
digheid Gods zonder wet geo-
penbaard, hebbende getuigenis
door de wet en de propheten :
22 te weten de rechtvaardigheid
Gods, gegeven door het geloof in
Jezus Christus aan allen en over
allen die in hem gelooven; want
daar is geen onderscheid.
23 Want zij hebben allen gezon-
digd, en zij hebben niets om te
roemen bij God;
24 wordende onverdiend ge-
rechtvaardigd door zijne gratie,
door de verlossing die in Chris-
tus Jezus is;
25 die van God voorgesteld is
tot eene verzoening, door het ge-
loof in zijn bloed; om aldus zijne
rechtvaardigheid te betoonen,
en te vergeven de voorgaande
zonden;
26 de welke God verdragen heeft,
om te betoonen zijne rechtvaar-
digheid in dezen tijd; opdat men
zie dat hij rechtvaardig is, en de
Rechtvaardigmaker van denge-
ne die in Jezus Christus gelooft.
27 Waar is dan uw roem? Hij
is uitgesloten. Door welke wet?
door de wet der werken? Neen;
maar door de wet des geloofs.
28 Wij besluiten dan dat de
mensch gerechtvaardigd wordt
door het geloof, zonder de wer-
ken van de wet.
29 Is God maar de God der Jo-
den? is hij ook de God niet der
heidenen? Hij is het zekerlijk
ook van de heidenen.
30 Want het is toch dezelfde
God, die de besnedenen recht-
vaardigt uit het geloof, en de on-
besnedenen door het geloof.
31 Doen wij dan de wet te niet
door het geloof? Verre vandaar;
ja zelfs, wij bevestigen de wet.

KAPITTEL IV.

WAT voordeel zullen wij
dan zeggen dat Abraham,
onze vader, volgens het vleesch
bekomen heeft?
2 Want indien Abraham door
de werken gerechtvaardigd is,
hij heeft wel iets om te roemen,
doch niet bij God.
3 Maar wat zegt de Schriftuur?
Abraham heeft geloofd aan God,
en het is hem gerekend tot recht-
vaardigheid. (*Gen*. 15 : 6.)
4 Doch aan dengene die werkt,
wordt de loon niet toegerekend
als eene gunst, maar als eene
schuld.

5 Maar als iemand die niet
werkt, gelooft in dengene die den
goddelooze rechtvaardig maakt,
zoo wordt hem zijn geloof tot
rechtvaardigheid gerekend, volgens het besluit van Gods genade.
6 Gelijk ook David dien mensch
gelukkig noemt, aan wien God de
rechtvaardigheid toerekent zonder werken:
7 Zalig zijn zij, wier boosheden
vergeven zijn, en wier zonden
bedekt zijn;
8 zalig is de man, aan wien de
Heere de zonde niet heeft toegerekend. (*Psalm* 31 : 1.)
9 Is nu deze zaligheid alleen
voor de besnedenen, of is zij ook
voor de onbesnedenen? Wij zeggen immers dat aan Abraham
het geloof gerekend is tot rechtvaardigheid.
10 Wanneer is hem dit toegerekend? Als hij nu besneden was,
of als hij nog onbesneden was?
Niet als hij besneden was, maar
eer hij besneden was.
11 En hij heeft het teeken der
besnijdenis ontvangen als een
zegel van de rechtvaardigheid
des geloofs, die hij had, wanneer
hij nog onbesneden was: opdat
hij de vader zou zijn van allen,
die, onbesneden zijnde, gelooven; en dat het geloof hun ook
zou gerekend worden tot rechtvaardigheid;
12 en opdat hij ook zou zijn de
vader der besnedenen, die niet
alleenlijk de besnijdenis hebben,
maar die ook navolgen de voetstappen des geloofs, hetwelk
onze vader Abraham, nog onbesneden zijnde, gehad heeft.
13 Want de belofte, dat hij de
wereld tot erfdeel zou hebben, is
aan Abraham of aan zijn geslacht
niet gedaan door de wet, maar
door de rechtvaardigheid des
geloofs.
14 Indien dan degenen die tot
de wet behooren, de erfgenamen
zijn, zoo is het geloof ijdel, zoo is
de belofte te niet gedaan.
15 Want de wet brengt de gramschap voort; want waar geene
wet is, daar is ook geene overtreding.
16 Het is dan door het geloof,
opdat de belofte vast zoude gaan
door genade voor al de nakomelingen, niet alleen voor degenen
die de wet hebben, maar ook
voor degenen die het geloof hebben van Abraham, die de vader
is van ons allen;
17 (gelijk er geschreven staat:
Ik heb u tot eenen vader van vele
volkeren gesteld;) (*Gen*. 17 : 4.)
hetwelk hij is voor God, aan
wien hij geloofd heeft, als aan
dengene die de dooden levend
maakt, en de dingen die niet
zijn, doet komen alsof zij waren.
18 Hij heeft dan, hopende tegen
hope, geloofd dat hij een vader
van vele volkeren zou worden,
volgens hetgeen hem gezegd
was: Uwe nakomelingen zullen
ontelbaar zijn.
19 En hij is in het geloof niet
verzwakt geweest, en heeft geen
acht genomen op zijn afgeleefd
lichaam, als hij nu bijna honderd
jaren oud was; noch op Sara,
wier tijd van vruchtbaarheid
voorbij was.
20 Hij heeft niet getwijfeld door
eenig mistrouwen op de belofte
van God, maar is versterkt in het
geloof, glorie gevende aan God,

21 zijnde ten vollen verzekerd,
dat hij, al wat hij beloofd heeft,
ook machtig is te doen.
22 Daarom is het hem ook tot
rechtvaardigheid gerekend.
23 Doch het is voor hem alleen
niet geschreven, dat het hem tot
rechtvaardigheid gerekend is;
24 maar ook voor ons, aan wie
het desgelijks zal toegerekend
worden, indien wij gelooven in
hem die onzen Heere Jezus Chris-
tus verwekt heeft van den dood;
25 dewelke geleverd is om onze
misdaden, en verrezen om ons
rechtvaardig te maken.

KAPITTEL V.

AANGEZIEN wij dan ge-
rechtvaardigd zijn door het
geloof, laat ons vrede hebben
met God, door onzen Heere Je-
zus Christus;
2 door wien wij ook toegang
hebben door het geloof tot deze
gave, in dewelke wij blijven
staan, en ons verheugen in de
hoop van de glorie der kinderen
Gods.
3 En niet alleen dit, maar wij
verheugen ons ook in de verdruk-
kingen, wetende dat de verdruk-
king verduldigheid voortbrengt;
4 de verduldigheid beproeving;
en de beproeving hoop;
5 doch de hoop laat ons niet be-
schaamd; want de liefde Gods is
uitgestort in onze harten door
den Heiligen Geest, die ons ge-
geven is.
6 Want waarom zou Christus
op den gestelden tijd, als wij nog
krank en goddeloos waren, voor
ons gestorven zijn!
7 Nauwelijks sterft iemand voor
eenen rechtvaardige; want mis-
schien zou iemand ondernemen
voor eenen goeden mensch te
sterven.
8 Maar hierin doet God zijne
liefde tot ons uitschijnen, dat ir
den tijd als wij nog zondaars
waren,
9 Christus voor ons gestorven
is. Veel meer dan zullen wij nu,
gerechtvaardigd door zijn bloed,
door hem verlost worden van de
gramschap.
10 Want indien wij nog vijan-
den zijnde, met God verzoend
zijn door den dood van zijnen
Zoon, veel meer zullen wij nu
verzoend zijnde, zalig worden
door zijn leven.
11 En niet alleen dit, maar wij
verheugen ons ook in God door
onzen Heere Jezus Christus, door
welken wij nu de verzoening
verkregen hebben.
12 Want gelijk de zonde door
eenen mensch in deze wereld ge-
komen is, en de dood door de
zonde, alzoo is ook de dood tot
alle menschen doorgegaan, door
dien, in welken zij allen gezon-
digd hebben.
13 Want tot den tijd der wet
toe, was de zonde wel in de we-
reld; maar de zonde werd niet
geacht, als er de wet niet was.
14 En de dood heeft geregeerd
van Adam af tot Moyses toe, ook
over degenen die niet gelijk
Adam, door overtreding gezon-
digd hebben; dewelke eene af-
beelding was van dengene die
komen moest.
15 Maar het is met de genade
zoo niet gelijk met de zonde;
want indien er door de zonde van
eenen, velen gestorven zijn, veel
meer heeft zich de genade en

gave Gods, door de gratie van eenen mensch, te weten Jezus Christus, uitgestort over velen.

16 Het is met de gave niet gelijk met de zonde, door eenen mensch; want het oordeel ter verdoemenis is wel uit eene zonde, maar door de gratie wordt men gerechtvaardigd van vele zonden.

17 Want indien de dood geregeerd heeft door eenen mensch, en door de zonde van eenen : veelmeer zullen die, dewelke den overvloed der gratie en de gave der rechtvaardigheid ontvangen, in het leven regeeren door eenen, te weten Jezus Christus.

18 Gelijk dan door de zonde van eenen alle menschen vervallen zijn tot de verdoemenis; alzoo worden ook, door de rechtvaardigheid van eenen, alle menschen gerechtvaardigd tot het leven.

19 Want gelijk er door de ongehoorzaamheid van eenen mensch, velen zijn zondaars geworden : zoo zullen er ook door de gehoorzaamheid van eenen, velen gerechtvaardigd worden.

20 Doch de wet is daarentusschen ingekomen, opdat de zonde zou overvloedig worden; maar als de zonde overvloedig geworden is, zoo is de genade nog overvloediger geworden ;

21 opdat, gelijk de zonde geregeerd had ten dood, alzoo ook de genade zou regeeren door de rechtvaardigheid, ten eeuwigen leven, door Jezus Christus onzen Heere.

KAPITTEL VI.

WAT zullen wij dan zeggen ? zullen wij in de zonde blijven opdat de gratie overvloediger worde ?

2 Verre van ons : want hoe zullen wij, die aan de zonde gestorven zijn, nog in dezelve leven ?

3 En weet gij niet dat wij allen, die gedoopt zijn in Christus Jezus, in zijnen dood gedoopt zijn ?

4 Wij zijn dan met hem begraven door het doopsel, om te sterven; opdat, gelijk Christus van den dood verrezen is door de glorie des Vaders, wij ook aldus in een nieuw leven zouden wandelen.

5 Want indien wij in hem ingegriffeld zijn door de gelijkwording aan zijnen dood, zoo moeten wij het ook zijn door de gelijkwording aan zijne verrijzenis;

6 dit wetende, dat onze oude mensch te zamen met hem gekruist is, opdat het lichaam der zonde te niet zou gedaan worden, en dat wij voortaan de zonde niet meer zouden dienen.

7 Want die gestorven is, die is bevrijd van de zonde.

8 Nu, indien wij met Christus gestorven zijn, zoo gelooven wij ook dat wij te zamen met hem zullen leven;

9 wetende dat Christus van den dood verrezen zijnde, nu niet meer sterft, en dat de dood over hem geene heerschappij meer zal hebben.

10 Want dat hij gestorven is, dat is eens geweest, om de zonde; maar dat hij leeft, dat is voor God.

11 Zoo ook gijlieden, acht u zelven voor dood aan de zonde; maar levende voor God, in Christus Jezus onzen Heere.

12 Dat dan de zonde geene heerschappij voere in uw sterfelijk

lichaam, zoodat gij aan deszelfs begeerlijkheden zoudt gehoorzamen.
13 En geeft uwe lichamen niet over aan de zonde tot wapenen der boosheid; maar geeft u zelven aan God, als van den dood levend geworden zijnde, en geeft uwe ledematen aan God tot wapenen der rechtvaardigheid.
14 Want de zonde zal over u geene heerschappij hebben, aangezien gij niet zijt onder de wet, maar onder de gratie.
15 Wel hoe dan! zullen wij zondigen omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de gratie? Verre van ons.
16 En weet gij niet dat aan wien gij u zelven overgeeft als slaven, om hem te gehoorzamen, gij slaven blijft van hem, aan wien gij gehoorzaamt, hetzij van de zonde, die tot den dood, hetzij van de gehoorzaamheid, die tot de rechtvaardigmaking brengt?
17 Maar God zij gedankt, dat gij, slaven der zonde geweest zijnde, nu uitterharte gehoorzaam geworden zijt aan den regel van die leering, in dewelke gij onderwezen zijt;
18 en aldus vrijgemaakt zijnde, slaven zijt geworden der rechtvaardigheid.
19 Ik spreek menschelijker wijze, om de krankheid van uw vleesch: gelijk gij uwe ledematen, om slaven te zijn, overgegeven hebt aan de onzuiverheid en aan de boosheid, om kwade werken te doen; geeft nu alzoo uwe ledematen over tot slaven aan de rechtvaardigheid, om u heilig te maken.
20 Want als gij slaven der zonde waart, zoo waart gij vrij van de rechtvaardigheid.
21 En wat vrucht hebt gij alsdan gehad in die dingen, over dewelke gij u nu schaamt? want het einde daarvan is de dood.
22 Maar nu, vrijgemaakt zijnde van de zonde, en slaven geworden zijnde van God, hebt gij uwe vrucht in de heiligmaking, en uw einde is het eeuwig leven.
23 Want de loon van de zonde is de dood, maar de gifte van Gods genade is het eeuwig leven, door Jezus Christus onzen Heere.

KAPITTEL VII.

EN weet gij niet, broeders! (want ik spreek tot degenen die de wet kennen) dat de wet heerschappij heeft over den mensch, zoolang als hij leeft?
2 Want eene vrouw, aan haren man onderworpen, is aan hem verbonden zoolang hij leeft; maar als haar man gestorven is, zoo is zij van de wet des huwelijks ontslagen.
3 Daarom, indien zij binnen het leven van haren man met eenen anderen trouwt, zal zij voor eene overspeelster gehouden worden: maar indien haar man komt te sterven, zoo is zij van die wet ontslagen, zoodat zij geene overspeelster is, als zij met eenen anderen man trouwt.
4 Zoo ook, mijne broeders! zijt gij aan de wet gestorven door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt toebehooren aan eenen anderen, die van den dood verrezen is: opdat wij vruchten voor God zouden voortbrengen.
5 Want als wij nog onder het vleesch waren, zoo werkten de

zondige driften, die door de wet
opstonden, in onze ledematen
om vruchten voort te brengen
voor den dood.
6 Maar nu zijn wij ontslagen van
de wet, nu zij, onder dewelke wij
gehouden werden, dood is; zoo-
dat wij nu dienen, niet in den
ouderdom van de letter, maar in
de nieuwigheid des geestes.
7 Wat zullen wij dan zeggen?
dat de wet zonde is? Dit zij verre
van ons. Maar ik kende de zonde
niet, dan door de wet; en ik zou
de begeerlijkheid niet gekend
hebben, ten ware de wet zeide:
Gij zult niet begeeren. (*Deut.*
5:21.)
8 Maar de zonde, gelegenheid
nemende door het gebod, heeft
in mij alle begeerlijkheid uitge-
werkt; want zonder de wet was
de zonde dood.
9 Ik leefde ook eertijds zonder
wet; maar als het gebod geko-
men was, is de zonde wederom
levend geworden;
10 en ik ben gestorven. En alzoo
is bevonden, dat het gebod het-
welk mij tot het leven dienen
moest, gediend heeft tot den
dood.
11 Want de zonde gelegenheid
nemende door het gebod heeft
mij verleid, en door hetzelve ge-
dood.
12 Zoo dan, de wet is heilig en
het gebod is heilig, en rechtvaar-
dig, en goed.
13 Is dan hetgeen goed is, voor
mij doodelijk geworden? Geens-
zins. Maar het is de zonde, die,
opdat de zonde zou uitschijnen,
door iets dat goed was in mij den
dood veroorzaakt heeft; zoodat
de zonde bovenmate zondig
geworden is, door het gebod.
14 Want wij weten dat de wet
geestelijk is; maar ik ben vlee-
schelijk, verkocht om onder de
zonde te zijn.
15 Want hetgeen ik doe, keur
ik niet goed; vermits ik niet doe
het goede dat ik wil, maar het
kwade doe, dat ik haat.
16 Nu, indien ik doe hetgeen
ik niet wil, zoo stem ik de wet
toe, dat zij goed is.
17 En alzoo ben ik het nu niet,
die dat doe, maar het is de
zonde, die in mij woont.
18 Want ik weet wel dat in
mij, dat is in mijn vleesch, geen
goed woont: want het willen
heb ik wel, maar het goede te
volbrengen, dat vind ik niet.
19 Want het goede dat ik wil,
doe ik niet; en het kwade dat ik
niet wil, dat doe ik.
20 Doch indien ik doe hetgeen
ik niet wil, zoo ben ik het nu
niet, die het doe, maar 't is de
zonde die in mij woont.
21 Zoo dan, als ik wil het goede
doen, bevind ik eene andere
wet, omdat het kwade bij mij is.
22 Want ik heb behagen in de
wet Gods, volgens den inwendi-
gen mensch;
23 maar ik zie eene andere wet
in mijne ledematen, dewelke
strijdt tegen de wet van mijnen
geest en mij gevangen houdt on-
der de wet der zonde, die in mijne
ledematen is.
24 Ellendig mensch die ik ben!
wie zal mij verlossen van dit
lichaam des doods?
25 De gratie Gods door Jezus
Christus onzen Heere. Zoo dan,
ik ben dezelfde, die volgens den
geest onderdanig ben aan de

wet Gods, maar volgens het vleesch, aan de wet der zonde.

KAPITTEL VIII.

DAAR is dan nu geene verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn, als zij niet volgens het vleesch wandelen.

2 Want de wet van den Geest des levens in Christus Jezus, heeft mij verlost van de wet der zonde en des doods.

3 Want hetgeen aan de wet onmogelijk was, omdat zij krachteloos gemaakt werd door het vleesch, dat heeft God gedaan, afzendende zijnen Zoon in de gedaante van het zondig vleesch; en om de zonde heeft hij in dat vleesch de zonde veroordeeld.

4 Opdat de rechtvaardigheid der wet zou volbracht worden in ons, die niet volgens het vleesch, maar volgens den Geest wandelen.

5 Want die volgens het vleesch leven, betrachten de dingen die het vleesch aangaan; maar die volgens den Geest leven, betrachten hetgeen den Geest aangaat.

6 Doch de genegenheid des vleesches is de dood; maar de genegenheid des Geestes is het leven en de vrede.

7 Want de genegenheid des vleesches is vijandschap tegen God; want zij is en kan aan de wet Gods niet onderworpen zijn.

8 Die dan vleeschelijk zijn, kunnen aan God niet behagen.

9 Doch gijlieden leeft niet volgens het vleesch, maar volgens den Geest, indien nochtans de Geest Gods in u woont. Doch zoo iemand den Geest van Christus niet heeft, die behoort hem niet toe.

10 Maar indien Christus in uliede is, zoo is wel het lichaam dood om de zonde; de geest nochtans is levend door de rechtvaardigheid.

11 En indien de Geest van dengene die Jezus van den dood verwekt heeft, in u woont, zoo zal hij die Jezus Christus van den doodverwekt heeft, ook uwe sterfelijke lichamen levend maken door zijnen Geest, die in u woont.

21 Overzulks, broeders! wij zijn niet schuldig aan het vleesch, om volgens het vleesch te leven.

13 Want indien gij leeft volgens het vleesch, zoo zult gij sterven: maar indien gij door den Geest de werken des vleesches doodt, zoo zult gij leven.

14 Want allen die door den Geest Gods gedreven worden, zijn kinderen Gods.

15 Ook hebt gij niet wederom ontvangen den geest der slafelijke vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aangenomen kinderen, door welken wij roepen: Abba, Vader!

16 Want die Geest geeft zelf getuigenis aan onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn.

17 En indien wij kinderen zijn, zoo zijn wij ook erfgenamen: te weten, erfgenamen van God en medeërfgenamen van Christus; indien wij nochtans met hem lijden, opdat wij ook met hem tot de glorie komen.

18 Want ik stel vast dat het lijden van dezen tijd niet is te waardeeren tegen de toekomende glorie, die in ons zal geopenbaard worden.

19 Ook verwachten de schepse-
len met groot verlangen de open-
baring van de kinderen Gods.
20 Want de schepselen zijn aan
de ijdelheid onderworpen, niet
met hunnen dank, maar om hem
die ze daaraan onderworpen
heeft;
21 op hoop dat zij zelven ook
eens zullen verlost worden van
de slavernij der bederfenis, tot
de vrijheid en de glorie van de
kinderen Gods.
22 Want wij weten dat tot nog
toe alle schepselen zuchten, en
gelijk in barensnood zijn.
23 En niet alleen zij, maar ook
wij zelven, die de eerste vruchten
des Geestes al hebben, wij zuch-
ten ook in ons zelven, verwach-
tende de aanneming tot kinderen
Gods, de verlossing van ons li-
chaam.
24 Want wij zijn zalig geworden
door de hoop. Doch als men ziet
hetgeen men hoopte, dat is geene
hoop meer; want wie hoopt nog
hetgeen hij ziet?
25 Maar indien wij iets hopen
hetgeen wij niet zien, dat ver-
wachten wij met verduldigheid.
26 Aldus komt ook de Geest onze
zwakheid te hulpe; want wij we-
ten niet wat wij bidden zullen
gelijk het behoort; maar de Geest
bidt zelf voor ons met onuit-
sprekelijke zuchten.
27 En die de harten doorgrondt,
weet wat de Geest begeert, aan-
gezien hij voor de heiligen bidt
volgens den wil Gods.
28 Nu, wij weten dat alles tot
goed strekt aan degenen die God
beminnen, aan die, dewelke vol-
gens zijn voornemen geroepen
zijn om heilig te worden.
29 Want die hij te voren gekend
heeft, die heeft hij ook te voren
geschikt om gelijkvormig te wor-
den aan het beeld van zijnen
Zoon, opdat deze de eerstgebore-
ne onder vele broeders zou zijn.
30 En die hij daartoe geschikt
heeft, die heeft hij ook geroepen;
en die hij geroepen heeft, die
heeft hij ook gerechtvaardigd;
en die hij gerechtvaardigd heeft,
die heeft hij ook tot de glorie ge-
bracht.
31 Wat zullen wij hierop dan
zeggen? Indien God voor ons is,
wie vermag er iets tegen ons?
32 Die zelfs zijnen eigen Zoon
niet gespaard, maar hem voor
ons allen geleverd heeft, hoe zal
hij ons met hem ook niet alles
vergunnen?
33 Wie zal de uitverkorenen
Gods durven beschuldigen? 't Is
God die ze rechtvaardigt.
34 Wie durft ze veroordeelen?
Christus Jezus, die gestorven is,
is ook verrezen; die aan de rech-
terhand Gods is, die is het ook die
ons voorspreekt.
35 Wie zal ons dan afscheiden
van de liefde van Christus? ver-
drukking of benauwdheid of
honger of naaktheid of gevaar of
vervolging of het zwaard?
36 Gelijk er geschreven staat:
Om uwentwil worden wij dage-
lijks ter dood gebracht; wij zijn
geacht als schapen die tot de
slachting geschikt zijn. (*Psalm*
43: 21.)
37 Maar in al deze dingen zijn
wij verwinnaars, door hem die
ons bemind heeft.
38 Want ik ben verzekerd dat
noch dood, noch leven, noch en-
gelen, noch prinsdommen, noch

krachten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch geweld,
39 noch hoogte, noch diepte, noch eenig ander schepsel ons zal kunnen afscheiden van de liefde Gods, in Christus Jezus onzen Heere.

KAPITTEL IX.

IK zeg de waarheid in Christus. Ik lieg niet, mijn gemoed mij getuigenis gevende door den Heiligen Geest,
2 dat ik eene groote droefheid heb en een gedurig hartzeer.
3 Want ik wensch zelf afgescheiden te zijn van Christus, voor mijne broeders, die mijne bloedverwanten zijn naar het vleesch;
4 welke de Israëlieten zijn; die aangenomen zijn tot kinderen; aan wie de glorie, het verbond, het geven van de wet, de godsdienst, en de beloften toebehooren;
5 die van de oudvaders voortkomen, en uit wie Christus naar het vleesch is voortgekomen, die boven alles God is, gebenedijd in der eeuwigheid. Amen.
6 Niet nochtans zoo, dat het woord Gods zou te niet gegaan zijn; want het zijn niet allen Israëlieten die van Israël afkomen.
7 En het zijn niet allen Abrahams kinderen die van zijne afkomst zijn; maar uit Isaac zullen uwe kinderen voortkomen. (*Gen.* 21 : 12.)
8 Dat is : niet al de kinderen zijns vleesches zijn kinderen Gods; maar zijne kinderen volgens de belofte, worden voor de nazaten gerekend.
9 Want de belofte luidt aldus : Omtrent dezen zelfden tijd zal ik komen, en Sara zal eenen zoon hebben.
10 En niet alleen dit, maar ook Rebecca, als zij bevrucht was uit eenen, te weten uit onzen vader Isaac.
11 Want aleer de kinderen nog geboren waren of iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat Gods besluit volgens de verkiezing zoude vastblijven;
12 niet ter oorzake van hunne werken, maar ter oorzake van den roep; zoo werd er tot haar gezegd :
13 De oudste zal den jongste dienen; gelijk er geschreven staat: Jacob heb ik bemind en Esaü heb ik gehaat. (*Malach.* 1 : 3.)
14 Wat zullen wij dan zeggen? Is er ongerechtigheid bij God? Verre vandaar.
15 Want hij zegt tot Moyses : Ik zal barmhartig zijn aan dien ik wil barmhartigheid doen. (*Exod.* 33 : 19.)
16 Het hangt dan niet van dengene die wil, of van dengene die loopt, maar van God, die barmhartigheid doet.
17 Ook zegt de Schrifture tot Pharao : Daartoe heb ik u gesteld, opdat ik u mijne macht zoude toonen, en opdat mijn naam zoude verkondigd worden door de geheele wereld. (*Exod.* 9 : 16.)
18 Zoo dan, hij doet barmhartigheid aan dien hij wil, en hij verhardt dien hij wil.
19 Gij zult mij nu zeggen : Waarom klaagt hij dan nog? want wie wederstaat aan zijnen wil?
20 O mensch! wie zijt gij toch om tegen God te antwoorden?

zegt het maaksel wel tegen dengene die het gemaakt heeft : Waarom hebt gij mij aldus gemaakt?
21 Of heeft de pothakker de macht niet om uit dezelfde potaarde het eene vat ter eere te maken en het andere ter oneere?
22 En of God, willende zijne gramschap bewijzen en zijne macht bekend maken, met veel lankmoedigheid verdragen heeft de vaten der gramschap, die bereid waren tot het verderf;
23 om de rijkdommen zijner glorie te vertoonen over de vaten der barmhartigheid, die hij tot de glorie bereid gemaakt heeft;
24 over ons, die hij geroepen heeft, niet alleen uit de Joden maar ook uit de heidenen.
25 Gelijk hij bij Oseas zegt : Ik zal hetgeen mijn volk niet was, mijn volk noemen, en die niet bemind was, zal mijne beminde zijn, en die geene barmhartigheid bekomen had, zal barmhartigheid bekomen.
26 En het zal geschieden dat op die plaats waar tot hen gezegd was : Gij zijt mijn volk niet, zij daar zullen genoemd worden kinderen van den levenden God. (*Oseas* 1 : 10, *en* 2 : 24.)
27 Ook roept Isaias wegens Israël : Al ware het getal der kinderen van Israël gelijk het zand der zee, zoo zullen de overblijfselen behouden worden. (*Isaias* 10 : 22.)
28 Want de Heer, volgens zijne rechtvaardigheid vervullende en verkortende, zal eene afsnijding op de aarde uitwerken.
29 En gelijk Isaias te voren gezegd had : Tenware dat ons de Heere der heirkrachten eenig zaad had overgelaten, wij zouden geworden zijn als Sodoma en gelijk Gomorrha. (*Isaias* 1 : 9.)
30 Wat zullen wij dan zeggen? De heidenen, die de rechtvaardigheid niet zochten, hebben de rechtvaardigheid verkregen : te weten de rechtvaardigheid die uit het geloof is.
31 En Israël integendeel, de wet der rechtvaardigheid zoekende, is tot de wet der rechtvaardigheid niet gekomen.
32 Waarom dat? Omdat zij die zochten, niet uit het geloof, maar als uit de werken : want zij hebben zich gestooten tegen den steen van aanstooting.
33 Gelijk er geschreven staat : Ziet, ik stel in Sion eenen steen van aanstooting, eenen steen om over te vallen; en al wie in hem gelooft, zal niet beschaamd gelaten worden. (*Isaias* 8 : 14, en 28 : 16.)

KAPITTEL X.

VOORWAAR, broeders! de toegenegenheid mijns harten en mijn gebed tot God, is voor de zaligheid van Israël.
2 Want ik geef hun deze getuigenis, dat zij eenen ijver voor God hebben, maar zonder verstand.
3 Omdat zij, niet kennende de rechtvaardigheid Gods, en hunne eigene rechtvaardigheid zoekende op te richten, aan de rechtvaardigheid Gods niet onderworpen geweest zijn.
4 Want de voltrekking der wet is Christus, om rechtvaardig te maken allen die ge ooven.
5 Nu, Moyses heeft van de rechtvaardigheid die uit de wet is, al-

dus geschreven : De mensch die
deze dingen doet, zal door de-
zelve leven. (*Levit.* 18 : 5.)
6 Maar van de rechtvaardigheid
die uit het geloof is, spreekt hij
aldus : Zegt niet in uw harte :
wie zal in den hemel opklimmen?
dat is Christus van boven afha-
len.
7 Of wie zal in den afgrond ne-
derdalen? dat is Christus uit den
dood weder opbrengen. (*Deut.*
30 : 12.)
8 Maar wat zegt de Schriftuur?
Het woord is dicht bij u, in uwen
mond, en in uw hart. (*Deut.* 30 :
14.) Dit is het woord des geloofs,
hetwelk wij u verkondigen.
9 Want indien gij den Heere
Jezus met uwen mond belijdt, en
in uw hart gelooft dat God hem
van den dood verwekt heeft, zoo
zult gij zalig zijn.
10 Want met het hart gelooft
men ter rechtvaardigheid, en
met den mond wordt de belijde-
nis gedaan ter zaligheid.
11 Daarom zegt de Schriftuur :
Al wie in hem gelooft, zal niet
beschaamd gelaten worden.
(*Isaias* 28 : 16; I *Petrus* 2 : 6, 7, 8.)
12 Hier is geen onderscheid
tusschen Joden en heidenen;
want zij hebben allen denzelfden
Heere, die milddadig is over
allen die hem aanroepen.
13 Want al wie den naam des
Heeren aanroept, zal zalig wor-
den.
14 Maar hoe zullen zij hem aan-
roepen, in wien zij niet geloo-
ven? of hoe zullen zij in hem ge-
looven, van wien zij niet gehoord
hebben? en hoe zullen zij er van
hooren, indien het hun niemand
verkondigt?
15 En hoe zal men verkondigen,
indien men niet gezonden wordt?
Volgens hetgeen er geschreven
staat : Hoe schoon zijn de voeten
van degenen die den vrede ver-
kondigen, die goede dingen bood-
schappen! (*Isaias* 52 : 7.)
16 Doch zij gehoorzamen niet
allen aan het evangelie; daarom
zegt Isaias : Heere! wie heeft er
geloof gegeven aan hetgeen hij
van ons gehoord heeft? (*Isaias*
53 : 1.)
17 Zoo komt dan het geloof door
het gehoor en het gehoor door
het woord van Christus.
18 Doch nu vraag ik : Hebben
zij het niet allen gehoord? Ja ze-
ker, hun geluid is gegaan tot alle
landen, en hunne woorden tot het
uiterste der wereld. (*Psalm* 18 : 4.)
19 Of heeft Israël, zeg ik, daar
geene kennis van gehad? Voor-
eerst Moyses zegt : ik zal ulieden
jaloersch maken om een volk
hetwelk geen volk is; ik zal u tot
gramschap verwekken tegen een
onverstandig volk. (*Deut.* 32 : 21.)
20 Isaias durft ook nog zeggen :
Ik ben gevonden van degenen die
mij niet zochten; ik ben open-
baar geworden aan degenen die
naar mij niet vraagden. (*Isaias*
65 : 1.)
21 Maar van Israël zegt hij :
Den ganschen dag heb ik mijne
handen uitgereikt tot een onge-
loovig en tegensprekend volk.
(*Isaias* 65 : 2.)

KAPITTEL XI.

NU vraag ik dan : Heeft God
zijn volk verstooten? Verre
vandaar : want ik ben ook een Is-
raëliet, van Abrahams afkomste,
uit het geslacht van Benjamin.

2 God heeft zijn volk, hetwelk
hij te voren gekend heeft, niet
verstooten. Weet gij niet wat de
Schriftuur zegt van Elias? hoe
hij God aanspreekt tegen Israël,
zeggende:
3 Heere! zij hebben uwe pro-
pheten gedood, uwe autaren heb-
ben zij omgeworpen; ik ben al-
leen overgebleven, en zij zijn op
mijn leven uit. (III *Koning.* 19:
10.)
4 Maar wat wordt hem van God
geantwoord? Ik heb mij zeven
duizend mannen overgehouden,
die de knieën voor Baäl niet ge-
bogen hebben. (III *Koning.* 19:
18.)
5 Alzoo is er dan ook in dezen
tijd een overblijfsel volgens de
genadige verkiezing, behonden.
6 Nu, indien het uit genade is,
zoo is het niet uit de werken:
want anders zou de genade geene
genade wezen.
7 Wat zal men dan besluiten?
Dat Israël, hetgeen hij zocht,
niet bekomen heeft; maar de uit-
verkorenen hebben bekomen, en
de anderen zijn verblind gewor-
den;
8 gelijk er geschreven staat:
God heeft hun gegeven eenen
verdwelmden geest; geene oogen
om te zien, en geene ooren om te
hooren, tot op den dag van he-
den (*Isaias* 29: 9, 10, *en* 6: 9, 10.)
9 David zegt ook: Dat hunne
tafel hun worde tot eenen strik,
tot eenen val, tot eenen steen van
aanstooting en tot eene vergel-
ding;
10 dat hunne oogen verduis-
terd worden, zoodat zij niet zien;
en buigt hunnen rug altijd ne-
derwaarts. (*Psalm* 68: 23.)
11 Ik vraag dan: Hebben zij zoo
gestronkeld, dat zij teenemaal
vervallen zijn? Geenszins, maar
door hunnen val is de zaligheid
aan de heidenen gekomen, om
hen tot jaloerschheid te verwek-
ken.
12 Doch indien hun val de rijk-
dom van de wereld is geweest, en
hunne vermindering de rijkdom
der heidenen, hoeveel te meer
zal hunne volheid dat zijn!
13 Want ik zeg tot u, o heide-
nen: zoolang als ik de apostel
der heidenen ben, zal ik mijne
bediening verheerlijken;
14 of ik misschien mijn geslacht
tot jaloerschheid mocht verwek-
ken, en eenigen van hen tot de
zaligheid brengen.
15 Want indien hunne verwer-
ping de verzoening der wereld
is, wat zal dan hunne aanneming
anders zijn, dan eene herleving
uit den dood?
16 Indien de eerste vruchten
heilig zijn, zoo is ook de geheele
hoop heilig, en indien de wortel
heilig is, zoo zijn het de takken
ook.
17 Nu, indien er eenige van de
takken gebroken zijn, en gij, die
een wilde olijfboom waart, daar-
in geënt zijt, en aan den wortel
en het sap des olijfbooms zijt
deelachtig geworden,
18 beroem u niet tegen de tak-
ken; en zoo gij u beroemt, weet
dat gij den wortel niet draagt,
maar dat de wortel u draagt.
19 Gij zult mij zeggen: de tak-
ken zijn afgebroken opdat ik er
zou in geënt worden.
20 Zeer wel; zij zijn om hun-
ne ongeloovigheid afgebroken,
en gij staat door het geloof;

doch verhef u niet, maar vrees;

21 want indien God de natuurlijke takken niet gespaard heeft, hij kan ook wel u niet sparen.

22 Bemerk dan de goedertierenheid en de strengheid Gods! te weten zijne strengheid over degenen die gevallen zijn, en zijne goedertierenheid over u, indien gij blijft volharden in de goedheid; anders zult gij ook uitgekapt worden.

23 En zij, indien zij in de ongeloovigheid niet blijven, zullen er wederom in geënt worden; want God is machtig hen wederom in te enten.

24 Want indien gij, uit den natuurlijken wilden olijfboom gesneden, tegen de natuur op den goeden olijfboom geënt zijt; hoeveel te meer zullen zij die de natuurlijke takken zijn, op hunnen eigen olijfboom geënt worden?

25 Want ik wil niet, broeders! dat u dit mysterie onbekend zij, opdat gij niet zoudt laatdunkende zijn bij u zelven; te weten, dat de verblindheid ten deele over Israël gekomen is, totdat de menigte der heidenen zou binnengekomen zijn,

26 en dat alzoo geheel Israël zou zalig worden, volgens hetgeen er geschreven staat: Daar zal een Verlosser uit Sion komen, die de goddeloosheid zal afweren van Jacob.

27 En dit is mijn verbond met hen, als ik hunne zonden zal weggenomen hebben. (*Isaias*, 59: 20.)

28 Zoo zijn zij wel vijanden aangaande het evangelie, om uwentwil, maar volgens de verkiezing, zijn zij de welbeminden, om hunne voorouders:

29 want God berouwt zich niet over zijne gaven, noch over zijnen roep.

30 Gelijk dan gijlieden ook eertijds aan God niet geloofd hebt, maar nu barmhartigheid verkregen hebt, om hunne ongeloovigheid;

31 alzoo zijn zij nu ook ongeloovig geweest aan de barmhartigheid, die u geschiedt; opdat zij ook eens barmhartigheid mogen verkrijgen.

32 Want God heeft alles besloten onder de ongeloovigheid, opdat hij aan allen zou barmhartig zijn.

33 O afgrond van de rijkdommen van de wijsheid en van de wetenschap Gods! hoe onbegrijpelijk zijn zijne oordeelen en hoe onnaspeurlijk zijn zijne wegen!

34 Want wie heeft het voornemen des Heeren gekend? of wie is er zijn raadsman geweest?

35 Of wie heeft hem eerst gegeven, om vergelding daarvoor te ontvangen?

36 Alles is uit hem, en door hem, en in hem: aan hem zij de glorie in der eeuwigheid. Amen.

KAPITTEL XII.

Ik bid u dan, broeders! door de barmhartigheid Gods, dat gij uwe lichamen aan God opdraagt, tot eene levende, heilige en behagelijke offerande: welke is uw redelijke godsdienst.

2 En maakt u niet gelijkvormig aan deze wereld, maar wordt hervormd door de vernieuwing van uwen geest, opdat gij moogt onderkennen welk over u is de wil Gods, die zoo goed, aangenaam en volmaakt is

3 Ik zeg dan volgens de gratie die mij gegeven is, aan allen die onder ulieden zijn, dat niemand hooger gevoelen van zich zelven hebbe, dan het moet zijn; maar dat men matiglijk van zich zelven gevoele, en volgens de mate des geloofs, die God aan ieder uitgedeeld heeft.

4 Want gelijk wij in een lichaam vele ledematen hebben, en dat al die ledematen niet hetzelfde werk doen;

5 alzoo zijn wij velen ook een lichaam in Christus, en wij zijn allen ledematen onder malkanderen.

6 Wij hebben dan verscheidene gaven, volgens de gratie die ons gegeven is: hetzij de gave van prophetie, om die te gebruiken volgens den regel des geloofs;

7 of van bediening, om te dienen; of van geleerdheid, om te leeren;

8 of van vermaning, om te vermanen; van uitdeeling, om die te doen met eenvoudigheid; van overste te zijn, met zorgvuldigheid; van werken van barmhartigheid te doen, met blijmoedigheid.

9 Dat uwe liefde zonder geveinsdheid zij: schroomt het kwaad en houdt u aan het goed;

10 bemint malkanderen met eene broederlijke liefde: dat de een den andere met eerbiedigheid voorkome.

11 En weest niet traag in uwe plicht; zijt vurig van geest; dient den Heere.

12 Verblijdt u in de hope; weest verduldig in de verdrukking; gedurig in het gebed.

13 Deelt mede tot de nooddruft der heiligen; weest vlijtig om te herbergen.

14 Geeft uwen zegen aan degenen die u vervolgen; zegent ze en vervloekt ze niet.

15 Verblijdt u met degenen die blijde zijn: weent met degenen die weenen.

16 Weest eensgezind onder elkanderen; en tracht niet naar hooge dingen, maar voegt u naar hetgeen nederig is. En weest niet laatdunkende bij u zelven.

17 En geeft niemand kwaad voor kwaad wederom; weest bezorgd om goed te doen, niet alleen voor God, maar ook voor alle menschen.

18 Indien het mogelijk is, en zooveel als het in u is, houdt vrede met alle menschen.

19 En wreekt u zelven niet, allerliefsten! maar geeft plaats aan de gramschap; want daar staat geschreven: Mij komt de wraak toe, en ik zal het vergelden, zegt de Heere. (*Deut.* 32: 35.)

20 Ja, indien uw vijand honger heeft, spijst hem; indien hij dorst heeft, geeft hem te drinken; want dit doende, zult gij vurige kolen op zijn hoofd vergaderen.

21 En laat u niet overwinnen van het kwaad, maar overwint gij het kwaad door het goed.

KAPITTEL XIII.

DAT een ieder onderworpen zij aan degenen die in macht en overheid zijn; want daar is geene macht dan van God; en die er zijn, zijn van God geschikt.

2 Zoo dan, die zich tegen de macht stelt, die wederstaat aan de schikking van God; en die aan

deze wederstaan, trekken het oordeel over zich.

3 Want de overheden zijn niet te vreezen als men goede, maar als men kwade werken doet. Wilt gij dan de machten niet vreezen? doet goed, en gij zult lof van haar behalen.

4 Want zij zijn Gods bienaars tot uw goed. Doch indien gij kwaad doet, zoo vreest; vermits zij het zwaard niet tevergeefs dragen: want zij zijn Gods bedienaars, om te wreken en te straffen dengene die kwaad doet.

5 Daarom is 't noodzakelijk dat gij onderdanig zijt; niet alleen om de straffe, maar ook om de consciëntie.

6 Want daarom geeft gij ook schattingen; omdat zij Gods bedienaars zijn, gestadig volhardende in deze bediening.

7 Geeft dan aan een ieder hetgeen hem toekomt: geeft schatting, aan dien gij de schatting; tol, aan dien gij den tol; vreeze, aan dien gij de vreeze; eere, aan dien gij de eere schuldig zijt.

8 En weest niemand iets schuldig, dan malkanderen te beminnen; want die zijnen evennaaste bemint, heeft de wet volbracht.

9 Want dit alles: Gij zult geen overspel doen, gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen, gij zult geene valsche getuigenis geven, gij zult niet begeeren (*Exod.* 20: 13, 14, 15, 16, 17), en al ander gebod, dat wordt begrepen in dit woord: Gij zult uwen evennaaste beminnen gelijk u zelven. (*Levit.* 19: 18.)

10 De liefde tot den evennaaste doet hem geen kwaad. Zoo is dan de liefde de vervulling der wet.

11 Dit zeg ik bijzonderlijk omdat wij weten dat de tijd en de uur is gekomen om uit den slaap te ontwaken; want nu is de zaligheid ons nader, dan zij was wanneer wij eerst geloofden.

12 De nacht loopt ten einde en de dag komt aan. Laat ons dan de werken der duisternissen afleggen en aantrekken de wapenen des lichts.

13 Laat ons gelijk in den dag, eerlijk wandelen; niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en onzuiverheden, niet in twist en afgunstigheid;

14 maar trekt aan den Heere Jezus Christus, en bezorgt uw lichaam zoo niet, dat gij zijne begeerlijkheden voldoet.

KAPITTEL XIV.

ZIJT behulpzaam aan dengene die nog zwak in het geloof is, zonder met hem te twistredenen.

2 Want de eene gelooft dat hij alles eten mag; doch die zwak is, eet maar moeskruiden.

3 Dat degene die eet, niet verachte dengene die niet eet. En die niet eet, dat hij niet veroordeele dengene die eet; want God heeft hem tot zich getrokken.

4 Wie zijt gij, om een anders knecht te veroordeelen? Hetzij dat hij staat of valt, dat raakt zijnen Heere. Doch hij zal vaststaan, want God heeft de macht om hem vast te stellen.

5 Zoo ook, eenigen maken onderscheid tusschen den eenen dag en den anderen, anderen achten alle dagen gelijk te zijn. Laat een

ieder hierin zijne eigene meening volgen.
6 Die den dag onderscheidt, doet het om den Heere; die eet, het is voor den Heere dat hij eet, want hij dankt God; en die niet eet, het is voor den Heere dat hij niet eet, en hij dankt ook God.
7 Want niemand van ons leeft voor zich zelven, en niemand sterft voor zich zelven.
8 Want hetzij dat wij leven, wij leven voor den Heere; hetzij dat wij sterven, wij sterven voor den Heere. Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij behooren tot den Heere toe.
9 Want daarom is Christus gestorven en verrezen, opdat hij zou heerschappij voeren over levenden en dooden.
10 Gij dan, wat veroordeelt gij uwen broeder? of gij ook, wat veracht gij uwen broeder? wij zullen immers allen staan voor den rechterstoel van Christus.
11 Want daar staat geschreven: Zoo waar als ik leef, zegt de Heere, voor mij zullen alle knieën buigen, en alle tongen zullen God erkennen. (*Isaias* 45:23.)
12 Zoo dan, een ieder van ons zal voor zich zelven aan God rekening geven.
13 Daarom laat ons voortaan malkanderen niet meer veroordeelen; maar oordeelt dit liever, dat gij aan uwen broeder geene aanstooting of ergernis moogt geven.
14 Ik weet en ben verzekerd door den Heere Jezus, dat er niets onrein is uit zich zelven; maar indien iemand meent iets onrein te wezen, voor dien is het onrein.
15 Doch indien uw broeder door uw eten bedroefd wordt, zoo handelt gij nu niet volgens de liefde. En breng toch door uw eten dien in het verderf niet, voor wien Christus gestorven is.
16 Laat dan hetgeen ons vergund is, niet gelasterd worden.
17 Want het rijk Gods bestaat noch in spijs noch in drank, maar in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door den Heiligen Geest.
18 Want die Christus hierin dient, die behaagt aan God en wordt goedgekeurd bij de menschen.
19 Laat ons dan betrachten hetgeen tot vrede strekt, en ons houden aan hetgeen tot stichting van malkanderen dient.
20 Wacht u van Gods werk omver te stooten door de spijze. Alle dingen zijn wel rein, maar de mensch doet kwaad die eet met ergernis.
21 't Is goed geen vleesch te eten en geenen wijn te drinken, noch iets anders door hetwelk uw broeder ontsticht of geërgerd of verzwakt wordt.
22 Gelooft gij, heb dit bij u zelven voor God. Zalig is hij die zich zelven niet veroordeelt in hetgeen hij doen wil.
23 Maar degene die twijfelt en nochtans eet, die is veroordeeld, omdat hij niet doet volgens zijn geloof. En al wat niet is volgens het geloof, is zonde.

KAPITTEL XV.

DOCH wij die sterker zijn, moeten de zwakheden der kranken dragen, zonder ons te behagen in ons zelven.
2 Dat een ieder van u aan

zijnen evennaaste behage in het
goede, tot zijne stichting.
3 Want Christus zelf heeft zijn
eigen behagen niet gezocht, maar
gelijk er geschreven staat: De
versmadingen van degenen die u
versmaden, zijn op mij gevallen.
(*Psalm* 68: 9.)
4 Want al wat er geschreven is,
is tot onze onderrichting geschreven;
opdat wij door de verduldigheid
en de vertroosting
der Schrifturen, hoop zouden
hebben.
5 De God dan van verduldigheid
en vertroosting geve u, dat gij
allen eensgezind zijt onder malkanderen,
volgens Jezus Christus.
6 Opdat gij met een hart en met
eenen mond moogt glorie geven
aan den God en Vader van onzen
Heere Jezus Christus.
7 Daarom ondersteunt malkanderen,
gelijk Christus u ook ondersteund
heeft ter eere Gods.
8 Want ik zeg u, dat Christus
Jezus een bedienaar geweest is
ten opzichte der besnedenen, om
te bevestigen de waarheid Gods
in 't volbrengen van de beloften
aan hunne voorvaderen gedaan,
9 maar dat de heidenen God
moeten loven over zijne barmhartigheid,
gelijk er geschreven
staat: Daarom, Heere! zal ik u
loven onder de heidenen, en aan
uwen naam zal ik eenen lofzang
zingen. (*Psalm* 17: 50.)
10 En wederom zegt hij: Verblijdt
u, o heidenen! met zijn
volk.
11 En elders: Looft den Heere,
gij alle heidenen! en gij alle
volkeren, verheft hem! (*Psalm*
116: 1.)
12 En wederom zegt Isaias: Daar
zal een opstaan uit den wortel
van Jesse, om over de heidenen
te gebieden: en op hem zullen de
heidenen hopen. (*Isaias* 11: 10.)
13 Verder, de God der hoop vervulle
ulieden met alle blijdschap
en vrede in het geloof; opdat u we
hoop overvloediger worde door
de kracht van den Heiligen
Geest.
14 Mijne broeders! ik ben wel
verzekerd van u, dat gij zelven
vol van liefde zijt, vervuld met
alle wetenschap, zoodat gij elkanderen
kunt vermanen.
15 Doch ik heb u wat vrijmoediger
geschreven, broeders! om
u daaraan indachtig te maken,
volgens de gratie die mij van God
gegeven is;
16 dat ik een bedienaar van
Christus Jezus ben ten opzichte
van de heidenen, bedienende de
offerande van Gods evangelie;
opdat de opdracht der heidenen
aangenaam worde, zijnde geheiligd
door den Heiligen Geest.
17 Ik mag dan roemen in Christus
Jezus over hetgeen God aangaat.
18 Want ik zou niets durven
spreken van dingen, die Christus
door mij niet werkt, om de heidenen
te doen gehoorzamen door
woorden en door werken;
19 door kracht van teekenen en
mirakelen, en door de kracht van
den Heiligen Geest; zoodat ik
alles van Jerusalem af tot Illyriën
toe, met het evangelie van
Christus vervuld heb.
20 En ik ben dit evangelie aldus
gaan verkondigen, niet waar
Christus nu al bekend was, om
niet op eens anders fondament

te bouwen; maar volgens het-
geen er geschreven staat:
21 Die, aan welken van hem
niet was geboodschapt, die zul-
len het zien; en die er niet van
gehoord hadden, zullen er ken-
nis van krijgen. (*Isaias* 52 : 15.)
22 Hierdoor werd ik menig-
maal belet tot u te komen, en
ben belet geweest tot nu toe.
23 Maar nu geene plaats meer
vindende in deze landen, en ver-
langende van over vele jaren,
om tot u te komen,
24 zoo hoop ik, als ik naar
Spanjen zal gaan reizen, u in 't
voorbijgaan te bezoeken en van
ulieden derwaarts geleid te wor-
den, nadat ik eerst uwe tegen-
woordigheid wat zal genoten
hebben.
25 Nu reis ik naar Jerusalem
om eenigen dienst te doen aan
de heiligen.
26 Want die van Macedoniën
en Achaien hebben goedgevon-
den eene algemeene aalmoes te
doen aan den armen onder de
heiligen die te Jerusalem zijn.
27 Het heeft hun aldus be-
haagd, en zij zijn het ook schul-
dig; want aangezien de heide-
nen hunne geestelijke goederen
deelachtig geworden zijn, zoo
zijn zij van hunnen kant schuldig
hun met de lichamelijke, dienst
te bewijzen.
28 Als ik dan dit volbracht, en
hun deze vrucht in handen zal
gesteld hebben, zoo zal ik langs
u mijne reis op Spanjen nemen.
29 En ik weet dat ik, tot u ko-
mende, met eenen overvloedigen
zegen van het evangelie van
Christus komen zal.
30 Ik bid u dan, broeders! door
onzen Heere Jezus Christus en
door de liefde van den Heiligen
Geest, dat gij mij te hulpe komt
door uwe gebeden tot God voor
mij;
31 opdat ik moge verlost wor-
den van de ongeloovigen die in
Judeën zijn, en dat de opdracht
van mijnen dienst aan de heili-
gen in Jerusalem, moge aange-
naam wezen;
32 opdat ik met vreugd, indien
het God belieft, tot u moge ko-
men en met u wat ruste nemen.
33 De God des vredes zij met u
allen. Amen.

KAPITTEL XVI.

IK beveel u onze zuster Phebe,
die in den dienst der kerk te
Cenchreën is;
2 opdat gij haar ontvangt in
den Heere, gelijk het de heiligen
betaamt, en haar behulpzaam
zijt in alle zaken daar zij u
mocht van noode hebben; want
zij is zelve aan velen behulpzaam
geweest, en ook aan mij in 't
bijzonder.
3 Groet Prisca en Aquilas, mijne
medehelpers in Christus Jezus;
4 die voor mijn leven hunnen
hals gesteld hebben; aan de-
welke niet ik alleen ben dank-
baar, maar ook al de kerken der
heidenen.
5 Groet ook hunne huisge-
meente. Groet mijnen lieven
Epenetus, die de eerste vrucht
van Christus in Asiën is.
6 Groet Maria, die veel voor u
gearbeid heeft.
7 Groet Andronicus en Junia,
mijne bloedverwanten en mede-

gevangenen, welke uitsteken onder degenen die het apostolisch ambt bedienen, en die allen voor mij in Christus geweest zijn.
8 Groet Amplias, mijnen welbeminde in den Heere.
9 Groet Urbanus, onzen medewerker in Christus Jezus, en mijnen beminden Stachys.
10 Groet Appelles, die vroom is in Christus.
11 Groet die van het huis van Aristobulus. Groet mijnen neef Herodion. Groet de geloovigen van het huis van Narcissus.
12 Groet Tryphena en Tryphosa, die in den Heere arbeiden. Groet onze zeer lieve Persis, die veel gearbeid heeft in den Heere.
13 Groet Rufus, die een uitverkorene in den Heere is, en zijne moeder die ook de mijne is.
14 Groet Asyncritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, en de broeders die met hen zijn.
15 Groet Philologus en Julias, Nereüs en zijne zuster, en Olympias, en al de heiligen die met hen zijn.
16 Groet malkanderen met eenen heiligen kus. Al de christene gemeenten groeten u.
17 Ik bid u, broeders! dat gij acht neemt op degenen die tweedracht en ergernissen verwekken tegen de leering die gij ontvangen hebt, en mijdt u van die.
18 Want zoodanigen dienen Christus onzen Heere niet, maar hunnen buik; en door zoete woorden en vleierijen verleiden zij de harten der eenvoudigen.
19 Uwe gehoorzaamheid is verbreid door alle plaatsen; en daarom verblijd ik mij van uwentwege. Doch ik wensch, dat gij wijs zijt in het goede en onnoozel in het kwade.
20 Dat de God des vredes den boozen vijand metterhaast onder uwe voeten verplettere. De gratie van onzen Heere Jezus Christus zij met ulieden.
21 Timotheüs, mijn medehelper, en Lucius en Jason en Sosipater, mijne bloedverwanten, doen u groeten.
22 Ik Tertius, die den brief geschreven heb, groet u in den Heere.
23 Caius, de huismeester van mij en de geheele kerk, doet u groeten. Erastus, de ontvanger van de stad, groet u, en de broeder Quartus.
24 De gratie van onzen Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen.
25 Aan hem die de macht heeft u te bevestigen in het evangelie, en in de leering van Jezus Christus, welke ik verkondig volgens de openbaring van het mysterie, hetwelk in de vorige tijden verborgen zijnde,
26 nu geopenbaard is door de Schriften der propheten, volgens het bevel van den eeuwigen God, en bekend gemaakt is aan al de volkeren, opdat zij aan het geloof gehoorzamen zouden;
27 aan God, die alleen wijs is, zij door Jezus Christus eere en glorie in alle eeuwigheid. Amen.

EERSTE BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

CORINTHEN

KAPITTEL I.

PAULUS, door den wil Gods
geroepen tot apostel van Je-
zus Christus en de broeder Sos-
thenes;
2 aan de kerk Gods die te Corin-
then is; aan degenen die door Je-
zus Christus geheiligd, tot de
heiligheid geroepen zijn, en aan
allen die in alle plaatsen den
naam van Jezus Christus aan-
roepen, die hun Heer is gelijk de
onze:
3 de gratie en de vrede van God
onzen Vader, en van den Heere
Jezus Christus zij over u.
4 Ik dank altijd mijnen God
voor ulieden, over de genade
Gods die u door Jezus Christus
bewezen is;
5 dat gij in alles door hem ver-
rijkt zijt, in alle uitspraak en in
alle wetenschap;
6 zijnde aldus in u bevestigd het-
geen u van Christus betuigd was.
7 Zoodat het u aan geene gaven
ontbreekt, terwijl gij verwacht
de openbaring van onzen Heere
Jezus Christus.
8 Ook zal hij u tot het einde toe
bevestigen en onberispelijk be-
waren tot den dag van de komst
van onzen Heere Jezus Christus.
9 God, door wien gij geroepen
zijt tot de gemeenschap van zij-
nen Zoon, onzen Heere Jezus
Christus, is getrouw.
10 Doch ik bid u, broeders! door
den naam van onzen Heere Jezus
Christus, dat gij allen hetzelfde
spreekt, en dat er geene scheu-
ringen onder ulieden blijven;
maar dat gij volkomenlijk in
eenen zin en een gevoelen ulie-
den vereenigen wilt.
11 Want mij is kenbaar ge-
maakt van u, mijne broeders!
door de huisgenooten van Chloë,
dat er twisten onder u zijn.
12 Hetgeen ik zeggen wil, is
dit, dat een ieder onder ulieden
zegt: Ik ben aan Paulus; ik aan
Apollos; ik aan Cephas; en ik
aan Christus.
13 Is Christus dan verdeeld?
is Paulus voor u gekruist? of
zijt gij in den naam van Paulus
gedoopt?
14 God zij gedankt dat ik nie-
mand van ulieden gedoopt heb,
behalve Crispus en Caius;
15 opdat niemand zegge dat gij
in mijnen naam gedoopt zijt.
16 Ik heb ook nog die van het
huis van Stephanus gedoopt;
verder weet ik niet dat ik iemand
anders gedoopt heb.

17 Want Christus heeft mij niet
gezonden om te doopen, maar om
het evangelie te verkondigen: en
dat niet met vernuftige woorden,
opdat het kruis van Christus niet
krachteloos geacht worde.
18 Want het woord van het
kruis is wel eene dwaasheid
voor degenen die verloren gaan,
maar voor degenen die zalig
worden, dat is voor ons, is het
de kracht Gods.
19 Daarom staat er geschreven:
Ik zal de wijsheid der wijzen te
niet doen, en het verstand der
verstandigen verwerpen. (*Isaias*
29: 14.)
20 Waar zijn nu de wijzen? waar
zijn de geleerden? waar zijn de
onderzoekers der wereldsche
dingen? En heeft God de wijsheid
dezer wereld niet dwaas
betoond?
21 Want aangezien de wereld
door hare wijsheid God in zijne
wijze werken niet gekend heeft,
zoo heeft het God behaagd door
eene dwaze predikatie de geloovigen
zalig te maken.
22 Want de Joden vragen mirakelen
en de heidenen zoeken
wijsheid.
23 Maar wij prediken den gekruisten
Christus, die eene aanstooting
aan de Joden is, en eene
dwaasheid aan de heidenen.
24 Doch aan de Joden en de
heidenen, die geroepen zijn, is
die Christus de kracht en de
wijsheid Gods.
25 Want hetgeen dwaas schijnt
in God, gaat de wijsheid der menschen
te boven; en hetgeen zwak
schijnt in God, gaat de sterkte
der menschen te boven.
26 Want, broeders! aanziet
uwen roep eens: hoe er niet vele
wijzen volgens het vleesch, niet
vele machtigen, niet vele edelen
geroepen zijn.
27 Maar die dwaas voor de wereld
zijn, heeft God uitverkoren
om de wijzen beschaamd te maken;
en die zwak voor de wereld
zijn, heeft hij verkoren om de
machtigen beschaamd te maken.
28 En die voor de wereld onedel,
verworpen en van geener
waarde waren, heeft hij verkoren,
om degenen die iets schijnen
te zijn, beschaamd te maken.
29 Opdat geen mensch voor
Gods aanschijn zoude roemen.
30 Door hem is het, dat gij in
Jezus Christus zijt, die van God
ons gegeven is tot onze wijsheid,
tot rechtvaardigheid, tot heiligmaking
en tot verlossing;
31 opdat, gelijk er geschreven
staat, degene die roemt, op den
Heere roeme. (*Jerem.* 9: 24.)

KAPITTEL II.

WAT mij aangaat, broeders!
als ik tot ulieden gekomen
ben om u de leering van Christus
te verkondigen, zoo ben ik niet
gekomen met hoogdravende
woorden van welsprekendheid
of wijsheid.
2 Want ik vond niet goed iets
anders onder u te willen weten,
dan Jezus Christus, en dien gekruist;
3 en ik was bij u met groote
zwakheid en met groote vreeze
en benauwdheid.
4 Ook bestond mijn spreken en
mijn prediken niet in opgepronkte
reden van menschelijke
wijsheid, maar in een geestelijk
en krachtig bewijs;

5 opdat uw geloof niet op de
wijsheid van de menschen, maar
op de kracht Gods soude steunen.
6 Doch wij spreken de wijsheid
onder de volmaakten ; niet noch-
tans de wijsheid dezer wereld,
noch van de prinsen dezer we-
reld, die te niet gedaan worden ;
7 maar wij prediken Gods wijs-
heid, die zeer verholen en ver-
borgen is geweest, en die God
voor alle eeuwen tot onze glorie
voorgeschikt had ;
8 welke niemand van de prinsen
dezer wereld gekend heeft; want
hadden zij die gekend, nooit zou-
den zij den Heere der glorie ge-
kruist hebben.
9 Maar het is gelijk er geschre-
ven staat: Noch oog heeft ge-
zien, noch oor heeft gehoord,
noch ooit is het iemand in het
harte gedaald, wat God bereid
heeft voor degenen die hem be-
minnen. (*Isaias* 64 : 4.)
10 Doch God heeft het ons geo-
penbaard door zijnen Geest; want
de Geest doorgrondt alles, ook de
verholenheden Gods.
11 Want wie van de menschen
weet hetgeen in den mensch
omgaat, dan de geest van den
mensch, die in hem is? alzoo
weet ook niemand de dingen
Gods, dan de Geest Gods.
12 Nu, wij hebben den geest
dezer wereld niet ontvangen,
maar den Geest die uit God is ;
opdat wij de gaven die ons van
God vergund zijn, souden ken-
nen ;
13 dewelke wij ook verkondi-
gen, niet met woorden die de
menschelijke wijsheid leert,
maar met die, welke de Heilige
Geest leert, handelende geestelij-
ker wijze van geestelijke zaken.
14 Doch de vleeschelijke mensch
vat de dingen niet, die den Geest
Gods aangaan, want zij schijnen
hem eene dwaasheid, en hij kan
ze niet verstaan, omdat er op
eene geestelijke manier moet
van geoordeeld worden.
15 Maar de geestelijke mensch
oordeelt van alles, en hij wordt
van niemand geoordeeld.
16 Want wie kent den zin des
Heeren, en wie zal hem onder-
richten? Doch wij vatten den zin
van Christus.

KAPITTEL III.

OOK heb ik u, o broeders! niet
kunnen aanspreken als gee-
stelijken, maar als vleeschelij-
ken, als kleine kinderen in
Christus.
2 Ik heb u met melk gevoed en
niet met vaste spijze : want gij
waart dan daartoe niet be-
kwaam ; ja, gij zijt het nog niet,
omdat gij vleeschelijk zijt.
3 Want dewijl er onder ulieden
afgunstigheid en tweedracht is,
zijt gij dan niet vleeschelijk? en
uw handel, is die niet mensche-
lijk?
4 En als de eene zegt : Ik ben
met Paulus, en de andere : Ik
met Apollos ; zijt gij niet men-
schelijk? wat is dan Apollos? en
wat is Paulus?
5 't Zijn dienaars van dengene
wiens geloof gij hebt aangeno-
men, en elk volgens dat de Heer
hem gegeven heeft.
6 Ik heb geplant, Apollos heeft
besproeid, maar God heeft den
wasdom gegeven.
7 Zoo dan, noch die plant, noch

die besproeit is iets, maar God, die den wasdom geeft.
8 Doch die plant en die besproeit, zijn hetzelfde; maar een ieder zal zijnen loon ontvangen volgens zijnen arbeid.
9 Want wij zijn Gods medewerkers, en gij zijt het land dat God akkert, en de bouw dien God opbouwt.
10 Ik heb volgens de gratie Gods die mij gegeven is, als een wijs bouwmeester het fondament gelegd, en een ander bouwt er op; maar dat elk toezie hoe hij daarop bouwe.
11 Want niemand mag een ander fondament leggen dan dat er gelegd is, hetwelk is Christus Jezus.
12 Zoo iemand op dit fondament bouwt met goud, zilver, kostelijke gesteenten, hout, hooi, stoppelen;
13 eens ieders werk zal geopenbaard worden; want de dag des Heeren zal het te voorschijn brengen. Het zal door het vuur ontdekt worden; en hoedanig eens ieders werk is, zal het vuur uitwijzen.
14 Zoo iemands werk, hetwelk hij er op gebouwd heeft, staande blijft, die zal zijnen loon ontvangen.
15 Zoo iemands werk uitgebrand wordt, die zal schade lijden; hij zal nochtans behouden worden, maar gelijk als door het vuur.
16 Weet gij niet dat gij de tempel Gods zijt, en dat de Geest Gods in u woont?
17 Doch zoo iemand den tempel Gods schendt, God zal hem vernielen; want de tempel Gods is heilig, en gij zijt die tempel.
18 Dat niemand zich zelven bedriege. Indien iemand onder ulieden meent wijs te zijn in deze wereld, dat hij dwaas worde, om wijs te worden.
19 Want de wijsheid dezer wereld is eene dwaasheid bij God, volgens dat er geschreven staat Ik zal de wijzen in hunne loosheid vatten. (*Job* 5 : 13.)
20 En wederom : De Heer weet dat de gedachten der wijzen ijdel zijn. (*Psalm* 93 : 11.)
21 Dat dan niemand zich beroeme op menschen.
22 Want alles is het uwe : hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cephas, hetzij wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomende dingen, alles behoort u toe.
23 Doch gij behoort aan Christus toe, en Christus aan God.

KAPITTEL IV.

DAT alle mensch ons aanzie als bedienaars van Christus en als uitdeelers van Gods mysteriën.
2 Doch in de uitdeelers wordt er verzocht dat ze getrouw bevonden worden.
3 Voor mij, daar is mij weinig aangelegen dat ik van u geoordeeld worde, of door eenig menschelijk oordeel; ja, ik oordeel ook mij zelven niet;
4 want hoewel ik mij nergens in schuldig kenne, ik ben daarom niet gerechtvaardigd; maar het is de Heer die mijn rechter is.
5 Overzulks, oordeelt niet voor den tijd, totdat de Heer komt, die hetgeen in duisternis verborgen is, in het licht zal brengen, en de begeerten der harten openbaren

zal; en dan zal een ieder van God
zijnen lof ontvangen.
6 Nu, broeders! ik heb deze dingen
in mij en in Apollos verbeeld,
om uwentwil; opdat gij in ons
zoudt leeren geen hooger gevoelen
te hebben dan er geschreven
staat, en dat gij om eens anders
wil niet opgeblazen zoudt worden
tegen malkanderen.
7 Want wie is het die onderscheid
tusschen u maakt? wat
hebt gij hetwelk gij niet ontvangen
hebt? Doch indien gij het
ontvangen hebt, wat beroemt gij
u, alsof gij het niet ontvangen
hadt?
8 Gij zijt nu al verzaad, gij zijt
nu al rijk geworden, gij regeert
al zonder ons; en God gave dat
gij waarachtiglijk regeerdet, opdat
wij ook met u mochten regeeren.
9 Want mij dunkt dat God ons,
apostelen, als de verworpensten,
als die ter dood verwezen zijn
ten toon gesteld heeft; want wij
zijn een schouwspel geworden
voor de wereld, voor engelen en
voor menschen;
10 wij zijn dwaas om Christus'
wille; maar gijlieden, gij zijt
wijs in Christus; wij zijn zwak,
maar gij zijt kloek; gij zijt verheven,
maar wij veracht.
11 Tot op deze uur lijden wij
honger en dorst; wij zijn naakt,
wij worden smadelijk onthaald,
en hebben nergens vaste plaatse;
12 wij arbeiden, werkende met
onze eigene handen; men scheldt
ons uit, en wij geven zegen, men
vervolgt ons, en wij verdragen
het;
13 wij worden gelasterd, en wij
bidden; wij zijn tot nog toe als
de vuiligheid dezer wereld geworden,
en als hetgeen van een
ieder weggeworpen wordt.
14 Deze dingen schrijf ik niet
om u beschaamd te maken, maar
ik vermaan u, als mijne lieve
kinderen.
15 Want al hadt gij tienduizend
leermeesters in Christus, zoo
hebt gij evenwel niet vele vaders!
want ik ben het die u in Christus
Jezus door het evangelie gewonnen
heb.
16 Ik bid u dan, zijt mijne navolgers,
gelijk ik het van Christus
ben.
17 Hierom heb ik Timotheüs tot
u gezonden, die mijn beminde en
getrouwe zoon is in den Heere,
dewelke u mijnen handel in
Christus zal indachtig maken, en
hetgeen ik in alle kerken leer.
18 Maar eenigen zijn opgeblazen,
alsof ik niet stond tot u te
komen.
19 Doch ik zal zeer haast tot u
komen, zoo het den Heere belieft,
en ik zal kennis nemen, niet van
de woorden der opgeblazenen,
maar van hunne kracht.
20 Want het rijk Gods bestaat
niet in woorden, maar in kracht.
21 Wat wilt gij? dat ik met de
roede tot u kome, of met liefde,
en in den geest van zachtmoedigheid?

KAPITTEL V.

MEN hoort voor zeker, dat onder
u onkuischheid geschiedt; en wel zoodanige onkuischheid,
dat die zelfs onder de
heidenen niet gehoord wordt; te
weten dat iemand de huisvrouw
van zijnen vader misbruikt.

2 En gij zijt nog opgeblazen, in
plaats dat gij dit zoudt beweenen,
opdat degene die dit werk begaan
heeft, uit het midden van ulieden
zoude afgesneden worden.
3 Ik voor mij, met het lichaam
afwezig maar met den geest tegenwoordig,
heb alreeds als tegenwoordig
zijnde, geoordeeld
van dengene die dit bedreven
heeft;
4 dat hij door u, en door mij,
met den geest bij u vergaderd, in
den naam van onzen Heere Jezus
Christus, door de macht van onzen
Heere Jezus Christus,
5 zij geleverd aan den boozen
vijand, tot verdrukking des vleesches;
opdat de geest behouden
worde in den dag van onzen
Heere Jezus Christus.
6 Het staat u niet wel te roemen.
Weet gij niet dat een weinig
deesem het gansche beslag
zuur maakt?
7 Zuivert u dan van den ouden
deesem, opdat gij een nieuw beslag
moogt wezen, gelijk gij
moet zonder deesem zijn: want
Christus is ons paaschlam, dat
voor ons geofferd is.
8 Laat ons dan feesthouden,
niet met den ouden deesem, noch
met den deesem van boosheid
en ondeugd; maar met ongedeesemde
brooden van oprechtigheid
en waarheid.
9 Ik heb u in eenen brief geschreven
dat gij geene gemeenschap
zoudt hebben met onkuischen:
10 doch niet teenemaal met onkuischen
van deze wereld, of met
gierigaards of roovers of afgodendienaars;
anders zoudt gij
wel buiten deze wereld moeten
gaan.
11 Maar hetgeen ik u geschreven
heb, is, dat gij geene gemeenschap
zult hebben met iemand
die den naam van broeder hebbende,
een onkuische is, of een
gierigaard of afgodendienaar of
lasteraar of dronkaard of roover;
ja, dat gij met zoodanigen zelfs
niet eten zoudt.
12 Want wat heb ik van degenen
die buiten zijn, te oordeelen?
Maar moet gij niet oordeelen van
degenen die binnen zijn?
13 Doch degenen die buiten zijn,
zal God oordeelen. Snijdt dan
dien booze van ulieden af.

KAPITTEL VI.

HOE! durft iemand van ulieden
die eenig geschil met
een anderen heeft, hem in het
recht roepen voor de onrechtvaardigen,
en niet voor de heiligen?
2 Weet gij niet dat de heiligen
deze wereld zullen oordeelen?
Doch indien de wereld door u
moet geoordeeld worden, zijt gij
dan onwaardig om van de minste
dingen te oordeelen?
3 Weet gij niet dat wij de engelen
zullen oordeelen? Hoeveel
te meer dan de dingen die dit
leven aangaan?
4 Als gij dan geschillen hebt
aangaande de dingen van dit leven,
zoo stelt liever de personen
die minst aanzienlijk in de kerk
zijn, om daarvan te oordeelen.
5 Ik zeg dit om u beschaamd te
maken. Hoe! is er dan niet een
wijs man onder ulieden, die recht

kan doen tusschen zijne broeders!
6 Maar moet de eene broeder den anderen in het recht roepen, en dat voor de ongeloovigen?
7 Het is zeker alreeds een misbruik onder u, dat gij malkanderen in het recht roept. Waarom verdraagt gij niet liever het ongelijk? waarom lijdt gij niet liever schade?
8 En nog doet gij zelven ongelijk en schade, en dat aan uwe broeders.
9 Weet gij niet dat de onrechtvaardigen het rijk Gods niet zullen bezitten? Bedriegt u niet: noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers,
10 noch onkuischen, noch sodomieters, noch dieven, noch gierigaards, noch dronkaards, noch lasteraars, noch roovers, zullen het rijk Gods bezitten.
11 En zoodanig zijn wel sommigen van ulieden geweest; maar gij zijt afgewasschen, gij zijt geheiligd, gij zijt gerechtvaardigd in den naam van onzen Heere Jezus Christus, en door den Geest van onzen God.
12 Alles is mij geoorloofd, maar alles is niet dienstig; alles is mij geoorloofd, maar ik zal mij onder geene slavernij laten brengen van iets, dat er zijn mag.
13 De spijs is voor den buik en de buik voor de spijs, en God zal het een zoowel als het ander eens vernietigen. Maar het lichaam is niet voor de hoererij, maar voor den Heere, en de Heer is voor het lichaam.
14 Want God, die den Heer verwekt heeft, zal ons door zijne macht ook verwekken.
15 Weet gij niet dat uwe lichamen ledematen van Christus zijn? zal ik dan de ledematen van Christus nemen en die tot ledematen van eene hoer maken? Verre zij dit van mij.
16 Weet gij niet dat die zich met eene hoer vervoegt, een lichaam met haar wordt? Want de twee, is er gezegd, zullen een lichaam maken. (*Gen.* 2 : 24.)
17 Maar die zich met God vereenigt, wordt een geest met hem.
18 Vlucht de hoererij. Alle andere zonde die de mensch doet, is buiten het lichaam; maar die hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam.
19 Weet gij niet dat uw lichaam de tempel is van den Heiligen Geest, die in u is, dien gij van God hebt ontvangen, en dat gij u zelven niet meer toebehoort?
20 Want gij zijt gekocht voor een hoogen prijs. Eert God dan, en draagt hem in uwe lichamen.

KAPITTEL VII.

WAT aangaat de dingen waarvan gij mij geschreven hebt, het is goed voor den mensch geene vrouw aan te raken.
2 Maar om de hoererij te mijden, laat een ieder zijne eigene vrouw hebben, en elke vrouw haren eigen man.
3 Dat de man aan de vrouw geve hetgeen hij verplicht is, en desgelijks de vrouw aan den man.
4 De vrouw heeft de macht over haar lichaam niet, maar de man; desgelijks heeft ook de man de macht over zijn lichaam niet, maar de vrouw.

5 En onttrekt dit van malkanderen niet, tenzij met samenstemming voor eenen tijd, om u met het gebed bezig te houden; en komt dan wederom bijeen als te voren, om uwe zwakheid, opdat de booze vijand u niet bekore.

6 Nu, dit zeg ik bij gedoogzaamheid, en niet als een gebod.

7 Want ik wilde wel dat gij allen waart gelijk ik ben; maar elk heeft zijne bijzondere gave van God, de eene aldus, en de andere alzoo.

8 Doch ik zeg tot de ongetrouwden en tot de weduwen: het is goed voor hen alzoo te blijven, gelijk ik doe.

9 Maar indien zij zich niet onthouden, dat ze trouwen; want het is beter te trouwen dan te branden.

10 Maar aan de getrouwden beveelt, niet ik, maar de Heer, dat de vrouw zich van den man niet scheide;

11 of indien zij gescheiden is, dat zij ongetrouwd blijve of zich met haren man verzoene, en dat ook de man zijne vrouw niet verlate.

12 Doch aan de anderen zeg ik, niet de Heer: Zoo een broeder eene ongeloovige vrouw heeft, en zij tevreden is met hem te wonen, dat hij ze niet verlate;

13 en zoo eene geloovige vrouw eenen ongeloovigen man heeft en hij tevreden is met haar te wonen, dat zij den man niet verlate.

14 Want de ongeloovige man is geheiligd door de geloovige vrouw, en de ongeloovige vrouw is geheiligd door den geloovigen man; anders zouden uwe kinderen, onrein wezen, daar zij nu heilig zijn.

15 Maar indien de ongeloovige zich afscheidt, laat hem scheiden. Want een broeder of eene zuster is in zoodanige voorvallen niet slafelijk gebonden; maar God heeft ons tot vrede geroepen.

16 Want wat weet gij, o vrouw! of gij uwen man zult zalig maken? of wat weet gij, o man! of gij uwe vrouw zult zalig maken?

17 Voorts, dat een ieder leve volgens de gave die de Heer hem verleend heeft, en volgens dat hij van God geroepen is. Zoo leer ik in alle kerken.

18 Is iemand geroepen besneden zijnde, dat hij niet zoeke onbesneden te zijn. Is iemand onbesneden geroepen, dat hij zich niet late besnijden.

19 Het is niet gelegen in de besnijdenis noch in de onbesnedenheid, maar in het onderhouden van Gods geboden.

20 Dat een ieder in dien staat blijve, in den welken hij was als hij geroepen werd.

21 Zijt gij een slaaf zijnde, geroepen, wees daarover niet bekommerd; ja, al ware het dat gij kondt de vrijheid bekomen, doe er meer profijt mede.

22 Want die een slaaf zijnde, tot den Heere geroepen is, is een vrijgemaakte des Heeren; en desgelijks, die vrij zijnde, geroepen is, wordt een slaaf van Christus.

23 Gij zijt voor een hoogen prijs gekocht, maakt u geene slaven van de menschen.

24 Dat een ieder, o broeders! blijve voor God in den staat in

welken hij was als hij geroepen
werd.
25 Wat nu de maagden aan-
gaat, ik heb daarvan geen bevel
des Heeren; maar dit raad ik,
als barmhartigheid bekomen
hebbende van den Heer, om hem
getrouw te zijn:
26 Ik meen dan dat het goed is
om de tegenwoordige noodzake-
lijkheid, dat het zeg ik, goed is
voor den mensch alzoo te blijven.
27 Zijt gij aan eene vrouw ge-
bonden, zoek niet ontbonden te
zijn; zijt gij er van ontbonden,
zoo zoek geene vrouw.
28 Doch indien gij eene vrouw
neemt, gij zondigt niet; en indien
eene maagd trouwt, zij zondigt
niet; nochtans dusdanigen zul-
len moeielijkheden des vleesches
hebben. Doch ik zoek u te sparen.
29 Dit zeg ik dan, broeders! de
tijd is kort; overzulks, dat dege-
nen die vrouwen hebben, zijn
alsof zij er geene hadden;
30 en die weenen, alsof zij niet
weenden; die blijde zijn, alsof
zij niet blijde waren; die koopen,
alsof zij niet bezaten;
31 en die deze wereld gebrui-
ken, alsof zij ze niet gebruikten;
want de schijn dezer wereld gaat
voorbij.
32 Ik wilde wel dat gij zonder
bekommernis waart. Die zonder
vrouw is, is bezorgd voor de
dingen die den Heere raken, hoe
hij den Heere behagen zal;
33 maar die getrouwd is, is be-
zorgd voor de dingen der wereld,
hoe hij zijne vrouw behagen zal,
en hij is verdeeld.
34 Zoo ook eene ongetrouwde
vrouw en eene maagd, is be-
zorgd voor de dingen des Hee-
ren, opdat zij heilig zij met het
lichaam en met den geest. Maar
die getrouwd is, is bezorgd voor
de dingen der wereld, hoe zij aan
haren man behagen zal.
35 Doch dit zeg ik tot uw voor-
deel; niet om eenen strik te
leggen, maar om u te raden tot
hetgeen betamelijker is, en het-
geen bekwaamheid geeft om
zonder beletsel den Heere te
bidden.
36 Doch zoo iemand meent dat
het onbetamelijk is dat hij zijne
dochter, bovenjarig zijnde, on-
getrouwd laat, en dat het zoo
moet wezen: dat hij doe zooals
het hem goeddunkt; hij zondigt
niet indien zij trouwt.
37 Maar die bij zich zelven oor-
deelt en niets heeft dat hem
dwingt, maar vermag te doen
hetgeen hij wil, en die in zijn
hart besloten heeft zijne dochter
maagd te bewaren, die doet wel.
38 Zoo dan, wie zijne dochter
uittrouwt, die doet wel; maar
wie ze niet uittrouwt, die doet
nog beter.
39 De vrouw is verbonden aan
de wet zoo langen tijd als haar
man leeft; maar als haar man
ontslapen is, dan is zij ontsla-
gen; zij mag trouwen met dien
zij wil, mits zij dit doe in den
Heere;
40 maar zij zal gelukkiger zijn
indien zij alzoo blijft, volgens
mijnen raad. En ik meen dat ik
den Geest Gods ook heb.

KAPITTEL VIII.

WAT nu aangaat de spijzen
die aan de afgoden geofferd
zijn, wij weten dat wij allen daar-
van de wetenschap wel hebben;

doch de wetenschap blaast op, maar de liefde geeft stichting.
2 Indien iemand zich laat voorstaan dat hij iets weet, die weet nog niets gelijk men 't behoort te weten.
3 Maar indien iemand God bemint, die is van hem gekend.
4 Zoo dan, rakende de spijzen die aan de afgoden opgeofferd worden, wij weten dat een afgod niets ter wereld is, en dat er niet meer dan een God is.
5 Want alhoewel er zijn die men hemelsche of aardsche goden noemt, gelijk er aldus vele goden en vele heeren zijn,
6 wij hebben nochtans maar eenen God, den Vader, uit wien alle dingen zijn, en wij voor hem; en eenen Heer, Jezus Christus, door wien alle dingen zijn, en wij door hem.
7 Doch een ieder heeft deze kennis niet. Maar sommigen, ook nu nog meenende dat een afgod iets is, eten nochtans van hetgeen aan den afgod geofferd is; en vermits hunne conscientie nog krank is, zoo wordt ze besmet.
8 Doch de spijs maakt ons bij God niet aangenaam: want of wij eten, daarom zullen wij niets meerder hebben; en of wij niet eten, daarom zullen wij niets minder hebben.
9 Maar ziet toe dat misschien deze uwe vrijheid aan de zwakken niet aanstootelijk zij.
10 Want indien iemand u die de wetenschap hebt, aan den offerdisch ziet aanzitten, zal hij die nog zwak is, in zijn gemoed niet aangedreven worden om ook van de offerspijze te eten?
11 En zoo zal door uwe wetenschap, uw zwakke broeder verloren gaan, voor wien Christus gestorven is.
12 Doch als gij aldus tegen de broeders zondigt en hun zwak gemoed kwetst, zoo zondigt gij tegen Christus.
13 Daarom, indien de spijs mijnen broeder ergert, zoo zal ik liever mijn leven lang geen vleesch eten, om mijnen broeder niet te ergeren.

KAPITTEL IX.

BEN ik niet vrij? ben ik geen apostel? heb ik onzen Heere Jezus Christus niet gezien? zijt gijlieden niet mijn werk in den Heere?
2 Al ware ik geen apostel ten opzichte van anderen, zoo ben ik het nochtans ten opzichte van ulieden; want gij zijt het merkteeken van mijn apostelschap in den Heere.
3 Dit is mijne verantwoording bij degenen die van mij willen oordeelen.
4 Hebben wij dan geene macht om te eten en te drinken?
5 Hebben wij de macht niet om eene vrouw uit de zusters alom met ons te leiden, gelijk de andere apostelen, de broeders des Heeren, en Cephas?
6 Of ben ik het en Barnabas alleen, die de macht niet hebben om zulks te doen?
7 Wie dient ooit in den oorlog op zijne eigene kosten? wie plant er eenen wijngaard zonder van deszelfs vruchten te eten? of wie weidt er eene kudde, zonder het melk der kudde te eten?
8 Spreek ik hier alleenlijk vol-

gens het menschelijk gebruik? en zegt ook de wet hetzelfde niet?
9 Want daar staat geschreven in de wet van Moyses: Gij zult den os niet muilbanden terwijl hij den dorschvloer betreedt. Is God bezorgd voor de ossen? (*Deut.* 25 : 4.)
10 En is het niet veelmeer voor ons dat hij dit zegt? Ja, zeker, het is voor ons geschreven, omdat degene die ploegt, moet ploegen op hope; en die dorscht, op hope van deelachtig te zijn aan de vrucht.
11 Indien wij voor u geestelijke goederen gezaaid hebben, is het eene groote zaak dat wij van uwe aardsche goederen maaien?
12 Indien anderen deze macht over u gebruiken, waarom wij niet veelmeer? Doch wij hebben deze macht niet gebruikt, maar wij verdragen alles, om geen beletsel aan het evangelie van Christus te stellen.
13 Weet gij niet dat degenen die in den tempel dienen, van hetgeen in den tempel is, eten; en dat die aan den autaar dienen, van den autaar hun deel hebben?
14 Aldus heeft de Heer ook bevolen dat degenen die het evangelie verkondigen, van het evangelie leven.
15 Maar ik heb geene van deze dingen gebruikt. Ook heb ik dit niet geschreven opdat men aldus aan mij zoude doen; want het ware mij beter te sterven, dan dat mij iemand deze mijne glorie zoude ontmaken.
16 Want dat ik het evangelie verkondig, daarover heb ik niet te roemen, aangezien het mij als een noodige plicht is opgelegd; en wee mij, indien ik het niet verkondig!
17 Doch indien ik dit gewillig doe, zoo zal ik geloond worden; maar doe ik het ongewillig, zoo is het de bediening die mij toebetrouwd is.
18 Wat heb ik dan voor mijnen loon? Dat ik het evangelie verkondigende, hetzelve zonder onkosten verkondig, om mijne macht in het evangelie niet te misbruiken.
19 Want daar ik vrij was ten opzichte van allen, heb ik mij eens ieders dienaar gemaakt, opdat ik er te meer zou winnen.
20 Ik ben met de Joden gelijk een Jood geworden, opdat ik de Joden zou winnen.
21 Ik ben met degenen die onder de wet zijn, geweest alsof ik onder de wet was, hoewel ik nu onder de wet niet was; opdat ik degenen die onder de wet waren, zou winnen; en met degenen die zonder de wet waren, alsof ik zonder wet was, hoewel ik voor God niet was zonder wet, maar onder de wet van Christus; opdat ik degenen die zonder wet waren, zou winnen.
22 Met de zwakken ben ik geworden als zwak zijnde, om de zwakken te winnen. Ik ben alles met allen geworden, opdat ik ze allen zou zalig maken.
23 Doch dit alles doe ik om het evangelie, opdat ik er mede deelachtig aan mag worden.
24 Weet gij niet dat degenen die in de strijdbaan loopen, wel allen loopen, maar dat een alleen den prijs behaalt? loopt dan zoo, dat gij hem moogt behalen.

25 Nu, allen die om prijs strijden, onthouden zich van alles; en dit om eene vergankelijke kroon te ontvangen, maar wij om eene onvergankelijke.
26 Ik loop dan niet gelijk in het wilde; ik strijd niet, gelijk slagen in de lucht gevende;
27 maar ik onderdruk mijn lichaam en breng het onder bedwang, opdat ik na een ander gepredikt te hebben, niet zelf verworpen worde.

KAPITTEL X.

WANT, broeders! ik wil niet dat u onbekend zij dat onze voorvaderen allen onder de wolk geweest zijn, en dat zij allen door de zee gegaan zijn;
2 dat zij allen onder Moyses gedoopt zijn geweest in de wolk en in de zee;
3 dat zij allen dezelfde geestelijke spijze geëten hebben, en allen denzelfden geestelijken drank gedronken hebben;
4 want zij dronken uit de geestelijke steenrots die hen volgde, en die steenrots was Christus.
5 Maar God had in het meeste deel van hen geen behagen; want zij zijn vergaan in de woestijn.
6 Doch deze dingen zijn geschied om ons een voorbeeld te zijn, opdat wij geene begeerte tot het kwaad zouden hebben, gelijk zij gehad hebben.
7 En wordt dan geene afgodendienaars gelijk sommigen van hen, van dewelken geschreven staat: Het volk ging zitten om te eten en te drinken, en zij stonden op om te spelen. (*Exod.* 32: 6.)
8 En laat ons ook geene hoererij bedrijven, gelijk sommigen van hen bedreven hebben, waarom er drie en twintig duizend op eenen dag gedood zijn. (*Num.* 25: 1.)
9 En laat ons Christus niet tergen, gelijk hem sommigen van hen getergd hebben, en van de slangen vernield zijn. (*Num.* 21: 5, 6.)
10 En murmureert ook niet, gelijk sommigen van hen gemurmureerd hebben, die verslagen zijn door den verdervenden engel. (*Num.* 11: 1.)
11 Al deze dingen zijn hun in voorbeelding geschied, en zij zijn beschreven tot onze onderrichting, die de laatste tijden ontmoet hebben.
12 Dat overzulks die meent te staan, toezie dat hij niet valle.
13 De bekoring die u bevangen heeft, is maar menschelijk geweest. God is getrouw; hij zal niet toelaten dat gij zoudt bekoord worden boven uw vermogen; maar hij zal u met de bekoring eene uitkomst geven, zoodat gij ze zult kunnen verdragen.
14 Daarom, mijne allerliefsten! vlucht den afgodendienst.
15 Ik spreek tot u als tot verstandige lieden; oordeelt gij zelven hetgeen ik zeg.
16 De kelk der zegening welken wij zegenen, is die niet de gemeenschap des bloeds van Christus? en het brood hetwelk wij breken, is dat niet de gemeenschap van het lichaam des Heeren?
17 Want wij die velen zijn, zijn te zamen een brood en een lichaam, aangezien wij allen aan

een brood deelachtig worden.
18 Aanziet de Israëlieten naar
het vleesch; die van de offerande
eten, zijn die niet deelachtig aan
den autaar?
19 Niet dat ik zeggen wil dat de
spijs aan de afgoden geofferd,
iets is, of dat een afgod iets is;
20 maar ik zeg dat hetgeen de
heidenen offeren, zij dit aan de
duivelen offeren, en niet aan God.
Nu, ik wil niet dat gij met de
duivelen gemeenschap hebt.
21 Gij kunt den kelk des Heeren
niet drinken, en den kelk der dui-
velen; gij kunt geen deel hebben
aan de tafel des Heeren, en aan
de tafel der duivelen.
22 Of zullen wij den Heere ter-
gen? zijn wij machtiger dan hij?
23 Alles is mij geoorloofd, maar
alles is niet dienstig. Alles is mij
geoorloofd, maar alles sticht niet.
24 Dat niemand zoeke zijn eigen
voordeel, maar dat van een ander.
25 Eet van alles wat in het
vleeschhuis verkocht wordt,
niets onderzoekende, om der
consciëntie wille.
26 Want de aarde en al wat er
in is, behoort den Heere toe.
(*Psalm* 23: 1.)
27 Indien iemand van de onge-
loovigen u noodigt, en gij daar
gaan wilt, eet van alles dat u
voorgesteld wordt, niets onder-
vragende, om der consciëntie
wille.
28 Maar in geval u iemand zegt:
Dit is aan de afgoden geofferd,
zoo eet het niet, om dengene die
het u gezegd heeft, en om de con-
sciëntie.
29 Ik zeg niet om uwe consciën-
tie, maar om die van een ander.
Doch waarom zal ik mijne vrij-
heid om eens anders consciëntie
laten veroordeelen?
30 Zoo ik er met dankzegging
deelachtig aan ben, waarom zou
ik gelasterd worden over het-
geen waarvoor ik God dank?
31 Zoo dan, hetzij dat gij eet,
hetzij dat gij drinkt, hetzij dat
gij iets anders doet, doet het
alles ter eere Gods.
32 En geeft geene ontstichting,
noch aan Joden, noch aan hei-
denen, noch aan de kerk Gods.
33 Gelijk ik ook aan allen in
alles tracht te behagen, niet zoe-
kende mijn eigen voordeel, maar
dat van velen, opdat zij mogen
zalig worden.

KAPITTEL XI.

WEEST mijne navolgers ge-
lijk ik het van Christus
ben.
2 Ik prijs u, broeders! dat gij
mij in alles gedachtig zijt, en dat
gij onderhoudt mijne bevelen,
gelijk ik ze u heb overgegeven.
3 Doch ik wensch dat gij weet
dat Christus het hoofd is van
ieder man; dat de man het hoofd
is van de vrouw; en dat God het
hoofd is van Christus.
4 Alle man die bidt of prophe-
teert met gedekten hoofde, ont-
eert zijn hoofd.
5 Maar alle vrouw die bidt of
propheteert met ongedekten
hoofde, onteert haar hoofd; want
het is evenveel alsof zij kaal
geschoren was.
6 Want indien eene vrouw niet
moet gedekt zijn, dat zij dan ge-
schoren worde; doch indien het
schande is voor eene vrouw, het
haar afgesneden, of kaal gescho-

ren te zijn, dat zij haar hoofd
dekke.
7 De man moet zijn hoofd niet
dekken, aangezien hij het beeld
en de glorie van God is, maar de
vrouw is de glorie van den man;
8 want de man is niet uit de
vrouw, maar de vrouw uit den
man genomen,
9 en de man is niet geschapen
om de vrouw, maar de vrouw om
den man.
10 Daarom moet de vrouw deze
overheid op haar hoofd hebben,
uit ontzag voor de engelen.
11 Nochtans is de man niet zon-
der de vrouw, noch de vrouw
zonder den man, in den Heere.
12 Want gelijk de vrouw uit den
man komt, zoo komt ook de man
door de vrouw; maar alles komt
van God.
13 Oordeelt gij zelven of het wel
betaamt dat eene vrouw met
ongedekten hoofde God bidt.
14 Leert u de natuur zelve niet
dat het schande is voor eenen
man lang haar te dragen?
15 Maar het is eere voor eene
vrouw lang haar te hebben, om-
dat haar het lang haar voor een
hoofddeksel gegeven is.
16 Doch zoo het iemand lust te
twisten, wij en ook de kerk Gods,
hebben zoodanige gewoonte
niet.
17 Doch ik prijs niet hetgeen ik
ga zeggen: te weten, dat gij niet
tot voordeel, maar tot nadeel te
zamen vergadert.
18 Vooreerst hoor ik dat er, als
gij in de kerk te zamen komt,
scheuringen onder u zijn; en ik
geloof het ten deele.
19 Want daar moeten zelfs ket-
terijen zijn, opdat degenen die
oprecht zijn onder u, bekend
worden.
20 Zoo dan, als gij bijeenkomt,
het is geen avondmaal des Hee-
ren dat gij eet.
21 Want in het eten neemt elk
zijn eigen avondmaal vooraf: en
alzoo heeft de eene honger en de
andere doet overdaad.
22 En hebt gij dan geene huizen
om te eten en te drinken? of ver-
smaadt gij de kerk Gods, en wilt
gij beschaamd maken degenen
die niet hebben? Wat zal ik u
zeggen? zal ik u prijzen? Neen,
hierin prijs ik u niet.
23 Want ik heb van den Heer
ontvangen hetgeen ik u heb over-
geleverd, dat de Heer Jezus op
denzelfden nacht als hij verra-
den werd, het brood nam,
24 en gedankt hebbende, het-
zelve brak, en zeide: Neemt en
eet; dit is mijn lichaam, hetwelk
voor ulieden* zal geleverd wor-
den; doet dit tot mijner gedach-
tenis.
25 Alzoo ook na het avondmaal
nam hij den kelk, zeggende: Deze
kelk is het nieuw verbond in mijn
bloed; doet dat zoo dikwijls als
gij hem drinken zult, tot mijner
gedachtenis.
26 Want zoo dikwijls als gij dit
brood zult eten en dezen kelk
zult drinken, zult gij den dood
des Heeren verkondigen totdat
hij komt.
27 Overzulks, zoo wie onwaar-
diglijk dit brood zal eten of den
kelk des Heeren zal drinken, die
zal schuldig zijn aan het lichaam
en het bloed des Heeren.
28 Dat dan de mensch zich zel-

* *Gr. of:* geleverd wordt.

ven beproeve, en aldus van dit
brood ete en van dien kelk
drinke.
29 Want die er onwaardiglijk
van eet en drinkt, die eet en
drinkt zijn eigen oordeel, niet
onderscheidende het lichaam des
Heeren.
30 Daarom zijn er onder u vele
zieken en kranken, en velen die
sterven.
31 Want indien wij ons zelven
oordeelden, wij zouden niet geoordeeld worden.
32 Doch als wij aldus geoordeeld
worden, zoo worden wij van den
Heere gekastijd, opdat wij niet
met deze wereld verdoemd worden.
33 Zoo dan, mijne broeders! als
gij te zamen komt om te eten,
zoo verwacht malkanderen.
34 Indien iemand honger heeft,
dat hij te huis ete, opdat gij niet
tot uwe veroordeeling te zamen
komt. De andere dingen zal ik
schikken als ik zal gekomen zijn.

KAPITTEL XII.

AANGAANDE de geestelijke
gaven, broeders! ik wil niet
dat gij daarin onwetende zijt.
2 Gij weet dat gij u, als gij nog
heidenen waart, tot de stomme
afgoden liet henentrekken gelijk
men u leidde.
3 Ik verklaar u dan, dat niemand, sprekende door den Geest
Gods, Jezus verzaakt; en niemand kan Jezus Heere noemen,
dan door den Heiligen Geest.
4 Nu, daar zijn verscheidene
gaven, maar de Geest is dezelfde;
5 en daar zijn verscheidene bedieningen, maar de Heer is dezelfde;
6 en daar zijn verscheidene werkingen, maar het is dezelfde God,
die alles in een ieder uitwerkt.
7 Doch de openbaring des Geestes wordt aan ieder gegeven volgens dat het profijtig is.
8 Want aan den eene wordt door
den Geest gegeven met wijsheid
te spreken; aan den andere, met
geleerdheid te spreken door denzelfden Geest;
9 aan den andere wordt door
denzelfden Geest het geloof gegeven; aan den andere de gave
van te genezen, ook door denzelfden Geest;
10 aan anderen, de kracht van
mirakelen te doen; aan anderen,
de prophetie; aan anderen, van
de geesten te onderscheiden; aan
anderen, van verscheidene talen
te spreken; aan anderen, die te
vertalen.
11 Al deze dingen werkt een en
dezelfde Geest, bedeelende een
ieder gelijk het hem belieft.
12 Want gelijk het lichaam een
is, en vele ledematen heeft, en
dat, alhoewel er in het lichaam
vele ledematen zijn, zij nochtans
maar een lichaam maken, zoo is
het ook met Christus.
13 Want wij zijn allen in eenen
Geest gedoopt om een lichaam
te maken, hetzij slaven, hetzij
vrijgeborenen; en wij zijn allen
gelaafd door eenen Geest.
14 Doch een lichaam bestaat niet
in een, maar in vele ledematen.
15 Indien de voet zeide: Omdat
ik de hand niet ben, zoo ben ik
van het lichaam niet, zou hij
daarom van het lichaam niet
zijn?
16 En indien het oor zeide:
Aangezien ik het oog niet ben,

zoo ben ik van het lichaam niet;
zou het daarom van het lichaam
niet wezen?
17 Indien geheel het lichaam
maar oog ware, waar zou het ge-
hoor zijn? of indien geheel het
lichaam maar gehoor ware, waar
zou de reuk zijn?
18 Maar nu heeft God al de le-
dematen in het lichaam gesteld,
en elk gelijk het hem belieft
heeft.
19 Indien zij allen maar een
lidmaat waren, waar zou het li-
chaam zijn?
20 maar nu zijn er vele ledema-
ten, die maar een lichaam maken.
21 Het oog kan tegen de hand
niet zeggen: Ik heb u niet van
noode; noch ook het hoofd tegen
de voeten: Gij zijt mij niet noodig.
22 Ja, integendeel, de ledema-
ten des lichaams die de zwakste
schijnen te wezen, zijn de nood-
zakelijkste;
23 en die ons schijnen de minst
geachte ledematen des lichaams
te zijn, die doen wij de meeste
eere aan; en die minst eerlijk
zijn, die bewijzen wij de meeste
eere.
24 Want onze eerbare ledema-
ten hebben het niet van noode;
maar God heeft het lichaam aldus
te zamen gevoegd, dat men aan
de slechtste de meeste eere geeft;
25 opdat er geene tweedracht in
het lichaam zoude zijn, maar dat
de ledematen voor malkanderen
gelijke zorg zouden dragen.
26 Want als het eene lidmaat
iets lijdt, zoo lijden al de lede-
maten mede; en als het eene
lidmaat eere krijgt, zoo zijn al
de ledematen mede verheugd.
27 Doch gijlieden zijt het li-
chaam van Christus, en ledema-
ten onder malkanderen.
28 En aldus heeft God sommi-
gen in de kerk gesteld, ten eerste
apostelen; ten tweede, prophe-
ten; ten derde, leeraars; daarna,
die mirakelen doen; dan, die de
gaven hebben van zieken te ge-
nezen, van behulpzaam te zijn,
van te bestieren, van verschei-
dene talen te spreken, van die te
vertalen.
29 Of zijn het allen apostelen?
zijn het allen propheten? zijn
het allen leeraars?
30 Doen zij allen mirakelen?
hebben zij allen de gave van ge-
nezingen? spreken zij allen ver-
scheidene talen? zijn het allen
vertalers?
31 Doch tracht met ijver om de
beste gaven te bekomen. Maar
ik ga u eenen weg aanwijzen
die nog uitmuntender is.

KAPITTEL XIII.

AL sprak ik de talen van alle
menschen en van de enge-
len, indien ik de liefde niet heb,
zoo ben ik maar als eene klin-
kende bel of klaterend metaal.
2 En al had ik de gave van pro-
phetie, zoodat ik alle verborgen-
heden kende, en alle wetenschap
bezat; en al had ik al het geloof,
zoodat ik bergen verzette; indien
ik de liefde niet heb, zoo ben ik
niet met al.
3 En al deelde ik al mijne goede-
ren uit tot spijze der armen, en
al gaf ik mijn lichaam over om te
branden; indien ik de liefde niet
had, het zoude mij niet baten.
4 De liefde is verduldig, zij is
vriendelijk. De liefde is niet af-

gunstig, zij gaat niet lichtvaardiglijk te werk, zij is niet opgeblazen,
5 zij is niet eerzuchtig, zij zoekt haar eigene baat niet, zij is niet grammoedig, zij denkt geen kwaad;
6 zij verblijdt zich niet over de ongerechtigheid, maar zij verheugt zich över de waarheid;
7 zij laat alles over haar gaan, zij gelooft alles, zij hoopt alles, zij verdraagt alles.
8 De liefde zal nooit vergaan; maar hetzij profetieën, die zullen te niet gaan; hetzij de talen, die zullen ophouden; hetzij de wetenschap, die zal te niet gedaan worden.
9 Want de wetenschap en prophetie die wij nu hebben, zijn onvolmaakt;
10 maar als hetgeen volmaakt is, zal gekomen zijn, dan zal hetgeen onvolmaakt is, vernietigd worden.
11 Als ik een kind was, sprak ik als een kind, ik oordeelde als een kind, ik redeneerde als een kind; maar als ik een man geworden ben, heb ik afgelegd al wat kinderlijk was.
12 Nu zien wij als door eenen spiegel en in een raadsel, maar dan, aanschijn aan aanschijn. Nu heb ik eene onvolmaakte kennis, maar dan zal ik hem zoo kennen, gelijk ik gekend word.
13 Nu blijven deze drie dingen: geloof, hoop, liefde; maar de voornaamste van deze is de liefde.

KAPITTEL XIV.

TRACHT vuriglijk tot de liefde, hebt ijver tot de geestelijke gaven, maar voornamelijk tot het propheteeren.
2 Want die eene vreemde taal spreekt, spreekt tot de menschen niet, maar tot God: want niemand verstaat hem, en hetgeen hij door den Geest spreekt, zijn verholene dingen.
3 Maar die propheteert, spreekt tot de menschen, om hen te stichten, te vermanen en te troosten.
4 Die eene vreemde taal spreekt, sticht zich zelven; maar die propheteert, is tot stichting aan de kerk Gods.
5 Ik wil wel dat gij allen vreemde talen spreekt; maar ik heb nog liever dat gij propheteert: want die propheteert, is meerder dan die vreemde talen spreekt, tenzij dat hij ze ook uitlegge, opdat er de gemeente door gesticht worde.
6 En zekerlijk, broeders! indien ik u met vreemde talen kwam aanspreken, wat voordeel zou ik u toebrengen, tenzij ik tot u sprak met verklaring of met wetenschap of met prophetie of met leering.
7 Want zelfs de ongevoellijke dingen die geluid geven, hetzij eene fluit, hetzij eene harpe, indien ze geene verscheidenheid van toonen geven, hoe zal men weten wat er gefluit of gespeeld wordt?
8 En indien de trompet een onbekend geluid geeft, wie zal zich tot den strijd bereiden?
9 Zoo ook, indien gij spreekt in eene taal die niet verstaan wordt, hoe zal men weten wat er gezegd wordt? want gij zult maar in de lucht spreken.

10 Daar zijn immers zoo vele soorten van talen in de wereld, en niemand is er zonder de zijne.
11 Doch indien ik de beteekenis van hunne taal niet versta, zoo zal ik aan dien tot wien ik spreek, als een barbaarsch mensch zijn, en die mij aanspreekt zal voor mij als een barbaarsch mensch zijn.
12 Zoo dan, terwijl gij zoo ijverig zijt naar de geestelijke gaven, tracht ze in overvloed te hebben tot stichting der gemeente
13 Overzulks, dat degene die eene vreemde taal spreekt, bidde dat hij ze moge uitleggen.
14 Want indien ik bid in eene vreemde taal, zoo bidt mijn geest wel, maar mijn verstand is zonder vrucht.
15 Wat dan gedaan? Ik zal met den geest bidden, maar ik zal ook met het verstand bidden. Ik zal met den geest lofzangen zingen, maar ik zal ook met het verstand lofzangen zingen.
16 Anderszins, indien gij alleenlijk met den geest God looft, hoe zal iemand van het gemeene volk amen zeggen op uwe dankzegging, aangezien hij niet weet wat gij zegt?
17 Uwe dankzegging is wel goed, maar een ander wordt er niet door gesticht.
18 Ik dank mijnen God, dat ik al uwe talen kan spreken;
19 maar in de kerk heb ik liever vijf woorden te spreken die ik versta, om de anderen te onderwijzen, dan tien duizend woorden in eene vreemde taal.
20 Broeders! weest geene kinderen in verstand, maar weest kinderen omtrent de boosheid, en weest volmaakt in verstand.
21 In de wet staat geschreven: Ik zal tot dit volk met andere tongen en met andere talen spreken, en ook alzoo zullen zij naar mij niet hooren, zegt de Heer. (*Isaias* 28 : 11.)
22 De talen zijn dan tot een teeken, niet voor de geloovigen, maar voor de ongeloovigen; en de prophetieën, niet voor de ongeloovigen, maar voor de geloovigen.
23 Indien de geheele gemeente te zamen kwam, en dat zij allen vreemde talen spraken, en daar eenige ongeleerden of ongeloovigen binnenkwamen, zouden zij niet zeggen dat gij uitzinnig waart?
24 Maar indien zij allen propheteeren, en dan een ongeloovige of ongeleerde binnenkomt, zoo wordt hij van hen allen overtuigd, zoo wordt hij van hen allen geoordeeld.
25 Hetgeen in zijn hart verborgen was, wordt openbaar; zoodat hij op zijn aanzicht nedervallende, God aanbidden zal en betuigen dat God waarlijk onder ulieden is.
26 Hoe dan gedaan, broeders? Als gij te zamen komt, heeft iemand van u eenen lofzang, heeft hij eene onderwijzing, heeft hij eene openbaring, heeft hij eene vreemde taal, heeft hij de uitlegging, dat alles tot stichting geschiede.
27 Indien iemand eene vreemde taal spreekt, dat het door twee of ten hoogste drie geschiede, en dat met beurten; en dat er een zij die het vertale.

28 Doch indien er geen vertaler
is, dat zij in de vergadering zwijgen;
dat zij voor zich zelven
spreken en voor God.
29 Dat er ook maar twee of drie
propheten spreken, en dat de anderen
oordeelen.
30 Is het dat eenen andere, die
daar zit, iets geopenbaard wordt,
dat de eerste zwijge.
31 Want gij kunt allen de een
na den andere prophetееren, opdat
zij allen geleerd en getroost
worden;
32 En de geesten der propheten
zijn aan de propheten onderworpen.
33 Want God is geen God van
tweedracht, maar van vrede; gelijk
ik ook leer in al de gemeenten
der heiligen.
34 Dat de vrouwen in de kerken
zwijgen: want het is haar niet
geoorloofd te spreken, maar onderdanig
te zijn; gelijk de wet
ook gebiedt.
35 Doch indien zij iets willen leeren,
dat zij het te huis aan hare
mannen vragen; want het staat
leelijk voor eene vrouw in de
kerk te spreken.
36 Is het van ulieden dat het
woord Gods eerst voortgekomen
is, of is het tot u alleen gekomen?
37 Zoo iemand meent een propheet
of geestelijk man te zijn,
die moet weten dat de dingen
die ik u schrijf, de geboden des
Heeren zijn.
38 En zoo iemand die niet kent,
die zal niet gekend worden.
39 Zoo dan, broeders! tracht
met ijver om te prophetееren, en
verbiedt niet vreemde talen te
spreken.
40 Maar dat alles betamelijk en
met goede orde geschiede.

KAPITTEL XV.

VOORTS, broeders! ik maak
u indachtig het evangelie
hetwelk ik u heb verkondigd,
hetwelk gij ook ontvangen hebt,
in hetwelk gij ook staande blijft;
2 door hetwelk gij ook zalig
wordt. Of gij het nog behoudt,
gelijk ik het u gepredikt heb;
anders hadt gij tevergeefs het
geloof aangenomen.
3 Want ik heb u vooreerst overgeleverd
hetgeen ik ook ontvangen
had; dat Christus voor onze
zonden gestorven is volgens de
Schrifturen;
4 dat hij ook begraven is, en dat
hij ten derden dage verrezen is
volgens de Schrifturen;
5 dat hij gezien is van Cephas,
en daarna van de elf,
6 dat hij naderhand gezien is
van meer dan vijfhonderd broeders
te zamen; waarvan nog
velen tegenwoordig in het leven
zijn, maar sommigen zijn gestorven.
7 Daarna is hij gezien van Jacobus,
daarna van al de apostelen.
8 En voor 't laatste is hij ook
verschenen aan mij, die maar
een misdrachtig kind ben.
9 Want ik ben de minste der
apostelen, die niet waardig ben
een apostel genoemd te worden
omdat ik de kerk Gods vervolgd
heb.
10 Doch hetgeen ik ben, ben ik
door de gratie Gods; en zijne
gratie aan mij bewezen, is niet
ledig geweest, maar ik heb meer
dan zij allen gearbeid; niet ik
nochtans, maar de gratie Gods
die met mij is.

11 Doch hetzij ik, hetzij de
anderen, dit verkondigen wij, en
dit hebt gij geloofd.
12 Aangezien u dan verkondigd
wordt dat Christus van den dood
verrezen is, hoe zeggen sommi-
gen onder u dat er geene verrij-
zenis der dooden is?
13 Want indien er geene verrij-
zenis der dooden is, zoo is Chris-
tus ook niet verrezen.
14 En indien Christus niet ver-
rezen is, zoo is dan ons prediken
vruchteloos, zoo is uw geloof
ook vruchteloos;
15 ja, zoo worden wij zelfs be-
vonden valsche getuigen van
God te zijn: want wij hebben
van God getuigd dat hij Christus
verwekt heeft, dien hij niet ver-
wekt heeft, indien de dooden
niet verrijzen.
16 Want indien de dooden niet
verrijzen, zoo is Christus ook
niet verrezen.
17 Doch indien Christus niet
verrezen is, zoo is uw geloof
tevergeefs, want gij zijt nog in
uwe zonden.
18 En die in Christus zijn over-
leden, zijn diensvolgens ook ver-
loren.
19 Indien wij maar voor dit
leven op Christus hopen, zoo zijn
wij de ellendigste van alle men-
schen.
20 Maar nu, Christus is van den
dood verrezen en is geworden
de eerstverrezene van allen die
gestorven zijn.
21 Want gelijk de dood door
eenen mensch gekomen is, zoo
moet ook de verrijzenis van den
dood door eenen mensch komen.
22 En gelijk alle menschen door
Adam sterven, zoo zullen zij ook
allen door Christus herleven.
23 Doch elk op zijnen tijd: de
eerstverrezene is Christus; daar-
na die Christus toebehooren, die
in zijne komst geloofd hebben.
24 Daarna zal het einde zijn,
wanneer hij het rijk aan God den
Vader zal overgegeven hebben;
nadat hij alle heerschappij, en
alle macht en kracht zal vernie-
tigd hebben.
25 Want hij moet als Koning
heerschappij voeren, totdat hij
hem al zijne vijanden onder de
voeten werpe.
26 Nu, de laatste vijand die ver-
nietigd zal worden, is de dood:
want hij heeft alles onder zijne
voeten geworpen.
27 Maar als er staat: Alle din-
gen zijn hem onderworpen; zon-
der twijfel, het is behalve den-
gene die alle dingen aan hem
onderworpen heeft.
28 Als hem den alles zal onder-
worpen zijn, dan zal ook de Zoon
zelf onderworpen worden aan
dengene die hem alles onder-
worpen heeft, opdat God alles
in allen zij.
29 Anders, wat zal het zijn met
degenen die voor de dooden ge-
doopt worden, indien de dooden
niet verrijzen? waartoe worden
zij dan voor hen gedoopt?
30 Waartoe zijn wij ook alle
uren in perijkelen?
31 Ik sterf dagelijks; dit betuig
ik, o broeders! bij de glorie, die
ik over u ontvang door Christus
Jezus, onzen Heere.
32 Als ik te Ephesen, mensche-
lijker wijze gesproken, met bees-
ten gevochten heb, wat zal het
mij baten indien de dooden niet
verrijzen? Laat ons eten en drin-

ken, want morgen zullen wij
sterven.
33 En laat u niet verleiden. De
kwade samenspraken bederven
de goede zeden.
34 Ontwaakt als rechtvaardigen
en wilt niet zondigen. Want
daar zijn er eenigen die geene
kennis Gods hebben; ik zeg het
tot uwer schaamte.
35 Maar iemand zal zeggen :
Hoe verrijzen de dooden? en met
wat lichaam zullen zij komen?
36 Gij onverstandige! hetgeen
gij zaait, krijgt immers het leven
niet, tenzij het eerst sterve;
37 en als gij iets zaait, gij zaait
het gewas niet dat er van komen
moet, maar het enkel graan; bij
exempel van tarwe of van iets
anders.
38 Maar God geeft het zijn gewas
gelijk het hem belieft; en
aan ieder kruid het zijne in 't
bijzonder.
39 Alle vleesch is hetzelfde
vleesch niet; maar anders is het
vleesch der menschen, anders
dat van de beesten, anders dat
van de vogelen, en anders dat
van de visschen.
40 Daar zijn ook hemelsche lichamen
en aardsche lichamen,
maar de hemelsche lichamen
hebben eenen anderen glans dan
de aardsche.
41 Anders is de glans der zon,
anders is de glans der maan, en
anders de glans der sterren; ook
verschilt de eene sterre in glans
van de andere.
42 Alzoo is het ook met de verrijzenis
der dooden. Hetgeen in
de aarde geworpen wordt in bederfelijkheid,
zal verrijzen in
onbederfelijkheid.
43 Hetgeen in de aarde geworpen
wordt met oneere, zal verrijzen
met glorie; hetgeen machteloos
in de aarde geworpen
wordt, zal verrijzen met sterkte.
44 Nu wordt het als een vleeschelijk
lichaam in de aarde geworpen,
dan zal het als een geestelijk
lichaam verrijzen. Gelijk
er een vleeschelijk lichaam is,
zoo is er ook een geestelijk lichaam;
volgens dat er geschreven
staat :
45 Adam, de eerste mensch, is
geschapen met eene levende ziel
(*Gen.* 2 : 7); maar de tweede
Adam, met eenen Geest die levend
maakt.
46 Doch het geestelijke is niet
eerst geweest; maar het vleeschelijke,
en daarna het geestelijke.
47 De eerste mensch was
aardsch, als zijnde van aarde;
de tweede mensch is hemelsch,
als komende uit den hemel.
48 Gelijk die is, die van de
aarde genomen was, zoo zijn de
aardsche menschen; en gelijk de
hemelsche is, zoo zijn ook de
hemelsche menschen.
49 Gelijk wij dan het beeld van
den aardschen mensch gedragen
hebben, zoo zullen wij ook het
beeld van den hemelschen dragen.
50 Dit is dan, broeders! hetgeen
ik zeg : dat vleesch en bloed het
rijk Gods niet kunnen bezitten;
en dat de bederfelijkheid niet bezitten
zal de onbederfelijkheid.
51 Ziet, ik zeg u eene verborgene
zaak : wij zullen wel allen
verrijzen, maar wij zullen niet
allen veranderd worden.
52 In eenen wenk, in een oogen-

blik, zoohaast als de laatste trompet zal blazen (want men zal de trompet blazen), zullen de dooden onbederfelijk verrijzen, en wij zullen veranderd worden.
53 Want dit bederfelijk lichaam moet de onbederfelijkheid aandoen; en dit sterfelijk de onsterfelijkheid.
54 En als dit sterfelijk zal aangedaan hebben de onsterfelijkheid, dan zal volbracht worden dit woord der Schriftuur : De dood is verslonden en geheel overwonnen. (*Oseas* 13 : 14.)
55 Waar is nu, o dood! uwe victorie? waar is nu, o dood! uw schicht?
56 De schicht van den dood is de zonde, en de kracht der zonde is de wet.
57 Doch God zij gedankt, die ons de victorie gegeven heeft door onzen Heere Jezus Christus.
58 Zoo dan, mijne lieve broeders! weest standvastig en onberoerlijk, altijd meer en meer het werk des Heeren betrachtende : wel wetende dat uw arbeid niet vruchteloos is in den Heere.

KAPITTEL XVI.

RAKENDE de almoezen die vergaderd worden voor de heiligen, gelijk ik aan de kerken van Galatiën bevolen heb, doet gijlieden ook zoo.
2 Dat een ieder van u op den eersten dag van de week wat bij zich zelven ter zijde legge, vergaderende volgens zijn goeddunken, opdat men dit niet ga vergaderen als ik zal gekomen zijn.
3 En als ik gekomen zal zijn, dan zal ik degenen die gij door uwe brieven goedgekeurd zult hebben, afzenden om uwe gift naar Jerusalem over te brengen.
4 Of indien het de moeite waardig is dat ik zelf ga, zoo zullen zij met mij gaan,
5 Ik zal bij u komen als ik Macedoniën zal doorgetrokken zijn : want ik zal door Macedoniën reizen.
6 En misschien zal ik bij u wat blijven, of ook overwinteren, opdat gij mij moogt geleiden naar die plaatsen waar ik naartoe zal reizen.
7 Want ik wil u nu niet in 't voorbijgaan bezoeken, maar ik hoop eenigen tijd bij u te verblijven, indien het de Heer toelaat.
8 Doch ik zal tot Sinxen toe nog te Ephesen blijven.
9 Want mij is hier eene zeer groote en krachtige deur geopend, en daar zijn ook vele vijanden.
10 Indien Timotheüs komt, ziet toe dat hij zonder vreeze bij u moge zijn; want hij werkt in het werk des Heeren, gelijk ik ook doe.
11 Dat hem dan niemand versmade, maar geleidt hem in vrede, opdat hij bij mij kome; want ik verwacht hem met de broeders.
12 Wat aangaat onzen broeder Apollos, ik verklaar u dat ik hem zeer gebeden heb dat hij u met de broeders zoude gaan bezoeken, maar hij had gansch geenen zin om nu tot u te komen; doch hij zal komen als het hem gelegen zal zijn.
13 Waakt, staat vast in het geloof, houdt u mannelijk en weest kloek.
14 Dat alles wat gij doet, met liefde geschiede.
15 Ik bid u, broeders! gij kent

het huisgezin van Stephanas, en
van Fortunatus en Achaicus, dat
zij de eerste vruchten van
Achaien zijn, en dat zij zich zel-
ven ten dienste van de heiligen
geschikt hebben;
16 zijt onderworpen aan zooda-
nigen, en aan allen die mede-
werken en arbeiden.
17 Ik ben verblijd over de aan-
komst van Stephanas, Fortuna-
tus en Achaicus, want zij heb-
ben vervuld hetgeen van uwen
kant ontbrak;
18 want zij hebben mijnen geest
verkwikt, en ook den uwen. Eert
dan zoodanigen.
19 De kerken van Asiën groeten
ulieden. Aquilas en Priscilla met
hunne huisgemeente, bij welke
ik ook te huis ben, groeten u
hartelijk in den Heere.
20 Al de broeders doen u groe-
ten. Groet malkanderen met ee-
nen heiligen kus.
21 Ik, Paulus, schrijf u deze
groetenis met mijne eigene hand
22 Zoo wie onzen Heere Jezus
Christus niet bemint, die zij ver-
vloekt. Maranatha!
23 De gratie van onzen Heere
Jezus Christus zij met ulieden.
24 Mijne liefde is tot u allen in
Christus Jezus. Amen.

TWEEDE BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

CORINTHEN

KAPITTEL I.

PAULUS, door den wil Gods
apostel van Jezus Christus,
en de broeder Timotheüs, aan de
kerk Gods die te Corinthen is, en
aan al de heiligen die in geheel
Achaien zijn;
2 de gratie en de vrede van God
onzen Vader, en van den Heere
Jezus Christus, zij met ulieden.
3 Geloofd zij God, de Vader van
onzen Heere Jezus Christus, de
Vader der barmhartigheid en de
God van allen troost;
4 die ons vertroost in al onze
verdrukking, opdat wij ook zou-
den kunnen vertroosten allen die
in eenige verdrukking zijn, door
de vertroosting met dewelke wij
zelven van God vertroost wor-
den.
5 Want gelijk het lijden van
Christus in ons overvloedig is,
zoo is ook door Christus onze ver-
troosting overvloedig.
6 Doch hetzij dat wij verdrukt
worden, het is tot uwe vertroos-
ting en zaligheid; hetzij dat wij
vertroost worden, het is ook tot
uwe vertroosting; hetzij dat wij

aangewakkerd worden, dat is
ook tot uwe aanwakkering en tot
uwe zaligheid, die uitgewerkt
wordt door het verdragen van
dezelfde verdrukkingen, welke
wij ook lijden.
7 Zoodat wij eene vaste hoop
voor u hebben, wetende dat gelijk gij deelachtig zijt aan de
verdrukkingen,gij ook alzoo aan
de vertroostingen zult deelachtig wezen.
8 Want, broeders! wij willen u
niet onbekend laten de verdrukking die ons in Asiën geschied
is; hoe wij bovenmate bezwaard
zijn geweest, en boven onze
krachten, zoodat het ons ook
verdroot te leven.
9 Ja, wij hadden zelfs al bij ons
zelven het vonnis des doods gestreken, opdat wij niet op ons
zelven zouden betrouwen, maar
op God, die de dooden verwekt;
10 die ons uit zoo groote perijkelen verlost heeft en nog verlost; op wien wij ook hopen dat
hij ons verlossen zal.
11 Waartoe gij ook zult medewerken door uw gebed voor ons,
opdat voor de gratie aan ons gegeven uit inzicht van vele personen, ook door velen voor ons
dankzeggingen gedaan worden.
12 Want dit is onze roem, dat
onze consciëntie ons getuigt dat
wij met eenvoudigheid des harten en met oprechtigheid Gods,
en niet volgens de menschelijke
wijsheid, maar volgens Gods
gratie, in deze wereld verkeerd
hebben, maar voornamelijk bij
ulieden.
13 Want wij schrijven u niets
anders dan dingen die gij leest
en wel weet; en ik hoop dat gij
ze weten zult tot het laatste toe;
14 gelijk gij nu ten deele wel
bemerkt dat wij uw roem zijn,en
gij de onze, tegen den dag des
Heeren Jezus Christus.
15 En met dit betrouwen had ik
eerst voorgenomen tot u te komen,opdat gij eene tweede gunst
zoudt ontvangen,
16 en langs u naar Macedoniën
te trekken; en wederom van Macedoniën tot u te komen, en zoo
van u naar Judeën geleid te worden.
17 Aangezien ik dan dit voornemen had,ben ik misschien lichtvaardiglijk te werk gegaan? of
als ik iets voorneem, zijn het
menschelijke voornemens, waar
ja en neen in te vinden is?
18 De waarachtige God weet dat
in dat woord tot u gesproken,
geen ja en neen geweest is.
19 Want de Zoon Gods, Jezus
Christus, die onder u door ons
verkondigd is, door mij, en Silvanus,en Timotheüs,is zoodanig
niet, dat bij hem ja en neen te
vinden was,maar alles gaat vast
in hem.
20 Want door hem zijn al de
beloften Gods vast en waarachtig, tot Gods glorie door ons.
21 Doch het is God die ons met
u bevestigt in Christus, en die
ons gezalfd heeft;
22 die ook zijn zegel op ons gesteld heeft, en tot onderpand
zijnen geest in onze harten gegeven heeft.
23 Voor mij, ik roep God tot getuige over mijne ziel, dat ik om
u te sparen nog niet te Corinthen
ben gekomen.
24 Niet dat wij heerschappij
voeren over uw geloof; maar wij

zijn medehelpers tot uwe blijdschap; want gij staat vast door het geloof.

KAPITTEL II.

Ik nam dan voor mij, dat ik niet tot droefheid wederom tot u zou komen.
2 Want is 't dat ik u bedroef, wie is er toch die mij kan verblijden, dan die zelf, welke door mij bedroefd is?
3 En dit schreef ik u ook, opdat ik tot u komende, niet de eene droefheid op de andere zou hebben, van die, over welke ik mij behoorde te verblijden, betrouwende van u allen dat mijne blijdschap ook blijdschap is van u allen.
4 Want ik heb u met groote persing en benauwdheid des harten, en met vele tranen geschreven, niet opdat gij zoudt bedroefd worden, maar opdat gij zoudt weten hoe overgroote liefde ik tot u draag.
5 Doch indien iemand mij bedroefd heeft, die heeft mij alleen niet bedroefd, maar ulieden allen eenigszins, om het niet zwaarder te maken.
6 Die bestraffing welke geschied is door velen, is alsnu voor hem genoeg;
7 zoodat gij het hem nu integendeel liever vergeven en hem vertroosten moet, opdat hij misschien niet door eene al te overvloedige droefheid verslonden worde.
8 Daarom bid ik u dat gij uwe liefde aan hem doet blijken.
9 Want daarom is het ook dat ik u geschreven heb, om eene proeve van u te nemen, of gij in alles gehoorzaam zijt.
10 Nu, aan wien gij iets vergeeft, aan dien vergeef ik het ook; want indien ik ook iets vergeven heb, ik heb het om uwentwil vergeven in den naam van Christus;
11 opdat de booze vijand over ons geene voordeelen behale; want zijne aanslagen zijn ons niet onbekend.
12 Voorts als ik te Troas kwam om het evangelie van Christus, al was mij daar eene deur geopend in den Heere,
13 zoo heb ik nochtans geene rust gehad in mijnen geest, omdat ik er Titus, mijnen broeder, niet vond; maar van hen mijn afscheid nemende, trok ik voort naar Macedoniën.
14 Doch God zij gedankt, die ons altijd doet triompheeren in Christus Jezus, en den geur zijner kennis door ons verspreidt in alle plaatsen.
15 Want wij zijn voor God de goede geur van Christus, zoo in degenen die zalig worden, als in degenen die verloren gaan;
16 voor de eenen een geur des doods, die hen doet sterven; maar voor de anderen een geur des levens, die hen doet leven. En wie is er toch bekwaam tot deze dingen?
17 Want wij doen niet gelijk velen, die het woord Gods vervalschen; maar het is met oprechtigheid, het is van Gods wege, voor God, en in Christus, dat wij het verkondigen.

KAPITTEL III.

Beginnen wij wederom ons zelven te prijzen? of hebben

wij van noode, gelijk sommigen,
brieven van recommandatie tot
ulieden of van ulieden?
2 Gij zijt zelven onze brief, geschreven in onze harten, die bekend is en gelezen wordt van alle menschen;
3 want het is openbaar dat gij de brief zijt van Christus, door ons aangediend en geschreven, niet met inkt, maar met den Geest van den levenden God; niet op steenen tafelen, maar op tafelen van vleesch, op uwe harten.
4 Zoodanig betrouwen hebben wij door Christus bij God.
5 Niet dat wij van ons zelven bekwaam zijn om iets te denken, als uit ons zelven; maar onze bekwaamheid komt van God.
6 Die ons ook tot bekwame dienaars gemaakt heeft van het nieuw verbond, niet van de letter, maar van den Geest; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.
7 Doch indien de doodelijke bediening van de letter, in steenen gesneden, met zulk eenen glans geschied is, dat de kinderen van Israël het aanzicht van Moyses niet konden aanschouwen om den glans zijns aanzichts, en deze nochtans moest vernietigd worden;
8 hoeveel te meer zal dan niet de bediening des Geestes met glorie geschieden?
9 Want indien de bediening der verdoemenis met glorie geweest is, veelmeer zal haar de bediening der rechtvaardigheid in glorie overtreffen.
10 Ja, zelfs die glorie is geene glorie, ten opzichte van de uitnemendheid van deze glorie.
11 Want indien hetgeen te niet gaat, zijnen glans gehad heeft, veelmeer moet hetgeen blijft, zijnen glans hebben.
12 Terwijl wij dan zoodanige hoop hebben, zoo spreken wij met groote vrijmoedigheid;
13 en niet gelijk Moyses die een deksel op zijn aanzicht legde, opdat de kinderen van Israël niet diep zouden inzien hetgeen moest vernietigd worden.
14 Aldus is hun verstand verduisterd geworden. Want tot op den dag van heden blijft hetzelfde deksel, als zij het oude testament lezen, zonder dat het weggenomen worde; want dit wordt door Christus weggenomen.
15 Maar tot heden toe, als Moyses gelezen wordt, zoo blijft het deksel over hun hart liggen.
16 Doch als hun hart zich tot den Heere zal keeren, zoo zal het deksel weggenomen worden.
17 Nu, de Heer is een Geest; en waar de Geest des Heeren is, daar is de vrijheid.
18 Wij dan allen die met ongedekten aanzichte de glorie des Heeren bespiegelen, worden volgens hetzelfde beeld in gedaante veranderd van de eene glorie tot de andere, gelijk door den Geest des Heeren.

KAPITTEL IV.

DAAROM dan, deze bediening hebbende, volgens de barmhartigheid aan ons bewezen, zoo verflauwen wij niet.
2 Maar wij verwerpen de schandige werken die men tracht te bedekken, niet wandelende met arglistigheid, noch het woord

Gods vervalschende; maar door
de openbaring der waarheid ons
zelven lofwaardig makende bij
de consciëntie van alle men-
schen, in de tegenwoordigheid
Gods.
3 Doch indien ons evangelie nog
bedekt is, zoo is het bedekt voor
degenen die verloren gaan;
4 voor de ongeloovigen, wier
harten de God dezer eeuw ver-
blind heeft, opdat het licht en de
glans van het evangelie van
Christus, die het beeld Gods is,
hen niet zoude bestralen.
5 Want wij verkondigen ons
zelven niet, maar Jezus Christus
onzen Heere, en dat wij uwe die-
naren zijn om Jezus.
6 Want dezelfde God die bevo-
len heeft dat het licht uit de duis-
ternis zoude schijnen, die heeft
ook zijn licht doen schijnen in
onze harten, om anderen te ver-
lichten in de kennis van de glo-
rie Gods, in het aanschijn van
Jezus Christus.
7 Doch wij dragen dezen schat
in aarden vaten, opdat die uit-
muntende kracht niet aan ons,
maar aan God zij.
8 Wij worden in alles geperst,
maar nochtans niet verdrukt;
wij zijn in moeielijkheden, maar
bezwijken niet;
9 wij worden vervolgd, maar
niet verlaten; nedergeworpen,
maar vergaan niet;
10 altijd den dood van Jezus in
ons lichaam omdragende, opdat
ook het leven van Jezus in ons
lichaam vertoond worde.
11 Want wij worden al levende
geduriglijk ter dood geleverd
om Jezus wille, opdat ook het
leven van Jezus in ons ster-
felijk vleesch vertoond worde.
12 Aldus werkt de dood in ons,
en het leven in ulieden.
13 Doch dewijl wij denzelfden
Geest des geloofs hebben, gelijk
er geschreven staat: Ik heb ge-
loofd, daarom heb ik gesproken
(*Psalm* 115 : 10), zoo gelooven wij
ook, en daarom is 't dat wij spre-
ken;
14 wetende dat degene die Je-
zus verwekt heeft, ons ook door
Jezus verwekken, en met u al-
daar stellen zal.
15 Want alles is om uwentwil;
opdat de genade overvloedig
zijnde, door de dankzegging van
velen te overvloediger strekke
ter eere Gods.
16 Daarom verflauwen wij niet,
maar alhoewel onze uitwendige
mensch verdorven wordt, zoo
wordt nochtans de inwendige
van dag tot dag vernieuwd.
17 Want onze tegenwoordige
verdrukking die zeer kort en
licht is, werkt in ons een eeuwig
gewicht van eene bovenmate
uitstekende glorie.
18 Overzulks letten wij niet op
de zienlijke, maar op de onzien-
lijke dingen. Want de zienlijke
dingen zijn tijdelijk, maar de
onzienlijke zijn eeuwig.

KAPITTEL V.

WANT wij weten, dat, indien
dit ons aardsche woonhuis
afgebroken wordt, wij een ge-
bouw van God hebben, een huis
niet met handen gemaakt, maar
eeuwigdurend, in den hemel.
2 Want hierom zuchten wij, ver-
langende met onze woning die
hemelsch is, overkleed te wor-
den.

3 Indien wij nochtans bekleed
en niet naakt bevonden worden.
4 Want zoolang wij in deze wo-
ning zijn, zuchten wij, bezwaard
zijnde, omdat wij niet willen ont-
kleed, maar overkleed worden,
opdat hetgeen sterfelijk is ver-
slonden worde door het leven.
5 Nu, het is God die ons hiertoe
bereid maakt, die ons ook zijnen
Geest tot onderpand gegeven
heeft.
6 Wij hebben dan altijd goeden
moed, wetende, dat zoolang wij
in het lichaam zijn, wij afwezig
zijn van den Heere.
7 Want wij wandelen door het
geloof en niet door het aanschou-
wen.
8 Zoo hebben wij dan goeden
moed, en wenschen liever uit het
lichaam te vertrekken en bij den
Heere tegenwoordig te zijn.
9 En daarom trachten wij, hetzij
wij uit, hetzij wij in het lichaam
zijn, aan hem te behagen.
10 Want wij moeten allen ver-
schijnen voor den rechterstoel
van Christus, opdat een ieder
ontvange volgens hetgeen hij in
zijn lichaam zijnde, gedaan heeft,
hetzij goed of kwaad.
11 Overzulks, wetende hoezeer
de Heer te vreezen is, zoo trach-
ten wij de menschen te overtui-
gen, doch voor God zijn wij be-
kend. En ik hoop dat wij ook
aan uwe consciëntie bekend zijn.
12 Niet dat wij wederom ons zel-
ven aanprijzen, maar wij geven
u gelegenheid om over ons te roe-
men, opdat gij u zoudt kunnen
verantwoorden tegen degenen
die hunnen roem stellen in den
uiterlijken schijn, en niet in het
harte.
13 Want hetzij dat wij als buiten
ons zelven gerukt worden, het is
voor God; hetzij dat wij ons ma-
tigen, het is voor ulieden.
14 Want de liefde van Christus
dringt ons; overdenkende, dat
indien een voor allen gestor-
ven is, zij dan allen gestorven
zijn.
15 Christus is voor allen gestor-
ven, opdat degenen die leven,
niet meer voor zich zelven leven,
maar voor dengene die voor hen
gestorven en verrezen is.
16 Overzulks kennen wij voort-
aan niemand meer naar het
vleesch; en al is 't dat wij Chris-
tus naar het vleesch gekend heb-
ben, nochtans kennen wij hem
nu zoo niet meer.
17 Indien iemand dan in Chris-
tus is, die is een nieuw schepsel;
de oude dingen zijn voorbijge-
gaan, alles is nu nieuw gewor-
den.
18 En het komt alles van God,
die ons door Christus met zich
verzoend heeft, en ons de bedie-
ning der verzoening gegeven
heeft.
19 Want God was in Christus de
wereld met zich verzoenende,
hunne misdaden niet toereke-
nende; en hij heeft ons het ver-
kondigen der verzoening opge-
legd.
20 Zoo dan, wij bedienen het ge-
zantschap van Christus, en het
is als God zelf die door ons ver-
maant. Wij bidden van Christus
wege, verzoent u met God.
21 Want hij heeft hem die geene
zonde gekend heeft, voor ons als
zondig behandeld, opdat wij door
hem voor God zouden gerecht-
vaardigd worden.

KAPITTEL VI.

MEDEWERKENDE dan, vermanen wij u dat gij de genade Gods niet tevergeefs ontvangt.
2 Want hij zegt: In den aangenamen tijd heb ik u verhoord, en in den dag der zaligheid heb ik u geholpen; ziet, hier is nu de aangename tijd; ziet, hier is nu de dag der zaligheid. (*Isaias* 49 : 8.)
3 Wij geven ook aan niemand eenige ontstichting, opdat onze bediening niet veracht worde.
4 Maar wij gedragen ons in alles gelijk dienaren Gods; in vele verduldigheid, in verdrukkingen, in noodzakelijkheden, in benauwdheden,
5 in slagen, in gevangenissen, in oproeren, in arbeid, in waken, in vasten,
6 in reinigheid, in wetenschap, in lankmoedigheid, in lieftalligheid, in den Heiligen Geest, in ongeveinsde liefde,
7 in het woord der waarheid, in de kracht Gods, door de wapenen der rechtvaardigheid ter rechter- en ter linkerzijde;
8 door eer en oneer, door goeden en kwaden naam; als verleiders, daar wij rechtzinnig zijn: als onbekenden, daar wij bekend zijn;
9 als stervenden, daar wij nochtans leven; als gekastijd, daar wij niet gedood zijn;
10 als bedroefd, daar wij altijd blijde zijn; als arm, daar wij er velen rijk maken; als niets hebbende, daar wij alles bezitten.
11 O inwoners van Corinthen! onze mond is tot u open, ons hart is uitgebreid.
12 Gij hebt geene kleine plaats in ons gemoed, maar gij hebt eene kleine plaats in uw gemoed.
13 Doch (ik spreek tot u als tot mijne kinderen) geeft mij gelijke vergelding, verbreedt ook uw hart.
14 En trekt niet één juk met de ongeloovigen; want wat samendeeling heeft de rechtvaardigheid met de ongerechtigheid? of wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?
15 Wat samenstemming heeft Christus met Belial? of wat deel heeft de geloovige met den ongeloovige?
16 Of wat overeenkomst heeft de tempel Gods met de afgoden? Doch gijlieden zijt de tempel van den levenden God, gelijk God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen en onder hen wandelen; ik zal hun God zijn en zij zullen mijn volk zijn. (*Levit.* 26 : 12.)
17 Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u van hen af, zegt de Heer, en raakt niets aan, hetgeen onrein is. (*Isaias* 52 : 11.)
18 Ik zal u tot mij nemen, en ik zal uw Vader zijn, en gij zult mijne zonen en dochters zijn, zegt de Heer almachtig. (*Jerem.* 31 ; 9.)

KAPITTEL VII.

AANGEZIEN wij dan deze beloften hebben, allerliefsten! zoo laat ons van alle besmettingen des vleesches en des geestes ons zelven zuiveren, voltrekkende onze heiligmaking in de vreeze Gods.
2 Geeft ons plaats; wij hebben niemand ongelijk gedaan, wij hebben niemand geërgerd, wij hebben niemand bedrogen.

3 Ik zeg dit niet om u te veroordeelen; want ik heb alreeds gezegd dat gij in onze harten zijt, om samen te sterven en samen te leven.
4 Ik spreek tot u met groote vrijmoedigheid, ik heb veel op u te roemen; ik ben met troost vervuld, mijne vreugd is overvloedig in al onze verdrukking.
5 Want als wij in Macedoniën gekomen waren, zoo had ons lichaam geene rust, maar wij leden alle verdrukking; vanbuiten strijd, vanbinnen vreeze.
6 Maar God die de nederigen vertroost, heeft ons ook vertroost door de aankomst van Titus;
7 en niet alleen door zijne komst, maar ook door den troost met welken hij van u getroost is; hebbende hij ons verhaald uw verlangen, uw geween, uwen ijver over mij, zoodat ik des te meer ben verblijd geweest.
8 Want al is het dat ik u in mijnen brief bedroefd heb, het is mij niet leed; en al ware het mij leed geweest, ziende dat die brief u voor eenen korten tijd bedroefd heeft,
9 zoo verblijd ik mij nu, niet omdat gij bedroefd geweest zijt, maar omdat gij bedroefd zijt geweest tot * penitentie: want gij zijt bedroefd geweest volgens God, zoodat gij gansch geen nadeel van ons geleden hebt.
10 Want de droefheid die volgens God is, werkt eene * penitentie ter zaligheid die standvastig is; maar de droefheid dezer wereld brengt den dood voort.
11 Ziet eens wat eene groote zorgvuldigheid door deze droefheid volgens God, in u uitgewerkt is; wat eene verantwoording, wat een misnoegen, wat een verlangen, wat een ijver, wat eene wraak. In alles hebt gij u zelven getoond onbesmet te zijn in die zaak.
12 Zoo dan, dat ik u geschreven heb, is zoozeer niet geschied om dengene die het ongelijk gedaan had, of om dengene die het geleden had, maar om onze zorgvuldigheid te doen blijken, die wij voor ulieden dragen in de tegenwoordigheid Gods.
13 Daarom zijn wij vertroost geweest. En in onze vertroosting zijn wij nog veel overvloediger verblijd geweest over de blijdschap van Titus, omdat zijn geest van u allen verkwikt is;
14 en dat, indien ik iets bij hem van ulieden geroemd heb, ik niet beschaamd ben gemaakt; maar gelijk wij u alles in waarheid gesproken hebben, zoo is ook hetgeen wij bij Titus geroemd hadden, waarachtig bevonden.
15 En zijne grondhartige genegenheid is te overvloediger tot u, als hij overdenkt hoe gij allen zijt gehoorzaam geweest, en hoe gij hem al vreezende en bevende ontvangen hebt.
16 Ik ben blijde dat ik in alles op u betrouwen mag.

KAPITTEL VIII.

IK laat u ook weten, broeders! de gratie die God gegeven heeft aan de kerken van Macedoniën:
2 dat hunne blijdschap zooveel te menigvuldiger is geweest, als zij door grootere verdrukking

* *Gr.* bekeering.

zijn beproefd geweest, en dat
hunne groote armoede overvloe-
diglijk uitgestort heeft rijkdom-
men van hunne eenvoudigheid.
3 Want ik getuig van hen dat
zij niet alleen volgens hun ver-
mogen, maar zelfs boven hun ver-
mogen gewillig zijn geweest;
4 ons met vele aanzoekingen
biddende, dat wij de goedwilligo
gift, en de mededeeling tot het-
geen ten dienste der heiligen ge-
geven wordt, zouden aannemen.
5 En zij deden niet alleen gelijk
wij gehoopt hadden, maar zij ga-
ven zich zelven, eerst aan den
Heere, en daarna aan ons, door
den wil Gods.
6 Zoodat wij Titus verzochten
dat gelijk hij begonnen had, hij
ook in ulieden dien dienst zoude
voltrekken;
7 en dat, gelijk gij in alles over-
vloedig zijt, in geloof, in weten-
schap en in allen ijver, daaren-
boven ook in de liefde tot ons,
gij ook in deze goedwilligheid
moogt overvloedig zijn.
8 Ik zeg dit niet als gebiedende,
maar om door den ijver van an-
deren ook de oprechtheid van
uwe liefde te doen blijken.
9 Want gij weet de goedwillig-
heid van onzen Heere Jezus
Christus, die, daar hij rijk was,
om uwentwil arm geworden is,
opdat gij door zijne armoede rijk
zoudt worden.
10 En ik geef u hierin eenen
raad die ulieden profijtig is, den-
welken gij niet alleen begonnen
hebt te doen, maar waartoe gij
ook de begeerte gehad hebt, al
van 't voorleden jaar.
11 Voltrekt nu dan die zaak, op-
dat, gelijk de begeerte was in het
willen, zij ook zoo zij tot het vol-
brengen van hetgeen gij hebt.
12 Want als de wil bereid is, zoo
wordt hij aangenomen volgens
hetgeen iemand heeft, en niet
volgens hetgeen hij niet heeft.
13 Want ik versta niet dat an-
deren verlichting zouden heb-
ben, en gij overlasting; maar dat
er gelijkheid zij;
14 en dat in den tegenwoordi-
gen tijd uw overvloed hun ge-
brek te hulpe kome; opdat ook
hun overvloed uw gebrek eens
moge behulpzaam zijn, en dat er
aldus gelijkheid worde, gelijk er
geschreven staat:
15 Aan dengene die veel verga-
derd had, schoot niet over, en die
weinig vergaderd had, kwam niet
te kort. (*Exod.* 16 : 18.)
16 Doch God zij gedankt, die
dezelfde zorgvuldigheid voor
ulieden in het hart van Titus
gegeven heeft.
17 Want hij heeft niet alleen
het verzoek aangenomen, maar,
daar hij zeer zorgvuldig was, is
hij ook van zelfs tot u henenge-
reisd.
18 Wij hebben ook met hem ge-
zonden den broeder, die om het
evangelie vermaard is in al de
gemeenten;
19 en die daarenboven van de
kerken verkoren is om met ons te
reizen tot het bezorgen van dezen
dienst, dien wij bedienen tot de
glorie des Heeren, en volgens
onze gewillige genegenheid;
20 zoekende wij te mijden dat
ons iemand lastere over deze
groote somme, die wij bezorgen.
21 Want wij betrachten het
goede, niet alleen voor God,
maar ook voor de menschen.

22 Wij hebben ook door het groot betrouwen dat wij op u hebben, met hen gezonden onzen broeder, dien wij in vele dingen dikwijls vlijtig bevonden hebben, en nu nog veel vlijtiger.
23 Hetzij dan aan Titus, die mijn medegezel en medehelper bij ulieden is, hetzij aan onze broeders, die de afgezanten der gemeenten en de glorie van Christus zijn;
24 geeft hun een bewijs van uwe liefde in het aanzien van al de gemeenten, en betoont hetgeen waarover wij van u geroemd hebben.

KAPITTEL IX.

DOCH van deze bediening die voor de heiligen geschiedt, is het mij onnoodig aan u verder te schrijven.
2 Want ik ken uwe gewillige genegenheid, over dewelke ik van u roem bij die van Macedoniën, zeggende, dat die van Achaien al van 't voorleden jaar bereid zijn geweest; zoodat uw ijverig voornemen velen heeft aangewakkerd.
3 Daarom heb ik deze broeders gezonden, opdat hetgeen wij van u roemen in deze zaak, niet ijdel zoude bevonden worden, en dat gij, volgens mijn zeggen, bereid zoudt zijn;
4 opdat, zoo die van Macedoniën met mij kwamen en ulieden onbereid vonden, wij alsdan (om niet te zeggen gij) hierover niet zouden beschaamd staan.
5 Daarom dan heb ik noodig geacht de broeders te verzoeken dat zij vooraf tot u zouden gaan, en bezorgen dat deze beloofde goedwilligheid te voren bereid zij; zoo nochtans, dat zij eene gift zijn van goedwilligheid en niet van gierigheid.
6 Want ik zeg u dat die spaarlijk zaait, ook spaarlijk zal maaien, en die mildelijk zaait, ook mildelijk zal maaien.
7 Dat een ieder geve gelijk hij in zijn hart goedvindt, niet met droefheid of uit bedwang: want God bemint den blijmoedigen gever; (*Prov.* 28: 27.)
8 en God is machtig u met allen zegen overvloediglijk te begiftigen; opdat gij in alles altijd genoeg voorzien zijnde, overvloedig moogt zijn tot alle goede werken;
9 gelijk er geschreven staat: Hij heeft uitgedeeld en aan de armen gegeven; zijne rechtvaardigheid zal in der eeuwigheid blijven. (*Psalm* 111: 9.)
10 Hij die aan den zaaier zaad verleent en brood om te eten, zal u ook zaad geven en vermenigvuldigen, en de vruchten uwer rechtvaardigheid meer en meer doen opwassen;
11 opdat gij in alles moogt rijk en overvloedig zijn tot alle oprechtigheid, dewelke maakt dat God door ons gedankt wordt.
12 Want de bediening van dezen dienst vervult niet alleen hetgeen aan de heiligen ontbreekt, maar zij maakt ook dat de Heer overvloediglijk van velen gedankt wordt;
13 vermits zij door de proeve van deze bediening aan God glorie geven voor de onderdanigheid, dewelke gij betuigt aan het evangelie van Christus, en voor uwe oprechte mededeeling, zoo

aan hen als aan alle anderen;
14 en zij bidden voor ulieden,
naar u verlangende,om de uitnemende
gratie van God die in
ulieden is.
15 God zij gedankt over zijne
onuitsprekelijke gave.

KAPITTEL X.

VERDER, ik Paulus zelf bid
ulieden door de zachtmoedigheid
en de goedertierenheid
van Christus, ik, die bij u tegenwoordig
zijnde, wel slecht en
verworpen ben, maar afwezig
zijnde, stoutmoedig ben tegen u.
2 Ik bid u dan dat ik, tegenwoordig
zijnde, niet stoutmoedig
moete zijn met die vrijmoedigheid,
met welke ik geacht word
stoutelijk te handelen tegen sommigen
die ons houden alsof wij
naar het vleesch wandelden.
3 Want al wandelen wij in het
vleesch, wij strijden nochtans
niet volgens het vleesch;
4 want de wapenen van onzen
krijg zijn niet vleeschelijk, maar
krachtig in God, om de sterkten
neder te werpen, vernietigende
de raadslagen,
5 en alle hoogmoedigheid die
zich verheft tegen de kennis
Gods; en om alle verstanden gevangen
te nemen tot onderwerping
aan Christus;
6 hebbende ook het vermogen
gereed, om alle ongehoorzaamheid
te wreken, als uwe gehoorzaamheid
zal volbracht zijn.
7 Oordeelt ten minste volgens
den uitwendigen schijn : zoo
iemand zich laat voorstaan dat
hij Christus toebehoort, dat die
wederom bij zich zelven denke,
dat gelijk hij Christus toebehoort,
wij hem ook toebehooren.
8 Want al roemde ik wat meer
van onze macht, dewelke de
Heer ons gegeven heeft tot uwe
stichting en niet tot uwe verderving,
ik zou mij daarover niet
moeten schamen.
9 Maar opdat ik niet schijne u
vervaard te maken met brieven,
10 (want de brieven, zeggen zij,
zijn wel deftig en krachtig; maar
zelf in persoon is hij zwak, en
zijne aanspraak is versmadelijk)
11 zoo moet hij weten, die van
zulk gevoelen is, dat wij, tegenwoordig
zijnde, zoodanig met de
werken zullen zijn, als wij, afwezig
zijnde, spreken door onze
brieven.
12 Want wij willen ons zelven
niet voegen of vergelijken met
sommigen die zich zelven prijzen;
maar wij meten ons zelven
af volgens hetgeen wij zijn, en
wij vergelijken ons bij ons eigen
zelven.
13 Wij zullen dan niet boven de
maat roemen, maar volgens den
regel en de maat die God ons toegevoegd
heeft, welke maat zich
ook tot ulieden uitstrekt.
14 Want wij strekken ons niet
te wijd uit, alsof wij tot u niet
gekomen waren; want wij zijn
tot u toegekomen met het evangelie
van Christus.
15 Wij roemen dan niet boven
mate en op den arbeid van anderen,
maar wij hopen dat wij ons
met het aanwassen van uw geloof,
in u nog veel verder zullen
uitstrekken volgens onze regelmate;
16 zullende het evangelie ook
in de landen welke voorbij u gelegen
zijn, gaan verkondigen,
zonder te roemen in eens anders

betrek, en in hetgeen alreeds
was bereid gemaakt.
17 Doch die roemt, dat hij in
den Heere roeme.
18 Want niet die zich zelven
prijst, moet goedgekeurd worden,
maar die van God geprezen
wordt.

KAPITTEL XI.

OCH of gij mijne dwaasheid
een weinig verdragen wildet:
en verdraagt ze toch!
2 Want ik ijver voor u met
eenen goddelijken ijver: want
ik heb ulieden toebereid om u als
eene reine maagd aan eenen bruidegom,
aan Christus op te dragen.
3 Doch ik vrees, dat gij, gelijk
het serpent door zijne arglistigheid
Eva verleid heeft, alzoo ook
uw gemoed moge bedorven worden,
en gij afvallen van de
christelijke eenvoudigheid.
4 Want indien degene die tot u
komt, eenen anderen Christus
verkondigde dan wij verkondigd
hebben, of indien gij eenen anderen
geest ontvingt dan dien
gij ontvangen hebt, of een ander
evangelie dan dat gij aangenomen
hebt, zoo mocht gij hem met
recht verdragen.
5 Maar ik laat mij voorstaan dat
ik geenszins minder gedaan heb
dan de voornaamste apostelen.
6 Want al ben ik slecht van
woorden, ik ben het nochtans
niet van wetenschap. Doch wij
zijn in alles aan u wel bekend
geworden.
7 Of heb ik hierin misdaan, dat
ik mij zelven vernederd heb om
u te verheffen, en dat ik u het
evangelie Gods voor niet verkondigd
heb?
8 Andere gemeenten heb ik beroofd,
van hen bijstand nemende,
om u te dienen.
9 Ja, als ik bij ulieden was en
gebrek had, zoo ben ik nochtans
niemand lastig gevallen; want
hetgeen mij ontbrak, hebben de
broeders die van Macedoniën
kwamen, toegebracht, en ik heb
mij in alles gewacht, dat ik u tot
geenen last zoude zijn, en ik zal
er mij nog van wachten.
10 Ik zeg u bij de waarheid van
Christus, die in mij is, dat mij
deze roem in de gewesten van
Achaien niet zal benomen worden.
11 Waarom toch? is 't omdat ik
u niet bemin? Dat weet God!
12 Maar ik doe dit en zal het
nog doen, om alle gelegenheid af
te snijden aan degenen die gelegenheid
zoeken om daarop te
roemen, dat zij aan ons gelijk
bevonden worden.
13 Want zoodanigen zijn valsche
apostelen, bedriegelijke
werklieden, de gedaante aantrekkende
van apostelen van
Christus.
14 En dit is geen wonder: want
de booze vijand zelf vertoont
zich in de gedaante van eenen
engel des lichts.
15 Het is dan zoo wonde niet
dat ook zijne dienaars zich in de
gedaante van dienaars der rechtvaardigheid
vertoonen. Doch
het einde zal volgens hunne
werken zijn.
16 Ik zeg nog eens: dat niemand
mij voor dwaas aanzie; of immers
verdraagt mij dan als eenen
dwaze, opdat ik ook een weinig
moge roemen:
17 hetgeen ik dan zeg, zeg ik

niet volgens den Heere, maar ik
spreek als dwaselijk in dit stuk
van roemen.
18 Terwijl er velen roemen naar
het vleesch, zoo zal ik ook roe-
men.
19 Want aangezien gijlieden
verstandig zijt, zoo verdraagt
gij geerne de dwazen.
20 Want gij verdraagt het in-
dien u iemand in slavernij
brengt, indien u iemand opeet,
indien u iemand berooft, indien
iemand zich verheft, indien u
iemand in het aanzicht slaat.
21 Ik zeg dit tot onze schande,
als die hierin te zwak zijn ge-
weest. Durft dan iemand ergens
op roemen, ik spreek nu als dwa-
selijk, ik durf het ook.
22 Zijn zij Hebreeuwen? Ik ben
het ook. Zijn zij Israëlieten? Ik
ook. Zijn zij van Abrahams ge-
slacht? Ik ook.
23 Zijn zij dienaars van Chris-
tus? Ik spreek nu als dwaas, ik
ben het nog meer. Meerder in
last en arbeid, uitstekender in
gevangenissen, overvloediger in
slagen, dikwijls in doodsgevaar;
24 vijfmaal heb ik van de Joden
de veertig slagen min eenen
ontvangen;
25 driemaal ben ik met roeden
gegeeseld, eens ben ik gestee-
nigd, driemaal heb ik schipbreuk
geleden, eenen nacht en dag ben
ik in de diepte der zee geweest.
26 Ik ben dikwijls op de reize
geweest, in perijkelen op de wa-
terstroomen, in perijkelen van
de moordenaars, in perijkelen
van mijn eigen volk, perijkelen
van de heidenen, perijkelen in
steden, perijkelen in wildernis-
sen, perijkelen op zee, perijke-
len onder de valsche broeders;
27 in arbeid en moeite, in veel
wakens, in honger en dorst, in
veel vastens, in koude en naakt-
heid.
28 Behalve deze dingen die uit-
wendig zijn, overvalt mij dage-
lijks de zorg voor alle kerken.
29 Wie wordt er zwak, zonder
dat ik zwak worde? wie wordt er
geërgerd, zonder dat ik brande?
30 Indien men roemen moet,
zoo zal ik op de dingen van
mijne zwakheid roemen.
31 God, die de Vader is van
onzen Heere Jezus Christus, hij
die in der eeuwigheid gebene-
dijd is, weet dat ik niet lieg.
32 Als ik te Damascus was, deed
de stadhouder van den koning
Aretas de stad Damascus bezet-
ten om mij te vangen.
33 En ik werd door een venster
in eene mand langs den muur
nedergelaten, en aldus den ik
zijne handen ontvlucht.

KAPITTEL XII.

INDIEN men nog roemen
moet, alhoewel het niet be-
taamt, zoo zal ik komen tot de
visioenen en openbaringen des
Heeren.
2 Ik ken eenen mensch in Chris-
tus, die over veertien jaren (het-
zij in het lichaam, hetzij buiten
het lichaam, dat weet ik niet,
God weet het), opgenomen is ge-
weest tot in den derden hemel;
3 en ik weet dat die mensch
(hetzij in het lichaam, hetzij
buiten het lichaam, dat weet ik
niet, God weet het),
4 is opgenomen geweest tot in
het paradijs, en daar verholene
woorden gehoord heeft, die het

eenen mensch niet geoorloofd is
uit te spreken.
5 Van zoodanigen mensch zal ik
roemen, maar van mij zelven zal
ik niet roemen, tenzij in mijne
zwakheden.
6 Nochtans indien ik mij ook
wilde beroemen, ik zou daarom
niet dwaas zijn; want ik zou de
waarheid zeggen. Maar ik laat
dat daar, opdat niemand mij
achte boven hetgeen hij in mij
ziet of hetgeen hij van mij hoort.
7 En opdat de uitnemendheid
der openbaringen mij niet zoude
verheffen, zoo is mij een prikkel
in het vleesch gegeven, een die-
naar van den boozen vijand, om
mij kaakslagen te geven.
8 En opdat hij van mij vertrek-
ken zoude, heb ik driemaal den
Heere gebeden;
9 die mij heeft geantwoord:
Mijne gratie is u genoegzaam;
want mijne kracht toont hare
volmaaktheid door de zwakheid.
Daarom zal ik geerne in mijne
zwakheden roemen, opdat de
kracht van Christus in mij wone.
10 Daarom heb ik mijn behagen
in mijne zwakheden, in ver-
smaadheden, in noodzakelijk-
heden, in vervolgingen, in be-
nauwdheden, om Christus wille:
want als ik verzwakt word, dan
ben ik sterk.
11 Ik ben onverstandig gewor-
den, gij hebt er mij toe gedwon-
gen; want ik behoorde van u ge-
prezen te worden, aangezien ik
nergens in minder ben geweest
dan de uitmuntendste der apos-
telen, alhoewel ik niets ben.
12 De kenteekenen van mijn
apostelschap zijn onder ulieden
uitgewerkt met alle verduldig-
heid, door mirakelen en wonder-
heden en krachtige werken.
13 Want wat is er dat gij min-
der gehad hebt dan de andere
kerken, tenzij dat ik ulieden
niet lastig ben geweest? Ver-
geeft mij dit ongelijk.
14 Ziet, dit is nu de derde keer
dat ik gereed ben om tot u te ko-
men, en nog zal ik u niet tot last
zijn. Want ik zoek het uwe niet,
maar u; want de kinderen moe-
ten geene schatten voor de ou-
ders vergaderen, maar de ou-
ders voor de kinderen.
15 Ook wil ik zeer geerne ge-
ven, en zelf ten beste gegeven
worden voor uwe zielen, alhoe-
wel ik ulieden zoozeer bemin-
nende, weinig bemind worde.
16 Maar al is 't dat ik u niet
lastig ben geweest, zoo heb ik
nochtans, arglistig zijnde, u met
bedrog gevangen.
17 Heb ik u door iemand van
degenen die ik tot u gezonden
heb, iets afgeperst?
18 Ik heb Titus verzocht, en heb
nog eenen broeder met hem ge-
zonden: Heeft Titus u iets afge-
perst? hebben wij niet in den-
zelfden geest gewandeld, en in
dezelfde voetstappen?
19 Meent gij wederom dat wij
ons bij ulieden verontschuldi-
gen? Wij spreken voor God, in
Christus; doch alles, allerlief-
sten! tot uwe stichting.
20 Want ik vrees, dat als ik
komen zal, ik u zoodanig niet
vinden zal als ik wel wilde, en
dat ik van u zoodanig ook niet
zal gevonden worden als gij wel
zoudt willen; en dat er misschien
twisten, afgunstigheden, moe-
digheden, gekijf, achterklap,

oorblazingen, verwaandheden
en oproerigheden onder ulieden
zullen zijn;
21 en dat mij God, als ik komen
zal, wel wederom mocht verne-
deren bij ulieden; en dat ik er
velen zal moeten beweenen van
degenen die al gezondigd en *
geene penitentie gedaan hebben
over de onzuiverheden, en de
hoererij, en de wulpschheden
die zij bedreven hebben.

KAPITTEL XIII.

ZIET, dit is nu de derde keer
dat ik tot ulieden kom. Alles
zal door den mond van twee of
drie getuigen bevestigd worden.
(*Deut.* 19 : 15.)
2 Ik heb het alreeds gewaar-
schuwd, tegenwoordig zijnde; ik
waarschuw het nu nog, en als
afwezig zijnde, schrijf het aan
degenen die voordezen gezon-
digd hebben, en aan al de ande-
ren, dat, zoo ik nog eens kom, ik
hen geenszins sparen zal.
3 Zoekt gij dan Christus te be-
proeven die in mij spreekt, en
die bij u niet zwak, maar machtig
is?
4 Want alhoewel hij naar het-
geen dat zwak was, gekruist is,
nochtans leeft hij nu door de
kracht Gods; alzoo zijn wij ook
zwak met hem, maar zullen ook
met hem leven door de kracht
Gods, die onder ulieden is.

5 Onderzoekt u zelven of gij in
het geloof zijt, beproeft u zelven.
Of bevindt gij in u zelven niet
dat Jezus Christus in u is? Ten-
zij dat gij misschien afkeurlijk
zijt.
6 Doch ik hoop dat gij verstaan
zult dat wij niet afkeurlijk zijn.
7 Maar wij bidden God dat gij
gansch geen kwaad moogt doen;
niet opdat wij oprecht mogen
schijnen, maar opdat gij moogt
weldoen, al ware het dat wij ook
als afkeurlijk schenen.
8 Want wij vermogen niets
tegen de waarheid, maar alleen
voor de waarheid.
9 Want wij verblijden ons dat
gij sterk zijt, terwijl wij krank
zijn. En dit bidden wij ook, dat
gij gansch volmaakt moogt zijn.
10 Daarom schrijf ik dit in mijn
afwezen, opdat ik, tegenwoordig
zijnde, niet straffelijk zoude
moeten handelen volgens de
macht welke de Heer mij gege-
ven heeft tot opbouwing en niet
tot nederwerping.
11 Voorts, broeders! verblijdt
u, weest volmaakt, vertroost u,
hebt een en hetzelfde gevoelen,
leeft in vrede, en de God van
vrede en van liefde zal met u
zijn.
12 Groet malkanderen met ee-
nen heiligen kus. Al de heiligen
groeten u.
13 De gratie van onzen Heere
Jezus Christus, en de liefde
Gods, en de gemeenschap van
den Heiligen Geest zij met u
allen. Amen.

* *Gr.* zich niet bekeerd hebben van de onzuiverheden.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

GALATIEN

KAPITTEL I.

PAULUS, apostel, niet van
menschen noch door men-
schen,maar door Jezus Christus,
en door God den Vader, die hem
verwekt heeft van den dood;
2 en al de broeders die met mij
zijn, aan de kerken van Gala-
tiën:
3 genade zij ulieden en vrede
van God den Vader,en van onzen
Heere Jezus Christus;
4 die zich zelven gegeven heeft
voor onze zonden, om ons te
verlossen van de tegenwoordige
booze wereld, volgens den wil
van onzen God en onzen Vader;
5 aan wien zij glorie in alle
eeuwigheid. Amen.
6 Ik ben verwonderd dat gij zoo
haast van dengene die u tot de
gratie van Christus geroepen
heeft, overgaat tot een ander
evangelie.
7 Niet dat er een ander is; maar
het is dat er sommigen zijn die u
ontroeren, en die het evangelie
van Christus zoeken te ver-
keeren.
8 Doch al ware het ook dat wij,
of een engel uit den hemel, u
een ander evangelie verkondig-
den dan hetgeen wij u verkon-
digd hebben : dat hij vervloekt
zij.
9 Ik heb het alreeds gezegd en
ik zeg u nog eens : zoo iemand u
een ander evangelie verkondigt
dan hetgeen gij ontvangen hebt:
dat hij vervloekt zij.
10 Is het aan de menschen dat
ik voldoening moet geven, of is
het aan God? Of zoek ik aan de
menschen te behagen? Indien ik
aan de menschen nog zocht te
behagen, zoo zou ik geen dienaar
van Christus zijn.
11 Doch ik verklaar u, broeders!
dat het evangelie hetwelk door
mij verkondigd is, niets men-
schelijks heeft.
12 Want ik heb het van geenen
mensch ontvangen of geleerd,
maar door de openbaring van
Jezus Christus.
13 Want gij hebt wel gehoord
hoedanig mijn wandel eertijds
in het jodendom was : hoe ik de
kerk Gods bovenmate vervolgde
en dezelve verwoestte;
14 en hoe ik in het jodendom te
boven ging velen van mijn ge-
slacht, zijnde een uitmuntend
ijveraar voor mijne vaderlijke
overleveringen.
15 Maar wanneer het God, die
mij van uit mijn moeders lichaam
heeft afgezonderd en door zijne
genade geroepen heeft,

16 beliefd heeft zijnen Zoon aan
mij te openbaren, opdat ik
hem onder de heidenen zou verkondigen,
zoo ben ik terstond
bij geen vleesch noch bloed te
rade gegaan;
17 en ik ben niet naar Jerusalem
gekeerd tot degenen die al voor
mij apostels geweest waren;
maar ik trok in Arabiën en keerde
dan weder naar Damascus.
18 Daarna kwam ik na verloop
van drie jaren wederom te Jerusalem
om Petrus te bezoeken, en
bleef bij hem vijftien dagen.
19 Anders heb ik niemand van
de apostelen gezien, dan Jacobus,
den broeder des Heeren.
20 Ziet, ik verklaar u voor God
dat ik niet lieg in hetgeen ik u
schrijf!
21 Daarna ben ik gekomen in de
gewesten van Syriën en Ciliciën.
22 Doch ik was bij de gemeenten
van Judeën die in Christus gelooven,
onbekend van aanzicht.
23 Alleenlijk hadden zij hooren
zeggen: Die ons eertijds vervolgde,
verkondigt nu het geloof hetwelk
hij eertijds verwoestte.
24 En zij gaven glorie aan God
wegens mij.

KAPITTEL II.

VEERTIEN jaren daarna
trok ik wederom op naar
Jerusalem met Barnabas en nam
ook Titus mede.
2 Ik ging er' naartoe volgens
eene openbaring, en het evangelie
netwelk ik onder de heidenen
verkondig, stelde ik hun voor;
maar bijzonderlijk aan degenen
die de aanzienlijksten waren,
opdat ik niet tevergeefs mocht
loopen of geloopen hebben.
3 Maar Titus die bij mij was,
werd niet genoodzaakt, al was
hij een heiden, zich te laten besnijden.
4 Zelfs niet om de valsche broeders,
die ingekropen en ingesloopen
waren, om te bespieden onze
vrijheid welke wij hebben in
Christus Jezus, opdat zij ons onder
slavernij zouden brengen;
5 aan welke wij ook niet eene
uur geweken hebben door onderwerping,
opdat de waarheid van
het evangelie bij ulieden zoude
standhouden.
6 Doch aangaande degenen die
iets bijzonders geacht werden
(hoedanig zij eertijds geweest
zijn, daar is mij niet aangelegen;
God aanziet den persoon der
menschen niet), degenen, zeg ik,
die iets bijzonders geacht werden,
hebben mij niets toegebracht.
7 Maar integendeel, als zij zagen
dat het evangelie mij toebetrouwd
was ten opzichte der onbesnedenen,
gelijk aan Petrus
ten opzichte der besnedenen;
8 (want die in Petrus gewerkt
heeft om hem te maken apostel
der besnedenen, heeft ook in mij
gewerkt om het te zijn ten opzichte
der heidenen);
9 en als zij verstonden de gratie
die mij gegeven was, zoo gaven
Jacobus en Cephas en Joannes,
die de pilaren schenen te zijn,
mij en Barnabas de rechterhand
van vereeniging, opdat wij onder
de heidenen, en zij onder de besnedenen
zouden prediken.
10 Mits dat wij maar de armen
zouden gedachtig zijn; hetwelk
ik dan ook zorgvuldiglijk gedaan
heb.

11 Maar als Petrus te Antiochiën gekomen was, wederstond ik hem in zijn aanzicht, omdat hij berispelijk was.
12 Want voordat daar eenigen van Jacobus kwamen, zoo at hij met de heidenen: maar als die gekomen waren, zoo onttrok hij zich en scheidde zich van hen af, uit vreeze van de besnedenen.
13 En de andere Joden gebruikten met hem dezelfde veinzing; zoodat ook Barnabas tot de veinzing van hen vervoerd werd.
14 Maar als ik zag dat zij niet recht volgens het evangelie wandelden, zoo zeide ik tot Petrus in de tegenwoordigheid van hen allen: Indien gij die een Jood zijt, volgens de heidensche wijze leeft, en niet volgens de joodsche wijze, waarom dwingt gij dan de heidenen volgens de joodsche wijze te leven?
15 Wij zijn immers Joden van afkomste, en niet uit de heidenen, die zondaars waren;
16 nochtans wetende dat de mensch niet wordt gerechtvaardigd door de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus, zoo gelooven wij ook in Jezus Christus, opdat wij door het geloof van Christus mogen gerechtvaardigd worden en niet door de werken der wet; omdat door de werken der wet geen mensch zal gerechtvaardigd worden.
17 Doch indien wij, zoekende door Christus gerechtvaardigd te worden, ook zelven zondaars bevonden werden, zou Christus dan niet een bedienaar der zonde zijn, 't welk nochtans verre vandaar is!
18 Want indien ik wederom opbouw hetgeen ik omvergeworpen heb, zoo betoon ik mij zelven een overtreder te zijn.
19 Doch ik ben door de wet aan de wet gestorven, opdat ik voor God zoude leven. Ik ben met Christus gekruist.
20 En ik leef nu; of beter, ik niet meer, maar Christus leeft in mij. Het leven dat ik nu leef in dit lichaam, dat leef ik door het geloof van den Zoon Gods, die mij heeft bemind en zich zelven voor mij geleverd heeft.
21 Ik wil de gratie Gods niet verzaken; want indien men de rechtvaardigheid door de wet verkrijgt, zoo is Christus tevergeefs gestorven.

KAPITTEL III.

O gij uitzinnige Galaters! wie heeft u dus betooverd, om aan de waarheid niet gehoorzaam te zijn, daar u Jezus Christus aldus voor de oogen afgebeeld is, alsof hij onder u gekruist was?
2 Dit alleen wilde ik wel van u weten: is 't door de werken der wet dat gij den Geest ontvangen hebt, of door het geloof hetwelk gij gehoord hebt?
3 Zijt gij zoo uitzinnig, dat gij door den Geest begonnen hebbende, nu wilt voleindigen door het vleesch?
4 Hebt gij dan tevergeefs zoo veel geleden? Zoo het nochtans tevergeefs is!
5 Degene dan, die u den Geest verleent en mirakelen onder u uitwerkt, doet hij dit door de werken der wet of door het geloof hetwelk men verkondigt?

6 Gelijk er staat van Abraham,
dat hij Gode geloofde, en dat het
hem tot rechtvaardigheid gerekend is; (*Gen.* 15 : 6.)
7 zoo verstaat dan dat degenen
die het geloof hebben, Abrahams
kinderen zijn.
8 Ook heeft de Schriftuur, voorziende dat God de volkeren door
het geloof zou rechtvaardigen,
aan Abraham te voren verkondigd: In u zullen al de volkeren
gezegend worden. (*Gen.* 12 : 3.)
9 Zoo dan, die het geloof hebben, die zullen gezegend worden
met den geloovigen Abraham.
10 Want allen die uit de werken
der wet zijn, zijn onder den
vloek; want daar staat geschreven: Vervloekt is hij die niet onderhoudt al wat in het boek der
wet is voorgeschreven. (*Deut.*
(27 : 26.)
11 Nu, het is klaar dat door de
wet niemand bij God gerechtvaardigd wordt; want de rechtvaardige leeft door het geloof.
12 Doch de wet steunt op het
geloof niet, maar zij zegt: Die
deze dingen doet, zal door dezelve leven. (*Levit.* 18 : 5.)
13 Christus heeft ons verlost
van den vloek der wet, zijnde
voor ons een vloek geworden
(want daar staat geschreven:
Vervloekt is hij, die aan het hout
opgehangen is); (*Deut.* 21 : 23.)
14 opdat de zegening van Abraham over de volkeren zoude komen door Jezus Christus, opdat
wij den beloofden Geest zouden
ontvangen door het geloof.
15 Broeders! ik spreek nu volgens het menschelijk gebruik:
niemand zal het verbond zelfs
van eenen mensch, als het bevestigd is, vernietigen of iets daarbij doen.
16 Nu, de beloften zijn toegezegd aan Abraham en aan zijnen
nakomeling. (*Gen.* 22 : 18, enz.)
Hij zegt niet: Aan uwe nakomelingen, als van velen; maar: Aan
uwen nakomeling, als van eenen,
dewelke Christus is.
17 Dit is dan hetgeen ik zeg:
het verbond van God bevestigd
zijnde, wordt door de wet, die
vierhonderd en dertig jaren
daarna gemaakt is, niet vernietigd, noch de belofte verijdeld.
18 Want indien de erfenis uit
de wet komt, zoo komt zij dan
nu niet uit de belofte; nochtans
heeft ze God door de belofte aan
Abraham vergund.
19 Waartoe is dan de wet? Zij is
om de overtreding ingesteld,
totdat die nakomeling zoude
komen op wien de belofte gedaan
was, zijnde zij door de engelen
besteld in de handen van eenen
middelaar.
20 Nu een middelaar is het niet
van eenen alleen, en God is
maar een.
21 Is dan de wet tegen Gods beloften? Geenszins: want indien
er eene wet gegeven was die
konde levend maken, zoo zou
waarlijk de rechtvaardigheid uit
de wet komen.
22 Maar de Schriftuur heeft
alles onder de zonden besloten,
opdat de belofte door het geloof
van Christus aan de geloovigen
zoude gegeven worden.
23 Doch eer het geloof kwam,
waren wij onder de wet in bewaring opgesloten, totdat het geloof
zoude geopenbaard worden.
24 Zoo is dan de wet onze leids-

man geweest, ons leidende tot
Christus, opdat wij door het ge-
loof zouden gerechtvaardigd
worden.
25 Maar nadat het geloof geko-
men is, zoo zijn wij niet meer
onder den leidsman.
26 Want gij zijt allen kinderen
Gods, door het geloof in Christus
Jezus.
27 Want gij allen die in Chris-
tus gedoopt zijt, hebt Christus
aangetrokken.
28 Daar is hier geen onderscheid
van Jood of heiden, van slaaf of
vrijen mensch, van man of
vrouw: want gij zijt allen een in
Christus Jezus.
29 En indien gij aan Christus
toebehoort, zoo zijt gij dan Abra-
hams kinderen en erfgenamen
volgens de belofte.

KAPITTEL IV.

IK zeg verder: zoo langen tijd
als een erfgenaam minder-
jarig is, zoo verschilt hij niet van
eenen dienstknecht, alhoewel hij
heer van alles is;
2 maar hij staat onder voogden
en bezorgers tot den tijd toe, die
van den vader gesteld is.
3 Alzoo waren wij ook, als wij
nog minderjarig waren, onder-
worpen aan de eerste onderwij-
zingen dezer wereld.
4 Maar als de tijd vervuld was,
heeft God zijnen Zoon gezonden,
geboren uit eene vrouw, onder-
worpen aan de wet;
5 opdat hij degenen die onder
de wet waren, zou verlossen, en
dat wij tot kinderen zouden
aangenomen worden.
6 En aangezien gij kinderen zijt,
zoo heeft God den Geest van
zijnen Zoon in uwe harten gezon-
den, dewelke roept: Abba, Vader!
7 Overzulks, zoo zijt gij geen
dienstknecht meer, maar de
zoon. En zijt gij de zoon, zoo zijt
gij ook erfgenaam door God.
8 Maar eertijds, als gij den
waren God niet kendet, zoo
waart gij dienaars van die geene
ware goden waren.
9 Doch nu gij God hebt leeren
kennen, ja van God gekend zijt,
hoe keert gij nu nog weder tot
die zwakke en arme beginselen,
aan dewelke gij u opnieuw wilt
onderwerpen?
10 Gij onderhoudt de dagen en
de maanden, de tijden en de
jaren.
11 Ik vrees voor u dat ik wel
tevergeefs onder u mocht gear-
beid hebben.
12 Weest voor mij gelijk ik voor
u ben; ik bid het u, broeders!
gij hebt mij geen leed gedaan.
13 Gij weet dat ik u eerst met
groote zwakheid des lichaams
het evangelie verkondigd heb;
14 ook hebt gij mij om de be-
proeving die ik in mijn lichaam
onderstond, niet versmaad noch
verstooten; maar gij hebt mij als
eenen engel Gods, ja als Christus
Jezus zelven ontvangen.
15 Waar is nu uw geluk? Want
ik moet u die getuigenis geven,
dat indien het mogelijk geweest
ware, gij zelfs uwe oogen zoudt
uitgetrokken en mij gegeven
hebben.
16 Ben ik dan uw vijand gewor-
den met u de waarheid te zeggen?
17 Zij hebben geenen rechten
ijver voor u; maar zij willen u
aftrekken, opdat gij hun zoudt
aanhangen.

18 Doch het is goed, altijd het
goede te beijveren, en niet alleenlijk
terwijl ik bij ulieden tegenwoordig
ben.
19 Mijne kinderkens! om dewelke
ik wederom in barensnood
ben, totdat Christus in u voltrokken
is,
20 ik wilde wel dat ik nu bij u
ware, en dat ik mijne stem mocht
veranderen, want ik ben wegens
u verlegen.
21 Zegt mij eens, gij die onder
de wet wilt zijn, hebt gij de wet
wel gelezen?
22 Want daar staat geschreven
dat Abraham twee zonen gehad
heeft, den eene bij de slavin, den
andere bij de vrije huisvrouw.
23 Doch die van de slavin is naar
het vleesch geboren; maar die
van de vrije huisvrouw, door de
belofte.
24 Welke dingen eene afbeelding
van iets anders zijn: want
dit beteekent de twee testamenten;
het eene op den berg Sina,
tot slavernij barende, hetwelk
door Agar beteekend is;
25 want Sina is een berg in Arabiën,
die eene overeenkoming
heeft met het tegenwoordig Jerusalem,
hetwelk onder slavernij
is met zijne kinderen.
26 Maar het Jerusalem van hierboven
is vrij, en dat is onze moeder.
27 Want daar staat geschreven:
Verblijd u, gij onvruchtbare, die
niet baardet! barst uit van blijdschap,
gij die geene moeder
werdt! want degene die verlaten
was, heeft meer kinderen
gekregen dan die eenen man
had. (*Isaias* 54 : 1.)
28 Doch wij, broeders! zijn kinderen
der belofte, gelijk Isaac.
29 Maar gelijk alsdan degene die
naar het vleesch geboren was,
vervolgde dengene die naar den
geest was geboren, alzoo gaat
het nu ook.
30 Maar wat zegt de Schriftuur?
Jaag de slavin weg met haren
zoon: want de zoon der slavin
zal geen erfgenaam zijn met den
zoon der vrije huisvrouw. (*Gen.*
21 : 10.)
31 Zoo dan, broeders! wij zijn
geene kinderen der slavin, maar
van de vrije huisvrouw; door
die vrijheid, met dewelke Christus
ons vrijgemaakt heeft.

KAPITTEL V.

STAAT hierin vast, en laat u
niet wederom onder het juk
der slavernij brengen.
2 Ziet, ik Paulus zeg ulieden
dat indien gij besneden wordt,
Christus u niet zal baten.
3 En ik verklaar bovendien aan
allen mensch die zich laat besnijden,
dat hij schuldig is de
geheele wet te onderhouden.
4 Gij hebt geen deel in Christus,
gij die door de wet wilt gerechtvaardigd
worden; gij zijt van de
gratie vervallen.
5 Want wij hopen door den
Geest de rechtvaardigheid te
ontvangen uit het geloof.
6 Want in Christus Jezus geldt
er geene besnijdenis noch onbesnedenheid,
maar het geloof,
werkende door de liefde.
7 Gij liept zeer wel, wie heeft u
belet aan de waarheid te gehoorzamen?
8 Deze meening die men u wijs-

maakt, komt niet van dengene
die u roept.
9 Een weinig deesem verzuurt
het geheele beslag.
10 Ik betrouw van u in den
Heere dat gij geen ander gevoe-
len zult hebben; maar die u ont-
roert, zal de straf dragen, wie hij
ook zij.
11 Voor mij, broeders! indien ik
nog de besnijdenis verkondig,
waarom word ik dan nog ver-
volgd? De aanstootelijkheid van
het kruis is dan weggenomen?
12 Och of zij ook afgesneden
werden, die u ontrusten!
13 Want gij zijt tot de vrijheid
geroepen, broeders! Wacht u
maar, dat gij de vrijheid niet
misbruikt om naar het vleesch te
leven; maar dient malkanderen
door de liefde des Geestes.
14 Want de geheele wet wordt
in dit woord begrepen: Gij zult
uwen evennaaste beminnen ge-
lijk u zelven. (*Levit.* 19: 18.)
15 Indien gij dan malkanderen
toebijt en afknaagt, ziet toe dat
gij van malkanderen niet ver-
slonden wordt.
16 Ik zeg u dan: wandelt door
den Geest, en gij zult de lusten
des vleesches niet volbrengen.
17 Want het vleesch begeert
tegen den Geest, en de Geest te-
gen het vleesch; en zij strijden
tegen malkanderen, zoodat gij
niet doet al wat gij wel zoudt
willen.
18 Doch indien gij door den
Geest gedreven wordt, zoo zijt
gij onder de wet niet.
19 Nu, de werken des vleesches
zijn wel bekend; te weten:
overspel, hoererij, onzuiverheid,
wulpschheid,
20 afgoderij, tooverij, vijand-
schappen, twistingen, afgunstig-
heden, toornigheden, gekijf,
tweedracht, ketterijen,
21 nijdigheid, doodslagen, dron-
kenschappen, brasserijen en der-
gelijke, van dewelke ik u waar-
schuw gelijk ik u alreeds ge-
waarschuwd heb, dat degenen
die zulke dingen doen, het rijk
Gods niet zullen bekomen.
22 Maar de vruchten des Geestes
zijn: liefde, blijdschap, vrede,
verduldigheid, goedertierenheid,
goedheid, lankmoedigheid,
23 zachtmoedigheid, getrouwig-
heid, zedigheid, eerbaarheid,
reinigheid. Tegen zoodanigen is
er geene wet.
24 Doch die aan Christus toebe-
hooren, hebben hun vleesch ge-
kruist met zijne begeerlijkheden
en kwade lusten.
25 Indien wij door den Geest
leven, zoo laat ons door den
Geest wandelen.
26 En laat ons niet eerzuchtig
worden naar ijdele eer, mal-
kanderen tergende, malkande-
ren benijdende.

KAPITTEL VI.

BROEDERS! indien er ie-
mand bij onbedachtheid ge-
vallen is in eenige misdaad,
gijlieden die geestelijk zijt, on-
derricht hem met eenen geest
van zachtmoedigheid, achtne-
mende op u zelven, opdat gij
ook niet bekoord wordt.
2 Draagt malkanders lasten en
alzoo zult gij de wet van Chris-
tus volbrengen.
3 Want zoo iemand meent iets
te zijn, daar hij niets is, die be-
driegt zich zelven.

4 Doch dat een ieder beproeve
zijn eigen werk, en zoo zal hij in
zich zelven alleen roem mogen
hebben, en niet in een ander.
5 Want elk zal zijn eigen pak
dragen.
6 Dat die onderwezen wordt in
het woord, mededeele van zijne
goederen dengene die hem on-
derwijst.
7 En bedriegt u niet; God laat
zich niet bespotten.
8 Hetgeen de mensch gezaaid
heeft, dat zal hij ook maaien;
want die in zijn vleesch zaait,
zal van zijn vleesch verderfenis
maaien; maar die in den geest
zaait, zal van den geest het eeu-
wig leven maaien.
9 Laat ons dan niet verslappen
in het goede te doen; want indien
wij niet bezwijken, zoo zullen
wij te zijnen tijde maaien.
10 Daarom, terwijl wij tijd heb-
ben, zoo laat ons goed doen aan
alle menschen, maar allermeest
aan de huisgenooten des ge-
loofs.
11 Ziet eens hoe langen brief ik
u geschreven heb met mijne
hand.
12 Allen, die hunnen roem stel-
len in het lichaam die doen u
daarom maar besnijden, opdat zij
geene vervolging om het kruis
van Christus zouden lijden.
13 Want zij zelven die besne-
den worden, onderhouden de wet
niet; maar zij willen u besneden
hebben, om wegens uw lichaam
te kunnen roemen.
14 Maar verre zij van mij dat
ik in iets anders zou roemen dan
in het kruis van onzen Heere
Jezus Christus, door wien de
wereld aan mij gekruist is en ik
aan de wereld.
15 Want in Christus Jezus heeft
noch de besnijdenis noch de on-
besnedenheid eenige kracht,
maar de herschepping.
16 En zoo wie dezen regel zul-
len volgen, de vrede en de barm-
hartigheid zij over hen, en over
het Israël Gods.
17 Verder, dat mij niemand
meer lastig zij; want ik draag de
merkteekenen van den Heere
Jezus in mijn lichaam.
18 De gratie van onzen Heere
Jezus Christus zij met uwen
geest, broeders! Amen.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

EPHESEN

KAPITTEL I.

PAULUS, apostel van Jezus
Christus, door den wil Gods,
aan al de heiligen en geloovigen
in Christus Jezus, die te Ephe-
sen zijn.
2 Genade zij ulieden en vrede
van God onzen Vader, en

van den Heere Jezus Christus.
3 Geloofd zij God, de Vader van
onzen Heere Jezus Christus, die
ons door Christus gezegend heeft
met allen geestelijken zegen en
hemelsche gaven.
4 Gelijk hij ons in hem verko-
ren heeft voor de schepping der
wereld, opdat wij heilig en on-
bevlekt voor zijn aanschijn zou-
den zijn door de liefde;
5 die ons voorgeschikt heeft
volgens het welbehagen van zij-
nen wil, om ons aan te nemen
tot zijne kinderen door Jezus
Christus;
6 tot lof en glorie van zijne
gratie, met dewelke hij ons be-
gunstigd heeft in zijnen bemin-
den Zoon;
7 in denwelken wij de verlos-
sing hebben door zijn bloed, ver-
giffenis der zonden, volgens de
rijkdommen van zijne gratie,
8 die hij overvloedig in ons
heeft uitgestort met alle wijs-
heid en kennis;
9 om ons volgens zijn welbeha-
gen bekend te maken het geheim
van zijnen wil, waardoor hij bij
zich zelven besloten had,
10 dat hij, de gestelde tijd ver-
vuld zijnde, alles in Christus
zoude vereenigen, zoo hetgeen
in de hemelen als hetgeen op de
aarde is;
11 in wien wij ook ons lot be-
komen hebben, te voren verkoren
zijnde volgens het voornemen
van dengene die alles uitwerkt
volgens den raad van zijnen wil;
12 opdat wij zouden dienen tot
lof van zijne glorie, wij die eerst
op Christus gehoopt hebben.
13 In wien gij ook geroepen zijt
nadat gij gehoord hebt het woord
der waarheid, het evangelie uwer
zaligheid; in hetwelk gij ook ge-
loovende, verzegeld zijt met den
beloofden Heiligen Geest;
14 die het onderpand is van ons
erfdeel, totdat de volle verlossing
komt, die ons verkregen is, tot
lof van zijne glorie.
15 Waarom ik ook, hoorende
het geloof hetwelk gij hebt in
den Heere Jezus en uwe liefde
tot al de heiligen,
16 niet ophoude dankzeggingen
voor u te doen, uwer gedachtig
zijnde in mijne gebeden;
17 opdat de God van onzen
Heere Jezus Christus, de Vader
der glorie, u geve eenen geest
van wijsheid en openbaring, om
hem te kennen;
18 en dat hij de oogen van uw
hart verlichte, opdat gij moogt
weten hoedanig de hoop is, daar
hij u toe geroepen heeft, en hoe-
danig de rijkdommen zijn, en de
glorie van zijne erfenis voor de
heiligen;
19 als ook hoe uitnemend de
grootheid van zijne kracht is
over ons, die gelooven, volgens
de krachtige uitwerking van
zijne sterkte,
20 die hij heeft uitgewerkt in
Christus, als hij hem van den
dood verwekt heeft en gesteld in
den hemel aan zijne rechter-
hand,
21 boven alle overheid en kracht
en macht en heerschappij en
alle waardigheid, die genoemd
wordt niet alleen in deze, maar
ook in de toekomende wereld.
22 En alles heeft hij onder zijne
voeten gesteld en heeft hem ge-
geven tot hoofd aan de geheele
kerk;

23 dewelke zijn lichaam is, en
de voltrekking van dengene die
alles in allen vervult.

KAPITTEL II.

EN hij heeft u ook levend gemaakt als gij dood waart
door uwe misdaden en zonden;
2 in dewelke gij eertijds gewandeld hebt volgens den loop dezer
wereld en volgens den prins van
de macht dezer lucht, dat is den
geest die nu werkt in de ongeloovigen;
3 onder dewelke wij ook eertijds allen verkeerd hebben volgens de lusten van ons vleesch,
uitwerkende de genegenheden
van ons vleesch en van onze gepeizen; en wij waren van nature
kinderen der gramschap, even
gelijk al de anderen,
4 Maar God, die rijk is in barmhartigheid, heeft ons door zijne
overgroote liefde, met welke hij
ons bemind heeft,
5 als wij nog dood waren door
de zonden, levend gemaakt in
Christus, door wiens gratie gij
zalig geworden zijt;
6 en hij heeft ons mede verwekt, en doen zitten in den hemel
in Christus Jezus;
7 om te doen blijken in de toekomende tijden de overvloedige
rijkdommen zijner genade, door
zijne goedheid over ons in Christus Jezus.
8 Want gij zijt uit genade zalig
geworden door het geloof, en dat
niet uit u zelven; want het is
eene gave Gods;
9 't is niet uit de werken, opdat
zich niemand beroeme.
10 Want wij zijn zijn maaksel,
geschapen in Christus Jezus tot
goede werken, dewelke God ons
te voren bereid had, om daarin
te wandelen.
11 Daarom weest gedachtig dat
gij eertijds heidenen waart volgens het vleesch, die genoemd
werdt onbesnedenen van degenen die men besnedenen noemt,
om de besnijdenis die met 's menschen hand in het vleesch geschiedt;
12 en dat gij in dien tijd zonder
Christus waart, vervreemd van
het burgerschap van Israël, en
vreemdelingen ten opzichte van
de verbonden der belofte, geene
hoop hebbende en zonder God in
deze wereld.
13 Maar nu in Christus Jezus
zijt gij die eertijds verre waart,
nabij gekomen door het bloed
van Christus.
14 Want hij is onze vrede, die
van beide volkeren een gemaakt
heeft, en den middelmuur die
hen vaneen scheidde, te weten
de vijandschappen, door zijn
lichaam afgebroken heeft;
15 de wet vol van geboden door
zijne leering vernietigende, om
van de twee in zich zelven eenen
mensch te scheppen, makende
den vrede onder hen;
16 en om hen beiden nu als een
lichaam, door het kruis met God
te verzoenen, de vijandschappen
in zich zelven doodende.
17 Aldus is hij den vrede komen
verkondigen, zoo aan u die verre
waart, als aan hen die nabij waren;
18 want door hem hebben wij
beiden in eenen Geest toegang
tot den Vader.
19 Zoo zijt gij dan nu geene

vreemdelingen en uitlanders
meer, maar gij zijt medeburgers
der heiligen en huisgenooten
Gods;
20 opgebouwd zijnde op het
grondwerk der apostelen en pro-
pheten, waarvan Jezus Christus
zelf de voornaamste hoeksteen
is.
21 Op denwelken het geheele
gebouw opgericht zijnde, oprijst
tot eenen heiligen tempel aan
den Heere.
22 Waarop gijlieden ook mede-
gebouwd wordt tot eene woning
Gods, door den Heiligen Geest.

KAPITTEL III.

OM deze oorzaak ben ik, Pau-
lus, een gevangene van
Christus Jezus om u, o heidenen!
2 Want gij hebt wel gehoord hoe
mij de bediening der genade Gods
onder ulieden gegeven is;
3 en hoe mij deze verholenheid
door openbaring bekend ge-
maakt is, waarvan ik hierboven
in het kort geschreven heb;
4 waaruit gij, lezende, kunt
verstaan mijne kennis in dit
mysterie van Christus;
5 hetwelk in de andere tijden
aan de kinderen der menschen
niet bekend is geweest, gelijk
het nu aan zijne heilige aposte-
len en propheten door den Geest
geopenbaard is;
6 te weten, dat de heidenen
medeërfgenamen zouden zijn, en
van hetzelfde lichaam, en mede-
deelachtig aan de belofte Gods,
in Christus Jezus door het evan-
gelie;
7 waarvan ik de bedienaar ge-
worden ben, volgens de gave der
genade Gods, die mij gegeven is
door de uitwerking van zijne
kracht.
8 Aan mij, die de allerminste
ben van al de heiligen, is deze
genade gegeven, om de onbegrij-
pelijke rijkdommen van Christus
onder de heidenen te verkondi-
gen,
9 en aan alle menschen bekend
te maken, hoedanig de beschik-
king is van dit mysterie, hetwelk
voor alle eeuwen verborgen ge-
weest is in God, die alle dingen
geschapen heeft.
10 Opdat aan de overheden en
de machten die in de hemelen
zijn, de menigvuldige wijsheid
Gods door de kerk zoude bekend
worden,
11 volgens het besluit hetwelk
hij van eeuwigheid gemaakt
heeft in Christus Jezus, onzen
Heere;
12 in wien wij vrijmoedigheid
en toegang met betrouwen heb-
ben door het geloof in hem.
13 Daarom bid ik dat gij toch
niet verflauwt om mijne ver-
drukkingen voor ulieden; want
die zijn uwe glorie.
14 Om deze oorzaak buig ik
mijne knieën voor den Vader van
onzen Heere Jezus Christus,
15 die het hoofd en beginsel is
van heel dat huisgezin, hetwelk
in den hemel en op de aarde is;
16 opdat hij u volgens de rijk-
dommen zijner glorie geve dat
gij door zijnen Geest met kracht
moogt versterkt worden naar
den inwendigen mensch;
17 en dat Christus door het geloof
in uwe harten wone, en gij, ge-
worteld en gegrond in de liefde,
18 moogt begrijpen met al de
heiligen welke de breedte, de

lengte, de diepte, en de hoogte is,
19 en ook moogt kennen de liefde
van Christus, die alle kennis te
boven gaat, om met alle volheid
Gods vervuld te worden.
20 Ondertusschen, aan hem die
machtig is door de kracht die in
ons werkt, veel meer te doen dan
al wat wij begeeren of denken,
21 zij glorie in de kerk, door
Jezus Christus in alle geslachten
en door alle eeuwen. Amen.

KAPITTEL IV.

IK bid u dan, ik de gevangene
des Heeren, dat gij den staat
waartoe gij geroepen zijt, waardiglijk beleeft.
2 Met alle ootmoedigheid en
zachtmoedigheid, met verdul-
digheid verdragende malkande-
ren met liefde;
3 trachtende de eenheid des
Geestes door den band van vrede
te bewaren.
4 Een lichaam, en een Geest,
gelijk gij ook tot dezelfde hoop
geroepen zijt.
5 Daar is maar een Heer, een
geloof, een doopsel,
6 een God en Vader van allen,
die boven allen, en over allen,
en in ons allen is.
7 Doch aan een ieder van ons is
de gratie gegeven, volgens de
mate van de gift van Christus.
8 Daarom staat er geschreven:
Opklimmende omhoog, heeft hij
de gevangenis gevangen ge-
voerd, en aan de menschen giften
gegeven. (*Psalm* 67 : 18.)
9 Nu, waarom staat er dat hij
opgeklommen is, dan omdat hij
eerst nedergedaald was in de
onderste deelen der aarde?
10 Het is dezelfde die nederge-
daald is, dewelke ook is opge-
klommen boven alle hemelen,
opdat hij alles zoude vervullen.
11 Hij zelf dan heeft sommigen
tot apostelen, sommigen tot pro-
pheten, anderen tot evange-
listen, en anderen tot herders en
leeraars gegeven;
12 om de heiligen tot de vol-
maaktheid te brengen, hunne be-
diening uit te werken, en het
lichaam van Christus op te
bouwen.
13 Totdat wij allen te zamen
komen tot de eenheid des geloofs
en der kennis van den Zoon
Gods; tot den staat van eenen
volmaakten man, tot de mate van
den volkomenen wasdom van
Christus;
14 opdat wij nu niet zouden zijn
gelijk kleine kinderen, en geslin-
gerd worden gelijk de baren, met
alle winden van leering, door het
bedrog van alle menschen, en
door de arglistigheid met de-
welke zij ons zoeken tot dwaling
te verleiden;
15 maar dat wij de waarheid in
liefde bewerkende, in alles mo-
gen aanwassen in Christus, die
ons hoofd is;
16 van wien geheel het lichaam,
samengevoegd en aan malkan-
deren vereenigd zijnde, door alle
gewrichten, die volgens zijne
werking aanbrengen naar de
mate van elk lidmaat, den aan-
was krijgt om zich in liefde op
te bouwen.
17 Dit zeg ik dan, en vermaan u
in den Heere, dat gij nu niet
meer zoudt wandelen gelijk de
heidenen wandelen in de ijdel-
heid van hunne gedachten;
18 verduisterd zijnde in hun

verstand, en vervreemd van het
leven van God, door de onwetendheid die in hen is en door
de blindheid van hun hart.
19 Die nu, tot het wanhopen
gekomen zijnde, zich zelven
hebben overgegeven aan alle
wulpschheid, om allerlei onzuiverheid met eene onverzadelijke
drift te bedrijven.
20 Maar gijlieden hebt van
Christus alzoo niet geleerd.
21 Want gij hebt hem gehoord,
en zijt van hem onderwezen volgens de waarheid die in Jezus is:
22 dat gij ten opzichte van uw
voorgaande leven, den ouden
mensch moet afleggen, die bedorven wordt door de verleidende begeerlijkheden;
23 en dat gij vernieuwd moet
worden in den geest uws gemoeds,
24 en aantrekken den nieuwen
mensch, die volgens God geschapen is in rechtvaardigheid en
ware heiligheid.
25 Daarom, afleggende de leugentaal, dat een ieder de waarheid spreke met zijnen evennaaste; want wij zijn ledematen
onder malkanderen.
26 Wordt gij gram, zoo zondigt
niet; en laat de zon niet ondergaan over uwe gramschap.
27 En geeft geene plaats aan
den duivel.
28 Die te voren stal, dat hij niet
meer stele, maar liever arbeide
en met zijne handen iets goeds
werke, opdat hij moge hebben
om mede te deelen aan dengene
die gebrek lijdt.
29 Dat er geene vuile rede uit
uwen mond kome, maar alleenlijk die goed zij tot stichting des
geloofs, opdat zij moge behagen
aan degenen die ze hooren.
30 En bedroeft den Heiligen
Geest Gods niet, wiens zegel op
u gesteld is tot den dag der verlossing.
31 Dat alle bitterheid en oploopendheid en gramschap en geroep en lastering en alle boosheid verre van u zij.
32 Maar weest lieftallig tot
malkanderen, barmhartig, vergevende aan malkanderen, gelijk ook God door Christus aan u
vergeven heeft.

KAPITTEL V.

WEEST dan navolgers van
God, gelijk zijne welbeminde kinderen;
2 en wandelt in de liefde gelijk
Christus ons ook liefgehad heeft
en zich zelven voor ons geleverd
heeft, als eene opdracht en
slachtoffer van eenen zoeten
geur aan God.
3 Dat de hoererij, of eenige andere vuiligheid, of gierigheid,
ook zelfs niet genoemd worde
onder ulieden, gelijk het heiligen
betaamt;
4 noch ook oneerbaarheid, of
zotte klap, of guiterij, die nergens toe dient; maar liever dankzegging.
5 Want gij moet wel weten dat
geen hoereerder, noch onkuische, noch gierigaard, die
een afgodendienaar is, erfdeel
heeft in het rijk van Christus
en van God.
6 Dat niemand u verleide met
ijdele woorden; want om deze
dingen komt de gramschap Gods
over de wederspannige menschen.

7 En hebt dan niets gemeens
met hen;
8 want eertijds waart gij duis-
ternis, maar nu zijt gij licht in
den Heere; wandelt gelijk kin-
deren des lichts;
9 (nu, de vrucht des lichts be-
staat in alle goedheid, en recht-
vaardigheid, en waarheid.)
10 Onderzoekt wat er aange-
naam is aan God.
11 En hebt geene gemeenschap
met de onvruchtbare werken
der duisternissen; maar bestraft
ze liever.
12 Want hetgeen in het heime-
lijk van hen gedaan wordt, is
zelfs schandelijk te zeggen.
13 Doch al wat strafbaar is,
wordt door het licht openbaar;
want het licht is 't, hetwelk
alles openbaart.
14 Daarom wordt er gezegd:
Ontwaak, gij die daar slaapt, en
sta op van den dood, en Chris-
tus zal u verlichten.
15 Ziet dan toe, broeders! dat gij
voorzichtiglijk wandelt, niet als
dwazen maar als verstandigen,
16 den tijd afkoopende, want
het zijn booze dagen.
17 Daarom zijt niet onverstan-
dig, maar tracht te kennen welke
de wil Gods is.
18 En drinkt u niet dronken in
den wijn, waar de wulpschheid
uit komt; maar wordt vervuld
met den Heiligen Geest;
19 onderhoudende malkanderen
met psalmen, lofzangen en gees-
telijke liedekens, zingende en
spelende tot den Heere uit het
hart;
20 altijd voor alles God den Va-
der dankende, in den naam van
onzen Heere Jezus Christus;
21 malkanderen onderdanig
zijnde in de vreeze van Chris-
tus.
22 Dat de vrouwen aan hare
mannen onderdanig zijn gelijk
aan den Heere;
23 want de man is het hoofd van
de vrouw, gelijk Christus het
hoofd is van de kerk, die zijn
lichaam is, waarvan hij de Zalig-
maker is.
24 Gelijk dan de kerk aan Chris-
tus onderdanig is, alzoo moeten
ook de vrouwen aan hare man-
nen in alles onderdanig zijn.
25 En gij, mannen! bemint uwe
huisvrouwen, gelijk ook Christus
de kerk bemind heeft en zich
zelven voor haar heeft ten beste
gegeven;
26 opdat hij haar zoude heilig
maken, haar zuiverende met
het doopsel des waters door het
woord des levens;
27 opdat hij zich eene kerk berei-
den zoude, vol van glorie, zonder
vlek of rimpel of iets dergelijks,
maar heilig en onbevlekt.
28 Alzoo moeten ook de mannen
hunne vrouwen beminnen ge-
lijk hunne eigene lichamen. Die
zijne vrouw bemint, die bemint
zich zelven.
29 Niemand heeft ooit zijn eigen
vleesch gehaat, maar hij voedt
en onderhoudt het, gelijk ook
Christus aan de kerk doet;
30 omdat wij ledematen van
zijn lichaam zijn, uit zijn vleesch
en uit zijne beenderen.
31 Daarom zal de man vader
en moeder verlaten en zijne
huisvrouw aanhangen, en zij
twee zullen een lichaam zijn.
(*Gen.* 2:24.)
32 Dit mysterie is groot; ik zeg

dit ten opzichte van Christus en
van de kerk.
33 Zoo dan, dat ook een ieder
van ulieden zijne huisvrouw be-
minne gelijk zich zelven; en dat
de vrouw eerbiedig zij tot haren
man.

KAPITTEL VI.

GIJ, kinderen! weest uwe ou-
ders gehoorzaam in den
Heere; want dat is redelijk.
2 Eert uwen vader en uwe
moeder, hetwelk het eerste gebod
is met belofte;
3 opdat het welga met u, en dat
gij lang moogt leven op de aarde.
4 En gij, vaders! wacht u van
uwe kinderen tot gramschap te
verwekken; maar voedt ze op,
hen onderwijzende en beris-
pende volgens den Heere.
5 Gij, dienstknechten! weest
onderdanig aan die uwe heeren
zijn naar het lichaam, en dat
met vreeze en ontzag, met een-
voudigheid des harten, gelijk
aan Christus zelven;
6 niet alleen voor de oogen die-
nende, gelijk om de menschen te
behagen, maar gelijk dienaars
van Christus, volbrengende den
wil Gods uitterharte;
7 en dient ze met goedwillig-
heid, alsof gij den Heere diendet,
en niet de menschen;
8 wetende dat elk van den Heere
ontvangen zal volgens het goed
hetwelk hij zal gedaan hebben,
hetzij een dienstknecht, hetzij
een vrijgeborene.
9 En gij, heeren! doet hun van
's gelijken; laat het dreigen daar,
wetende dat zoo hun als uw Heer
in den hemel is, en er bij hem gee-
ne uitneming van personen is.
10 Verder, mijne broeders!
wordt versterkt in den Heere en
in de kracht van zijne sterkte.
11 Trekt al de goddelijke wape-
nen aan, opdat gij moogt staan
tegen de listige lagen des dui-
vels.
12 Want onze strijd is niet te-
gen vleesch en bloed, maar tegen
de overheden, tegen de machten,
tegen de meesters van deze duis-
tere wereld, tegen de booze
geesten in de lucht.
13 Daarom neemt al de godde-
lijke wapenen aan, opdat gij
moogt wederstaan in den kwa-
den dag, en tot alles wel bereid
zijnde, moogt staande blijven.
14 Staat dan vast, uwe lenden
omgordende met de waarheid,
het harnas der rechtvaardigheid
aanhebbende,
15 en uwe voeten geschoeid
hebbende, om bereid te zijn tot
het evangelie van den vrede;
16 vooral aannemende het schild
des geloofs, met hetwelk gij al
de vurige pijlen van den boozen
vijand kunt uitblusschen.
17 Neemt ook den helm der za-
ligheid aan, en het geestelijk
zwaard, dat is het woord Gods.
18 Bidt te allen tijde in den
geest, met allerlei gebeden en
smeekingen, daarin wakende
met alle vlijtigheid, en biddende
voor al de heiligen;
19 en voor mij, opdat mij het
woord gegeven worde, om mij-
nen mond met vrijmoedigheid te
openen, en de verborgenheid van
het evangelie kenbaar te maken;
20 waarvan ik het gezantschap
bedien in de boeien, en opdat ik
het met vrijheid durve spreken,
gelijk het behoort.

21 Doch opdat gij ook moogt weten hetgeen mij aangaat en wat ik doe, zoo zal u Tychicus, onze welbeminde broeder en getrouwe dienaar in den Heere, alles te kennen geven;
22 dezen heb ik te dien einde tot u gezonden, opdat gij zoudt weten hoe het met ons gaat, en ook dat hij uwe harten vertroosten zoude.
23 Vrede zij aan de broeders, en liefde met geloof, van God den Vader en van den Heere Jezus Christus.
24 De gratie zij met al degenen die onzen Heere Jezus Christus oprechtelijk beminnen. Amen.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

PHILIPPEN

KAPITTEL I.

PAULUS en Timotheüs, dienaars van Jezus Christus, aan al de heiligen in Christus Jezus, die te Philippen zijn, met de bisschoppen en de diakenen:
2 genade zij ulieden en vrede van God onzen Vader, en van den Heere Jezus Christus.
3 Ik dank mijnen God zoo dikwijls als ik aan u denk;
4 altijd in al mijne gebeden met blijdschap het gebed voor u allen opdragende,
5 omdat gij deelachtig geworden zijt aan het evangelie van Christus, van den eersten dag af tot nu toe;
6 vertrouwende dat degene die het goede werk in u begonnen heeft, hetzelve ook voltrekken zal tot den dag van Jesus Christus;
7 gelijk het redelijk is dat ik van u allen dit gevoelen hebbe, want ik draag u in mijn hart en in mijne boeien, en in de verdediging en de bevestiging van het evangelie, als die deelgenooten zijt van mijne blijdschap.
8 Want God is mij getuige hoezeer ik u allen bemin met eene innerlijke genegenheid in Jezus Christus.
9 En dit bid ik, dat uwe liefde meer en meer toeneme in wetenschap en in alle kennis;
10 opdat gij moogt onderkennen wat het beste is, en dat gij moogt oprecht zijn en zonder aanstooting tot den dag van Christus.
11 Vervuld zijnde met vruchten der rechtvaardigheid, door Jezus Christus, tot eere en lof van God.

12 Doch ik laat u weten, broeders, dat hetgeen mij overkomen is, meer tot voortzetting van het evangelie gediend heeft;
13 zoodat mijne boeien om Christus, door het geheele hof des keizers, en bij al de anderen vermaard zijn;
14 en dat velen van de broeders in den Heere, betrouwen scheppende uit mijne boeien, het woord Gods te vrijmoediger en onbevreesd durven spreken.
15 't Is waar dat sommigen uit afgunstigheid en moedigheid Christus prediken, en anderen uit eene goede begeerte;
16 sommigen uit liefde, wetende dat ik tot het beschermen van het evangelie gesteld ben.
17 Maar anderen verkondigen Christus uit twistijver en niet rechtzinnig, meenende tot mijne boeien nog meer lijden toe te brengen.
18 Doch wat is mij daaraan gelegen, als Christus maar verkondigd wordt, op wat manier het wezen mag, hetzij bij gelegenheid, hetzij uit oprechten ijver? ik verblijd mij daarin, en ik zal er mij in verblijden.
19 Want ik weet dat mij dit ter zaligheid strekken zal door uw gebed en door de instorting van den Geest van Jezus Christus;
20 volgens mijne vaste verwachting en hoop, dat ik nergens in beschaamd zal staan, maar dat door al mijne vrijmoedigheid, Christus, gelijk voordezen, zoo ook nu zal geëerd worden in mijn lichaam, hetzij door leven, hetzij door sterven.
21 Want Christus is mijn leven, en het sterven is mij eene winst.
22 Doch indien ik nog in het lichaam blijf, zoo trek ik vrucht uit mijnen arbeid: en aldus weet ik niet wat ik kiezen zal.
23 Ik word van beide kanten geperst, verlangende om ontbonden en met Christus te zijn, hetwelk verre het beste is;
24 maar om uwentwil is het noodiger dat ik nog in het lichaam blijve.
25 En daarom betrouw ik vastelijk dat ik nog zal blijven, en u allen bijblijven tot uwen voortgang en tot de blijdschap uws geloofs;
26 opdat uwe blijdschap door mij nog overvloediger worde in Christus Jezus, als ik wederom bij u zal gekomen zijn.
27 Ziet maar toe dat gij waardiglijk volgens het evangelie van Christus wandelt, opdat, zoo ik bij u kom, ik dan zien mag, of in mijn afwezen van u hooren mag, dat gij eendrachtig staat in eenen geest, gezamenlijk strijdende voor het geloof van het evangelie;
28 en dat gij nergens in verschrikt wordt van degenen die er zich tegen stellen. Hetgeen aan hen eene oorzaak is des verderfs, is aan ulieden eene oorzaak van zaligheid, en dit komt u van God.
29 Want het is u vergund niet alleen in Christus te gelooven, maar ook voor hem te lijden;
30 denzelfden strijd hebbende, in welken gij mij hebt gezien, en dien gij nu van mij gehoord hebt.

KAPITTEL II.

INDIEN er dan eenige vertroosting in Christus is, indien er eenige verkwikking der

liefde, indien er eenige gemeenschap van geest, indien er eenige teerheid van medelijden is;
2 zoo vervult mijne blijdschap, en maakt dat gij het teenemaal eens zijt, hebbende dezelfde liefde, hetzelfde gemoed en hetzelfde gevoelen.
3 En doet niets door twist of ijdele glorie; maar dat in ootmoedigheid een ieder den andere boven zich zelven achte.
4 Niet beoogende zijne eigene baat, maar die van een ander.
5 Want gij moet in u hetzelfde gevoelen hebben, hetwelk ook in Christus Jezus was;
6 die het goddelijk wezen hebbende, het voor zich geenen roof geacht heeft aan God gelijk te zijn;
7 en nochtans zich zelven vernietigd heeft, het wezen van eenen dienaar aannemende, zijnde aan de menschen gelijk geworden, en naar het uitwendig een mensch bevonden.
8 Hij heeft zich zelven vernederd, zijnde gehoorzaam geworden tot den dood toe, ja tot den dood des kruises.
9 Daarom heeft hem God ook ten hoogste verheven, en hem eenen naam gegeven die boven alle namen is;
10 opdat in den naam van Jezus alle knieën gebogen worden, hetzij van die in den hemel, hetzij van die op de aarde, hetzij van die onder de aarde zijn;
11 en dat alle tong belijde dat Jezus Christus de Heer is ter glorie van God den Vader.
12 Zoo dan, mijne allerliefsten! gelijk gij altijd gehoorzaam geweest zijt, maakt dat gij niet alleen in mijn bijwezen, maar veel meer nu in mijn afwezen, met vreeze en achterdenken uwe zaligheid werkt.
13 Want het is God die in u uitwerkt het willen en het volbrengen, volgens zijn welbehagen.
14 Doet dan alles zonder murmureeren en twisten;
15 opdat men van u niet wete te klagen, en dat gij eenvoudig zijt, en onberispelijke kinderen Gods in 't midden van een bedorven en verkeerd geslacht, onder hetwelk gij blinkt als lichtende fakkels in de wereld.
16 Behoudt het woord des levens, opdat ik in den dag van Christus moge roemen dat ik niet tevergeefs geloopen, noch tevergeefs gearbeid heb.
17 Ja, al moest de offerande en de opdracht uws geloofs ook met mijn bloed begoten worden, zoo verheug ik mij en verblijd mij daarover met u allen.
18 En gijlieden, verblijdt u ook met mij en verheugt u met mij.
19 Doch ik hoop in den Heere Jezus dat ik Timotheüs haast tot u zal zenden; opdat ik ook welgemoed moge zijn als ik verstaan zal hebben hoe het met ulieden is.
20 Want ik heb niemand zoo eensgezind met mij, die met zoo eene oprechte genegenheid voor u bezorgd is.
21 Want zij zoeken allen hun eigen voordeel, en niet dat van Jezus Christus.
22 Doch zijne beproeving is u bekend, dat hij met mij, als een zoon met eenen vader, in het evangelie gediend heeft.
23 Dezen hoop ik dan tot ulieden te zenden, zoohaast als ik

mijne zaken zal beschikt hebben.
24 Doch ik betrouw in den
Heere dat ik ook zelf haast tot u
komen zal.
25 Ondertusschen heb ik noodig
geacht tot u te zenden onzen
broeder Epaphroditus, die mijn
medewerker en mijn medegezel
is in den strijd, en uw afgezant,
om mij te dienen in mijne nood-
wendigheden;
26 want hij verlangde naar u
allen en was zeer bekommerd,
omdat gij gehoord hadt dat hij
ziek geweest is.
27 Want hij is zelfs doodelijk
ziek geweest; maar God heeft
medelijden over hem gehad, en
niet alleen over hem, maar ook
over mij, opdat ik niet zoude de
eene droefheid op de andere
hebben.
28 Daarom heb ik hem te spoe-
diger gezonden, opdat gij hem
ziende, u wederom verblijden
zoudt, en ik ook zonder droef-
heid zoude zijn.
29 Ontvangt hem dan met alle
blijdschap in den Heere, en
houdt zoodanigen in waarde.
30 Want om het werk van
Christus was hij zeer nabij den
dood gekomen, gevende zijn le-
ven ten beste, om hetgeen er van
uwen kant ontbrak, tot mijnen
dienst te vervullen.

KAPITTEL III.

VOORTS, mijne broeders!
verblijdt u in den Heere.
Dezelfde dingen aan u te schrij-
ven is mij niet verdrietig, en om
u is het noodig.
2 Let op de honden, let op de
kwade werklieden, let op de
valsche besnedenen.
3 Want wij zijn de oprechte
besnedenen, die God in den Geest
dienen, en die op Jezus Christus
roemen, zonder op het lichame-
lijke te betrouwen.
4 Alhoewel ik ook heb om vol-
gens het vleesch te roemen; ja,
indien er iemand volgens het
vleesch mag roemen, ik mag het
nog meer;
5 zijnde besneden op den acht-
sten dag, van het geslacht van
Israël, uit den stam van Benja-
min, een Hebreeuw geboren uit
Hebreeuwen, naar de wet een
phariseër;
6 door ijver vervolgende de
kerk Gods, en wat aangaat de
rechtvaardigheid die in de wet
is, levende onberispelijk.
7 Maar hetgeen mij eene winst
was, heb ik om Christus wille
voor schade geacht.
8 Ja zelfs, alles acht ik schade,
ten opzichte van de uitmuntende
kennis van Jezus Christus, mij-
nen Heere, om wien ik van al
die dingen afstand gedaan heb,
en dezelve niet meer acht dan
vuiligheid, opdat ik Christus
moge gewinnen;
9 en in hem moge bevonden
worden, niet de rechtvaardig-
heid hebbende die uit de wet
komt, maar die, dewelke komt
uit het geloof van Christus Je-
zus; de rechtvaardigheid die uit
God komt door het geloof;
10 en dat ik hem moge kennen,
en de kracht van zijne verrijze-
nis, en de gemeenschap van zijn
lijden, terwijl ik aan zijnen dood
gelijkvormig word;
11 en dat ik aldus op eenige

maniere tot de verrijzenis der
dooden moge geraken.
12 Niet dat ik het alreeds bekomen
heb, of dat ik alreeds volmaakt
ben, maar ik jaag er naar,
of ik het eens mocht aanvatten,
gelijk mij Christus Jezus daartoe
heeft aangevat.
13 Broeders! ik laat mij niet
voorstaan dat ik het al bekomen
heb. Maar eene zaak doe ik: hetgeen
achter mij is vergetende,
en mij zelven uitstrekkende tot
hetgeen voor mij is,
14 zoo jaag ik naar mijn oogwit,
naar den prijs, tot welken
God ons van boven roept door
Christus.
15 Laat ons dan, zooveel als er
onder ons volmaakt zijn, dit gevoelen
hebben; en indien gij
iets anders gevoelt, God zal u
daarvan ook kennis geven.
16 Ondertusschen, voor zooverre
wij nu gekomen zijn, laat
ons daarin hetzelfde gevoelen
hebben en in denzelfden regel
blijven,
17 Broeders! weest mijne navolgers,
en let op degenen die
wandelen volgens het voorbeeld
hetwelk gij in ons hebt.
18 Want velen, van dewelken
ik u dikwijls zeide en nu ook al
weenende zeg, wandelen gelijk
vijanden van het kruis van
Christus:
19 wier einde de verdoemenis
zal wezen, wier God hun buik is,
die roemen op hunne eigene
schande, en die op de aardsche
dingen hunne zinnen stellen.
20 Doch onze wandel is in den
hemel, vanwaar wij ook den
Zaligmaker verwachten, onzen
Heere Jezus Christus.
21 Die ons vernederd lichaam
zal hervormen, om het gelijkvormig
te maken aan zijn glorieus
lichaam, volgens die werkende
kracht, door dewelke hij ook alles
aan zich kan onderwerpen.

KAPITTEL IV.

ZOO dan, mijne welbeminde
en zeer lieve broeders, mijne
vreugd en mijne kroon! staat
aldus in den Heere, o allerliefsten!
2 Ik bid Evodia en ik bid Syntyche,
dat zij eensgezind zijn in
den Heere.
3 En ik bid u ook, mijn oprechte
medegezel! help haar, die met
mij gearbeid hebben in het evangelie,
met Clemens en mijne andere
medehelpers, wier namen
staan in het boek des levens.
4 Verblijdt u altijd in den
Heere; ik zeg het nog eens:
verblijdt u!
5 Dat uwe zegbaarheid aan alle
menschen bekend zij. De Heer
is nabij.
6 Weest nergens in bekommerd,
maar laat uwe begeerten
in alles door bidden en smeeken
met dankzeggiug aan God bekend
worden.
7 En dat de vrede Gods die alle
verstand te boven gaat, uwe
harten en uwe zinnen beware
in Christus Jezus.
8 Voorts, broeders! laat uwe gedachten
zijn op al wat waarachtig
is, al wat eerlijk is, al wat
rechtvaardig is, al wat heilig is,
al wat beminnelijk is, al wat
stichtelijk is, al wat deugdelijk
is, al wat loffelijk is.
9 Doet volgens hetgeen gij van

mij geleerd hebt, en ontvangen,
en gehoord, en in mij gezien
hebt; en de God van den vrede
zal met u zijn.
10 Ik ben grootelijks verblijd
geweest in den Heere, dat gij nu
eindelijk uwe zorg voor mij wederom
hebt doen herleven; die
gij wel altijd voor mij gehad
hebt, maar de gelegenheid ontbrak
u.
11 Niet dat ik dit zeg uit gebrek:
want ik heb geleerd mij
tevreden te houden met hetgeen
ik heb.
12 Ik weet in vernedering, ik
weet ook in overvloed te leven.
Ik ben overal en tot alles geoefend;
en tot verzading en tot
honger, en tot overvloed en tot
gebrek.
13 Ik vermag alles door hem die
mij versterkt.
14 Gij hebt nochtans wel gedaan
dat gij deelgenomen hebt
in mijne verdrukking.
15 Doch gij weet ook wel, o inwoners
van Philippen! dat wanneer
ik het evangelie begonnen
ben te prediken, en ik uit Macedoniën
vertrokken ben, geene
gemeente met mij onderhandeling
gehouden heeft zooveel belangt
het geven en ontvangen,
dan gij alleen.
16 Want gij hebt mij ook te
Thessalonikeu meer dan eens,
hetgeen mij noodig was, toegezonden.
17 Niet dat ik de gift zoeke,
maar ik zoek dat de vrucht overvloedig
zij tot uwe rekening.
18 Ik heb nu alles ontvangen
en heb overvloed; ik ben ten
volle voorzien, hebbende ontvangen
van Epaphroditus hetgeen
gij gezonden hebt, als eenen
liefelijken reuk, eene aangname
offerande, behagelijk aan God.
19 Doch mijn God, volgens zijne
rijkdommen, vervulle uwe begeerten
met glorie door Christus
Jezus.
20 Aan onzen God en Vader zij
glorie in alle eeuwigheid. Amen.
21 Groet al de heiligen in Christus
Jezus.
22 De broeders die met mij zijn,
groeten ulieden. Al de heiligen
groeten u, doch voornamelijk die
van het huis des keizers zijn.
23 De gratie van onzen Heere
Jezus Christus zij met uwen
geest. Amen.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

COLOSSEN

KAPITTEL 1.

PAULUS, apostel van Jezus
Christus, door den wil Gods,
en de broeder Timotheüs,
2 aan de heilige en de geloovige
broeders in Christus Jezus, die
te Colossen zijn:
3 genade zij ulieden en vrede
van God onzen Vader, en van
den Heere Jezus Christus. Wij
danken God, den Vader van
onzen Heere Jezus Christus, en
bidden altijd voor u,
4 gehoord hebbende uw geloof
in Christus Jezus, en de liefde
die gij draagt tot al de heiligen,
5 om de hoop die u bewaard
wordt in den hemel, waarvan
gij gehoord hebt in 't verkondi-
gen van de waarheid van het
evangelie;
6 hetwelk tot u gekomen is, ge-
lijk het ook door de geheele we-
reld is verbreid, alwaar het
vruchten voortbrengt en aan-
wast, gelijk het onder u doet van
dien dag af dat gij het gehoord
hebt, en de gratie Gods in waar-
heid gekend hebt;
7 volgens dat gij onderricht zijt
van Epaphras, onzen welbemin-
den mededienaar, die voor ulie-
den een getrouwe dienaar van
Christus Jezus is;
8 die ons ook bekend gemaakt
heeft uwe geestelijke liefde.
9 Daarom is het dat wij van den
dag af dat wij het gehoord heb-
ben, niet ophouden voor u te
bidden, en te verzoeken dat gij
moogt vervuld worden met de
kennis van zijnen wil, in alle
wijsheid en geestelijk verstand;
10 opdat gij een leven moogt
leven dat God waardig is, hem
in alles behagende, vruchten
voortbrengende in alle goede
werken en aanwassende in de
kennis Gods;
11 versterkt zijnde met alle
sterkte, door zijne uitmuntende
kracht, tot alle lijdzaamheid en
lankmoedigheid, vervoegd met
blijdschap;
12 dankende God den Vader, die
ons door zijn licht waardig ge-
maakt heeft om deel te hebben
in het erfdeel der heiligen;
13 die ons getrokken heeft uit
de macht der duisternis, en ons
overgevoerd heeft tot het rijk
van zijnen welbeminden Zoon.
14 Door wiens bloed wij afge-
kocht zijn en vergiffenis der
zonden hebben;

15 die het beeld van den onzienlijken God is, en geboren is voor
alle schepselen.
16 Want door hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en op de aarde zijn, zienlijke en onzienlijke, hetzij de troonen, hetzij de heerschappijen, hetzij de prinsdommen, hetzij de machten; alles is door hem en om hem geschapen.
17 En hij is voor alles, en alles bestaat door hem.
18 En hij is het hoofd van het lichaam, van de kerk, hij die het begin is, en de eerstgeborene onder de dooden, opdat hij in alles de eerste plaats bezitte
19 Want het heeft den Vader behaagd dat in hem alle volheid zoude wonen;
20 en dat hij door hem alles met zich verzoenen zoude, hebbende door het bloed, aan zijn kruis vergoten, den vrede gemaakt tusschen al wat op de aarde en wat in de hemelen is.
21 En hij heeft ulieden ook, daar gij te voren vervreemd en vijanden waart door uwen zin tot de booze werken,
22 nu door den dood van zijn sterfelijk lichaam verzoend, opdat gij heilig, onbesmet en onberispelijk voor hem zoudt verschijnen.
23 Indien gij nochtans in het geloof gegrond en vast blijft, en onberoerlijk in de hoop van het evangelie, hetwelk gij gehoord hebt, hetwelk verkondigd is aan alle schepselen die onder den hemel zijn; en van hetwelk ik, Paulus, een bedienaar gesteld ben;
24 die mij nu verblijd in mijn lijden voor u, en vervul in mijn vleesch hetgeen er nog ontbreekt van het lijden van Christus, voor zijn lichaam, hetwelk de kerk is;
25 wier bedienaar ik gesteld ben, volgens den last die mij van God gegeven is om het woord Gods onder ulieden volkomenlijk te verkondigen,
26 te weten het mysterie dat van alle eeuwen en voor alle geslachten verborgen geweest is, maar nu geopenbaard is aan zijne heiligen;
27 aan dewelke God heeft willen bekend maken den uitmuntenden rijkdom van dit mysterie onder de heidenen, hetwelk Christus is, de hoop van uwe glorie.
28 Den welken wij verkondigen, vermanende alle menschen, hen onderwijzende in alle wijsheid, opdat wij alle menschen volmaakt mogen maken in Christus Jezus;
29 waartoe ik arbeid, strijdende volgens zijne uitwerking, die krachtiglijk in mij werkt.

KAPITTEL II.

WANT ik wil wel dat gij weet wat eene bekommering ik voor u heb, en ook voor die van Laodiceën, en voor al degenen die mijn lichamelijk wezen niet gezien hebben:
2 opdat hunne harten, samengevoegd door de liefde, mogen vertroost worden, en vervuld met alle de rijkdommen van verstand, om te kennen het mysterie van God den Vader en van Jezus Christus;
3 in wien al de schatten van de wijsheid en van de kennis verborgen zijn.

4 Doch ik zeg dit, opdat niemand u verleide met woorden.
5 Want al ben ik bij u niet met het lichaam, zoo ben ik nochtans met den geest bij ulieden, en ik zie met blijdschap uwe goede orde, en de vastigheid van uw geloof in Christus.
6 Gelijk gij dan den Heere Jezus Christus hebt ontvangen, blijft alzoo in hem wandelen;
7 geworteld en opgebouwd in hem, en bevestigd door het geloof hetwelk gij geleerd hebt, meer en meer daarin aanwassende door gedurige dankzegging.
8 Ziet toe dat u niemand misleide door de philosophie en ijdele bedriegerijen, die maar zijn volgens de overlevering der menschen, volgens de grondregelen der wereld, en niet volgens Christus;
9 want in hem woont wezenlijk al de volheid der Godheid.
10 En gij zijt vervuld door hem, die het hoofd is van alle prinsdommen en machten;
11 door wien gij ook besneden zijt met eene besnijdenis, niet die met handen gedaan wordt door het aftrekken van iets van het lichamelijk vleesch, maar met de besnijdenis van Christus;
12 zijnde met hem begraven geworden in het doopsel, in hetwelk gij ook met hem verrezen zijt door het geloof van de kracht Gods, die hem van den dood verwekt heeft;
13 en die u ook, als gij dood waart door uwe misdaden en door de onbesnedenheid uws vleesches, met hem wederom levend gemaakt heeft, vergevende u al uwe misdaden;
14 uitwisschende het handschrift dat ons tegen was, hetzelve gansch wegnemende en nagelende aan het kruis;
15 en de prinsdommen en machten ontwapend hebbende, heeft hij die openlijk ten toon gesteld, door zich zelven over hen triumpheerende.
16 Dat u dan niemand veroordeele om spijze of om drank, of in het stuk van feestdagen, of van nieuwe maan, of sabbatdagen;
17 welke schaduwen zijn van dingen die toekomende waren, en waarvan Christus de daad is.
18 Dat u niemand bedriege, willende ootmoedig schijnen * door eenen gewaanden dienst der engelen, intredende in dingen die hij niet verstaat, ijdellijk opgeblazen zijnde door zijne vleeschelijke gedachten;
19 en zich niet houdende aan het hoofd, uit hetwelk het geheele lichaam door de gewrichten die de ledematen bijeenvergaderen, gevoed zijnde en samengevoegd, opwast door eenen goddelijken wasdom.
20 Indien gij dan die eerste onderwijzingen dezer wereld met Christus afgestorven zijt, waarom bindt gij u nog, alsof gij in de wereld leefdet, aan al die instellingen.
21 Raakt dat niet, proeft dat niet, roert dat niet aan?
22 alle welke dingen door hun eigen gebruik te niet gaan en bestaan in bevelen en leeringen der menschen;
23 die maar alleen eenigen

* *Gr.* door dienst der engelen.

schijn van wijsheid hebben in hunnen eigen godsdienst, en vernederingen, in het uitmergelen van het lichaam, en in de kleine zorge die zij dragen om het vleesch te verzaden.

KAPITTEL III.

INDIEN gij dan met Christus verrezen zijt, zoo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is zittende aan de rechterhand Gods;
2 bevroedt de dingen die daarboven, en niet die op de aarde zijn.
3 Want gij zijt gestorven en uw leven is met Christus in God verborgen.
4 Als Christus die uw leven is, verschijnen zal, dan zult gij ook met hem verschijnen in glorie.
5 Doet dan sterven uwe aardsche ledematen, de hoererij, onkuischheid, vuile driften, kwade begeerlijkheid, en de gierigheid die eene afgoderij is;
6 om welke dingen de gramschap Gods op de ongeloovige menschen komt;
7 in dewelke gij ook eertijds gewandeld hebt, als gij daarin leefdet.
8 Maar nu, zoo legt ook al deze dingen af, de gramschap, korzelheid, kwaadheid, lasteringen, en bant de oneerlijke woorden uit uwen mond;
9 en liegt niet tegen malkanderen; trekt den ouden mensch uit met zijne werken;
10 en trekt den nieuwen mensch aan, die vernieuwd wordt tot de kennis, volgens het beeld van dengene die hem geschapen heeft;
11 alwaar geen verschil is van heiden en Jood, besnedene en onbesnedene, barbaar of Scythiaan, slaaf of vrijen mensch; maar waar Christus alles is, en in alles.
12 Trekt dan aan, als uitverkorenen Gods, heiligen en welbeminden, eene inborst van medelijden, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, verduldigheid;
13 verdragende malkanderen en vergevende de een aan den andere, indien iemand eenige klacht tegen een ander mocht hebben; gelijk het de Heer aan u vergeven heeft, zoo moet gij ook doen.
14 Maar boven dit alles, zoo trekt de liefde aan, die de band der volmaaktheid is.
15 En dat de vrede van Christus de overhand hebbe in uwe harten, tot denwelken gij ook geroepen zijt, om een lichaam te wezen; en weest dankbaar.
16 Dat het woord van Christus overvloediglijk in ulieden wone, met alle wijsheid; leert en vermaant malkanderen door psalmen, lofzangen en geestelijke liedekens, singende voor God uitterharte, met aangenaamheid.
17 Al wat gij doet, hetzij in woorden of in werken, doet het alles in den naam van den Heere Jezus Christus, God den Vader door hem dankende.
18 Gij vrouwen! weest aan uwe mannen onderdanig, gelijk het betaamt in den Heere.
19 Mannen! bemint uwe vrouwen en weest niet bitter tegen haar.

20 Kinderen! weest uwe ouders in alles gehoorzaam; want dit is behagelijk aan den Heere.

21 Vaders! tergt uwe kinderen niet, opdat zij niet kleinmoedig worden.

22 Dienstknechten! zijt uwe lichamelijke heeren in alles onderdanig, niet alleen voor de oogen dienende als om de menschen te believen, maar met een eenvoudig hart, in de vreeze Gods.

23 Al wat gij doet, doet het uitterharte alsof gij het voor den Heere deedt, en niet voor de menschen;

24 wetende dat gij van den Heere het erfdeel zult ontvangen tot vergelding; want gij dient den Heere Christus.

25 Doch die onrecht doet, zal vergelding krijgen voor het onrecht dat hij gedaan heeft; en daar is geene uitneming van personen bij God.

KAPITTEL IV.

GIJ heeren! doet aan uwe knechten hetgeen de rechtvaardigheid en de gerechtigheid vereischen, wetende dat gij ook eenen Heer hebt in den hemel.

2 Weest gedurig in het gebed, wakende daarin met dankzegging;

3 en bidt ook voor ons, dat God ons eene deur opene om te verkondigen het woord van het mysterie van Christus, om hetwelk ik ook in de boeien ben;

4 opdat ik het bekend make, zoo gelijk ik het moet spreken.

5 Draagt u wijselijk tot degenen die buiten zijn, den tijd waarnemende.

6 Dat uwe rede altijd minzaam zij, en gemengd met het zout; zoodat gij weet hoe gij een ieder moet beantwoorden.

7 Hoe het met mijne zaken staat, zal Tychicus, de beminde broeder en getrouwe dienaar en mijn mededienaar in den Heere, u bekend maken.

8 Denwelken ik te dien einde tot u gezonden heb, opdat hij vernemen zoude hoe het al met u gelegen is, en dat hij uwe harten zoude vertroosten;

9 te zamen met Onesimus, den beminden en getrouwen broeder, die van uwent is. Zij zullen u alles wat hier omgaat, bekend maken.

10 Aristarchus, mijn medegevangene, groet ulieden; en Marcus, de neef van Barnabas, die u bevolen is. Indien hij tot u komt, ontvangt hem wel.

11 Ook groet u Jezus, die Justus genoemd wordt. Dezen zijn het alleen van de besnedenen, die mijne medewerkers zijn in het rijk Gods, en die mij tot troost geweest zijn.

12 Epaphras die van uwent is, groet u, een dienaar van Christus Jezus, die altijd voor u bezorgd is in de gebeden, opdat gij volmaakt en volkomen vast blijft in den wil Gods.

13 Want ik mag van hem getuigen dat hij eenen grooten ijver voor u heeft, gelijk ook voor die van Laodiceën en van Hiërapolis.

14 Lucas de medicijnmeester, onze welbeminde, groet u, gelijk ook Demas.

15 Groet de broeders van Laodi-

ceën, met Nymphas en zijne huisgemeente.
16 Als deze brief bij u zal gelezen zijn, zoo maakt dat hij ook in de gemeente van Laodiceën gelezen worde, en leest gijlieden ook den brief van die van Laodiceën.
17 En zegt aan Archippus: Let op de bediening die gij ontvangen hebt van den Heere, om ze te volbrengen.
18 Ik Paulus schrijf u deze groetenis met mijne eigene hand. Weest mijne boeien gedachtig. De gratie zij met ulieden. Amen.

EERSTE BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

THESSALONIKEN

KAPITTEL I.

PAULUS, en Silvanus, en Timotheüs, aan de kerk van Thessaloniken, in God onzen Vader, en den Heere Jezus Christus:
2 genade zij ulieden en vrede. Wij danken God gedurig voor u allen, uwer gedachtig zijnde in onze gebeden zonder ophouden;
3 gedenkende voor God onzen Vader, de werken van uw geloof, den arbeid van uwe liefde en de verduldigheid van uwe hoop op onzen Heere Jezus Christus.
4 Want wij weten, o broeders van God bemind! hoe gij uitverkoren zijt.
5 Want ons evangelie is bij u niet alleen in woorden geweest, maar ook met mirakelen, en met den Heiligen Geest, en met eene volle overtuiging; gelijk gij weet hoedanig wij onder u geweest zijn om uwentwil.
6 Gij zijt navolgers geworden van ons, en ook van den Heere, hebbende het woord aangenomen in vele verdrukking, met eene blijdschap van den Heiligen Geest;
7 zoodat gij een voorbeeld geworden zijt aan al de geloovigen van Macedoniën en Achaien.
8 Want van u is het woord des Heeren vermaard geworden, niet alleen in Macedoniën en in Achaien; maar ook in alle plaatsen is uw geloof in God verbreid zoodat het onnoodig is dat wij er iets van spreken;
9 want zij verhalen zelven van ons hoedanigen ingang wij tot u gehad hebben, en hoe gij van de afgoden tot God bekeerd zijt om den levenden en waren God te dienen,
10 en om van den hemel te verwachten zijnen Zoon Jezus, dien hij van den dood verwekt heeft,

en die ons verlost heeft van de
toekomende gramschap.

KAPITTEL II.

WANT gij weet zelven, broeders!
dat onze ingang tot
u niet ijdel geweest is.
2 Maar gelijk gij weet, te voren
veel lijdens en versmaadheden
onderstaan hebbende te Philippen,
zoo hebben wij nochtans,
op onzen God betrouwende,
vrijmoediglijk het evangelie
Gods met veel strijdens onder
ulieden verkondigd.
3 Want wij hebben u geene leering
van doling, of van onzuiverheid,
of van bedrog voorgesteld;
4 maar gelijk wij van God goedgekeurd
zijn opdat het evangelie
ons toebetrouwd zoude worden,
zoo spreken wij het ook om te
behagen, niet aan de menschen,
maar aan God, die onze harten
beproeft.
5 Want wij hebben nooit met
vleiende woorden omgegaan,
gelijk gij wel weet, noch met bedekte
gierigheid; God is er getuige
van!
6 noch eer van de menschen
gezocht, hetzij van ulieden,
hetzij van anderen.
7 Alhoewel wij u hadden kunnen
tot last zijn als apostelen van
Christus, zoo zijn wij nochtans
toegevende onder u geworden,
gelijk eene voedster die hare
kinderen opkweekt.
8 Aldus tot u genegen zijnde,
wenschten wij met groote begeerte
u niet alleen het evangelie
Gods, maar ons eigen leven
over te geven; zoo lief waart gij
ons geworden.
9 Want broeders! gij zijt onzen
arbeid en moeite wel indachtig,
en hoe wij, nacht en dag werkende
opdat wij aan niemand
van ulieden zouden tot last zijn,
het evangelie Gods onder u verkondigd
hebben.
10 Gij zijt getuigen, en God
zelf, hoe heilig en rechtvaardig
en onberispelijk wij ons gedragen
hebben tot u, die het geloof
aangenomen hebt.
11 Gelijk gij weet dat wij met
een ieder van u gehandeld hebben
gelijk een vader met zijne
kinderen;
12 u aanwakkerende, vertroostende
en vermanende, dat gij
een leven zoudt leven dat God
waardig is, die u tot zijn rijk en
glorie geroepen heeft.
13 Daarom danken wij ook God
zonder ophouden, dat gij het
woord Gods van ons gehoord en
ontvangen hebbende, hetzelve
aangenomen hebt, niet als een
woord van menschen, maar gelijk
het waarlijk is, als het
woord van God, die in u, geloovigen!
krachtiglijk werkt.
14 Want, broeders! gij zijt navolgers
geworden van de christelijke
gemeenten Gods, die in
Judeën zijn; want gij hebt dezelfde
dingen geleden van uwe
medeburgers, gelijk zij van de
Joden;
15 die den Heere Jezus gedood
hebben, en de propheten, en die
ons vervolgd hebben; die aan
God niet behagen, en vijanden
van alle menschen zijn;
16 die ons beletten aan de heidenen
tot hunne zaligheid te spreken,
vervullende aldus hunne
zonden; want Gods gramschap is

over hen gekomen ten einde toe.
17 Doch wij, broeders! voor eenen korten tijd van u afgescheiden zijnde met het aanschijn maar niet met het harte, hebben zooveel te vuriger getracht met groot verlangen uw aanschijn te zien.
18 Want wij hebben tot u willen komen, en ik Paulus meer dan eens; maar de booze vijand heeft het ons belet.
19 Want welke is toch onze hoop of onze vreugd of de kroon van onzen roem? Zijt gij het niet voor onzen Heere Jezus Christus, als hij komen zal?
20 Gij zijt waarlijk onze glorie en onze vreugd.

KAPITTEL III.

DAAROM, niet langer kunnende wachten, hebben wij liever gehad alleen te Athenen te blijven;
2 en hebben Timotheüs, onzen broeder, Gods dienaar en onzen medewerker in het evangelie van Christus, afgezonden, om ulieden te versterken en te vermanen wegens uw geloof;
3 opdat niemand beroerd zoude worden over deze verdrukkingen; want gij weet wel dat wij daartoe gesteld zijn.
4 Want ook als wij bij u waren, zoo voorzeiden wij u dat wij verdrukkingen zouden te lijden hebben, gelijk het ook geschied is, en gij wel weet.
5 Ik dan, niet langer kunnende wachten, heb hem gezonden om kennis te nemen van uw geloof, uit vreeze dat de bekoorder u mocht bekoord hebben, en dat onze arbeid mocht vruchteloos geworden zijn.
6 Maar als nu Timotheüs van u tot ons wederkwam, en ons uw geloof en uwe liefde vernaalde en dat gij eene gedurige gedachtenis van ons hebt, verlangende om ons te zien, gelijk wij ook om ulieden;
7 zoo zijn wij, broeders! hierover in u vertroost geworden in al onzen nood en verdrukking, door uw geloof;
8 want nu leven wij, als gij maar vast blijft staan in den Heere.
9 En wat dankbaarheid kunnen wij voor u aan God wedergeven, in al de blijdschap met welke wij om uwentwil verblijd zijn voor onzen God?
10 Nacht en dag zeer vuriglijk biddende, dat wij toch uw aanschijn mogen zien en voltrekken hetgeen er ontbreekt aan uw geloof.
11 Doch God geve dat hij zelf, die onze Vader is, en onze Heer Jezus Christus, onzen weg bestiere tot u;
12 en dat de Heer u doe aanwassen en overvloedig make in liefde tot malkanderen en tot alle menschen, gelijk de onze tot u is;
13 om uwe harten te bevestigen, opdat zij onberispelijk zouden zijn in heiligheid voor onzen God en Vader, in de komst van onzen Heere Jezus Christus met al zijne heiligen. Amen.

KAPITTEL IV.

VOORTS dan, broeders! bidden en vermanen wij u in den

Heere Jezus, dat, gelijk gij van
ons geleerd hebt hoe gij behoort
te wandelen en aan God te beha-
gen, gij alzoo wandelt, opdat gij
meer en meer moogt toenemen.
2 Want gij weet hoedanige be-
velen ik u gegeven heb door den
Heere Jezus.
3 Want dit is de wil Gods, dat
gij heilig zoudt zijn, en u ont-
houden van de hoererij.
4 Dat een ieder van u wete zijn
lichaam te bezitten in heiligheid
en eere;
5 niet met eene drift der begeer-
lijkheid, gelijk de heidenen doen
die God niet kennen.
6 Dat niemand zijnen broeder
verdrukke of bedriege in eenigen
handel; want de Heer is een
wreker van al deze dingen, ge-
lijk wij u voorzegd en betuigd
hebben.
7 Want God heeft ons niet ge-
roepen tot onzuiverheid, maar
tot heiligheid.
8 Daarom, die dit veracht, ver-
acht geenen mensch, maar God,
die zijnen Heiligen Geest ook in
ons gegeven heeft.
9 Aangaande de broederlijke
liefde, het is niet noodig dat wij
ulieden daarvan schrijven; want
gij hebt van God zelven geleerd
malkanderen te beminnen;
10 en dit doet gij ook ten op-
zichte van alle broeders, door
geheel Macedonië. Maar wij
bidden u, broeders! dat gij er
meer en meer in toeneemt,
11 en dat gij u tracht gerust te
houden, uwe eigene dingen waar
te nemen, en met uwe eigene
handen te werken, gelijk wij u
bevolen hebben;
12 en dat gij u eerlijk gedraagt
voor degenen die buiten zijn, en
van niemand iets van noode
hebt.
13 Doch, broeders! wij willen
ulieden niet onwetende laten
aangaande de overledenen, op-
dat gij u niet bedroeft, gelijk de
anderen die geene hoop hebben.
14 Want indien wij gelooven
dat Jezus gestorven en verrezen
is, zoo zal ook God degenen die
in Jezus overleden zijn, met hem
opvoeren.
15 Want dit zeggen wij u op het
woord des Heeren, dat wij die
levend zullen overblijven tot de
komst des Heeren, niet zullen
voorkomen degenen die overle-
den zijn.
16 Want op het roepteeken, op
de stem van den aartsengel en
op de trompet van God, zal de
Heer zelf van den hemel afdalen,
en die in Christus gestorven
zijn, zullen eerst verrijzen.
17 Daarna zullen wij die levend
overgebleven zijn, te zamen met
hen opgevoerd worden in de wol-
ken, om Christus te ontmoeten in
de lucht; en alzoo zullen wij
altijd met den Heere zijn.
18 Vertroost dan malkanderen
met deze reden.

KAPITTEL V.

DOCH wat aangaat de tijden
en stonden, het is onnoodig,
broeders! u daarvan te schrij-
ven.
2 Want gij weet zelven wel dat
de dag des Heeren komen zal
gelijk een dief in den nacht.
3 Want als zij zullen zeggen:
't Is vrede, 't is rust; dan zal hun

onvoorziens de verderfenis over-
komen, gelijk de barensnood eene
bevruchte vrouw; en zij zullen
het niet ontgaan.
4 Maar gijlieden, broeders! zijt
niet in duisternis dat u die dag
als een dief zoude kunnen bevan-
gen.
5 Want gij zijt allen kinderen
van het licht en van den dag.
Wij zijn niet van den nacht noch
van de duisternis.
6 Zoo laat ons dan niet slapen
gelijk de anderen, maar laat ons
waken en matig leven.
7 Want die slapen, slapen in
den nacht, en die dronken zijn,
zijn in den nacht dronken.
8 Maar wij die kinderen van
den dag zijn, laat ons matig zijn,
gewapend met het harnas des
geloofs en der liefde, hebbende
voor eenen helm de hoop der za-
ligheid.
9 Want God heeft ons niet ge-
schikt tot straffe, maar om de
zaligheid te bekomen door onzen
Heere Jezus Christus,
10 die voor ons gestorven is,
opdat wij hetzij wij waken hetzij
wij slapen, altijd met hem zou-
den leven.
11 Daarom vertroost malkande-
ren en sticht de een den andere,
gelijk gij ook doet.
12 Doch wij bidden u, broeders!
dat gij in achting houdt degenen
die onder ulieden arbeiden, die
uwe oversten zijn in den Heere,
en u vermanen.
13 Dat gij ze in groote waarde
houdt en bemint om hunnen ar-
beid. Hebt vrede met hen.
14 Ook bidden wij u, broeders!
bestraft de ongeregelden, ver-
troost de kleinmoedigen, onder-
steunt de zwakken, weest ver-
duldig tot een iegelijk.
15 Dat niemand kwaad met
kwaad loone; maar tracht altijd
goed te doen aan malkanderen
en aan een iegelijk.
16 Weest altijd blijde.
17 Bidt zonder ophouden.
18 Dankt God in alles, want dit
is de wil Gods in Christus Jezus
over u allen.
19 Ziet toe dat gij den Geest
niet uitblluscht.
20 En versmaadt de prophetieën
niet.
21 Doch beproeft alles en houdt
hetgeen goed is.
22 Onthoudt u van al wat schijn
van kwaad heeft.
23 Dat de God van den vrede
zelf u heilige in alles, opdat ge-
heel uw geest, en uwe ziel en
lichaam, onbevlekt bewaard
worden tot de komst van onzen
Heere Jezus Christus.
24 Die u geroepen heeft, is ge-
trouw; hij zal het ook doen.
25 Broeders! bidt voor ons.
26 Groet al de broeders met
eenen heiligen kus.
27 Ik bezweer u bij den Heere
dat deze brief voor al de heilige
broeders gelezen worde.
28 De gratie van onzen Heere
Jezus Christus zij met ulieden.
Amen.

TWEEDE BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

THESSALONIKEN

KAPITTEL I.

PAULUS, en Silvanus, en Timotheüs, aan de kerk van Thessaloniken, in God, onzen Vader, en den Heere Jezus Christus :
2 genade zij u, en vrede van God onzen Vader, en van den Heere Jezus Christus.
3 Wij moeten God altijd danken over ulieden, broeders! gelijk het betamelijk is, omdat uw geloof zeer aanwast, en dat uwe liefde tot malkanderen zeer toeneemt.
4 Zoodat ook wij zelven over u roemen in de kerken Gods, over uwe verduldigheid en geloof tusschen al uwe vervolgingen en verdrukkingen die gij verdraagt;
5 tot een bewijs van Gods rechtvaardig oordeel, opdat gij moogt waardig geacht worden te bekomen het rijk Gods, voor hetwelk gij ook lijdt.
6 Want het is rechtvaardig bij God, met verdrukkingen te vergelden degenen die u verdrukken;
7 en aan ulieden die verdrukt wordt, verkwikking met ons te geven, wanneer de Heere Jezus van den hemel met de macht zijner engelen verschijnen zal;
8 om met een vlammend vuur wraak te nemen over degenen die God niet kennen, en die aan het evangelie van onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzamen;
9 die gestraft zullen worden met de eeuwige verdoemenis, door het aanschijn des Heeren en door de glorie zijner macht;
10 als hij komen zal om glorie te ontvangen in zijne heiligen, en zich wonderbaar te maken in al de geloovigen; want de leering die wij onder u verkondigd hebben, zal bevestigd worden in dien dag.
11 Daarom is het dat wij ook altijd voor u bidden, opdat onze God u waardig make tot hetgeen waartoe hij u geroepen heeft, en dat hij al het welbehagen zijner goedheid, en het werk des geloofs krachtiglijk volbrenge;
12 opdat de naam van onzen Heere Jezus Christus in u verheven worde, en gij in hem, volgens de genade van onzen God en van den Heere Jezus Christus.

KAPITTEL II.

DOCH wij bidden u, broeders! door de komst van onzen Heere Jezus Christus, en door onze vereeniging met hem,

2 dat gij u niet lichtelijk laat
beroeren in uw gevoelen, of u
laat vervaard maken, noch door
geest, noch door woorden, noch
door eenigen brief, die door ons
zoude afgezonden zijn, alsof de
dag des Heeren nu zoo aan-
staande ware.
3 Dat u niemand op eenige wijze
verleide; want eerst moet de af-
val komen, en moet geopenbaard
worden die mensch, overgegeven
aan de zonde, die zoon des ver-
derfs,
4 die zich tegenstelt en verheft
boven al wat God genoemd, of
als God aanbeden wordt; zoo
verre dat hij in den tempel Gods
zal zitten, zich uitgevende alsof
hij God ware.
5 En hebt gij niet onthouden,
dat ik, als ik nog bij ulieden was,
u deze dingen zeide?
6 En nu weet gij wel wat hem
tegenhoudt, opdat hij op zijnen
tijd geopenbaard worde.
7 Want het mysterie der boos-
heid begint van nu af te werken.
Dat alleenlijk die heeft, het be-
houde, totdat hij weggenomen
worde.
8 En dan zal die booswicht geo-
penbaard worden, welken de
Heer Jezus zal te niet doen door
het blazen zijns monds, en ver-
nielen door den glans van zijne
tegenwoordigheid;
9 hem, die komen zal volgens de
werking van den boozen vijand,
met alle kracht en teekenen en
leugenachtige mirakelen;
10 en met alle boosheid, tot ver-
leiding van degenen die verloren
gaan; omdat zij de liefde der
waarheid niet aangenomen heb-
ben om zalig te worden. Daarom
zal God hun eene uitwerking van
bedriegerij toezenden, zoodat zij
de leugentaal gelooven zullen;
11 opdat allen die de waarheid
niet geloofd hebben, maar in de
ongerechtigheid hun behagen
hebben genomen, veroordeeld
worden.
12 Maar wij moeten God altijd
danken over ulieden, broeders!
die van God bemind zijt, omdat
God u van den beginne verkoren
heeft ter zaligheid, door den hei-
ligmakenden Geest, en door het
geloof der waarheid;
13 waartoe hij u geroepen heeft
door ons evangelie, om te beko-
men de glorie van onzen Heere
Jezus Christus.
14 Overzulks dan, broeders!
staat vast, en houdt de overleve-
ringen die gij geleerd hebt, hetzij
door ons woord hetzij door onzen
brief.
15 En dat onze Heer Jezus Chris-
tus zelf, en God onze Vader, die
ons bemind heeft en ons eene
eeuwige vertroosting en eene
goede hoop uit genade gegeven
heeft,
16 uwe harten vertrooste, en u
bevestige in alle goede werken
en goede leeringen.

KAPITTEL III.

VOORTS, broeders! bidt voor
ons, opdat het woord Gods
verspreid worde en in eere zij,
gelijk bij ulieden,
2 en dat wij mogen verlost wor-
den van de ongeregelde en
kwade menschen: want het ge-
loof is niet gemeen aan een ieder.
3 Doch God is getrouw, die u
zal versterken en bewaren van
het kwaad.

4 En wij betrouwen van ulieden in den Heere, dat gij doet en doen zult hetgeen wij gebieden.

5 Doch de Heer bestiere uwe harten in de liefde Gods, en in het verwachten van Christus.

6 Nu, wij bevelen u, broeders! in den naam van onzen Heere Jesus Christus, dat gij u aftrekt van alle broeders die ongeregeld wandelen, en niet volgens de overleveringen die zij van ons ontvangen hebben.

7 Want gijlieden weet hoe gij ons beheort na te volgen; aangezien wij ons niet ongeregeld onder u gedragen hebben;

8 noch iemands brood voor niet geëten hebben, maar met arbeid en met vermoeidheid nacht en dag werkende, om niemand van ulieden te bezwaren.

9 Niet dat wij daar geene macht toe hadden, maar opdat wij ons zelven u tot een voorbeeld souden geven, om ons na te volgen.

10 Ook verklaarden wij u, als wij bij u waren, dat zoo iemand niet wil werken, hij ook niet moet eten.

11 Want wij hebben gehoord dat er sommigen onder ulieden zijn die ongeregeld wandelen, die niet werken, maar zich met ijdele dingen bemoeien.

12 Doch aan zoodanigen bevelen wij, en bidden hen door den Heere Jezus Christus, dat zij in stilte werkende, hun eigen brood eten.

13 Maar gij, broeders! houdt niet op van wel te doen.

14 En zoo iemand niet gehoorzaamt aan hetgeen door onzen brief bevolen wordt, let op hem en snijdt de gemeenschap met hem af, opdat hij beschaamd worde.

15 En houdt hem nochtans niet als eenen vijand, maar bestraft hem als eenen broeder.

16 De Heere van den vrede geve u eenen altijddurenden vrede in alle plaatsen. De Heer zij met u allen.

17 Ik, Paulus, schrijf u deze groetenis met mijne eigene hand. Dit is mijn teeken in alle brieven; alzoo schrijf ik.

18 De gratie van onzen Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen.

EERSTE BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN

TIMOTHEUS

KAPITTEL I.

PAULUS, apostel van Jezus Christus, volgens het bevel van God onzen Zaligmaker, en van Jezus Christus, onze hoop;

2 aan Timotheüs, mijnen welbeminden zoon in het geloof: ge-

nade, barmhartigheid, en vrede
zij u van God den Vader en
Christus Jezus onzen Heere.
3 Doe gelijk ik verzocht heb als
ik naar Macedoniën ging, dat gij
te Ephesen zoudt blijven, opdat
gij aan sommigen zoudt bevelen
geene andere leering te leeren;
4 en zich niet bezig te houden
met fabelen en geslachten op te
rekenen zonder einde, die veel-
eer twistreden voortbrengen,
dan goddelijke stichting, welke
door het geloof komt.
5 Doch het einde der geboden
is de liefde, uit een zuiver hart,
uit een goed gemoed, en uit een
ongeveinsd geloof.
6 Van dewelke sommigen afge-
dwaald zijnde, tot ijdel geklap
zijn afgeweken,
7 willende leeraars der wet zijn,
daar zij niet verstaan noch wat
zij zeggen, noch wat zij bevesti-
gen.
8 Wij weten wel dat de wet
goed is, indien iemand dezelve
wettelijk gebruikt,
9 en erkent dat de wet voor den
rechtvaardige niet gesteld is,
maar voor onrechtvaardigen en
wederspannigen, voor goddeloo-
zen en zondaren, voor booswich-
ten en ongoddelijken, voor
moordenaars van vader of moe-
der, voor doodslagers,
10 hoereerders, sodomieters,
menschenstreelers, leugenaars
en meineedigen, en voor al het
andere dat strijdt tegen de goede
leering;
11 dewelke overeenkomt met
het glorieus evangelie van den
hoogzaligen God, hetwelk mij
toebetrouwd is.
12 Ik dank onzen Heere Jezus
Christus die mij versterkt heeft,
dat hij mij getrouw geacht
heeft, stellende mij in deze be-
diening;
13 mij, die te voren een laste-
raar, een vervolger en een ver-
drukker was: maar ik heb Gods
barmhartigheid verkregen, om-
dat ik het onwetende gedaan
heb in mijne ongeloovigheid.
14 En de gratie van onzen Heere
heeft mij overstroomd met geloof
en liefde in Christus Jezus.
15 't Is een waarachtig woord,
en teenemaal waardig aanvaard
te worden, dat Jezus Christus in
deze wereld gekomen is om de
zondaren zalig te maken, van
dewelken ik de eerste ben.
16 Maar daarom heb ik barm-
hartigheid verkregen, opdat Je-
zus Christus in mij, die de eerste
ben, alle lankmoedigheid zoude
betoonen tot een voorbeeld aan
degenen die in hem gelooven
zullen tot het eeuwig leven.
17 Aan den Koning van alle
eeuwen, aan den onsterfelijken,
onzienlijken en eenigen God, zij
eere en lof in alle eeuwigheid.
Amen.
18 Dit bevel beveel ik u, mijn
zoon Timotheüs, dat gij volgens
de prophetieën die over u voor-
dezen uitgesproken zijn, strijdt
eenen kloeken strijd;
19 behoudende het geloof en
eene goede consciëntie, dewelke
sommigen verstootende, in het
geloof schipbreuk geleden heb-
ben.
20 Onder dewelken zijn Hyme-
neüs en Alexander, die ik aan
den boozen vijand overgegeven
heb, opdat zij leeren zouden
niet meer te blasphemeeren.

KAPITTEL II.

ZOO dan vooral vermaan ik u
dat er smeekingen, gebeden,
verzoeken en dankzeggingen gedaan
worden voor alle menschen;
2 voor de koningen en allen die
in overheid gesteld zijn; opdat
wij een gerust en vreedzaam leven
mogen leiden, in alle gedurigheid
en eerlijkheid.
3 Want dat is goed en aangenaam
voor God, onzen Zaligmaker;
4 die wil dat alle menschen
zalig worden en tot de kennis
der waarheid komen.
5 Want daar is een God en een
Middelaar tusschen God en de
menschen, Christus Jezus, die
mensch is;
6 die zich zelven tot verlossing
gegeven heeft voor alle menschen,
en tot getuigenis op de
gestelde tijden;
7 waartoe ik als verkondiger en
apostel gesteld ben (ik zeg de
waarheid, ik lieg niet), als leeraar
der heidenen in het geloof
en in de waarheid.
8 Ik wil dan dat de mannen op
alle plaatsen bidden, zuivere
handen opheffende, zonder grammoedigheid
en twisting.
9 Desgelijks ook dat de vrouwen
bidden met een zedig gewaad,
zich opschikkende met
schaamte en met matigheid, en
niet met gekruld haar, of met
goud of peerlen of kostelijke
kleeding;
10 maar, gelijk het vrouwen betaamt
die de godvruchtigheid
belijden, door goede werken.
11 Dat eene vrouw in stilzwijgendheid
zich late onderwijzen
met alle onderdanigheid.
12 Ik laat de vrouw niet toe
anderen te leeren, noch over den
man gezag te gebruiken, maar
dat zij zich stil houde.
13 Want Adam is eerst geschapen,
daarna Eva.
14 En Adam werd niet verleid;
maar de vrouw, verleid zijnde,
verviel tot de overtreding.
15 Zij zal nochtans zalig worden
door het opkweeken der kinderen,
indien zij vast blijft in het
geloof, in de liefde, in heiligheid
en zedigheid.

KAPITTEL III.

HET is eene vaste waarheid,
dat iemand die het bisschoppelijk
ambt begeert, een
goed werk begeert.
2 Een bisschop dan moet onberispelijk
zijn, * hij mag maar
eene vrouw getrouwd hebben,
hij moet zijn matig, voorzichtig,
zedig, kuisch; hij moet de vreemdelingen
geerne ontvangen, geleerd
zijn;
3 niet genegen zijn tot wijn,
noch tot smijten; maar zedig,
niet twistachtig, niet begeerig
tot geld.
4 Die zijn eigen huisgezin wel
bestiert, houdende de kinderen
in onderdanigheid met alle eerbaarheid:
5 want indien iemand zijn eigen
huis niet weet de bestieren, hoe
zal die voor de kerk Gods zorg
dragen?
6 Hij moet niet nieuwelijks bekeerd
zijn, opdat hij niet, door
hoovaardigheid vervoerd zijnde,

———

* *Gr.* eener vrouwe man.

in de verwijzing, gelijk de duivel, vervalle.
7 Ook moet hij eenen goeden
naam hebben bij degenen die
buiten zijn, opdat hij niet in
verachting en in den strik van
den duivel vervalle.
8 De diakenen desgelijks moeten
eerlijk zijn, niet dubbel van
tonge, niet tot veel wijn genegen,
geen vuil gewin zoekende;
9 bewarende het mysterie des
geloofs in een zuiver gemoed.
10 En dezen moeten ook eerst
beproefd worden, en aldus de
bediening aanvaarden, indien zij
zonder misdaden zijn.
11 De vrouwen van 's gelijken
moeten eerlijk zijn, niet achterklappig,
matig, getrouw in alles.
12 Dat men diakenen neme* die
maar eene vrouw getrouwd hebben,
die hunne kinderen en huisgezinnen
wel bestieren.
13 Want die wel zullen gediend
hebben, zullen hooger opgaan en
groote vrijmoedigheid bekomen
in het geloof van Jezus Christus.
14 Deze dingen schrijf ik u,
hoewel hopende dat ik haast bij
u zal komen;
15 opdat gij, indien ik te lang
vertoef, zoudt weten hoe gij u
behoort te gedragen in het huis
Gods, hetwelk de kerk van den
levenden God is, de pilaar en de
ondersteuning van de waarheid.
16 Buiten twijfel, het is een
groot mysterie van godvruchtigheid,
dat zich geopenbaard heeft
in het vleesch, gerechtvaardigd
is door den Geest, verschenen is
aan de engelen, verkondigd aan
de volkeren, door het geloof
aangenomen in de wereld, opgenomen
in de glorie.

* *Gr.* eener vrouwe mannen.

KAPITTEL IV.

DOCH de Geest zegt uitdrukkelijk
dat er in de navolgende
tijden sommigen zullen
afwijken van het geloof, luisterende
naar dwalende geesten en
naar duivelsche leeringen,
2 van geveinsde bedriegers die
eene zwartgebrandmerkte conscientie
hebben;
3 verbiedende het huwelijk, en
het gebruik van spijzen, die God
geschapen heeft om met dankzegging
genut te worden van de
geloovigen en van degenen die
de waarheid kennen.
4 Want alle schepsel Gods is
goed, en men moet geene dingen
verwerpen, die met dankzegging
genut worden;
5 want zij worden geheiligd
door het woord Gods en door het
gebed.
6 Indien gij deze dingen aan de
broeders voorstelt, zoo zult gij
een goed dienaar van Christus
Jezus zijn, opgevoed met de
woorden des geloofs en der goede
leering, welke gij altijd gevolgd
hebt.
7 Doch verwerp de ongoddelijke
fabelen en oudewijvenklap; en
oefen u zelven tot godvruchtigheid.
8 Want de lichamelijke oefening
is van klein voordeel, maar
de godvruchtigheid is nut tot
alles, bezittende de belofte van
het tegenwoordige en van het
toekomende leven.
9 Dit is eene vaste waarheid, en
teenemaal waardig aanvaard te
worden.

10 Want daarom lijden wij on-
gemak en opspraak, omdat wij
hopen op den levenden God, die
de Zaligmaker is van alle men-
schen, voornamelijk van de ge-
loovigen.
11 Verkondig en leer deze din-
gen.
12 Dat niemand uwe jonkheid
verachte; maar wees aan de ge-
loovigen tot een voorbeeld, in 't
spreken, in 't verkeeren met de
menschen, in liefde, in geloove,
in reinigheid.
13 Houd u bezig met lezen, met
vermanen en met onderwijzen,
totdat ik komen zal.
14 Zie toe dat gij de gratie die
in u is, niet verzuimt, die u ge-
geven is door de prophetie, met
oplegging van de handen der*
priesteren.
15 Overpeis deze dingen, maak
uw werk daarvan, opdat uw
voortgang aan een ieder bekend
zij.
16 Let op u zelven en op het
leeren, en wees daarin volstan-
dig; want alzoo doende, zult gij
u zelven zalig maken, en dege-
nen die u hooren.

KAPITTEL V.

EEN berisp de oude mannen
niet straffelijk, maar ver-
maan ze als vaders, en de jonge-
lingen als broeders;
2 de oude vrouwen als moeders,
de jonge als zusters, met alle
reinigheid.
3 Eer de weduwen, die waar-
lijk weduwen zijn.
4 Doch indien eene weduwe kin-
deren of kindskinderen heeft,
dat zij eerst leere haar eigen
huisgezin wel te bestieren, en
den onderlingen plicht aan de
ouders te bewijzen: want dit is
aan God aangenaam.
5 Doch die waarlijk weduwe en
verlaten is, moet op God hopen,
en volharden in smeeken en
bidden nacht en dag.
6 Want die in de weelde leeft,
is levende dood.
7 Beveel haar dit dan, opdat zij
onberispelijk mogen zijn.
8 Zoo iemand geene zorg draagt
voor de zijnen, en bovenal voor
zijne huisgenooten, die verloo-
chent zijn geloof, en is erger
dan een ongeloovige.
9 Dat men geene weduwe aan-
neme onder de zestig jaren, dat
zij* maar eens getrouwd zij ge-
weest;
10 getuigenis hebbende van
deugdelijke werken; dat zij hare
kinderen wel opgevoed heeft, dat
zij de vreemdelingen heeft geher-
bergd, de voeten der heiligen
gewasschen, dienst bewezen aan
de bedrukten en allerhande
goede werken betracht.
11 Maar de jongere weduwen
zult gij niet aannemen; want
nadat zij zich tot de dartelheden
begeven hebben tot smaad van
Christus, zoo willen zij trouwen;
12 vallende in de verdoemenis,
omdat zij de eerste trouw ge-
schonden hebben.
13 Daarenboven leeren zij ook
langs de huizen omloopen, en
zijn niet alleen ledig, maar ook
klapachtig en nieuwsgierig, spre-
kende hetgeen niet betaamt.

* *Gr.* ouderlingen.

* *Gr.* die ééns mans vrouw
geweest zij.

14 Ik heb dan liever dat de
jonge weduwen trouwen, kinde-
ren kweeken, haar huisgezin
waarnemen, en geene oorzaak
geven aan de vijanden, om ons
te lasteren.
15 Want daar zijn er alreeds
eenigen afgeweken, om den dui-
vel te volgen.
16 Zoo er iemand is van de ge-
loovigen die weduwen heeft, dat
hij ze bezorge, opdat de kerk
niet belast worde, en zij genoeg
moge hebben voor degenen die
ware weduwen zijn.
17 Dat men aan de *priesters,
die de bestiering wel waarne-
men, dubbele eer bewijze, voor-
namelijk aan die, dewelke arbei-
den in het prediken en in het
leeren.
18 Want de Schriftuur zegt: Gij
zult den os niet muilbanden, als
hij den dorschvloer treedt. (*Deut.*
25: 4.) En : Een werkman is zij-
nen loon waardig. (*Matt.* 10: 10.)
19 En neem tegen eenen† pries-
ter geene beschuldiging aan, ten-
zij onder twee of drie getuigen.
20 Bestraf degenen die zondi-
gen, voor een iegelijk, opdat ook
de anderen mogen vreezen.
21 Ik betuig u voor God en Chris-
tus Jezus, en voor de uitverko-
rene engelen, dat gij deze din-
gen onderhoudt zonder ingeno-
menheid, niets doende door een-
zijdigheid.
22 Zie toe dat gij niemand de han-
den haastelijk oplegt, en maak u
niet deelachtig aan eens anders
zonden; houd u zelven zuiver.
23 En drink voortaan geen water
meer, maar gebruik een weinig
wijn om uwe maag en uwe me-
nigvuldige krankheden.
24 Daar zijn menschen wier zon-
den openbaar zijn aleer men het
onderzoekt; doch die van ande-
ren komen daarna te voorschijn.
25 Daar zijn ook desgelijks
goede werken openbaar; doch
die het niet zijn, kunnen noch-
tans niet verborgen blijven.

* *Gr.* ouderlingen.
† *Gr.* ouderling.

KAPITTEL VI.

ALLE dienstknechten die on-
der 't juk zijn, moeten hunne
heeren alle eere waardig ach-
ten, opdat de naam des Heeren,
en zijne leering niet gelasterd
worde.
2 En die geloovige heeren heb-
ben, moeten ze niet verachten
omdat zij broeders zijn; maar
hen des te meer dienen, omdat
zij geloovig zijn en liefde waar-
dig, als zijnde dezelfde weldaad
deelachtig. Leer deze dingen en
vermaan.
3 Zoo iemand anders leert, en
zich niet voegt naar de zalige
leering van onzen Heere Jezus
Christus, en naar de onderwij-
zing die volgens de godvruch-
tigheid is,
4 die is een hoovaardige, die
niets weet, maar licht kweelt
omtrent eenige geschillen en
strijd van woorden; uit dewelke
ontstaan afgunstigheden, twis-
tigheden, lasteringen, kwade
vermoedens,
5 krakeelen van menschen die
het verstand bedorven hebben
en van de waarheid beroofd zijn,
meenende dat de godvruchtig-
heid tot gewin moet dienen.

6 Doch de godvruchtigheid is
een groot gewin, als men met het
zijne tevreden is.
7 Want wij hebben niets in deze
wereld ingebracht, en 't is zeker
dat wij er ook niets kunnen uit-
dragen.
8 Hebbende dan om ons te voe-
den en te dekken, zoo laat ons
daarmede tevreden zijn.
9 Want die rijk willen worden,
vallen in bekoring en in den strik
des duivels, en in vele onnutte
en schadelijke begeerlijkheden,
die de menschen doen verzinken
in het verderf en in de verdoe-
menis.
10 Want de begeerte naar geld
is de wortel van alle kwaad;
waartoe zich sommigen bege-
vende, afgedwaald zijn van het
geloof, en zich ingewikkeld heb-
ben in veel verdriet.
11 Gij dan, o man Gods! vlucht
deze dingen, maar betracht de
rechtvaardigheid, de godvruch-
tigheid, het geloof, de liefde, de
verduldigheid, de zachtmoedig-
heid.
12 Strijd treffelijk in den strijd
des geloofs, bereik het eeuwig
leven, waartoe gij geroepen zijt,
die zoo schoone belijdenis ge-
daan hebt voor vele getuigen.
13 Ik beveel u voor God, die het
alles levend maakt, en voor
Christus Jezus, die zoo schoone
getuigenis gegeven heeft onder
Pontius Pilatus:
14 dat gij het bevel onbevlekt
en onberispelijk onderhoudt, tot
de wederkomst van onzen Heere
Jezus Christus.
15 Dewelke op haren tijd ver-
toond zal worden door dengene
die gelukkig en alleen machtig
is, die de Koning der koningen
en de Heer der heeren is;
16 hij die alleen de onsterfelijk-
heid bezit, en een licht bewoont
waar niemand toe genaken kan;
dien geen mensch ooit gezien
heeft, ja ook niet zien kan; aan
wien de eer en het eeuwig ge-
bied toekomt. Amen.
17 Gebied aan de rijken van
deze wereld, niet hoogmoedig te
zijn, noch te betrouwen op de
ongestadige rijkdommen, maar
op den levenden God, die ons
alles overvloediglijk verleent tot
ons gebruik.
18 Dat zij weldoende zijn, rijk
worden in de goede werken,
geerne uitreiken, een ander me-
dedeelen;
19 en voor zich door hunne schat-
ten eenen vasten grond leggen
voor het toekomende, opdat zij
het ware leven mogen bereiken.
20 O Timotheüs! bewaar het
toebetrouwde pand, vluchtende
de ongoddelijke nieuwigheden
van woorden, en de twistzoekin-
gen der valschgenaamde weten-
schap;
21 welke sommigen voorgeven-
de, van het geloof vervallen
zijn. De gratie zij met u. Amen.

TWEEDE BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN

TIMOTHEUS

KAPITTEL 1.

PAULUS, apostel van Jezus Christus, door den wil Gods, om de belofte des levens, hetwelk in Christus Jezus is:
2 aan Timotheüs, mijnen welbeminden zoon: genade, barmhartigheid, en vrede zij u van God den Vader, en van onzen Heere Jezus Christus.
3 Ik dank God, denwelken ik dien van ouders tot ouders met een zuiver gemoed, dat ik zonder ophouden uwer gedenke in mijne gebeden nacht en dag;
4 verlangende om u te zien, uwe tranen indachtig zijnde, opdat ik met blijdschap vervuld moge worden.
5 Mij in de gedachte brengende dat ongeveinsd geloof hetwelk in u is, hetwelk ook eerst gewoond heeft in uwe grootmoeder Lois en in uwe moeder Eunice; en ik ben verzekerd dat het ook in u woont.
6 Daarom is het dat ik u vermaan, dat gij weder zoudt opwekken de gratie Gods, die in u is door de oplegging mijner handen.
7 Want God heeft ons geenen geest van vreesachtigheid gegeven, maar van kloekheid, liefde en matigheid.
8 Schaam u dan niet over het belijden van onzen Heere, noch over mij, zijnen gevangene; maar arbeid mede voor het evangelie, volgens de kracht Gods;
9 die ons verlost heeft, en geroepen door zijnen heiligen roep; niet volgens onze werken, maar volgens zijn voornemen, en de gratie die ons gegeven is in Christus Jezus, voor alle eeuwen;
10 en die nu geopenbaard is door de verschijning van onzen Zaligmaker Jezus Christus, die den dood heeft te niet gedaan en het leven en de onsterfelijkheid door het evangelie te voorschijn gebracht;
11 in hetwelk ik gesteld ben verkondiger, apostel en leeraar der heidenen;
12 ter welker oorzaak ik deze dingen ook lijd, maar ik schaam het mij niet; want ik weet aan wien ik mijn pand betrouwd heb, en ben verzekerd dat hij machtig is hetzelve te bewaren tot dien dag.
13 Houd tot voorbeeld de goede leeringen die gij van mij gehoord hebt, in het geloof en in de liefde, die in Christus Jezus is.
14 Bewaar door den Heiligen Geest die in ons woont, het schoone pand, aan u toebetrouwd.

15 Gij weet wel dat allen die in
Asiën zijn, van mij zijn afge-
keerd; onder dewelken zijn Phy-
gellus en Hermogenes.
16 De Heere verleene barmhar-
tigheid aan het huis van Onesi-
phorus; want hij heeft mij dik-
maals verkwikt, en heeft zich
over mijne boeien niet ge-
schaamd.
17 Maar als hij te Roomen geko-
men was, heeft hij mij zorgvul-
diglijk gezocht en gevonden.
18 De Heere geve hem dat hij
barmhartigheid bij hem vinde
in dien dag. Hoe groote diensten
hij mij ook te Ephesen gedaan
heeft, is u zeer wel bekend.

KAPITTEL II.

GIJ dan, mijn zoon! versterk
u door de gratie, die in Chris-
tus Jezus is.
2 En hetgeen gij van mij ge-
hoord hebt door vele getuigen,
lever dat over aan getrouwe
menschen, die bekwaam zullen
zijn om ook anderen te leeren.
3 Draag den arbeid als een kloek
soldaat van Christus Jezus.
4 Niemand die in den krijg God
dient, bemoeit zich met tijdelijke
zaken, opdat hij moge behagen
aan dengene in wiens dienst hij
zich begeven heeft.
5 En ook die in den kamp strijdt,
wordt niet gekroond, tenzij dat
hij wettelijk gestreden heeft.
6 De akkerman moet arbeiden,
en dan eerst van de vruchten ge-
nieten.
7 Let wel op hetgeen ik zeg;
want de Heer zal u in alles ver-
stand geven.
8 Wees gedachtig dat de Heer
Jezus Christus, die uit het ge-
slacht van David is, van den
dood verrezen is, volgens mijn
evangelie;
9 om hetwelk ik verdrukking
lijd tot de boeien toe, als een
kwaaddoener; maar het woord
Gods is niet gebonden.
10 Daarom verdraag ik alles om
de uitverkorenen, opdat zij ook
de zaligheid, die in Christus Je-
zus is, mogen bekomen, met de
hemelsche glorie.
11 't Is eene vaste waarheid, dat
indien wij met hem gestorven
zijn, wij ook met hem zullen
leven.
12 Indien wij mede verdragen,
zoo zullen wij ook mede regee-
ren; indien wij hem verloochenen
zoo zal hij ons ook verloochenen.
13 Indien wij ongetrouw zijn,
hij blijft evenwel getrouw; hij
kan zich zelven niet loochenen.
14 Geef deze vermaningen, die
betuigende voor den Heere. En
twist niet om woorden; want het
dient nergens toe, dan tot ver-
derf van degenen die het hooren.
15 Tracht zorgvuldiglijk om u
zelven loffelijk voor God te ge-
dragen, als een arbeider die zich
niet moet schamen, die het woord
der waarheid oprechtelijk be-
dient.
16 Doch mijd de ongoddelijke
en ijdele klapperijen; want zij
nemen meer en meer toe in god-
deloosheid.
17 En hunne rede kruipt voort
als een kanker. Van dit volk zijn
Hymeneüs en Philetus,
18 die van de waarheid afgeval-
len zijn, zeggende dat de verrij-
zenis alreeds geschied is; en zij
hebben het geloof van sommigen
omgeworpen.

19 Maar het vast grondgebouw
van God blijft staan, hebbende
dezen zegel : de Heer kent de
zijnen; en : dat hij afstand doe
van ongerechtigheid, al wie den
naam des Heeren aanroept.
20 Doch in een groot huis zijn
niet alleen gouden en zilveren,
maar ook houten en aarden vaten;
en eenige dienen tot een
eerlijk, andere tot een slecht gebruik.
21 Indien iemand dan zich van
die dingen zuiver houdt, die zal
een vat zijn tot eerlijk gebruik
geheiligd, en dienstig voor den
Heere, bekwaam tot alle goede
werken.
22 Vlucht de driftigheden der
jonkheid, en tracht naar rechtvaardigheid,
geloof,liefde en vrede,
met degenen die den Heere
aanroepen uit een zuiver hart.
23 Maar schuw de dwaze en onnutte
vraagstukken, wetende
dat zij maar twistingen baren.
24 Doch een dienaar des Heeren
moet niet twisten, maar goedertieren
zijn tot iedereen, bereid
om ze te leeren, verdraagzaam;
25 berispende met zedigheid degenen
die aan de waarheid wederstaan,
of hun God eens* penitentie
mocht geven, om de waarheid
te kennen;
26 en dat zij mochten ontwaken
uit de strikken des duivels, van
wien zij gevangen gehouden
worden tot zijnen wil.

KAPITTEL III.

DOCH gij moet weten dat er
in de laatste dagen gevaarlijke
tijden zullen komen.
2 Want de menschen zullen vol
zijn van eigenliefde, geldgierig,
laatdunkende, hoovaardig, lasteraars,
wederspannig tegen de
ouders, ondankbaar, ondeugend,
3 zonder liefde, zonder trouw,
achterklappers, onmatig, wreed,
zonder liefde tot het goede,
4 verraders, moedwillig, opgeblazen,
en meer liefhebbers van
de wellusten dan van God;
5 die wel eenen schijn zullen
hebben van godvruchtigheid,
maar de kracht daarvan verloochenen.
Vlucht ook de zoodanigen.
6 Want onder dit getal zijn, die
in de huizen insluipen, en gevangen
leiden de vrouwlieden die
met zonden beladen zijn, en door
velerlei begeerlijkheden gedreven
worden;
7 die altijd leeren en nooit tot
de kennis der waarheid komen.
8 Doch gelijk Jannes en Mambres
aan Moyses tegenstonden,
zoo staan ook dezen de waarheid
tegen; menschen, bedorven van
verstand, verkeerd aangaande
het geloof.
9 Maar zij zullen niet verder
voortgaan; want hunne dwaasheid
zal voor een ieder openbaar
worden, gelijk ook die van de
voorgenoemden geweest is.
10 Doch gij hebt wel begrepen
mijne leering, mijnen omgang,
mijn inzicht, geloof, lankmoedigheid,
liefde, verduldigheid,
11 mijne vervolgingen en lijden,
dat mij overgekomen is te Antiochiën,
te Iconiën en te Lystren;
hoedanige vervolgingen ik onderstaan
heb, en hoe de Heer mij
uit al deze verlost heeft.
12 En ook allen die godvruchtig

* *Gr.* bekeering.

willen leven in Christus Jezus,
zullen vervolging lijden.
13 Doch de ondeugende menschen en verleiders zullen erger en erger worden, dwalende en in dwaling verleidende.
14 Maar gij, blijf vast in hetgeen gij geleerd hebt en hetgeen u toebetrouwd is, wetende van wien gij het geleerd hebt;
15 en dat gij van uwe kindsheid af de heilige Schriftuur geweten hebt, die u onderwijzen kan tot de zaligheid door het geloof hetwelk in Christus Jezus is.
16 Alle Schriftuur is van God ingegeven en dienstig om te leeren, om te wederleggen, om te bestraffen en om te onderwijzen in de rechtvaardigheid.
17 Opdat een man Gods volmaakt zij, bereid gemaakt zijnde tot alle goede werken.

KAPITTEL IV.

IK betuig u dan voor God en voor onzen Heere JezusChristus, die levenden en dooden zal oordeelen, in zijne toekomst en koninklijke heerschappij:
2 predik het woord, dring het aan, tijdig en ontijdig; wederleg, vermaan, berisp, in alle verduldigheid en onderwijzing.
3 Want daar zal een tijd komen, wanneer zij de oprechte leering niet zullen verdragen; maar zoekende in de ooren geketeld te worden, zullen zij zich eenen hoop leeraars volgens hunne genegenheden vergaderen;
4 en zij zullen het gehoor afkeeren van de waarheid en zich keeren tot fabelen.
5 Maar gij, waak in alles, draag den arbeid, doe het werk van eenen evangelischen leeraar, volbreng uwen dienst, wees matig.
6 Want ik sta nu haast mijn bloed te vergieten, en de tijd van mijne ontbinding is nakende.
7 Ik heb eenen goeden strijd gestreden, mijnen loop voltrokken, het geloof behouden.
8 Verder wordt voor mij de kroon der rechtvaardigheid bewaard, met dewelke mij de Heer in dien dag vergelden zal, een rechtvaardige Rechter; en niet alleen mij, maar ook degenen die zijne komst beminnen.
9 Spoed u om haastelijk bij mij te komen.
10 Want Demas heeft mij verlaten, beminnende deze wereld, en is weggereisd naar Thessaloniken. Crescens is naar Galatiën, Titus naar Dalmatiën.
11 Lucas is alleen bij mij. Neem Marcus met u, en breng hem mede; want hij is mij zeer nut tot de bediening.
12 Tychicus heb ik naar Ephesen gezonden.
13 Als gij komt, breng den reismantel mede, dien ik te Troas bij Carpus gelaten heb, en de boeken; doch voornamelijk de papieren.
14 Alexander, de koperslager, heeft mij veel kwaad bewezen; de Heer zal hem loonen volgens zijne werken.
15 Wacht gij u ook voor hem; want hij heeft onze woorden zeer tegengestaan.
16 In mijne eerste verantwoording heeft mij niemand bijgestaan, maar zij hebben mij allen verlaten. Doch dat het hun niet toegerekend worde.

17 Doch de Heer heeft mij bijgestaan, en hij heeft mij versterkt, opdat het prediken door mij voltrokken worde, en alle volkeren het zouden hooren; en ik ben verlost uit den muil van den leeuw.

18 De Heere heeft mij verlost van alle kwaad, en hij zal mij verlossen en brengen in zijn hemelsch rijk. Hem zij glorie in alle eeuwen. Amen.

19 Groet Prisca en Aquilas, en het huisgezin van Onesiphorus.

20 Erastus is te Corinthen gebleven. En Trophimus heb ik ziek te Mileten gelaten.

21 Haast u, dat gij voor den winter komt. Eubulus en Pudens en Linus en Claudia, en al de broeders groeten u.

22 De Heere Jezus Christus zij met uwen geest. De gratie zij met ulieden. Amen.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN

TITUS

KAPITTEL I.

PAULUS, dienaar van God, en apostel van Jezus Christus, om het geloof en de waarheid die volgens de godvruchtigheid is, te doen kennen aan de uitverkorenen;

2 tot hoop van het eeuwig leven, hetwelk God, die niet liegt, beloofd heeft van voor alle eeuwen;

3 en op zijnen tijd kenbaar gemaakt heeft door 't verkondigen van zijn woord, hetwelk aan mij toebetrouwd is volgens het bevel van God, onzen Zaligmaker;

4 aan Titus, mijnen lieven zoon, naar het geloof dat ons gemeen is: genade zij u, en vrede van God den Vader, en van Christus Jezus, onzen Zaligmaker.

5 Te dezer oorzake heb ik u in Creta gelaten, opdat gij hetgeen er nog ontbrak, zoudt ten rechte brengen, en dat gij door alle steden* priesters zoudt aanstellen, gelijk ik u bevolen heb.

6 Indien iemand onberispelijk is, maar eens getrouwd †, geloovige kinderen hebbende, dewelke men niet beschuldigen kan van wulpschheid, of niet ongehoorzaam.

7 Want een bisschop moet onberispelijk zijn, als zijnde een huismeester van God, niet hoovaardig, niet grammoedig, niet genegen tot wijn, tot smijten of tot vuil gewin;

---

* *Gr.* ouderlingen.

† *Gr.* eener vrouwe man.

8 maar hij moet de vreemde-
lingen geerne ontvangen, het
goede beminnen, matig, recht-
vaardig, heilig en zuiver zijn;
9 vasthoudende het woord dat
volgens de leering des geloofs
is, opdat hij machtig zij om vol-
gens de oprechte leering te ver-
manen en de tegensprekers te
wederleggen.
10 Want daar zijn er velen,
meest onder de Joden, die we-
derspannig zijn, ijdele klappers
en verleiders;
11 aan wie men den mond moet
stoppen, die geheele huizen ver-
keeren, leerende hetgeen niet be-
taamt, uit inzicht van vuil gewin.
12 Een van hen, zijnde hun eigen
propheet, heeft gezegd: Die van
Creta zijn altijd leugenachtig,
kwade beesten, luie buiken.
13 Deze getuigenis is waarach-
tig. Daarom bestraf ze scherpe-
lijk, opdat zij gezond worden in
het geloof;
14 en niet luisteren naar Jood-
sche fabelen, en naar bevelen
van menschen, die zich afkeeren
van de waarheid.
15 Alles is rein aan degenen die
rein zijn; doch aan besmetten en
ongeloovigen is er niets rein,
maar hun verstand en consciën-
tie zijn besmet.
16 Zij geven voor dat zij God
kennen, maar met de werken
loochenen zij hem, want zij gru-
welijke en wederspannige men-
schen zijn, en ondeugend tot
alle goede werken.

KAPITTEL II.

MAAR gij, leer hetgeen de
oprechte leering betaamt.

[redacted]

begeerlijkheden verzakende, matiglijk, en rechtvaardiglijk, en godvruchtiglijk in deze wereld zouden leven;
13 verwachtende de zaligheid, die wij hopen, en de verschijning der glorie van onzen grooten God en Zaligmaker Jezus Christus,
14 die zich zelven voor ons gegeven heeft, om ons af te koopen van alle ongerechtigheid en ons voor zich te zuiveren tot een aangenaam volk, ijverig tot goede werken.
15 Verkondig deze dingen, vermaan en bestraf met volle gezag. Dat niemand u verachte.

KAPITTEL III.

VERMAAN hen dat zij aan de vorsten en overheden moeten onderdanig zijn, hunne bevelen gehoorzamen, tot alle goed werk bereid zijn;
2 dat zij niemand lasteren, niet twistig zijn, maar zegbaar, alle zachtmoedigheid toonende tot alle menschen.
3 Want wij waren ook eertijds onverstandig, ongehoorzaam, afdwalende, aan velerlei begeerlijkheden en wellusten onderworpen, in boosheid en afgunstigheid levende, waardig gehaat te worden, en hatende malkanderen.
4 Maar als de goedertierenheid van God onzen Zaligmaker, en zijne liefde tot de menschen geopenbaard is geworden,
5 zoo heeft hij ons, niet om de werken der rechtvaardigheid die wij gedaan hadden, maar volgens zijne barmhartigheid zalig gemaakt, door het bad, in hetwelk wij herboren en vernieuwd zijn geworden door den Heiligen Geest;
6 denwelken hij rijkelijk over ons uitgestort heeft, door Jezus Christus, onzen Zaligmaker;
7 opdat wij, gerechtvaardigd zijnde door zijne gratie, volgens onze hoop erfgenamen zouden worden van het eeuwig leven.
8 Dit is eene vaste waarheid, en in deze dingen wil ik dat gij ze krachtiglijk bevestigd, opdat degenen die in God gelooven, hun best doen om een ander met goede werken voor te gaan. Dit is goed en voordeelig aan de menschen.
9 Maar vlucht de dwaze geschillen, het oprekenen van afkomste, en het twisten en strijden over de wet; want dit zijn onnutte en ijdele dingen.
10 Schuw een ketterschen mensch, na hem eens en andermaal vermaand te hebben;
11 wetende dat zoodanig mensch verkeerd is, en dat hij zondigt, vermits hij door zijn eigen oordeel overtuigd is.
12 Als ik Artemas of Tychicus tot u zal gezonden hebben, zoo spoed u om te Nicopolis bij mij te komen; want aldaar heb ik geschikt te overwinteren.
13 Zend Zenas den wetgeleerde, en Apollos vooraf, en bezorg dat hun niets ontbreke.
14 Dat de onzen leeren naarstig te zijn in goede werken te bewijzen, waar het de nood vereischt, opdat zij niet zonder vruchten zijn.
15 Allen die bij mij zijn, doen u groeten. Groet degenen die ons beminnen in 't geloof. De gratie Gods zij met u allen. Amen.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN

PHILEMON

PAULUS, gevangene om Je-
zus Christus, en de broeder
Timotheüs, aan Philemon, onzen
beminde en medehelper;
2 aan onze lieve zuster Appia,
aan Archippus, onzen medestrij-
der, en aan de gemeente die te
uwen huize is:
3 genade zij ulieden en vrede
van God onzen Vader, en van
den Heere Jezus Christus.
4 Ik dank mijnen God, altijd
uwer gedachtig zijnde in mijne
gebeden;
5 alzooik versta uwe liefde, en
het geloof hetwelk gij hebt tot
den Heere Jezus, en tot al de
heiligen;
6 zoodat de milddadigheid uws
geloofs uitschijnt en bekend
wordt door al de goede werken
die gijlieden doet om Christus
Jezus.
7 Want ik heb groote vreugd en
troost geschept in uwe liefde,
omdat de harten der heiligen
door u, o broeder! verkwikt
zijn.
8 Daarom, hoewel ik groote vrij-
heid zoude kunnen gebruiken in
Christus Jezus, om u te gebieden
hetgeen betaamt;
9 nochtans om de liefde, zoo
wil ik, omdat gij zoodanig zijt, u
liever bidden, ik Paulus, een oud
man, en nu ook gevang
Jezus Christus;
10 ik bid u voor mijn
Onesimus, dien ik in
boeien gewonnen heb;
11 die u voordezen o
weest is, maar nu zeer
is aan mij en aan u.
12 Ik zend hem u wede
neem hem aan als mi
hart.
13 Ik had hem wel v
mij houden, opdat hij
plaats mij zou dienen
boeien voor het evange
14 maar ik heb nie
doen zonder uw goe
opdat uwe goedwillig
als uit bedwang, maar
zoude zijn.
15 Want misschien is h
voor eenen korten tijd
scheiden geweest, opd
voor eeuwig zoudt v
gen;
16 nu voortaan niet als
maar die van slaaf een
broeder geworden is, l
lijk aan mij, hoeveel te
aan u, aan wien hij zo
het lichaam als naar
toebehoort.
17 Indien gij mij dan v
bijzonderen vriend h
ontvang hem gelijk n

18 En zoo hij u ergens in bescha-
digd heeft of iets schuldig is,
stel dat op mijne rekening.
19 Ik, Paulus, heb dit met mijne
eigene hand geschreven; ik zal
het betalen, om u niet te zeggen
dat gij ook u zelven aan mij
schuldig zijt.
20 Ja, broeder! laat mij dit ge-
noegen van u hebben in den
Heere; verkwik het binnenste
mijns harten in den Heere.
21 Ik schrijf u dit, betrouwende
op uwe gehoorzaamheid, we-
tende dat gij ook doen zult boven
hetgeen ik zeg.
22 Bereid mij daarenboven ook
eene verblijfplaats; want ik hoop
dat ik door uwe gebeden aan
ulieden nog zal vergund worden.
23 Epaphras mijn medegevan-
gene in Christus Jezus, groet u;
24 gelijk ook Marcus, Aristar-
chus, Demas, en Lucas, mijne
medehelpers.
25 De gratie van onzen Heere
Jezus Christus zij met uwen
geest. Amen.

BRIEF VAN DEN H. APOSTEL PAULUS

AAN DE

HEBREEUWEN

KAPITTEL I.

NADAT God eertijds menig-
maal en op menigerhande
manieren gesproken had tot onze
voorouders door de propheten,
2 zoo heeft hij in deze laatste
tijden tot ons gesproken door zij-
nen Zoon, welken hij erfgenaam
gesteld heeft van alles, door wien
hij ook de wereld geschapen
heeft.
3 Die, zijnde de luister zijner
glorie en het afdruksel van zijn
wezen, en alles ondersteunende
door zijn krachtig woord, nadat
hij door zich zelven de zuivering
der zonden teweeggebracht had,
gezeten is in het allerhoogste,
aan de rechterhand van de op-
perste Majesteit;
4 zijnde zoo verre boven de en-
gelen verheven, als hij eenen
meer uitstekenden naam boven
hen geërfd heeft.
5 Want tot wien van de enge-
len heeft hij ooit gezegd: Gij zijt
mijn Zoon; heden heb ik u voort-
gebracht? (*Psalm* 2 : 7.) En
elders: Ik zal zijn Vader wezen,
en hij zal mijn Zoon zijn? (II *Ko-
ningen* 7 : 14.)
6 En als hij wederom zijnen
eerstgeboren Zoon in de wereld
brengt, zoo zegt hij: Dat al de

engelen Gods hem aanbidden. (*Psalm* 96 : 7.)

7 Van de engelen wordt er wel gezegd dat hij van de geesten zijne gezanten maakt, en de vurige vlammen tot zijnen dienst gebruikt; (*Psalm* 103 : 4.)

8 maar tot den Zoon zegt hij: Uw troon, o God! blijft in alle eeuwigheid, de staf uws rijks is een staf van gerechtigheid.

9 Gij hebt de rechtvaardigheid bemind en de ongerechtigheid gehaat; daarom, o God! heeft uw God u gezalfd met eene olie van vreugd, boven allen die met u deelachtig zullen zijn. (*Psalm* 44 : 7, 8.)

10 En wederom: Gij Heere! hebt van den beginne het aardrijk gegrondvest, en de hemelen zijn de werken uwer handen;

11 zij zullen vergaan, maar gij blijft altijd; zij zullen allen gelijk een kleed verslijten;

12 en gij zult ze veranderen gelijk een dekkleed, en zij zullen veranderd worden; maar gij zijt altijd dezelfde, en uwe jaren zullen nooit eindigen. (*Psalm* 101 : 26.)

13 Tot wien van de engelen heeft hij ook ooit gezegd: Zit aan mijne rechterhand, totdat ik uwe vijanden stelle tot eene voetbank uwer voeten? (*Psalm* 109 : 1.)

14 Zijn al de engelen niet dienende geesten, die afgezonden worden ten dienste dergenen die de erfenis der zaligheid zullen bekomen?

KAPITTEL II.

DAAROM moeten wij des te meer acht nemen op hetgeen wij gehoord hebben, om niet te zijn gelijk uitloopende vaten.

2 Want indien het woord hetwelk door de engelen gesproken is, zijne vastigheid gehad heeft, en alle overtreding en ongehoorzaamheid de rechtvaardige straffe die zij verdiende, ontvangen heeft;

3 hoe zullen wij die ontvluchten, indien wij zoo groote zaligheid veronachtzamen? dewelke, eerst verkondigd zijnde door den Heere, door degenen die ze van hem gehoord hadden, onder ons is bevestigd geworden;

4 God zijne getuigenis daarbij voegende, door teekenen, mirakelen, en menigvuldige krachtige werkingen, en door de uitdeelingen des Heiligen Geestes, volgens zijn welbehagen.

5 Want God heeft de toekomende wereld, van dewelke wij spreken, niet onderworpen aan de engelen.

6 Maar iemand heeft op eene zekere plaats betuigd, zeggende: Wat is toch de mensch, dat gij zijner gedachtig zijt; of wat is eens menschen zoon, dat gij hem komt bezoeken?

7 Gij hebt hem een weinig vernederd onder de engelen; met glorie en eere hebt gij hem gekroond, en hebt hem gesteld over de werken uwer handen.

8 Alles hebt gij onderworpen onder zijne voeten. (*Psalm* 8 : 5.) Doch zeggende dat hij hem alles onderworpen heeft, zoo heeft hij niets uitgenomen hetwelk hem niet onderworpen zoude zijn. En nu zien wij wel nog niet dat hem alles onderworpen is;

9 maar wij zien dien Jezus, die een weinig vernederd was onder

de engelen om het lijden des
doods, met eere en glorie gekroond,
hebbende God genadiglijk
gewild dat hij voor alle
menschen den dood zoude smaken.
10 Want het betaamde hem, om
wien en door wien alle dingen
zijn, dat hij, vele kinderen tot de
glorie willende brengen, den oppersten
uitwerker van hunne zaligheid
door het lijden zoude
voltrekken.
11 Want hij die heiligt en zij die
geheiligd worden, komen allen
uit eenen; om welke reden hij
zich ook niet schaamt hen zijne
broeders te noemen, zeggende:
12 Ik zal uwen naam verkondigen
aan mijne broeders; in het
midden der vergadering zal ik u
loven. (*Psalm* 21: 22.)
13 En wederom: Ik zal mijn betrouwen
op hem stellen. (*Psalm*
17: 2.) En nog elders: Zie hier
ben ik, met de kinderen die mij
God gegeven heeft. (*Isaias* 8: 18.)
14 Aangezien dan de kinderen
van vleesch en bloed waren, zoo
heeft hij ook daarvan willen zijn,
opdat hij door zijnen dood zoude
vernielen dengene die het gebied
des doods had, dat is, den duivel;
15 en hen zoude verlossen, die
door de vreeze des doods het geheele
leven lang in slavernij waren.
16 Want nergens heeft hij de
engelen aangenomen, maar het
geslacht van Abraham heeft hij
aangenomen.
17 Overzulks is hij in alles aan
zijne broeders gelijk moeten
worden, opdat hij medelijdende
zoude worden, en een oprechte
Opperste Priester bij God, om de
misdaden des volks te verzoenen.
18 Want vermits hij zelf door
het lijden beproefd is, zoo kan hij
ook degenen die beproefd worden,
te hulpe komen.

KAPITTEL III.

DAAROM, heilige broeders!
die deel hebt in den hemelschen
roep, slaat uwe oogen op
Jezus, den gezant en den Oppersten
Priester van het geloof
dat wij belijden;
2 die getrouw is aan dengene
die hem gesteld heeft, gelijk
Moyses in geheel zijn huis was.
3 Want hij is zooveel meerder
glorie waardig geacht boven
Moyses, gelijk er aan dengene
die het huis gebouwd heeft, meerder
eer toekomt dan aan het
huis.
4 Want elk huis wordt van
iemand gebouwd; doch het is
God die het alles gebouwd heeft.
5 En Moyses is wel getrouw geweest
in geheel zijn huis, als een
dienaar, om te verkondigen de
dingen die er te zeggen waren;
6 maar Christus is als Zoon over
zijn eigen huis; en dit huis zijn
wij zelven, indien wij nochtans
het betrouwen en de glorierijke
hoop tot het einde toe standvastig
behouden.
7 Daarom, gelijk de Heilige
Geest zegt: Heden, indien gij
zijne stem hoort,
8 zoo verhardt uwe harten niet,
gelijk geschiedde in de woestijn,
in de verbittering, in den dag
der terging;
9 alwaar uw voorvaderen mij
getergd, mij beproefd en mijne
werken gezien hebben, veertig
jaren lang.

10 Daarom was ik vergramd op dit geslacht, en ik zeide : Altijd dwalen zij met het harte,en mijne wegen hebben zij niet gekend.

11 Toen heb ik in mijne gramschap gezworen dat zij in mijne rust niet zullen ingaan. (*Psalm* 94 : 8, etc.)

12 Ziet toe, broeders! dat toch niemand van ulieden bevonden worde met een boos hart van ongeloovigheid, om af te wijken van den levenden God.

13 Maar wakkert malkanderen dagelijks aan, zoolang als dit heden duurt, opdat er niemand van ulieden verhard worde door de bedriegelijkheid der zonde.

14 Want wij zijn deelgenooten van Christus geworden, indien wij nochtans het wezen dat hij in ons begonnen heeft, tot het einde toe standvastig behouden;

15 terwijl er gezegd wordt : Indien gij heden zijne stem hoort, zoo verhardt uwe harten niet gelijk in die verbittering geschied is.

16 Want sommigen, als zij ze gehoord hadden, hebben hem verbitterd; alhoewel niet allen die door Moyses uit Egypte gegaan zijn.

17 Doch op wie is hij vergramd geweest veertig jaren lang? Was het niet op degenen die gezondigd hadden, welker lichamen in de woestijn zijn te neder geveld?

18 En aan welken heeft hij gezworen dat zij in zijne rust niet zouden ingaan, dan aan degenen die ongeloovig geweest waren?

19 Ook zien wij dat zij er niet hebben kunnen ingaan om hunne ongeloovigheid.

KAPITTEL IV.

LAAT ons dan vreezen dat men niet iemand van ulieden, verzuimende de belofte van in te gaan in zijne rust, zie achterblijven.

2 Want aan ons is die blijde tijding zoowel verkondigd als aan hen ; doch het woord dat zij gehoord hebben, heeft hun geen voordeel bijgebracht, omdat het in degenen die het hoorden, met geen geloof verzaamd was.

3 Want wij die geloofd hebben, zullen ingaan in de rust, dewijl hij gezegd heeft : Ik heb gezworen in mijne gramschap, dat zij in mijne rust niet zullen ingaan! (*Psalm* 94 : 11.) daar nochtans zijne werken van de schepping der wereld voltrokken waren.

4 Want hij spreekt ergens van den zevenden dag aldus : God heeft op den zevenden dag gerust van al zijne werken. (*Gen.* 2 : 2.)

5 En nochtans zegt hij in deze plaats wederom : Zij zullen niet ingaan in mijne rust!

6 Aangezien er dan nog eene rust overig is, daar sommigen moeten ingaan,en dat de eersten, aan wie eerst die blijde tijding verkondigd was, daar niet ingegaan zijn om hunne ongeloovigheid;

7 zoo wijst God zekeren dag aan, dien hij door David heden noemt, zoo langen tijd daarna, gelijk hierboven gezegd is, zeggende : Heden, indien gij zijne stem hoort, zoo verhardt uwe harten niet.

8 Want indien Josuë hen in die rust gebracht had, zoo zoude hij van geenen anderen rustdag

daarna meer gesproken hebben.
9 Overzulks blijft er nog een
rustdag over voor het volk Gods.
10 Want die in de rust Gods ingegaan is, die rust ook van zijne
werken, gelijk God van de zijne.
11 Laat ons dan naarstiglijk
trachten in die rust in te gaan,
opdat niemand in dergelijke ongeloovigheid vervalle.
12 Want Gods woord is levend
en krachtig, en scherpsnijdender dan een zwaard van beide
kanten snijdende; het dringt
door tot het binnenste van de
ziel en van den geest, van de
gewrichten en het merg der beenderen, en het weet de gedachten
en de genegenheden des harten te
onderscheiden.
13 Ook daar is geen schepsel
aan hetzelve verborgen; maar
alle dingen zijn naakt en open
voor zijne oogen, van welken
wij nu spreken.
14 Aangezien wij dan Jezus, den
Zoon Gods, die door de hemelen
opgevaren is, voor Oppersten
Priester hebben, zoo laat ons
vastblijven bij hetgeen wij belijden.
15 Want wij hebben geenen oppersten priester, die geen medelijden kan hebben met onze
zwakheden; maar die in alles
beproefd is even gelijk wij, behalve dat hij zonder zonde was.
16 Laat ons dan met betrouwen
gaan tot den troon der genade,
n barmhartigheid te verkrijgen
ratie te vinden tot onze hulpe
n bekwamen tijd.

KAPITTEL V.

alle opperste priester,
nenschen genomen,
wordt voor de menschen gesteld
in de dingen die God aangaan,
om giften en offeranden op te
dragen voor de zonden.
2 Hij moet kunnen medelijden
hebben met de onwetenden en
dwalenden, vermits hij zelf ook
met zwakheid omringd is.
3 En daarom moet hij ook, zoowel voor zich zelven als voor het
volk, verzoenende offeranden
opdragen.
4 Doch niemand mag aan zich
zelven die eere toeëigenen, maar
die er van God toe geroepen
wordt, gelijk Aaron.
5 Daarom heeft Christus ook
zich zelven de eere niet gegeven
om opperste priester te worden,
maar hij, die tot hem gezegd
heeft: Gij zijt mijn Zoon, heden
heb ik u voortgebracht. (*Psalm*
2 : 7.)
6 Gelijkerwijs hij tot hem nog
op eene andere plaats zegt: Gij
zijt Priester in der eeuwigheid,
op de wijze van Melchisedech.
(*Psalm* 109 : 4.)
7 Ook heeft hij ten tijde van
zijn sterfelijk leven, gebeden en
smeekingen met een krachtig
geroep en met tranen opgeofferd
aan dengene die hem uit den
dood konde trekken; en hij is
verhoord geweest om zijne eerbiedigheid.
8 En alhoewel hij Gods Zoon
was, zoo heeft hij nochtans uit
hetgeen hij geleden heeft de gehoorzaamheid geleerd.
9 En nu tot de volmaaktheid
gekomen zijnde, is hij aan allen
die hem gehoorzamen, eene oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;
10 zijnde van God verklaard Op-

eerste Priester, op de wijze van Melchisedech.

11 Waarvan wij groote dingen te zeggen hebben, en die moeielijk zijn om uit te leggen, omdat gij zoo traag zijt om die te aanhooren.

12 Want daar gij nu al meesters behoordet te zijn volgens den tijd, zoo hebt gij wederom van noode dat men u nog leere de eerste beginselen van Gods woord; en gij zijt geworden als die geene vaste spijze maar melk van noode hebben.

13 Want al die met melk gevoed wordt, is onbekwaam tot de leering der rechtvaardigheid, vermits hij nog een kind is.

14 Maar de vaste spijs is voor de volmaakten, voor degenen die door ervarenheid de zinnen geoefend hebben tot onderscheiding van goed en kwaad.

KAPITTEL VI.

OVERZULKS, daarlatende de eerste beginselen van de leering van Christus, laat ons tot volmaaktere dingen voortvaren; zonder wederom te leggen den grond van de * penitentie over de doode werken, en van het geloof in God;

2 van de leering der doopsels, alsook van de oplegging der handen, de verrijzenis der dooden, en het eeuwig oordeel.

3 Dit zullen wij dan doen, indien het God toelaat.

4 Want het is onmogelijk dat die eens verlicht zijn geweest, die ook de hemelsche gave gesmaakt hebben en deelachtig geworden zijn aan den Heiligen Geest,

5 die ook het zoete woord Gods en de krachten van het toekomende leven gesmaakt hebben,

6 en afgevallen zijn, wederom zouden vernieuwd worden tot bekeering, omdat zij voor zooveel het in hen is, wederom kruisen den Zoon Gods, en openlijk ten toon stellen.

7 Want de aarde, die den regen welke dikmaals op haar nedervalt, indrinkt, en bekwame vruchten voortbrengt voor degenen van wie zij geakkerd wordt, is van God gezegend.

8 Maar die distelen en doornen voortbrengt, verdient verworpen te worden; hare vervloeking is aanstaande, en haar einde is verbrand te worden.

9 Doch wij betrouwen wat beters en zaligers van ulieden, allerliefsten! al is 't dat wij zoo spreken.

10 Want God is niet onrechtvaardig, om te vergeten uwe werken en de liefde die gij bewezen hebt in zijnen naam, door den dienst dien gij aan de heiligen gedaan hebt en nog doet.

11 Maar wij wenschen dat een ieder van u denzelfden ijver tot het einde toe bewijze, opdat uwe hoop vast en volkomen zij;

12 dat gij niet traag zoudt worden, maar navolgers zoudt zijn van degenen die door geloof en lankmoedigheid de beloften zullen beërven.

13 Want als God aan Abraham de belofte deed, omdat hij bij niemand die meerder was konde

---

* *Gr.* bekeering.

zweeren, zoo zwoer hij bij zich
zelven,
14 zeggende : Voorwaar, ik zal
u overvloediglijk zegenen en u
ten uiterste vermenigvuldigen.
(*Gen.* 22 : 16, 17.)
15 En aldus heeft hij, lankmoe-
diglijk verwachtende, de belofte
verkregen.
16 Want gelijk de menschen
zweeren bij iemand die meerder
is dan zij, en dat de bevestiging
door eed een einde maakt aan
al hunne geschillen;
17 zoo ook God, willende aan de
erfgenamen der belofte de onver-
anderlijkheid van zijn voorne-
men overvloediglijk betoonen,
heeft er den eed bijgevoegd.
18 Opdat wij door twee onbe-
roerlijke zaken, in welke het on-
mogelijk is dat God zoude liegen,
eene zeer vaste vertroosting zou-
den hebben, wij die onze toe-
vlucht genomen hebben om de
voorgestelde hoop te verkrijgen.
19 Dewelke aan onze zielen dient
voor een vast en zeker anker,
hetwelk ingehecht is tot in het
binnenste van het heilige der
heiligen.
20 Alwaar Jezus als voorgan-
ger voor ons is ingegaan, Op-
perste Priester geworden zijnde
in der eeuwigheid op de wijze
van Melchisedech.

KAPITTEL VII.

WANT deze Melchisedech,
koning van Salem, priester
van den allerhoogsten God, die
Abraham, als hij wederkeerde
van het slaan der koningen, te
gemoet ging, en hem zegende;
2 aan wien ook Abraham van
alles tienden gaf, en die volgens
de vertaling genoemd wordt,
vooreerst koning der rechtvaar-
digheid, daarna ook koning van
Salem, dat is koning des vredes;
3 zonder vader, zonder moeder,
zonder afkomst; noch begin noch
einde des levens hebbende, maar
eene afbeelding zijnde van den
Zoon Gods, blijft hij priester in
der eeuwigheid.
4 Aanmerkt dan hoe groot hij
moest zijn, aan wien ook zelfs de
patriarch Abraham tienden gaf
van den buit.
5 Het is wel waar dat de kinde-
ren van Levi, het priesterschap
ontvangende, recht hebben om
volgens de wet tienden te nemen
van het volk, dat is, van hunne
broederen, alhoewel die ook uit
Abraham voortgesproten zijn.
6 Maar hij, die onder hun ge-
slacht niet gerekend wordt, heeft
tienden van Abraham ontvan-
gen, en heeft zelfs hem gezegend
die de beloften had.
7 Nu, het is buiten alle tegen-
spraak dat die minder is, geze-
gend wordt van iemand die
meerder is.
8 Daarenboven die hier de tien-
den ontvangen, zijn sterfelijke
menschen; maar van dezen wordt
er getuigd dat hij leeft.
9 Verder heeft Levi, die hier de
tienden ontvangt, ook zelf, om
zoo te zeggen, aldaar in Abra-
ham de tienden gegeven;
10 want hij was nog in Abra-
ham, zijnen voorvader, besloten,
wanneer Melchisedech dezen te
gemoet ging.
11 Indien dan de volmaaktheid
te bekomen was door het pries-
terschap van Levi, onder hetwelk

het volk ook de wet ontvangen
heeft, wat was het noodig dat er
nog een ander priester op de
wijze van Melchisedech zou op-
staan, die niet zou zijn op de
wijze van Aaron?
12 Doch als het priesterschap
veranderd wordt, zoo moet er
ook noodzakelijk verandering
der wet geschieden.
13 Want degene op wien deze
dingen gezegd worden, is uit een
ander geslacht, uit hetwelk nie-
mand den autaar bediend heeft.
14 Want het is klaarblijkelijk
dat onze Heer uit die van Juda
gesproten is; aan welk geslacht
Moyses aangaande het priester-
schap niets had bevolen.
15 En het blijkt nog klaarder,
aangezien dat een ander priester
opstaat naar de gelijkenis van
Melchisedech;
16 die niet volgens de wet der
vleeschelijke afkomst gesteld is,
maar volgens de kracht van een
onsterfelijk leven;
17 gelijk er van hem getuigd
wordt : Gij zijt Priester in der
eeuwigheid op de wijze van Mel-
chisedech. (*Psalm* 109 : 4.)
18 De voorgaande wet is dan te
niet gedaan om hare zwakheid
en onnuttigheid.
19 Want de wet heeft niets tot
de volmaaktheid gebracht, maar
zij was eene inleiding tot eene
betere hoop, door dewelke wij
tot God naderen.
20 Daarenboven voor zooveel hij
het niet is geworden zonder eed :
21 (want dezen zijn priesters
gesteld zonder eed, maar hij is
het met eed gesteld van dengene
die tot hem gezegd heeft : De
Heer heeft gezworen, en het zal
hem niet berouwen : Gij zijt
Priester in der eeuwigheid.)
22 zooveel te treffelijker is het
verbond van hetwelk Jezus borg
geworden is.
23 Ook zijn de andere priesters
velen in getal geweest, omdat zij
door den dood belet werden altijd
te blijven;
24 maar hij, vermits hij in der
eeuwigheid blijft, heeft een eeu-
wigdurend priesterschap.
25 Waarom hij ook te allen tijde
kan zalig maken degenen die
door hem tot God komen, aange-
zien hij altijd levende is om voor
ons te bidden.
26 Want het betaamde dat wij
zoodanigen Opperpriester had-
den, die heilig, onnoozel, en on-
besmet was; afgescheiden van
de zondaars en verhevener dan
de hemelen;
27 die niet van noode had gelijk
de priesters, alle dagen eerst
voor zijne eigene misdaden offer-
ande te doen, en daarna voor die
van het volk; want dat heeft hij
eens gedaan, zich zelven opdra-
gende.
28 De wet dan stelt tot priesters
menschen, die aan zwakheid on-
derworpen zijn; maar het woord,
waar de eed bijgevoegd is, het-
welk na de wet gevolgd is, stelt
den Zoon, die voor altijd vol-
maakt is.

KAPITTEL VIII.

HET kort begrip dan van het-
geen wij zeggen, is dit, dat
wij zoodanigen Oppersten Pries-
ter hebben, die gezeten is in
den hemel aan de rechterhand

van den troon van de opperste Majesteit;

2 die bedienaar is van het heilige der heiligen en van het ware tabernakel, hetwelk de Heer heeft opgericht, en geen mensch.

3 Want alle opperste priester wordt gesteld om giften en offeranden op te dragen; waarom het noodig was dat deze ook iets had, hetwelk hij zoude offeren.

4 Nu, indien hij 't maar ware op de aarde, zoo zou hij zelf geen priester wezen, vermits er waren die volgens de wet giften opdroegen;

5 die de bediening van het afbeeldsel en van de schaduwe der hemelsche dingen waarnemen, volgens hetgeen God aan Moyses zeide, als hij het tabernakel zoude opbouwen: Let er op, zeide hij, dat gij alles maakt naar het voorbeeld, hetwelk u op den berg getoond is. (*Exod.* 25: 40.)

6 Doch nu heeft hij zooveel betere bediening verkregen, als hij Middelaar van een beter verbond is, hetwelk op betere beloften gevestigd is.

7 Want indien aan dat eerste verbond niets had ontbroken, zoo zoude men geene plaats voor een tweede gezocht hebben.

8 Maar het gebrek aanwijzende, zegt hij tot hen: Ziet, de dagen zullen komen, zegt de Heer, dat ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken;

9 niet volgens het verbond hetwelk ik met hunne vaderen gemaakt heb, ten dage als ik hen bij de hand nam om hen uit Egypte te leiden: want zij zijn in mijn verbond niet gebleven, en ik heb hen ook niet geacht, zegt de Heer.

10 Maar dit is het verbond hetwelk ik na die dagen met het huis van Israël zal maken, zegt de Heer: Ik zal mijne wetten drukken in hun verstand, en zal ze in hunne harten schrijven; en ik zal hun God zijn, en zij mijn volk.

11 En dan zal niemand zijnen evennaaste en zijnen broeder leeren, zeggende: Ken den Heere; want zij zullen mij allen kennen van den minste onder hen tot den meeste toe.

12 Want ik zal hun genadig zijn over hunne ongerechtigheden, en ik zal hunne zonden niet meer gedenken. (*Jerem.* 31: 31.)

13 Nu, als hij dit verbond zegt een nieuw te wezen, zoo heeft hij het eerste verklaard verouderd te zijn. Doch hetgeen veroudert en afgaat, moet haast verdwijnen.

KAPITTEL IX.

NU, het eerste had ook wel wetten van godsdiensten en een aardsch heilig der heiligen;

2 want daar was een tabernakel gemaakt. In het eerste deel waren de kandelaars, en de tafel met de voorgestelde brooden, welk deel het heilige genoemd werd.

3 Maar achter de tweede gordijnscheiding was het tabernakel, wat het heilige der heiligen genoemd werd;

4 hebbende een gouden wierookvat, en de arke des verbonds van alle kanten met goud overdekt, in dewelke was eene gouden flesch

met manna, en de roede van
Aaron, die gebloeid had, en de
tafelen des verbonds;
5 en boven op dezelve waren
de klaarblinkende cherubijnen,
overlommerende de verzoen-
plaats : van welke dingen het
nu geen tijd is stuk voor stuk te
handelen.
6 Die dan aldus toebereid zijnde,
zoo gingen de priesters wel te
allen tijde binnen het eerste ta-
bernakel, om de bediening der
offerande waar te nemen;
7 maar in het tweede ging alleen
de opperste priester eens 's jaars;
niet zonder bloed, hetwelk hij
offerde voor zijne eigene en des
volks onwetendheden
8 Gevende de Heilige Geest
ons te kennen, dat de weg tot het
heilige der heiligen nog niet
geopenbaard was,zoolang als het
eerste tabernakel nog stand had;
9 hetwelk alsdan eene afbeel-
ding was van hetgeen in dien tijd
geschiedde, in den welken giften
en offeranden opgedragen wer-
den, dewelke de consciëntie van
dengene die dezen dienst aan
God beweeg, niet konden hei-
ligen;
10 als bestaande alleenlijk in
spijzen en dranken, en in ver-
scheidene wasschingen en licha-
melijke zuiveringen aan hen op-
gelegd, tot den tijd der verbete-
ring.
11 Maar Christus, de Opperste
Priester der toekomende goede-
ren,gekomen zijnde, is eens voor
altijd in het heilige der heiligen
ingegaan door een grooter en
volmaakter tabernakel, hetwelk
door geene handen,dat is.niet op
de gemeene wijze gemaakt is;
12 noch met het bloed van bok-
ken of kalveren, maar met zijn
eigen bloed, hebbende eene eeu-
wige verlossing uitgewerkt.
13 Want indien het bloed van
bokken en stieren, en de assche
van eene jonge koe op de onrei-
nen gesproeid zijnde, hen konde
reinigen door eene lichamelijke
zuivering;
14 hoeveel te meer zal het bloed
van Christus,die door den Heili-
gen Geest zich zelven onbevlekt
aan God opgedragen heeft, onze
consciëntie zuiveren van doode
werken, om den levenden God
te dienen?
15 Daarom is hij ook Middelaar
van het nieuwe testament,opdat,
door zijnen dood, dewelke ge-
schied is tot verzoening der over-
tredingen die onder het voor-
gaande testament begaan waren,
degenen die geroepen zijn, de
belofte der eeuwige erfenis ont-
vangen zouden.
16 Want alwaar een testament
is, daar moet noodzakelijk de
dood van dengene die het ge-
maakt heeft, tusschenkomen :
17 want een testament wordt
door den dood bevestigd; anders
is het van geene waarde, zoolang
hij nog leeft, die het gemaakt
heeft.
18 Daarom is ook zelfs het eerste
niet zonder bloed vastgesteld.
19 Want als Moyses al de gebo-
den der wet aan al het volk voor-
gelezen had,zoonam hij het bloed
der kalveren en bokken, met wa-
ter en purperen wol en hysope,
en besproeide daarmede ook
zelfs het boek en al het volk.
20 zeggende : Dit is het bloed
des verbonds, hetwelk God met

u gemaakt heeft. (*Exod.* 24 : 8.)
21 En hij besproeide desgelijks
het tabernakel en al de vaten tot
den dienst behoorende, met het
bloed.
22 Ook worden bijna alle dingen
volgens de wet door bloed gezui-
verd; en zonder bloedstorting
geschiedt er geene vergiffenis.
23 Het was dan wel noodig dat
de voorbeelden der hemelsche
dingen hierdoor gezuiverd wer-
den; maar voor de hemelsche
dingen zelven, zijn er waardigere
offeranden dan deze.
24 Want Jezus is niet ingegaan
in een heilig der heiligen met
handen gemaakt, en dat een af-
beeldsel was van het waarach-
tige; maar in den hemel zelf, om
nu voor ons te verschijnen voor
het aanschijn Gods.
25 Hij is er ook niet ingegaan om
zich zelven dikwijls op te offeren,
gelijk de opperste priester alle
jaren ingaat in het heilige der
heiligen met eens anders bloed.
26 Anderszins zou hij dikwijls
moeten lijden hebben van het be-
gin der wereld af; maar nu is hij
eens verschenen in de voleinding
der eeuwen, om de zonde door
zijne offerande te niet te doen.
27 En gelijk het aan de men-
schen gesteld is eens te sterven,
en daarna het oordeel;
28 zoo is ook Christus eens op-
geofferd geworden, om de zonden
van velen weg te nemen; maar
den tweeden keer zal hij ver-
schijnen zonder zonde, tot de za-
ligheid van degenen die hem
verwachten.

KAPITTEL X.

WANT de wet, hebbende
maar eene schaduwe der
toekomende goederen. en niet de
zaak in haar zelve, kan nooit
door dezelfde offeranden, welke
men alle jaren onophoudelijk
opdraagt, tot de volmaaktheid
brengen degenen die zich tot die
begeven.
2 Anderszins zou men opgehou-
den hebben van dezelve op te
offeren, omdat degenen die
dezen dienst pleegden, eens
gezuiverd zijnde, zich voorts
aan geene zonde meer zouden
schuldig bevonden hebben.
3 Daarentusschen blijft men in
dezelve alle jaren gedachtenis
der zonden houden.
4 Want het is onmogelijk dat
door het bloed van stieren en
bokken, de zonden weggenomen
worden.
5 Daarom zeide hij, als hij in
deze wereld kwam : Slachtoffer
en offerande hebt gij niet gewild;
maar gij hebt mij een lichaam
toebereid;
6 brandoffers en verzoenoffers
voor de zonde hebben u niet
behaagd.
7 Toen zeide ik (gelijk in het
begin des boeks van mij geschre-
ven is): Zie, ik kom om uwen wil
te doen, o God! (*Psalm* 39 : 7.)
8 Te voren gezegd hebbende :
Slachtoffers, offeranden, brand-
offers, en verzoenofferanden,
voor de zonde hebt gij niet ge-
wild, en zij hebben u niet be-
haagd (hetgeen dingen zijn, die
volgens de wet geofferd wor-
den);
9 zoo zegt hij er bij : Zie, ik
kom, o God! om uwen wil te
doen. Hij neemt het eerste weg,
om het tweede vast te stellen.
10 In dezen wil zijn wij gehei-
ligd door de offerande van het

lichaam van Jezus Christus die
eens geschied is.
11 En elke priester stond dage-
lijks voor God in zijnen dienst,
en offerde dikwijls dezelfde of-
feranden op, die nooit konden de
zonden wegnemen.
12 Maar hij, eene eenige offer-
ande voor de zonde opgedragen
hebbende, zit nu voor eeuwig
aan de rechterhand Gods;
13 voorts nu wachtende dat
zijne vijanden gesteld zullen
worden tot eene voetbank zijner
voeten.
14 Want door eene offerande
heeft hij voor in der eeuwigheid
volmaakt degenen die geheiligd
worden.
15 En dit getuigt ons ook de
Heilige Geest; want nadat hij
gezegd had:
16 Dit is het verbond, hetwelk
ik na die dagen met hen zal aan-
gaan, zegt de Heer; ik zal mijne
wetten in hunne harten druk-
ken, en ik zal ze schrijven in
hun verstand;
17 en ik zal hunne zonden en
ongerechtigheden niet meer ge-
denken. (*Jerem*. 31 : 33.)
18 Doch alwaar de zonden ver-
geven zijn, daar is geene offer-
ande meer voor dezelve.
19 Zoo dan, broeders! aangezien
wij eenen vrijmoedigen toegang
hebben tot het heilige der heili-
gen door het bloed van Christus;
20 welken nieuwen en levenden
weg hij ons gebaand heeft, door
de gordijn, dat is door zijn
vleesch;
21 en aangezien wij eenen Op-
persten Priester hebben over
het huis Gods;
22 zoo laat ons toegaan met een
oprecht hart, in volle verzekering
des geloofs, hebbende de harten
gezuiverd van zonden en de
lichamen afgewasschen met zui-
ver water.
23 Laat ons vasthouden de belij-
denis van onze hoop, zonder te
wankelen; want hij is getrouw,
die het beloofd heeft.
24 En laat ons op malkanderen
letten, om de een den andere aan
te wakkeren tot liefde en tot
goede werken.
25 Zonder onze vergaderingen
te verlaten, gelijk sommigen ge-
woon zijn te doen, maar mal-
kanderen vertroostende; en zoo-
veel te meer, dat gij den dag
meer ziet naderen.
26 Want zoo wij willens zondi-
gen, nadat wij de kennis der
waarheid ontvangen hebben,
zoo is er geene offerande voor de
zonde meer te verwachten;
27 maar een schrikkelijk oordeel
en een brandend vuur, hetwelk
de vijanden verslinden zal.
28 Zoo wie de wet van Moyses
overtreedt, die wordt zonder
eenige barmhartigheid gedood,
op het zeggen van twee of drie
getuigen.
29 Hoeveel zwaarder straf meent
gij dan, dat die verdient, die den
Zoon Gods met voeten getreden,
en het bloed des verbonds, door
hetwelk hij geheiligd was, als
onrein geacht, en den Geest der
genade met versmaadheid be-
handeld heeft?
30 Want wij weten wie het is
die gezegd heeft : Mij komt de
wraak toe, en ik zal het vergel-
den (*Deuteron*. 32: 35); en weder-
om : De Heer zal zijn volk oor-
deelen.

31 Het is schroomelijk te vallen
in de handen van den levenden
God.
32 Herdenkt toch de vorige tij-
den, in dewelke gij verlicht
zijnde, veel strijdens en lijdens
hebt onderstaan.
33 Eensdeels als gij door ver-
smaadheden en door verdruk-
kingen ten toon gesteld werdt;
en ten andere als gij medege-
nooten waart van degenen die
aldus behandeld werden.
34 Want gij hebt ook met de
gevangenen medelijden gehad,
en de berooving van uwe goede-
ren met vreugd verdragen; we-
tende dat gij een beter en vaster
goed in den hemel te verwachten
hebt.
35 En laat dan toch uw betrou-
wen niet verloren gaan, hetwelk
groote vergelding te verwachten
heeft.
36 Want gij hebt verduldigheid
van noode, opdat gij den wil Gods
volbrengende, de beloofde goe-
deren moogt bekomen.
37 Want nog een korten tijd,
en die komen moet, zal komen,
en hij zal niet vertoeven.
38 Doch de rechtvaardige leeft
uit het geloof; maar indien hij
zich zelven daarvan onttrekt,
zoo zal mijn gemoed in hem geen
behagen nemen.
39 Maar wij zijn niet van dege-
nen die zich onttrekken tot
hunne verderfenis, maar van
degenen die gelooven tot behou-
denis van hunne ziel.

KAPITTEL XI.

DOCH het geloof is een vaste
grond van hetgeen wij ho-
pen, een bewijs der dingen die
men niet ziet.
2 Want daardoor hebben de
oudvaders getuigenis bekomen.
3 Door het geloof weten wij dat
de wereld opgemaakt is door
Gods woord, zoodat de zienlijke
dingen uit onzienlijke zijn voort-
gekomen.
4 Door het geloof heeft Abel
eene waardigere offerande dan
Caïn aan God opgedragen;
waardoor hij getuigenis beko-
men heeft dat hij rechtvaardig
was, gevende God getuigenis
aan zijne giften; en door hetzelve
spreekt hij nog na zijnen dood.
5 Door het geloof is Henoch
opgevoerd, opdat hij geenen dood
onderstaan zoude; en men vond
hem niet meer, omdat God hem
opgevoerd had. Want voor de
opvoering had hij getuigenis dat
hij aan God behaagde.
6 Doch zonder geloof is het
onmogelijk aan God te behagen.
Want die tot God komt, moet
gelooven dat hij is, en dat hij
een vergelder is van degenen
die hem zoeken.
7 Door het geloof heeft Noë,
goddelijk vermaand van de din-
gen die nog niet gezien werden,
en bevreesd zijnde, de arke ge-
bouwd tot behoudenis van zijn
huisgezin; door dewelke hij ook
de wereld veroordeeld heeft, en
erfgenaam der rechtvaardigheid
geworden is, die bestaat door
het geloof.
8 Door het geloof heeft Abra-
ham, geroepen zijnde, gehoor-
zaamd, gaande naar de plaats
die hij ten erfdeel ontvangen
zoude; en hij trok uit, niet we-
tende waar hij henenging.

9 Door het geloof ging hij zijn verblijf nemen in het land der belofte, als in een vreemd land, wonende in tenten met Isaac en Jacob, medeërfgenamen derzelfde belofte.

10 Want hij verwachtte de stad die vaste gronden heeft, van welke de kunstenaar en bouwmeester God zelf is.

11 Door het geloof heeft ook Sara, onvruchtbaar zijnde, kracht gekregen om eene vrucht te ontvangen, en dat, als de tijd van baren in haar al voorbij was, omdat zij geloofde dat hij getrouw was, die het beloofd had.

12 Daarom is ook uit eenen, en deze nu al van lichaam verstorven zijnde, zulk eene menigte voortgekomen, gelijk de sterren des hemels, en gelijk het zand, dat aan den oever der zee ontelbaar is.

13 Deze allen zijn in het geloof gestorven, zonder de beloften ontvangen te hebben, maar dezelve van verre aanziende en begroetende, en belijdende dat zij uitlanders en vreemdelingen waren op de aarde.

14 Want die aldus spreken, geven te kennen dat zij een vaderland zoeken.

15 Doch indien zij gedacht hadden aan hetgeen, waar zij uitgegaan waren, zij hadden immers tijd genoeg om weder te keeren.

16 Maar zij verlangden naar een beter, dat is naar een hemelsch vaderland. Daarom is ook God niet beschaamd hun God genoemd te worden, want hij voor hen eene stad bereid had.

17 Door het geloof heeft Abraham, als hij beproefd werd, Isaac opgedragen, en hij offerde zijnen eenigen zoon, hij die de beloften ontvangen had,

18 tot wien gezegd was : Uit Isaac zal uwe afkomst gerekend worden (*Gen.* 21 : 12);

19 overwegende dat God ook machtig was hem van den dood te verwekken; waarom hij hem ook tot eene afbeelding wedergekregen heeft.

20 Door het geloof heeft Isaac den zegen aan Jacob en Esau gegeven, ook aangaande toekomende dingen.

21 Door het geloof heeft Jacob, stervende, een ieder van Josephs zonen gezegend, en hij aanbad op het opperste van zijnen stok.

22 Door het geloof heeft Joseph, als hij stierf, gemeld van den uitgang der kinderen van Israël, en beval hun zijne beenderen.

23 Door het geloof werd Moyses, als hij geboren was, van zijne ouders drie maanden verborgen, omdat zij zagen dat het een schoon kind was; zonder dat zij het gebod des konings vreesden.

24 Door het geloof ontkende Moyses, nu groot geworden zijnde, dat hij de zoon van Pharao 's dochter was;

25 verkiezende liever verdrukt te worden met het volk Gods, dan de tijdelijke genoegte der zonde te genieten;

26 achtende dat de smaad van Christus grooter rijkdom was dan alle schatten van Egypte; want hij aanzag de vergelding.

27 Door het geloof verliet hij Egypte, zonder de grammoedigheid des konings te vreezen : want hij was zoo standvastig,

alsof hij den Onzienlijke gezien
had.
28 Door het geloof heeft hij het
paaschmaal gehouden, en met
het bloed de besproeiing gedaan,
opdat degene die de eerstgebore-
nen verwoestte, hen niet zoude
raken.
29 Door het geloof gingen zij
door de Roode zee, als door het
drooge land; hetwelk de Egypte-
naars ook willende beproeven,
verdronken zijn.
30 Door het geloof zijn de muren
van Jericho omgevallen, na
eenen omgang van zeven dagen.
31 Door het geloof ontkwam
Rahab, die eene hoer was, het
verderf der ongeloovigen, omdat
zij de verspieders met vrede
ontvangen had.
32 En wat zal ik nog meer zeg-
gen? want de tijd zou mij ont-
breken, indien ik ging verhalen
van Gedeon, Barac, Samson,
Jephte, David, Samuël en de
propheten;
33 die door het geloof koninkrij-
ken verwonnen hebben, de
rechtvaardigheid uitgewerkt, de
beloften verkregen, de muilen
der leeuwen gestopt,
34 de kracht des vuurs gebluscht
hebben; die de scherpsnijdende
zwaarden ontkomen zijn, van
hunne ziekten genezen, in den
oorlog kloek geworden zijn, en
de vreemde legers op de vlucht
gedreven hebben.
35 Vrouwen hebben hare doo-
den verrezen wedergekregen;
anderen zijn op pijnbanken uit-
gerekt, zonder de voorgestelde
verlossing te willen aannemen,
opdat zij eene betere verrijzenis
bekomen zouden;
36 anderen hebben bespottin-
gen en geeselingen, daarenboven
ook boeien en gevangenissen
onderstaan.
37 Zij zijn gesteenigd, in stuk-
ken gezaagd, gekweld, en door
het zwaard ter dood gebracht;
zij gingen herwaarts en der-
waarts, bekleed met schaapsvel-
len en met geitevellen, behoeftig,
verdrukt, mishandeld;
38 dewelke de wereld niet waar-
dig was; dolende in wildernis-
sen, in bergen, en holen, en kui-
len der aarde.
39 Daarentusschen hebben al
dezen, die zoo eene goede getui-
genis om hun geloof gehad heb-
ben, de beloofde goederen niet
verkregen;
40 hebbende God tot onzen beste
het zoo beschikt, dat zij niet
zonder ons hun volle geluk zou-
den bekomen.

KAPITTEL XII.

AANGEZIEN wij dan met zoo
eene groote wolk van getui-
gen omringd zijn, laat ons, ons
ontlastende van alle gewicht en
van de strikken der zonde, met
lijdzaamheid loopen in de strijd-
baan die ons voorgesteld is;
2 onze oogen slaande op den
eersten aanleider en den voltrek-
ker des geloofs, op Jezus, die,
zich de vreugd voor oogen stel-
lende, het kruis verdragen heeft,
de schande versmadende, en nu
zit aan de rechterhand van den
troon Gods.
3 Neemt dan uw oogmerk op
dengene die zoodanige tegen-
spraak van de zondaren tegen
zich zelven verdragen heeft, op-

dat gij niet bezwijkt, gevende den moed verloren.

4 Want gij hebt nog niet wederstaan tot het vergieten uws bloeds toe, in het strijden tegen de zonde.

5 Hebt gij de troostige vermaning vergeten, die u als kinderen aldus aanspreekt: Mijn kind! verstoot de kastijding des Heeren niet, en bezwijk niet als gij van hem bestraft wordt;

6 want wien de Heer bemint, dien kastijdt hij, en hij geeselt elk, dien hij voor zijn kind aanneemt. (*Prov.* 3: 11.)

7 Weest standvastig in de kastijding. God handelt met ulieden als met zijne kinderen. Want wat kind is er, hetwelk de vader niet kastijdt?

8 Indien gij dan zonder kastijding zijt, van dewelke al de anderen hun deel gekregen hebben, zoo zijt gij dan onwettige kinderen.

9 Verder, wij hebben wel onze vaders volgens het lichaam tot kastijders gehad, en wij hadden ontzag voor hen; hoeveel te meer dan zullen wij aan den Vader onzer zielen onderdanig zijn, opdat wij leven?

10 Want zij kastijdden ons volgens hun goeddunken, en dat alleenlijk ten opzichte van dezen korten tijd; maar deze kastijdt ons tot ons voordeel, opdat wij zouden deelachtig worden aan zijne heiligheid.

11 't Is waar, alle kastijding, als ze tegenwoordig is, schijnt geene zaak van vreugd, maar van verdriet te zijn; maar daarna zal zij aan degenen die er door geoefend zijn, eene geruste vrucht van rechtvaardigheid geven.

12 Daarom richt de slappe handen en de verzwakte knieën weder op.

13 Ziet toe, dat gij den rechten weg ingaat; die krank in het gaan is, dat hij niet afdwale, maar integendeel genezen worde.

14 Tracht naar vrede met alle menschen, en naar de heiligheid, zonder dewelke niemand God zien zal.

15 Ziet toe, dat niemand aan de gratie Gods ontbreke; dat niemand, als een bittere wortel zijne uitspruitsels uitwerpende, beroerte make, en velen daardoor ontreinigd worden.

16 Dat er niemand hoereerder zij, of onheilig, gelijk Esau, die voor eenen schotel spijze het recht zijner eerstgeboorte weggaf.

17 Want gij moet weten dat hij ook daarna, als hij den zegen begeerde te beërven, verstooten werd; want hij kon geene wederroeping verwerven, hoewel hij die met tranen versocht had.

18 Gij zijt niet gekomen tot eenen tastelijken berg, tot een brandend vuur, tot eenen stormwind en donkerheid en onweder,

19 noch tot een trompetgeklank en geluid der woorden, hetwelk zoodanig was, dat die het hoorden, baden dat men hen niet meer zoude aanspreken.

20 Want zij konden niet verdragen hetgeen er geboden werd: Dat ook een beest dat den berg zoude raken, moest gesteenigd worden. (*Exod.* 19: 12.)

21 Ja, het gezicht was zoo vreeselijk, dat ook Moyses zeide: Ik

ben **verschrikt** en beef van
vreeze.
22 Maar gij zijt gekomen tot den
berg Sion, tot de stad van den
levenden God, tot het hemelsch
Jerusalem, tot de menigte van
vele duizenden der engelen,
23 en tot de vergadering der
eerstgeboorlingen, die opge-
schreven zijn in den hemel; en
tot God, den Rechter van allen,
en tot de zielen der volmaakte
rechtvaardigen;
24 tot Jezus, den Middelaar van
het nieuw verbond, en tot de be-
sproeiing van zijn bloed, het-
welk beter spreekt dan dat van
Abel.
25 Ziet toe, dat gij dengene die
daar spreekt, niet veracht. Want
indien zij het niet zijn ontkomen,
die hem verwierpen die hun op
de aarde sprak, veel minder wij,
is 't dat wij ons van hem die ons
van den hemel aanspreekt, af-
keeren;
26 wiens stem alsdan de aarde
deed beven; maar rakende dezen
tijd heeft hij beloofd, zeggende:
Nog eens, en ik zal niet alleen
de aarde bewegen, maar ook den
hemel. (*Agg.* 2 : 7.)
27 Nu, dat hij zegt: Nog eens,
geeft te verstaan de ophouding
der veranderlijke dingen, als
volbracht zijnde; opdat de din-
gen die onveranderlijk zijn, zou-
den blijven.
28 Overzulks, een onverander-
lijk rijk aannemende, laat ons
de gratie behouden, door dewelke
wij God volgens zijn behagen
mogen dienen, met vreeze en
eerbiedigheid;
29 want onze God is een ver-
slindend vuur.

KAPITTEL XIII.

DAT de broederlijke liefde in
ulieden blijve.
2 En vergeet niet de vreemde-
lingen te herbergen; want hier-
door hebben sommigen, zonder
dat zij het wisten, engelen ge-
herbergd.
3 Weest de gevangenen indach-
tig, alsof gij mede gevangen
waart; en de bedrukten, als die
zelven ook in een lichaam woont.
4 Dat het huwelijk door een
ieder eerlijk beleefd worde, en
dat het huwelijksbed onbevlekt
zij: want de hoereerders en
overspelers zal God veroordee-
len.
5 Dat uw wandel zonder gierig-
heid zij; houdt u tevreden met
het tegenwoordige, want hij
heeft gezegd: Ik zal van u niet
afwijken, ik zal u geenszins ver-
laten. (*Josuë* 1 : 5.)
6 Zoodat wij vrijmoediglijk zeg-
gen: De Heer is mijn helper, ik
zal niet vreezen hetgeen mij de
menschen mogen doen. (*Psalm*
117 : 6.)
7 Denkt aan uwe leidsmannen,
die u het woord Gods verkon-
digd hebben; en uwe oogen
slaande op het einde huns le-
vens, volgt hun geloof na.
8 Jezus Christus is dezelfde,
gisteren, heden en in der eeuwig-
heid.
9 En laat u door geene verschil-
lende en vreemde leeringen ver-
leiden; want het is best zijn hart
door de gratie te versterken, en
niet met zekere spijzen, hetwelk
aan degenen die dat onderhiel-
den, niet voordeelig geweest is.
10 Wij hebben eenen autaar

van den welken zij die het taber-
nakel nog bedienen, niet kun-
nen eten.
11 Want de lichamen der bees-
ten, welker bloed voor de zonde
door den oppersten priester in
het heilige der heiligen werd
ingebracht, werden verbrand
buiten de legerplaats.
12 Daarom heeft ook Jezus,
opdat hij door zijn bloed het
volk zoude heiligen, buiten de
poort geleden.
13 Laat ons dan tot hem uit-
gaan buiten de legerplaats, zijne
smaadheid dragende.
14 Want wij hebben hier geene
blijvende stad, maar wij zoeken
de toekomende.
15 Laat ons dan door hem altijd
eene offerande van lof aan God
opdragen, dat is te zeggen, de
vrucht van onze lippen, die zij-
nen naam loven en danken.
16 En vergeet niet weldoende
en mild te wezen; want door zoo-
danige offeranden behaagt men
aan God.
17 Weest aan uwe bestierders
gehoorzaam, en zijt hun onder-
danig; opdat zij, die over uwe
zielen waken als zullende reke-
ning daarvan geven, hetzelve
met vreugd mogen doen en niet
al zuchtende . want dat zoude u
geenszins tot voordeel strek-
ken.
18 Bidt voor ons; want wij be-
trouwen dat wij eene oprechte
consciëntie hebben, wenschende
ons in alles wel te gedragen.
19 En ik verzoek u des te meer
dat gij dit doen wilt, opdat ik
zooveel te spoediger u moge
hersteld worden.
20 Verder, de God van den
vrede, die onzen Heere Jezus
Christus, den grooten Herder
der schapen, door het bloed van
het eeuwig verbond, van den
dood verwekt heeft;
21 make u bekwaam tot alle goed
werk om zijnen wil te doen; wer-
kende in ulieden hetgeen hem
behagelijk is, door Jezus Chris-
tus, aan wien zij glorie in alle
eeuwigheid. Amen.
22 Doch ik bid u, broeders! dat
gij dit woord van vertroosting
ten beste neemt; want ik heb u
maar in 't kort geschreven.
23 Weet dat onze broeder Timo-
theüs losgelaten is, met wien ik,
indien hij spoedig komt, u zal
komen bezoeken.
24 Groet al uwe bestierders, en
al de heiligen. De broeders van
Italiën doen ulieden groeten.
25 De gratie zij met u allen.
Amen.

ALGEMEENE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL JACOBUS

KAPITTEL I

JACOBUS, dienaar van God, en van onzen Heere Jezus Christus, wenscht aan de twaalf geslachten die alom verstrooid zijn, zaligheid.
2 Acht het voor de allergrootste vreugd, mijne broeders! als u velerlei beproevingen overkomen:
3 wetende dat de beproeving van uw geloof verduldigheid baart.
4 Doch de verduldigheid moet eene volmaakte oefening hebben, opdat gij volmaakt moogt zijn en gansch voltrokken, nergens in te kort blijvende.
5 En zoo iemand onder u wijsheid van noode heeft, dat hij ze van God verzoeke, die aan een ieder mildelijk geeft, zonder te verwijten; en zij zal hem gegeven worden.
6 Maar hij moet ze verzoeken met geloove, en geenszins twijfelen: want die twijfelt, is gelijk aan eene baar van de zee, die van den wind gedreven en geslingerd wordt.
7 En zoo een mensch moet niet peizen, dat hij iets van den Heere verkrijgen zal.
8 Een mensch wiens gemoed verdeeld is, is ongestadig in al zijne wegen.
9 Dat een broeder die in nederheid is, zich verheuge in zijne verhevenheid;
10 doch de rijke in zijne nederheid; want hij zal voorbijgaan als eene bloem des velds.
11 Want daar komt eens een heete zonneschijn, en het veldkruid verdroogt, zijne bloem valt af en verliest den luister van hare schoonheid. Alzoo zal ook de rijke verslensen in zijne wegen.
12 Zalig is degene die de beproeving uitstaat, want nadat hij beproefd zal zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, die God beloofd heeft aan degenen die hem beminnen.
13 Dat niemand, als hij bekoord wordt, zegge dat hij van God bekoord wordt; want gelijk God tot geen kwaad bekoord kan worden, zoo bekoort hij ook niemand.
14 Maar een ieder wordt bekoord, als hij door zijne eigene begeerlijkheid vervoerd en verlokt wordt.
15 Daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende, baart de zonde, en de zonde voltrokken zijnde, brengt den dood voort.

16 Wilt dan niet dolen, mijne
welbeminde broeders!
17 Alle goede gifte, en alle vol-
maakte gave komt van hierbo-
ven, en daalt af van den Vader
des lichts, bij wien geene veran-
dering noch schaduwe van ver-
wisseling is.
18 Hij is het die ons volgens
zijnen wil gebaard heeft door het
woord der waarheid, opdat wij
als de eerstelingen van zijne
schepselen zouden zijn.
19 Zoo dan, mijne allerliefste
broeders! dat alle mensch vlijtig
zij om te hooren, maar traag om
te spreken, en traag in gram te
worden.
20 Want de gramschap van
eenen man werkt niet uit het-
geen voor God rechtvaardig is.
21 Overzulks, alle onreinigheid,
en overtollige boosheid afleg-
gende, ontvangt met zachtmoe-
digheid het woord dat men zaait,
en dat uwe zielen kan zalig ma-
ken.
22 Weest uitwerkers van het
woord, en niet alleen aanhoor-
ders, u zelven bedriegende.
23 Want zoo iemand een aan-
hoorder van het woord is, en geen
uitwerker, die is gelijk aan eenen
man die zijn natuurlijk wezen
eens ziet in eenen spiegel;
24 en die zich zelven gezien
hebbende, henengaat, en terstond
vergeten heeft hoedanig hij was.
25 Maar die de volmaakte wet
der vrijheid wel inziet, en daarin
blijft, zijnde geen vergetelijke
aanhoorder geworden, maar een
die het uitwerkt, deze zal door
zijn uitwerken zalig zijn.
26 Indien iemand zich inbeeldt
dat hij godsdienstig is, daar hij
zijne tong niet betoomt, maar
zijn gemoed verleidt, de gods-
dienst van zoodanige is ijdel.
27 De zuivere en onbevlekte
godsdienst bij God onzen Vader
is deze: Weezen en weduwen te
bezoeken in hunne bedruktheid,
en zich onbesmet te bewaren van
deze wereld.

KAPITTEL II.

MIJNE broeders! ziet toe dat
gij, hebbende het geloof
van onzen glorierijken Heere
Jezus Christus, geene uitneming
van personen maakt.
2 Want indien in uwe vergade-
ring een man inkomt die eenen
gouden ring aanheeft, met een
kostelijk kleed, en dat er ook een
arme inkomt, die slecht in de
kleederen is,
3 en dat gij, uwe oogen slaande
op dengene die kostelijk gekleed
is, tot hem zegt: Neem gij hier
deze goede plaats; doch tot den
arme zegt: Sta gij daar, of, zit
daar onder aan mijne voetbank;
4 is dat niet bij u zelven onder-
scheid maken, en in uwe oordee-
len voortgaan op verkeerde ge-
dachten?
5 Hoort toe, mijne allerliefste
broeders! heeft God niet de
armen van deze wereld verkoren
om rijk te zijn in het geloof, en
erfgenamen van het rijk, het-
welk God beloofd heeft aan dege-
nen die hem liefhebben?
6 En daarentusschen gij onteert
den arme. Zijn het niet de rijken
die u door hunne macht verdruk-
ken, en die u voor de rechtbank
trekken?
7 Zijn zij het niet, die schande
aandoen aan den waardigen

naam, naar denwelken gij genoemd wordt?
8 Indien gij niettemin de koninklijke wet volbrengt, volgens de Schriftuur : Gij zult uwen evennaaste liefhebben gelijk u zelven (*Lev.* 19 : 18), zoo doet gij wel.
9 Maar indien gij uitneming van personen maakt, zoo begaat gij zonde, en gij wordt van de wet als overtreders verwezen.
10 Want zoo wie de geheele wet onderhoudt, en maar in een ding overtreedt, die is schuldig aan alles geworden.
11 Want die gezegd heeft : Gij zult geen overspel doen, die heeft ook gezegd : Gij zult niet doodslaan. Indien gij dan wel geen overspel doet, maar nochtans iemand doodslaat, zoo zijt gij een overtreder der wet geworden.
12 Spreekt zoo en doet zoo, als die door de wet der vrijheid nu gaat geoordeeld worden.
13 Want die geene barmhartigheid gedaan heeft, zal ombarmhartiglijk geoordeeld worden ; maar de barmhartigheid zal het oordeel overtreffen.
14 Wat zal het iemand baten, mijne broeders! te zeggen dat hij het geloof heeft, indien hij toch de werken niet heeft? zal het geloof hem kunnen zalig maken?
15 Indien dan een broeder of zuster naakt is, en in gebrek van dagelijksche nooddruft ;
16 en iemand van ulieden hun zegt : Gaat in vrede, weest warm, en wel verzaad ; zonder hun te geven hetgeen aan het lichaam noodig is, waartoe zal dat helpen?
17 Aldus ook het geloof, indien het de werken niet heeft, is in zich zelven dood.
18 Iemand zou dan wel mogen zeggen : Gij hebt het geloof, en ik heb de werken. Betoon mij uw geloof zonder werken, en ik zal u mijn geloof betoonen uit de werken.
19 Gij gelooft dat er een God is. 't Is wel gedaan; maar de duivelen gelooven het ook, en zij beven daarvan.
20 Doch wilt gij weten, o ijdel mensch! dat het geloof zonder de werken dood is?
21 Abraham onze vader, is hij niet door de werken gerechtvaardigd, als hij zijnen zoon Isaac offerde op eenen autaar?
22 Ziet gij wel dat het geloof met zijne werken medewerkte, en dat door de werken het geloof voltrokken werd?
23 en dat aldus de Schriftuur vervuld werd, die zegt: Abraham heeft geloofd aan God, en het is hem gerekend tot rechtvaardigheid, en hij is Gods vriend genoemd geweest. (*Gen.* 15 : 6.)
24 Gij ziet dan dat de mensch door de werken gerechtvaardigd wordt, en niet door het geloof alleen.
25 Van 's gelijken ook Rahab, de hoer, is zij niet door de werken gerechtvaardigd, als zij de uitgezondenen heeft ontvangen en door eenen anderen weg uitgelaten?
26 Want gelijk een lichaam zonder de ziel dood is, alzoo is ook het geloof zonder de werken dood.

KAPITTEL III.

MIJNE broeders! tracht niet
vele meesters te wezen, we-
tende dat gij te zwaarder oordeel
op u neemt.
2 Want wij doen allen vele mis-
slagen. Zoo wie in 't spreken
zich niet misgrijpt, die is een
volmaakt man, en machtig om
ook geheel het lichaam in toom
te houden.
3 Ziet, wij doen de paarden den
toom in den mond, opdat zij ons
zouden gehoorzamen, en dus
wenden wij geheel hun lichaam
om;
4 ziet ook hoe de schepen, hoe-
wel zij groot zijn en van sterke
winden gedreven worden, noch-
tans omgevoerd worden van een
zeer klein roer, waarhenen de
drift des stuurmans begeert.
5 Alzoo is ook de tong wel een
klein lidmaat, maar zij kan zich
over groote dingen beroemen.
Ziet eens wat vuurken een groot
bosch in brand steekt.
6 De tong is ook een vuur, eene
wereld van boosheid Aldus de
tong, die onder onze ledematen
gesteld is, besmet het geheele
lichaam, en zij ontsteekt den
ganschen omloop van ons leven,
en wordt ontstoken van de hel.
7 Want alle slach van wilde
beesten, van vogels, van krui-
pende gedierten en van zee-
monsters worden getemd en
zijn getemd geweest van de men-
schen;
8 maar geen mensch kan de
tong temmen. Zij is een onbe-
dwingelijk kwaad, vol van doo-
delijk vergif.
9 Door haar loven wij God, on-
zen Vader, en door dezelve ver-
vloeken wij de menschen, die
naar Gods beeld gemaakt zijn.
10 Zegenen en vervloeken komt
voort uit denzelfden mond. Mijne
broeders! dit mag zoo niet ge-
schieden.
11 Geeft eene fontein wel zoet
en bitter water uit dezelfde ader?
12 Kan ook, mijne broeders! een
vijgeboom wel druiven voort-
brengen, of een wijngaard vij-
gen? Alzoo ook kan geene zoute
fontein zoet water geven.
13 Is er iemand onder ulieden
die wijs en verstandig is? Dat
hij uit zijnen goeden wandel de
werken betoone met eene zacht-
moedige wijsheid.
14 Maar indien gij in uwe har-
ten bittere nijdigheid en gene-
genheid tot twisten hebt, zoo
beroemt u niet, en bedriegt u
niet tegen de waarheid.
15 Want dat is de wijsheid niet
die van hierboven komt, maar
't is eene aardsche, zinnelijke,
duivelsche wijsheid.
16 Want waar nijd en twist is,
daar is verwarring en alle boos
bedrijf.
17 Maar de wijsheid die van
hierboven is, die is vooreerst
kuisch, daarna ook vreedzaam,
matig, gezeggelijk, gevoegelijk
in het goede, vol van barmhar-
tigheid en goede vruchten, on-
partijdig, ongeveinsd.
18 Nu, de vrucht der recht-
vaardigheid wordt in vrede ge-
zaaid, voor degenen die den
vrede betrachten.

KAPITTEL IV.

VANWAAR komen de oorlo-
gen en twistingen onder u? Is

het niet uit uwe begeerlijkheden,
die strijd voeren in uwe leden?
2 Gij zijt begeerig, en gij krijgt
het niet; gij zijt moorddadig en
vol nijdigheid, en gij kunt het
niet bekomen; gij twist en oor-
loogt, en nog hebt gij het niet,
omdat gij het niet verzoekt.
3 Gij bidt, en gij verkrijgt niet,
omdat gij kwalijk bidt, om het te
verdoen in uwe begeerlijkheden.
4 Gij, overspelige menschen!
weet gij niet dat de vriendschap
van deze wereld eene vijand-
schap met God is? Zoo wie dan
vriend wil zijn van deze wereld,
die wordt vijand van God.
5 Of meent gij dat de Schriftuur
tevergeefs zegt: De Geest die in
u woont, begeert met jaloersch-
heid?
6 Ook geeft hij eene meerdere
gratie. Daarom wordt er gezegd:
God wederstaat de hoovaardi-
gen, maar hij geeft gratie aan de
ootmoedigen. (*Prov.* 3: 34.)
7 Weest dan onderdanig aan
God; wederstaat den duivel, en
hij zal van u wegvluchten.
8 Nadert tot God, en hij zal tot
u naderen. Zuivert uwe handen,
gij zondaars! en reinigt uwe
harten, gij die dubbelhartig zijt!
9 Weest bedrukt, treurt en
weent. Dat uw lachen in treuren
verandere, en uwe blijdschap in
droefheid.
10 Vernedert u voor het aan-
schijn des Heeren, en hij zal u
verheffen.
11 Broeders! spreekt niet kwa-
lijk van malkanderen. Die van
zijnen broeder kwaad zegt, en
zijnen broeder veroordeelt, die
spreekt tegen de wet en veroor-
deelt de wet. Doch als gij de wet
veroordeelt, zoo zijt gij geen vol-
brenger der wet, maar een
rechter
12 Daar is maar een Wetgever
en Rechter, die de macht heeft
om te verderven en te behouden.
Maar gij, wie zijt gij toch die
uwen evennaaste veroordeelt?
13 En gij nu ook, die zegt: Van-
daag of morgen zullen wij naar
zoo eene stad gaan, en daar zul-
len wij een jaar verblijven, wij
zullen er koophandel drijven en
winst doen;
14 daar gij niet weet wat er
morgen gebeuren zal. Want wat
is toch uw leven? 't Is een damp,
die een weinig tijds gezien wordt
en daarna verdwijnt.
15 In plaats dat gij zoudt zeg-
gen: Indien het den Heere be-
lieft, en zoo wij het beleven, zul-
len wij dit of dat doen.
16 Maar nu roemt gij in uwe
laatdunkendheden. Alle dusda-
nige beroeming is kwaad.
17 Zoo dan, die het goede weet,
dat er te doen is, en het niet
doet, die is plichtig aan zonde.

KAPITTEL V.

NU gij dan, o rijken! weent
en huilt over de ellenden,
die u gaan overkomen.
2 Uwe rijkdommen zijn verrot
en uwe kleederen zijn van de
motten opgeëten;
3 uw goud en zilver is verroest,
en die zelfde roest zal tegen u
dienen voor getuige, en zal uw
vleesch verteren als een vuur.
Gij hebt voor u schatten van
gramschap vergaderd tegen de
laatste dagen.
4 Ziet, de loon van de werklie-
den die uwe landerijen gemaaid

hebben, welken gij hebt achter-
gehouden, die roept; en hun ge-
roep is gekomen aan de ooren
van den Heere der heirkrachten.
5 Gij hebt lekker en dartel ge-
leefd op de aarde, gij hebt u op-
gemest met al wat uw harte
lustte, alsof het een offerfeest
was.
6 Gij hebt den rechtvaardige
verwezen en ter dood gebracht,
zonder dat hij u wederstaan
heeft.
7 Maar gij, o broeders! weest
verduldig tot de komst des Hee-
ren. Ziet, de akkerman ver-
wacht de kostelijke vruchten der
aarde, verduldiglijk aanziende
totdat hij den vroegen en den
laten regen ontvange.
8 Weest gijlieden dan ook ver-
duldig en versterkt uwe harten,
want de komst des Heeren is
aanstaande.
9 En zucht niet tegen malkan-
deren, broeders! opdat gij niet
veroordeeld wordt. Ziet, de
Rechter staat voor de deur.
10 Neemt, broeders! tot exempel
van een bitteren dood, van lijden
en van verduldigheid, de prophe-
ten die in den naam des Heeren
gesproken hebben.
11 Ziet, wij houden die voor ge-
lukkig, die geleden hebben. Gij
hebt de lijdzaamheid van Job ge-
hoord en het einde des Heeren
gezien; want de Heer is barm-
hartig en medelijdend.
12 Doch vooral, mijne broeders!
zweert niet: noch bij den hemel,
noch bij de aarde, noch door
eenigen anderen eed; maar laat
uw woord zijn: ja, ja, en neen,
neen, opdat gij niet in veroor-
deeling vervalt.
13 Is er iemand van u in lijden?
dat hij bidde. Is iemand welge-
moed? dat hij eenen lofzang
zinge.
14 Is iemand onder u krank?
dat hij de * priesters van de kerk
bij zich roepe, en dat zij over
hem bidden, hem zalvende met
olie in den naam des Heeren.
15 En het gebed des geloofs zal
den kranke behouden, de Heer
zal hem verlichting geven, en zoo
hij in zonden is, die zullen hem
vergeven worden.
16 Belijdt malkanderen uwe
misdaden, en bidt elk voor den
andere, opdat gij moogt behouden
worden: want het ijverig gebed
van den rechtvaardige vermag
veel.
17 Elias was een sterfelijk
mensch gelijk wij zijn; doch hij
bad eens met ijver dat het niet
zou regenen op de aarde, en het
regende niet in drie jaren en zes
maanden.
18 Hij bad wederom, en de he-
mel gaf regen en de aarde bracht
hare vruchten voort.
19 Mijne broeders! indien ie-
mand onder ulieden van de
waarheid is afgedwaald, en hem
iemand terechtbrengt,
20 die moet weten dat degene
die eenen zondaar van zijnen
dwaalweg terechtbrengt, eene
ziel van den dood verlost, en
eene menigte van zonden zal
bedekken.

---

* *Gr*. ouderlingen.

EERSTE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL PETRUS

KAPITTEL I.

PETRUS, apostel van Jezus
Christus, aan de vreemdelin-
gen die verstrooid zijn door het
land van Pontus, Galatiën, Cap-
padociën, Asiën, en Bithyniën;
2 die verkoren zijn volgens de
voorkennis van God den Vader,
om door den Geest geheiligd te
worden, om te gehoorzamen en
besproeid te worden met het
bloed van Jezus Christus: de
genade en vrede zij over ulieden
vermenigvuldigd.
3 Geloofd zij God, de Vader van
onzen Heere Jezus Christus, die
volgens zijne groote barmhartig-
heid ons heeft doen herboren
worden tot de hoop des levens,
door de verrijzenis van Jezus
Christus uit den dood;
4 tot dat onbederfelijk, onbe-
smettelijk en onverslenselijk
erfdeel, hetwelk in den hemel
voor ulieden bewaard wordt;
5 die door de kracht Gods zorg-
vuldiglijk beschut wordt door
het geloof tot de zaligheid, welke
staat om geopenbaard te worden
in den laatsten tijd;
6 waarin gij u verheugen moet,
al is het noodig dat gij nu voor
een weinig tijds verdrukt wordt
door velerhande beproevingen.
7 Opdat uw geloof aldus beproefd
zijnde, dat veel kostelijker is
dan goud dat door vuur beproefd
wordt, moge bevonden worden
tot lof, tot glorie en eere, in de
openbaring van Jezus Christus;
8 den welken gij liefhebt, alhoe-
wel gij hem niet gezien hebt; en
in wien gij nu ook, alhoewel gij
hem niet ziet, geloovende, u ver-
heugt met eene onuitsprekelijke
en onovertreffelijke blijdschap,
9 bekomende * voor loon van uw
geloof, de zaligheid der zielen.
10 Van welke zaligheid de pro-
pheten, die de genade voorzegd
hebben die u toegeschikt was,
onderzocht en doorzocht hebben;
11 trachtende te ontdekken wel-
ken en hoedanigen tijd de Geest
van Christus die in hen was,
aanwees; voorzeggende het lij-
den dat Christus moest overko-
men, en de menigvuldige glorie
die er op volgen zoude.
12 Aan dewelken geopenbaard
werd dat zij die dingen niet voor
zich zelven maar voor ulieden
bedienden, welke dingen u nu
verkondigd zijn door degenen die

---

* *Gr.* het einde.

u het evangelie gepredikt hebben
door den Heiligen Geest die van
den hemel afgezonden is; waarin
ook de engelen begeerig zijn in
te zien.
13 Overzulks opschortende de
lenden uwer ziel, en matiglijk
levende, hebt eene volmaakte
hoop op de genade die u aangeboden
wordt in de openbaring
van Jezus Christus.
14 Als gehoorzame kinderen u
niet meer voegende naar de vorige
begeerlijkheden uwer onwetendheid.
15 Maar gelijk degene die u
geroepen heeft, heilig is, zoo
maakt dat gij ook in al uwen
wandel heilig zijt.
16 Want daar staat geschreven:
Weest heilig, vermits ik heilig
ben. (*Levit.* 11 : 44.)
17 En indien gij voor uwen vader
aanroept dengene die zonder
uitneming van personen
een ieder oordeelt volgens zijne
werken, zoo wandelt met vreeze
gedurende den tijd van uwe pelgrimagie;
18 gedenkende dat gij niet door
vergankelijke dingen, door zilver
of goud, zijt afgekocht van
den ijdelen wandel, die u van
uwe voorouders was overgeleverd;
19 maar door het dierbaar bloed
van dat onbevlekt en zuiver
Lam, Christus;
20 die wel voorgeschikt was van
voor de schepping der wereld,
maar geopenbaard is in de
laatste tijden, om uwentwil,
21 die door hem geloofd in God,
welke hem van den dood verwekt
heeft en verheerlijkt met
glorie, opdat uw geloof en
uwe hoop op God zoude zijn.
22 Uwe zielen dan gezuiverd
hebbende door eene oprechte gehoorzaamheid
van liefde, zoo bemint
malkanderen vuriglijk uit
een eenvoudig hart met eene
ware broederlijke liefde.
23 Zijnde herboren, niet uit een
bederfelijk, maar uit een onbederfelijk
zaad, door het woord
van God, die leeft en blijft in der
eeuwigheid.
24 Want alle vleesch is als gras,
en al zijne glorie is als eene
grasbloem; het gras verdroogt
en de bloem valt af.
25 Maar het woord des Heeren
blijft in der eeuwigheid; en dit
is het woord, dat u door het evangelie
verkondigd is.

KAPITTEL II.

OVERZULKS afleggende alle
ergheid, bedrog, geveinsdheid,
nijdigheid en achterklap;
2 weest als nieuwgeborene kinderkens,
verlangende naar de
geestelijke en onvervalschte
melk, opdat gij door dezelve
moogt opwassen ter zaligheid:
3 want gij alreeds gesmaakt
hebt hoe zoet de Heer is.
4 Tot denwelken, gij, naderende
als tot eenen levenden
steen die wel bij de menschen
verworpen maar bij God uitverkoren
en kostelijk is;
5 zoo wordt gij zelven ook op
hem als levende steenen gebouwd,
en tot een geestelijk huis,
en tot een heilig priesterdom,
om geestelijke offeranden op te
dragen, die door Jezus Christus
aangenaam zijn aan God.
6 Daarom staat er in de Schrift

tuur: Ziet, ik stel in Sion eenen
opperhoeksteen die uitgelezen
en kostelijk is; al wie in hem ge-
looft zal niet beschaamd wor-
den. (*Isaias* 28 : 16.)
7 Voor ulieden dan, die gelooft,
is hij kostelijk; maar voor de
ongeloovigen is de steen die van
de bouwmeesters verworpen is,
geworden de voornaamste hoek-
steen,
8 tot eenen stronkelsteen, en
eenen steen waar zij over vallen,
zij die zich stooten aan het woord
en ongeloovig zijn, daar zij ook
toe gesteld zijn.
9 Maar gij zijt een uitverkoren
geslacht, een koninklijk pries-
terdom, een heilig volk, een
aangewonnen volk; opdat gij de
grootheden zoudt verkondigen
van dengene die u uit de duis-
ternis tot zijn wonderbaar licht
heeft geroepen.
10 Gij die eertijds zijn volk niet
waart, maar nu Gods volk ge-
worden zijt; en die eertijds
geene barmhartigheid hadt ver-
kregen, maar nu barmhartigheid
verkregen hebt.
11 Allerliefsten! ik vermaan u,
dat gij als vreemdelingen en pel-
grims u onthoudt van de vlee-
schelijke begeerlijkheden, die
oorlog voeren tegen de zielen;
12 gedraagt u eerlijk onder de
heidenen, opdat, in plaats van
u voor kwaaddoeners uit te
maken, zij uit de goede werken
die ze in u bemerken, God mogen
verheerlijken in den dag der
bezoeking.
13 Weest dan om God onder-
danig aan alle menschelijke
overheid, hetzij aan den koning,
als zijnde de opperste;
14 hetzij aan de stadhouders,
als zijnde van hem gezonden om
de kwaaddoeners te straffen en
lof te geven aan degenen die wel
doen.
15 Want dit is de wil Gods, dat
gij door wel te doen, aan de on-
wetende en onverstandige men-
schen den mond zoudt stop-
pen.
16 Zijnde als vrije menschen,
doch de vrijheid niet gebrui-
kende tot eenen dekmantel der
ondeugendheid, maar als die-
naars van God.
17 Eert een iegelijk, bemint uwe
broeders, vreest God, geeft den
koning eere.
18 Gij dienstknechten! weest
met alle eerbiedigheid onderda-
nig aan uwe heeren, niet alleen
aan degenen die goed en beleefd
zijn, maar ook aan degenen die
onbeleefd zijn.
19 Want dit is God aangenaam,
dat iemand, om hem te behagen,
kwellingen verdraagt, ten on-
rechte lijdende.
20 Want wat eer is dat, indien
gij de slagen verdraagt, die gij
krijgt als gij misdaan hebt? Maar
indien gij in lijden komt met wel
te doen, en dat verdraagt, dat is
Gode aangenaam.
21 Want daartoe zijt gij geroe-
pen, vermits Christus zelf voor
ons geleden heeft, u een exempel
nalatende, opdat gij zijne voet-
stappen zoudt volgen.
22 Hij, die geene zonde gedaan
had, en in wiens mond geen be-
drog is gevonden.
23 Die, als hij gelasterd werd,
niet tegen lasterde, als hem lijden
aangedaan werd, niet dreigde;
maar zich zelven overgaf aan

dergene * die hem onrechtvaar-
diglijk oordeelde.
24 Die zelf onze zonden in zijn
lichaam tot op het kruis gedra-
gen heeft, opdat wij aan de zon-
den gestorven zijnde, voor de
rechtvaardigheid zouden leven.
Het is door zijne wonden dat wij
genezen zijn.
25 Want gij waart als dwalende
schapen; maar nu zijt gij weder-
gekeerd tot den Herder en den
Bisschop uwer zielen.

KAPITTEL III.

DAT van 's gelijken ook de
vrouwen onderdanig zijn
aan hare mannen; opdat, zoo er
sommigen aan het woord nog
niet gelooven, zij door de manier
van leven van de vrouwen zon-
der het woord gewonnen wor-
den,
2 aanmerkende uwen zuiveren
wandel en eerbiedigheid.
3 Dat het vrouwensieraad niet
zij uitwendig, in het krullen des
haars, of in het omhangen van
goud, of in opgepronkte kleeding;
4 maar in den verborgen mensch
in het harte, door het onbeder-
felijk sieraad van eenen zacht-
moedigen en zedigen geest, het-
welk kostelijk is voor Gods
oogen.
5 Want aldus versierden zich
ook eertijds de heilige vrouwen,
die hare hoop op God hadden,
en aan hare mannen onderdanig
waren.
6 Zoo was Sara gehoorzaam aan
Abraham, hem haren heer noe-
mende, welker dochters gij ge-
worden zijt, als gij weldoet en u
door geene vrees laat ontstellen.
7 De mannen van 's gelijken
moeten met haar op eene ver-
standige manier leven, aan het
vrouwengeslacht als aan het
zwakste, eere bewijzende, als die
ook medeërfgenamen zijn van de
gratie des levens; opdat uwe
gebeden niet verstoord worden.
8 Eindelijk, weest allen een-
drachtig, medelijdende, uwe
broeders beminnende, barmhar-
tig, vriendelijk, ootmoedig;
9 geen kwaad met kwaad ver-
geldende, noch lastering met
lastering, maar hen integendeel
zegenende; want daartoe zijt
gij geroepen, opdat gij den zegen
zoudt beërven.
10 Want die het leven bemint
en goede dagen zoekt te hebben,
dat hij zijne tong bedwinge van
het kwaad, en zijne lippen van
bedrog te spreken.
11 Dat hij afwijke van het
kwade, en het goede doe; dat hij
den vrede zoeke, en denzelven
najage.
12 Want de oogen des Heeren
zijn op de rechtvaardigen, en
zijne ooren tot hunne gebeden.
Maar het gezicht des Heeren is
tegen de kwaaddoeners.
13 En wie kan u toch hinderen,
indien gij met ijver het goede
betracht?
14 Ja zelfs, al is 't dat gij iets
lijdt om de rechtvaardigheid, dat
is uw geluk. Vreest dan hunne
dreigementen niet, en ontstelt er
u niet over;
15 maar heiligt den Heere Chris-
tus in uwe harten; en zijt altijd
bereid om voldoening te geven

* *Gr.* die rechtvaardiglijk oordeelt.

aan een ieder die u reden zal
afvragen van de hoop die in u is;
16 met zachtmoedigheid en eer-
biedigheid eene goede con-
sciëntie betoonende, opdat dege-
nen die uwen goeden wandel in
Christus lasteren, beschaamd
worden als zij kwaad van u
spreken.
17 Want het is beter, als Gods
wil zoo is, wel doende te lijden,
dan kwalijk doende.
18 Want Christus zelf heeft
eens voor onze zonden den dood
geleden, hij die rechtvaardig
was, voor de onrechtvaardigen;
opdat hij ons aan God zoude
opdragen; die wel is gedood naar
het vleesch, maar levend ge-
maakt door den Geest.
19 In denwelken hij ook is gaan
prediken aan de geesten die in
de gevangenis waren;
20 die eertijds ongeloovig ge-
weest waren, als God hen met
verduldigheid verwachtte ten
tijde van Noë, wanneer de arke
gebouwd werd; waarin weini-
gen, dat is, acht zielen, door het
water behouden werden.
21 Hetwelk eene afbeelding was
van het doopsel, bestaande niet
in eene afwassching van vuilig-
heid des lichaams, maar in de
toezegging van eene goede con-
sciëntie voor God, hetgeen ons
nu ook behoudt door de verrij-
zenis van Jezus Christus;
22 die opgeklommen zijnde ten
hemel, is aan de rechterhand
Gods; daar hem de engelen, de
machten en de krachten onder-
danig zijn, nadat hij den dood
verslonden heeft, opdat wij erf-
genamen zouden worden van het
eeuwig leven.

KAPITTEL IV.

AANGEZIEN dan Christus in
het vleesch geleden heeft,
zoo wapent u ook met dezelfde
gedachte, peinzende, dat degene
die geleden heeft in het vleesch,
de zonden is afgestorven.
2 Om nu niet meer volgens de
begeerlijkheden der menschen,
maar volgens den wil Gods den
tijd die in dit lichaam overig is,
te beleven.
3 Want het is genoeg, in den
voorgaanden tijd volgens de ge-
negenheden der heidenen te
werk gegaan te zijn; levende in
ontuchtigheden, in wellusten, in
dronkenschap, brasserijen, drin-
kerijen en in de gruwelijke dien-
sten der afgoden,
4 hetwelk hun vreemd voor-
komt, dat gij nu niet meer mede-
loopt tot dezelfde uitgestorte
overdadigheid, u daarom laste-
rende.
5 Doch zij zullen rekening ge-
ven aan dengene die bereid staat
om te oordeelen levenden en
dooden.
6 Want daarom is ook het evan-
gelie aan de dooden verkondigd,
opdat zij, wel naar het lichaam
voor de menschen geoordeeld
zijnde, nochtans naar den geest
zouden leven voor God.
7 Verder, het einde van alle
dingen is aanstaande; weest dan
voorzichtig en waakt in het
gebed.
8 Maar vooral hebt eene vurige
liefde tot malkanderen; want de
liefde bedekt menigte van zon-
den.
9 Weest vlijtig om malkande-

ren te herbergen, zonder mur-
mureeren.
10 Dat een ieder de gave die hij
ontvangen heeft, bestede ten
dienste van een ander, als goede
uitdeelers van de velerhande
gratie Gods;
11 indien iemand spreekt, dat
hij spreke alsof het Gods woor-
den waren; indien iemand in be-
diening is, dat hij ze bediene als
uit de kracht die God verleent,
opdat God in alles verheerlijkt
worde, door Jezus Christus, aan
wien de glorie en de heerschappij
toekomt in der eeuwigheid.
Amen.
12 Allerliefsten! laat het u niet
vreemd dunken, dat gij door het
vuur beproefd wordt, alsof u
iets nieuws overkwam.
13 Maar verblijdt u dat gij deel-
achtig zijt aan het lijden van
Christus, opdat gij u ook ver-
blijden en verheugen moogt, in
de openbaring zijner glorie.
14 Gelukkig zijt gij, indien u
versmading wordt aangedaan
om den naam van Christus :
want de eer, de glorie, de kracht
Gods, en zijn Geest rust op u.
15 Doch dat niemand uwer
lijde als een doodslager, of dief,
of kwaaddoener, of als een die
op eens anders goed uit is;
16 maar is het als christen, dat
hij het zich niet schame, maar
God daarover glorie geve.
17 Want de tijd is hier, dat God
zijn oordeel beginnen zal van
zijn eigen huis. Doch indien hij
het van ons begint, wat zal het
einde zijn van degenen die aan
het evangelie Gods niet gehoor-
zamen?
18 En indien de rechtvaardige
nauwelijks zalig wordt, waar
zal de goddelooze en de zondaar
blijven?
19 Zoo dan, dat degenen die
lijden volgens den wil Gods,
hunne zielen aan hem, als aan
hunnen getrouwen Schepper,
door goede werken bevelen.

KAPITTEL V.

IK bid de* priesters die onder
ulieden zijn, als† medeprie-
ster en getuige van het lijden
van Christus en ook deelachtig
aan de glorie die eens geopen-
baard zal worden:
2 bestiert de kudde Gods, die
onder u is, en hebt er toezicht
over, niet uit bedwang, maar
gewilliglijk volgens God; noch
om vuil gewin, maar uitterharte;
3 noch als heerschappij voe-
rende over het erfdeel, maar als
zijnde het voorbeeld geworden
van de kudde uit een oprecht
gemoed.
4 En als de Opper-Herder ver-
schijnen zal, zult gij eene on-
verslenselijke kroon van glorie
verkrijgen.
5 Zoo ook, gij jongelingen! weest
onderdanig ann de* priesters, en
gij altemaal aan malkanderen, u
de ootmoedigheid indrukkende:
want God wederstaat aan de
hoovaardigen, maar aan de oot-
moedigen geeft hij zijne gratie.
6 Vernedert u dan onder de
machtige hand Gods, opdat hij
u verheffe op zijnen tijd van be-
zoeking.
7 Werpt al uwe bekommernis op

---

* *Gr.* ouderlingen.
† *Gr.* medeouderling.

hem, want hij is voor u bezorgd.
8 Leeft matiglijk en waakt: want uw vijand, de duivel, loopt om als een brieschende leeuw, zoekende wien hij moge verslinden.
9 Wederstaat hem, versterkt door het geloof, gedenkende dat uwe broeders, die in de wereld zijn, hetzelfde te lijden hebben.
10 Doch de God van alle genade, die ons door Jezus Christus tot zijne glorie geroepen heeft, die zal ons na een weinig lijdens, voltrekken, versterken en grondig bevestigen.
11 Hem zij de glorie en de heerschappij in alle eeuwigheid. Amen.
12 Ik heb u door Silvanus, eenen getrouwen broeder, zoo ik meen, in het kort geschreven, vermanende en getuigende dat die, in dewelke gij vast staat, de waarachtige gratie Gods is.
13 De medeverkorene gemeente die in Babylon is, en Marcus, mijn zoon, doen u groeten.
14 Groet malkanderen met eenen heiligen kus. De gratie zij met u allen, die in Christus Jezus zijt.

TWEEDE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL PETRUS

KAPITTEL I.

SIMON Petrus, dienaar en apostel van Jezus Christus, aan degenen die hetzelfde geloof gelijk wij ontvangen hebben, met de rechtvaardigheid van onzen God en Zaligmaker Jezus Christus;
2 genade en vrede zij ulieden vermenigvuldigd, door de kennis van God en van Christus Jezus, onzen Heere.
3 Gelijk ons van zijne goddelijke kracht alle dingen die tot het leven en de godvruchtigheid dienen, geschonken zijn, door de kennis van dengene die ons geroepen heeft door zijne eigene glorie en kracht;
4 waardoor hij ons de overgroote en kostelijke beloofde gaven geschonken heeft, opdat gij door deselve deelachtig zoudt worden aan de goddelijke natuur, ontvluchtende de bedorvenheid die door de begeerlijkheid in de wereld is;
5 zoo tracht ook met alle naarstigheid om bij uw geloof de deugd te voegen, bij de deugd de wetenschap,
6 bij de wetenschap de matigheid, bij de matigheid de verduldigheid, bij de verduldigheid de godvruchtigheid,
7 bij de godvruchtigheid de broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde de liefde Gods.
8 Want zoo deze dingen bij ulie-

den te vinden zijn, en daar over-
vloedig zijn, zij zullen u niet
ledig noch vruchteloos laten in
de kennis van onzen Heere
Jezus Christus.
9 Want die deze dingen niet
heeft, is een blinde die naar den
weg moet tasten, en die vergeten
heeft hoe hij van zijne oude zon-
den gezuiverd is.
10 Daarom, broeders! doet des
te meer uw best om uwen roep
en verkiezing te verzekeren *
door goede werken : want zoo
doende zult gij nooit in zonde
vallen.
11 En zoo zal u een open ingang
gebaand worden tot het eeuwig
rijk van onzen Heere en Zalig-
maker Jezus Christus.
12 Overzulks zal ik niet nalaten
u altijd van deze dingen te ver-
manen, alhoewel gij ze genoeg
weet, en in de waarheid daar ik
nu van spreek, bevestigd zijt.
13 Want ik acht het recht te
zijn, dat ik u, zoolang ik in deze
tent ben, door vermaningen op-
wekke.
14 Wel wetende dat ik mijne
tent haast zal afleggen, gelijk on-
ze Heere Jezus Christus mij dat
ook verklaard heeft.
15 Doch ik zal zorg dragen dat
gij ook geduriglijk na mijnen
dood, deze dingen zult kunnen
gedenken.
16 Want wij hebben geene fraai-
verdichte fabelen gevolgd, als
wij u de kracht en de komst
van onzen Heere Jezus Chris-
tus verkondigd hebben. Maar
wij zijn zelven aanschouwers

* *Het grieksch heeft niet de woorden :* door goede werken.

geweest van zijne majesteit.
17 Want hij ontving eer en
glorie van God den Vader, als er
van uit dien treffelijken glans
dergelijke stem tot hem afkwam:
Dit is mijn welbeminde Zoon in
wien ik mijn welbehagen geno-
men heb, hoort naar hem! (*Matt.*
17 : 5.)
18 En deze stem hoorden wij van
den hemel afkomen, als wij met
hem op den heiligen berg waren.
19 Ook hebben wij prophetische
woorden, die vaster gaan, op de-
welke gij wel doet acht te nemen,
als op een licht schijnende in
eene duistere plaats, totdat de
dag aankome en de morgen-
sterre opga in uwe harten.
20 Dit vooral wetende, dat
geene prophetische Schriftuur
door eigene verklaring uitgelegd
wordt.
21 Want het is niet door den wil
des menschen, dat de prophetie
eertijds is aangebracht; maar
het is door het ingeven van den
Heiligen Geest, dat de heilige
mannen Gods gesproken hebben.

KAPITTEL II.

DOCH daar zijn ook valsche
propheten onder het volk
geweest, gelijk er ook onder
ulieden leugenachtige leeraars
zullen zijn, die verderfelijke
ketterijen zullen invoeren, en die
den Heere, die hen gekocht heeft,
verloochenende, zich een haastig
verderf zullen op den hals halen.
2 En velen zullen hunne dartel-
heden navolgen, door dewelke
de weg der waarheid zal gelas-
terd worden;
3 en zij zullen met gemaakte
woorden van u koopmanschap

maken; maar hun oordeel is nu
van overlang op weg, en hun
verderf slaapt niet.
4 Want is 't dat God de engelen
die gezondigd hebben, niet gespaard
heeft, maar dezelve in de
hel stootende, aan de boeien der
duisterheid heeft overgeleverd
om gepijnigd en tot het oordeel
bewaard te worden;
5 en is 't dat hij de eerste wereld
niet gespaard, maar Noë,
den verkondiger der rechtvaardigheid,
alleen met zeven anderen
bewaard heeft, als hij den
vloed der wateren over de wereld
der goddeloozen uitstortte;
6 heeft hij ook de steden van
Sodoma en Gomorrha, in assche
leggende, door eene gansche verwoesting
gestraft, om een voorbeeld
te stellen voor degenen die
goddeloos zouden leven;
7 en heeft hij den rechtvaardigen
Loth, die door den overlast
en den ontuchtigen handel der
booswichten verdrukt werd,
daaruit verlost:
8 (want deze man, die in hooren
en zien rechtvaardig was,
woonde onder degenen die zijne
rechtvaardige ziel van dag tot
dag door hunne booze werken
pijnigden)
9 zoo weet de Heer de godvruchtigen
uit de kwelling te verlossen,
en de boozen tot den dag des
oordeels te bewaren, om gestraft
te worden;
10 maar voornamelijk degenen
die door vleeschelijke drift in
onzuivere begeerlijkheden wandelen,
die de overheid verachten,
die stout zijn en eigenzinnig, en
die niet schroomen sekten in te
voeren, en te lasteren;
11 daar de engelen, alhoewel
zij in kracht en sterkte meerder
zijn, nochtans malkanderen
door geene vervloeking verwijzen.
12 Maar dezen wezende als onredelijke
dieren, die natuurlijk
geschapen zijn tot roof en tot
verderf, lasteren hetgeen zij niet
verstaan, en zullen in hunne bedorvenheid
verloren gaan,
13 en den loon krijgen van
hunne ongerechtigheid. Zij die
hunne genoegens stellen in
dagelijks goede sier te maken;
die kladden en schandvlekken
zijn, uitgestort in weelde, als zij
zijn in hunne maaltijden die ze
met u houden;
14 die de oogen vol van overspel
hebben, en van onophoudelijke
zonden; die de ongestadige
zielen verlokken; die het hart
geoefend hebben in gierigheid,
kinderen der vervloeking;
15 die den rechten weg verlatende,
afgedwaald zijn, en in volgen
den weg van Balaäm, zoon
van Basor, die den loon der ongerechtigheid
liefhad;
16 maar die berispt werd over
zijne dwaasheid: want een stom
lastdragend beest de spraak van
eenen mensch aannemende, bedwong
de uitzinnigheid van den
propheet.
17 Zij zijn waterlooze fonteinen,
en wolken die van draaiwinden
gedreven worden, voor wie
de donkere duisternis bewaard
wordt.
18 Want zeer opgeblazene en
ijdele dingen sprekende, verlokken
zij door de ontuchtige begeerlijkheden
des vleesches, hen
die kort te voren waren ontvlo-

den van degenen die in doling
wandelen;
19 hun vrijheid belovende, daar
zij zelven slaven der bedorven-
heid zijn : want iemand is de
slaaf van dengene van wien hij
overwonnen is.
20 Want indien zij de besmet-
tingen van de wereld ontvlucht
zijnde door de kennis van onzen
Heere en Zaligmaker Jezus
Christus, zich wederom in de-
zelve inwikkelende, laten over-
wonnen worden, zoo is hun het
laatste erger geworden dan het
eerste.
21 Want het ware hun beter den
weg der rechtvaardigheid niet
gekend te hebben, dan denzelven
gekend hebbende, weder terug
te keeren van het heilig gebod
dat hun was overgeleverd.
22 Doch hun is overgekomen
hetgeen een waarachtig spreek-
woord zegt: De hond is weder-
gekeerd tot zijn uitbraaksel, en
de zogge, gewasschen zijnde, we-
derom tot het modderslijk.

KAPITTEL III.

ALLERLIEFSTEN! dit is nu
de tweede brief dien ik u
schrijf, in denwelken ik uw
oprecht gemoed door mijne ver-
maningen opwek,
2 opdat gij gedenken zoudt de
woorden der heilige propheten
daar ik van gemeld heb, als ook
de geboden die gij van ons, die
uwe apostels zijn, vanwege den
Heere en Zaligmaker ontvangen
hebt.
3 Dit vooral wetende dat er in
de laatste tijden bedriegers
zullen komen, die naar hunne
eigene begeerlijkheden zullen
wandelen,
4 zeggende: Waar is toch de
belofte van zijne komst? want
sedert dat onze voorouders over-
leden zijn, blijven alle dingen
gelijk zij in 't begin der schep-
ping geweest zijn.
5 Want het is willens dat zij
niet weten dat er in den eerste
de hemel was door Gods woord,
gelijk ook de aarde, die uit het
water en door het water bestond.
6 En dat door deze dingen de
wereld die dan was, van het
water overstroomd zijnde, ver-
gaan is.
7 Maar de hemel en de aarde,
gelijk die nu door hetzelfde
woord hersteld zijn, worden
bewaard tot het vuur, tegen den
dag des oordeels en des verderfs
der goddelooze menschen.
8 Doch dat deze eene zaak u
niet onbekend zij, allerliefsten!
dat bij den Heere een dag is als
duizend jaren en duizend jaren
als een dag.
9 De Heer stelt zijne belofte
niet uit, gelijk sommigen dat
meenen; maar hij handelt lank-
moediglijk om uwentwil, niet
willende dat er eenigen verloren
gaan, maar dat zij allen weder-
komen tot * penitentie.
10 Doch de dag des Heeren zal
komen als een dief, in denwelken
de hemel met groot gedruisch zal
vergaan, en de elementen door
de hitte zullen smelten, en de
aarde en de werken die er in
zijn, zullen verbrand worden.
11 Aangezien dan al deze

---

* *Gr.* bekeering.

dingen vergaan moeten, hoe
heilig behoort gij in uwen wan-
del niet te zijn, en hoe god-
vruchtig van leven?
12 Verwachtende en verlan-
gende naar de komst van den dag
des Heeren, in denwelken de
hemel door het vuur vergaan zal
en de elementen door de hitte
des vuurs versmelten zullen.
13 Maar volgens zijne belofte
verwachten wij eenen nieuwen
hemel en eene nieuwe aarde, in
dewelke de rechtvaardigheid zal
wonen.
14 Daarom, allerliefsten! deze
dingen verwachtende, doet uw
best dat gij onbevlekt en onge-
schonden voor hem moogt bevon-
den worden in vrede.
15 En denkt dat de lankmoedig-
heid van onzen Heere uwe zalig-
heid is; gelijk ook onze zeer lieve
broeder Paulus, volgens de wijs-
heid die hem gegeven is, u ge-
schreven heeft.
16 Gelijk hij doet in al zijne
brieven, in dewelke hij van deze
dingen spreekt; alwaar som-
mige plaatsen moeielijk om ver-
staan zijn, die de ongeleerde
en lichtvaardige menschen ver-
draaien, gelijk ook andere
Schriftuurplaatsen, tot hun
eigen verderf.
17 Gij dan, broeders! hiervan
nu onderricht zijnde, wacht u dat
gij door de doling der dwaze
menschen niet mede vervoerd
wordt, en alzoo afvalt van uwe
vastigheid.
18 Maar wast aan in de gratie
en in de kennis van onzen Heere
en Zaligmaker Jezus Christus.
Hem zij glorie, en nu en ten eeu-
wigen dage. Amen.

EERSTE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL JOANNES

KAPITTEL I.

HET woord des levens, het-
geen van den beginne was,
hetgeen wij gehoord hebben, het-
geen wij met onze oogen gezien
hebben, hetgeen wij aandachtig-
lijk aanschouwd hebben, hetgeen
wij met onze handen getast heb-
ben:
2 (Want het leven is geopenbaard
geworden, en wij hebben het ge-
zien, en wij geven er getuigenis
van, en verkondigen u dat eeuwig
leven, hetwelk bij den Vader was,
en ons verschenen is.)
3 Hetgeen wij dan gezien en ge-
hoord hebben, dat verkondigen
wij u, opdat gij ook gemeenschap
met ons zoudt hebben, en dat on-
ze gemeenschap zij met den Va-
der en met zijnen Zoon Jezus
Christus.

4 En deze dingen schrijven wij
u, opdat gij u zoudt verblijden,
en dat uwe blijdschap zou vol-
maakt zijn.
5 Dit is dan hetgeen wij van
hem gehoord hebben, en hetgeen
wij u verkondigen, dat God het
licht is, en dat er gansch geene
duisternis in hem is.
6 Indien wij zeggen dat wij ge-
meenschap met hem hebben, en
nog in de duisternis wandelen,
zoo liegen wij en wij doen de
waarheid niet.
7 Maar indien wij in het licht
wandelen gelijk hij zelf in het
licht is, zoo hebben wij gemeen-
schap met malkanderen, en het
bloed van zijnen Zoon Jezus
Christus zuivert ons van alle
zonden.
8 Indien wij zeggen dat wij
geene zonde hebben, zoo bedrie-
gen wij ons zelven en de waar-
heid is in ons niet.
9 Doch indien wij onze zonden
belijden, hij is getrouw en recht-
vaardig om ons onze zonden te
vergeven, en ons te reinigen van
alle onrechtvaardigheid.
10 Indien wij zeggen dat wij
niet gezondigd hebben, zoo ma-
ken wij hem leugenachtig en
zijn woord is in ons niet.

KAPITTEL II.

MIJNE kinderkens! ik schrijf
u deze dingen opdat gij niet
zoudt zondigen; doch zoo iemand
gezondigd heeft, wij hebben ee-
nen voorspreker bij den Vader,
Jezus Christus, den Rechtvaar-
dige;
2 want hij is de verzoening
voor onze zonden, en niet al-
leen voor de onze, maar ook
voor die van de geheele wereld.
3 En hieruit weten wij dat wij
hem kennen, indien wij zijne
geboden onderhouden.
4 Die zegt dat hij hem kent, en
zijne geboden niet onderhoudt,
is een leugenaar, en de waarheid
is in hem niet.
5 Maar die zijn woord onder-
houdt, in dezen is de liefde Gods
waarlijk volmaakt; en daaruit
weten wij dat wij in hem zijn.
6 Die zegt dat hij in hem blijft,
moet ook zelf zoo wandelen ge-
lijk hij gewandeld heeft.
7 Allerliefsten! het is geen
nieuw gebod dat ik u schrijf,
maar een oud gebod, hetwelk
gij van het begin af gehad hebt;
en dat oud gebod is het woord
dat gij gehoord hebt.
8 En niettemin is 't een nieuw
gebod dat ik u schrijf, hetwelk
waarachtig is, zoo in hem als in
ulieden; omdat de duisternis
voorbij is en het waarachtig
licht nu schijnt.
9 Die zegt dat hij in het licht is
en zijnen broeder haat, die is tot
nog toe in de duisternis.
10 Die zijnen broeder liefheeft,
blijft in het licht en hij stronkelt
nergens aan.
11 Maar die zijnen broeder haat,
is in de duisternis, en hij wan-
delt in het duister, niet wetende
waar hij henengaat, omdat de
duisternis zijne oogen verblind
heeft.
12 Kinderkens! ik schrijf u
omdat uwe zonden vergeven
worden door zijnen naam.
13 Vaders! ik schrijf u omdat
gij hem kent, die van den
beginne geweest is. Jonge-
lingen! ik schrijf u omdat

gij den booze overwonnen hebt.
14 Kleine kinderen! ik schrijf
u omdat gij tot kennis van den
Vader gekomen zijt. Ik schrijf u,
jongelieden! omdat gij kloek zijt
en het woord Gods in u blijft, en
dat gij den booze overwonnen
hebt.
15 En hebt toch de wereld niet
lief, noch hetgeen in de wereld
is. Zoo iemand de wereld lief-
heeft, de liefde des Vaders is in
hem niet.
16 Want al wat in de wereld is,
dat is of begeerlijkheid des
vleesches, of begeerlijkheid der
oogen, of hoovaardij des levens;
al hetwelk niet is uit den Vader,
maar uit de wereld.
17 Doch de wereld gaat voorbij,
en ook hare begeerlijkheid; maar
die den wil Gods doet, die blijft
in der eeuwigheid.
18 Kinderkens! het is de laatste
uur, en gelijk gij gehoord hebt
dat de antichrist moet komen,
zoo zijn er van nu af al vele anti-
christen opgestaan, waaruit wij
weten dat het de laatste uur is.
19 Zij zijn uit ons uitgegaan,
maar zij waren van de onzen
niet: want indien zij van de on-
zen geweest waren, zoo zouden
zij wel bij ons gebleven zijn; doch
het is opdat het blijken zoude dat
zij niet allen van de onzen zijn.
20 Maar gijlieden hebt de zal-
ving van den Heilige, en gij
weet alle dingen.
21 Ik heb u niet geschreven als
aan degenen die de waarheid
niet kennen, maar als aan dege-
nen die ze kennen, en die weten
dat geene leugentaal uit de
waarheid is.
22 Wie is er een leugenaar, dan
degene die loochent dat Jezus de
Christus is? Dit is een antichrist,
die den Vader en den Zoon loo-
chent.
23 Al wie den Zoon loochent,
die heeft ook den Vader niet, en
wie den Zoon belijdt, die heeft
ook den Vader.
24 Dat dan hetgeen gij van het
begin gehoord hebt, in u blijve.
Indien hetgeen gij van het begin
gehoord hebt, in u blijft, zoo
zult gij ook in den Zoon en in
den Vader blijven.
25 En dit is de belofte die hij
ons zelf beloofd heeft, te weten
het eeuwig leven.
26 Dit heb ik u geschreven van
degenen die u verleiden.
27 Doch wat u belangt, dat de
zalving die gij van hem ontvan-
gen hebt, in u blijve; zoo hebt
gij niet van noode dat iemand u
leere. Maar gelijk zijne zalving
u van alles leert, en dat het de
waarheid is en geene leugen-
taal, zoo blijft dan bij hetgeen
zij u geleerd heeft.
28 Nu dan, kinderkens! blijft
daarbij, opdat als hij verschijnen
zal, wij mogen betrouwen hebben
en wij van hem niet beschaamd
gemaakt worden in zijne komst.
29 Indien gij weet dat hij recht-
vaardig is, zoo weet dit ook, dat
degene die de rechtvaardigheid
doet, uit hem geboren is.

KAPITTEL III.

ZIET eens hoe groote liefde de
Vader ons bewezen heeft,
dat wij Gods kinderen genoemd
worden, en ook zijn. Daarom
kent ons de wereld niet, omdat
zij hem niet kent.
2 Allerliefsten! wij zijn nu kin-

deren Gods; maar 't is nog niet
geopenbaard wat wij zullen zijn.
Doch wij weten dat als hij ver-
schijnen zal, wij hem zullen ge-
lijk zijn, want wij zullen hem
zien gelijk hij is.
3 En al wie deze hoop heeft op
hem, die heiligt zich zelven, ge-
lijk hij ook heilig is.
4 Al wie zonde doet, die doet
ook ongerechtigheid : want de
zonde is ongerechtigheid.
5 En gij weet dat hij verschenen
is om onze zonden weg te nemen,
en dat in hem geene zonde is.
6 Al wie in hem blijft, die zon-
digt niet, en al wie zondigt, die
heeft hem noch gezien noch ge-
kend.
7 Kinderkens! dat u niemand
verleide. Die de rechtvaardig-
heid doet, die is rechtvaardig,
gelijk hij ook rechtvaardig is
8 Die de zonde doet, is uit den
duivel; want de duivel zondigt
van het begin af. Daartoe is de
Zoon Gods verschenen, opdat hij
de werken des duivels zoude
vernielen.
9 Al wie uit God geboren is,
doet geene zonde, omdat Gods
zaad in hem blijft; en hij kan
niet zondigen, omdat hij uit God
geboren is.
10 Hieruit kent men de kinde-
ren Gods en de kinderen des dui-
vels; al wie niet rechtvaardig is,
die is uit God niet, en ook die
zijnen broeder niet bemint;
11 want dit is hetgeen u verkon-
digd is, en hetgeen gij van den
beginne gehoord hebt, dat gij
malkanderen zoudt beminnen.
12 Niet doende gelijk Caïn, die
uit den booze was en zijnen broe-
der doodsloeg. En waarom sloeg
hij hem dood? omdat zijne wer-
ken boos, en die van zijnen broe-
der rechtvaardig waren.
13 En verwondert u niet, broe-
ders! indien de wereld u haat.
14 Wij weten dat wij van den
dood overgevoerd zijn tot het
leven, omdat wij onze broeders
beminnen. Die ze niet bemint,
blijft in den dood.
15 Die zijnen broeder haat, is
een doodslager; en gij weet wel
dat een doodslager het eeuwig
leven in zich niet blijft behouden.
16 Hieruit hebben wij de liefde
Gods gekend, dat hij zijn leven
voor ons ten beste heeft gege-
ven. Daarom moeten wij ook
ons leven ten beste geven voor
onze broeders.
17 Die de goederen van deze
wereld heeft, en zijnen broeder
ziet gebrek lijden en zijn inge-
wand voor hem sluit, hoe blijft
de liefde Gods in hem?
18 Mijne kinderkens! laat ons
niet beminnen met woorden of
met de tong, maar met der daad
en met der waarheid.
19 Hieruit kennen wij dat wij
de waarheid toebehooren, en wij
zullen onze harten daarvan over-
tuigen in zijne tegenwoordig-
heid.
20 Want indien ons hart ons be-
rispt, God is nog meerder dan
ons hart, en hij weet alle dingen.
21 Allerliefsten! indien ons
hart ons niet berispt, zoo hebben
wij betrouwen voor God.
22 En al wat wij verzoeken, wij
zullen het van hem verkrijgen,
omdat wij zijne geboden onder-
houden en doen hetgeen hem be-
hagelijk is.
23 En dit is zijn gebod, dat wij

gelooven in den naam van zijnen Zoon Jezus Christus, en dat wij malkanderen liefhebben, gelijk hij ons geboden heeft.

24 Die zijne geboden onderhoudt, blijft in God, en God in hem ; en uit den Geest dien hij ons gegeven heeft, daaruit weten wij dat hij in ons blijft.

KAPITTEL IV.

ALLERLIEFSTEN ! gelooft alle geesten niet, maar beproeft de geesten of zij van God zijn : want daar zijn vele valsche propheten in de wereld opgestaan.

2 Hieraan wordt de Geest die van God is, gekend : alle geest die belijdt dat Jezus Christus in het vleesch gekomen is, die is uit God.

3 En alle geest die Jezus niet ten volle belijdt, is uit God niet; maar die is van den antichrist, van denwelken gij gehoord hebt dat hij komen moet, en die van nu af al in de wereld is.

4 Kinderkens! gijlieden zijt uit God, en gij hebt hem overwonnen; aangezien degene die in u is, grooter is dan degene die in de wereld is.

5 Zij zijn van de wereld en daarom spreken zij van de wereld, en de wereld hoort naar hen.

6 Wij zijn uit God. Die God kent, die aanhoort ons; die uit God niet is, die aanhoort ons niet. Hieraan kennen wij den geest der waarheid en den geest der doling.

7 Allerliefsten ! laat ons malkanderen beminnen, want de liefde is uit God ; en al wie bemint, die is uit God geboren en hij kent God.

8 Die niet bemint, kent God niet, want God is liefde.

9 Hierin is de liefde Gods tot ons gebleken, dat God zijnen eeniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat wij door hem zouden leven.

10 Hierin bestaat de liefde, niet dat wij God bemind hadden, maar dat hij ons eerst bemind heeft, en zijnen Zoon gezonden heeft tot verzoening van onze zonden.

11 Allerliefsten! heeft God ons alzoo bemind, zoo moeten wij ook malkanderen beminnen.

12 Niemand heeft ooit God gezien. Indien wij malkanderen beminnen, zoo blijft God in ons en zijne liefde is in ons volmaakt.

13 Hieruit weten wij dat wij in hem blijven, en hij in ons, omdat hij ons van zijnen Geest gegeven heeft.

14 En wij hebben het gezien, en geven getuigenis dat de Vader zijnen Zoon gezonden heeft tot eenen Zaligmaker der wereld.

15 Al wie belijdt dat Jezus de Zoon Gods is, God blijft in hem en hij in God.

16 En wij hebben de liefde gekend, die God tot ons heeft, en geloof daaraan gegeven. God is de liefde, en die in de liefde blijft, die blijft in God en God in hem.

17 Hierin bestaat de volmaaktheid der liefde van God tot ons, dat wij betrouwen hebben in den dag des oordeels, omdat wij in de wereld zoo zijn, gelijk hij is.

18 Daar is geene vreeze in de liefde, maar de volmaakte liefde drijft de vreeze uit : want de vreeze brengt pijn mede, en die

vreest, is in de liefde niet vol-
maakt.
19 Laat ons dan God beminnen,
aangezien hij ons eerst bemind
heeft.
20 Indien iemand zegt dat hij
God bemint en zijnen broeder
haat, hij is een leugenaar; want
indien hij zijnen broeder dien hij
ziet, niet bemint, hoe kan hij God
dien hij niet ziet, beminnen?
21 Ook hebben wij dit gebod van
God ontvangen, dat die God be-
mint, ook zijnen broeder moet
beminnen.

KAPITTEL V.

AL wie gelooft dat Jesus de
Christus is, die is uit God ge-
boren; al wie bemint den Vader
die voortbrengt, bemint ook den-
gene die uit hem geboren is.
2 Hieruit weten wij dat wij de
kinderen Gods beminnen, indien
wij God beminnen en zijne gebo-
den onderhouden.
3 Want de liefde Gods bestaat
daarin, dat wij zijne geboden on-
derhouden, en zijne geboden zijn
niet zwaar.
4 Want al wie uit God geboren
is, overwint de wereld; en de vic-
torie door dewelke wij de wereld
overwinnen, is ons geloof.
5 Wie is het die de wereld over-
wint, dan degene die gelooft dat
Jesus de Zoon Gods is?
6 Hij is Jezus de Christus, die
gekomen is door water en bloed,
niet door het water alleen, maar
door het water en het bloed. En
het is de Geest die getuigenis
geeft dat Christus de waarheid is.
7 Want daar zijn er drie die ge-
tuigenis geven in den hemel: de
Vader, het Woord, en de Heilige
Geest; en deze drie zijn een.
8 En drie zijn er die getuigenis
geven op de aarde: de Geest, het
water en het bloed; en deze drie
zijn een.
9 Indien wij de getuigenis der
menschen aannemen, de getui-
genis van God is immers meer-
der. Nu, het is God zelf die deze
meerdere getuigenis gegeven
heeft van zijnen Zoon.
10 Die in den Zoon Gods gelooft,
heeft de getuigenis Gods in zich
zelven: die den Zoon niet gelooft,
die maakt hem leugenachtig, om-
dat hij geen geloof geeft aan de
getuigenis die God van zijnen
Zoon gegeven heeft.
11 En dit is de getuigenis, dat
God ons het eeuwig leven gege-
ven heeft, en dit leven is in
zijnen Zoon.
12 Die den Zoon heeft, die heeft
het leven; die den Zoon niet
heeft, die heeft het leven niet.
13 Deze dingen schrijf ik u, op-
dat gij weten zoudt dat gij het
eeuwig leven hebt, gij die gelooft
in den naam van den Zoon Gods.
14 En dit is het betrouwen, het-
welk wij op hem hebben, dat hij
ons verhoort in al hetgeen wij
volgens zijnen wil verzoeken.
15 En is 't dat wij weten dat hij
ons verhoort in al wat wij ver-
zoeken, zoo weten wij ook dat wij
de dingen die wij van hem ver-
zocht hebben, nu al bezitten.
16 Indien iemand zijnen broeder
eene zonde ziet doen die ten dood
niet gaat, dat hij bidde, en het
leven zal hem, die niet ten dood
zondigt, gegeven worden; maar
daar is eene zonde die ten dood

gaat; voor die zeg ik niet dat
iemand zoude bidden.
17 Alle ongerechtigheid is zon-
de. Doch daar is eene zonde die
ten dood gaat.
18 Wij weten dat al wie uit God
geboren is niet zondigt : want
deze geboorte uit God bewaart
hem, en de booze raakt hem niet
aan.
19 Wij weten dat wij uit God
zijn, en dat de geheele wereld
onder den booze gesteld is.
20 En wij weten dat de Zoon
Gods gekomen is, en ons het
verstand gegeven heeft om den
waren God te kennen en te zijn
in zijnen waarachtigen Zoon.
Deze is de ware God, en het
eeuwig leven.
21 Kinderkens! wacht u van de
afgoden. Amen.

TWEEDE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL JOANNES

DE ouderling aan mevrouw
Electa en hare kinderen, die
ik in de waarheid liefheb, en niet
alleen ik, maar ook allen die de
waarheid kennen.
2 Om de waarheid, die altijd in
ons blijft, en die met ons zal zijn
in der eeuwigheid :
3 genade, barmhartigheid en
vrede zij met ulieden van God
den Vader, en van Jezus Christus,
den Zoon des Vaders, in de waar-
heid en in de liefde.
4 Ik ben zeer verblijd geweest,
omdat ik er onder uwe kinderen
bevonden heb, die in de waar-
heid wandelen, gelijk wij een
gebod gekregen hebben van den
Vader.
5 En nu bid ik u, mevrouw! (niet
alsof ik u een nieuw gebod
schreef, maar hetgeen wij van
den beginne gehad hebben) dat
wij malkanderen zouden bemin-
nen.
6 Nu, daarin is de liefde gele-
gen, dat wij naar zijne geboden
wandelen. Want dit is het gebod
waarin, gelijk gij van den be-
ginne gehoord hebt, gij moet
wandelen.
7 Want daar zijn vele verleiders
in de wereld opgestaan, die niet
belijden dat Jezus Christus in het
vleesch gekomen is. Zoodanige is
een verleider en een antichrist.
8 Ziet wel voor u, dat gij niet
verliest hetgeen gij gearbeid
hebt, maar den vollen loon
moogt bekomen.

[redacted]

9 Al wie afwijkt en niet blijft
in de leering van Christus, bezit
God niet; maar die in deze lee-
ring blijft, die bezit den Vader
en den Zoon.
10 Indien iemand bij u komt en
deze leering niet medebrengt,
ontvang hem in uw huis niet, en
groet hem niet.
11 Want die hem groet, die
neemt deel aan zijne booze wer-
ken.
12 Ik had nog meer aan u te
schrijven, doch ik heb het door
papier en inkt niet willen doen;
want ik hoop bij u te komen en
u mondeling te spreken, opdat
uwe vreugd volkomen zij.
13 De kinderen van uwe zuster
Electa groeten u.

DERDE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL JOANNES

DE ouderling aan den aller-
liefsten Gajus, dien ik in de
waarheid bemin.
2 Allerliefste! ik bid dat het
met al uwe zaken en uwe ge-
zondheid zoo wel moge gaan,
gelijk het wel gaat met uwe ziel.
3 Ik ben zeer verblijd geweest
als de broeders kwamen en ge-
tuigenis gaven van uwe oprecht-
heid, en hoe gij in de waarheid
wandelt.
4 Niets is mij aangenamer, dan
te hooren dat mijne kinderen in
de waarheid wandelen.
5 Allerliefste! gij doet getrou-
welijk in al wat gij doet aan de
broeders, en dat aan de vreem-
delingen,
6 die getuigenis gegeven hebben
van uwe liefde in de tegenwoor-
digheid van de gemeente; en gij
zult wel doen hen op de reize te
stellen, gelijk Gode waardig is.
7 Want het is om zijnen naam
dat zij de reize hebben aange-
nomen, zonder van de heidenen
iets te ontvangen.
8 Wij moeten dan zoodanigen
wel ontvangen, opdat wij mede-
werkers der waarheid mogen
worden.
9 Ik zou aan de gemeente wel
geschreven hebben; maar Dio-
trephes, die onder hen den
meester tracht te maken, neemt
ons niet aan.
10 Daarom indien ik kom, zoo
zal ik zijne werken in gedachte-
nis brengen, die hij aanricht,
snappende tegen ons met booze
woorden; en alsof hem dit nog
niet genoeg ware, hij zelf ont-
vangt de broeders niet, en ver-

biedt het aan degenen die het
willen doen, en jaagt ze buiten
de gemeente.
11 Allerliefste! volg het kwade
niet na, maar het goede. Die wel
doet, is uit God; die kwalijk
doet, kent God niet.
12 Van Demetrius geeft ieder-
een getuigenis, en de waarheid
zelve; en wij geven van hem
ook getuigenis, en gij weet dat
onze getuigenis waarachtig is.
13 Ik had u nog veel te schrij-
ven, maar ik heb het niet willen
doen met pen en inkt.
14 Want ik hoop u haast te
zien, en dan zullen wij monde-
ling spreken.
15 Vrede zij met u. De vrienden
doen u groeten. Groet de vrien-
den elk in 't bijzonder.

ALGEMEENE BRIEF

VAN DEN

H. APOSTEL JUDAS

JUDAS, dienaar van Jezus
Christus, en broeder van
Jacobus, aan de geroepenen, die
door God den Vader bemind, en
door Jezus Christus bewaard
zijn:
2 barmhartigheid, vrede en
liefde zij ulieden vermenigvul-
digd.
3 Allerliefsten! gelijk ik ten
uiterste bezorgd ben om u te
schrijven rakende uwe gemeene
zaligheid, zoo was het noodig dat
ik u schreef, om u te bidden dat
gij kloekelijk strijdt voor het
geloof, hetwelk eens aan de
heiligen is overgeleverd.
4 Want daar zijn eenige godde-
looze menschen ingekropen, die
al van everlang beschreven zijn
tot dit oordeel, die de genade
van onzen God verkeeren in
wulpschheid, en den eenigen
Opperheer, onzen Heere Jezus
Christus, verloochenen.
5 Doch ik wil u indachtig ma-
ken hetgeen gij voordezen al
weet, dat Jezus, het volk uit het
land van Egypte verlost heb-
bende, daarna degenen die niet
geloofden, vernield heeft.
6 En dat hij de engelen die
hunne eerste heerlijkheid niet
bewaard, maar hunne woon-
stede verlaten hebben, in eeu-
wige boeien onder de duisternis
heeft opgesloten, tot het oordeel
van den grooten dag.
7 Gelijk ook Sodoma en Gomor-
rha en de omliggende steden,

die op dergelijke wijze zich in
onkuischheid hadden uitgestort
en het vreemde vleesch waren
nageloopen, tot een voorbeeld
geworden zijn, van het eeuwig
vuur dragende de straf.
8 Niettemin zoo onteeren dezen
ook desgelijks hun vleesch, verachten de overheid en lasteren
de majesteit.
9 Daar de aartsengel Michaël,
als hij met den duivel in geschil
was, twistende over het lichaam
van Moyses, hem nochtans niet
durfde door vermaledijding verwijzen, maar zeide: Dat de Heer
u bedwinge!
10 Doch dezen lasteren al hetgeen zij niet verstaan, en al wat
zij natuurlijk als onredelijke
dieren weten, daarin worden
zij bedorven.
11 Wee hun! want zij den weg
van Caïn zijn ingegaan, en met
Balaäm misleid zijnde, door den
loon vervoerd worden; en door
de oproerigheid zijn zij met Core
in het verderf geraakt.
12 Het zijn de schandvlekken
van de liefdemaaltijden, die ze
houden, als ze met u daar aanzitten en zich opvullen zonder eer
of schaamte. Het zijn waterlooze
wolken, die van den wind herwaarts en derwaarts gedreven
worden; het zijn verslenste boomen, die onvruchtbaar, door en
door verstorven, en ontworteld
zijn.
13 Het zijn woeste baren van de
zee, die het schuim van hunne
schandelijkheden uitwerpen;
het zijn dwaalsterren, voor wie
eene onstuimige duisternis in
der eeuwigheid bewaard wordt.
14 Het is ook van dezen dat

Enoch, de zevend
aldus geprophete
de Heere komt me
van zijne heiligen.
15 om het oordeel a
tegen een iegelijk, e
loozen te straffen ov
goddelooze werken,
delooslijk bedreven
over al de smadelijke
de goddelooze zond
God gesproken hebbe
16 Het zijn murmure
altijd klagen, die na
lusten wandelen; wel
opgeblazene dingen s
die de menschen won
heffen uit eigen baat.
17 Maar gij, allerlief
gedachtig de woord
de apostelen van o
Jezus Christus voor
18 dewelke u zeider
laatste tijden bedri
komen, die naar hu
goddeloosheden zu
len.
19 Dezen zijn he
scheiden, zinnelij
die den Geest nie
20 Maar gij, a
zelven opbouwen
heiligste geloof
door den Heilig
21 bewaart u ze
Gods, verwachte
tigheid van onz
Christus ten eeu
22 Bestraft de
af al veroordee
23 Maar beho
hen trekkende
hebt medelijd
vreeze; hate
kleed hetwel
besmet is.

24 Voorts aan hem die machtig
is u van zonde te bewaren en u
onbevlekt voor zijne majesteit te
stellen met vreugde in de komst
van onzen Heere Jezus Christus,
25 den eenigen God, die onze
Zaligmaker is door Jezus Christus
onzen Heere, zij glorie,
grootachtbaarheid, heerschappij
en macht voor alle tijden, en nu,
en in alle eeuwigheid. Amen.

DE APOCALYPSIS OF OPENBARING

VAN DEN

H. APOSTEL JOANNES

KAPITTEL I.

DE openbaring van Jezus
Christus, welke God hem
gegeven heeft, om aan zijne dienaars
de dingen te vertoonen die
haast geschieden moeten; en dewelke
hij door zijnen engel, dien
hij afzond, kenbaar gemaakt
heeft aan zijnen dienaar Joannes,
2 die het woord Gods verkondigd
heeft, en getuigenis heeft
gegeven van Jezus Christus, en
van al wat hij gezien heeft.
3 Zalig is hij die de woorden van
deze prophetie leest en hoort, en
die de dingen bewaart die daarin
geschreven staan; want de tijd
is aanstaande.
4 Joannes aan de zeven kerken
die in Asiën zijn : genade zij
ulieden en vrede van dengene
die is, die was, en die komen
moet, en van de zeven Geesten
die voor zijnen troon zijn;
5 en van Jezus Christus, die de
getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene
onder de dooden, en de
Opperheer van de koningen der
aarde; die ons bemind heeft, en
ons van onze zonden afgewasschen
heeft in zijn bloed,
6 en die ons koningen en priesters
voor God zijnen Vader gemaakt
heeft; hem zij glorie en
heerschappij in alle eeuwigheid.
Amen.
7 Ziet, hij komt op de wolken,
en alle oog zal hem zien, ook
degenen die hem doorstoken
hebben; en al de geslachten
der aarde zullen om hem voor
hunne borsten kloppen. Ja zekerlijk.
Amen.
8 Ik ben de Alpha en de Omega,
het begin en het einde, zegt de
Heere God, die is, die was, en die
komen moet, de Almogende.
9 Ik, Joannes, die uw broeder
ben, en met u deel heb in de ver-

drukking, in het rijk, en in de verduldigheid van Christus Jezus, ben geweest op het eiland, genoemd Patmos, om het woord Gods en om de getuigenis voor Jezus.

10 Ik was op eenen dag des Heeren in den geest opgetogen, en ik hoorde achter mij eene sterke stem, als van eene trompet,

11 dewelke zeide: Hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek en zend het aan de zeven kerken die in Asiën zijn, te Ephesen, te Smyrna, te Pergamen, te Thyatiren, te Sardis, te Philadelphiën, en te Laodiceën.

12 En ik keerde mij om, om te zien wat stem tot mij sprak; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren;

13 en in het midden der zeven gouden kandelaren, iemand die den Zone des menschen geleek, gekleed met een lang kleed, en onder de borst omgord met eenen gouden sluier,

14 zijn hoofd en haar was zoo wit als witte wol, ja als de sneeuw; en zijne oogen waren gelijk eene vlamme vuurs;

15 zijne voeten gelijk het fijnste koper als het in den oven gloeit; en zijne stem was gelijk het gedruisch van vele wateren.

16 En hij had in zijne rechterhand zeven sterren, en uit zijnen mond kwam een scherp zwaard, snijdende van beide kanten, en zij aanzicht was klaarschijnend als de zon, zijnde op haar sterkste.

17 En zoo als ik hem zag, viel ik als dood voor zijne voeten; doch hij legde zijne rechterhand op mij, zeggende: Vrees niet, ik ben de eerste en de laatste;

18 ik die leef; ik ben wel dood geweest, maar zie, ik leef nu in alle eeuwigheid, en ik heb de sleutels van den dood en van de hel.

19 Schrijf dan hetgeen gij gezien hebt, hetgeen tegenwoordig is, en hetgeen na dezen te geschieden staat:

20 dat is het geheim van de zeven sterren die gij in mijne rechterhand gezien hebt, en van de zeven gouden kandelaren. De zeven sterren zijn de engelen der zeven kerken. En de zeven kandelaars zijn de zeven kerken.

KAPITTEL II.

SCHRIJF aan den engel van de kerk van Ephesen: Dit zegt degene die de zeven sterren in zijne rechterhand houdt, die daar wandelt in het midden der zeven gouden kandelaren:

2 Ik weet uwe werken, uwen arbeid en uwe verduldigheid, en dat gij de kwaden niet kunt verdragen; en gij hebt beproefd degenen die zich voor apostelen uitgeven, daar zij het niet zijn, en gij hebt hen leugenaars bevonden;

3 gij zijt verduldig, en gij hebt om mijnen naam geleden, en gij zijt niet bezweken.

4 Maar dit heb ik tegen u, dat gij van uwe eerste liefde zijt afgeweken.

5 Gedenk dan vanwaar gij gevallen zijt, * doe penitentie en herneem uwe eerste werken. Of anders kom ik zoo bij u, en zal

---

* *Gr.* bekeer u.

uwen kandelaar van zijne plaats
wegnemen, indien gij * geene
penitentie doet.
6 Maar dit hebt gij, dat gij de
werken der Nicolaïeten haat, die
ik ook haat.
7 Die ooren heeft, dat hij hoore
wat de Geest tot de kerken zegt:
Aan den verwinnaar zal ik te
eten geven van den boom des
levens, die in het paradijs van
mijnen God staat.
8 En schrijf aan den engel van
de kerk van Smyrna: Dit zegt
degene die de eerste en de laatste
is, die dood geweest is en nu
leeft:
9 Ik weet uwe verdrukking en
uwe armoede; maar gij zijt rijk,
en gij wordt gelasterd van degenen
die zich voor Joden uitgeven,
daar zij het niet zijn, maar
wel eene synagoge van den
boozen vijand.
10 En vrees niets van hetgeen
gij nog te lijden hebt. Ziet, de
duivel zal eenigen van ulieden
in de gevangenis werpen, opdat
gij beproefd moogt worden; en
gij zult tien dagen verdrukking
hebben. Zijt getrouw tot den dood
toe, en ik zal u de kroon des
levens geven.
11 Die ooren heeft, dat hij hoore
wat de Geest tot de kerken zegt:
De verwinnaar zal van den
tweeden dood niet beschadigd
worden.
12 En schrijf aan den engel van
de kerk van Pergamen: Dit zegt
degene die het zwaard heeft dat
van beide kanten scherpsnijdend
is:

* *Gr.* u niet bekeert.

13 Ik weet waar gij woont, daar
de troon is van den boozen
vijand: gij behoudt mijnen naam,
en gij hebt mijn geloof niet verloochend;
ook zelfs niet in die
dagen, als Antipas mijn getrouwe
getuige, bij ulieden, daar de
booze vijand woont, gedood is.
14 Maar ik heb iets weinigs
tegen u; dat gij er daar hebt die
de leering van Balaäm houden,
die Balac leerde voor de kinderen
van Israël eenen steen te stellen
om over te vallen, om hen te
doen eten en hoereeren. (*Num.*
22: 23, 25.)
15 Alzoo hebt gij er ook, die de
leering der Nicolaïeten houden.
16 Doe dan ook * penitentie, of
anderszins zal ik zoo straks bij u
komen, en zal hen bestrijden met
het zwaard van mijnen mond.
17 Die ooren heeft, dat hij hoore
wat de Geest aan de kerken
zegt: Aan den verwinnaar zal
ik een verborgen manna geven,
en ik zal hem eenen witten
keursteen geven, en op dien
steen eenen nieuwen naam
geschreven, welken niemand
kent dan die hem ontvangt.
18 En schrijf aan den engel van
de kerk van Thyatiren: Dit zegt
de Zoon Gods, die oogen heeft
gelijk eene vlamme vuurs en
wiens voeten gelijk het fijnste
koper zijn.
19 Ik ken uwe werken, uw geloof,
uwe liefde, uwe zorg voor
den arme, en uwe verduldigheid,
en dat uwe laatste werken de
eerste te boven gaan;
20 maar ik heb iets weinigs te-

* *Gr.* Bekeer u dan ook.

gen u; dat gij het wijf Jezabel, die zich voor eene prophetesse uitgeeft, toelaat te leeren en mijne dienaars te verleiden, die zij doet hoereeren, en de geofferde spijze der afgoden eten.

21 Ik heb haar tijd gegeven* om penitentie te doen, maar zij wil zich niet bekeeren van hare hoererij.

22 Zie, ik ga haar te bedde neerslaan, en die met haar boeleeren zullen in de uiterste bedruktheid komen, tenzij dat ze† penitentie doen over hunne werken.

23 Hare kinderen zal ik met den dood slaan, en al de kerken zullen weten dat ik het ben, die de nieren en de harten doorgrond; en ik zal een ieder van u loon naar werken geven.

24 Doch ik zeg tot ulieden en tot alle anderen die te Thyatiren zijn, dat ik aan u allen, dewelke deze leering niet houden, en des duivels diepe verholenheden, gelijk zij die noemen, niet kennen, geene andere swarigheid zal overzenden;

25 maar houdt toch vast hetgeen gij hebt, totdat ik kome.

26 Zoo wie de verwinnaar zal zijn, en mijne werken tot het einde toe onderhouden zal hebben, aan hem zal ik macht geven over de volkeren;

27 hij zal ze regeeren met eenen ijzeren staf, en gelijk een aarden vat zullen zij gemorzeld worden;

28 gelijk ik ook van mijnen Vader ontvangen heb; en ik zal hem de morgensterre geven.

---

* *Gr.* om zich te bekeeren.

† *Gr.* zich bekeeren van hunne werken.

29 Die ooren heeft, dat hij hoore wat de Geest aan de kerken zegt.

KAPITTEL III.

SCHRIJF ook aan den engel van de kerk van Sardis: Dit zegt degene die de zeven Geesten Gods en de zeven sterren heeft: Ik ken uwe werken; gij hebt den naam dat gij leeft, en gij zijt dood.

2 Ontwaak en versterk het overige dat stond om te sterven, want ik bevind uwe werken niet vol voor mijnen God.

3 Wees dan indachtig wat gij ontvangen en gehoord hebt, en bewaar het,* en doe penitentie: want indien gij niet waakt, ik zal tot u komen als een dief, en gij zult niet weten wat ure ik tot u komen zal.

4 Gij hebt nochtans binnen Sardis eenige weinige personen die hunne kleederen niet besmet hebben; en zij zullen met mij in witte kleederen wandelen, omdat zij het waardig zijn.

5 De verwinnaar, die zal aldus in witte kleederen gekleed worden; en ik zal zijnen naam niet uitdoen uit het boek des levens, en ik zal zijnen naam belijden voor mijnen Vader en voor zijne engelen.

6 Die ooren heeft, dat hij hoore wat de Geest aan de kerken zegt.

7 En schrijf aan den engel van de kerk van Philadelphiën: Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, die den sleutel van David heeft; die opent en niemand sluit, die sluit en niemand opent:

---

* *Gr.* en bekeer u.

8 Ik ken uwe werken. Zie, ik heb
voor u eene deur opengesteld, die
niemand sluiten kan ; omdat gij
kleine kracht hebt, en nochtans
mijn woord hebt behouden en
mijnen naam niet geloochend.
9 Zie, ik zal er u geven uit de
synagoge van den boozen vijand,
die zich voor Joden uitgeven,
daar zij het niet zijn, maar zij
liegen. Zie, ik zal ze zoo doen
komen en u te voet vallen, en zij
zullen weten dat ik u liefheb.
10 Omdat gij volgens mijn
woord de verduldigheid bewaard
hebt, zoo zal ik u ook bewaren
van de uur van bekoring, die
over de geheele wereld komen
zal, om te beproeven degenen
die op de aarde wonen.
11 Zie, ik zal haastelijk komen.
Houd hetgeen gij hebt, opdat
niemand uwe kroon neme.
12 De verwinnaar, dien zal ik tot
eenen pilaar stellen in den tem-
pel van mijnen God, en hij zal er
niet meer uitgaan; en ik zal den
naam van mijnen God op hem
schrijven, en den naam van de
stad van mijnen God, van het
nieuwe Jerusalem dat van mij-
nen God uit den hemel afdaalt,
en ook mijnen nieuwen naam.
13 Die ooren heeft, dat hij hoore
wat de Geest aan de kerken zegt.
14 En schrijf aan den engel van
de kerk van Laodiceën : Dit zegt
degene die de Waarheid zelve
is, de getrouwe en waarachtige
Getuige, die het Begin van het
schepsel Gods is.
15 Ik weet uwe werken, en dat
gij noch koud noch heet zijt. Och
of gij koud of heet waart!
16 Maar omdat gij lauw zijt, en
noch koud noch heet zijt, zoo zal
ik u gaan spuwen uit mijnen
mond.
17 Want gij zegt : Ik ben rijk
en wel voorzien, en ik heb niets
vandoen; en gij weet niet dat
gij ellendig, deerlijk, arm, blind
en naakt zijt.
18 Ik raad u dat gij van mij goud
koopt, dat door het vuur gezui-
verd is, opdat gij rijk moogt wor-
den; en witte kleederen om aan
te doen, opdat uwe schandelijke
naaktheid zich niet openbare; en
ook oogenzalf om uwe oogen te
bestrijken, opdat gij zien moogt.
19 Ik berisp en kastijd degenen
die ik bemin. Wees dan ijverig,*
en doe penitentie.
20 Zie ik sta aan de deur en ik
klop. Zoo iemand mijne stem
hoort en mij de deur opent, ik
zal tot hem binnengaan en met
hem avondmaal houden, en hij
met mij.
21 De verwinnaar, dien zal ik
vergunnen met mij te zitten op
mijnen troon, gelijk ik ook ver-
wonnen heb, en met mijnen Va-
der op zijnen troon gezeten ben.
22 Die ooren heeft, dat hij hoore
wat de Geest tot de kerken zegt.

KAPITTEL IV.

DAARNA, zoo zag ik op, en
daar ging eene deur open in
den hemel; en de stem die ik
eerst gehoord had als die van
eene trompet met mij sprekende,
zeide : Kom hierboven en ik zal
u vertoonen hetgeen hierna te
geschieden staat.
2 En terstond werd ik in den

---

* *Gr.* en bekeer u.

geest opgetogen; en ziet, daar
was een troon gesteld in den
hemel, en iemand op den troon
gezeten.
3 En die daar opzat, was van
aanzien gelijk aan den steen jas-
pis en sardius; en daar was een
regenboog rondom den troon, die
in het aanzien gelijk was aan
den steen smaragd.
4 Rondom den troon waren nog
vier en twintig troonen; en op
die troonen zaten vier en twintig
ouderlingen, bekleed met witte
kleederen, en met gouden kroo-
nen op hunne hoofden.
5 En van den troon kwamen
bliksemen uit, donderslagen en
stemmen; en daar waren zeven
lampen, brandende voor den
troon, welke zijn de zeven Gees-
ten Gods.
6 En voor den troon was als
eene glazen zee, gelijk kristal;
en in het midden en rondom den
troon vier gedierten, vol oogen
van voor en van achter.
7 Het eerste gedierte was gelijk
aan eenen leeuw, het tweede ge-
dierte gelijk aan een kalf, het
derde gedierte had het aanzicht
als van eenen mensch, en het
vierde gedierte was gelijk aan
eenen vliegenden arend.
8 En de vier gedierten hadden
elk zes vleugelen, rondom en
van binnen waren zij vol oogen,
en zij hielden niet op dag en
nacht te zeggen : Heilig, heilig,
heilig! is de Heere God, de Al-
machtige, die was, en die is, en
die komen moet.
9 En als die gedierten glorie en
eere en dankzeggingen bewezen
aan dengene die op den troon zat,
die leeft in alle eeuwigheid,
10 zoo vielen de vier en twintig
ouderlingen neder voor dengene
die op den troon zat, en zij aan-
baden hem die leeft in alle eeu-
wigheid, en zij wierpen hunne
kroonen voor den troon neder,
zeggende :
11 Waardig zijt gij, o Heere,
onze God! te ontvangen de glo-
rie, de eere en de macht; want
gij hebt alle dingen geschapen,
en door uwen wil is het, dat zij
bestaan en dat zij geschapen
zijn.

KAPITTEL V.

EN ik zag in de rechterhand
van dengene die op den
troon gezeten was, een boek, ge-
schreven vanbinnen en vanbui-
ten, toegezegeld met zeven zege-
len.
2 En ik zag eenen machtigen
engel uitroepen met luider stem:
Wie is er waardig het boek te
openen, en zijne zegels open te
breken?
3 En niemand konde, noch in
den hemel, noch op de aarde,
noch onder de aarde, het boek
openen, noch hetzelve inzien.
4 En ik weende zeer, omdat er
niemand waardig gevonden was
het boek te openen of het in te
zien.
5 Doch een van de ouderlingen
zeide tot mij: Ween niet! zie,
de Leeuw uit het geslacht van
Juda, de spruit van David, heeft
de victorie behaald, om het boek
te mogen openen en zijne zeven
zegelen open te breken.
6 Ik zag op, en ziet, in 't mid-
den van den troon en van de vier
gedierten, en in 't midden van de
ouderlingen, stond een Lam,

zijnde als gedood, hebbende zeven hoorns, en zeven oogen; hetwelk de zeven Geesten Gods zijn, afgezonden over geheel het aardrijk.
7 En het kwam, en nam het boek uit de rechterhand van dengene die op den troon gezeten was.
8 En als het het boek geopend had, vielen de vier gedierten en de vier en twintig ouderlingen voor het Lam neder, hebbende elk harpen en gouden schalen, vol van reukwerk, hetwelk zijn de gebeden der heiligen.
9 En zij zongen een nieuw lied, zeggende: Waardig zijt gij, o Heere! het boek te nemen en zijne zegelen open te doen, omdat gij zijt gedood geweest, en dat gij ons door uw bloed afgekocht hebt voor God, uit alle geslachten, talen, volkeren en natiën.
10 En gij hebt ons voor onzen God tot koningen en priesters gemaakt; en wij zullen regeeren op de aarde.
11 Ik zag nog en hoorde rondom den troon, rondom de gedierten en rondom de ouderlingen eene stem van vele engelen, en hun getal was met duizend duizenden,
12 zeggende met luider stemme: Het lam dat gedood is geweest, is waardig te ontvangen de macht, de godheid, de wijsheid, de sterkte, de eere, de glorie en de dankzegging.
13 En alle schepselen die in den hemel, en op de aarde, en onder de aarde, en in de zee zijn, en al wat er in is, hoorde ik zeggen: Aan dengene die op den troon gezeten is, en aan het Lam, zij de dankzegging, de eere, de glorie en de macht in alle eeuwigheid
14 En de vier gedierten zeiden: Amen. En de vier en twintig ouderlingen vielen neder op hunne aanzichten, en aanbaden dengene die leeft in alle eeuwigheid.

KAPITTEL VI.

EN ik zag dat het Lam een van de zeven zegelen opengedaan had, en ik hoorde een van de vier gedierten als met eene donderstem zeggen: Kom en zie!
2 En toen ik opzag, zoo kwam daar een wit paard te voorschijn, en die er op zat, had eenen boog; hem werd eene kroon gegeven, en hij ging als een overwinnaar uit, om nog te overwinnen.
3 Als het het tweede zegel opengedaan had, hoorde ik het tweede gedierte zeggen: Kom en zie!
4 En daar verscheen een ander paard, dat ros was: en aan dengene die er op zat, werd macht gegeven om den vrede van de aarde weg te nemen, en dat zij malkanderen zouden dooden; en hem werd een groot zwaard gegeven.
5 En als het het derde zegel opengedaan had, hoorde ik het derde gedierte zeggen: Kom en zie! En daar kwam een zwart paard te voorschijn, en die er op zat, had eene weegschaal in zijne hand.
6 En ik hoorde als eene stem in 't midden der vier gedierten zeggen: Twee pond tarwe voor eenen denaris, en zes pond gerst ook voor eenen denaris; doch beschadig den wijn en de olie niet.
7 En als het het vierde zegel

geopend had, hoorde ik eene
stem van het vierde gedierte,
zeggende: Kom en zie!
8 En daar verscheen een bleek
paard, en die er op zat, werd de
dood genoemd; en de hel volgde
hem na; en hem werd macht ge-
geven over de vier deelen der
aarde, om te dooden door het
zwaard, door den honger, door
den dood, en door de wilde bees-
ten.
9 En als het het vijfde zegel
opengedaan had, zag ik beneden
onder den autaar de zielen die
gedood waren om het woord
Gods, en om de getuigenis die
zij behielden.
10 En zij riepen met luider
stemme, zeggende: Heere! die
heilig en waarachtig zijt, hoe-
lang verbeidt gij van recht te
doen, en ons bloed te wreken over
degenen die op de aarde wonen!
11 Toen werden aan ieder van
hen witte lange kleederen gege-
ven; en hun werd gezegd dat zij
nog een weinig tijds rusten zou-
den, totdat het getal van hunne
mededienaars en broeders zoude
vervuld worden, die ook gelijk
zij moesten omgebracht worden.
12 Ik zag ook, als het het zesde
zegel opengedaan had; en straks
ontstond er eene groote aardbe-
ving; de zon werd zwart gelijk
een haren zak, en de maan werd
geheel als bloed;
13 en de sterren des hemels
vielen op de aarde, gelijk een
vijgeboom zijne onrijpe vijgen
afwerpt, als hij door eenen ster-
ken wind geschud wordt.
14 En de hemel verdween als een
rolboek, dat ineengerold wordt;
en al de bergen en eilanden wer-
den van hunne plaatsen verzet.
15 En de koningen der aarde, de
vorsten, en de veldoversten, de
rijken, en machtigen, en allen,
zoo slaven als vrijgeborenen,
verborgen zich in de holen en
in de rotsen der bergen;
16 en zij zeiden tot de bergen
en tot de rotsen: Valt op ons, en
verbergt ons voor het aanschijn
van dengene die op den troon zit,
en voor de gramschap van het
Lam.
17 Want de groote dag van
hunne gramschap is gekomen,
en wie zal er kunnen bestaan?

KAPITTEL VII.

DAARNA zag ik vier engelen,
die staande op de vier hoe-
ken der aarde, de vier winden
wederhielden, opdat zij niet zou-
den waaien op de aarde, noch
op de zee, noch op eenigen boom.
2 Ook zag ik eenen anderen
engel opkomen van den opgang
der zon, die het merk had van
den levenden God; en hij riep
met luider stemme tot de vier
engelen die de macht hadden om
de aarde en de zee te bescha-
digen,
3 zeggende: Beschadigt de aarde
niet, noch de zee, noch de boo-
men, totdat wij de dienaren van
onzen God zullen geteekend
hebben op hunne voorhoofden.
4 En ik hoorde het getal derge-
nen die geteekend waren: hon-
derd en vier en veertig duizend
waren er geteekend uit al de ge-
slachten van de kinderen van
Israël.
5 Daar waren twaalf duizend
geteekenden uit het geslacht van
Juda; twaalf duizend geteeken-

den uit het geslacht van Ruben;
twaalf duizend geteekenden uit
het geslacht van Gad;
6 twaalf duizend geteekenden
uit het geslacht van Aser;
twaalf duizend geteekenden uit
het geslacht van Nephthali;
twaalf duizend geteekenden uit
het geslacht van Manasse;
7 twaalf duizend geteekenden
uit het geslacht van Simeon;
twaalf duizend geteekenden uit
het geslacht van Levi; twaalf
duizend geteekenden uit het geslacht van Issachar;
8 twaalf duizend geteekenden
uit het geslacht van Zabulon;
twaalf duizend geteekenden uit
het geslacht van Joseph; twaalf
duizend geteekenden uit het geslacht van Benjamin.
9 Hierna zag ik eene groote menigte die niemand konde tellen,
uit alle natiën en geslachten en
volkeren en talen, staande voor
den troon en voor het Lam, gekleed met witte lange kleederen
en met palmtakken in hunne
handen.
10 En zij riepen met luider
stemme, zeggende: 't Is aan
onzen God dat de zaligheid
toekomt, die gezeten is op den
troon, en aan het Lam.
11 En al de engelen stonden
rondom den troon en rondom de
ouderlingen en de vier gedierten; en zij vielen voor den troon
op hunne aanzichten, en zij aanbaden God,
12 zeggende: Amen. Lof en
glorie en wijsheid en dankzegging, eere en macht en sterkte
zij aan onzen God in alle eeuwigheid Amen.
13 Alsdan sprak een van de ouderlingen mij aldus aan: Wie zijn
dezen, die daar met witte lange
kleederen gekleed zijn, en vanwaar zijn zij gekomen?
14 Ik antwoordde hem: Mijn
Heer! gij weet het. Hij zeide mij:
Dit zijn degenen die uit groote
verdrukking gekomen zijn, en
die hunne tabbaarden gewasschen, en dezelve wit gemaakt
hebben in het bloed van het Lam.
15 Daarom zijn zij voor den
troon Gods en dienen hem dag
en nacht in zijnen tempel; en die
op den troon gezeten is zal hen
als eene tent overlommeren.
16 En zij zullen noch honger
noch dorst meer hebben; en de
zon of de hitte zullen hun geen
leed meer doen.
17 Want het Lam, hetwelk in
het midden van den troon is, zal
hen bestieren en hen leiden tot
de fontein van levende wateren;
en God zal alle tranen afvegen
van hunne oogen.

KAPITTEL VIII.

ALS het Lam het zevende
zegel opengedaan had, ontstond er eene stilte in den hemel,
van omtrent eene halve uur.
2 En ik zag de zeven engelen,
die voor Gods aanschijn stonden; en hun werden zeven trompetten gegeven.
3 Ook kwam daar een andere
engel voor den autaar rechtstaan, hebbende een gouden wierookvat; en hem werden vele
reukwerken gegeven, opdat hij*
de gebeden van alle heiligen
zoude offeren op den gouden autaar, dewelke voor Gods troon is.

* *Gr.* ze met de gebeden.

4 En de rook des reukoffers, bestaande uit * de gebeden der heiligen, ging op voor God, van de hand des engels.
5 En de engel nam het wierookvat, vervulde hetzelve met vuur van den autaar en wierp dat op de aarde; en daar ontstonden donderslagen, gedruisch, bliksems en groote aardbeving.
6 En de zeven engelen die de zeven trompetten hadden, maakten zich bereid om die te blazen.
7 Als de eerste engel de trompet blies, zoo kwam er hagel,en vuur met bloed gemengd, en het werd op de aarde nedergeworpen; en het derde deel der aarde en het derde deel der boomen werd verbrand, en al het groene gewas werd verzengd.
8 Als de tweede engel de trompet blies, zoo werd er als een groote berg van vuur al brandende in de zee geworpen, en het derde deel der zee veranderde in bloed.
9 En het derde deel der schepselen die leven hadden in de zee, is gestorven; en het derde deel der schepen is vergaan.
10 Als de derde engel de trompet blies, zoo viel er eene groote ster van den hemel af, brandende als eene fakkel; en zij viel op het derde deel der rivieren en op de fonteinen.
11 En die ster had den naam van Alsem; en het derde deel der wateren werd gelijk alsem, en vele menschen stierven van de wateren, omdat zij bitter geworden waren.
12 Als de vierde engel de trompet blies, werd het derde deel der zon geslagen, en het derde deel van de maan, en het derde deel van de sterren; zoodat zij in haar derde deel verduisterd zijnde, de dag beroofd werd van het derde deel zijns lichts en de nacht van 's gelijken.
13 Ik zag nog, en hoorde de stem van eenen arend die door het midden des hemels vloog, en riep met eene sterke stem: Wee, wee, wee! dengenen die op de aarde wonen, vanwege de volgende trompetblazingen der drie engelen die nog blazen zullen.

* *Gr.* En de rook des reukoffers met de gebeden.

KAPITTEL IX.

EN als de vijfde engel de trompet blies, zag ik eene ster die van den hemel op de aarde gevallen was, en haar werd de sleutel van den put des afgronds gegeven.
2 En zij deed den put des afgronds open; en uit den put ging een rook op, gelijk de rook van eenen grooten oven; zoodat de zon en de lucht van den rook des puts verduisterd werden.
3 En uit den rook des puts kwamen sprinkhanen voort op de aarde, aan dewelke dezelfde macht gegeven werd, die de schorpioenen der aarde hebben.
4 En hun werd geboden dat zij het gras der aarde niet zouden beschadigen, noch eenig groen, noch eenigen boom, maar alleen de menschen die het merkteeken Gods op hunne voorhoofden niet hebben.

5 En hun werd de macht gege-
ven, niet om hen te dooden, maar
om hen te pijnigen vijf maanden
lang; en de pijn die zij hun aan-
deden, is gelijk de pijniging van
eenen schorpioen, als hij eenen
mensch steekt.
6 In die dagen zullen de men-
schen den dood zoeken, maar
dien niet vinden; zij zullen
wenschen te sterven, en de dood
zal van hen vluchten.
7 Nu, de gedaante van de
sprinkhanen was gelijk aan
paarden die gereed staan tot den
slag; op hunne hoofden waren
als kroonen die van goud sche-
nen, en hunne aanzichten waren
als menschenaanzichten.
8 Zij hadden haar als vrouwen-
haar, en hunne tanden waren
als leeuwentanden.
9 Zij hadden borstharnassen
als van ijzer; en het gedruisch
van hunne vleugelen was gelijk
het gedruisch van wagens met
vele paarden, die naar den
strijd loopen.
10 De staarten die ze hadden,
waren gelijk aan die van schor-
pioenen, en daar waren angels
in hunne staarten; en hunne
macht was de menschen te be-
schadigen vijf maanden lang.
11 Zij hadden tot hunnen ko-
ning den engel des afgronds, ge-
noemd in het hebreeuwsch Abad-
don, in het grieksch Apollyon,
dat is te zeggen, Verderver.
12 De eene wee is voorbij; maar
daar komen er nog twee na deze.
13 Als de zesde engel de trom-
pet blies, zoo hoorde ik eene
stem, komende uit de vier hoe-
ken van den gouden autaar die
voor Gods aanschijn staat,
14 dewelke zeide tot den zesden
engel die de trompet had: Ont-
bind de vier engelen die op de
groote rivier Euphrates gebon-
den zijn.
15 En de vier engelen werden
ontbonden, die gereed waren te-
gen de uur en dag en maand en
jaar, om het derde der menschen
te dooden.
16 En het getal van dit leger
der ruiterij was twintig duizend-
maal tien duizend; want ik
hoorde het tellen.
17 En dus zag ik in dat visioen
de paarden; die er op zaten
hadden vurige, en hemels-
blauwe, en solferkleurige borst-
harnassen; en de hoofden der
paarden waren als leeuwen-
hoofden, en uit hunnen mond
kwam vuur en rook en solfer.
18 En door deze drie plagen,
het vuur, den rook en het solfer,
die uit hunnen mond kwamen,
werd het derde deel der men-
schen gedood.
19 Want de macht van die paar-
den is in hunnen mond en in
hunne staarten; omdat hunne
staarten gelijk zijn aan serpen-
ten, en dat zij hoofden hebben
waarmede zij hinder doen.
20 Doch de andere menschen,
die door deze plagen niet gedood
zijn, hebben evenwel geene * pe-
nitentie gedaan over de werken
hunner handen, opdat ze niet
meer zouden aanbidden de dui-
velen, de gouden, zilveren, kope-
ren, steenen en houten afgoden,
dewelke noch zien, noch hooren,
noch gaan kunnen.
21 En zij hebben * geene peni-

* *Gr.* zich niet bekeerd van.

tentie gedaan over hunne dood-
slagen, noch over hunne toove-
rij, noch over hunne hoererijen,
noch over hunne dieverijen.

KAPITTEL X.

IK zag eenen anderen sterken
engel, die van den hemel af-
daalde en gekleed was met eene
wolk; een regenboog was boven
zijn hoofd, en zijn aanzicht was
als de zon, en zijne voeten als
vurige kolommen.
2 Hij had in zijne hand een open
boeksken; en hij stelde zijnen
rechtervoet op de zee, en zijnen
linker op de aarde.
3 En hij riep met eene groote
stem, gelijk als een leeuw
briescht. En als hij geroepen
had, lieten de zeven donderslа-
gen hunne stemmen hooren.
4 Als de zeven donderslagen
hunne stemmen gesproken had-
den, zou ik ze gaan opschrijven;
maar ik hoorde eene stem van
den hemel tot mij zeggen: Zegel
toe hetgeen de zeven donder-
slagen gesproken hebben, doch
schrijf het niet.
5 En de engel die ik had zien
staan op de zee en op de aarde,
hief zijne hand op naar den
hemel,
6 en hij zwoer bij dengene die
leeft in alle eeuwigheid, die den
hemel en al wat er in is, de aarde
en al wat er in is, de zee en al
wat er in is, geschapen heeft,
dat er geen tijd meer zijn zou;
7 maar dat ten dage dat de ze-
vende engel zijne stem zal laten
hooren, als hij de trompet zal be-
ginnen te steken, alsdan het mys-
terie Gods zou vervuld worden,
gelijk hij dat door de propheten
zijne dienaren, verkondigd heeft.
8 Ook hoorde ik de stem van
den hemel wederom tot mij spre-
ken, en zeggen: Ga, en neem het
open boeksken uit de hand van
den engel die op de zee en op de
aarde staat.
9 Ik ging dan tot den engel, hem
zeggende dat hij mij het boek-
sken geven zoude. En hij zeide
tot mij: Neem het boeksken, en eet
het op; het zal uw ingewand bit-
ter maken, maar in uwen mond
zal het zoo zoet zijn als honig.
10 Ik nam dan het boeksken uit
de hand van den engel, en ik at
het op; en het was in mijnen
mond zoo zoet als honig, doch
als ik het opgeëten had, werd
mijn ingewand bitter.
11 Toen zeide hij tot mij: Gij
moet nog wederom propheteeren
voor vele volkeren en natiën en
talen en koningen.

KAPITTEL XI.

MIJ werd ook een riet gege-
ven, gelijk eene meetroede,
en mij werd gezegd: Sta op, en
meet den tempel Gods, en den
autaar, en degenen die daar aan-
bidden.
2 Doch het voorhof dat buiten
den tempel is, laat dat daar, zon-
der het te meten, want het is aan
de heidenen gegeven; en zij zul-
len de heilige stad met de voeten
treden twee en veertig maanden
lang.
3 Maar ik zal mijne twee getui-
gen last geven, en zij zullen pro-
pheteeren duizend tweehonderd
en zestig dagen, met zakken be-
kleed.
4 Dit zijn de twee olijfboomen

en de twee kandelaren, die voor
het aanschijn van den Heere des
aardrijks staan.
5 En zoo iemand hen zal willen
hinderen, zoo zal er vuur uit
hunnen mond komen, en hunne
vijanden verslinden : zoo wie
hun wil leed doen, die moet al-
dus gedood worden.
6 Zij zijn het die de macht heb-
ben om den hemel te sluiten, op-
dat het niet regene in de dagen
hunner propheteering; en zij
hebben macht over de wateren
om die in bloed te veranderen,
en om de aarde met allerlei pla-
gen te slaan, zoo dikmaals als zij
willen.
7 Doch als zij hunne getuigenis
zullen geëindigd hebben, zal het
beest hetwelk uit den afgrond
opkomt, hun den oorlog aan-
doen, en hen overwinnen en hen
dooden;
8 hunne lichamen zullen op de
straten liggen van de groote stad,
dewelke geestelijker wijze ge-
noemd wordt Sodoma en Egypte,
alwaar ook hun Heer gekruist
is.
9 En menschen van verschei-
dene geslachten en volkeren en
talen en landen zullen hunne
lichamen drie dagen en half zien,
en zij zullen niet toelaten dat ze
in het graf gelegd worden.
10 En de inwoners der aarde
zullen over hen verheugd en
vroolijk zijn, en malkanderen
geschenken zenden, omdat die
twee propheten zeer geplaagd
hadden degenen die op de aarde
woonden.
11 Maar na drie dagen en half
kwam de geest des levens van
Godswege in hen; zij stonden op
hunne voeten en daar viel eene
groote vreeze op degenen die hen
zagen.
12 Toen hoorden zij eene sterke
stem uit den hemel, die tot hen
zeide: Komt hier omhoog. En zij
klommen ten hemel in eene
wolk, daar het hunne vijanden
aanzagen.
13 Terzelfder uur ontstond er
eene groote aardbeving, en het
tiende deel van de stad viel om-
verre, en in die aardbeving ble-
ven dood zeven duizend men-
schen; de overigen verschrikt
zijnde, gaven glorie aan den God
des hemels.
14 De tweede wee is voorbij; en
ziet, de derde wee zal haast ko-
men.
15 Als de zevende engel de
trompet blies, ontstonden er
groote stemmen in den hemel,
zeggende : Het koninkrijk van
deze wereld is het rijk van onzen
Heere en van zijnen Christus
geworden, en hij zal Koning zijn
in alle eeuwigheid. Amen.
16 En de vier en twintig ouder-
lingen, die voor Gods aanschijn
op hunne troonen zitten, vielen
neder op hunne aanzichten en
aanbaden God, zeggende:
17 Wij danken u, Heere, al-
machtige God! die zijt, die waart,
en die komen moet! dat gij uwe
groote macht aangetrokken en
uw koninkrijk aanvaard hebt.
18 De volkeren zijn toornig ge-
worden, en uwe gramschap is
aangekomen, en de tijd om de
dooden te oordeelen, en om den
loon te geven aan de propheten,
uwe dienaren, en aan de heiligen,
en aan degenen die uwen naam
vreezen, zoo kleinen als grooten;

en om degenen die het aardrijk
bedierven, te verderven.
19 Dan werd de tempel Gods
geopend in den hemel, en men
zag de arke zijns verbonds in zij-
nen tempel; en daar ontstonden
bliksemen, gedruisch, aardbe-
ving en groote hagel.

KAPITTEL XII.

DAAR verscheen ook een
groot teeken in den hemel:
Eene vrouw bekleed met de zon,
en de maan onder hare voeten,
en op haar hoofd eene kroon van
twaalf sterren;
2 zij was bevrucht en riep, in
barensnood zijnde, en in de
smarte van het baren.
3 Daar verscheen nog een ander
teeken in den hemel; te weten,
een groote rosse draak, hebbende
zeven hoofden en tien hoorns, en
op zijne hoofden zeven kroonen.
4 Hij trok met zijnen staart het
derde deel van de sterren des he-
mels, en wierp ze op de aarde. En
deze draak ging staan voor de
vrouw die baren zoude, om haar
kind te verslinden zoohaast zij
zoude verlost zijn.
5 Zij baarde eenen mannelijken
zoon, die al de volkeren regeeren
zoude met eenen ijzeren staf; en
haar kind werd opgenomen tot
God en tot zijnen troon.
6 Doch de vrouw vluchtte in de
woestijn, alwaar zij eene plaats
had die haar van God bereid was,
opdat ze daar gevoed zoude wor-
den duizend twee honderd en
zestig dagen.
7 Toen ontstond er een groote
strijd in den hemel: Michaël en
zijne engelen streden tegen den
draak, en de draak en zijne e
len streden ook.
8 Maar zij konden er niet t
op, en daar is voor hen g
plaats meer in den hemel te
den.
9 Want die groote draak i
dergeworpen, dat oud ser
die duivel genoemd word
Satan, die de geheele werel
leidt, die is nedergeworpen
aarde; en zijne engelen z
met hem geworpen.
10 En ik hoorde eene groot
in den hemel zeggen: Nu
gelukzaligheid, de kracht
rijk van onzen God, en de
van zijnen Christus vastge
want de betichter onzer
ders, die hen voor het aan
Gods dag en nacht beschul
is nedergeworpen.
11 Zij hebben hem overw
door het bloed van het L
door het woord, daar ze ge
nis aan gegeven hebben; v
dende hun leven tot den dc
12 Daarom verblijdt u, o
len! en gij die er in woon
u, aarde en zee! want de
is tot u afgedaald met g
toorn, wetende dat zijn ti
is.
13 De draak dan, ziende
op de aarde geworpen w
de vrouw vervolgen, c
mannelijken zoon gebaa
14 En er werden aan de
twee vleugelen van eene
ten arend gegeven, om
woestijn te vliegen na
plaats, daar zij eenen tijd
den, en eenen halven tijd
wordt, uit vreeze van het
15 Toen schoot het ser
zijnen mond achter de v

eenen waterstroom, om haar te
doen wegrukken door den vloed.
16 Maar de aarde kwam de
vrouw te hulpe, en zich open-
doende, verzwolg den water-
stroom die de draak uit zijnen
muil gespogen had.
17 En de draak werd toornig
tegen de vrouw, en hij ging den
oorlog aandoen aan hare andere
kinderen, die de geboden Gods
onderhouden en getuigenis blij-
ven geven aan Jezus Christus.
18 En hij ging staan op het zand
der zee.

KAPITTEL XIII.

TOEN zag ik uit de zee een
beest opkomen, dat zeven
hoofden en tien hoorns had, en
op zijne hoorns tien kroonen, en
op zijne hoofden namen van blas-
phemie.
2 Het beest dat ik zag, was ge-
lijk een luipaard, zijne voeten als
beerenvoeten, en zijn muil als
een leeuwenmuil; en de draak
gaf het zijne kracht en zijne
groote macht.
3 Ik zag ook dat een van zijne
hoofden als doodelijk gekwetst
was; doch zijne doodelijke
wonde werd genezen, en geheel
het aardrijk volgde het beest
met verwondering.
4 En zij aanbaden den draak,
die aan het beest de macht gege-
ven had; ook aanbaden zij het
beest, zeggende: Wie is aan het
beest gelijk? en wie zal tegen
hetzelve kunnen vechten?
5 Aan hetzelve werd een mond
gegeven, die groote dingen en
blasphemiën sprak, en het kreeg
macht om zulks te doen twee en
veertig maanden lang.
6 Het opende zijnen mond tot
blasphemiën tegen God, om
zijnen naam te lasteren, en zijn
tabernakel, en degenen die in
den hemel wonen.
7 Ook werd hetzelve macht ge-
geven om den oorlog te voeren
tegen de heiligen, en om hen te
overwinnen. En het kreeg macht
over alle geslachten, volkeren,
talen en natiën.
8 Al de inwoners der aarde aan-
baden hetzelve, wier namen niet
geschreven zijn in het boek des
levens van het Lam, dat gedood
is van het begin der wereld.
9 Zoo wie ooren heeft, dat hij
hoore.
10 Die in gevangenis geleid
heeft, zal in gevangenis gaan.
Die door het zwaard gedood
heeft, moet door het zwaard
gedood worden. Hier blijkt de
verduldigheid en het geloof der
heiligen.
11 Ik zag nog een ander beest
uit de aarde opkomen, hetwelk
twee hoorns had, die gelijk wa-
ren aan die van het Lam; maar
het sprak gelijk de draak.
12 En het oefende al de macht
van het eerste beest in zijne te-
genwoordigheid; en het maakte
dat het aardrijk en die er op
wonen, het eerste beest aanba-
den, wiens doodelijke wonde ge-
nezen was.
13 En het deed groote teekenen,
zoodat het ook het vuur van den
hemel deed afdalen op de aarde,
in het aanzien van de menschen.
14 En het verleidde de inwoners
der aarde door de teekenen, die
hetzelve gegeven zijn te doen in
de tegenwoordigheid van het
beest; zeggende tot de inwoners

der aarde, dat zij een beeld zou-
den oprichten aan het beest, het-
welk door het zwaard gekwetst
geweest zijnde, nog in 't leven
was.
15 Hetzelve werd macht gegeven
om eenen geest aan het beeld van
het beest te geven, opdat het
beeld van het beest ook spreken
zoude, en om te maken dat allen
die het beeld van het beest niet
aanbidden, gedood worden.
16 Ook zal het maken dat alle
kleinen en grooten, rijken en
armen, vrijen en slaven, een
merkteeken krijgen in hunne
rechterhand of op hun voorhoofd;
17 en dat niemand mag koopen
of verkoopen, dan die dat merk-
teeken of den naam van het beest
of het getal van zijnen naam
heeft.
18 Hierin is de wijsheid. Die
verstand heeft, rekene het getal
van het beest: want het is het
getal van eenen mensch; en zijn
getal is zes honderd zes en zestig.

KAPITTEL XIV.

NOG zag ik, en ziet, het Lam
stond op den berg Sion, en
met hem honderd vier en veertig
duizend, die zijnen naam en den
naam zijns Vaders geschreven
hadden op hunne voorhoofden.
2 Ik hoorde eene stem uit den
hemel, als een gedruisch van
vele wateren en als het geluid
van eenen grooten donder; en
de stem die ik hoorde, was als
de klank van harpslagers die op
hunne harpen spelen.
3 Zij zongen als een nieuw ge-
zang voor den troon en voor de
vier gedierten, en voor de ouder-
lingen. En niemand kon dat ge-
zang zingen, dan die honderd en
vier en veertig duizend, die van
de aarde zijn afgekocht.
4 Deze zijn het die met vrou-
wen zich niet besmet hebben,
want het zijn maagden. Deze
volgen het Lam alwaar het he-
nengaat. Deze zijn uit de men-
schen gekocht tot eene voorofferande
voor God en voor het Lam
5 Daar is in hunnen mond geene
leugentaal gevonden: want zij
zijn onbevlekt voor Gods troon.
6 Ook zag ik eenen anderen en-
gel die vloog door het midden des
hemels hebbende het eeuwig
evangelie, om hetzelve aan alle
ingezetenen der aarde, aan alle
natiën, geslachten, talen, en vol-
keren te verkondigen;
7 zeggende met luider stemme:
Vreest den Heere, en geeft hem
eere: want de uur van zijn oor-
deel is gekomen. Aanbidt hem,
die den hemel, de aarde, de zee,
en de fonteinen gemaakt heeft.
8 Een ander engel volgde, en
zeide: Zij is gevallen, zij is ge-
vallen die groote stad Babylon,
die van den wijn der gramschap
van hare hoererij alle volkeren
heeft doen drinken.
9 En een derde engel volgde
hem, zeggende met luider stem-
me: Zoo wie het beest of zijn
beeld aanbidt, of zijn merkteeken
op zijn voorhoofd of in zijne
hand ontvangt,
10 die zal ook drinken van den
wijn der gramschap Gods, de-
welke ongemengd in den beker
van zijnen toorn geschonken is;
en hij zal gepijnigd worden met
vuur en solfer in 't gezicht der
heilige engelen, en voor het aan-
schijn van het Lam.

11 En de rook hunner pijniging
zal opgaan in alle eeuwigheid;
en noch dag noch nacht zullen
zij rust hebben, die het beest en
zijn beeld aanbeden hebben, en
zoo wie het merkteeken van
zijnen naam ontvangen heeft.
12 Hier blijkt de verduldigheid
der heiligen, die de geboden
Gods en het geloof van Jezus onderhouden.
13 Toen hoorde ik eene stem uit
den hemel tot mij zeggen :Schrijft
zalig zijn de dooden die in den
Heere sterven.Van nu voortaan,
zegt de Geest, zullen zij rusten
van hunnen arbeid; want hunne
werken volgen hen.
14 Nog zag ik, en daar verscheen eene witte wolk, en op
de wolk zat iemand die gelijk
was aan den Zoon des menschen,
hebbende eene gouden kroon op
zijn hoofd, en in zijne hand eene
scherpe zeisen.
15 Een ander engel kwam uit
den tempel, en riep met luider
stem tot dengene die op de wolk
zat : Sla met uwe zeisen, en
maai! want de uur van te maaien
is gekomen, nadien de oogst der
aarde rijp is.
16 Die dan op de wolk zat,
sloeg met zijne zeisen op het
aardrijk, en het aardrijk werd
afgemaaid.
17 Nog een ander engel kwam
er uit den tempel die in den hemel is, dewelke ook eene scherpe
zeisen had.
18 En een ander engel kwam
vanuit den autaar,die macht had
over het vuur; en hij riep met
luider stem tot dengene die de
scherpe zeisen had, zeggende :
Sla met uwe scherpe zeisen, en
snijd af de druiftrossen van den
wijngaard der aarde; want zijne
druiven zijn rijp.
19 De engel sloeg dan met zijne
scherpe zeisen op het aardrijk,
en sneed de druiven van den
wijngaard des aardrijks, en
wierp ze in de groote wijnpers
van de gramschap Gods.
20 En de wijnpers werd buiten
de stad getreden, en het bloed
liep uit de wijnpers, dat het
tot aan de toomen der paarden
stond duizend zes honderd stadiën verre.

KAPITTEL XV.

IK zag nog een ander groot en
wonderbaar teeken in den
hemel, zeven engelen, die de
zeven laatste plagen hadden,
want hiermede is de gramschap
Gods geëindigd.
2 En ik zag als een glazen zee
met vuur gemengd, en degenen
die het beest, zijn beeld, en het
getal van zijnen naam verwonnen hadden, welke rechtstonden
aan die glazen zee, hebbende
goddelijke harpen.
3 Zij zongen het gezang van
Moyses, den dienaar Gods, en
het gezang van het Lam, zeggende : Groot en wonderbaar
zijn uwe werken, o Heere, almachtige God! rechtvaardig en
waarachtig zijn uwe wegen, o
Koning der eeuwen!
4 Wie zal u niet vreezen, o
Heere! en glorie geven aan uwen
naam? Want gij zijt alleen heilig; en alle volkeren zullen tot u
komen en aanbidden voor uw
aanschijn,omdat uwe oordeelen
geopenbaard zijn.
5 Daarna zag ik nog, en ziet,de

tempel van het tabernakel der
getuigenis werd geopend in den
hemel.
6 En de zeven engelen die de
zeven plagen hadden, kwamen
uit den tempel, gekleed met zui-
ver blinkend lijnwaad, en aan de
borst omgord met gouden sluiers.
7 Toen gaf een der vier gedier-
ten aan de zeven engelen zeven
gouden schalen, vol van de gram-
schap Gods, die leeft in alle eeu-
wigheid.
8 En de tempel werd vervuld
met rook vanwege de majesteit
en de kracht Gods; en niemand
kon in den tempel ingaan, totdat
de zeven plagen der zeven enge-
len geëindigd waren.

KAPITTEL XVI.

EN ik hoorde eene sterke stem
uit den tempel, zeggende tot
de zeven engelen: Gaat henen,
en giet de zeven schalen van de
gramschap Gods over het aard-
rijk!
2 De eerste ging henen en goot
zijne schale op de aarde; en daar
kwam een kwaadaardig en boos
gezweer op de menschen, die
het merkteeken van het beest
hadden en op degenen die zijn
beeld aanbaden.
3 De tweede engel goot zijne
schale op de zee, en zij werd als
het bloed van eenen doode; en
het stierf, al wat leven had in
de zee.
4 De derde goot zijne schale op
de rivieren en op de fonteinen,
en zij werden bloed.
5 En ik hoorde den engel der
wateren zeggen: Rechtvaardig

onzuivere geesten uitkomen, gelijk als kikvorschen.
14 Het zijn duivelsche geesten, die wonderteekenen doen, en gaan bij de koningen van het gansche aardrijk, om hen te vergaderen tot den krijgsslag, tegen den grooten dag van den almachtigen God.
15 Ziet, ik kom als een dief. Zalig die waakt, en die zijne kleederen bewaart; opdat hij niet naakt wandele, en dat men zijne schandelijkheid niet zie!
16 En hij zal ze vergaderen ter plaatse, genoemd in het hebreeuwsch Armagedon.
17 De zevende engel goot zijne schale in de lucht; en daar kwam uit den tempel, van uit den troon, eene sterke stem, zeggende : Het is gedaan!
18 En daar ontstonden bliksemen, gedruisch en donderslagen; ook onstond er zoo groote aardbeving, dat er zoodanige nooit geweest was, van dat er menschen op de aarde geweest zijn, zulk eene aardbeving en zoo groot.
19 En de groote stad scheurde in drie deelen, en de steden der heidenen vielen omverre; en God werd het groote Babylon indachtig, om aan die stad te drinken te geven den wijnbeker van de verbolgenheid zijner gramschap.
20 En al de eilanden vluchtten weg, en de bergen verdwenen.
21 En daar viel hagel, groot als een talentpond, van den hemel op de menschen; en de menschen blasphemeerden God om de plage des hagels: want het was eene zeer groote plaag.

KAPITTEL XVII.

En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, kwam mij aanspreken, en zeide : Kom, ik zal u het vonnis toonen van de groote hoer, die daar zit op vele wateren;
2 met dewelke de koningen der aarde gehoereerd hebben; en de inwoners der aarde zijn dronken geworden van den wijn harer hoererij.
3 Hij voerde mij dan weg in den geest naar eene woestijn, en ik zag daar eene vrouw zitten op een roodscharlaken beest, dat vol was van namen van blasphemie, en zeven hoofden en tien hoorns had.
4 De vrouw was omhangen met purper en roodscharlaken, en versierd met goud, kostelijke gesteenten en peerlen; en zij had in hare hand eenen gouden beker, vol van gruwel en van de onzuiverheid harer hoererij.
5 En op haar voorhoofd was deze naam geschreven: Mysterie; het groote Babylon, de moeder van de hoererijen en van de gruwelen der aarde.
6 Ik zag ook dat de vrouw dronken was van het bloed der heiligen, en van het bloed der martelaren van Jezus; en ik stond verwonderd als ik ze zag, met eene groote verwondering.
7 Toen zeide de engel tot mij : Waarom verwondert gij u? Ik zal u het mysterie zeggen van de vrouw, en van het beest dat haar draagt en de zeven hoofden en de tien hoorns heeft.
8 Het beest dat gij gezien hebt, is geweest, maar het is niet meer;

het zal opkomen uit den afgrond
en geworpen worden in het ver-
derf; en de inwoners der aarde
wier namen niet geschreven zijn
in het boek des levens van het
begin der wereld, zullen ver-
wonderd zijn, ziende het beest
dat geweest is, en niet meer is.
9 Nu, hier is de zin die wijsheid
in heeft : de zeven hoofden zijn
zeven bergen, op dewelke de
vrouw gezeten is. Het zijn ook
zeven koningen.
10 Vijf van die zijn er gevallen;
een is er nog, en de andere is
nog niet gekomen; en als hij zal
gekomen zijn, moet hij weinig
tijd blijven.
11 Het beest dat geweest is en
niet meer is, dat is zelve de
achtste, en is van de zeven, en
gaat naar zijnen ondergang.
12 De tien hoorns die gij gezien
hebt, zijn tien koningen die hun
rijk nog niet ontvangen hebben,
maar zij zullen als koningen
macht ontvangen voor eene uur,
met het beest.
13 Deze hebben allen hetzelfde
voornemen, en zij zullen hunne
kracht en macht aan het beest
overgeven.
14 Zij zullen tegen het Lam
vechten, maar het Lam zal hen
overwinnen; want het is de
Heer der heeren en de Koning
der koningen, en die met hem
zijn, zijn de geroepenen, de uit-
verkorenen en de geloovigen.
15 Hij zeide mij nog : De wate-
ren die gij gezien hebt, daar de
hoer op zit, zijn volkeren, natiën
en talen.
16 De tien hoorns die gij op het
beest gezien hebt, die zullen de
hoer haten, en zij zullen haar
verwoesten en naakt uitschud-
den; haar vleesch zullen zij eten,
en zij zullen haar door het vuur
verbranden.
17 Want God heeft hun in het
harte gegeven, te doen wat hem
behagelijk is, opdat zij hun rijk
geven aan het beest, totdat de
woorden Gods volbracht wor-
den.
18 En de vrouw die gij gezien
hebt, is de groote stad, die ko-
ninklijk gebied heeft over de ko-
ningen der aarde.

KAPITTEL XVIII.

DAARNA zag ik eenen ande-
ren engel van den hemel
afdalen, hebbende groote macht;
en de aarde werd verlicht van
zijne glorie.
2 Hij riep zoo sterk als hij
mocht, zeggende : Zij is geval-
len, zij is gevallen, die groote
stad Babylon ! en zij is geworden
de woonstede der duivelen, de
schuilplaats van alle onreine
geesten en het nest van alle
onrein en hatelijk gevogelte !
3 Omdat alle volkeren gedron-
ken hebben van den wijn der
gramschap van hare hoererij, en
omdat de koningen der aarde
met haar gehoereerd hebben, en
de kooplieden der aarde rijk ge-
worden zijn bij de pracht van
hare weelde.
4 Ik hoorde nog eene andere
stem uit den hemel zeggen : Ver-
trekt uit haar, mijn volk ! opdat
gij niet deelachtig wordt aan
hare misdaden, en opdat gij niet
ontvangt van hare plagen.
5 Want hare zonden zijn geko-
men tot aan den hemel, en de

Heer is hare ongerechtigheden
indachtig geworden.
6 Handelt haar weder, gelijk zij
u gehandeld heeft, en vergeldt
haar dobbel naar hare werken,
schenkt haar dobbel in den beker
waarin zij u geschonken heeft.
7 Zoozeer als zij zich zelve ver-
heven heeft in glorie, en in
weelde uitgestort, doet haar zoo-
veel pijn en droefheid aan; want
zij zegt in haar hart: Ik zit als
eene koningin, ik ben geene we-
duwe, en mij zal geene droefheid
overkomen.
8 Daarom zullen hare plagen,
dood, droefheid en honger, op
eenen dag komen, en zij zal door
het vuur verbrand worden :
want God, die haar oordeelt, is
machtig.
9 De koningen der aarde die met
haar gehoereerd en in weelde
geleefd hebben, zullen over haar
weenen en misbaar maken, als
zij den rook van haren brand
zullen aanschouwen;
10 en van verre staande om de
vreeze van hare pijnen, zullen zij
zeggen: Wee, wee, gij groote stad
Babylon, gij sterke stad! uw oor-
deel is gekomen in eene uur.
11 De kooplieden der aarde zul-
len ook weenen en over haar in
droefheid zijn, omdat niemand
hunne koopmanschap voortaan
meer koopen zal:
12 de koopmanschap van goud,
en zilver, van kostelijke gesteen-
ten, van peerlen, van fijn lijn-
waad, van purper, van zijde, van
scharlaken, en van allerlei wel-
riekend hout, van allerhande
huisraad van ivoor, of van koste-
lijken steen, van koper, van ijzer,
van marmer;
13 en de kaneel, het reukwerk,
de welriekende zalven, de wie-
rook, wijn, olie, meelbloem, tar-
we, lastbeesten, schapen, paar-
den, karrossen, slaven, en vrije
menschen.
14 De boomvruchten ook, daar
gij zoo op verlust waart, zijn u
ontgaan, alle lekkernijen en
pracht zijn voor u te niet gegaan,
en men zal ze voortaan nooit
meer vinden.
15 De kooplieden dezer dingen,
die bij haar rijk geworden wa-
ren, zullen van verre staan, uit
vreeze van hare pijnen; en
weenende en treurende,
16 zullen zij zeggen: Wee, wee,
de groote stad! die gekleed ging
met fijn lijnwaad, met purper en
scharlaken, en die met goud,
kostelijke gesteenten en peerlen
was opgepronkt;
17 al die groote rijkdommen
heeft zij verloren op eene uur.
En alle stuurmans, en al het volk
dat daar te scheep vaart, en de
schippers, en die ter zee hande-
len, stonden van verre;
18 en zij riepen, ziende de plaats
van haren brand, en zeiden :
Wat stad was bij deze groote
stad te vergelijken ?
19 Zij wierpen stof op hunne
hoofden en riepen al weenende
en treurende, en zeiden : Wee,
wee, die groote stad! bij dewelke
allen die schepen in zee hadden,
rijk geworden zijn van hare kos-
telijkheid; zij is verwoest op
eene uur.
20 Verheugt u over haar, o he-
mel! en gij, heilige apostelen en
propheten! want God heeft u
recht gedaan over haar.
21 En een sterke engel nam

eenen grooten steen op, gelijk
eenen molensteen, en wierp hem
in de zee, zeggende : Aldus zal
die groote stad Babylon met ge-
weld nedergeworpen worden, en
zij zal voortaan niet meer te vin-
den zijn.
22 En de stem van harpslagers,
van zangers, van fluitspelers en
van trompetters zal in u niet
meer gehoord worden; en geen
kustenaar van eenige kunstwer-
ken zal in u meer gevonden wor-
den, en het gedruisch der molens
zal men in u niet hooren.
23 Het licht der kaars zal in u
niet meer schijnen, en de stem
van bruidegom en van bruid zal
in u niet meer gehoord worden;
want uwe kooplieden waren de
prinsen der aarde, en alle volke-
ren werden verleid door uwe be-
tooveringen.
24 Ook is het bloed der pro-
pheten en der heiligen, en van al
degenen die op de aarde gedood
zijn, in haar gevonden.

KAPITTEL XIX.

DAARNA hoorde ik als eene
stem van vele menigten in
den hemel, die zeiden : Alleluia!
de gelukzaligheid, de glorie en de
kracht komt onzen God toe.
2 Want zijne oordeelen zijn
waarachtig en rechtvaardig; om-
dat hij verwezen heeft de groote
hoer, die het aardrijk door hare
hoererij bedorven had, en omdat
hij het bloed zijner dienaren uit
hare handen gewroken heeft.
3 En zij zeiden nog eens : Alle-
luia! En haar rook ging op in
alle eeuwigheid.
4 De vier en twintig ouderlin-
gen en de vier gedierten vielen
neder, en aanbaden God, die op
den troon zat, zeggende : Amen,
Alleluia!
5 En daar kwam eene stem uit
den troon, die zeide : Geeft lof
aan onzen God, gij allen die zijne
dienaars zijt, en die hem vreest,
zoo klein als groot.
6 Nog hoorde ik als de stem van
eene groote menigte, en als het
gedruisch van vele wateren, en
als het geluid van groote donder-
slagen, zeggende: Alleluia! want
de Heer, onze almogende God,
regeert.
7 Laat ons blijde zijn en onze
vreugde toonen, en laat ons hem
glorie geven : want de bruiloft
van het Lam is gekomen, en zijne
bruid heeft zich bereid gemaakt.
8 En haar is gegeven dat zij zich
bekleede met zuiver en blinkend
fijn lijnwaad : en dit fijn lijnwaad
is de rechtvaardigheid der hei-
ligen.
9 Toen zeide hij tot mij : Schrijf!
zalig zijn ze, die tot het avond-
maal van de bruiloft des Lams
geroepen zijn. Ook zeide hij tot
mij : Dit zijn de waarachtige
woorden Gods.
10 En ik viel voor zijne voeten
nederom hem te aanbidden; doch
hij zeide tot mij : Zie toe, dat gij
het niet doet : Ik ben een dienaar
met u, en met uwe broeders, die
de getuigenis van Jezus behou-
den. Aanbid God : want de geest
der prophetie is de getuigenis
van Jezus.
11 Toen zag ik den hemel geo-
pend, en daar verscheen een wit
paard, en die er op zat, werd ge-
noemd de Getrouwe en de Waar-
achtige; hij oordeelt, en hij
strijdt met rechtvaardigheid.

12 Zijne oogen waren als eene vlamme vuurs; op zijn hoofd had hij vele kroonen, en droeg daar eenen naam geschreven, dien niemand kent, dan hij zelf.

13 Hij was gekleed met een kleed dat in bloed geverwd was; en zijn naam is het Woord Gods.

14 De legers die in den hemel zijn, volgden hem op witte paarden, gekleed met wit en zuiver fijn lijnwaad.

15 Uit zijnen mond kwam een scherp zwaard, snijdende van beide kanten, om de volkeren met hetzelve te verslaan; en hij zal ze regeeren met eenen ijzeren staf. Hij treedt ook de wijnpers der verbolgene gramschap van den almachtigen God.

16 En op zijn kleed en op de dije zijns beens heeft hij dit schrift: De Koning der koningen en de Heer der heeren.

17 En ik zag eenen engel in de zon staan, die riep met luider stemme, zeggende tot al de vogelen die door het midden des hemels vlogen: Komt en vergadert u tot het groot avondmaal van God;

18 om te eten het vleesch der koningen, het vleesch der krijgsoversten, het vleesch der machtigen, het vleesch der paarden en dergenen die er op zitten, en het vleesch van alle menschen, vrijen en slaven, kleinen en grooten.

19 Toen zag ik het beest, en de koningen der aarde, en hunne legers vergaderd om slag te leveren tegen dengene die op het paard zat en tegen zijn leger.

20 Doch het beest werd vastgegrepen, en met hetzelve de valsche propheet, die wonderteekenen in zijne tegenwoordigheid gedaan had, door dewelke hij verleid had degenen die het merkteeken van het beest ontvangen en zijn beeld aanbeden hadden. Deze twee zijn levend in den poel des vuurs geworpen, die met solfer brandt.

21 De anderen werden gedood door het zwaard, dat uit den mond kwam van dengene die op het paard zat; en al de vogelen werden van hun vleesch verzaad.

KAPITTEL XX.

Ik zag eenen engel van den hemel afkomen, die den sleutel des afgronds en eene groote ketting in zijne hand had.

2 En hij greep den draak vast, dat oude serpent, hetwelk de duivel en de Satan is, en hij bond hem vast voor duizend jaren.

3 Hij wierp hem in den afgrond, sloot hem toe en stelde daar een zegel op, opdat hij de volkeren niet meer verleiden zoude, totdat de duizend jaren voleindigd waren, na dewelke hij voor een weinig tijds moet ontbonden worden.

4 Ik zag ook troonen, en eenigen die er op zaten, aan wie de macht van te oordeelen gegeven werd; en de zielen van degenen die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus, en om het woord Gods, en die het beest noch zijn beeld aanbeden hadden, noch zijne merkteekenen op hunne voorhoofden, of in hunne handen ontvangen hadden; en zij leefden en regeerden met Christus duizend jaren.

5 De andere dooden werden niet levend, voordat de duizend jaren

geëindigd waren. Dit is de eerste
verrijzenis.
6 Zalig en heilig is hij die deel
heeft in de eerste verrijzenis; de
tweede dood heeft over hen geene
macht; maar zij zullen priesters
van God en van Christus zijn, en
met hem duizend jaren regeeren.
7 En als de duizend jaren zullen
geëindigd zijn, dan zal de Satan
uit zijnen kerker ontbonden worden,
en hij zal er uitgaan om de
volkeren te verleiden, die op de
vier hoeken der wereld zijn, den
Gog en den Magog, en hij zal ze
vergaderen tot den slag. Hun
getal is als het zand der zee.
8 En zij trokken op over het
vlakke veld, en omringden de legerplaats
der heiligen en de beminde
stad.
9 Doch het vuur daalde van God
uit den hemel en verslond ze; en
de duivel die hen verleidde, werd
in den poel van vuur en solfer
geworpen.
10 Alwaar ook het beest en de
valsche propheet dag en nacht
gepijnigd zullen worden in alle
eeuwigheid.
11 Toen zag ik eenen grooten
witblinkenden troon, en dengene
die er op gezeten was, van wiens
aanschijn de aarde en de hemel
wegvluchtten, en zij werden nergens
meer gevonden.
12 Ook zag ik de dooden, groot
en klein, voor den troon staan, en
de boeken werden geopend. Nog
werd er een ander boek geopend,
dat het boek des levens is. En de
dooden werden geoordeeld uit
hetgeen in de boeken geschreven
stond, volgens hunne werken.
13 De zee gaf de dooden die in
haar waren; de dood en de hel gaven
ook hunne dooden die daarin
waren; en een ieder werd geoordeeld
volgens zijne werken;
14 en de hel en de dood werden
geworpen in den poel des vuurs.
Dit is te tweede dood.
15 En die niet gevonden werd
geschreven te zijn in het boek
des levens, werd geworpen in den
poel des vuurs.

KAPITTEL XXI.

TOEN zag ik eenen nieuwen
hemel en eene nieuwe aarde,
want de eerste hemel en de eerste
aarde was verdwenen, en de zee
was er niet meer.
2 En ik, Joannes, zag de heilige
stad, het nieuwe Jerusalem, van
God afdalen uit den hemel, toebereid
als eene bruid die opgepronkt
is voor haren bruidegom.
3 En ik hoorde eene groote stem
uit den troon zeggen: Ziet daar
het tabernakel van God met de
menschen, en hij zal met hen wonen;
zij zullen zijn volk zijn, en
God zelf met hen wezende, zal
hun God zijn.
4 En God zal al de tranen van
hunne oogen afdroogen; en daar
zal voortaan geen dood meer zijn,
noch droefheid, noch gekrijt, noch
pijn zal er meer wezen: want de
eerste dingen zijn voorbijgegaan.
5 En die op den troon zat, zeide:
Ziet, ik maak alles nieuw! Ook
zeide hij tot mij: Schrijf! want
deze woorden zijn ten uiterste
getrouw en waarachtig.
6 Hij zeide mij verder: Het is
gedaan! Ik ben de Alpha en de
Omega, het begin en het einde.
Ik zal dengene die dorst heeft te
drinken geven uit de fontein des
levens, voor niet.

7 Degene die overwint, zal deze dingen beërven, en ik zal zijn God zijn en hij zal mijn zoon zijn.

8 Maar aangaande de vreesachtigen, de ongeloovigen, de gruwelijken, de doodslagers, de hoereerders, de toovenaars, de afgodisten, en alle leugenaars, hun deel zal zijn in den poel van vuur en solfer; hetwelk de tweede dood is.

9 Toen kwam een van de zeven engelen, die de schalen hadden vol van de zeven laatste plagen, en hij sprak mij aldus aan: Kom, en ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, toonen.

10 En hij voerde mij op in den geest naar eenen grooten en hoogen berg, en toonde mij de heilige stad Jerusalem, die van God uit den hemel afdaalde,

11 verlicht zijnde door de heerlijkheid Gods; en haar glans was gelijk een kostelijk gesteente, gelijk eenen jaspissteen, glinsterende als kristal.

12 Zij had eenen grooten en hoogen muur, die twaalf poorten had; en in de poorten waren twaalf engelen, en namen daarop geschreven, welke de namen zijn van de twaalf geslachten der kinderen van Israël.

13 Daar waren drie poorten naar het oosten, drie poorten naar het noorden, drie poorten naar het zuiden, en drie poorten naar het westen.

14 De muur van de stad had twaalf fondamenten, waarop de twaalf namen stonden van de twaalf apostelen des Lams.

15 En die met mij sprak, had eene gouden meetroede, om de stad, en hare poorten, en den muur te meten.

16 De stad lag in 't vierkant, zijnde in de lengte zoo groot als in de breedte. Hij mat dan de stad met de gouden meetroede op twaalf duizend stadiën. Hare lengte, hoogte en breedte waren gelijk.

17 Hij mat ook haren muur op honderd en vier en veertig cubitus naar de mate van eenen mensch, welke ook die van den engel was.

18 Haar muur was opgebouwd van jaspissteen; doch de stad zelve was van zuiver goud, gelijk aan zuiver klaar glas.

19 En de fondamenten van den muur der stad waren versierd met alle kostelijke gesteenten. Het eerste fondament was jaspissteen, het tweede saphiersteen, het derde chalcedonsteen, het vierde smaragdsteen,

20 het vijfde sardonyxsteen, het zesde sardiussteen, het zevende goudsteen, het achtste berylsteen, het negende topaassteen, het tiende chrysopraassteen, het elfde hyacinthsteen, het twaalfde amethyststeen.

21 De twaalf poorten waren twaalf peerlen, zoodat elke poort in 't bijzonder van eene peerle was; en de straat van de stad was zuiver goud, gelijk een helder glas.

22 En ik zag geenen tempel in dezelve: want de Heer, de almogende God, is haar tempel, en ook het Lam.

23 En die stad heeft geene zon of maan noodig om haar te verlichten, want de heerlijkheid Gods verlicht haar, en het

Lam is hare lichtende fakkel.
24 De volkeren zullen in haar
licht wandelen, en de koningen
der aarde zullen hunne glorie en
eere daar binnenbrengen.
25 Hare poorten zullen bij dage
niet gesloten worden; en wat
den nacht aangaat, daar zal
geen zijn.
26 En men zal de glorie en de
eer der volkeren daar binnen-
brengen.
27 Daar zal niets dat bevlekt is,
in haar binnenkomen, noch iets
dat gruwelijkheid bedrijft of
leugen; maar alleenlijk degenen
die geschreven staan in het boek
des levens van het Lam.

KAPITTEL XXII.

HIJ toonde mij ook eene ri-
vier van levend water, zoo
helder als kristal, die voortkwam
uit den troon van God en van
het Lam.
2 In 't midden van hare straat,
en aan beide kanten van de ri-
vier stond de boom des levens,
die twaalf vruchten draagt,
brengende alle maanden zijne
vrucht voort; en de bladeren des
booms zijn tot genezing der vol-
keren.
3 Daar zal geene vervloeking
meer zijn, maar de troon van
God en van het Lam zal daar
wezen, en zijne dienaars zullen
hem dienen.
4 Zij zullen zijn aanschijn zien,
en zijn naam zal staan op hunne
voorhoofden.
5 Daar zal geen nacht meer
zijn, en zij zullen geene fakkel
of zonnelicht van noode hebben:
want God de Heer zal hen ver-
lichten; zij zullen regeeren in
alle eeuwigheid.
6 Hij zeide tot mij ook: Deze
woorden zijn ten uiterste ge-
trouw en waarachtig. De Heer,
de God van de geesten der pro-
pheten, heeft zijnen engel gezon-
den om aan zijne dienaren te
toonen hetgeen haast geschieden
moet.
7 Ziet, ik kom haastelijk. Zalig
is hij, die de woorden der pro-
phetie van dit boek bewaart.
8 Ik, Joannes, ben degene die
deze dingen gehoord en gezien
heb. En nadat ik ze gehoord en
gezien had, viel ik neder aan de
voeten des engels, om hem te
aanbidden, die mij deze dingen
toonde.
9 Maar hij zeide tot mij: Zie
toe, dat gij het niet doet: want
ik ben een dienaar met u en met
de propheten, uwe broeders, en
met degenen die de woorden der
prophetie van dit boek bewaren.
Aanbid God.
10 Hij zeide tot mij verder: En
zegel de woorden van de prophe-
tie van dit boek niet, want de
tijd is aanstaande.
11 Die onrecht doet, die doe het
nog, en die vuil is, die worde nog
vuiler, en die rechtvaardig is,
dat hij nog rechtvaardiger wor-
de, en die heilig is, dat hij nog
heiliger worde.
12 Ziet, ik kom haastelijk, en
mijn loon is bij mij, om een ieder
te vergelden volgens zijne wer-
ken.
13 Ik ben de Alpha en de Ome-
ga, de eerste en de laatste, het
begin en het einde.
14 Zalig zijn zij, die hunne
kleederen wasschen in het bloed

van het Lam, opdat zij recht mogen hebben tot den boom des levens, en door de poorten in de stad mogen ingaan.

15 Weg daarbuiten de honden, de toovenaars, de hoereerders, de doodslagers, de afgodisten, en al die de leugen bemint, of daarmede te werk gaat.

16 Ik, Jezus, heb mijnen engel gezonden, om ulieden deze dingen te betuigen in de kerken. Ik ben de spruit, en de nakomeling van David, de helderblinkende morgensterre.

17 De Geest en de bruid zeggen: Kom! En die het hoort, dat hij ook zegge : Kom! En die dorst heeft, dat hij kome; en die wil, dat hij ontvange het water des levens, voor niet.

18 Want ik verklaar aan al degenen die de woorden der prophetie van dit boek hooren : zoo wie tot deze dingen iets toedoet, God zal hem de plagen toezenden, die in dit boek geschreven zijn.

19 En zoo wie iets afdoet van de woorden van het boek dezer prophetie. God zal zijn deel afnemen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven staat.

20 Hij die getuigenis geeft van deze dingen, zegt : Voorwaar, ik kom haastelijk. Amen. Kom, Heere Jezus!

21 De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen.

EINDE.

TAFEL DER BOEKEN

VAN HET

NIEUWE TESTAMENT

6000 *reprinted*, 1909.

PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED,
LONDON AND BECCLES.

